JASHER

ISI nke 1

1 Chineke wee sị, Ka anyị kpụọ mmadụ n'onyinyo anyị, dịka oyiyi anyị si dị, Chineke wee kee mmadụ n'onyinyo nke ya.
2 Chineke wee kpụọ mmadụ site n'ala, o wee kuo ume ndụ n'ime imi ya, mmadụ wee ghọọ mkpụrụ obi dị ndụ nke nwere ike ikwu okwu.
3 Onyenwe anyị wee sị, Ọ dighị mma ka mmadụ nọrọ naanị ya; M ga-emere ya onye enyemaka.
4 Jehova wee mee ka ụra dị ukwuu dakwasị Adam, o wee rahụ ụra, o wee wepụ otu n'ime ọgịrịga ya, o wee wulite anụ ahụ n'elu ya, wee kpụọ ya wee wetara Adam, Adam wee teta n'ụra ya, lee, otu nwanyị guzoro n'ihu ya.
5 O wee sị, Nke a bụ ọkpụkpụ nke ọkpụkpụ m, a ga-akpọkwa ya nwanyị, n'ihi na ewepụrụ nke a n'aka nwoke; Adam wee kpọọ ya Iv, n'ihi na ọ bụ nne nke ihe niile dị ndụ.
6 Chineke gọziri ha ma kpọọ ha aha Adam na Iv n'ụbọchị o kere ha, Onyenwe anyị Chineke wee sị, Mụọnụ ọmụmụ, baanụ ụba, jupụta ụwa.
7 Onyenwe anyị Chineke wee kpọọrọ Adam na nwunye ya, o wee tinye ha n'ogige Iden ka ha na-akọ ihe na ichekwa ya; o wee nye ha iwu, sị: "Unu ga-eri mkpụrụ osisi ọ bụla dị n'ubi a, mana unu erila mkpụrụ sitere n'osisi ihe ọmụma nke ezi ihe na ihe ọjọọ, n'ihi na n'ụbọchị unu ga-eri ya, unu ga-anwụrịrị."
8 Mgbe Chineke gọziri ha ma nye ha iwu, ọ hapụrụ ha, Adam na nwunye ya wee biri n'ogige ahụ dịka iwu nke Jehova nyere ha si dị.
9 Agwọ ahụ, nke Chineke kere n'ụwa, bịakwutere ha iji kpalie ha imebi iwu Chineke nke o nyere ha.
10 Agwọ ahụ wee rafuo nwanyị ahụ ka o rie mkpụrụ sitere n'osisi ihe ọmụma ahụ, nwanyị ahụ wee gee ntị n'olu agwọ ahụ, o wee mebie okwu Chineke, wee were mkpụrụ sitere n'osisi ihe ọmụma nke ọma na ihe ọjọọ, o wee rie, o wee were mkpụrụ sitere na ya nye di ya, o wee rie.
11 Adam na nwunye ya megidere iwu Chineke nke o nyere ha, Chineke wee mara ya, iwe ya wee dị ọkụ megide ha, ọ kọchaakwara ha ọnụ.
12 Onyenwe anyị Chineke wee chụpụ ha n'ụbọchị ahụ site n'ogige Iden, ka ha wee rụọ ala ebe e si wepụta ha, ha wee gaa biri n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke ubi Iden; Adam wee mara nwunye ya Iv, o wee mụọ ụmụ nwoke abụọ na ụmụ nwanyị atọ.
13 O wee kpọọ aha ọkpara Ken, sị, "Enwetala m nwoke n'aka Onyenwe anyị, aha nke ọzọ ka ọ kpọrọ Ebel, n'ihi na ọ sịrị, N'efu ka anyị bịara n'ụwa, a ga-ewepụkwa anyị n'ime ya."
14 Ụmụ nwoke ahụ wee too, nna ha wee nye ha ihe onwunwe n'ala ahụ; Ken wee bụrụ onye na-akọ ugbo, Ebel wee bụrụ onye na-azụ atụrụ.
15 O wee ruo mgbe afọ ole na ole gachara, ka ha wetara onyinye dị nso nye Onyenwe anyị, Ken wee weta mkpụrụ nke ala, Ebel wee weta site n'ụmụ mbụ nke ìgwè ewu na atụrụ ya site na abụba ha, Chineke wee tụgharịa ma chee ihu n'ebe Ebel na onyinye ya nọ, ọkụ wee si n'eluigwe daa n'ebe Onyenwe anyị nọ wee repịa ya.
16 Ma nye Ken na onyinye ya, Onyenwe anyị ajụghị ya, ọ gbaghịkwa ya, n'ihi na o wetara site na mkpụrụ ala dị ala n'ihu Onyenwe anyị, Ken wee nwee anyaụfụ megide nwanne ya nwoke bụ́ Ebel n'ihi nke a, ọ chọkwara ihe ga-eme ka o gbuo ya.
17 Ma mgbe oge ụfọdụ gasịrị, Ken na Ebel nwanne ya nwoke gara n'ọhịa otu ụbọchị ịrụ ọrụ ha; ha abụọ nọkwa n'ọhịa, Ken na-akọ ubi ma na-akọ ubi ya, Ebel na-azụkwa ìgwè atụrụ ya; ìgwè atụrụ ahụ wee gafere akụkụ ahụ Ken kọọ ubi n'ala, o wutekwara Ken nke ukwuu n'ihi nke a.
18 Ken wee bịakwute nwanne ya nwoke bụ́ Ebel n'iwe, ọ wee sị ya, Gịnị dị n'etiti mụ na gị, nke mere i ji bịa biri n'ala m, kpọtakwa ìgwè atụrụ gị ka ha zụọ nri?
19 Ebel wee zaa nwanne ya nwoke bụ́ Ken, sị ya: Gịnị dị n'etiti mụ na gị, na ị ga-eri anụ ìgwè ewu na atụrụ m ma yikwasị ajị anụ ha?
20 Ma ugbua, yipụ ajị atụrụ m nke i ji yikwasị onwe gị, kwụọ m ụgwọ maka mkpụrụ na anụ ha nke i riri, mgbe i mechara nke a, m ga-apụkwa n'ala gị dịka i kwuru?
21 Ken wee sị nwanne ya nwoke bụ́ Ebel, "Ọ bụrụ na m egbuo gị taa, ònye ga-achọ ọbara gị n'aka m?"
22 Ebel wee zaa Ken, sị, N'ezie Chineke nke kere anyị n'ụwa, ọ ga-abọ ọbọ n'okwu m, ọ ga-achọkwa ọbara m n'aka gị ma ọ bụrụ na ị gbuo m, n'ihi na Onyenwe anyị bụ onyeikpe na onye na-ekpe ikpe, ọ bụkwa ya ga-akwụghachi mmadụ ụgwọ dịka ihe ọjọọ ya si dị, na onye ajọ omume dịka ihe ọjọọ ya si dị nke ọ ga-eme n'ụwa.
23 Ma ugbua, ọ bụrụ na ị gbuo m ebe a, n'ezie Chineke maara ihe nzuzo gị, ọ ga-ekpekwa gị ikpe maka ihe ọjọọ ị kwuru na ị ga-eme m taa.
24 Mgbe Ken nụrụ okwu ndị ahụ Ebel nwanne ya nwoke kwuru, lee, iwe Ken dị ọkụ megide nwanne ya nwoke Ebel maka ikwupụta ihe a.
25 Ken wee mee ngwa ngwa bilie, were akụkụ ígwè nke ngwa ọrụ ubi ya, nke o ji tie nwanne ya nwoke ihe mberede wee gbuo ya, Ken wee wụfuo ọbara nwanne ya nwoke bụ́ Ebel n'ala, ọbara Ebel wee gbapụta n'ala n'ihu ìgwè atụrụ ahụ.
26 Ma mgbe nke a gasịrị, Ken chegharịrị mgbe o gburu nwanne ya nwoke, o wee nwee mwute dị ukwuu, o wee kwaa ákwá n'ihi ya, o wee wute ya nke ukwuu.
27 Ken wee bilie gwuo olulu n'ubi ahụ, ebe o tinyere ozu nwanne ya nwoke, o wee tụgharịa ájá ahụ n'elu ya.
28 Jehova wee mara ihe Ken mere nwanne ya nwoke, Onyenwe anyị wee pụta ìhè nye Ken wee sị ya, Olee ebe nwanne gị nwoke Abel nọ nke ya na gị nọ?
29 Ken wee mee ihe ngọpụ, sị, Amaghị m, m̀ bụ onye nche nwanne m nwoke? Onyenwe anyị wee sị ya, Gịnị ka i mere? Olu ọbara nwanne gị na-etiku m site n'ala ebe i gburu ya.
30 N'ihi na i gburu nwanne gị nwoke ma mee ka ọ ghara ịdị mma n'ihu m, i chekwara n'obi gị na ahụghị m gị, amaghịkwa m ihe niile ị na-eme.
31 Ma i mere ihe a ma gbuo nwanne gị nwoke n'efu na n'ihi na o kwuru okwu ziri ezi nye gị, ugbu a, ya mere, bụrụ onye a bụrụ ọnụ site n'ala nke meghere ọnụ ya ịnara ọbara nwanne gị nwoke n'aka gị, na ebe i liri ya.
32 Ọ ga-erukwa mgbe ị na-akọ ya, ọ gaghị enye gị ike ya ọzọ dịka ọ dị na mbụ, n'ihi na ogwu na uke ga-amị mkpụrụ, ị ga-agagharị ma na-awagharị n'ime ala ruo ụbọchị ọnwụ gị.
33 N'oge ahụ Ken si n'ihu Jehova pụọ, site n'ebe ọ nọ, wee na-agagharị ma na-awagharị n'ala ahụ n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke Iden, ya na ihe niile o nwere.

34 Ken wee mata nwunye ya n'oge ahụ, ọ tụụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ aha ya Inọk, sị: “N'oge ahụ ka Jehova malitere inye ya ezumike na ịnọ jụụ n'ụwa.”
35 N'oge ahụ, Ken malitekwara iwu obodo: o wuru obodo ahụ, o wee kpọọ obodo ahụ Inọk, dịka aha nwa ya nwoke si dị; n'ihi na n'oge ahụ, Jehova enyewo ya ezumike n'ụwa, ọ naghịkwa agagharị ma na-awagharị dịka ọ dị na mbụ.
36 A mụkwara Irad nye Inọk, Irad wee mụọ Mekuyael, Mekuyael wee mụọ Metusael.

ISI nke Abụọ

1 O wee ruo n'afọ narị na iri atọ nke ndụ Adam n'ụwa, ka ọ matakwara Iv nwunye ya ọzọ, o wee tụrụ ime ma mụọ nwa nwoke n'oyiyi ya na n'oyiyi ya, ọ kpọkwara aha ya Set, na-asị, N'ihi na Chineke ahọpụtala m mkpụrụ ọzọ n'ọnọdụ Ebel, n'ihi na Ken egbuwo ya.
2 Set wee dịrị ndụ otu narị afọ na ise, ọ wee mụọ nwa nwoke; Set wee kpọọ aha nwa ya nwoke Enosh, na-asị, N'ihi na n'oge ahụ ụmụ mmadụ malitere ịba ụba, na-emekpa mkpụrụ obi na obi ha ahụ site n'imebi iwu na inupụ isi megide Chineke.
3 Ma ọ bụ n'ụbọchị Enọsh ka ụmụ mmadụ nọgidere na-enupụ isi ma na-emebi iwu megide Chineke, iji mee ka iwe nke Onyenwe anyị bawanye megide ụmụ mmadụ.
4 Ụmụ mmadụ wee gaa fee chi ọzọ, ha chefuru Onyenwe anyị Onye kere ha n'ụwa: n'oge ahụ ụmụ mmadụ mere ihe oyiyi ọla na ígwè, osisi na nkume, ha wee kpọọ isiala ma fee ha ofufe.
5 Onye ọ bụla wee mee chi ya, ha wee kpọọrọ ha isiala, ụmụ mmadụ wee hapụ Onyenwe anyị n'ụbọchị niile nke Enosh na ụmụ ya; iwe nke Onyenwe anyị wee dị ọkụ n'ihi ọrụ ha na ihe arụ ha mere n'ụwa.
6 Onye-nwe wee mee ka mmiri nke osimiri Gihọn jupụta ha, o bibiri ha ma rie ha, o bibikwara otu ụzọ n'ụzọ atọ nke ụwa, n'agbanyeghị nke a, ụmụ mmadụ atụgharịghị site n'ụzọ ọjọọ ha, aka ha ka gbatịkwara ime ihe ọjọọ n'anya Onyenwe anyị.
7 N'oge ahụ, a dighị agha mkpụrụ ma ọ bụ iwe ihe ubi n'ala, nri adighịkwa maka ụmụ mmadụ, ụnwụ ahụ wee dị ukwuu n'oge ahụ.
8 Mkpụrụ ha kụrụ n'ala n'oge ahụ wee ghọọ ogwu, uke na uke; n'ihi na site n'ụbọchị Adam ka e kwuru okwu a gbasara ụwa, banyere ọbụbụ ọnụ Chineke, nke ọ bụrụ ụwa ọnụ, n'ihi mmehie nke Adam mehiere n'ihu Onyenwe anyị.
9 Ọ bụ mgbe mmadụ nọgidere na-enupụ isi ma na-emebi iwu megide Chineke, na-emebikwa ụzọ ha, ka ụwa wee mebie.
10 Enọsh wee dịrị ndụ afọ iri itoolu, wee mụọ Kenan;
11 Kenan wee too, ọ dị afọ iri anọ, ọ wee bụrụ onye maara ihe, nweekwa ihe ọmụma na nkà n'amamihe niile, ọ chịkwara ụmụ mmadụ niile, o wee duzie ụmụ mmadụ gaa n'amamihe na ihe ọmụma; n'ihi na Kenan bụ onye maara ihe nke ukwuu ma nwee nghọta n'amamihe niile, ma site n'amamihe ya, ọ chịrị mmụọ na mmụọ ọjọọ;
12 Ma Kenan maara site n'amamihe ya na Chineke ga-ebibi ụmụ mmadụ maka imehie n'ụwa, na na Onyenwe anyị ga-eweta mmiri nke iju mmiri ahụ n'isi ha n'ụbọchị ikpeazụ.
13 N'oge ahụ Kenan dere ihe ga-eme n'oge na-adighị anya n'elu mbadamba nkume, o wee tinye ha n'ime akụ ya.
14 Ma Kenan chịrị ụwa dum, o wee tụgharịa ụfọdụ n'ime ụmụ mmadụ ka ha jee ozi Chineke.
15 Mgbe Kenan dị afọ iri asaa, ọ mụrụ ụmụ nwoke atọ na ụmụ nwanyị abụọ.
16 Ndị a bụ aha ụmụ Kenan; aha nke mbụ bụ Mahlalel, aha nke abụọ bụ Enan, na aha nke atọ bụ Mered, ụmụnne ha ndị nwanyị bụ Ada na Zila; ndị a bụ ụmụ ise nke Kenan mụrụ nye ya.
17 Lemek, nwa Metusela, wee bụrụ nwanne Kenan site na alụmdi na nwunye, o wee lụọ ụmụ ya ndị inyom abụọ dị ka nwunye ya, Ada wee tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke nye Lamek, ọ kpọkwara ya Jabal.
18 O wee tụụrụ ime ọzọ wee mụọ nwa nwoke, kpọọ ya Jubal; Zila, nwanne ya nwanyị, bụkwa nwanyị aga n'oge ahụ, ọ mụtaghịkwa nwa.
19 N'ihi na n'oge ahụ ụmụ mmadụ malitere imejọ Chineke, na imebi iwu ndị o nyere Adam, ịmụ ụmụ ma mụbaa n'ụwa.
20 Ụfọdụ ụmụ nwoke na-eme ka ndị nwunye ha ṅụọ mmiri ọṅụṅụ nke ga-eme ka ha ghara ịmụ nwa, ka ha wee nwee ike idobe ọdịdị ha na nke mere ka ọdịdị ha mara mma ghara ịla n'iyi.
21 Mgbe ụmụ nwoke mere ka ụfọdụ n'ime ndị nwunye ha ṅụọ mmanya, Zila so ha ṅụọ mmanya.
22 Ụmụ nwanyị ndị na-amụ nwa wee bụrụ ihe arụ n'anya di ha dị ka ndị inyom di ha nwụrụ, mgbe di ha dị ndụ, n'ihi na ha na ndị inyom ndị a mụrụ naanị ha ka ha na-akpakọrịta.
23 Ma mgbe ụbọchị na afọ gasịrị, mgbe Zila mere agadi, Jehova meghere afọ ya.
24 O wee tụrụ ime mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ aha ya Tubal Ken, sị, Mgbe m kpọnwụrụ akpọnwụ, ka m nwetara ya n'aka Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile.
25 O wee tụụrụ ime ọzọ, mụọ nwa nwanyị, wee kpọọ ya Naama, n'ihi na ọ sịrị, Mgbe m kpọnwụrụ akpọnwụ, enwere m obi ụtọ na ọṅụ.
26 Lamek emeela agadi ma dị ndụ, anya ya wee gbaa ọchịchịrị nke na ọ hụghị ụzọ, Tubal Ken, nwa ya nwoke, wee duo ya, otu ụbọchị ka Lamek banyere n'ọhịa, Tubal Ken, nwa ya nwoke, sokwa ya, mgbe ha na-eje ije n'ọhịa, Ken nwa Adam bịakwutere ha; n'ihi na Lamek emeela agadi nke ukwuu, ọ hụghịkwa ụzọ nke ukwuu, Tubal Ken, nwa ya nwoke dịkwa obere.
27 Tubal Ken wee gwa nna ya ka ọ dọpụta ụta ya, o wee jiri akụ́ ndị ahụ tie Ken, onye nọ n'ebe dị anya, o wee gbuo ya, n'ihi na o yiri ha ka ọ bụ anụmanụ.
28 Akụ́ ndị ahụ wee banye n'ime ozu Ken, ọ bụ ezie na ọ nọ n'ebe dị anya site na ha, o wee daa n'ala wee nwụọ.
29 Jehova wee kwụọ ụgwọ ihe ọjọọ Ken dịka ihe ọjọọ ya siri dị, nke o mere nwanne ya nwoke Ebel, dịka okwu Onyenwe anyị si dị.
30 O wee ruo mgbe Ken nwụrụ, Lamek na Tubal gara ịhụ anụmanụ ahụ ha gburu, ha wee hụ, ma lee, Ken nna nna ha adaala n'ala.
31 Lemek wee nwee mwute nke ukwuu maka ime nke a, o wee kụọ aka ya abụọ wee gbuo nwa ya nwoke.
32 Ndị nwunye Lamek nụrụ ihe Lamek mere, ha wee chọọ igbu ya.
33 Na Lamek yerenom tee ne ho asɛm no, na wokum Kain ne Tubal Kain, na Lamek yerenom tee ne ho asɛm no, na wɔantie no saa da no.

34 Lamek wee bịakwute ndị nwunye ya, o wee gwa ha ka ha gee ya ntị n'okwu a.
35 O wee sị ndị nwunye ya bụ Ada na Zila, “Nụrụnụ olu m, unu ndị nwunye Lamek, geenụ ntị n'okwu m, n'ihi na ugbu a unu echewo echiche ma kwuo na m ji ọnyá m gbuo nwoke, na otu nwa ọhụrụ n'ihi na ha emeghị ihe ike, mana maranụ na emeela m agadi ma nwee isi awọ, na anya m dị arọ n'ihi agadi, emekwara m ihe a n'amaghị ama.”
36 Ndị nwunye Lamek gere ya ntị n'okwu a, ha wee laghachikwute ya site n'ọchịchọ nna ha Adam, mana ha amụghị nwa nye ya site n'oge ahụ, ebe ha maara na iwe Chineke na-arị elu n'oge ahụ megide ụmụ mmadụ, iji bibie ha na mmiri nke idei mmiri n'ihi ihe ọjọọ ha mere.
37 Ma Mahlalel nwa Kenan dịrị ndụ afọ iri isii na ise, ọ wee mụọ Jared; Jared wee dịrị ndụ afọ iri isii na abụọ, ọ wee mụọ Inọk.

ISI nke Atọ

1 Enọk wee dịrị ndụ afọ iri isii na ise, ọ wee mụọ Metusela; Enọk wee soro Chineke jee ije mgbe ọ mụrụ Metusela, o wee fee Chineke ozi, ma kpọọ omume ọjọọ nke mmadụ asị.
2 Mkpụrụ obi Inọk wee kechie ya n'iwu nke Onyenwe anyị, n'ihe ọmụma na nghọta; o wee jiri amamihe pụọ n'ebe ụmụ mmadụ nọ, wee zoo onwe ya n'ebe ha nọ ruo ọtụtụ ụbọchị.
3 O wee ruo mgbe ọtụtụ afọ gasịrị, mgbe ọ nọ na-ejere Onyenwe anyị ozi, na-ekpekwa ekpere n'ihu ya n'ụlọ ya, otu mmụọ ozi nke Onyenwe anyị kpọrọ ya site n'eluigwe, wee sị, Lee m.
4 O wee sị, Bilie, pụọ n'ụlọ gị na ebe ị na-ezo onwe gị, gosikwa ụmụ mmadụ onwe gị, ka i wee kụziere ha ụzọ ha ga-esi na-aga na ọrụ ha ga-arụ iji banye n'ụzọ Chineke.
5 Enọk wee bilie dịka okwu Onyenwe anyị si dị, wee pụọ n'ụlọ ya, site n'ebe obibi ya na site n'ime ụlọ ebe o zoro ezo; ọ gakwuuru ụmụ mmadụ wee kụziere ha ụzọ nke Onyenwe anyị, n'oge ahụkwa, ọ kpọkọtara ụmụ mmadụ ma mata ha iwu nke Onyenwe anyị.
6 O wee nye iwu ka a kpọsaa ya n'ebe niile ụmụ mmadụ bi, na-asị, Olee ebe nwoke ahụ nọ nke chọrọ ịma ụzọ nke Onyenwe anyị na ọrụ ọma? Ka ọ bịakwute Inọk.
7 Ụmụ mmadụ niile wee zukọta n'ebe ọ nọ, n'ihi na ndị niile chọrọ ihe a gakwuuru Inọk, Inọk wee chịa ụmụ mmadụ dịka okwu Onyenwe anyị si dị, ha wee bịa kpọọ isiala nye ya, ha wee nụ okwu ya.
8 Mmụọ Chineke wee dị n'ahụ Inọk, o wee kụziere ndị ikom ya niile amamihe nke Chineke na ụzọ ya, ụmụ mmadụ wee jeere Chineke ozi n'ụbọchị niile nke Inọk, ha wee bịa nụ amamihe ya.
9 Eze nile nke ụmụ mmadụ, ma ndị mbụ ma ndị ikpeazụ, tinyere ndị isi ha na ndị ikpe ha, bịakwutere Inọk mgbe ha nụrụ maka amamihe ya, ha wee kpọọ isiala nye ya, ha chọkwara ka Inọk chịa ha, nke o kwetara.
10 Ha wee zukọta, otu narị na iri atọ eze na ndị isi, ha wee mee Inọk eze n'isi ha, ha niile nọkwa n'okpuru ike na iwu ya.
11 Enọk wee kụziere ha amamihe, ihe ọmụma, na ụzọ nke Onyenwe anyị; o wee mee udo n'etiti ha, udo wee dị n'ụwa nile n'oge ndụ Inọk.
12 Henok wee chịa ụmụ mmadụ narị afọ abụọ na iri anọ na atọ, o wee mee ikpe ziri ezi na ezi omume nye ndị ya niile, o wee duru ha gaa n'ụzọ nke Onye-nwe.
13 Ndị a bụ ọgbọ nke Enọk, Metusela, Elisha, na Elimelek, ụmụ atọ; ụmụnne ha ndị nwanyị bụ Melka na Namah, Metusela wee dịrị ndụ afọ iri asatọ na asaa, ọ wee mụọ Lamek.
14 Ọ bụ n'afọ nke iri ise na isii nke ndụ Lamek ka Adam nwụrụ; narị afọ itoolu na iri atọ ka ọ dị mgbe ọ nwụrụ, ya na ụmụ ya ndị ikom abụọ, tinyere Inọk na Metusela nwa ya nwoke, liri ya n'oké ebube, dịka n'ili ndị eze, n'ọgba ahụ nke Chineke gwara ya.
15 N'ebe ahụ ka ụmụ mmadụ nile mere oke iru újú na ịkwa ákwá n'ihi Adam; ya mere ọ ghọrọ omenala n'etiti ụmụ mmadụ ruo taa.
16 Adam wee nwụọ n'ihi na o riri mkpụrụ sitere n'osisi ihe ọmụma ahụ, ya na ụmụ ya ndị ga-esochi ya, dịka Onyenwe anyị Chineke kwuru.
17 Ọ bụ n'afọ ọnwụ Adam, nke bụ afọ narị abụọ na iri anọ na atọ nke ọchịchị Inọk, n'oge ahụ, Inọk kpebiri ikewapụ onwe ya n'ebe ụmụ mmadụ nọ ma zoo onwe ya dịka ọ dị na mbụ iji jee ozi nye Onyenwe anyị.
18 Enọk wee mee otú ahụ, mana o zoghịrị ha kpamkpam, kama o zoro ezoro pụọ n'ebe ụmụ mmadụ nọ ruo ụbọchị atọ wee gakwuru ha otu ụbọchị.
19 N'ime ụbọchị atọ ọ nọ n'ime ụlọ ya, o kpere ekpere nye, wee too Onyenwe anyị Chineke ya, n'ụbọchị ahụ ọ gara ma gosi ndị ya onwe ya, o ziri ha ụzọ nke Onyenwe anyị, ihe niile ha jụrụ ya gbasara Onyenwe anyị ka ọ gwara ha.
20 O wee mee otu a ruo ọtụtụ afọ, o wee zoo onwe ya ruo ụbọchị isii, wee pụta ìhè nye ndị ya otu ụbọchị n'ime asaa; mgbe nke ahụ gasịrị otu ugboro n'ọnwa, mgbe ahụ otu ugboro n'afọ, ruo mgbe ndị eze nile, ndị isi na ụmụ mmadụ niile chọrọ ya, ha chọkwara ọzọ ịhụ ihu Inọk, na ịnụ okwu ya; mana ha enweghị ike, ebe ụmụ mmadụ niile tụrụ egwu Inọk nke ukwuu, ha tụrụkwa egwu ịbịakwute ya n'ihi egwu Inọk nke dị n'ihu ya; ya mere ọ dighị onye nwere ike ile ya anya, na-atụ egwu na a ga-ata ya ahụhụ ma nwụọ.
21 Ndị eze na ndị isi niile kpebiri ịkpọkọta ụmụ mmadụ, bịaruokwa Inọk, na-eche na ha niile ga-agwa ya okwu n'oge ọ ga-apụta n'etiti ha, ha wee mee otú ahụ.
22 Ụbọchị wee ruo mgbe Inọk pụrụ, ha niile wee zukọta wee bịakwute ya, Inọk wee gwa ha okwu Onyenwe anyị, o wee kụziere ha amamihe na ihe ọmụma, ha wee kpọọ isiala n'ihu ya, sị, Ka eze dị ndụ! Ka eze dị ndụ!
23 Ma n'oge ụfọdụ mgbe nke ahụ gasịrị, mgbe ndị eze na ndị isi na ụmụ mmadụ na-agwa Inọk okwu, mgbe Inọk na-akụzikwara ha ụzọ Chineke, lee otu mmụọ ozi nke Onyenwe anyị kpọrọ Inọk òkù site n'eluigwe, wee chọọ ịkpọlite ya n'eluigwe ka o mee ya eze n'ebe ahụ n'elu ụmụ Chineke, dịka ọ chịrị ụmụ mmadụ n'ụwa.
24 Mgbe Inọk nụrụ nke a n'oge ahụ, ọ gara kpọkọta ndị niile bi n'ụwa, wee kụziere ha amamihe na ihe ọmụma, nyekwa ha ntụziaka Chineke, o wee sị ha, A chọrọ ka m rịgoro n'eluigwe, ya mere amaghị m ụbọchị m ga-aga.
25 Ma ugbua, ya mere, m ga-akụziri gị amamihe na ihe ọmụma, m ga-enyekwa gị ntụziaka tupu m ahapụ gị, otu esi eme ihe n'ụwa ebe ị ga-ebi; o wee mee otú ahụ.
26 Na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn nyansa ne nimdeɛ, na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn, na ɔbɔɔ wɔn kɔkɔ, na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn mmara ne atemmusɛm, na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn mmara ne atemmusɛm, na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn nkwa a enni awiei, na ɔkyerɛkyerɛɛ wɔn nneɛma a ɛtete saa.

27 N'oge ahụ ụmụ mmadụ nọnyeere Inọk, Inọk na-agwakwa ha okwu, ha wee welie anya ha elu, lee ihe oyiyi nke nnukwu ịnyịnya si n'eluigwe rịdata, ịnyịnya ahụ wee na-agagharị n'eluigwe;
28 Ha wee kọọrọ Inọk ihe ha hụrụ, Inọk wee sị ha, N'ihi m ka ịnyịnya a na-agbadata n'ụwa; oge eruola mgbe m ga-apụ n'ebe unu nọ, unu agaghịkwa ahụ m ọzọ.
29 Ịnyịnya ahụ wee rịdata n'oge ahụ wee guzo n'ihu Inọk, ụmụ mmadụ niile sokwa Inọk hụkwara ya.
30 Enọk wee nye iwu ọzọ ka a kpọsaa olu, na-asị, Olee ebe nwoke ahụ nọ nke na-enwe mmasị ịmara ụzọ nke Onyenwe anyị Chineke ya, ka ọ bịaruo Enọk taa tupu e wepụ ya n'ebe anyị nọ?
31 Ụmụ mmadụ niile wee zukọta wee bịakwute Inọk n'ụbọchị ahụ; ndị eze niile nke ụwa na ndị isi ha na ndị ndụmọdụ ha nọnyeere ya n'ụbọchị ahụ; Enọk wee kụziere ụmụ mmadụ amamihe na ihe ọmụma, ma nye ha ntụziaka Chineke; o wee gwa ha ka ha fee Onyenwe anyị ma jee ije n'ụzọ ya ụbọchị niile nke ndụ ha, ọ gara n'ihu na-eme udo n'etiti ha.
32 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na o biliri wee rịgoro n'elu ịnyịnya ahụ; ọ wee pụọ, ụmụ mmadụ niile wee soro ya, ihe dị ka narị puku mmadụ asatọ; ha wee soro ya gaa njem otu ụbọchị.
33 N'ụbọchị nke abụọ, ọ sịrị ha, Laghachinụ n'ụlọ unu, gịnị mere unu ga-eji lawa? Ma eleghị anya, unu ga-anwụ; ụfọdụ n'ime ha wee si n'ebe ọ nọ pụọ, ndị fọdụrụ wee soro ya gaa njem ụbọchị isii; Inọk wee sị ha kwa ụbọchị, Laghachinụ n'ụlọikwuu unu, ka unu ghara ịnwụ; ma ha achọghị ịlaghachi, ha wee soro ya lawa.
34 N'ụbọchị nke isii, ụfọdụ n'ime ndị ikom ahụ nọgidere wee rapara n'ahụ ya, ha wee sị ya: "Anyị ga-eso gị gaa ebe ị na-aga; dị ka Onyenwe anyị dị ndụ, naanị ọnwụ ga-ekewapụ anyị."
35 Ha wee gbalịsie ike iso ya gaa, nke mere na ọ kwụsịrị igwa ha okwu; ha wee chụsoo ya, ha ekweghịkwa ịlaghachi;
36 Mgbe ndị eze lọtara, ha mere ka a gụọ mmadụ niile ọnụ, ka ha wee mara ọnụọgụgụ ndị fọdụrụnụ so Inọk gaa; ọ bụkwa n'ụbọchị nke asaa ka Inọk rịgoro n'eluigwe n'oké ifufe, ya na ịnyịnya na ụgbọ ịnyịnya ọkụ.
37 N'ụbọchị nke asatọ, ndị eze niile so Inọk zigara ka ha weghachite ọnụọgụgụ ndị ikom ahụ nọnyeere Inọk, n'ebe ahụ o si rịgoro n'eluigwe.
38 Ndị eze ahụ niile wee gaa ebe ahụ, ha wee hụ na ụwa jupụtara na snow, nkume snoo dịkwa n'elu snoo ahụ, otu onye wee sị ibe ya, Bịa, ka anyị gbawaa snoo ahụ, lee, ma eleghị anya ndị ahụ fọdụrụ na Inọk anwụọla, ugbu a ha nọ n'okpuru nkume snoo ahụ, ha chọkwara ya mana ha achọtaghị ya, n'ihi na ọ rịgoro n'eluigwe.

ISI nke 4

1 Ụbọchị niile Enọk biri n'ụwa bụ narị afọ atọ na iri isii na ise.
2 Mgbe Henok rịgoro n'eluigwe, ndị eze niile nke ụwa biliri wee kpọrọ Metusela nwa ya nwoke ma tee ya mmanụ, ha wee mee ya eze n'ọnọdụ nna ya.
3 Metusela wee mee ihe ziri ezi n'anya Chineke, dịka nna ya bụ́ Inọk kụziiri ya, o wee kụziere ụmụ mmadụ amamihe, ihe ọmụma, na egwu Chineke n'oge ndụ ya niile, o sighịkwa n'ụzọ dị mma pụọ n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe.
4 Ma n'oge ikpeazụ nke Metusela, ụmụ mmadụ tụgharịrị site n'ebe Jehova nọ, ha mebiri ụwa, ha zuru ihe ma lụso ibe ha ọgụ, ha nupụkwara Chineke isi ma mebie iwu, ha meruọkwa ụzọ ha, ha ekweghịkwa ige ntị n'olu Metusela, kama ha nupụrụ ya isi.
5 Jehova wesoro ha iwe nke ukwuu, Onyenwe anyị wee nọgide na-ebibi mkpụrụ ahụ n'oge ahụ, nke mere na ọ dighị igha mkpụrụ ma ọ bụ iwe ihe ubi n'ụwa.
6 N'ihi na mgbe ha kụrụ ala ka ha wee nweta nri maka ihe ha ga-eri, lee, ogwu na uke mịrị nke ha na-akụghị.
7 Ma ụmụ mmadụ ahapụghị ụzọ ọjọọ ha, aka ha ka gbatịkwara ime ihe ọjọọ n'anya Chineke, ha wee kpasuo Onyenwe anyị iwe site n'ụzọ ọjọọ ha, Onyenwe anyị wee were iwe dị ukwuu, wee chegharịa na o mere mmadụ.
8 O wee chee echiche ibibi ha ma bibie ha, o wee mee otú ahụ.
9 N'oge ahụ, mgbe Lamek nwa Metusela dị otu narị afọ na iri isii, Set nwa Adam nwụrụ.
10 Ụbọchị niile Set dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ itoolu na iri na abụọ, o wee nwụọ.
11 Lamek dị otu narị afọ na iri asatọ mgbe ọ lụrụ Ashmua, nwa Elishaa, nwa nwanne nna ya, Enoch, o wee tụrụ ime.
12 N'oge ahụ, ụmụ mmadụ kụrụ ala, e wee mepụta obere nri, ma ụmụ mmadụ ahapụghị ụzọ ọjọọ ha, ha wee mebie iwu ma nupụrụ Chineke isi.
13 Nwunye Lamek tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke n'oge ahụ, n'oge mgbanwe nke afọ.
14 Metusela wee kpọọ aha ya Noa, sị: “N’oge ya, ụwa dị jụụ ma ghara ire ure, Lamek nna ya wee kpọọ aha ya Menahem, sị: “Onye a ga-akasi anyị obi n’ọrụ anyị na ndọgbu anyị n’ụwa nke Chineke bụrụ ọnụ.”
15 Nwatakịrị ahụ wee too, e wee hapụ ya ka ọ nara ara, o wee jee ije n'ụzọ nna ya bụ́ Metusela, zuru okè ma kwụ ọtọ n'ebe Chineke nọ.
16 Ụmụ mmadụ niile wee si n'ụzọ Jehova pụọ n'oge ahụ ka ha na-amụba n'elu ụwa na ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, ha na-akụzikwara ibe ha omume ọjọọ ha, ha wee nọgide na-emehie megide Jehova.
17 Onye ọ bụla wee mee chi nye onwe ya, ha wee zuru ihe ma chụpụ onye ọ bụla n'ime ha, onye ọ bụla n'ime ha na-eme ihe ọjọọ, onye ọ bụla n'ime ha na-eme ihe ọjọọ, ha wee mebie ụwa, ụwa wee jupụta n'ime ihe ike.
18 Ndị ikpe na ndị ọchịchị ha wee gakwuru ụmụ nwanyị nke mmadụ ma nara nwunye ha n'ike n'aka di ha dịka nhọrọ ha si dị, ụmụ mmadụ n'oge ahụ wee kpụrụ anụ ụlọ nke ụwa, anụ ọhịa na anụ ufe nke eluigwe, ma kụziere ngwakọta nke anụmanụ nke otu ụdị na nke ọzọ, ka o wee kpasuo Onyenwe anyị iwe; Chineke wee hụ ụwa dum ma ọ rụrụ arụ, n'ihi na anụ ahụ niile emebiwo ụzọ ya n'ụwa, mmadụ niile na anụmanụ niile.
19 Onyenwe anyị wee sị, M ga-ehichapụ mmadụ nke m kere site n'elu ụwa, site na mmadụ ruo na nnụnụ nke eluigwe, tinyere ehi na anụ ọhịa ndị dị n'ọhịa, n'ihi na echegharịrị m na m mere ha.
20 Ma mmadụ niile ndị jere ije n'ụzọ Jehova nwụrụ n'oge ahụ, tupu Jehova eweta ihe ọjọọ ahụ n'ahụ mmadụ nke o kwupụtara, n'ihi na nke a sitere n'aka Jehova, ka ha ghara ịhụ ihe ọjọọ ahụ Jehova kwuru gbasara ụmụ mmadụ.
21 Noa wee hụta amara n'ihu Jehova, Onye-nwe wee họrọ ya na ụmụ ya ka ha zụlite mkpụrụ site na ha n'elu ụwa dum.

ISI nke Ise

1 Ọ bụ n'afọ nke iri asatọ na anọ nke ndụ Noa ka Inọk nwa Set nwụrụ, ọ dị narị afọ itoolu na ise mgbe ọ nwụrụ.
2 N'afọ nke narị na iri asaa na itoolu nke ndụ Noa, Kenan nwa Enosh nwụrụ, ụbọchị niile nke Kenan wee bụrụ narị afọ itoolu na iri, o wee nwụọ.
3 N'afọ nke narị abụọ na iri atọ na anọ nke ndụ Noa, Mahlalel nwa Kenan nwụrụ, ụbọchị Mahlalel wee bụrụ narị afọ asatọ na iri itoolu na ise, o wee nwụọ.
4 Jared nwa Mahlalel wee nwụọ n'oge ahụ, n'afọ nke narị atọ na iri atọ na isii nke ndụ Noa; ụbọchị niile nke Jared wee bụrụ narị afọ itoolu na iri isii na abụọ, o wee nwụọ.
5 Ndị niile sochiri Jehova nwụrụ n'oge ahụ tupu ha ahụ ihe ọjọọ Chineke kwuru na a ga-eme n'ụwa.
6 Mgbe ọtụtụ afọ gasịrị, n'ime afọ narị anọ na iri asatọ nke ndụ Noa, mgbe ndị ikom niile ahụ, bụ́ ndị soro Jehova, nwụrụ n'etiti ụmụ mmadụ, naanị Metusela fọdụrụ mgbe ahụ, Chineke gwara Noa na Metusela, sị:
7 Kwuonụ okwu, kpọsaakwa ụmụ mmadụ, sị, 'Otú a ka Jehova kwuru, sinụ n'ụzọ ọjọọ unu laghachi azụ, hapụkwanụ ọrụ unu, ka Onyenwe anyị wee chegharịa n'ihe ọjọọ o kwuru na ọ ga-eme unu, ka o wee ghara ime.'"
8 N'ihi na otu a ka Onyenwe anyị kwuru, Lee, m na-enye unu oge nke otu narị afọ na iri abụọ; ọ bụrụ na unu alaghachikwute m wee hapụ ụzọ ọjọọ unu, mgbe ahụ ka m ga-esi n'ihe ọjọọ m gwara unu laghachi azụ, ọ gaghịkwa adị, ka Onyenwe anyị kwuru.
9 Noa na Metusela wee gwa ụmụ mmadụ okwu niile nke Onyenwe anyị, kwa ụbọchị, na-agwa ha okwu mgbe niile.
10 Ma ụmụ mmadụ ekweghị ege ha ntị, ha ekweghịkwa ege ntị n'okwu ha, ha wee kpọọ isi ike.
11 Jehova wee nye ha oge nke otu narị afọ na iri abụọ, na-asị, Ọ bụrụ na ha alaghachi, Chineke ga-echegharị n'ihe ọjọọ ahụ, ka ọ ghara ibibi ụwa.
12 Noa nwa Lamek ekweghị ịlụ nwunye n'oge ahụ, ọ mụtaghịkwa ụmụ, n'ihi na ọ sịrị, N'ezie ugbu a Chineke ga-ebibi ụwa, gịnị mere m ga-eji mụọ ụmụ?
13 Noa bụkwa onye ezi omume, o zuru oke n'ọgbọ ya, Onye-nwe họpụtakwara ya ka o zụlite mkpụrụ site na mkpụrụ ya n'elu ala.
14 Na Yehowa ka kyerɛɛ Noa sɛ: "Wo ne wo yere, na ma wo mma, efisɛ mahu wo sɛ woyɛ ɔtreneeni wɔ m'awofo mu."
15 Ị ga-azụlite mkpụrụ, ya na ụmụ gị, n'etiti ụwa; Noa wee gaa lụọ nwunye, ọ họọrọ Naama nwa nwanyị Inọk, ọ dị narị afọ ise na iri asatọ.
16 Noa dị narị afọ anọ na iri itoolu na asatọ mgbe ọ lụrụ Naama.
17 Naamah tụụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Jafet, sị: "Chineke emeela ka m baa ụba n'ụwa." O wee tụrụ ime ọzọ wee mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Shem, sị: "Chineke emeela m ka m fọdụ, ka m wee zụlite mkpụrụ n'etiti ụwa."
18 Noa dị narị afọ ise na abụọ mgbe Naama mụrụ Shem, ụmụ nwoke ahụ wee tolite ma jee ije n'ụzọ nke Onyenwe anyị, n'ihe niile Metusela na Noa nna ha kụziiri ha.
19 Lemek, nna Noa, nwụrụ n'oge ahụ; ma n'ezie, o jighị obi ya niile na-eje ije n'ụzọ nna ya, ọ nwụrụ n'afọ narị na iri itoolu na ise nke ndụ Noa.
20 Ụbọchị niile nke Lamek dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ asaa na iri asaa, o wee nwụọ.
21 Ụmụ mmadụ niile ndị maara Onyenwe anyị nwụrụ n'afọ ahụ tupu Jehova emee ka ihe ọjọọ dakwasị ha; n'ihi na Onyenwe anyị chọrọ ka ha nwụọ, ka ha ghara ịhụ ihe ọjọọ Chineke ga-emere ụmụnne ha na ndị ikwu ha, dịka o kwuru na ha ga-eme.
22 N'oge ahụ, Onyenwe anyị gwara Noa na Metusela, sị: "Bilienụ gaa n'ihu, gwa ụmụ mmadụ okwu niile m gwara unu n'oge ahụ, ma eleghị anya ha ga-esi n'ụzọ ọjọọ ha laghachi azụ, m ga-echegharịkwa n'ihe ọjọọ ahụ, agaghị m eweta ya."
23 Noa na Metusela wee guzo ọtọ, gwa ụmụ mmadụ ihe niile Chineke kwuru gbasara ha.
24 Ma ụmụ mmadụ ekweghị ege ntị, ha ekweghịkwa ege ntị n'okwu ha niile.
25 Na ɛbaa sɛ Onyankopɔn ka kyerɛɛ Noa sɛ: "Asase a ɛwɔ asase so no, ɛfiri sɛ ɛso aba, na ɛso aba, na ɛso aba, na ɛso aba.
26 Ma buru osisi gopher, gaa n'ebe ụfọdụ, mee nnukwu ụgbọ mmiri, tinye ya n'ebe ahụ.
27 Otú a ka ị ga-esi mee ya: narị cubit atọ n'ogologo ya, cubit iri ise n'obosara ya, na cubit iri atọ n'ịdị elu ya.
28 I ga-emere onwe gị ọnụ ụzọ mepere emepe n'akụkụ ya, ruo otu cubit ka ị ga-emecha ya n'elu, ma kpuchie ya n'ime na n'èzí ya na pitch.
29 Ma lee, m ga-eme ka idei mmiri bịakwasị ụwa, a ga-ebibi anụ ahụ niile, ihe niile dị n'ụwa ga-ala n'iyi site n'okpuru eluigwe.
30 Gị na ezinụlọ gị ga-aga chịkọta ihe dị ndụ abụọ abụọ, nwoke na nwanyị, duru ha gaa n'ụgbọ ahụ ka ha mịpụta mkpụrụ n'ụwa.
31 chịkọtara onwe gị nri niile anụmanụ niile na-eri, ka e wee nwee nri maka gị na maka ha.
32 Ị ga-ahọrọ ụmụ gị ndị ikom ụmụ agbọghọ atọ, n'ime ụmụ ndị inyom nke mmadụ, ha ga-abụkwara ụmụ gị ndị ikom nwunye.
33 Noa wee bilie rụọ ụgbọ ahụ, n'ebe Chineke nyere ya iwu, Noa wee mee dịka Chineke nyere ya iwu.
34 N'afọ narị ise na iri itoolu na ise ya, Noa malitere ịrụ ụgbọ ahụ, o wee wuo ụgbọ ahụ n'ime afọ ise, dịka Onyenwe anyị nyere iwu.
35 Noa wee lụọ ụmụ Eliakim nwa Metusela atọ dị ka nwunye nye ụmụ ya ndị ikom, dịka Jehova nyere Noa iwu.
36 Ọ bụ n'oge ahụ ka Metusela nwa Inọk nwụrụ, ọ dị narị afọ itoolu na iri isii mgbe ọ nwụrụ.

ISI nke 6

1 N'oge ahụ, mgbe Metusela nwụsịrị, Jehova gwara Noa, sị: "Baa n'ụgbọ ahụ, gị na ezinụlọ gị; lee, m ga-akpọkọta anụ ọhịa niile n'ụwa, anụ ọhịa na anụ ufe nke eluigwe, ha niile ga-abịa gbaa ụgbọ ahụ gburugburu."
2 Ị ga-aga nọdụ ala n'ọnụ ụzọ ụgbọ ahụ, anụ ọhịa niile, anụmanụ niile, na nnụnụ niile ga-ezukọta ma guzoro n'ihu gị, ndị niile ga-abịa ma kpọọ isiala n'ihu gị ga-eburu ma nye ụmụ gị n'aka, ndị ga-ebuga ha n'ụgbọ ahụ, ihe niile ga-eguzokwa n'ihu gị ka ị pụọ.
3 Jehova wee mee nke a n'echi ya, anụmanụ, anụ ọhịa na anụ ufe bịara n'ìgwè mmadụ dị ukwuu wee gbaa ụgbọ ahụ gburugburu.

4 Noa wee gaa nọdụ ala n'ọnụ ụzọ ụgbọ ahụ, n'ime anụ ahụ niile nke dara n'ihu ya, o webatara n'ụgbọ ahụ, ọ hapụkwara ihe niile guzoro n'ihu ya n'ụwa.
5 Enyi ọdụm wee bịa, ya na ụmụ ya abụọ, nwoke na nwanyị, atọ ahụ wee makpuo n'ihu Noa, ụmụ abụọ ahụ wee bilie megide ọdụm ahụ wee tie ya ihe, meekwa ka ọ gbapụ n'ebe ọ nọ, o wee lawa, ha wee laghachi n'ebe ha nọ, makpuo n'ala n'ihu Noa.
6 Ọdụm ahụ wee gbapụ, guzoro n'ọnọdụ ọdụm ndị ahụ.
7 Noa wee hụ nke a, o wee tụọ ya n'anya nke ukwuu, o wee bilie, kpọọrọ ụmụ abụọ ahụ, kpọbata ha n'ụgbọ ahụ.
8 Noa we si n'ihe nile di ndu di n'elu uwa puta n'ime ubọ ahu, nke mere na ọ dighi onye fọduru ma ewezuga nke Noa webatara n'ugbo ahu.
9 Mmadụ abụọ na abụọ bịakwutere Noa n'ime ụgbọ ahụ, mana n'ime anụ dị ọcha na anụ ufe dị ọcha, o wetara di na nwunye asaa, dịka Chineke nyere ya iwu.
10 Anụmanụ niile, anụ ọhịa, na anụ ufe niile ka nọ ebe ahụ, ha wee gbaa ụgbọ ahụ gburugburu n'ebe niile, mmiri ozuzo ahụ agbaghị ruo ụbọchị asaa mgbe nke ahụ gasịrị.
11 N'ụbọchị ahụ, Onyenwe anyị mere ka ụwa dum maa jijiji, anyanwụ wee gbaa ọchịchịrị, ntọala ụwa wee maa jijiji, ụwa dum wee maa jijiji nke ukwuu, àmụ̀mà wee gbaa, égbè eluigwe wee daa, isi iyi niile dị n'ụwa gbawara, nke ndị bi na ya na-amaghị na mbụ; Chineke wee mee ihe dị egwu a, iji tụọ ụmụ mmadụ ụjọ, ka ihe ọjọọ wee ghara ịdị ọzọ n'ụwa.
12 Ma ụmụ mmadụ ekweghị ịlaghachi n'ụzọ ọjọọ ha, ha wee mee ka iwe nke Onyenwe anyị bawanye n'oge ahụ, ha emeghịkwa ka obi ha dum gaa n'ihe a niile.
13 Mgbe ụbọchị asaa gwụchara, n'afọ nke narị isii nke ndụ Noa, mmiri nke iju mmiri ahụ dị n'elu ụwa.
14 Isi iyi niile nke ogbu mmiri gbawara, windo eluigwe meghekwara, mmiri ozuzo wee daa n'ụwa ruo ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ.
15 Noa na ezinụlọ ya na ihe niile dị ndụ nọ ya n'ime ụgbọ ahụ n'ihi mmiri nke iju mmiri ahụ, Jehova wee mechie ya.
16 Ụmụ mmadụ niile fọdụrụ n'ụwa wee daa mbà n'ihi ihe ọjọọ n'ihi mmiri ozuzo, n'ihi na mmiri na-asọba n'ụwa nke ukwuu, anụmanụ na anụ ọhịa ka nọkwa gburugburu ụgbọ ahụ.
17 Ụmụ mmadụ wee zukọta, ihe dị ka narị puku asaa na puku asaa, ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, ha wee bịakwute Noa n'ụgbọ ahụ.
18 Ha wee kpọọ Noa òkù, sị: Meghee anyị ka anyị bịakwute gị n'ụgbọ ahụ - gịnịkwa mere anyị ga-eji nwụọ?
19 Noa wee jiri olu dị elu zaa ha site n'ụgbọ ahụ, sị, Ùnu niile enupụghị isi megide Jehova, sị na ọ dịghị adị? Ya mere, Jehova wetara ihe ọjọọ a n'elu unu, ibibi ma bipụ unu n'elu ụwa.
20 Ọ́ bụghị ihe a ka m gwara unu gbasara otu narị afọ na iri abụọ gara aga, ma unu egeghị ntị n'olu Jehova, ugbu a unu chọrọ ibi n'ụwa?
21 Ha wee sị Noa, Anyị dị njikere ịlaghachikwute Onyenwe anyị; naanị megheere anyị ka anyị wee dị ndụ, gharakwa ịnwụ anwụ.
22 Noa we za ha, si, Le, ugbua unu huru nsogbu nke nkpuru-obi-unu, unu nāchọ ilọghachikute Jehova; gini mere unu alọghachighi n'ime ọgu arọ na iri-na-abua ndia, nke Jehova nyere unu dika oge a kara aka?
23 Ma ugbua unu bịa gwa m nke a n'ihi nsogbu nke mkpụrụ obi unu, ugbua kwa, Onyenwe anyị agaghị ege unu ntị, ọ gaghịkwa ege unu ntị taa, ka unu wee ghara imezu ihe unu chọrọ ugbu a.
24 Ụmụ mmadụ bịaruru nso ka ha banye n'ụgbọ ahụ, ka ha bata n'ihi mmiri ozuzo ahụ, n'ihi na ha enweghị ike idi mmiri ozuzo ahụ.
25 Jehova wee ziga anụmanụ na anụmanụ niile guzo gburugburu ụgbọ ahụ. Anụ ọhịa wee merie ha ma chụpụ ha n'ebe ahụ, onye ọ bụla wee lawa, ha wee gbasaa ọzọ n'elu ala.
26 Mmiri ozuzo ka na-ezo n'elu ụwa, ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ wee daa, mmiri wee jupụta n'ụwa nke ukwuu; anụ ahụ niile dị n'elu ụwa ma ọ bụ n'ime mmiri wee nwụọ, ma mmadụ ma anụmanụ, anụmanụ, ihe na-akpụ akpụ ma ọ bụ nnụnụ nke eluigwe, naanị Noa na ndị ya na ha nọ n'ụgbọ ahụ fọdụrụ.
27 Mmiri wee dị ike, ha wee bawanye nke ukwuu n'ụwa, ha wee bulie ụgbọ ahụ elu, e wee si n'ụwa bulie ya elu.
28 Ụgbọ mmiri ahụ wee fee n'elu mmiri, e wee tụba ya n'elu mmiri, nke mere na ihe niile dị ndụ dị n'ime ya gbanwere dị ka ofe dị n'ime ite.
29 Oké nchekasị wee jide ihe niile dị ndụ nọ n'ụgbọ ahụ, ụgbọ ahụ wee dị ka a ga-agbaji.
30 Ihe niile dị ndụ nọ n'ụgbọ ahụ wee tụọ egwu, ọdụm wee tie mkpu, ehi wee daa, anụ ọhịa wolf wee tie mkpu, ihe niile dị ndụ nọ n'ụgbọ ahụ wee kwuo okwu ma kwaa ákwá n'asụsụ nke ha, olu ha wee ruo ebe dị anya, Noa na ụmụ ya wee tie mkpu ma kwaa ákwá n'oge nsogbu ha; ha tụrụ egwu nke ukwuu na ha erutela ọnụ ụzọ ámá nke ọnwụ.
31 Noa wee kpeere Jehova ekpere, tikuo ya n'ihi nke a, ọ wee sị, Onyenwe anyị, nyere anyị aka, n'ihi na anyị enweghị ike ịnagide ihe ọjọọ a nke gbara anyị gburugburu, n'ihi na ebili mmiri nke mmiri agbaala anyị gburugburu, iyi ọjọọ atụwo anyị ụjọ, ọnyà ọnwụ abịawo n'ihu anyị; za anyị, Onyenwe anyị, za anyị, mee ka ihu gị pụta ìhè n'ebe anyị nọ ma meere anyị amara, gbapụta anyị ma napụta anyị.
32 Jehova wee gee ntị n'olu Noa, Jehova wee cheta ya.
33 Ifufe wee feghaịa n'elu ụwa, mmiri wee daa jụụ, ụgbọ ahụ wee kwụsị.
34 E mechiri isi iyi nke ogbu mmiri na windo nke eluigwe, e wee gbochie mmiri ozuzo nke eluigwe.
35 Mmiri ahụ wee belata n'oge ahụ, ụgbọ ahụ wee daa n'ugwu Ararat.
36 Noa wee meghee windo ụgbọ ahụ, Noa wee kpọọkuo Onyenwe anyị n'oge ahụ, sị, Onyenwe anyị, Onye kere ụwa na eluigwe na ihe niile dị n'ime ya, wepụta mkpụrụ obi anyị site na mkpọrọ a, na site n'ụlọ mkpọrọ ebe ị tinyere anyị, n'ihi na ike gwụrụ m nke ukwuu n'ịsụ ude.
37 Jehova wee gee ntị n'olu Noa, wee sị ya, Mgbe otu afọ zuru ezu, ị ga-apụ.
38 Na mgbanwe nke afọ ahụ, mgbe otu afọ zuru ezu gasịrị ka Noa biri n'ụgbọ ahụ, mmiri ahụ kpọrọ nkụ n'ụwa, Noa wee wepụ ihe mkpuchi nke ụgbọ ahụ.
39 N'oge ahụ, n'ụbọchị nke iri abụọ na asaa nke ọnwa nke abụọ, ụwa kpọrọ nkụ, ma Noa na ụmụ ya, na ndị ya na ha nọ, apụghị n'ụgbọ ahụ ruo mgbe Jehova gwara ha.
40 Ụbọchị wee ruo mgbe Jehova gwara ha ka ha pụọ, ha niile wee si n'ụgbọ ahụ pụọ.
41 Ha wee laghachịrị, onye ọ bụla wee laghachi n'ụzọ ya na n'ebe obibi ya, Noa na ụmụ ya wee biri n'ala ahụ

Chineke gwara ha, ha wee fee Jehova ofufe ụbọchị ha niile, Jehova wee gọzie Noa na ụmụ ya mgbe ha si n'ụgbọ ahụ pụta.
42 O wee sị ha, Mụọnụ ọmụmụ, jupụta ụwa dum; dịnụ ike, baanụ ụba n'ụwa, baanụ ụba n'ime ya.

ISI nke 7

1 Ma aha ụmụ Noa bụ Jefet, Ham na Shem; a mụkwara ha ụmụ mgbe iju mmiri ahụ gasịrị, n'ihi na ha lụrụ nwunye tupu iju mmiri ahụ.
2 Ndia bu umu-ndikom Jafet: Goma, Megog, Madai, Jevan, Tubal, Meshek, na Tiras, umu-ndikom asa.
3 Ụmụ Goma bụ Askinaz, Refat na Tegama.
4 Ụmụ Magọg bụ Elichanaf na Lubal.
5 Ụmụ Madai bụ Akọn, Zeelo, Chazoni na Lọt.
6 Ụmụ Jevan bụ Elaịsha, Tashish, Kitim na Dudonim.
7 Ụmụ Tubal bụ Arifi, Kesed na Taari.
8 Ụmụ Meshek bụ Dedon, Zarọn na Shebashni.
9 Ụmụ Tiras bụ Benib, Gera, Lupirion na Gilak; ndị a bụ ụmụ Jafet dịka ezinụlọ ha si dị, ọnụ ọgụgụ ha n'oge ahụ dịkwa ihe dị ka narị mmadụ anọ na iri isii.
10 Ndị a bụ ụmụ Ham: Kush, Mizraim, Put na Kenan, ụmụ anọ; ụmụ Kush bụ Seba, Havila, Sabta, Raama na Sateka, ụmụ Raama bụ Sheba na Dedan.
11 Ụmụ Mizraim bụ Lud, Anom na Patrọs, Chaslọt na Chaftọ.
12 Ụmụ Put bụ Gebul, Hadan, Bena na Adan.
13 Umu-ndikom Kenean kwa bu Zaidon, na Het, na Amori, na Gergashi, na Hivi, na Arkei, na Senai, na Arodi, na Zimodi, na Chamoti.
14 Ndị a bụ ụmụ Ham, dịka ezinụlọ ha si dị, ọnụ ọgụgụ ha n'oge ahụ dị ihe dị ka narị mmadụ asaa na iri atọ.
15 Ndị a bụ ụmụ Shem; Elam, Ashọ, Arpakshad, Lud na Eram, ụmụ ise; ụmụ Ilam bụkwa Shushan, Makul na Harmọn.
16 Ụmụ Asha bụ Mirus na Mokil, ụmụ Arpakshad bụkwa Shelak, Ana na Ashkọl.
17 Ụmụ Lud bụ Petọ na Bizayọn, ụmụ Aram bụ Uz, Chul, Gather na Mash.
18 Ndị a bụ ụmụ Shem, dịka ezinụlọ ha si dị; ọnụọgụgụ ha n'oge ahụ dị ihe dị ka narị mmadụ atọ.
19 Ndị a bụ ọgbọ Shem: Shem mụrụ Arpakshad, Arpakshad amụọ Shelak, Shelak amụọ Eber, a mụkwara Eber ụmụ abụọ, otu aha ya bụ Peleg, n'ihi na n'oge ya, ụmụ mmadụ kewara, na n'oge ikpeazụ, ụwa kewara.
20 Aha nke abụọ bụ Yoktan, nke pụtara na n'oge ya ndụ ụmụ mmadụ na-ebelata ma na-ebelata.
21 Ndị a bụ ụmụ Jọktan: Almodad, Shelaf, Chazamovet, Yerak, Hadurom, Ozel, Dikla, Obal, Abimael, Sheba, Ofir, Havila na Jobab: ndị a niile bụ ụmụ Jọktan.
22 Peleg nwanne ya nwoke wee mụọ Yen, Yen wee mụọ Serug, Serug wee mụọ Nahọ, Nahọ wee mụọ Tera, Tera wee dị afọ iri atọ na asatọ, ọ wee mụọ Haran na Nahọ.
23 Kush, nwa Ham, nwa Noa, lụrụ nwunye n'oge ahụ n'oge agadi ya, ọ mụrụ nwa nwoke, ha wee kpọọ ya Nimrọd, sị: "N'oge ahụ, ụmụ mmadụ malitere ọzọ inupụ isi megide Chineke, nwa ahụ wee too, nna ya wee hụ ya n'anya nke ukwuu, n'ihi na ọ bụ nwa agadi ya."
24 E wee nye Kush uwe akpụkpọ anụ ahụ nke Chineke mere Adam na nwunye ya mgbe ha si n'ogige ahụ pụọ.
25 N'ihi na mgbe Adam na nwunye ya nwụsịrị, e nyere Inọk, nwa Jared, uwe ndị ahụ, mgbe e buliri Inọk elu nye Chineke, o nyere Metusela, nwa ya nwoke.
26 Mgbe Metusela nwụrụ, Noa kpọọrọ ha gaa n'ụgbọ ahụ, ha wee nọrọ ya ruo mgbe ọ pụtara n'ụgbọ ahụ.
27 Mgbe ha na-apụ, Ham zuru uwe ndị ahụ n'aka Noa nna ya, o wee were ha zoo ha n'ihu ụmụnne ya.
28 Mgbe Ham mụrụ Kush mbụ ya, o nyere ya uwe nzuzo, ha wee nọrọ na Kush ọtụtụ ụbọchị.
29 Kush zopụkwara ha n'ebe ụmụ ya na ụmụnne ya nọ, mgbe Kush mụrụ Nimrọd, o nyere ya uwe ndị ahụ n'ihi ịhụnanya o nwere n'ebe ọ nọ, Nimrọd wee too, mgbe ọ dị afọ iri abụọ, o yi uwe ndị ahụ.
30 Na Nimrod tee n'akyiri no, na Onyankopɔn maa no ahoɔden ne ahoɔden, na ɔyɛɛ ɔbɔnefo kɛse wɔ asase so, na ɔyɛɛ ɔbɔnefo kɛse wɔ asase so, na osii afɔremuka, na ɔde aboa a wabɔ ne ti ...
31 Nimrọd wee sie ike, o wee si n'etiti ụmụnne ya bilie, o wee lụọ agha nke ụmụnne ya megide ndị iro ha niile gbara ha gburugburu.
32 Onye-nwe wee napụta ndị iro niile nke ụmụnne ya n'aka ya, Chineke wee mee ka ọ nwee ihe ịga nke ọma site n'oge ruo n'oge n'agha ya, o wee chịa n'ụwa.
33 N'oge ahụ, ọ dị ka ihe a na-eme n'oge ahụ, mgbe mmadụ kpọpụtara ndị ọ zụrụ maka agha, ọ ga-asị ha, Dịka Chineke mere Nimrọd, onye bụ dike n'ụwa, onye meriri n'agha ndị meriri ụmụnne ya, na ọ napụtara ha n'aka ndị iro ha, ka Chineke mee ka anyị dị ike ma napụta anyị taa.
34 Na Nimrod dii mfe 40, saa bere no, ɔko baa ne nuanom ne Yafet ntam, na wɔne wɔn atamfo dii asi.
35 Nimrọd wee pụọ n'oge ahụ, ọ kpọkọtara ụmụ Kush niile na ezinụlọ ha, ihe dị ka narị mmadụ anọ na iri isii, o nyekwara ụfọdụ n'ime ndị enyi ya na ndị ọ maara ihe dị ka mmadụ iri asatọ ọrụ, wee nye ha ụgwọ ọrụ ha, o wee soro ha gaa agha, mgbe ọ nọ n'ụzọ, Nimrọd mere ka obi ndị ya na ha so gaa agha sie ike.
36 O wee sị ha, Unu atụla egwu, unu atụkwala ụjọ, n'ihi na a ga-enyefe ndị iro anyị niile n'aka anyị, unu ga-emekwa ha ihe ọ bụla masịrị unu.
37 Ndị ikom niile gara dị ihe dị ka narị ise, ha lụsoro ndị iro ha ọgụ, ha bibiri ha, meriekwa ha, Nimrọd wee tinye ndị isi na-eguzo n'isi ha n'ọnọdụ ha.
38 O wee kpọrọ ụfọdụ n'ime ụmụ ha dị ka ndị nche, ha niile wee bụrụ ndị ohu Nimrọd na ụmụnne ya, Nimrọd na ndị niile so ya wee laghachi azụ.
39 Mgbe Nimrọd si n'agha lọta n'ọnụ, mgbe o merisịrị ndị iro ya, ụmụnne ya niile, tinyere ndị maara ya na mbụ, zukọtara ime ya eze n'isi ha, ha wee tee okpueze eze n'isi ya.
40 O wee mee ka ndị ya na ndị ya, ndị isi, ndị ikpe, na ndị ọchịchị, dịka ọ dị n'etiti ndị eze.
41 O wee mee ka Tera nwa Nehoa, bụ́ onyeisi ndị agha ya, meekwa ka ọ dị ebube ma bulie ya elu karịa ndị isi ya niile.
42 Ma mgbe ọ na-achị dịka ọchịchọ obi ya si dị, mgbe o merisịrị ndị iro ya niile gbara ya gburugburu, o tinyere ndụmọdụ na ndị ndụmọdụ ya ka ha wuo obodo maka obí ya, ha wee mee otú ahụ.
43 Ha wee hụ nnukwu ndagwurugwu dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, ha wee wuoro ya nnukwu obodo buru ibu ma buru ibu, Nimrọd wee kpọọ obodo ahụ ọ wuru Shinar, n'ihi

na Jehova mere ka ndị iro ya maa jijiji nke ukwuu ma bibie ha.
44 Na Nimrod tenaa Shinar, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu, na odii hene wɔ n'ahoɔden mu.
45 Mba nile na asụsụ nile nụrụ aha ya, ha wee zukọta n'ebe ọ nọ, ha wee kpọọ isiala n'ala, ha wee wetara ya onyinye, o wee bụrụ onye nwe ha na eze ha, ha niile wee biri n'obodo Shinar, Nimrọd wee chịa ụmụ Noa niile n'ụwa, ha niile nọkwa n'okpuru ike na ndụmọdụ ya.
46 Ụwa nile nwere otu asụsụ na okwu ọnụ, mana Nimrọd ejeghị ije n'ụzọ Jehova, ọ bụkwa onye ajọ omume karịa mmadụ niile bu ya ụzọ, site n'oge iju mmiri ruo ụbọchị ndị ahụ.
47 O wee mee chi osisi na nkume, o wee kpọọ isiala nye ha, o wee nupụ isi megide Onyenwe anyị, ma kụziere ndị niile nọ n'okpuru ya na ndị ụwa ụzọ ọjọọ ha; Mardon nwa ya nwoke bụkwa onye ọjọọ karịa nna ya.
48 Onye ọ bụla nụrụ ihe Mardon nwa Nimrọd mere ga-asị, "N'aka onye ajọ omume ka ajọ omume si apụta." Ya mere, ọ ghọrọ ilu n'ụwa niile, sị, "N'aka onye ajọ omume ka ajọ omume si apụta, ọ dịkwa n'okwu mmadụ site n'oge ahụ ruo ugbu a."
49 Tera nwa Nehọ, onyeisi ndị agha Nimrọd, dị oke ukwuu n'anya eze na ndị ọ na-achị, eze na ndị isi hụrụ ya n'anya, ha wee bulie ya elu nke ukwuu.
50 Tera wee lụọ nwunye, aha ya bụ Amthelo, ada Kọnebo; nwunye Tera wee tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke n'oge ahụ.
51 Tera dị afọ iri asaa mgbe ọ mụrụ ya, Tera wee kpọọ aha nwa ya nwoke nke a mụrụ nye ya Abram, n'ihi na eze zụlitere ya n'oge ahụ, ma nye ya nsọpụrụ karịa ndị isi ya niile nọnyeere ya.

ISI nke 8

1 O rue, n'abalị a ka amuru Abram, na ndi-orù Tera nile, na ndi-ọkachamara nile nke Nimrod, na ndi-orù-ya, biara rie ihe, ṅu kwa ihe-ọṅuṅu n'ulo Tera, ha we so ya ṅuria ọṅu n'abali ahu.
2 Mgbe ndị amamihe na ndị aghụghọ niile si n'ụlọ Tera pụọ, ha weliri anya ha lee eluigwe n'abalị ahụ ile kpakpando anya, ha wee hụ, lee otu kpakpando buru ibu nke si n'ọwụwa anyanwụ bịa wee na-agba ọsọ n'eluigwe, o wee loda kpakpando anọ ahụ n'akụkụ anọ nke eluigwe.
3 Ihe a niile tụrụ ndị amamihe niile nke eze na ndị ohi ya n'anya, ndị amamihe ahụ wee ghọta okwu a, ha wee mara ihe ọ pụtara.
4 Ha wee gwa ibe ha, sị: "Nke a bụ naanị ihe na-egosi nwa ahụ a mụrụ nye Tira n'abalị a, onye ga-etolite, mụọ ọmụmụ, baakwa ụba, nweta ụwa dum, ya na ụmụ ya ruo mgbe ebighị ebi, ya na mkpụrụ ya ga-egbukwa ndị eze ukwu, ketakwa ala ha."
5 Ndị amamihe na ndị ọkaikpe wee laa n'ụlọ n'abalị ahụ, ma n'ụtụtụ, ndị amamihe na ndị ọkaikpe niile a biliri n'isi ụtụtụ, wee zukọta n'ụlọ a họpụtara.
6 Ha wee gwa ibe ha okwu, sị: "Lee ihe anyị hụrụ n'abalị ụnyaahụ ezobeghi eze, a ka ekpughebeghị ya nye ya."
7 Ọ bụrụ na eze amata ihe a n'oge ikpeazụ, ọ ga-asị anyị, Gịnị mere unu ji zoo okwu a n'ebe m nọ, mgbe ahụ anyị niile ga-anwụ; ya mere, ugbu a, ka anyị gaa kọọrọ eze ihe anyị hụrụ, na nkọwa ya, anyị ga-anọgidekwa na-edo anya.
8 Ha wee mee otú ahụ, ha niile wee gakwuru eze wee kpọọ isiala nye ya, sị: "Ka eze dị ndụ, ka eze dị ndụ."
9 Anyị nụrụ na a mụrụ nwa nwoke nye Tera, nwa Nehọ, onyeisi ndị agha gị, anyị wee bịa n'ụlọ ya n'abalị ụnyaahụ, anyị wee rie nri, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, ṅụrịakwa ọṅụ n'abalị ahụ.
10 Mgbe ndị ohu gị si n'ụlọ Tera pụọ, ka ha gaa n'ụlọ anyị ịnọdụ ala n'ebe ahụ n'abalị ahụ, anyị weliri anya anyị lee eluigwe, anyị wee hụ otu nnukwu kpakpando si n'ọwụwa anyanwụ na-abịa, otu kpakpando ahụ na-agba ọsọ ọsọ, wee loda nnukwu kpakpando anọ, site n'akụkụ anọ nke eluigwe.
11 Ndị ohu gị wee tụọ anya n'ihe anyị hụrụ, ha wee tụọ egwu nke ukwuu, anyị wee kpebie ihe anyị hụrụ, anyị wee jiri amamihe anyị mara na ihe a metụtara nwa a ga-amụ nye Tera, onye ga-etolite ma ba ụba nke ukwuu, dị ike, gbuokwa ndị eze niile nke ụwa, wee keta ala ha niile, ya na mkpụrụ ya ruo mgbe ebighị ebi.
12 Ma ugbua onyenwe anyị na eze anyị, lee, anyị amatala gị nke ọma ihe anyị hụrụ gbasara nwa a.
13 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma inye nna ya uru maka nwa a, anyị ga-egbu ya tupu ọ tolite ma mụbaa n'ala ahụ, ihe ọjọọ ya ga-amụbakwa megide anyị, ka anyị na ụmụ anyị laa n'iyi site n'ihe ọjọọ ya.
14 Eze wee nụ okwu ha, ha dịkwa mma n'anya ya, o wee ziga kpọọ Tera, Tera wee bịa n'ihu eze.
15 Eze wee sị Tira, Agwara m na a mụrụ nwa nwoke n'abalị ụnyaahụ, e wee hụ ya n'eluigwe mgbe a mụrụ ya.
16 Ma ugbua nye m nwa ahụ, ka anyị gbuo ya tupu ihe ọjọọ ya apụta megide anyị, m ga-enyekwa gị ụlọ gị nke jupụtara na ọlaọcha na ọlaedo dịka ọnụ ahịa ya si dị.
17 Tera wee zaa eze, sị ya: "Onyenwe m na eze, anụwo m okwu gị, ohu gị ga-emekwa ihe niile eze ya chọrọ."
18 Ma onyenwe m na eze, m ga-agwa gị ihe mere m n'abalị ụnyaahụ, ka m wee hụ ndụmọdụ eze ga-enye ohu ya, m ga-azakwa eze maka ihe o kwuru; eze wee sị, Kwuo okwu.
19 Tera wee sị eze, Ayọn, nwa Mored, bịakwutere m n'abalị ụnyaahụ, sị:
20 Nye m ịnyịnya ukwu mara mma nke eze nyere gị, m ga-enyekwa gị ọlaọcha na ọlaedo, na ahịhịa na nri dị ka ọnụ ahịa ya si dị; m wee sị ya, Chere ruo mgbe m ga-ahụ eze gbasara okwu gị, lee ihe ọ bụla eze kwuru, nke ahụ ka m ga-eme.
21 Ma ugbua, onyenwe m na eze, lee, ekpugheela m gị ihe a, ndụmọdụ eze m ga-enye ohu ya ka m ga-agbaso.
22 Eze wee nụ okwu Tera, iwe wee dị ọkụ, o wee were ya dị ka onye nzuzu.
23 Eze wee zaa Tera, o wee sị ya, "Ị bụ onye nzuzu, onye na-amaghị ihe, ma ọ bụ onye na-enweghị nghọta, ime ihe a, iji nye ịnyịnya gị mara mma maka ọlaọcha na ọlaedo ma ọ bụ ọbụna maka ahịhịa na nri anụ?"
24 Ọ bụ na ị gaghị enweta ọlaọcha na ọlaedo nke ukwuu, nke mere na ị gaghị enweta ahịhịa na nri ị ga-eji zụọ ịnyịnya gị? Gịnịkwa bụ ọlaọcha na ọlaedo, ma ọ bụ ahịhịa na nri, nke mere na ị ga-enye ịnyịnya mara mma nke m nyere gị, nke na-adighị otú a n'ụwa dum?
25 Eze wee kwụsị ikwu okwu, Tira wee zaa eze, sị: "N'otu aka ahụ ka eze gwara ohu ya okwu;
26 Biko, onyenwe m na eze, gịnị ka ị gwara m, sị, Nye nwa gị nwoke ka anyị gbuo ya, m ga-enyekwa gị ọlaọcha na

ọlaedo maka ọnụ ahịa ya? Gịnị ka m ga-eme ọlaọcha na ọlaedo mgbe nwa m nwoke nwụsịrị? Ònye ga-eketa m? N'ezie mgbe m nwụrụ, ọlaọcha na ọlaedo ga-alaghachitere eze m onye nyere ya.
27 Mgbe eze nụrụ okwu Tera na ilu o kwuru gbasara eze, o wutere ya nke ukwuu, ihe a wutere ya nke ukwuu, iwe wee dị ya ọkụ n'obi.
28 Tera wee hụ na iwe eze dị ọkụ megide ya, o wee zaa eze, sị: "Ihe niile m nwere dị n'aka eze; ihe ọ bụla eze chọrọ ime ohu ya, ka o mee ya, ọbụna nwa m nwoke, ọ nọ n'aka eze, na-enweghị uru ọ bụla, ya na ụmụnne ya abụọ tọrọ ya."
29 Eze wee sị Tira, "Mba, kama m ga-azụta nwa gị nwoke nke nta n'ọnụ ahịa."
30 Tera wee zaa eze, sị, "Ana m arịọ gị, onyenwe m na eze, ka ohu gị kwuo okwu n'ihu gị, ka eze nụkwa okwu ohu ya." Tera wee sị, "Ka eze m nye m ụbọchị atọ ruo mgbe m ga-atụle okwu a n'ime onwe m, ka mụ na ezinụlọ m wee kparịta ụka gbasara okwu eze m." O wee gbaa eze ume nke ukwuu ka o kweta nke a.
31 Eze wee gee Tira ntị, o wee mee otú ahụ, o wee nye ya oge ụbọchị atọ, Tira wee pụọ n'ihu eze, ọ lọtara n'ụlọ ya wee gwa ha okwu niile eze kwuru; ndị mmadụ wee tụọ egwu nke ukwuu.
32 O wee ruo n'ụbọchị nke atọ ka eze zigara Tera ozi, sị, Zitere m nwa gị nwoke ọnụ ahịa dịka m gwara gị; ọ bụrụkwa na i meghị nke a, m ga-ezitere gị ma gbuo ihe niile i nwere n'ụlọ gị, ka nkịta gharakwa ịfọdụ.
33 Tera wee mee ngwa ngwa, (n'ihi na ihe a dị mkpa n'aka eze), o wee kpọrọ otu nwatakịrị n'ime ndị ohu ya, nke ohu ya nwanyị mụrụ n'ụbọchị ahụ, Tera wee kpọta nwa ahụ n'ihu eze wee nata uru ya.
34 Jehova nọnyeere Tera n'okwu a, ka Nimrọd ghara igbu Abram, eze wee were nwa ahụ si n'aka Tera, jiri ike ya niile kụda isi ya n'ala, n'ihi na o chere na ọ bụ Abram; nke a zokwaara ya site n'ụbọchị ahụ, eze wee chefuo ya, ebe ọ bụ na ọ bụ uche Providence ka ọ ghara ịta Abram ahụhụ.
35 Tera wee kpọrọ Abram nwa ya nwoke na nne ya na onye na-enye ya ara n'ụzọ nzuzo, o wee zoo ha n'ọgba, ọ na-ewetakwara ha nri ha kwa ọnwa.
36 Jehova nọnyeere Abram n'ọgba ahụ, o wee too, Abram nọkwa n'ọgba ahụ afọ iri, eze ahụ na ndị isi ya, ndị na-eme anwansi na ndị amamihe, chere na eze ahụ egbuola Abram.

ISI nke 9

1 Heran, nwa Tira, nwanne Abram nke ọkpara, lụrụ nwunye n'oge ahụ.
2 Heran dị afọ iri atọ na itoolu mgbe ọ lụrụ ya; nwunye Heran wee tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara ya Lọt.
3 Ọ tụkwara ime ọzọ, mụọ nwa nwanyị, kpọọ aha ya Milka; ọ tụkwara ime ọzọ, mụọ nwa nwanyị, kpọọ aha ya Seraị.
4 Heran dị afọ iri anọ na abụọ mgbe ọ mụrụ Seraị, nke dị n'afọ nke iri nke ndụ Abram; n'oge ahụkwa, Abram na nne ya na onye na-enye ya ara si n'ọgba ahụ pụọ, ebe eze na ndị ya chefuru ihe gbasara Abram.
5 Mgbe Abram si n'ọgba ahụ pụta, ọ gara n'ebe Noa na nwa ya nwoke bụ́ Shem nọ, ya na ha wee mụta iwu Jehova na ụzọ ya, ọ dighịkwa onye maara ebe Abram nọ, Abram wee jeere Noa na Shem nwa ya ozi ruo ogologo oge.
6 Abram nọ n'ụlọ Noa afọ iri atọ na itoolu, Abram matara Onyenwe anyị site na mgbe ọ dị afọ atọ, ọ gara n'ụzọ Onyenwe anyị ruo ụbọchị ọ nwụrụ, dịka Noa na nwa ya nwoke bụ́ Shem kụziiri ya; ụmụ nile nke ụwa n'oge ahụ mehiere megide Onyenwe anyị nke ukwuu, ha wee nupụ isi megide ya, fee chi ndị ọzọ, ha chefukwara Onyenwe anyị onye kere ha n'ụwa; ndị bi n'ụwa wee meere onwe ha chi ha n'oge ahụ; chi osisi na nkume ndị na-enweghị ike ikwu okwu, ịnụ ihe, ma ọ bụ ịnapụta, ụmụ mmadụ wee fee ha ofufe, ha wee ghọọ chi ha.
7 Eze ahụ na ndị ohu ya niile, tinyere Tira na ezinụlọ ya niile, bụ ndị mbụ na-efe chi osisi na nkume.
8 Tera nwere chi iri na abụọ buru ibu, nke e ji osisi na nkume mee, mgbe ọnwa iri na abụọ nke afọ gasịrị, ọ na-ejere onye ọ bụla ozi kwa ọnwa, kwa ọnwa kwa Tera na-ewetakwa àjà ọka ya na àjà ihe ọṅụṅụ nye chi ya; otú a ka Tera na-eme kwa ụbọchị.
9 Ọgbọ ahụ dum bụ ndị ajọ omume n'anya Onyenwe anyị, ha wee si otú a mee ka onye ọ bụla bụrụ chi ya, mana ha hapụrụ Onyenwe anyị onye kere ha.
10 Ọ dighị onye a hụrụ n'oge ahụ n'ụwa dum, onye maara Onyenwe anyị (n'ihi na ha na-ejere Chineke nke ha ozi) ma e wezụga Noa na ezinụlọ ya, na ndị niile nọ n'okpuru ndụmọdụ ya maara Onyenwe anyị n'oge ahụ.
11 Abram nwa Tera nọ n'ọkwa dị elu n'oge ahụ n'ụlọ Noa, ọ dighịkwa onye maara ya, Jehova nọnyeere ya.
12 Jehova wee nye Abram obi nghọta, ọ makwara na ọrụ niile nke ọgbọ ahụ bụ ihe efu, nakwa na chi ha niile bụ ihe efu ma ghara ịba uru.
13 Abram wee hụ anyanwụ ka ọ na-enwu n'elu ụwa, Abram wee sị n'obi ya, N'ezie ugbu a anyanwụ a nke na-enwu n'elu ụwa bụ Chineke, ọ bụkwa ya ka m ga-efe.
14 Abram wee fee anyanwụ n'ụbọchị ahụ, o wee kpeere ya ekpere, mgbe anyanwụ dara dịka ọ na-emebu, Abram wee sị n'ime onwe ya, 'Nke a agaghị abụ Chineke?'
15 Abram wee nọgide na-ekwu n'ime onwe ya, sị: Ònye bụ onye kere eluigwe na ụwa? Ònye kere n'ụwa? Olee ebe ọ nọ?
16 Abalị wee gbaa ọchịchịrị n'elu ya, o wee welie anya ya elu lee anya n'ọdịda anyanwụ, n'ugwu, n'ebe ndịda, na n'ọwụwa anyanwụ, wee hụ na anyanwụ apụọla n'ụwa, ụbọchị wee gbaa ọchịchịrị.
17 Abram wee hụ kpakpando na ọnwa n'ihu ya, wee sị, N'ezie, nke a bụ Chineke nke kere ụwa dum na mmadụ, ma lee, ndị ohu ya bụ chi gbara ya gburugburu: Abram wee fee ọnwa ma kpee ekpere maka ya n'abalị ahụ dum.
18 N'ụtụtụ, mgbe ìhè dị, anyanwụ na-enwukwa n'elu ụwa dịka ọ na-emebu, Abram hụrụ ihe niile Jehova Chineke kere n'ụwa.
19 Abram wee sị n'obi ya, N'ezie ndị a abụghị chi ndị kere ụwa na mmadụ niile, kama ndị a bụ ndị ohu Chineke, Abram wee biri n'ụlọ Noa, ebe ahụ mara Onyenwe anyị na ụzọ ya, o wee fee Onyenwe anyị ofufe ụbọchị niile nke ndụ ya, ọgbọ ahụ niile chefuru Onyenwe anyị, wee fee chi ndị ọzọ e ji osisi na nkume mee, wee nupụ isi n'ụbọchị ha niile.
20 Eze Nimrọd wee chịa n'udo, ụwa niile wee dị n'okpuru ọchịchị ya, ụwa niile wee bụrụ otu asụsụ na okwu ọnụ.
21 Ndị isi Nimrọd na ndị ukwu ya niile wee gbaa izu, Put, Mizraim, Kush na Kenan, ha na ezinụlọ ha, ha wee sị ibe ha, Bịanụ ka anyị wuo obodo anyị, wuokwa ụlọ elu siri ike n'ime ya, elu ya ga-eru eluigwe, anyị ga-emekwa onwe

anyị ka a mara anyị, ka anyị wee chịa ụwa dum, ka ihe ọjọọ nke ndị iro anyị wee kwụsị n'ebe anyị nọ, ka anyị wee chịa ha nke ukwuu, ka anyị wee ghara ịgbasa n'ụwa n'ihi agha ha.
22 Ha niile wee gaa n'ihu eze, ha wee kọọrọ eze okwu ndị a, eze wee kweta na ha n'okwu a, o wee mee otú ahụ.
23 Ezinụlọ niile zukọtara, nke dị ihe dị ka narị puku mmadụ isii, wee gaa ịchọ ala sara mbara iji wuo obodo ahụ na ụlọ elu ahụ, ha wee chọọ n'ụwa niile, ha ahụghịkwa otu ndagwurugwu dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke ala Shinar, ihe dị ka njem ụbọchị abụọ, ha wee jee ebe ahụ, ha wee biri n'ebe ahụ.
24 Ha wee malite ịkpụ brik na ịgba ọkụ iji wuo obodo ahụ na ụlọ elu ahụ ha chere na ha ga-arụcha.
25 Iwu ụlọ elu ahụ bụụrụ ha mmebi iwu na mmehie, ha wee malite iwu ya, ka ha na-ewulitekwa megide Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe, ha chere n'obi ha ibuso ya agha ma rịgoro n'eluigwe.
26 Ndị a niile na ezinụlọ niile kewara onwe ha ụzọ atọ; nke mbụ kwuru na anyị ga-arigo n'eluigwe ma lụso ya ọgụ; nke abụọ kwuru, sị, Anyị ga-arigo n'eluigwe ma tinye chi anyị n'ebe ahụ ma fee ha ofufe; nke atọ wee sị, Anyị ga-arịgo n'eluigwe ma jiri ụta na ube tie ya ihe; Chineke wee mara ọrụ ha niile na echiche ọjọọ ha niile, ọ hụkwara obodo ahụ na ụlọ elu ha na-ewu.
27 Mgbe ha na-ewu ụlọ, ha wuru obodo ukwu na ụlọ elu dị elu ma sie ike; n'ihi ịdị elu ya, ụrọ na brik erughi ndị na-ewu ụlọ ahụ aka mgbe ha na-arịgo ya, ruo mgbe ndị rịgoro gwụchara otu afọ zuru ezu, mgbe nke ahụ gasịrị, ha rutere ndị na-ewu ụlọ ahụ wee nye ha ụrọ na brik ahụ; otú a ka a na-eme kwa ụbọchị.
28 Ma lee ndị a rịgoro, ndị ọzọ rịdatakwara ụbọchị ahụ dum; ọ bụrụkwa na brik daa n'aka ha wee gbajie, ha niile ga-akwa ákwá maka ya, ọ bụrụkwa na mmadụ ada nwụọ, ọ dịghị onye n'ime ha ga-ele ya anya.
29 Jehova wee mara echiche ha, o wee ruo mgbe ha na-ewu ụlọ, ha tụbara akụ́ ndị ahụ n'eluigwe, akụ́ niile wee dakwasị ha n'ọbara, mgbe ha hụrụ ha, ha gwara ibe ha, sị: N'ezie, anyị egbuola ndị niile nọ n'eluigwe.
30 N'ihi na nke a sitere n'aka Onyenwe anyị iji mee ka ha mehie, na n'usoro; ibibi ha n'elu ala.
31 Ha wee wuo ụlọ elu ahụ na obodo ahụ, ha na-emekwa nke a kwa ụbọchị ruo mgbe ọtụtụ ụbọchị na afọ gafere.
32 Chineke wee gwa ndị mmụọ ozi iri asaa ahụ bụ́ ndị guzoro n'ihu ya, ndị nọ ya nso, sị, "Bịanụ ka anyị gbadata ma gbagwojuo asụsụ ha anya, ka otu onye ghara ighọta asụsụ onye agbata obi ya, ha wee mee ha otú ahụ."
33 Site n'ụbọchị ahụ na-esochi, ha chefuru ire onye agbata obi ha, ha enweghịkwa ike ighọta ikwu okwu n'otu asụsụ, mgbe onye na-ewu ụlọ napụrụ onye agbata obi ya nkume ma ọ bụ nkume nke ọ na-enyeghị iwu, onye na-ewu ụlọ ga-atụfu ya tụfuo ya tụfuo onye agbata obi ya, ka ọ nwụọ.
34 Ha wee mee otu a ọtụtụ ụbọchị, ha wee gbuo ọtụtụ n'ime ha n'ụzọ dị otu a.
35 Jehova wee tie ìgwè atọ ahụ nọ n'ebe ahụ ihe, o wee taa ha ahụhụ dịka ọrụ na atụmatụ ha si dị; ndị sịrị, Anyị ga-arịgo n'eluigwe ma fee chi anyị, dị ka enwe na enyí; ndị sị, Anyị ga-eji akụ tie eluigwe, Onyenwe anyị gburu ha, otu onye site n'aka onye agbata obi ya; na otu nke atọ nke ndị sịrị, Anyị ga-arigo n'eluigwe ma lụso ya ọgụ, Onyenwe anyị gbasaara ha n'ụwa dum.
36 Ndị fọdụrụ n'etiti ha, mgbe ha matara ma ghọta ihe ọjọọ nke na-abịakwasị ha, ha hapụrụ ụlọ ahụ, ha wee gbasaa n'elu ụwa dum.
37 Ha wee kwụsị iwu obodo ahụ na ụlọ elu ahụ; ya mere o ji kpọọ ebe ahụ Babel, n'ihi na n'ebe ahụ ka Jehova gbagwojuru asụsụ ụwa dum anya; lee, ọ dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke ala Shinar.
38 Ma n'ụlọ elu ahụ ụmụ mmadụ wuru, ala meghere ọnụ ya wee loda otu ụzọ n'ụzọ atọ nke ya, ọkụ sikwa n'eluigwe daa ma gbaa otu ụzọ n'ụzọ atọ ọzọ, otu ụzọ n'ụzọ atọ nke ọzọ fọdụrụ ruo taa, ọ bụkwa akụkụ ahụ dị n'elu, gburugburu ya dịkwa ụbọchị atọ ije.
39 Ọtụtụ n'ime ụmụ mmadụ nwụrụ n'ụlọ elu ahụ, ndị a na-apụghị ịgụta ọnụ.

ISI nke 10

1 Peleg nwa Eber we nwua n'ubọchi ahu, n'arọ nke-iri-na-asatọ nke ndu Abram nwa Tira: ubọchi nile nke Peleg we buru ọgu arọ abua na iri atọ na iteghete.
2 Ma mgbe Onye-nwe chụsasịrị ụmụ mmadụ n'ihi mmehie ha n'ụlọ elu ahụ, lee, ha gbasaa n'ọtụtụ ebe, ụmụ mmadụ niile wee gbasaa n'akụkụ anọ nke ụwa.
3 Ezinụlọ niile wee bụrụ nke ọ bụla dịka asụsụ ya, ala ya, ma ọ bụ obodo ya si dị.
4 Ụmụ mmadụ wee wuo ọtụtụ obodo dịka ezinụlọ ha si dị, n'ebe niile ha gara, na n'ụwa niile ebe Jehova chụsasịrị ha.
5 Ụfọdụ n'ime ha wuru obodo n'ebe ndị e si na ha chụpụ ha, ha wee kpọọ obodo ndị a aha nke ha, ma ọ bụ aha ụmụ ha, ma ọ bụ mgbe ihe ndị mere kpọmkwem gasịrị.
6 Ụmụ Jafet nwa Noa wee gaa wuo obodo n'ebe ndị ahụ ha gbasasịrị, ha wee kpọọ obodo ha niile aha ha, ụmụ Jafet kewara n'ụwa n'ọtụtụ ebe na asụsụ dị iche iche.
7 Ndị a bụ ụmụ Jafet dịka ezinụlọ ha si dị: Goma, Megọg, Medai, Jevan, Tubal, Meshek na Tiras; ndị a bụ ụmụ Jafet dịka ọgbọ ha si dị.
8 Ụmụ Goma, dịka obodo ha si dị, bụ Francum, ndị bi n'ala Franza, n'akụkụ osimiri Franza, n'akụkụ osimiri Senah.
9 Ụmụ Refat bụ ndị Bartonim, ndị bi n'ala Bartonia n'akụkụ osimiri Leda, nke na-awụsa mmiri ya n'oké osimiri Gihọn, ya bụ, oké osimiri.
10 Ụmụ Tugarma bụ ezinụlọ iri, aha ha bụkwa nke a: Buza, Parzunak, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuk, Ongal na Tilmaz; ndị a niile gbasaa ma zuo ike n'ebe ugwu ma wuo obodo n'onwe ha.
11 Ha wee kpọọ obodo ha aha ha, ndị ahụ bụ ndị bi n'akụkụ osimiri Hitla na Italac ruo taa.
12 Ma ezinụlọ Angoli, Balgar na Parzunac, ha bi n'akụkụ osimiri ukwu Dubnee; aha obodo ha dịkwa dịka aha nke ha si dị.
13 Ụmụ Javan bụ ndị Javan bi n'ala Makdonia, ụmụ Medayare bụkwa ndị Orelum bi n'ala Kurson, ụmụ Tubal bụkwa ndị bi n'ala Tuskana n'akụkụ osimiri Pashaịa.
14 Ụmụ Meshek bụ Shibashni, ụmụ Tiras bụ Rushash, Kushni, na Ongolis; ndị a niile gara wuo obodo maka onwe ha; obodo ndị ahụ bụ obodo ndị dị n'akụkụ oké osimiri Jabus n'akụkụ osimiri Cura, nke na-agbaba n'ime osimiri Tragan.
15 Ụmụ Elisha bụ Almanim, ha wee gaa wuo obodo ukwu n'onwe ha; obodo ndị ahụ bụ obodo ndị dị n'etiti ugwu Job na Shibatmo; n'ime ha bụ ndị Lumbardi bi n'akụkụ ugwu

Job na Shibatmo, ha meriri ala Itali wee nọrọ ebe ahụ ruo taa.
16 Ụmụ Kitim bụ ndị Rom bi na ndagwurugwu Kanopia n'akụkụ osimiri Tibreu.
17 Ụmụ Dudonim bụkwa ndị bi n'obodo ndị dị n'akụkụ oké osimiri Gihọn, n'ala Bordna.
18 Ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Jafet dịka obodo na asụsụ ha si dị, mgbe ha gbasasịrị n'ụlọ elu ahụ, ha wee kpọọ obodo ha aha na ihe ndị mere n'oge ahụ; ndị a bụkwa aha obodo ha niile dịka ezinụlọ ha si dị, nke ha wuru n'ụbọchị ndị ahụ na-eso ụlọ elu ahụ.
19 Ụmụ Ham bụ Kush, Mizraim, Put na Kenan dịka ọgbọ ha na obodo ha si dị.
20 Ndị a niile gara wuo obodo dị iche iche n'ihi na ha chọtara ebe kwesịrị ha, ha wee kpọọ obodo ndị ahụ aha nna ha bụ́ Kush, Mizraim, Put na Kenan.
21 Ụmụ Mizraim bụ ndị Ludim, Anamim, Lehabim, Naftuchim, Patrusim, Kasluchim na Kafturim, ezinụlọ asaa.
22 Ndị a niile bi n'akụkụ osimiri Sihọa, nke bụ iyi Ijipt, ha wee wuo obodo dị iche iche nye onwe ha, kpọọ ha aha nke ha.
23 Ụmụ Patrọs na Kasloḳ lụrụ di na nwunye, ndị Pelishtim, Azathim, na Gerarim, Githim na Ekrọnim si n'ime ezinụlọ ise ahụ pụta; ndị a wukwara obodo n'onwe ha, ha wee kpọọ obodo ha aha nna ha ruo taa.
24 Ụmụ Kenan wukwara obodo ha, ha wee kpọọ obodo ha aha ha, obodo iri na otu na ndị ọzọ a na-apụghị ịgụta ọnụ.
25 Ndị ikom anọ sitere n'ezinụlọ Ham gara ala dị lariị: ndị a bụ aha ndị ikom anọ ahụ, Sọdọm, Gọmọra, Adma na Zeboyim.
26 Ndị ikom a wuru obodo anọ n'ala dị lariị, ha wee kpọọ obodo ha aha ha.
27 Ha na ụmụ ha na ihe niile ha nwere bi n'obodo ndị ahụ, ha mụkwara ọmụmụ, baakwa ụba nke ukwuu, birikwa n'udo.
28 Seir nwa Hur, nwa Hivi, nwa Kenan, wee gaa chọta ndagwurugwu dị n'ihu Ugwu Paran, o wee wuo obodo n'ebe ahụ, ya na ụmụ ya asaa na ezinụlọ ya wee biri n'ebe ahụ, o wee kpọọ obodo ahụ o wuru Sia, dịka aha ya si dị, nke ahụ bụ ala Sia ruo taa.
29 Ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Ham, dịka asụsụ na obodo ha si dị, mgbe a gbasasịrị ha n'ala ha mgbe ụlọ elu ahụ gasịrị.
30 Ụfọdụ n'ime ụmụ Shem nwa Noa, nna ụmụ Eber niile, wee gaa wuo obodo n'ebe ndị a chụsasịrị ha, wee kpọọ obodo ha aha ha.
31 Ụmụ Shem bụ Elam, Ashọ, Arpakshad, Lud na Aram, ha wee wuo obodo dị iche iche ma kpọọ obodo niile aha ha.
32 Ashur nwa Shem, ya na ụmụ ya na ezinụlọ ya, wee pụọ n'oge ahụ, ha buru ibu nke ukwuu, ha wee gaa n'ala dị anya ha hụrụ, ha wee hụta nnukwu ndagwurugwu n'ala ahụ ha gara, ha wee wuo obodo anọ n'onwe ha, ha wee kpọọ ha aha na ihe ndị mere n'ebe ahụ.
33 Ndị a bụ aha obodo ndị ụmụ Ashọr wuru, Nineva, Resen, Kalak na Rehoboter; ụmụ Ashọ bikwa n'ebe ahụ ruo taa.
34 Ụmụ Siria wee gaa wuo obodo, kpọọ obodo ahụ Uz dịka nwanne ha nwoke nke okenye si dị, ha wee biri na ya; nke ahụ bụ ala Uz ruo taa.
35 N'afọ nke abụọ mgbe ụlọ elu ahụ gasịrị, otu nwoke si n'ụlọ Ashọ, onye aha ya bụ Bela, si n'ala Nineva pụọ ibi na ezinụlọ ya ebe ọ bụla ọ hụrụ ebe ọ ga-anọ; ha wee bịa ruo n'ihu obodo ndị dị n'ọzara megide Sọdọm, ha wee biri n'ebe ahụ.
36 Nwoke ahụ wee bilie wuo obere obodo n'ebe ahụ, wee kpọọ aha ya Bela, n'aha ya; nke ahụ bụ ala Zoar ruo taa.
37 Ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Shem dịka asụsụ ha si dị na obodo ha, mgbe ha gbasasịrị n'ụwa mgbe ụlọ elu ahụ gasịrị.
38 Alaeze ukwu ọbụla, obodo ukwu ọbụla, na ezinụlọ nke ezinụlọ ụmụ Noa wuru ọtụtụ obodo mgbe nke a gasịrị.
39 Ha wee guzobe ọchịchị n'obodo ha nile, ka e wee chịkwaa ha site n'iwu ha; otu a ka ezinụlọ nile nke ụmụ Noa mere ruo mgbe ebighị ebi.

ISI nke 11

1 Ma Nimrọd nwa Kush ka nọ n'ala Shinar, ọ we buru eze n'elu ya, biri n'ebe ahu, wue obodo n'ala Shinar.
2 Ndị a bụ aha obodo anọ ahụ o wuru, o wee kpọọ ha aha site n'ihe ndị mere ha n'iwu ụlọ elu ahụ.
3 O wee kpọọ nke mbụ Babel, sị: "N'ihi na n'ebe ahụ ka Jehova na-agbagwoju asụsụ ụwa dum anya; aha nke abụọ ka ọ kpọrọ Erek, n'ihi na Chineke si n'ebe ahụ gbasaa ha."
4 Ma nke atọ ka ọ kpọrọ Eched, na-ekwu na e nwere nnukwu agha n'ebe ahụ; ma nke anọ ka ọ kpọrọ Kalna, n'ihi na e gbubiri ndị isi ya na ndị dike ya n'ebe ahụ, ha wee kpasuo Onyenwe anyị iwe, ha nupụrụ isi ma mebie iwu megide ya.
5 Mgbe Nimrọd wuru obodo ndị a n'ala Shinar, o tinyere ndị ya fọdụrụ, ndị isi ya na ndị dike ya ndị fọdụrụ n'alaeze ya n'ime ha.
6 Nimrọd wee biri na Babel, o wee mee ka ọchịchị ya dighachi ọhụrụ n'elu ndị ọzọ nọ n'okpuru ya, o wee chịa n'udo, ndị nọ n'okpuru ya na ndị isi Nimrọd wee kpọọ aha ya Amrafel, na-ekwu na n'ụlọ elu ahụ, ndị isi ya na ndị ikom ya dara site n'ike ya.
7 Ma n'agbanyeghị nke a, Nimrọd alaghachighịkwute Onyenwe anyị, ọ gara n'ihu n'ihe ọjọọ na ịkụziri ụmụ mmadụ ihe ọjọọ; Mardon, nwa ya nwoke, dịkwa njọ karịa nna ya, ma nọgide na-agbakwụnye ihe arụ nke nna ya.
8 O wee mee ka ụmụ mmadụ mehie, ya mere a na-asị, N'aka onye ajọ omume ka ajọ omume si apụta.
9 N'oge ahụ, agha dakwasịrị n'etiti ezinụlọ ụmụ Ham, ebe ha bi n'obodo ndị ha wuru.
10 Kedọlaoma, eze Ilam, wee si n'ezinụlọ ụmụ Ham pụọ, o wee lụọ ọgụ, meriekwa ha, o wee gaa n'obodo ise dị n'ala ahụ, lụọkwa ha ọgụ, o wee merie ha, ha wee nọrọ n'okpuru ya.
11 Ha wee jeere ya ozi afọ iri na abụọ, ha wee na-akwụ ya ụtụ isi kwa afọ.
12 Na mgbe ahụ ka Nehoa, nwa Serug, nwụrụ n'afọ nke iri anọ na itoolu nke ndụ Abram nwa Tira.
13 N'afọ nke iri ise nke ndụ Abram nwa Tera, Abram si n'ụlọ Noa pụta wee laa n'ụlọ nna ya.
14 Abram wee mara Jehova, o wee jee ije n'ụzọ ya na ntụziaka ya, Jehova Chineke ya nọnyekwaara ya.
15 N'oge ahụ, Tera, nna ya, ka bụ onyeisi ndị agha eze Nimrọd, ọ ka na-esokwa chi ndị ọzọ.
16 Abram wee bata n'ụlọ nna ya wee hụ chi iri na abụọ ka ha guzo n'ebe ahụ n'ụlọ nsọ ha, iwe wee dị ọkụ nke Abram mgbe ọ hụrụ ihe oyiyi ndị a n'ụlọ nna ya.
17 Abram wee sị, "Dịka Onyenwe anyị dị ndụ, ihe oyiyi ndị a agaghị anọgide n'ụlọ nna m; otu a ka Onyenwe anyị,

onye kere m, ga-eme m ma ọ bụrụ na agbajighị m ha niile n'ime ụbọchị atọ."
18 Abram wee si n'ebe ha nọ pụọ, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya. Abram wee mee ngwa ngwa si n'ime ụlọ ahụ pụọ gaa n'ogige nna ya dị n'èzí, wee hụ nna ya ka ọ nọ ọdụ n'ogige ahụ, ya na ndị ohu ya niile so ya, Abram wee bịa nọdụ ala n'ihu ya.
19 Abram wee jụọ nna ya, sị: "Nna, gwa m ebe Chineke nke kere eluigwe na ụwa, na ụmụ mmadụ niile nọ n'ụwa, onye kere mụ na gị." Tera wee zaa nwa ya nwoke bụ Abram, sị: "Lee, ndị kere anyị nọnyeere anyị n'ụlọ."
20 Abram wee sị nna ya, "Onyenwe m, biko gosi m ha." Tera wee kpọbata Abram n'ime ụlọ dị n'ime, Abram wee hụ, ma lee, ụlọ ahụ dum jupụtara n'ofufe osisi na nkume, ihe oyiyi iri na abụọ dị ukwuu na ndị ọzọ pere mpe karịa ha, ha enweghị ọnụ ọgụgụ.
21 Tera wee sị nwa ya nwoke, Lee ndị a bụ ndị kere ihe niile ị na-ahụ n'ụwa, ndị kere mụ na gị, na mmadụ niile.
22 Tera wee kpọọrọ chi ya isiala, o wee pụọ n'ebe ha nọ, Abram, nwa ya, wee soro ya pụọ.
23 Mgbe Abram si n'ebe ha nọ pụọ, ọ gara n'ebe nne ya nọ, nọdụ ala n'ihu ya, wee sị nne ya, Lee, nna m egosiwo m ndị kere eluigwe na ụwa, na ụmụ mmadụ niile.
24 Ugbu a, mee ngwa ngwa kpọta nwa ewu n'ìgwè ewu, sikwa ya mee anụ dị ụtọ, ka m wee wetara chi nna m ka ọ bụrụ àjà ka ha rie; ma eleghị anya, ọ ga-amasị m ha.
25 Nne ya wee mee otú ahụ, o wee weta nwa ewu, sie nri dị ụtọ, butere ya nye Abram, Abram wee were anụ dị ụtọ nke nne ya wee weta ya n'ihu chi nna ya, o wee bịaruo ha nso ka ha rie ya; ma Tera nna ya amaghị maka ya.
26 Abram wee hụ n'ụbọchị ahụ ọ nọdụrụ n'etiti ha na ha enweghị olu, ntị adighị, mmegharị ahụ adịghịkwa, ọ dighịkwa onye n'ime ha pụrụ ịgbatị aka ya iri nri.
27 Abram wee chịa ha ọchị, sị, N'ezie anụ dị ụtọ m siri emeghị ha obi ụtọ, ma eleghị anya ọ dị ntakịrị maka ha, n'ihi ya ha agaghị eri ya; ya mere echi m ga-esi nri ọhụrụ dị ụtọ, nke ka mma ma baa ụba karịa nke a, ka m wee hụ ihe ga-esi na ya pụta.
28 O wee ruo n'echi ya na Abram gwara nne ya banyere anụ ahụ dị ụtọ, nne ya wee bilie chịkọta ụmụ atọ mara mma n'ìgwè atụrụ, o wee jiri ha mee anụ dị ụtọ nke nwa ya nwoke na-enwe mmasị na ya, o wee nye Abram nwa ya nwoke; ma Tera nna ya amaghị maka ya.
29 Abram we were nri di uto nke nne-ya, webata ya n'iru chi nna-ya n'ime ulo-nri: o we biaru ha nso ka ha rie ya, o we dọba ya n'iru ha, Abram we nọdu n'iru ha ogologo ubọchi ahu nile, na-eche ma eleghị anya ha rie ya.
30 Abram lere ha anya, ma ha enweghị olu ma ọ bụ ịnụ ihe, ọ dịghịkwa onye n'ime ha setipụrụ aka ya gaa n'anụ ahụ iri.
31 N'uhuruchi nke ụbọchị ahụ n'ụlọ ahụ, e yikwasịkwara Abram mmụọ Chineke.
32 O wee tie mkpu sị, Ahụhụ ga-adịrị nna m na ọgbọ ọjọọ a, ndị obi ha niile na-achọ ihe efu, ndị na-ejere arụsị osisi na nkume ndị a ozi, ndị na-enweghị ike iri ihe, isi ísì, ịnụ ihe ma ọ bụ ikwu okwu, ndị nwere ọnụ na-enweghị okwu, anya na-enweghị anya, ntị na-enweghị ntị, aka na-enweghị mmetụta, na ụkwụ na-enweghị ike ịkwaga; dị ka ha dị ndị mere ha na ndị tụkwasịrị ha obi.
33 Mgbe Abram hụrụ ihe ndị a niile, iwe ya dị ọkụ megide nna ya, o wee mee ngwa ngwa were okpu n'aka ya, bịarute n'ime ụlọ chi ndị ahụ, wee gbajie chi niile nke nna ya.
34 Mgbe o mechachara ihe oyiyi ndị ahụ, o tinyere okpu ahụ n'aka chi ukwu ahụ nke dị n'ihu ha, o wee pụọ; Tera nna ya wee lọta, n'ihi na ọ nụrụ ụda nke ịkụ okpu ahụ n'ọnụ ụzọ ámá; Tera wee bata n'ụlọ ịma ihe a bụ.
35 Mgbe Tera nụrụ ụda opi ahụ n'ime ụlọ ihe oyiyi ahụ, ọ gbara ọsọ gaa n'ime ụlọ ihe oyiyi ahụ, o wee zute Abram ka ọ na-apụ.
36 Tera wee banye n'ime ụlọ ahụ wee hụ arụsị niile ka ha dara ada ma gbajie, nakwa okpu ahụ n'aka onye kacha ibu, nke a na-agbajighị agbaji, anụ ahụ dị ụtọ nke Abram nwa ya mere ka dị n'ihu ha.
37 Mgbe Tera hụrụ nke a, iwe ya dị ọkụ nke ukwuu, o wee si n'ime ụlọ ahụ pụọ gaa n'ebe Abram nọ.
38 Ọ hụrụ Abram nwa ya nwoke ka ọ nọ ọdụ n'ụlọ; o wee sị ya, Gịnị bụ ọrụ a ị rụrụ chi m?
39 Abram wee zaa nna ya Tera, sị: "Ọ bụghị otú ahụ ka onyenwe m, n'ihi na ewetara m nri dị ụtọ n'ihu ha, mgbe m bịakwutere ha nso na anụ ha ga-eri, ha niile gbapụrụ aka ha ozugbo iri nri tupu onye ukwu ahụ ewepụta aka ya iri nri."
40 Onye ukwu ahụ wee hụ ọrụ ha rụrụ n'ihu ya, iwe ya wee dị ọkụ megide ha, o wee gaa were okpu dị n'ụlọ ahụ wee bịakwute ha ma gbajie ha niile, lee okpu ka dị n'aka ya dịka ị na-ahụ.
41 Iwe Tera we di ọku megide nwa ya nwoke Abram, mbe o kwuru nke a; Tera we si Abram nwa ya nwoke n'iwe, Gini bu akukọ a i kwuru? I ghaghi m ekwu okwu ugha.
42 Ò nwere mmụọ, mkpụrụ obi, ma ọ bụ ike n'ime chi ndị a ime ihe niile ị gwara m? Ọ̀ bụ na ha abụghị osisi na nkume, ọ̀ bụ na mụ onwe m mere ha, ị̀ pụrụkwa ikwu okwu ugha dị otú a, na-asị na chi ukwu ahụ nke nọnyeere ha tiri ha ihe? Ọ bụ gị tinyere okpu ahụ n'aka ya, wee sị na ọ tiri ha niile ihe?
43 Abram wee zaa nna ya, sị ya, "Olee otú ị ga-esi fee arụsị ndị a nke na-enweghị ike ime ihe ọ bụla?" Arụsị ndị ahụ ị tụkwasịrị obi hà pụrụ ịzọpụta gị? Hà nwere ike ịnụ ekpere gị mgbe ị na-akpọku ha? Hà nwere ike ịnapụta gị n'aka ndị iro gị, ka hà ga-alụ ọgụ gị maka gị megide ndị iro gị, ka i wee fee osisi na nkume ndị na-enweghị ike ikwu okwu ma ọ bụ ịnụ ihe?"
44 Ma ugbua, ọ dighị mma maka gị ma ọ bụ maka ụmụ mmadụ ndị jikọtara gị na ha ime ihe ndị a; Ùnu bụ ndị nzuzu, ndị nzuzu ma ọ bụ ndị na-enweghị nghọta nke na unu ga-ejere osisi na nkume ozi, ma mee otú a?
45 Ma chefuo Onyenwe anyị Chineke onye kere eluigwe na ụwa, onye kere unu n'ụwa, wee si otú a weta nnukwu ihe ọjọọ n'ahụ mkpụrụ obi unu n'okwu a site n'ijere nkume na osisi ozi?
46 Ọ̀ bụ na nna anyị hà emeghị mmehie n'okwu a n'oge ochie, Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe na ala wee weta mmiri nke iju mmiri ahụ n'elu ha ma bibie ụwa dum?
47 Ma kedu ka unu ga-esi nọgide na-eme nke a ma na-ejere chi osisi na nkume ozi, ndị na-enweghị ike ịnụ ihe, ma ọ bụ ikwu okwu, ma ọ bụ napụta unu site na mmegbu, si otú a na-eweta iwe nke Chineke nke eluigwe na ala n'ahụ unu?
48 Ya mere, nna m zere nke a, emekwala ihe ọjọọ nye mkpụrụ obi gị na mkpụrụ obi ezinụlọ gị.
49 Abram wee gbapụ ọsọ pụọ n'ihu nna ya, wee napụ ya okpu ahụ n'arụsị kachasị ukwuu nke nna ya, nke Abram ji gbawaa ya wee gbapụ.
50 Mgbe Tera hụrụ ihe niile Abram mere, o mere ngwa ngwa pụọ n'ụlọ ya, ọ gakwuuru eze, ọ bịarute Nimrọd,

guzoro n'ihu ya, wee kpọọrọ eze isiala; eze wee sị, Gịnị ka ị chọrọ?
51 O wee sị, “Ana m arịọ gị onyenwe m, ka i gee m ntị—Ugbu a afọ iri ise gara aga ka a mụrụ m nwa ọhụrụ, otú a ka o mere chi m, otú a ka o kwuru; ugbu a, onyenwe m na eze, ziga ya ka ọ bịa n'ihu gị, kpee ya ikpe dịka iwu si dị, ka e wee napụta anyị n'ihe ọjọọ ya.”
52 Eze wee ziga mmadụ atọ n'ime ndị ohu ya, ha wee gaa kpọta Abram n'ihu eze. Nimrọd na ndị isi ya niile na ndị ohu ya nọdụrụ ala n'ihu ya n'ụbọchị ahụ, Tira nọkwa n'ihu ha.
53 Eze wee sị Abram, "Gịnị bụ ihe a i mere nna gị na chi ya?" Abram wee zaa eze dịka okwu ọ gwara nna ya si dị, o wee sị, "Chi ukwu ahụ nke nọnyeere ha n'ụlọ mere ha ihe ị nụrụ."
54 Eze wee sị Abram, “Ò nwere ike ikwu okwu, iri nri, meekwa ihe ị kwuru?” Abram wee zaa eze, sị, “Ọ bụrụ na ike adịghị n'ime ha, gịnị mere i ji na-ejere ha ozi ma na-eme ka ụmụ mmadụ hie ụzọ site n'aghụghọ gị?”
55 Ị chere na ha nwere ike ịzọpụta gị ma ọ bụ mee ihe nta ma ọ bụ ihe ukwu, na ị ga-ejere ha ozi? Gịnịkwa mere na ị gaghị ahụ Chineke nke eluigwe na ụwa dum, onye kere gị na onye nwere ike igbu mmadụ na idebe ndụ?
56 0 Eze nzuzu, onye dị mfe nghọta, na onye na-amaghị ihe, ahụhụ dịrị gị ruo mgbe ebighị ebi.
57 E chere m na ị ga-akụziri ndị ohu gị ụzọ ziri ezi, mana i meghị nke a, kama i mejuola ụwa dum site na mmehie gị na mmehie nke ndị gị ndị soro ụzọ gị.
58 Ị maghị, ma ọ bụ na ị nụbeghị, na ihe ọjọọ a ị na-eme, ndị nna nna anyị hà mere mmehie n'ime ya n'oge ochie, Chineke ebighị ebi wee weta mmiri nke idei mmiri ahụ n'elu ha ma bibie ha niile, bibiekwa ụwa dum n'ihi ha? Gị na ndị gị, ị̀ ga-ebili ugbu a ma mee ihe dị ka nke a, iji mee ka iwe nke Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe na ala dakwasị gị na ụwa dum, ma weta ihe ọjọọ n'elu gị na ụwa dum?
59 Ugbua, wepụ ihe ọjọọ a ị na-eme, ma fee Chineke nke eluigwe na ala, dịka mkpụrụ obi gị dị n'aka ya, mgbe ahụ ọ ga-adịrị gị mma.
60 Ma ọ bụrụ na obi ọjọọ gị agaghị ege ntị n'okwu m iji mee ka ị hapụ ụzọ ọjọọ gị, wee fee Chineke ebighị ebi, mgbe ahụ ị ga-anwụ n'ihere n'ụbọchị ikpeazụ, gị, ndị gị na ndị niile metụtara gị, na-anụ okwu gị ma ọ bụ na-eje ije n'ụzọ ọjọọ gị.
61 Na Abram gyaee kasa no wɔ ɔhene ne abirɛmpɔn anim, na Abram tee n’anim, na ɔkaa sɛ: Yehowa na ɔhwɛ bɔne nyinaa, na wabu wɔn atɛn.

ISI nke 12

1 Mgbe eze nụrụ okwu Abram, o nyere iwu ka a tụba ya n'ụlọ mkpọrọ; Abram wee nọrọ ụbọchị iri n'ụlọ mkpọrọ.
2 Mgbe ụbọchị ndị ahụ gwụchara, eze nyere iwu ka ndị eze niile, ndị isi na ndị gọvanọ nke ógbè dị iche iche na ndị amamihe bịa n'ihu ya, ha wee nọdụ ala n'ihu ya, Abram ka nọkwa n'ụlọ mkpọrọ.
3 Eze wee sị ndị isi na ndị amamihe, “Ùnu anụla ihe Abram, nwa Tira, mere nna ya? Otú a ka o mere ya, m wee nye iwu ka a kpọta ya n'ihu m, otú a ka o kwuru; obi ya emeghị ya ihe ọjọọ, ọ kpasughịkwa m iwe, lee, ugbu a a kpọchiri ya n'ụlọ mkpọrọ.
4 Ya mere, kpebie ihe a ga-ekpe onye a nke kpaịrị eze; onye kwuru okwu ma mee ihe niile ị nụrụ.
5 Ha niile zara eze, sị: “A ga-akpọgide nwoke ahụ na-akparị eze n'elu osisi; mana o mechakwara ihe niile o kwuru, ma leda chi anyị anya, a ga-akpọ ya ọkụ ruo ọnwụ, n'ihi na nke a bụ iwu dị n'okwu a.”
6 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma ime nke a, ka o nye ndị ohu ya iwu ka ha gbaa ọkụ n'ime ọkụ brik gị n'abalị na ehihie, anyị ga-atụbakwa nwoke a n'ime ya. Eze wee mee otú ahụ, o wee nye ndị ohu ya iwu ka ha kwadebe ọkụ ruo ụbọchị atọ na abalị atọ n'ime ọkụ eze, nke dị na Kasdim; eze wee nye ha iwu ka ha kpọpụta Abram n'ụlọ mkpọrọ ma kpọpụta ya ka e gbaa ya ọkụ.
7 Ndị ohu eze niile, ndị isi, ndị isi, ndị gọvanọ, na ndị ikpe, na ndị niile bi n'ala ahụ, ihe dị ka puku narị itoolu, guzoro n'ihu ọkụ ahụ ịhụ Abram.
8 Ụmụ nwanyị niile na ụmụntakịrị niile wee gbakọta n'elu ụlọ na ụlọ elu iji hụ ihe na-eme Abram, ha niile wee guzoro n'ebe dị anya; ọ dịghịkwa nwoke ọ bụla fọdụrụ nke na-abịaghị n'ụbọchị ahụ ịhụ ihe merenụ.
9 Mgbe Abram bịarutere, ndị na-akwado eze na ndị amamihe hụrụ Abram, ha wee tie mkpu n'ihu eze, sị, "Onyenwe anyị, n'ezie, nwoke a bụ onye anyị maara na ọ bụ nwa ahụ kpakpando ukwu ahụ loro kpakpando anọ ahụ n'oge a mụrụ ya, nke anyị kwupụtara eze afọ iri ise ugbu a kemgbe ahụ."
10 Ma lee, ugbu a nna ya emebiwo iwu gị, ma chịa gị ọchị site n'ịkpọta nwa ọzọ nye gị, nke ị gburu.
11 Mgbe eze nụrụ okwu ha, iwe were ya nke ukwuu, o wee nye iwu ka a kpọta Tera n'ihu ya.
12 Eze wee sị, “Ị nụla ihe ndị na-eme ihe ọjọọ kwuru? Ugbu a, gwa m n'ezie, kedu ka i mere; ọ bụrụkwa na ị kwuo eziokwu, a ga-ekpe gị ikpe.”
13 Mgbe Tera hụrụ na iwe eze dị ọkụ nke ukwuu, ọ sịrị eze, “Onyenwe m na eze, ị nụla eziokwu, ihe ndị amamihe kwuru ziri ezi.” Eze wee sị, “Olee otú i si mee ihe a, imebi iwu m, nye m nwa ị na-amụghị, na iwere uru nye ya?”
14 Tera wee zaa eze, sị: “N’ihi na obi dị m ụtọ maka nwa m nwoke n’oge ahụ, m wee buru otu nwa nwoke nke ohu m nwanyị, kpọtaara m ya n’ihu eze.”
15 Eze wee sị onye gwara gị ihe a? Gwa m, ezochila m ihe ọ bụla, mgbe ahụ ị gaghị anwụ.
16 Tera wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihu eze, o wee sị eze, Ọ bụ Heran, nwa m nwoke nke mbụ, bụ onye nyere m ndụmọdụ a; Haran bụkwa n'oge ahụ ka a mụrụ Abram, ọ dị afọ iri atọ na abụọ.
17 Ma Haran enyeghị nna ya ndụmọdụ ọ bụla, n'ihi na Tera gwara eze nke a iji napụta mkpụrụ obi ya n'aka eze, n'ihi na ọ tụrụ egwu nke ukwuu; eze wee sị Tera, Heran nwa gị nwoke, onye dụrụ gị ọdụ ime nke a, ga-anwụ n'ọkụ ya na Abram; n'ihi na ikpe ọnwụ dị n'isi ya n'ihi na o nupụụrụ isi megide ọchịchọ eze n'ime ihe a.
18 Na Haran n'oge ahụ chọrọ igbaso ụzọ Abram, mana o debere ya n'ime onwe ya.
19 Haran wee sị n'obi ya, Lee, eze ahụ ejidewo Abram n'ihi ihe ndị a Abram mere, ọ ga-erukwa na ọ bụrụ na Abram emerie eze, m ga-eso ya, ma ọ bụrụ na eze emerie, m ga-eso ya.
20 Mgbe Tera gwachara eze okwu a gbasara Heran nwa ya nwoke, eze nyere iwu ka e jide Haran ya na Abram.

21 Ha wee kpọta ha abụọ, Abram na Haran nwanne ya nwoke, ka ha tụba ha n'ọkụ; ndị niile bi n'ala ahụ, na ndị ohu eze na ndị isi ya, na ụmụ nwanyị na ụmụntakịrị niile nọkwa ebe ahụ, guzoro n'elu ha n'ụbọchị ahụ.
22 Ndị ohu eze wee kpọrọ Abram na nwanne ya nwoke, ha wee yipụ ha uwe ha niile ma e wezụga uwe ala ha nke dị n'elu ha.
23 Ha wee jiri eriri ákwà linin kechie aka na ụkwụ ha, ndị ohu eze wee bulie ha elu tụba ha abụọ n'ime ọkụ ahụ.
24 Jehova hụrụ Abram n'anya, o wee nwee ọmịiko n'ebe ọ nọ, Jehova wee gbapụta Abram n'ọkụ ahụ, ọ gbaghịkwa ọkụ.
25 Ma e jiri ụdọ niile e ji kee ya gbaa ọkụ, ebe Abram nọdụrụ ala ma na-ejegharị n'ime ọkụ ahụ.
26 Haran wee nwụọ mgbe ha tụbara ya n'ọkụ, ọkụ wee gbaa ya ọkụ, n'ihi na obi ya ezughị oke n'ebe Onyenwe anyị nọ; ndị ikom ahụ tụbara ya n'ọkụ ahụ, ire ọkụ ahụ gbasaara ha, ha wee gbaa ọkụ, mmadụ iri na abụọ n'ime ha wee nwụọ.
27 Abram wee jee ije n'etiti ọkụ ahụ ụbọchị atọ na abalị atọ, ndị ohu eze niile wee hụ ya ka ọ na-eje ije n'ime ọkụ ahụ, ha wee bịa kọọrọ eze, sị, Lee, anyị ahụwo Abram ka ọ na-agagharị n'etiti ọkụ ahụ, ọbụna uwe dị n'okpuru ya adịghịkwa ere ọkụ, kama eriri e ji kee ya agbaala ọkụ.
28 Mgbe eze nụrụ okwu ha, obi ya gbawara, o kweghịkwa ha; o wee ziga ndị isi ndị ọzọ kwesịrị ntụkwasị obi ka ha hụ okwu a, ha wee gaa hụ ya wee kọọrọ eze ya; eze wee bilie ịga hụ ya, o wee hụ Abram ka ọ na-agagharị n'etiti ọkụ ahụ, o wee hụ ozu Haran ka ọ na-ere ọkụ, eze ahụ wee nwee nnukwu ihe ijuanya.
29 Eze wee nye iwu ka a kpọpụta Abram n'ọkụ ahụ; ndị ohu ya wee bịaruo nso ka ha kpọpụta ya, ha enweghịkwa ike, n'ihi na ọkụ ahụ gbara ya gburugburu, ire ọkụ ahụ na-arịgokwa n'ebe ha nọ site n'ọkụ ahụ.
30 Ndị ohu eze wee si na ya gbapụ, eze wee baara ha mba, sị: Mee ngwa ngwa kpọpụta Abram n'ọkụ ka unu ghara ịnwụ.
31 Ndị ohu eze bịakwara ọzọ ịkpọpụta Abram, ọkụ wee gbaa ha ọkụ, ha asatọ wee nwụọ.
32 Mgbe eze hụrụ na ndị ohu ya enweghị ike ịbịaru ọkụ ahụ nso ka a ghara ire ha, eze kpọrọ Abram, O ohu Chineke nke nọ n'eluigwe, si n'etiti ọkụ ahụ pụọ, bịa ebe a n'ihu m; Abram wee gee ntị n'olu eze ahụ, o wee si n'ọkụ ahụ pụọ wee bịa guzoro n'ihu eze.
33 Mgbe Abram pụtara, eze na ndị ohu ya niile hụrụ Abram ka ọ na-abịa n'ihu eze, yi uwe ime ya n'elu ya, n'ihi na ha agbaghị ọkụ, kama eriri e ji kee ya gbawara ọkụ.
34 Eze wee sị Abram, Gịnị mere na e jighị ọkụ gbaa gị?
35 Abram wee sị eze ahụ, Chineke nke eluigwe na ụwa, Onye m tụkwasịrị obi, Onye nwere ike niile n'aka Ya, Ọ napụtara m n'ọkụ nke ị tụbara m n'ime ya.
36 E wee kpọọ Haran nwanne Abram ọkụ, ha wee chọọ ozu ya, ha wee hụ na ọ gbajiri agbaji.
37 Haran dị afọ iri asatọ na abụọ mgbe ọ nwụrụ n'ọkụ Kasdim. Eze ahụ, ndị isi, na ndị bi n'ala ahụ, mgbe ha hụrụ na a napụtara Abram n'ọkụ ahụ, ha bịara kpọọrọ Abram isiala.
38 Abram wee sị ha, Unu akpọla isiala nye m, kama kpọọrọ Chineke nke ụwa onye kere unu isiala, feekwa Ya ozi, jeekwa ije n'ụzọ Ya n'ihi na Ọ bụ Ya mere m ji napụta m n'ọkụ a, Ọ bụkwa Ya kere mkpụrụ obi na mmụọ nke mmadụ niile, kpụọkwa mmadụ n'afọ nne ya, wee kpọpụta ya n'ụwa, Ọ bụkwa Ya ga-anapụta ndị tụkwasịrị Ya obi site na ihe mgbu niile.
39 Ihe a dịkwa ezigbo mma n'anya eze na ndị isi, na a zọpụtara Abram n'ọkụ ahụ, e wee gbaa Haran ọkụ; eze wee nye Abram ọtụtụ onyinye, o wee nye ya ndị isi abụọ ya n'ụlọ eze; aha otu bụ Oni, aha nke ọzọ bụ Elieza.
40 Ndị eze niile, ndị isi na ndị ohu niile nyere Abram ọtụtụ onyinye ọlaọcha na ọlaedo na pearl, eze na ndị isi ya wee zipụ ya, o wee lawa n'udo.
41 Abram wee si n'ebe eze nọ pụọ n'udo, ọtụtụ ndị ohu eze wee soro ya, ihe dị ka narị mmadụ atọ sokwa ya.
42 Abram we laghachi n'ubọchi ahu, la n'ulo nna-ya, ya na ndi soro ya, Abram we jeere Jehova, bú Chineke-ya, ozi ogologo ndu-ya nile, o we je ije n'uzọ-ya nile, ru kwa iwu-Ya.
43 Site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, Abram tụgharịrị obi ụmụ mmadụ ka ha fee Jehova.
44 N'oge ahụ, Nehọ na Abram lụrụ nwunye, ụmụ nwanyị nke nwanne ha nwoke Haran; nwunye Nehọ bụ Milka, aha nwunye Abram bụ Serai. Serai, nwunye Abram, bụ nwanyị aga; ọ mụtaghị nwa n'oge ahụ.
45 Mgbe afọ abụọ gachara site na mgbe Abram si n'ọkụ pụta, nke bụ n'afọ iri ise na abụọ nke ndụ ya, lee, eze Nimrọd nọdụrụ ala na Babel n'ocheeze, eze wee rahụ ụra, ọ rọrọ nrọ na ya na ndị agha ya na ndị agha ya guzo n'ime ndagwurugwu dị n'ihu ọkụ eze.
46 O we welie anya ya elu wee hụ otu nwoke dị ka Abram ka ọ na-apụta site n'ọkụ ahụ, na ọ bịara guzoro n'ihu eze na mma agha ya a mịpụtara amịpụta, wee gbagakwuru eze na mma agha ya, mgbe eze gbapụrụ n'ihu nwoke ahụ, n'ihi na ọ tụrụ egwu; mgbe ọ na-agba ọsọ, nwoke ahụ tụbara àkwá n'isi eze, àkwá ahụ wee ghọọ nnukwu osimiri.
47 Eze ahụ rọrọ nrọ na ndị agha ya niile mikpuru n'ime osimiri ahụ wee nwụọ, eze ahụ wee gbapụ ya na mmadụ atọ nọ ya n'ihu, o wee gbapụ.
48 Eze lere ndị ikom a anya, ha yi uwe ndị eze dị ka uwe ndị eze, ha yikwara uwe na ịma mma nke ndị eze.
49 Mgbe ha na-agba ọsọ, osimiri ahụ tụgharịrị ọzọ dị ka àkwá n'ihu eze, otu nwa nnụnụ si n'ime àkwá ahụ pụta wee bịa n'ihu eze, feere n'isi ya wee dọpụta anya eze ahụ.
50 Eze wee nwee mwute maka ihe ọ hụrụ, o wee teta n'ụra ya, mmụọ ya wee maa jijiji; oké ụjọ tụrụ ya.
51 Eze wee bilie n'ụjọ n'ụtụtụ, o wee nye iwu ka ndị amamihe na ndị dibịa afa niile bịa n'ihu ya, mgbe eze kọọrọ ha nrọ ya.
52 Otu ohu eze maara ihe, onye aha ya bụ Anuki, zara eze, sị, Nke a abụghị ihe ọzọ ma ọ bụghị ihe ọjọọ nke Abram na mkpụrụ ya nke ga-ebilite megide Onyenwe m na eze m n'oge ikpeazụ.
53 Ma lee ụbọchị na-abịa mgbe Abram na mkpụrụ ya na ụmụ nke ezinụlọ ya ga-alụso eze m agha, ha ga-etigbukwa ndị agha eze niile na ndị agha ya.
54 Ma ihe ị kwuru gbasara mmadụ atọ ị hụrụ dịka gị, ndị gbapụrụ, nke a pụtara na naanị gị ga-agbanahụ ya na ndị eze atọ n'aka ndị eze ụwa ga-eso gị lụọ agha.
55 Ihe ị hụrụ n'osimiri ahụ nke ghọrọ àkwá dịka ọ dị na mbụ, na nwa nnụnụ ahụ na-adọpụta anya gị, nke a apụtaghị ihe ọzọ ma ọ bụghị mkpụrụ Abram nke ga-egbu eze n'oge ikpeazụ.

56 Nrọ eze m bụ nke a, nke a bụkwa nkọwa ya, nrọ ahụ bụkwa eziokwu, nkọwa ohu gị nyekwara gị ziri ezi.
57 Ugbua, eze m, n'ezie ị maara na ọ bụ afọ iri ise na abụọ ka ndị amamihe gị hụrụ nke a mgbe a mụrụ Abram, ọ bụrụkwa na eze m ekwe ka Abram biri n'ụwa, ọ ga-abụ ihe ọjọọ nye onyenwe m na eze m, n'ihi na ụbọchị niile Abram dị ndụ agaghị eguzosi ike, gị na alaeze gị, n'ihi na a maara nke a na mbụ mgbe a mụrụ ya; gịnịkwa mere eze m agaghị egbu ya, ka e wee gbochie gị ihe ọjọọ ya n'ụbọchị ikpeazụ?
58 Na Nimrod gere ntị n'olu Anuki, o wee ziga ụfọdụ n'ime ndị ohu ya na nzuzo ka ha gaa jide Abram, kpọta ya n'ihu eze ka ọ nwụọ.
59 Elieza, onye na-ejere Abram ozi nke eze nyere ya, nọ n'ihu eze n'oge ahụ, ọ nụrụ ihe Anuki gwara eze, na ihe eze kwuru iji gbuo Abram.
60 Elieza wee sị Abram, Mee ngwa, bilie zọpụta mkpụrụ obi gị, ka i wee ghara ịnwụ site n'aka eze, n'ihi na otú a ka ọ hụrụ n'ọhụụ banyere gị, otú a ka Anuki si kọwaa ya, otú a ka Anuki gwakwara eze gbasara gị.
61 Abram gere ntị n'olu Elieza, Abram wee gbapụ ọsọ gaa n'ụlọ Noa na nwa ya nwoke Shem, o wee zoo onwe ya n'ebe ahụ wee chọta ebe nchekwa; ndị ohu eze wee bịa n'ụlọ Abram ịchọ ya, ma ha achọtaghị ya, ha wee chọọ ala ahụ dum, a hụghịkwa ya, ha wee gaa chọọ ya n'akụkụ niile, a hụghịkwa ya.
62 Mgbe ndị ohu eze ahụ na-ahụghị Abram, ha laghachiri n'ihu eze, mana iwe eze megide Abram dajụrụ, n'ihi na ha ahụghị ya, eze wee wepụ okwu a gbasara Abram n'uche ya.
63 E zoro Abram n'ụlọ Noa ruo otu ọnwa, ruo mgbe eze chefuru okwu a, mana Abram ka na-atụ egwu eze; Tera wee hụ Abram nwa ya nwoke n'ụzọ nzuzo n'ụlọ Noa, Tera wee dị ukwuu n'anya eze.
64 Abram wee sị nna ya, "Ị maghị na eze na-eche echiche igbu m, ma bibie aha m n'ụwa site na ndụmọdụ nke ndị ndụmọdụ ọjọọ ya?"
65 Ònye ka i nwere ebe a, gịnịkwa ka i nwere n'ala a? Bilie, ka anyị gaa n'ala Kenan, ka a napụta anyị n'aka ya, ka unu wee ghara ịla n'iyi site n'aka ya n'oge ikpeazụ.
66 Ị maghị ma ọ bụ na ị nụbeghị, na ọ bụghị site n'ịhụnanya ka Nimrọd ji nye gị nsọpụrụ a niile, kama ọ bụ naanị maka ọdịmma ya ka o ji nye gị ihe ọma a niile?
67 Ma ọ bụrụ na o meere gị ihe ọma karịa nke a, n'ezie ihe ndị a bụ naanị ihe efu nke ụwa, n'ihi na akụnụba na akụnụba agaghị aba uru n'ụbọchị iwe na iwe.
68 Ugbua, gee ntị n'olu m, ka anyị bilie gaa n'ala Kenan, site n'aka Nimrọd, mmerụ ahụ; feekwa Onyenwe anyị onye kere gị n'ụwa, ọ ga-adịrị gị mma; tụfuokwa ihe efu niile ị na-achụ.
69 Abram wee kwụsị ikwu okwu, mgbe Noa na nwa ya nwoke bụ́ Shem zara Tera, sị: "Okwu Abram gwara gị bụ eziokwu."
70 Tera wee gee ntị n'olu nwa ya nwoke bụ́ Abram, Tera wee mee ihe niile Abram kwuru, n'ihi na nke a sitere n'aka Jehova, na eze agaghị eme ka Abram nwụọ.

ISI nke 13

1 Tera we chiri Abram nwa-ya nwoke na Lot nwa-ya nwoke, nwa Haran, na Serai nwunye nwa-ya, nwunye Abram nwa-ya nwoke, na nkpuru-obi nile nke ulo-ya, we si n'Ua-kasdim je ala Kenean: ha we rute ala Haran, ha we biri n'ebe ahu, n'ihi na ala ahu di nma nke-uku maka ebe-ita-nri, o zu-kwa-ra ndi soro ha je.
2 Ndị bi n'ala Haran wee hụ na Abram dị mma ma na-ekpe ikpe ziri ezi n'ebe Chineke na mmadụ nọ, nakwa na Jehova bụ́ Chineke ya nọnyeere ya, ụfọdụ ndị bi n'ala Haran wee bịa soro Abram, o wee kụziere ha iwu nke Onyenwe anyị na ụzọ ya; ndị ikom a wee nọrọ n'ụlọ Abram, ha wee rapara n'ebe ọ nọ.
3 Abram wee nọrọ n'ala ahụ afọ atọ, mgbe afọ atọ gwụchara, Jehova pụtara ìhè nye Abram wee sị ya, "Abụ m Onyenwe anyị onye kpọpụtara gị n'Ua Kasdim, napụtakwa gị n'aka ndị iro gị niile."
4 Ma ugbua, ọ bụrụ na ị ga-ege ntị n'olu m ma debe iwu m, ụkpụrụ m na iwu m, mgbe ahụ ka m ga-eme ka ndị iro gị daa n'ihu gị, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka kpakpando nke eluigwe, m ga-ezitekwa ngọzi m n'ọrụ aka gị niile, ihe agaghị akọ gị.
5 Bilie, kpọrọ nwunye gị na ihe niile i nwere, gaa n'ala Kenan, birikwa n'ebe ahụ, m ga-abụkwa Chineke n'ebe ahụ, m ga-agọzikwa gị. Abram wee bilie kpọrọ nwunye ya na ihe niile o nwere, wee gaa n'ala Kenan dịka Jehova gwara ya; Abram dị afọ iri ise mgbe ọ si na Heran pụọ.
6 Abram wee bịarute n'ala Kenan wee biri n'etiti obodo ahụ, o wee maa ụlọikwuu ya n'etiti ụmụ Kenan, ndị bi n'ala ahụ.
7 Jehova wee pụta ìhè nye Abram mgbe ọ bịarutere n'ala Kenan, wee sị ya: "Nke a bụ ala m nyere gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị ruo mgbe ebighị ebi, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị dị ka kpakpando nke eluigwe, m ga-enyekwa mkpụrụ gị ala niile ị na-ahụ ka ha bụrụ ihe nketa."
8 Abram wee wuo ebe ịchụàjà n'ebe Chineke gwara ya okwu, Abram wee kpọọ aha Jehova n'ebe ahụ.
9 N'oge ahụ, mgbe afọ atọ nke ibi n'ala Kenan gasịrị, n'afọ ahụ Noa nwụrụ, nke bụ afọ iri ise na asatọ nke ndụ Abram; ụbọchị niile Noa dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ itoolu na iri ise, o wee nwụọ.
10 Abram wee biri n'ala Kenan, ya na nwunye ya na ihe niile o nwere, na ndị niile so ya, tinyere ndị sonyeere ya site n'aka ndị ala ahụ; ma Nehọ, nwanne Abram, na nna ya Tera, na Lọt nwa Haran na ihe niile ha nwere bi na Haran.
11 N'afọ nke ise nke Abram biri n'ala Kenan, ndị Sọdọm na Gọmọra na obodo niile dị n'ala ahụ nupụrụ isi n'ike Kedọlaoma, eze Ilam, n'ihi na ndị eze niile nke obodo ndị dị n'ala ahụ jere Kedọlaoma ozi afọ iri na abụọ, ha wee nye ya ụtụ isi kwa afọ, mana n'oge ahụ n'afọ nke iri na atọ, ha nupụrụ isi megide ya.
12 N'afọ nke iri nke Abram biri n'ala Kenan, agha dị n'etiti Nimrọd eze Shinar na Kedorlaomer eze Elam, Nimrọd wee bịa ịlụso Kedorlaomer ọgụ wee merie ya.
13 N'ihi na n'oge ahụ, Kedọlaoma bụ otu n'ime ndị isi nke ndị agha Nimrọd, mgbe ndị niile nọ n'ụlọ elu ahụ gbasasịrị, ndị fọdụrụ gbasakwara n'elu ala, Kedọlaoma gara n'ala Ilam wee chịa ya wee nupụ isi megide onye nwe ya.
14 N'oge ahụ, mgbe Nimrọd hụrụ na obodo ndị dị n'ala ahụ enupụwo isi, o ji mpako na iwe bịa ibuso Kedọlaoma agha, Nimrọd wee kpọkọta ndị isi ya niile na ndị ọ na-achị, ihe dị ka narị puku mmadụ asaa, wee gaa megide Kedọlaoma, Kedọlaoma wee pụta izute ya na puku mmadụ ise, ha wee kwadebe maka agha na ndagwurugwu Bebel nke dị n'etiti Elam na Shinar.
15 Ndị eze niile ahụ lụrụ agha n'ebe ahụ, e wee merie Nimrọd na ndị ya n'ihu ndị Kedọlaoma, ihe dị ka narị puku

isii kwa ndị ikom Nimrọd dara, nwa eze Mardon wee nwụọ n'etiti ha.
16 Nimrọd wee gbapụ, laghachi n'ala ya n'ihere na ihere, o wee nọrọ n'okpuru Kedọlaoma ruo ogologo oge, Kedọlaoma wee laghachi n'ala ya wee ziga ndị isi nke ndị agha ya nye ndị eze bi gburugburu ya, nye Arioḳ eze Elasar, na nye Tidal eze Goyim, ha wee gbaa ndụ ha, ha niile rubekwara isi n'iwu ya.
17 Ọ bụ n'afọ nke iri na ise nke Abram biri n'ala Kenan, nke bụ afọ nke iri asaa nke ndụ Abram, Jehova wee pụta ìhè n'ihu Abram n'afọ ahụ, o wee sị ya, Abụ m Jehova onye kpọpụtara gị n'Ur Kasdim ka m nye gị ala a ka ọ bụrụ ihe nketa.
18 Ugbu a, jee ije n'ihu m, zuru okè, debekwa iwu m, n'ihi na gị na mkpụrụ gị ka m ga-enye ala a ka ọ bụrụ ihe nketa, site n'osimiri Mizraim ruo nnukwu osimiri Yufretis.
19 Ị ga-abịakwute nna gị n'udo na n'ezi afọ, ọgbọ nke anọ ga-alọghachi ebe a n'ala a, ha ga-eketakwa ya ruo mgbe ebighị ebi; Abram wee wuo ebe ịchụàjà, ọ kpọkukwara aha Onyenwe anyị onye pụtara ìhè nye ya, o wee chụọ àjà n'elu ebe ịchụàjà nye Onyenwe anyị.
20 N'oge ahụ, Abram laghachiri wee gaa Haran ịhụ nna ya na nne ya na ezinụlọ nna ya, Abram na nwunye ya na ihe niile o nwere wee laghachi na Haran, Abram wee biri na Haran afọ ise.
21 Ọtụtụ n'ime ndị Haran, ihe dị ka mmadụ iri asaa na abụọ, sooro Abram, Abram wee kụziere ha iwu nke Onyenwe anyị na ụzọ ya, o wee kụziere ha ịmata Onyenwe anyị.
22 N'oge ahụ, Jehova mere ka Abram hụ ya anya na Haran, o wee sị ya, Lee, agwa m gị okwu afọ iri abụọ gara aga, sị,
23 Si n'ala gị pụọ, si n'ebe a mụrụ gị, sikwa n'ụlọ nna gị pụọ, gaa n'ala ahụ nke m gosiri gị ka i nye gị na ụmụ gị ya, n'ihi na n'ala ahụ ka m ga-agọzi gị, meekwa ka ị bụrụ mba ukwu, meekwa ka aha gị dị ukwuu, a ga-agọzikwa ezinụlọ niile nke ụwa n'ime gị.
24 Ugbu a, bilie, si n'ebe a pụọ, gị onwe gị, nwunye gị, na ihe niile diịrị gị, nakwa onye ọ bụla a mụrụ n'ụlọ gị na mkpụrụ obi niile i kere na Haran, kpọpụta ha na gị site n'ebe a, bilie ka ha laghachi n'ala Kenan.
25 Abram wee bilie kpọrọ Seraị nwunye ya na ihe niile o nwere, na ndị niile a mụrụ n'ụlọ ya, na mkpụrụ obi ndị ha mere na Heran, ha wee pụọ ịga ala Kenan.
26 Abram wee laghachi n'ala Kenan, dịka okwu Jehova si dị. Lọt nwa nwanne ya nwoke bụ́ Haran sokwa ya gaa, Abram wee dị afọ iri asaa na ise mgbe ọ si Haran pụọ ịlaghachi n'ala Kenan.
27 O wee bịarute ala Kenan dịka okwu Jehova gwara Abram si dị, o wee maa ụlọikwuu ya wee biri n'osimiri Mamre, Lọt, nwa nwanne ya nwoke, na ihe niile o nwere, nọnyekwaara ya.
28 Jehova we me ka Abram hu ọzọ, si, M'gēnye nkpuru-gi ala a; o we wuere Jehova, Onye mere ka ọ hu ya anya, ebe-ichu-àjà n'ebe ahu, nke di rue ta n'ala Mamre.

ISI nke 14

1 N'oge ahụ, e nwere otu nwoke maara ihe n'ala Shinar, onye nwere nghọta n'amamihe niile, marakwa mma, ma ọ bụ ogbenye ma dịkwa ogbenye; aha ya bụ Rikayon, o siri ike ilekọta onwe ya.
2 O wee kpebie ịga Ijipt, gakwuru Oswiris nwa Anom eze Ijipt, igosi eze amamihe ya; n'ihi na ikekwe ọ ga-ahụta amara n'anya ya, ibuli ya elu ma nye ya ihe oriri; Rikayon wee mee otú ahụ.
3 Mgbe Rikayọn bịarutere Ijipt, ọ jụrụ ndị bi na Ijipt gbasara eze ahụ, ndị bi na Ijipt wee kọọrọ ya omenala eze Ijipt, n'ihi na ọ bụ omenala eze Ijipt mgbe ahụ ka ọ na-apụ n'obí eze ya wee hụ ya n'èzí naanị otu ụbọchị n'afọ, mgbe nke ahụ gasịrị, eze ahụ na-alaghachi n'obí ya ka ọ nọrọ ebe ahụ.
4 N'ụbọchị eze pụrụ, o kpere ikpe n'ala ahụ, onye ọ bụla nwere okwu bịakwara n'ihu eze n'ụbọchị ahụ iji nweta arịrịọ ya.
5 Mgbe Rikayọn nụrụ maka omenala ndị a na Ijipt na na ọ nweghị ike ịbịa n'ihu eze ahụ, o wutere nke ukwuu ma nwee mwute nke ukwuu.
6 Ma n'uhuruchi, Rikayon pụrụ wee hụ otu ụlọ tọgbọrọ n'efu, nke bụbu ụlọ a na-eme achịcha n'Ijipt, o wee nọrọ ebe ahụ abalị niile n'obi ilu na agụụ, ụra wee pụọ n'anya ya.
7 Rikayọn wee chebara onwe ya echiche ihe ọ ga-eme n'obodo ahụ ruo mgbe eze pụtara ìhè, na otu ọ ga-esi nọgide na-enwe onwe ya n'ebe ahụ.
8 O wee bilie n'ụtụtụ, jegharịa, wee zute ndị na-ere akwụkwọ nri na ụdị mkpụrụ dị iche iche ha ji enye ndị bi n'obodo ahụ nri.
9 Rikayọn chọkwara ime otu ihe ahụ iji nweta ihe owuwu n'obodo ahụ, mana ọ maghị omenala ndị mmadụ, ọ dịkwa ka onye ìsì n'etiti ha.
10 O wee gaa zụta akwụkwọ nri ka o ree ha maka ego ya, ìgwè mmadụ ahụ wee gbakọta gburugburu ya ma chịa ya ọchị, narakwa ya akwụkwọ nri ya, ha ahapụghịkwa ya ihe ọ bụla.
11 O wee si n'ebe ahụ bilie n'obi ilu, wee malite ịkwa ákwá gaa n'ụlọ achịcha ebe ọ nọrọ abalị ahụ dum, o wee rahụ ụra n'ebe ahụ n'abalị nke abụọ.
12 N'abalị ahụ, o chekwara echiche ọzọ n'ime onwe ya otu ọ ga-esi zọpụta onwe ya site n'agụụ, o wee chepụta atụmatụ otu ọ ga-esi mee ihe.
13 O wee bilie n'ụtụtụ wee mee ihe n'ụzọ amamihe, wee gaa goro ndị ikom iri atọ siri ike n'ime ìgwè mmadụ ahụ, ndị ji ngwa agha ha n'aka, o wee duru ha gaa n'elu ili Ijipt, o wee debe ha n'ebe ahụ.
14 O wee nye ha iwu, sị: “Nke a bụ ihe eze kwuru, ‘Mee ka unu sie ike, bụrụnụ ndị dike, ka e wee ghara ili onye ọ bụla ebe a ruo mgbe e nyere narị mkpụrụ ego ọlaọcha abụọ, e wee lie ya.’ Ndị ikom ahụ mekwara dịka iwu Rikayon si dị nye ndị Ijipt n’afọ ahụ dum.
15 N'ime ọnwa asatọ, Rikayon na ndị ikom ya chịkọtara nnukwu akụ̀ ọlaọcha na ọlaedo, Rikayon wee buru ọtụtụ ịnyịnya na anụmanụ ndị ọzọ, o wee goro ndị ikom ọzọ, o wee nye ha ịnyịnya, ha wee nọrọ n'aka ya.
16 Mgbe afọ ahụ ruru, n'oge eze ahụ pụrụ n'obodo ahụ, ndị bi na Ijipt niile zukọrọ ọnụ ịgwa ya okwu gbasara ọrụ Rikayọn na ndị ikom ya.
17 Eze wee pụọ n'ụbọchị a kara aka, ndị Ijipt niile wee bịa n'ihu ya tikuo ya, sị:
18 Eze ga-adị ndụ ruo mgbe ebighị ebi. Gịnị bụ ihe a ị na-eme ndị ohu gị n'obodo a, na ị gaghị ekwe ka e lie ozu ruo mgbe a ga-enye ọlaọcha na ọlaedo dị ukwuu? È nwere mgbe e mere ihe dị otu a n'ụwa niile, site n'oge ndị eze

mbụ ruo n'oge Adam, ruo taa, na a gaghị eli ndị nwụrụ anwụ naanị maka ọnụ ahịa a kapịrị ọnụ?
19 Anyị maara na ọ bụ omenala ndị eze ịnara ụtụ isi kwa afọ n'aka ndị dị ndụ, mana ị naghị eme nke a naanị, kama ị na-ana ụtụ isi kwa ụbọchị site n'aka ndị nwụrụ anwụ.
20 Ugbua, eze, anyị enweghị ike idi nke a ọzọ, n'ihi na obodo ahụ dum emebiwo n'ihi nke a, ị maghịkwa ya?
21 Mgbe eze nụrụ ihe niile ha kwuru, iwe were ya nke ukwuu, iwe wee dị ọkụ n'ime ya n'ihi okwu a, n'ihi na ọ maghị ihe ọ bụla gbasara ya.
22 Eze wee sị, Ònye na ebee ka onye ahụ nwere obi ike ime ihe ọjọọ a n'ala m na-enweghị iwu m? N'ezie ị ga-agwa m.
23 Ha wee kọọrọ ya ihe niile Rikayon na ndị ikom ya mere, iwe wee malite nke ukwuu, o wee nye iwu ka a kpọta Rikayon na ndị ikom ya n'ihu ya.
24 Rikayon kpọọrọ ihe dị ka otu puku ụmụaka, ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, yikwasị ha uwe silk na ákwà e ji achọ mma, o wee tinye ha n'elu ịnyịnya wee ziga ha nye eze site n'aka ndị ikom ya, o wee were ọtụtụ ọlaọcha na ọlaedo na nkume dị oké ọnụ ahịa, na ịnyịnya siri ike ma mara mma, dị ka onyinye maka eze, nke o ji bịa n'ihu eze wee kpọọ isiala n'ala n'ihu ya; eze ahụ, ndị ohu ya, na ndị niile bi na Ijipt wee nwee mmasị n'ọrụ Rikayon, ha wee hụ akụnụba ya na onyinye o wetara eze.
25 O wee dị eze mma nke ukwuu, o wee nwee ihe ijuanya na ya; mgbe Rikayon nọdụrụ ala n'ihu ya, eze jụrụ ya gbasara ọrụ ya niile, Rikayon wee jiri amamihe kwuo okwu ya niile n'ihu eze, ndị ohu ya na ndị bi na Ijipt niile.
26 Mgbe eze nụrụ okwu Rikayon na amamihe ya, Rikayon hụrụ amara n'ihu ya, o wee hụta amara na obiọma site n'aka ndị ohu eze niile na ndị bi na Ijipt niile, n'ihi amamihe ya na okwu ya dị mma, site n'oge ahụ ha hụrụ ya n'anya nke ukwuu.
27 Eze wee zaa Rikayon, sị: “A gaghị akpọ aha gị Rikayon ọzọ, kama aha gị bụ Fero, ebe ị naara ụtụ isi n'aka ndị nwụrụ anwụ.” O wee kpọọ ya Fero.
28 Eze na ndị ọ na-achị hụrụ Rikayọn n'anya n'ihi amamihe ya, ha wee soro ndị niile bi na Ijipt gbaa izu ka ha mee ya onye zuru oke n'okpuru eze.
29 Ndị niile bi na Ijipt na ndị amamihe ya mere otu a, e wee mee ya iwu na Ijipt.
30 Ha wee mee Rikayon Fero onyeisi n'okpuru eze Oswiris nke Ijipt, Rikayon Fero na-achịkwa Ijipt, na-ekpe ikpe ziri ezi kwa ụbọchị nye obodo ahụ dum, mana eze Oswiris na-ekpe ikpe ndị ala ahụ otu ụbọchị n'afọ, mgbe ọ na-apụ ịpụta ìhè.
31 Ma Rikayon Fero ji aghụghọ napụ ọchịchị Ijipt, o wee nara ụtụ isi n'aka ndị niile bi na Ijipt.
32 Ndị bi na Ijipt niile hụrụ Rikayon Fero n'anya nke ukwuu, ha wee nye iwu ka a kpọọ eze ọ bụla ga-achị ha na mkpụrụ ha n'Ijipt, Fero.
33 Ya mere, a kpọrọ eze niile chịrị Ijipt site n'oge ahụ gaa n'ihu Fero ruo taa.

ISI nke 15

1 N'afọ ahụ, oké ụnwụ dara n'ala Kenan, ndị bi n'ala ahụ enweghịkwa ike ịnọ n'ihi ụnwụ ahụ n'ihi na ọ dị oke njọ.
2 Abram na ihe niile o nwere wee bilie gbadaa Ijipt n'ihi ụnwụ ahụ, ha wee nọrọ n'osimiri Mizraim ruo oge ụfọdụ iji zuru ike n'ihi ike ọgwụgwụ nke ụzọ ahụ.
3 Ma Abram na Serai na-eje ije n'akụkụ osimiri Mizraim, Abram wee hụ Seraị nwunye ya na ọ mara mma nke ukwuu.
4 Abram wee sị nwunye ya bụ́ Seraị, “Ebe ọ bụ na Chineke kere gị n'ọdịdị mara mma dị otu a, ana m atụ egwu ndị Ijipt ka ha ghara igbu m ma dọrọ gị, n'ihi na egwu Chineke adighị n'ebe ndị a.”
5 N'ezie ị ga-eme nke a, sị, "Ị bụ nwanne m nwanyị nye onye ọ bụla ga-ajụ gị, ka o wee dịrị m mma, ka anyị wee dị ndụ, gharakwa ịnwụ."
6 Abram wee nye ndị niile so ya bịa Ijipt iwu otu a n'ihi ụnwụ ahụ; ọ nyekwara nwanne ya nwoke bụ́ Lọt iwu, sị: Ọ bụrụ na ndị Ijipt ajụọ gị gbasara Seraị, sị na ọ bụ nwanne Abram.
7 Ma n'iwu ndị a niile, Abram enweghị obi ike n'ebe ha nọ, kama o weere Seraị, tinye ya n'ime igbe wee zoo ya n'ime arịa ha, n'ihi na Abram nwere nchegbu dị ukwuu maka Seraị n'ihi ajọ omume nke ndị Ijipt.
8 Abram na ihe niile o nwere wee si n'osimiri Mizraim bilie, bata Ijipt; ha eruteghị n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ndị nche wee guzoro n'ihu ha na-asị, “Nye eze otu ụzọ n'ụzọ iri site n'ihe unu nwere, ka unu wee bata n'obodo ahụ.” Abram na ndị ya na ha so wee mee otú ahụ.
9 Abram na ndị ya na ha so wee bata Ijipt, ha wee buru igbe ahụ nke Seraị zoro ezo, ndị Ijipt wee hụ igbe ahụ.
10 Ndị ohu eze bịakwutere Abram, sị ya, “Gịnị ka i nwere n’ime igbe a nke anyị na-ahụbeghị? Ugbu a, mepee igbe ahụ wee nye eze otu ụzọ n’ụzọ iri nke ihe niile dị n’ime ya.”
11 Abram wee sị, “Agaghị m emepe igbe a, mana ihe niile ị chọrọ ka m nye gị ka m ga-enye gị.” Ndị na-ejere Fero ozi wee zaa Abram, sị, “Ọ bụ igbe nkume dị oké ọnụ ahịa, nye anyị otu ụzọ n'ụzọ iri nke ya.”
12 Abram wee sị, Ihe niile ị chọrọ ka m ga-enye gị, mana emela igbe ahụ.
13 Ndị na-ejere eze ozi wee pịa Abram, ha wee ruo n'igbe ahụ ma meghee ya n'ike, ha wee hụ, ma lee, otu nwanyị mara mma nọ n'ime igbe ahụ.
14 Mgbe ndị ọrụ eze hụrụ Seraị, ha hụrụ ịma mma ya n'anya nke ukwuu, ndị isi na ndị ohu Fero niile zukọrọ ịhụ Seraị, n'ihi na ọ mara mma nke ukwuu. Ndị isi eze wee gbaa ọsọ kọọrọ Fero ihe niile ha hụrụ, ha wee too eze ahụ, Fero wee nye iwu ka a kpọta ya, nwaanyị ahụ wee bata n'ihu eze.
15 Fero wee hụ Seraị, obi ya dịkwa ya mma nke ukwuu, ịma mma ya wee tọọ ya ụtọ nke ukwuu, eze wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu n'ihi ya, o wee nye ndị kọọrọ ya akụkọ banyere ya onyinye.
16 E mesịa, e kpọtara nwanyị ahụ n'ụlọ Fero, Abram wee nwee mwute maka nwunye ya, o wee kpee ekpere ka Jehova napụta ya n'aka Fero.
17 Seraị kpekwara ekpere n'oge ahụ wee sị, Onyenwe anyị Chineke, ị gwara Onyenwe m Abram ka ọ pụọ n'ala ya na site n'ụlọ nna ya gaa n'ala Kenan, i kwekwara nkwa imere ya ihe ọma ma ọ bụrụ na o mee ihe ị nyere n'iwu; ugbu a lee, anyị emeela ihe I nyere anyị n'iwu, anyị wee hapụ ala anyị na ezinụlọ anyị, anyị wee gaa n'ala ọzọ na ndị anyị na-amaghị na mbụ.

18 Anyị bịara n'ala a iji zere ụnwụ, ihe mberede ọjọọ a abịakwasịwokwa m; ugbu a, Onyenwe anyị Chineke, zọpụta anyị ma zọpụta anyị n'aka onye mmegbu a, meekwa m ihe ọma n'ihi ebere gị.
19 Jehova wee gee ntị n'olu Seraị, Jehova wee ziga mmụọ ozi ka ọ napụta Seraị n'aka Fero.
20 Eze wee bịa nọdụ ala n'ihu Seraị, lee mmụọ ozi nke Onyenwe anyị guzoro n'elu ha, o wee hụ Seraị ka ọ gwara ya, sị: "Atụla egwu, n'ihi na Jehova anụwo ekpere gị."
21 Eze wee bịakwute Seraị, sị ya: "Gịnị ka nwoke ahụ nke kpọbatara gị ebe a bụ nye gị?" O wee sị, "Ọ bụ nwanne m nwoke."
22 Eze wee sị, Ọ dị anyị mkpa ime ka ọ dị elu, ibuli ya elu, na imere ya ihe ọma niile ị ga-enye anyị iwu. N'oge ahụ, eze zigara Abram ọlaọcha na ọlaedo na nkume dị oké ọnụ ahịa n'ọtụtụ, tinyere ehi, ndị ohu nwoke na ndị ohu nwanyị; eze wee nye iwu ka a kpọta Abram, o wee nọdụ n'ogige ụlọ eze, eze wee bulie Abram elu nke ukwuu n'abalị ahụ.
23 Eze wee bịaruo nso ịgwa Seraị okwu, o wee setịa aka ya imetụ ya aka, mmụọ ozi ahụ tiri ya ihe nke ukwuu, ụjọ wee jide ya, o wee ghara irute ya aka.
24 Mgbe eze rutere nso Seraị, mmụọ ozi ahụ tiri ya ihe n'ala, o wee mee ya otú ahụ n'abalị ahụ dum, eze ahụ wee tụọ ụjọ.
25 Mmụọ ozi ahụ tiri ndị ohu eze niile na ezinụlọ ya ihe ike n'abalị ahụ n'ihi Seraị, e wee nwee oké ákwá n'abalị ahụ n'etiti ndị ezinụlọ Fero.
26 Fero we hu ihe ọjọ nke dakwasiri ya, si, N'ezie ọ bu n'ihi nwanyi a ka ihe a dakwasirim: o we si n'ebe ọ nọ wezuga onwe-ya, gwa ya okwu ọma.
27 Eze wee sị Seraị, Biko gwa m gbasara nwoke ahụ ị bịara ebe a. Seraị wee sị, Nwoke a bụ di m, m wee gwa gị na ọ bụ nwanne m nwoke n'ihi na m na-atụ egwu na ị gaghị egbu ya n'ihi ihe ọjọọ.
28 Eze wee zere Seraị, ihe otiti nke mmụọ ozi nke Onyenwe anyị wee kwụsị n'ahụ ya na ezinụlọ ya; Fero wee mara na e tiri ya ihe n'ihi Seraị, eze ahụ wee nwee nnukwu ihe ijuanya maka nke a.
29 Eze wee kpọọ Abram n'ụtụtụ, sị ya, "Gịnị bụ ihe a i mere m? Gịnị mere i ji sị, 'Ọ bụ nwanne m nwanyị,' nke mere m ji kpọrọ ya ka ọ bụrụ nwunye m, ihe ọjọọ a abịakwasịwokwa mụ na ezinụlọ m?"
30 Ugbu a, lee nwunye gị, kpọrọ ya puọ n'ala anyị ka anyị ghara ịnwụ n'ihi ya. Fero wee chịkọta anụ ụlọ ndị ọzọ, ndị ikom na ndị inyom na-eje ozi, na ọlaọcha na ọlaedo, inye Abram, o wee weghachiri ya Sera nwunye ya.
31 Eze wee were otu nwa agbọghọ nke ọ mụrụ site n'aka ndị iko ya, o wee nye ya Seraị ka ọ bụrụ ohu.
32 Eze wee sị ada ya, "Ọ ka mma ka nwa m nwanyị bụrụ ohu n'ụlọ nwoke a karịa ịbụ nwanyị nwe ụlọ m, mgbe anyị hụchara ihe ọjọọ dakwasịrị anyị n'ihi nwanyị a."
33 Abram we bilie, ya onwe-ya na ihe nile nke ya we si n'Ijipt pua: Fero we nye ufọdu n'ime ndi-orù-ya iwu ka ha soro ya na ndi nile soro ya je.
34 Abram wee laghachi n'ala Kenan, n'ebe ọ rụrụ ebe ịchụàjà ahụ, ebe ọ rụrụ ụlọ ntu ya na mbụ.
35 Lot nwa Haran, nwanne Abram, nwere ọtụtụ ehi, ìgwè ewu na atụrụ, na ụlọ ntu, n'ihi na Jehova gọziri ha nke ukwuu n'ihi Abram.
36 Mgbe Abram bi n'ala ahụ, ndị na-azụ anụ ụlọ Lọt na ndị na-azụ anụ ụlọ Abram sere okwu, n'ihi na ihe onwunwe ha dị oke ukwuu nke na ha agaghị ebikọ ọnụ n'ala ahụ, ala ahụ enweghịkwa ike ibuli ha n'ihi anụ ụlọ ha.
37 Mgbe ndị na-azụ anụ ụlọ Abram gara ịzụ anụ ụlọ ha, ha ekweghị abanye n'ọhịa ndị obodo ahụ, mana anụ ụlọ ndị na-azụ anụ ụlọ Lọt mere ihe dị iche, n'ihi na enyere ha ikike ịzụ anụ ụlọ n'ubi ndị ala ahụ.
38 Ndị ala ahụ na-ahụ ihe a kwa ụbọchị, ha wee bịakwute Abram, na-ese okwu n'ihi ndị na-azụ anụ ụlọ Lọt.
39 Abram wee sị Lọt, "Gịnị bụ ihe a ị na-eme m, ime ka m bụrụ onye a na-asọ oyi n'anya ndị bi n'ala a, na ị na-enye onye na-azụ anụ ụlọ gị iwu ka ọ zụọ anụ ụlọ gị n'ọhịa ndị ọzọ?" Ị maghị na abụ m onye ọbịa n'ala a n'etiti ụmụ Kenan, gịnịkwa mere ị ga-eji mee m ihe a?
40 Abram na Lọt na-ese okwu kwa ụbọchị n'ihi nke a, mana Lọt egeghị Abram ntị, o wee mee otu ihe ahụ, ndị bi n'ala ahụ wee bịa kọọrọ Abram.
41 Abram wee sị Lọt, "Ruo ole mgbe ka ị ga-abụ ihe mgbochi nye m na ndị bi n'ala a?" Ugbu a, biko, ka esemokwu ghara ịdị n'etiti anyị ọzọ, n'ihi na anyị bụ ụmụnne."
42 Ma biko, kewapụ onwe gị n'ebe m nọ, gaa họrọ ebe ị ga-ebi na anụ ụlọ gị na ihe niile dịirị gị, mana debe onwe gị n'ebe dị anya site n'ebe m nọ, gị na ezinụlọ gị.
43 Atụkwala egwu ịpụ n'ebe m nọ, n'ihi na ọ bụrụ na onye ọ bụla emee gị ihe ọjọọ, mee ka m mara, m ga-abọ ọbọ n'okwu gị n'aka ya, naanị wepụ ya n'ebe m nọ.
44 Mgbe Abram gwasịrị Lọt okwu ndị a niile, Lọt biliri wee welie anya ya lee Ala Jọdan.
45 Ọ hụkwara na ebe a dum jupụtara na mmiri, ọ dịkwa mma maka mmadụ, ọ dịkwa mma maka anụ ụlọ.
46 Lot wee si n'ebe Abram nọ puọ gaa ebe ahụ, o wee maa ụlọikwuu ya n'ebe ahụ, o wee biri na Sodọm, ha wee kewapụ onwe ha.
47 Abram biri n'ime oke ọhịa Mamre, nke dị na Hebron, o wee maa ụlọikwuu ya n'ebe ahụ, Abram wee biri n'ebe ahụ ọtụtụ afọ.

ISI nke 16

1 N'oge ahụ, Kedọlaoma, eze Ilam, zigara ndị eze niile gbara ya gburugburu ozi, nye Nimrọd, eze Shinar, onye nọ n'okpuru ọchịchị ya n'oge ahụ, na nye Tidal, eze Goyim, na nye Ariok, eze Elasar, onye ya na ya gbara ndụ, sị, Bịanụ bịakwute m, nyere m aka, ka anyị wee tigbuo obodo niile nke Sọdọm na ndị bi na ya, n'ihi na ha enupụwo isi megide m afọ iri na atọ a.
2 Ndị eze anọ a wee gbagoo na ndị agha ha niile, ihe dị ka narị puku mmadụ asatọ, ha wee gaa dịka ha dị, gbuo onye ọ bụla ha hụrụ n'ụzọ ha.
3 Eze ise nke Sọdọm na Gọmọra, Shinab eze Adma, Shemeba eze Zeboyim, Bera eze Sodom, Bersha eze Gomora, na Bela eze Zoar, pụtara izute ha, ha niile wee zukọta ọnụ na ndagwurugwu Sidim.
4 Ndị eze itoolu a lụrụ agha na ndagwurugwu Sidim, e wee merie ndị eze Sodọm na Gomora n'ihu ndị eze Elam.
5 Ndagwurugwu Sidim juputara n'olulu lime, ndị eze Ilam wee chụsoo ndị eze Sodọm, ndị eze Sodọm na ndị agha ha wee gbapụ wee daa n'olulu lime, ndị niile fọdụrụ wee gaa n'ugwu maka nchekwa, ndị eze ise nke Idọm wee chụsoo ha ruo n'ọnụ ụzọ ámá Sodọm, ha wee buru ihe niile dị na Sodọm.

6 Ha wee kwakọrọ obodo niile dị na Sọdọm na Gọmọra, ha kpụkwaara Lọt, nwa nwanne Abram, na ihe onwunwe ya, ha wee buru ngwongwo niile dị na obodo Sọdọm, ha wee pụọ; Unik, onye na-ejere Abram ozi, onye nọ n'agha ahụ, hụrụ nke a, wee kọọrọ Abram ihe niile ndị eze mere obodo Sọdọm, na na ha dọọrọ Lọt n'agha.
7 Abram nụrụ nke a, o wee bilie, ya na ihe dị ka narị mmadụ atọ na iri na asatọ so ya, onye ahụ wee chụsoo ndị eze ndị a wee gbuo ha n'abalị ahụ, ha niile wee daa n'ihu Abram na ndị ikom ya, ọ dịghịkwa onye fọdụrụ ma e wezụga eze anọ ahụ gbapụrụ, onye ọ bụla wee gawa n'ụzọ nke ya.
8 Abram wee weghachite ihe niile dị na Sọdọm, o wee weghachite Lọt na ihe onwunwe ya, nwunye ya na ụmụntakịrị ya na ihe niile o nwere, nke mere na ọ dịghị ihe kọrọ Lọt.
9 Mgbe o si n'igbu ndị eze a lọta, ya na ndị agha ya gafere ndagwurugwu Sidim ebe ndị eze ahụ lụrụ agha ọnụ.
10 Bera, eze Sọdọm, na ndi-agha ya ndi fọduru ndi soro ya, we si n'olùlù nzute ha dara nime ya puta izute Abram na ndi-agha-ya.
11 Eze Jerusalem bụ́ Adoni-zedek, onye ahụ bụ Shem, wee pụọ, ya na ndị ikom ya izute Abram na ndị ya, ha ji achịcha na mmanya vaịn, ha wee biri n'otu ebe na ndagwurugwu Melek.
12 Adoni-zedek wee gọzie Abram, Abram wee nye ya otu ụzọ n'ụzọ iri nke ihe niile o wetara site na ihe nkwata nke ndị iro ya, n'ihi na Adoni-zedek bụ onye nchụàjà n'ihu Chineke.
13 Eze nile nke Sọdọm na Gọmọra, ndị nọ n'ebe ahụ, na ndị ohu ha, bịakwutere Abram ma rịọ ya ka o weghachitere ha ndị ohu ha ndị o mere ka ha bụrụ ndị a dọọrọ n'agha, ma buru ihe onwunwe niile nye onwe ya.
14 Abram wee zaa ndị eze Sọdọm, sị, “Dịka Onyenwe anyị dị ndụ, onye kere eluigwe na ụwa, onye gbapụtara mkpụrụ obi m n'ahụhụ niile, onye napụtara m taa n'aka ndị iro m, ma nye ha n'aka m, agaghị m ewere ihe ọ bụla nke gị, ka i wee ghara ịnya isi echi, sị, Abram bara ọgaranya site n'ihe onwunwe anyị nke o zọpụtara.”
15 N'ihi na Onyenwe anyị Chineke m, onye m tụkwasịrị obi, gwara m, sị, 'Ọ dịghị ihe ga-akọ gị, n'ihi na m ga-agọzi gị n'ọrụ aka gị niile.'
16 Ma ugbua lee, ihe niile bụ nke gị, were ya pụọ; dịka Onyenwe anyị dị ndụ, agaghị m anara gị site na mkpụrụ obi dị ndụ ruo na eriri ma ọ bụ eriri, ma e wezụga ihe oriri nke ndị soro m gaa agha, tinyere òkè nke ndị ikom ahụ so m gaa, Ana, Ashkọl, na Mamre, ha na ndị ikom ha, tinyere ndị fọdụrụ ichekwa ibu, ha ga-anara òkè nke ihe nkwata ha.
17 Ndị eze Sọdọm wee nye Abram dịka ihe niile o kwuru si dị, ha wee manye ya ka o were ihe ọ bụla ọ họọrọ, mana ọ jụrụ.
18 O wee zipụ ndị eze Sọdọm na ndị ikom ha fọdụrụ, o wee nye ha iwu gbasara Lọt, ha wee lawa n'ebe ha nọ.
19 Lot, nwa nwanne ya nwoke, zipụrụ ya na ihe onwunwe ya, o wee soro ha lawa, Lot wee laghachi n'ụlọ ya, na Sodọm, Abram na ndị ya wee laghachi n'ụlọ ha na mbara ọzara Mamre, nke dị na Hebron.
20 N'oge ahụ, Jehova mere ka Abram pụta ìhè ọzọ na Hebron, ọ wee sị ya, Atụla egwu, ụgwọ ọrụ gị dị ukwuu n'ihu m, n'ihi na agaghị m ahapụ gị, ruo mgbe m ga-eme ka ị baa ụba, gọzie gị, meekwa ka mkpụrụ gị dị ka kpakpando dị n'eluigwe, nke a na-apụghị ịtụ ma ọ bụ gụọ.
21 M'gēnye kwa nkpuru-gi ala ndia nile nke i ji anya-gi hu, ha ka M'gēnye ka ha buru ihe nketa rue mbẹ ebighi ebi: náni di ike, atula egwu, jegharia n'irum, buru kwa onye zuru okè.
22 N'afọ nke iri asaa na asatọ nke ndụ Abram, n'afọ ahụ ka Reu, nwa Peleg, nwụrụ, ụbọchị niile nke Reu wee bụrụ narị afọ abụọ na iri atọ na itoolu, o wee nwụọ.
23 Seraị, ada Haran, nwunye Abram, ka bụ nwa nwanyị aga n'oge ahụ; ọ mụtaghị nwa nwoke ma ọ bụ nwa nwanyị nye Abram.
24 Mgbe ọ hụrụ na ọ mụtaghị nwa, ọ kpọọrọ ohu ya bụ́ Hega, onye Fero nyere ya, nye Abram di ya ka ọ bụrụ nwunye ya.
25 N'ihi na Hega mụtara ụzọ niile nke Seraị dịka Seraị si akụziri ya, ọ dịghị ihe ọ bụla mere ka ọ ghara ịgbaso ụzọ ọma ya.
26 Serai we si Abram, Le, orù-nwanyim, Hega, jekuru ya ka ọ mua nwa n'ikperem, ka m'we site na ya muta umu.
27 Mgbe afọ iri nke ibi n'ala Kenan gwụchara, nke bụ afọ iri asatọ na ise nke ndụ Abram, Serai nyere ya Hega.
28 Abram wee gee ntị n'olu Seraị nwunye ya, o wee kpọrọ Hega, bụ́ ohu ya, Abram wee bịakwute ya, ọ tụrụ ime.
29 Mgbe Hega hụrụ na ọ tụrụ ime, ọ ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu, e wee leda nwanyị nwe ya anya n'anya ya, o wee sị n'ime onwe ya, "Nke a bụ naanị na m ka Seraị mma n'ihu Chineke, nna m ukwu, n'ihi na ụbọchị niile nna m ukwu nọnyeere onye nwe m, ọ tụghị ime, mana mụ onwe m, Onyenwe anyị, emeela ka ọ tụụrụ ime n'oge dị mkpirikpi."
30 Mgbe Seraị hụrụ na Hega tụrụ ime site n'aka Abram, Seraị nwere anyaụfụ n'ebe ohu ya nwanyị nọ, Seraị wee sị n'ime obi ya, "Nke a abụghị ihe ọzọ ma ọ bụghị na ọ ga-aka m mma."
31 Seraị wee sị Abram: “Ihe ọjọọ m mere dị gị n'ahụ, n'ihi na n'oge ị na-ekpe ekpere n'ihu Jehova maka ụmụ, gịnị mere na ị rịghị ekpere n'ihi m, ka Jehova nye m mkpụrụ site n'aka gị?”
32 Ma mgbe m gwara Hega okwu n'ihu gị, ọ na-eleda okwu m anya, n'ihi na ọ tụrụ ime, ị gaghị agwakwa ya ihe ọ bụla; ka Jehova kpee ikpe n'etiti mụ na gị maka ihe i mere m.
33 Abram wee sị Seraị, “Lee ohu gị nwanyị nọ n'aka gị, mee ya ihe ọ bụla dị mma n'anya gị.” Seraị wee mee ya ihe ike, Hega wee gbapụ n'ebe ọ nọ gaa n'ọzara.
34 Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị wee hụ ya n'ebe ọ gbapụrụ, n'akụkụ olulu mmiri, o wee sị ya, Atụla egwu, n'ihi na m ga-eme ka mkpụrụ gị baa ụba, n'ihi na ị ga-amụ nwa nwoke, ị ga-akpọkwa aha ya Ishmael: ugbu a laghachikwuru Seraị, bụ́ nwanyị nwe gị, wee doo onwe gị n'okpuru aka ya.
35 Hega wee kpọọ ebe ahụ olulu mmiri ahụ Bia-lahaị-roi, nke dị n'etiti Kedesh na ọzara Bered.
36 N'oge ahụ, Hega laghachiri n'ụlọ nna ya ukwu, mgbe ụbọchị ndị ahụ gwụchara, Hega mụrụ nwa nwoke nye Abram, Abram wee kpọọ ya Ishmael; Abram dị afọ iri asatọ na isii mgbe ọ mụrụ ya.

ISI nke 17

1 N'oge ahụ, n'afọ iri itoolu na otu nke ndụ Abram, ụmụ Kitim busoro ụmụ Tubal agha, n'ihi na mgbe Onyenwe anyị chụsasịrị ụmụ mmadụ n'elu ala, ụmụ Kitim gara wee mee onwe ha n'ala dị larịị nke Canopia, ha wee wuo obodo n'ebe ahụ ma biri n'akụkụ osimiri Tibreu.
2 Ụmụ Tubal bi na Tuscanah, ókèala ha rutekwara Osimiri Tibreu, ụmụ Tubal wee wuo obodo na Tuscanan, ha wee kpọọ aha Sabinah, dịka aha Sabinah nwa Tubal nna ha si dị, ha bikwa n'ebe ahụ ruo taa.
3 Ọ bụ n'oge ahụ ka ụmụ Kitim lụrụ ọgụ megide ụmụ Tubal, e wee merie ụmụ Tubal n'ihu ụmụ Kitim, ụmụ Kitim wee mee ka narị mmadụ atọ na iri asaa si n'ụmụ Tubal daa.
4 N'oge ahụ, ụmụ Tubal ṅụụrụ ụmụ Kitim iyi, sị, Unu alụla di n'etiti anyị, onye ọ bụla agaghịkwa enye nwa ya nwanyị n'ime ụmụ Kitim.
5 N'ihi na ụmụ nwanyị Tubal niile mara mma n'oge ahụ, n'ihi na ahụghị ụmụ nwanyị mara mma dịka ụmụ nwanyị Tubal n'ụwa niile mgbe ahụ.
6 Ndị niile hụrụ ịma mma ụmụ nwanyị n'anya wee gakwuru ụmụ nwanyị Tubal, lụọkwa nwunye n'etiti ha, ụmụ mmadụ, ndị eze na ndị isi, ndị nwere mmasị n'ịma mma ụmụ nwanyị, lụrụ nwunye n'oge ahụ site n'ụmụ nwanyị Tubal.
7 Mgbe afọ atọ gachara, mgbe ụmụ Tubal ṅụchara iyi nye ụmụ Kitim na ha agaghị enye ha ụmụ ha nwanyị ka ha bụrụ nwunye, ihe dị ka mmadụ iri abụọ n'ime ụmụ Kitim gara ịlụ ụfọdụ n'ime ụmụ Tubal, mana ha ahụghị onye ọ bụla.
8 N'ihi na ụmụ Tubal debere iyi ha na ha agaghị alụ di ma ọ bụ nwunye, ha ekweghịkwa imebi iyi ha.
9 N'oge owuwe ihe ubi, ụmụ Tubal gara n'ubi ha ịchịkọta ihe ubi ha, ụmụ okorobịa Kitim wee zukọta wee gaa n'obodo Sabinah, onye ọ bụla n'ime ha wee kpọrọ otu nwa agbọghọ n'ime ụmụ nwanyị Tubal, ha wee bata n'obodo ha.
10 Ụmụ Tubal nụrụ ya, ha wee gaa buso ha agha, ha enweghịkwa ike imeri ha, n'ihi na ugwu ahụ dị elu nke ukwuu site n'ebe ha nọ, mgbe ha hụrụ na ha enweghị ike imeri ha, ha laghachiri n'ala ha.
11 Ma n'oge mgbanwe nke afọ ahụ, ụmụ Tubal gara were ihe dị ka puku mmadụ iri site n'obodo ndị dị ha nso, ha wee lụọ agha megide ụmụ Kitim.
12 Ụmụ Tubal wee lụọ agha megide ụmụ Kitim, ibibi ala ha ma kpagbuo ha, n'ọgụ a ụmụ Tubal meriri ụmụ Kitim na ụmụ Kitim, ebe ha hụrụ na ha nọ n'oké nsogbu, ha welitere ụmụ ndị inyom Tubal mụrụ n'elu mgbidi ahụ e wuru, ka ha nọrọ n'ihu ụmụ Tubal.
13 Ụmụ Kitim wee sị ha, “Ùnu bịara ibuso ụmụ unu ndị ikom na ụmụ unu ndị inyom agha, ànyị abụghịkwa anụ ahụ́ na ọkpụkpụ unu site n'oge ahụ ruo ugbu a?”
14 Mgbe ụmụ Tubal nụrụ nke a, ha kwụsịrị ịlụso ụmụ Kitim agha, ha wee lawa.
15 Ha wee laghachi n'obodo ha, ụmụ Kitim wee zukọta n'oge ahụ wee wuo obodo abụọ n'akụkụ oké osimiri, ha wee kpọọ otu Purtu, nke ọzọ akpọọ Ariza.
16 Abram nwa Tira dị afọ iri itoolu na itoolu mgbe ahụ.
17 N'oge ahụ, Jehova pụtara ìhè n'ihu ya, ọ wee sị ya, M ga-eme ka ọgbụgba ndụ m dịrị n'etiti mụ na gị, M ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba nke ukwuu, nke a bụkwa ọgbụgba ndụ m ga-eme n'etiti mụ na gị, ka e bie nwa nwoke ọ bụla úgwù, gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị.
18 Mgbe ọ ruru ụbọchị asatọ, a ga-ebi ya úgwù, ọgbụgba ndụ a ga-adịkwa n'anụ ahụ unu dị ka ọgbụgba ndụ ebighị ebi.
19 Ma ugbua aha gị agaghị akpọ Abram ọzọ kama Abraham, a gaghị akpọkwa nwunye gị Seraị ọzọ kama Seraị.
20 N'ihi na m ga-agọzi unu abụọ, m ga-emekwa ka mkpụrụ unu baa ụba mgbe unu nwụsịrị, ka unu wee bụrụ mba ukwu, ndị eze ga-esikwa n'ime unu pụta.

ISI nke 18

1 Abraham we bilie, me ihe nile Chineke nyere ya iwu: o we chiri ndikom ulo-ya, na ndi ejiri ego-ya zụta, bìe ha úgwù, dika Jehova nyere ya iwu.
2 Ọ dighị onye fọdụrụ nke ọ na-ebighị úgwù, e bikwara Abraham na nwa ya nwoke bụ́ Ishmael úgwù n'anụ ahụ nke apịtị ha; Ishmael dị afọ iri na atọ mgbe e bibiri ya úgwù n'anụ ahụ nke apịtị ya.
3 N'ụbọchị nke atọ, Ebreham si n'ụlọikwuu ya pụta wee nọdụ ala n'ọnụ ụzọ iji rie okpomọkụ anyanwụ, n'oge ihe mgbu nke anụ ahụ ya.
4 Na Awurade yii ne ho adi kyerɛɛ no wɔ Mamre sare so, na ɔsomaa ne bɔfo baa ne nkyɛn, na ɔtenaa ne nsam, na ɔtenaa ne nsam, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane, na ɔmaa no aduane.
5 Ọ si ha, Ọ buru na ahutawom amara n'iru unu, chigharianu, rie obere achịcha; O we tie ha aka, ha we chigharia, nye ha mmiri, ha we sa ukwu-ha, O we tiye ha n'okpuru osisi di n'ọnu-uzọ ulo-ikwū.
6 Abraham wee gbaa ọsọ were nwa ehi dị nro ma dịkwa mma, o wee mee ngwa gbuo ya, wee nye ya ohu ya bụ́ Elieza ka o yikwasị ya.
7 Abraham we biakute Sera n'ulo-ikwū, si ya, Me ngwa ngwa, dozie mkpuru ọka atọ nke ọma, gwakọta ya, me kwa achịcha ikpuchi ite nke anu di n'ime ya: o we me otú a.
8 Abraham wee mee ngwa ngwa weta bọta na mmiri ara ehi, anụ ehi na anụ atụrụ n'ihu ha, o wee nye ha ya ka ha rie tupu anụ nwa ehi ahụ agwụchaa, ha wee rie.
9 Mgbe ha risịrị nri, otu n'ime ha sịrị ya, “M ga-alọghachikwute gị dịka oge ndụ si dị, nwunye gị Sera ga-amụkwa nwa nwoke.”
10 Ndị ikom ahụ wee lawa, gawa ebe e zigara ha.
11 N'oge ahụ, ndị Sọdọm na Gọmọra, na obodo ise ahụ dum, bụ ndị ajọ omume na ndị mmehie megide Jehova, ha wee kpasuo Jehova iwe site n'ihe arụ ha, ha wee sie ike n'ịka nká n'ụzọ arụ na n'ụzọ ịkwa emo n'ihu Jehova, ajọ omume na mpụ ha dịkwa ukwuu n'oge ahụ n'ihu Jehova.
12 Ha nwekwara nnukwu ndagwurugwu n'ala ha, ihe dị ka ọkara ụbọchị ije, e nwekwara isi iyi mmiri na ọtụtụ ahịhịa gbara mmiri gburugburu.
13 Ndị Sọdọm na Gọmọra niile na-aga ebe ahụ ugboro anọ n'afọ, ha na ndị nwunye ha na ụmụ ha na ihe niile ha nwere, ha na-aṅụrịkwa ọṅụ n'ebe ahụ na-eti mkpu na ịgba egwu.
14 N'oge ọṅụ, ha niile ga-ebili wee jide nwunye onye agbata obi ha, na ụfọdụ, ụmụ agbọghọ ndị agbata obi ha na-amaghị nwoke, ha wee nwee obi ụtọ na ha, onye ọ bụla wee hụ nwunye ya na nwa ya nwanyị n'aka onye agbata obi ya, ha ekwughịkwa okwu ọ bụla.

15 Ha wee mee otú ahụ site n'ụtụtụ ruo abalị, ha wee laghachi n'ụlọ, onye ọ bụla n'ụlọ ya, nwanyị ọ bụla n'ụlọikwuu ya; otú ahụ ka ha na-eme ugboro anọ n'afọ.
16 Ọ bụrụkwa na onye bịara abịa abata n'obodo ha wee weta ngwongwo ọ zụtara iji ree ha, ndị obodo ndị a ga-ezukọta, ụmụ nwoke, ụmụ nwanyị na ụmụaka, ụmụaka na ndị agadi, wee gakwuru nwoke ahụ ma buru ngwongwo ya n'ike, na-enye onye ọ bụla obere ihe ruo mgbe ngwongwo niile nke onye nwe ya nke o wetara n'ala ahụ ga-agwụ.
17 Ọ bụrụkwa na onye nwe ngwongwo ahụ esee okwu, sị, Gịnị bụ ọrụ a unu mere m, ha ga-abịakwute ya otu otu, onye ọ bụla ga-egosikwa ya obere ihe o were ma kwaa ya emo, sị, Naanị obere ihe ahụ i nyere m ka m nara; mgbe ọ nụrụ nke a n'ọnụ ha niile, ọ ga-ebili wee pụọ n'ebe ha nọ n'iwe na mwute nke mkpụrụ obi, mgbe ha niile ga-ebili ma chụpụ ya n'obodo ahụ n'oké mkpọtụ na ọgba aghara.
18 E nwere otu nwoke si n'obodo Elam nke na-aga n'okporo ụzọ nwayọ nwayọ, nọ ọdụ n'elu ịnyịnya ibu ya, onye ji uwe mara mma nke nwere agba dị iche iche, e jikwa eriri kechie uwe elu ahụ n'elu ịnyịnya ibu.
19 Nwoke ahụ nọ n'ụzọ ya na-agafe n'okporo ámá Sọdọm mgbe anyanwụ dara n'anyasị, ọ nọkwa n'ebe ahụ ka ọ nọrọ n'abalị, ma ọ dịghị onye kwere ka ọ bata n'ụlọ ya; n'oge ahụ, e nwere otu nwoke ọjọọ na onye na-eme ihe ọjọọ na Sọdọm, onye nwere nkà ime ihe ọjọọ, aha ya bụ Hedad.
20 O we welie anya ya elu, hụ onye njem n'okporo ámá obodo ahu, o we biakute ya, si, Òle ebe i si bia, Òle ebe i si aga?
21 Nwoke ahụ wee sị ya, Ana m esi na Hebron na-aga Elam ebe m nọ, ma mgbe anyanwụ dara, ọ dịghị onye kwere ka m bata n'ụlọ ya, mana enwere m achịcha na mmiri na ahịhịa na nri maka ịnyịnya ibu m, ihe niile agwụla m.
22 Hedad wee zaa ya, sị: “M ga-enye gị ihe niile ị chọrọ, mana ị gaghị anọ n'okporo ámá n'abalị ahụ dum.”
23 Hedad wee kpọta ya n'ụlọ ya, o wee yipụ uwe mwụda ahụ n'ịnyịnya ibu ahụ na eriri ahụ, wee bute ha n'ụlọ ya, o wee nye ịnyịnya ibu ahụ ahịhịa na nri mgbe onye njem ahụ na-eri ihe ma na-aṅụ ihe ọṅụṅụ n'ụlọ Hedad, o wee nọrọ ebe ahụ n'abalị ahụ.
24 N'ụtụtụ, onye njem ahụ biliri n'isi ụtụtụ ịga n'ihu n'ụzọ ya, Hedad wee sị ya, Chere, mee ka obi gị dị jụụ site n'itinye obere achịcha, wee gawa, nwoke ahụ wee mee otú ahụ; o wee nọrọ ya, ha abụọ wee rie ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ n'ehihie, mgbe nwoke ahụ biliri ịga.
25 Hedad wee sị ya, Lee, ụbọchị agwụla, ọ ka mma ka i nọrọ abalị niile ka obi gị wee dị gị mma. O wee kwagide ya nke mere na ọ nọdụrụ ebe ahụ abalị niile, n'ụbọchị nke abụọ o biliri n'isi ụtụtụ ịpụ, mgbe Hedad manyere ya, sị, Mee ka obi gị dị jụụ site n'obere achịcha wee gawa, o wee nọrọ, soro ya rie nri n'ụbọchị nke abụọ, nwoke ahụ wee bilie ịga n'ihu n'ụzọ ya.
26 Hedad wee sị ya, Lee, ụbọchị agwụla, nọrọ m ka obi dị gị mma, bilie n'isi ụtụtụ wee gawa.
27 Nwoke ahụ ekweghị ịnọ, kama o biliri wee dokwasị ịnyịnya ibu ya, mgbe ọ nọ na-eyikwasị ịnyịnya ibu ya, nwunye Hedad wee sị di ya, “Lee nwoke a anọwo n'etiti anyị ụbọchị abụọ na-eri ihe ma na-aṅụ ihe ọṅụṅụ, o nyebeghịkwa anyị ihe ọ bụla, ugbu a, ọ̀ ga-apụ n'ebe anyị nọ n'enyeghị ihe ọ bụla?” Hedad wee sị ya, “Kpọchie ọnụ.”
28 Nwoke ahụ wee dokwasị ịnyịnya ibu ya ka ọ gaa, ọ rịọkwara Hedad ka o nye ya eriri na uwe mwụda iji kechie ya n'elu ịnyịnya ibu ahụ.
29 Hedad wee sị ya, “Gịnị ka ị na-ekwu?” Ọ wee sị ya, “Gị onyenwe m ga-enye m eriri na uwe mwụda e ji agba dị iche iche mee nke i zoro n'ụlọ gị ka m wee lekọta ya.”
30 Hedad wee zaa nwoke ahụ, sị, Nke a bụ nkọwa nrọ gị, eriri ahụ ị hụrụ, pụtara na ndụ gị ga-adịte aka dị ka eriri, ebe ị hụkwara uwe mwụda ahụ nwere agba dị iche iche, ọ pụtara na ị ga-enwe ubi vaịn ebe ị ga-akụ osisi nke mkpụrụ osisi niile.
31 Onye njem ahụ wee zaa, sị, Ọ bụghị otú ahụ ka onyenwe m, n'ihi na m tetara mgbe m nyere gị eriri na uwe mwụda e ji agba dị iche iche kpaa, nke ị wepụrụ n'ịnyịnya ibu ka i wee tinye ha n'ebe m nọ; Hedad wee zaa, sị, N'ezie agwaala m gị nkọwa nrọ gị, ọ bụkwa nrọ dị mma, nke a bụkwa nkọwa ya.
32 Ugbu a, ụmụ mmadụ na-enye m mkpụrụ ego ọlaọcha anọ, nke bụ ọrụ m maka ịkọwa nrọ, naanị gị ka m ga-achọ mkpụrụ ego ọlaọcha atọ.
33 Nwoke ahụ wee were iwe n'okwu Hedad, o wee tie mkpu nke ukwuu, wee kpọta Hedad n'ihu Serak onyeikpe Sọdọm.
34 Nwoke ahụ wee gwa Serak, onyeikpe, okwu ya, mgbe Hedad zara, sị, “Ọ bụghị otú a, mana otú a ka okwu ahụ si dị.” Onyeikpe wee sị onye njem ahụ, “Nwoke a bụ́ Hedad na-agwa gị eziokwu, n’ihi na a maara ya nke ọma n’obodo ukwu maka nkọwa ziri ezi nke nrọ.”
35 Nwoke ahụ wee tie mkpu n'okwu onyeikpe ahụ, o wee sị, Ọ bụghị otú ahụ ka Onyenwe m, n'ihi na ọ bụ n'ụbọchị m nyere ya eriri na uwe mwụda nke dị n'elu ịnyịnya ibu ahụ, ka o wee tinye ha n'ụlọ ya; ha abụọ wee see okwu n'ihu onyeikpe ahụ, otu onye na-asị, "Otú a ka okwu ahụ dị," onye nke ọzọ na-ekwupụta ihe dị iche.
36 Hedad wee sị nwoke ahụ, “Nye m mkpụrụ ego ọlaọcha anọ m ga-ana maka nkọwa nrọ m; agaghị m enye gị ego ọ bụla; nyekwa m ego nri anọ ị riri n'ụlọ m.”
37 Nwoke ahụ wee sị Hedad, N'ezie, m ga-akwụ gị ụgwọ maka ihe m riri n'ụlọ gị, naanị nye m eriri na uwe mwụda ị zoro n'ụlọ gị.
38 Hedad wee zaa n'ihu onyeikpe wee sị nwoke ahụ, “Agwaghị m gị nkọwa nrọ gị? Ụdọ ahụ pụtara na ụbọchị gị ga-adị ogologo dị ka eriri, uwe mwụda ahụ pụtara na ị ga-enwe ubi vaịn ebe ị ga-akụ ụdị osisi mkpụrụ osisi niile.”
39 Nke a bụ nkọwa ziri ezi nke nrọ gị, ugbu a nye m mkpụrụ ego ọlaọcha anọ m chọrọ dị ka ụgwọ ọrụ, n'ihi na agaghị m enye gị ego ọ bụla.
40 Nwoke ahụ wee tie mkpu n'okwu Hedad, ha abụọ wee see okwu n'ihu onyeikpe ahụ, onyeikpe wee nye ndị ohu ya iwu, ha wee chụpụ ha n'ụlọ ahụ n'enweghị ihe mgbochi.
41 Ha wee pụọ n'esemokwu n'ihu onyeikpe ahụ, mgbe ndị Sọdọm nụrụ ha, ha wee zukọta gburugburu ha, ha wee tie mkpu megide onye ọbịa ahụ, ha wee chụpụ ya n'obodo ahụ n'enweghị ihe mgbochi.
42 Nwoke ahụ wee gaa n'ihu n'ịnyịnya ibu ya n'obi ilu, na-akwa ákwá ma na-ebe ákwá.
43 Mgbe ọ na-aga, ọ kwara ákwá maka ihe mere ya n'obodo Sọdọm rụrụ arụ.

ISI nke 19

1 Obodo Sodom nwere ndị ikpe anọ n'obodo anọ, aha ha bụkwa nke Serak n'obodo Sodom, Sharkad n'obodo Gomora, Zabnak n'obodo Adma, na Menon n'obodo Zeboyim.
2 Ohu Eliezer, onye na-ejere Abraham ozi, tinyere aha dị iche iche n'aha ha, o wee gbanwee Serak ka ọ bụrụ Shakra, Sharkad ka ọ bụrụ Shakrura, Zebnac ka ọ bụrụ Kezobim, Menon ka ọ bụrụ Matzlodin.
3 Ndị ikpe anọ ha chọrọ ka e wuo ihe ndina n'okporo ámá nke obodo ndị ahụ, ọ bụrụkwa na mmadụ abịa ebe ndị a, ha na-ejide ya ma kpọga ya n'otu n'ime ihe ndina ha, ma jiri ike mee ka ọ dina n'ime ha.
4 Mgbe ọ dina ala, mmadụ atọ guzoro n'isi ya, mmadụ atọ guzoro n'ụkwụ ya, tụọ ya n'ogologo ihe ndina ahụ, ọ bụrụkwa na nwoke ahụ pere mpe karịa ihe ndina ahụ, mmadụ isii ndị a ga-agbatị ya n'akụkụ abụọ, ma mgbe ọ kpọkuru ha, ha agaghị aza ya.
5 Ma ọ bụrụ na ọ dị ogologo karịa akwa ahụ, ha ga-ejikọta akụkụ abụọ nke akwa ahụ n'akụkụ abụọ, ruo mgbe nwoke ahụ rutere n'ọnụ ụzọ ámá nke ọnwụ.
6 Ọ bụrụkwa na ọ nọgide na-akpọku ha, ha ga-aza ya, sị, Otu a ka a ga-eme onye ọ bụla batara n'ala anyị.
7 Mgbe ndị mmadụ nụrụ ihe ndị a niile ndị obodo Sọdọm mere, ha jụrụ ịbịa ebe ahụ.
8 Mgbe onye ogbenye bịarutere n'ala ha, ha na-enye ya ọlaọcha na ọlaedo, ma mee ka a mara ọkwa n'obodo ahụ dum ka ha ghara inye ya obere achịcha ka ọ rie, ọ bụrụkwa na onye ọbịa ahụ anọọ ebe ahụ ruo ụbọchị ụfọdụ, nwụọ n'ihi agụụ, na-enweghị ike inweta otu obere achịcha, mgbe ọ nwụrụ, ndị obodo niile ga-abịa were ọlaọcha na ọlaedo ha nyere ya.
9 Ndị nwere ike ịmata ọlaọcha ma ọ bụ ọlaedo ha nyere ya nara ya, mgbe ọ nwụrụ, ha yipụkwara ya uwe ya, ha ga-alụsokwa ha ọgụ, onye meriri onye agbata obi ya wee nara ha.
10 Ha ga-ebu ya gaa lie ya n'okpuru osisi nta dị n'ọzara; otú ahụ ka ha na-eme onye ọ bụla bịakwutere ha ma nwụọ n'ala ha ụbọchị niile.
11 Ma n'oge na-adịghị anya, Sera zigara Elieza na Sọdọm ka ọ gaa hụ Lọt ma jụọ ya otú obi dị ya.
12 Eliezer wee gaa Sọdọm, o wee hụ otu nwoke Sọdọm na-alụ ọgụ na onye ọbịa, nwoke Sọdọm wee yipụ onye ogbenye ahụ uwe ya niile wee puọ.
13 Nwoke a dara ogbenye wee tikuo Elieza ma rịọ ya arịrịọ maka ihe nwoke Sodọm mere ya.
14 Ọ wee sị ya, Gịnị mere i ji mee onye ogbenye ahụ bịara n'ala gị otú a?
15 Nwoke Sodom wee zaa Elieza, sị: "Ònye a ọ̀ bụ nwanne gị nwoke, ka ndị Sodom ò mere gị onyeikpe taa, nke mere i ji kwuo okwu banyere nwoke a?"
16 Eliezer wee lụọ ọgụ megide nwoke Sodọm n'ihi onye ogbenye ahụ, mgbe Eliezer bịaruru nso ịnara uwe onye ogbenye ahụ n'aka nwoke Sodọm ahụ, o mere ngwa ngwa wee jiri nkume tie Eliezer n'egedege ihu.
17 Ọbara ahụ wee gbapụta nke ukwuu site n'egedege ihu Elieza, mgbe nwoke ahụ hụrụ ọbara ahụ, o jidere Elieza, sị, "Nye m ụgwọ ọrụ m maka iwepụ ọbara ojọọ a nke dị n'egedege ihu gị, n'ihi na ọ bụ omenala na iwu dị n'ala anyị."
18 Eliezer wee sị ya, "Ị merụrụ m ahụ́, m wee chọọ ka m kwụọ gị ụgwọ ọrụ gị." Ma Eliezer ekweghị ka a gee ntị n'okwu nwoke Sodọm.
19 Nwoke ahụ wee jide Elieza wee kpọta ya n'ihu Shakra, onyeikpe Sọdọm, ka e kpee ya ikpe.
20 Nwoke ahụ wee gwa onyeikpe ahụ okwu, sị, "Ana m arịọ gị onyenwe m, otu a ka nwoke a mere, n'ihi na m tiri ya nkume nke ọbara si n'egedege ihu ya gbapụta, ọ chọghịkwa inye m ụgwọ ọrụ m."
21 Onyeikpe wee sị Elieza, "Nwoke a na-ekwu eziokwu nye gị, nye ya ụgwọ ọrụ ya, n'ihi na nke a bụ omenala n'ala anyị." Elieza wee nụ okwu onyeikpe ahụ, o wee bulie nkume ma tie onyeikpe ahụ, nkume ahụ wee tie ya n'egedege ihu, ọbara wee gbapụta n'egedege ihu onyeikpe ahụ, Elieza wee sị, "Ọ bụrụ na nke a bụ omenala n'ala unu, nye nwoke a ihe m kwesịrị inye ya, n'ihi na nke a bụ mkpebi gị, ị kpebiri ya."
22 Elieza wee hapụ nwoke Sọdọm ya na onyeikpe ahụ, o wee puọ.
23 Mgbe ndị eze Elam lụsoro ndị eze Sọdọm agha, ndị eze Elam weghaara ihe niile dị na Sọdọm, ha dọtakwara Lọt na ihe onwunwe ya n'agha, mgbe a kọọrọ ya Abraham, ọ gara buso ndị eze Elam agha, o wee napụta ihe niile dị na Lọt na ihe onwunwe Sọdọm n'aka ha.
24 N'oge ahụ, nwunye Lọt mụrụ nwa nwanyị nye ya, o wee kpọọ ya Paltit, sị, "N'ihi na Chineke napụtara ya na ezinụlọ ya dum n'aka ndị eze Ilam." Ada Lọt, Paltit, tolitere, otu n'ime ndị Sọdọm lụrụ ya dị ka nwunye.
25 Otu onye ogbenye batara n'obodo ahụ ịchọ ihe oriri, o wee nọrọ n'obodo ahụ ụbọchị ole na ole, ndị Sọdọm niile wee mee ka a mara omenala ha na ha agaghị enye nwoke a obere achịcha ka ọ rie, ruo mgbe ọ dara n'ala nwụrụ anwụ, ha wee mee otú ahụ.
26 Paltit, ada Lọt, wee hụ nwoke a ka ọ dina n'okporo ámá n'agụụ, ọ dighịkwa onye chọrọ inye ya ihe ọ bụla iji chebe ya ndụ, ọ dịkwa njikere ịnwụ.
27 Mkpụrụ obi ya wee nwee ọmịiko n'ebe nwoke ahụ nọ, o wee nye ya nri n'ezochi ruo ọtụtụ ụbọchị, mkpụrụ obi nwoke a wee dị ndụ.
28 N'ihi na mgbe ọ na-apụ ịpụọ mmiri, ọ na-etinye achịcha ahụ n'ime ite mmiri, mgbe ọ bịarutere ebe onye ogbenye ahụ nọ, o were achịcha ahụ n'ite ahụ wee nye ya ka o rie; otú ahụ ka o mere ọtụtụ ụbọchị.
29 Ndị niile bi na Sọdọm na Gọmọra wee chee echiche otú nwoke a ga-esi nagide agụụ ruo ọtụtụ ụbọchị.
30 Ha wee gwa ibe ha, sị: "Nke a bụ naanị na ọ na-eri ihe ma na-aṅụ ihe ọṅụṅụ, n'ihi na ọ dighị onye nwere ike idi agụụ ruo ọtụtụ ụbọchị ma ọ bụ dịrị ndụ dị ka nwoke a, na-enweghị ọbụna ihu ya gbanwere; mmadụ atọ wee zoo onwe ha n'ebe onye ogbenye ahụ nọ, ka ha mara onye wetara ya nri ka o rie."
31 Paltit, ada Lọt, wee puọ n'ụbọchị ahụ iga chụta mmiri, o wee tinye achịcha n'ime ite mmiri ya, o wee gaa see mmiri n'ebe onye ogbenye nọ, o wee wepụta achịcha ahụ n'ite ahụ wee nye ya onye ogbenye ahụ, o wee rie ya.
32 Ndị ikom atọ ahụ wee hụ ihe Paltith mere onye ogbenye ahụ, ha wee sị ya, "Ọ bụ gị kwadoro ya, ya mere ọ dighị agụụ na-agụ ya, ọ dighịkwa agbanwe ọdịdị ya, ọ dighịkwa anwụ dịka ndị ọzọ."
33 Ndị ikom atọ ahụ wee si n'ebe ha zoro puọ, ha wee jide Paltith na achịcha dị n'aka onye ogbenye ahụ.
34 Ha wee kpọrọ Paltith kpọta ya n'ihu ndị ikpe ha, ha wee sị ha, Otú a ka o mere, ọ bụkwa ya nyere onye ogbenye ahụ

nri, ya mere ọ nwụghị oge a niile; ugbu a, gwa anyị ntaramahụhụ kwesịrị nwanyị a maka imebi iwu anyị.
35 Ndị Sọdọm na Gọmọra wee zukọta wee gbaa ọkụ n'okporo ámá obodo ahụ, ha wee jide nwanyị ahụ ma tụba ya n'ọkụ ahụ, e wee kpọọ ya ọkụ ka ọ ghọọ ntụ.
36 N'obodo Adma, e nwere otu nwanyị ha mere ya otú ahụ.
37 N'ihi na otu onye njem batara n'obodo Adma ka ọ nọrọ ebe ahụ abalị dum, na-ezube ịlaghachi n'ụlọ n'ụtụtụ, ọ nọdụrụkwa n'ihu ọnụ ụzọ ụlọ nna nwa agbọghọ ahụ, ka ọ nọrọ ebe ahụ, ebe anyanwụ dara mgbe ọ bịarutere ebe ahụ; nwa agbọghọ ahụ wee hụ ya ka ọ nọ ọdụ n'ọnụ ụzọ ụlọ ahụ.
38 Ọ rịọrọ ya ka o nye ya mmiri, ọ wee sị ya, Ònye ka ị bụ? Ọ wee sị ya, "Anọ m na-aga n'okporo ụzọ taa, ruo ebe a mgbe anyanwụ dara, ya mere m ga-anọ ebe a abalị niile, n'ụtụtụ m ga-ebili n'isi ụtụtụ wee gaa n'ihu n'ije m."
39 Nwa agbọghọ ahụ wee banye n'ụlọ wee weta achịcha na mmiri nwoke ahụ ka o rie ma ṅụọ.
40 Ndị Adma wee mara ihe a, ha wee zukọta wee kpọta nwa agbọghọ ahụ n'ihu ndị ikpe ka ha kpee ya ikpe maka ihe a mere.
41 Onyeikpe ahụ wee sị, "Ikpe ọnwụ ga-eru nwanyị a n'ihi na o mebiri iwu anyị, ya mere nke a bụ mkpebi gbasara ya."
42 Ndị obodo ndị ahụ zukọrọ wee kpọpụta nwa agbọghọ ahụ, tee ya mmanụ aṅụ site n'isi ruo n'ụkwụ, dịka onyeikpe ahụ siri kwuo, ha wee dọba ya n'ihu ìgwè aṅụ ndị nọ n'ime akpa ha, aṅụ ndị ahụ fekwara ya ma taa ya ahụ nke mere ka ahụ ya dum zaa.
43 Nwa agbọghọ ahụ wee tie mkpu n'ihi aṅụ ndị ahụ, mana ọ dịghị onye hụrụ ya ma ọ bụ meere ya ebere, mkpu ákwá ya wee rigoro n'eluigwe.
44 Jehova wee were iwe maka nke a na ọrụ niile nke obodo Sodọm, n'ihi na ha nwere nri bara ụba, ha nwekwara udo n'etiti ha, ha ka na-anaghịkwa akwado ndị ogbenye na ndị nọ ná mkpa, n'oge ahụkwa, omume ọjọọ ha na mmehie ha dị ukwuu n'ihu Onyenwe anyị.
45 Onye-nwe-ayi we ziga akpọkọta madu abụọ n'ime ndi-mọ-ozi ndi batara n'ulo Abraham, ka ha bibie Sodom na obodo ya nile.
46 Ndị mmụọ ozi wee bilie site n'ọnụ ụzọ ụlọ ntu Ebreham, mgbe ha risịrị nri ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ, ha wee rute Sọdọm n'anyasị, Lọt nọdụrụ n'ọnụ ụzọ ámá Sọdọm, mgbe ọ hụrụ ha, o biliri izute ha, wee kpọọ isiala n'ala.
47 O wee kụnye ha nke ukwuu wee kpọbata ha n'ụlọ ya, o wee nye ha nri ha riri, ha wee nọrọ n'ụlọ ya abalị niile.
48 Ndị mmụọ ozi wee sị Lọt, "Bilie, pụọ n'ebe a, gị na ihe niile dịrị gị, ka e wee ghara ibibi gị n'ihi ajọ omume nke obodo a, n'ihi na Onyenwe anyị ga-ebibi ebe a."
49 Ndị mmụọ ozi wee jide aka Lọt na aka nwunye ya, na aka ụmụ ya, na ihe niile o nwere, ha wee kpọpụta ya ma kpọga ya n'èzí obodo ukwu.
50 Ha wee sị Lọt, Gbapụ maka ndụ gị, o wee gbapụ na ihe niile o nwere.
51 Jehova wee mee ka mmiri zoo Sọdọm na Gọmọra na obodo ndị a niile site n'aka Jehova site n'eluigwe.
52 O wee kwatuo obodo ndị a, ala ahụ niile na ndị niile bi n'obodo ukwu ahụ, na ihe ndị na-eto n'ala; Ado nwunye Lọt wee leghachi anya n'azụ ịhụ mbibi nke obodo ukwu ndị ahụ, n'ihi na obi ebere ya dị n'ebe ụmụ ya ndị fọdụrụ na Sọdọm nọ, n'ihi na ha esoghị ya gaa.
53 Mgbe o lere anya n'azụ, ọ ghọrọ ogidi nnu, ọ ka dịkwa n'ebe ahụ ruo taa.
54 Ehi ndị na-eguzo n'ebe ahụ kwa ụbọchị na-ara nnu ruo nsọtụ ụkwụ ha, n'ụtụtụ ọ na-apụta ọzọ, ha wee rachaa ya ọzọ ruo taa.
55 Lot na ụmụ ya ndị inyom abụọ ndị ọzọ so ya wee gbaa ọsọ gbaga n'ọgba Adulam, ha wee nọrọ ebe ahụ ruo oge ụfọdụ.
56 Abraham wee bilie n'isi ụtụtụ ịhụ ihe e mere obodo Sọdọm; o wee legide anya wee hụ anwụrụ ọkụ nke obodo ndị ahụ ka ọ na-arigo dị ka anwụrụ ọkụ nke ọkụ.
57 Lot na ụmụ ya ndị inyom abụọ wee nọrọ n'ọgba ahụ, ha wee mee ka nna ha ṅụọ mmanya vaịn, ha wee dinaa ya, n'ihi na ha kwuru na ọ dịghị onye ọ bụla n'ụwa nwere ike ịzụlite mkpụrụ site na ha, n'ihi na ha chere na ụwa dum emebiela.
58 Ha abụọ wee dina n'aka nna ha, ha wee tụrụ ime, mụọkwa ụmụ nwoke, nwa mbụ wee kpọọ aha nwa ya nwoke Moab, sị: "Site n'aka nna m ka m tụrụ ime ya; ọ bụ nna ndị Moab ruo taa."
59 Nwatakịrị ahụ kpọkwara nwa ya nwoke Benami; ọ bụ nna ụmụ Amọn ruo taa.
60 Mgbe nke a gasịrị, Lọt na ụmụ ya ndị inyom abụọ si ebe ahụ pụọ, o wee biri n'ofe Jọdan, ya na ụmụ ya ndị inyom abụọ na ụmụ ha ndị ikom, ụmụ Lọt wee too, ha wee gaa lụrụ nwunye site n'ala Kenan, ha wee mụọ ụmụ, ha wee mụọ ụmụ ma mụbaa.

ISI nke 20

1 N'oge ahụ, Abraham si n'ala Mamre pụọ, wee gaa ala ndị Filistia, wee biri na Gerar; ọ bụ n'afọ nke iri abụọ na ise nke Abraham nọ n'ala Kenan, na afọ nke narị nke ndụ Abraham, ka ọ bịarutere Gerar n'ala ndị Filistia.
2 Mgbe ha banyere n'ala ahụ, ọ gwara Sera nwunye ya, sị, "Sị na ị bụ nwanne m nwanyị, nye onye ọ bụla nke ga-ajụ gị, ka anyị wee gbanahụ ihe ọjọọ nke ndị bi n'ala a."
3 O rue, mbe Abraham bi n'ala ndi Filistia, na ndi-orù Abimelek, bú eze ndi Filistia, huru na Sera mara nma nke-uku, ha we jua Abraham okwu bayere ya, ọ si, Nwannem nwanyi ka ọ bu.
4 Ndị ohu Abimelek wee bịakwute Abimelek, sị: "Otu nwoke si n'ala Kenan abịawo ibi n'ala a, o nwekwara nwanne nwanyị mara mma nke ukwuu."
5 Abimelek wee nụ okwu ndị ohu ya ndị toro Sera, Abimelek wee ziga ndị ozi ya, ha wee kpọta Sera n'ihu eze.
6 Sera wee bata n'ụlọ Abimelek, eze wee hụ na Sera mara mma nke ukwuu, obi ya dịkwa ya mma nke ukwuu.
7 O wee bịakwute ya, sị ya, "Gịnị ka nwoke ahụ nke gị na ya bịara n'ala anyị bụ?" Sera wee zaa, sị: "Ọ bụ nwanne m nwoke, anyị sikwa n'ala Kenan bịa biri ebe ọ bụla anyị nwere ike ịchọta ebe."
8 Abimelek wee sị Sera, "Lee ala m dị n'ihu gị, tinye nwanne gị nwoke n'akụkụ ọ bụla nke ala a nke masịrị gị, ọ ga-abụkwa ọrụ anyị ibuli ya elu ma bulie ya elu karịa ndị niile bi n'ala ahụ ebe ọ bụ nwanne gị nwoke."
9 Abimelech we ziga oku Abraham, Abraham we biakuru Abimelech.
10 Abimelek we si Abraham, Le, enyewom iwu ka a sọpuru gi dika i si chọ n'ihi Sera nwanne gi nwanyi.
11 Abraham wee si n'ebe eze nọ pụọ, onyinye eze wee soro ya.

12 Dị ka ọ dị n'oge anyasị, tupu ndị mmadụ edina ala izu ike, eze nọ ọdụ n'ocheeze ya, ụra wee dakwasị ya, o wee dina n'ocheeze ahụ wee rahụ ụra ruo ụtụtụ.
13 Ọ rọrọ nrọ na mmụọ ozi nke Jehova bịakwutere ya na mma agha a mịpụtara amịpụta n'aka ya, mmụọ ozi ahụ wee guzoro n'elu Abimelek, chọọkwa iji mma agha gbuo ya, eze wee tụọ ụjọ na nrọ ya, wee sị mmụọ ozi ahụ, Gịnị ka m mere gị nke mere i ji bịa iji mma agha gị gbuo m?
14 Mmụọ ozi ahụ wee zaa Abimelek, sị: "Lee, ị nwụrụ n'ihi nwanyị ahụ nke i kpọtara n'ụlọ gị n'abalị ụnyaahụ, n'ihi na ọ bụ nwanyị lụrụ di, nwunye Abraham nke bịara n'ụlọ gị: ugbu a, weghachite nwoke ahụ nwunye ya, n'ihi na ọ bụ nwunye ya; ọ bụrụkwa na ị kpọghachighị ya, mara na ị ga-anwụrịrị, gị na ihe niile dịirị gị."
15 N'abalị ahụ, oké mkpu dara n'ala ndị Filistia, ndị bi n'ala ahụ wee hụ onyinyo nwoke guzo n'aka ya na mma agha a mịpụtara amịpụta, o wee jiri mma agha gbuo ndị bi n'ala ahụ, ee, ọ nọgidere na-egbu ha.
16 Mmụọ ozi Jehova wee tie ala ndị Filistia niile ihe n'abalị ahụ, nnukwu ọgba aghara wee daa n'abalị ahụ na n'ụtụtụ echi ya.
17 E mechiri afọ ime niile, tinyere ụmụ ha niile, aka Jehova wee dịkwasị ha n'ihi Sera, nwunye Abraham, onye Abimelek lụrụ.
18 Mgbe Abimelek biliri n'ụtụtụ, ụjọ na mgbagwoju anya na oké ụjọ, o wee ziga ndị ohu ya ka ha bịa, ọ kọọrọ ha nrọ ya, ndị Izrel wee tụọ egwu nke ukwuu.
19 Otu nwoke guzo n'etiti ndị ohu eze wee zaa eze, sị, Eze, weghachi nwanyị a nye di ya, n'ihi na ọ bụ di ya, n'ihi na otu ihe ahụ mere eze Ijipt mgbe nwoke a bịara Ijipt.
20 O wee kwuo maka nwunye ya, sị: "Ọ bụ nwanne m nwanyị, n'ihi na otú a ka ọ na-eme mgbe ọ bịarutere ibi n'ala ọ bụ onye ọbịa."
21 Fero wee ziga ma kpọrọ nwanyị a ka ọ bụrụ nwunye ya, Jehova wee weta ajọ ihe otiti n'ahụ ya ruo mgbe ọ kpọghachiri nwanyị ahụ nye di ya.
22 Ugbua, Eze eze, mara ihe mere ala ahụ dum n'abalị ụnyaahụ, n'ihi na nnukwu ụjọ na nnukwu ihe mgbu na ịkwa ákwá dị ukwuu, anyị makwa na ọ bụ n'ihi nwanyị ahụ ka ị kpọọrọ.
23 Ugbua, weghachite nwanyị a nye di ya, ka ọ ghara ịdakwasị anyị dịka o mere Fero eze Ijipt na ndị ya, ka anyị gharakwa ịnwụ; Abimelek wee mee ngwa ngwa kpọọ òkù ma mee ka Sera kpọọ òkù, ọ bịakwara n'ihu ya, o wee mee ka Abraham kpọọ òkù, o wee bịa n'ihu ya.
24 Abimelek we si ha, Gini bu ọlu a unu nālu, n'ikwu na unu bu nwa-nne na nwa-nne, m'we lutara nwanyi a di?
25 Abraham wee sị, "N'ihi na echere m na m ga-anwụ n'ihi nwunye m." Abimelek wee kpụrụ ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi, na ndị ikom na-eje ozi na ndị inyom na-eje ozi, na otu puku mkpụrụ ego ọlaọcha, o wee nye Abraham, o wee weghachiri Sera nye ya.
26 Abimelek wee sị Abraham: "Lee, ala ahụ dum dị n'ihu gị, biri n'ime ya ebe ọ bụla ị họọrọ."
27 Abraham na Sera, nwunye ya, wee si n'ihu eze pụọ n'ụtọ na nsọpụrụ, ha wee biri n'ala ahụ, ọbụna na Gerar.
28 Ndị niile bi n'ala ndị Filistia na ndị ohu eze ka nọ n'ihe mgbu, n'ihi ihe otiti nke mmụọ ozi ahụ tiri ha n'abalị ahụ dum n'ihi Sera.
29 Abimelek wee kpọọ Abraham, sị: "Biko, kpeenụ ekpere maka ndị ohu gị nye Jehova Chineke gị, ka o wepụ ọnwụ a n'etiti anyị."
30 Abraham kpere ekpere maka Abimelek na ndi ya, Jehova we nu ekpere Abraham, me kwa ka Abimelek na ndi ya nile gwọ ya.

ISI nke 21

1 O rue n'oge ahu, n'ọgwugwu otu afọ na ọnwa anọ nke Abraham biri n'ala ndi Filistia na Gerar, na Chineke letara Sera, Jehova we cheta ya, o we turu ime, muara Abraham nwa nwoke.
2 Abraham wee kpọọ aha nwa nwoke a mụrụ nye ya, nke Sera mụụrụ ya, Aịzik.
3 Abraham wee bie nwa ya nwoke bụ́ Aịzik úgwù mgbe ọ dị ụbọchị asatọ, dịka Chineke nyere Abraham iwu ka o mee mkpụrụ ya ga-esochi ya: Ebreham dị otu narị afọ, Sera dịkwa afọ iri itoolu, mgbe a mụrụ Aịzik nye ha.
4 Nwatakịrị ahụ wee too, e wee hapụ ya ka ọ nara ara, Ebreham wee mee nnukwu oriri n'ụbọchị e wepụrụ Aịzik ara.
5 Shem na Eber na ndị ukwu niile nke ala ahụ, na Abimelek eze ndị Filistia, na ndị ohu ya, na Fikọl, onyeisi ndị agha ya, bịara iri ihe na ịṅụ ihe ọṅụṅụ, ṅụrịakwa ọṅụ n'oriri ahụ Abraham mere n'ụbọchị e wepụrụ nwa ya nwoke bụ́ Aịzik ara.
6 Tera, nna Abraham, na Nehoa, nwanne ya nwoke, si Haran bịa, ha na ihe niile metụtara ha, n'ihi na ha ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu mgbe ha nụrụ na a mụwo nwa nwoke nye Sera.
7 Ha wee bịakwute Abraham, ha wee rie ihe ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ n'oriri ahụ Abraham mere n'ụbọchị a napụrụ Aịzik ara.
8 Tera na Nehọ we ṅuria ọṅu na Abraham, ha we nọnyere ya ọtụtụ ụbọchị n'ala ndi Filistia.
9 N'oge ahụ, Serug nwa Reu nwụrụ, n'afọ mbụ nke ọmụmụ Aịzik nwa Abraham.
10 Ụbọchị niile nke Serug dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ abụọ na iri atọ na itoolu, o wee nwụọ.
11 Ishmael nwa Abraham etoola n'oge ahụ; ọ dị afọ iri na anọ mgbe Sera mụụrụ Abraham Aịzik.
12 Chineke nọnyeere Ishmael nwa Abraham, o wee too, ọ mụtakwara ịgba ụta wee ghọọ onye na-agba ụta.
13 Mgbe Aịzik dị afọ ise, ọ nọdụrụ ala na Ishmael n'ọnụ ụzọ ụlọ ntu ahụ.
14 Ishmael we biakute Aisak, nọdụ ala n'ihu ya, o we were uta ahu, dọputa ya, tiye àkú ahu n'ime ya, zube ibụ Aisak.
15 Sera wee hụ ihe Ishmael chọrọ ime nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, o wutekwara ya nke ukwuu n'ihi nwa ya nwoke, o wee kpọọ Ebreham, sị ya: "Chụpụ ohu a na nwa ya nwoke, n'ihi na nwa ya nwoke agaghị eso nwa m nwoke keta ihe, n'ihi na ọ chọrọ ime ya taa."
16 Abraham gere ntị n'olu Sera, o wee bilie n'isi ụtụtụ, were achịcha iri na abụọ na karama mmiri nke o nyere Hega, zipụ ya na nwa ya nwoke, Hega wee gaa n'ọzara, ha wee biri n'ọzara Paran na ndị bi n'ọzara, Ishmael bụkwa onye na-agba ụta, o wee biri n'ọzara ogologo oge.
17 Ya na nne ya mechara gaa Ijipt, ha wee biri n'ebe ahụ, Hega wee lụọ nwunye nwa ya nwoke si Ijipt, aha ya bụ Meriba.

18 Nwunye Ishmael tụrụ ime wee mụọ ụmụ nwoke anọ na ụmụ nwanyị abụọ, mgbe nke ahụ gasịrị, Ishmael na nne ya na nwunye ya na ụmụ ya laghachiri n'ọzara.
19 Ha wee wuo ụlọ ntu n'ime ọzara ahụ, ebe ha bi, ha wee gaa njem ma zuru ike kwa ọnwa na kwa afọ.
20 Chineke wee nye Ishmael ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi na ụlọ ntu n'ihi nna ya Abraham, nwoke ahụ wee mụbaa ọtụtụ anụ ụlọ.
21 Ishmael wee biri n'ọzara na n'ụlọikwuu, na-eme njem ma na-ezu ike ruo ogologo oge, ọ hụghịkwa ihu nna ya.
22 Mgbe oge ụfọdụ gasịrị, Ebreham ga wara Sera nwunye ya, sị: “M ga-aga hụ nwa m nwoke bụ Ishmael, n’ihi na m chọrọ ịhụ ya, n’ihi na ahụbeghị m ya kemgbe ogologo oge.”
23 Abraham wee nọkwasị n'elu otu n'ime kamel ya gaa n'ọzara ịchọ nwa ya nwoke Ishmael, n'ihi na ọ nụrụ na ya bi n'ụlọikwuu n'ọzara ya na ihe niile o nwere.
24 Abraham wee gaa n'ọzara, o wee ruo n'ụlọikwuu Ishmael n'ihe dị ka elekere iri na abụọ nke ehihie, wee jụọ Ishmael, wee hụ nwunye Ishmael ka ọ nọ ọdụ n'ụlọikwuu ya na ụmụ ya, Ishmael di ya na nne ya anọghịkwa ha.
25 Abraham wee jụọ nwunye Ishmael, sị, “Ebee ka Ishmael gara?” Ọ sịrị, “Ọ gara n'ọhịa ịchụ nta, Abraham ka nọkwa n'elu kamel, n'ihi na ọ chọghị ịpụ n'ala dịka o ṅụrụ Sera nwunye ya iyi na ya agaghị esi n'elu kamel ahụ pụọ.”
26 Abraham wee sị nwunye Ishmael, “Nwa m nwanyị, nye m obere mmiri ka m ṅụọ, n'ihi na ike gwụrụ m n'ụzọ ahụ.”
27 Nwunye Ishmael wee zaa, sị Abraham: "Anyị enweghị mmiri ma ọ bụ achịcha, ọ nọdụrụ ala n'ụlọikwuu ahụ, ọ hụghịkwa Abraham, ọ jụghịkwa ya onye ọ bụ."
28 Ma ọ nọ na-eti ụmụ ya ihe n'ụlọ ntu, ọ na-akọchakwa ha, ọ kọchakwara di ya bụ́ Ishmael ma na-akọcha ya, Ebreham wee nụ okwu nwunye Ishmael gwara ụmụ ya, iwe wee dị ya nke ukwuu ma ghara iwe ya.
29 Abraham wee kpọọ nwanyị ahụ ka ọ pụta n'ụlọikwuu, nwaanyị ahụ wee bịa guzoro n'ihu Abraham, n'ihi na Abraham ka nọ n'elu kamel.
30 Abraham wee sị nwunye Ishmael, “Mgbe di gị Ishmael lọtara, gwa ya okwu ndị a.
31 Otu agadi nwoke si n'ala ndị Filistia bịara ebe a ịchọ gị, otú a ka ọdịdị ya na ọdịdị ya si dị; ajụghị m ya onye ọ bụ, ebe ọ bụ na ị nọghị ebe a, ọ gwara m okwu, sị, Mgbe Ishmael di gị lọtara, gwa ya otu a ka nwoke a si kwuo, Mgbe ị lọtara, wepụ ntu a nke ụlọikwuu ahụ ị tinyere ebe a, tinye ntu ọzọ n'ọnọdụ ya.
32 Abraham we kwucha iwu-ya nye nwanyị ahu, o we chigharia, rida n'elu kamel ahu lata.
33 Mgbe nke a gasịrị, Ishmel si n'ịchụso lọta, ya na nne ya, wee laghachi n'ụlọikwuu ahụ, nwunye ya wee gwa ya okwu ndị a.
34 Otu agadi nwoke nke si n'ala ndị Filistia bịara ịchọ gị, otú a ka ọdịdị ya na ọdịdị ya si dị; ajụghị m ya onye ọ bụ, ebe ọ bụ na ị nọghị n'ụlọ, ọ sịrị m, Mgbe di gị lọtara, gwa ya, otu a ka agadi nwoke ahụ si kwuo, Wepụ ntu nke ụlọikwuu ahụ ị tinyere ebe a, tinye ntu ọzọ n'ọnọdụ ya.
35 Ishmael nụrụ okwu nwunye ya, ọ makwara na ọ bụ nna ya, nakwa na nwunye ya anaghị asọpụrụ ya.
36 Ishmael wee ghọta okwu nna ya nke ọ gwara nwunye ya, Ishmael wee gee ntị n'olu nna ya, Ishmael wee jụ nwanyị ahụ, ọ lawa.
37 Ishmael wee gaa ala Kenan, lụọkwa nwunye ọzọ, o wee kpọta ya n'ụlọikwuu ya n'ebe o bi mgbe ahụ.
38 Mgbe afọ atọ gwụchara, Ebreham sịrị, “M ga-aga ọzọ hụ Ishmael nwa m nwoke, n'ihi na ahụbeghị m ya kemgbe ogologo oge.”
39 Ọ nọkwa n'elu kamel ya wee gawa n'ọzara, o wee ruo n'ụlọikwuu Ishmael n'ihe dị ka elekere iri na abụọ nke ehihie.
40 Ọ jụrụ Ishmael, nwunye ya wee si n'ụlọikwuu ahụ pụta, ọ sịrị, “Ọ nọghị ebe a, onyenwe m, n'ihi na ọ gara ịchụ nta n'ọhịa, na ịzụ kamel.” Nwanyị ahụ wee sị Abraham, “Banye n'ụlọ ntu m, rie obere achịcha, n'ihi na mkpụrụ obi gị ga-agwụ ike n'ihi njem ahụ.”
41 Abraham wee sị ya, Agaghị m akwụsị n'ihi na m na-eme ngwa ngwa ịga n'ihu njem m, kama nye m obere mmiri ka m ṅụọ, n'ihi na akpịrị na-akpọ m nkụ. Nwanyị ahụ wee gbaga ọsọ ọsọ banye n'ụlọikwuu ahụ, o wee weta mmiri na achịcha nye Abraham, nke o tinyere n'ihu ya, o wee gwa ya ka o rie, o wee rie, ṅụọkwa, obi ya wee dị jụụ, o wee gọzie nwa ya nwoke bụ́ Ishmael.
42 O wee mechaa nri ya, gọzie Jehova, wee sị nwunye Ishmael: Mgbe Ishmael lọtara, gwa ya okwu ndị a.
43 Otu agadi nwoke si n'ala ndị Filistia bịara ebe a jụọ gị ajụjụ, ma ị nọghị ebe a; m wee kpọtara ya achịcha na mmiri, o wee rie ihe, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, obi ya wee dị jụụ.
44 O wee gwa m okwu ndị a: Mgbe Ishmael di gị lọtara, gwa ya, Ntu nke ụlọikwuu gị dị mma nke ukwuu, ewepụla ya n'ụlọikwuu ahụ.
45 Mgbe Abraham nyechara nwanyị ahụ iwu, ọ banyere n'ụgbọ ịnyịnya wee lawa n'ụlọ ya gaa n'ala ndị Filistia; mgbe Ishmael bịarutere n'ụlọikwuu ya, nwunye ya pụrụ izute ya n'ọṅụ na obi ụtọ.
46 O wee sị ya, “Otu agadi nwoke si n’ala ndị Filistia bịa ebe a, otú a ka ọ dị, o wee jụọ gị ajụjụ, ma ị nọghị ebe a, m wee weta achịcha na mmiri, o wee rie ihe, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, obi wee dị ya mma.”
47 O wee gwa m okwu ndị a, sị: Mgbe Ishmael di gị lọtara, gwa ya, sị, Ntu nke ụlọ ntu nke i nwere dị mma nke ukwuu, ewepụla ya n'ụlọ ntu ahụ.
48 Ishmael wee mara na ọ bụ nna ya, nakwa na nwunye ya asọpụrụwo ya, Jehova wee gọzie Ishmael.

ISI nke 22

1 Ishmael we bilie, chiri nwunye-ya, na umu-ya, na anu-ulo-ya, na ihe nile o nwere, o we si n'ebe ahu je, jekuru nna-ya n'ala ndi Filistia.
2 Abraham wee kọọrọ nwa ya nwoke Ishmael azụmahịa ya na nwunye mbụ ahụ Ishmael lụrụ, dịka o mere.
3 Ishmael na ụmụ ya biri na Abraham ọtụtụ ụbọchị n'ala ahụ, Abraham birikwa n'ala ndị Filistia ogologo oge.
4 Ụbọchị ndị ahụ wee gbasaa ruo afọ iri abụọ na isii, mgbe nke ahụ gasịrị, Ebreham na ndị ohu ya na ihe niile o nwere si n'ala ndị Filistia pụọ, ha wee gaa ebe dị anya, ha bịaruru nso na Hebron, ha wee nọrọ ebe ahụ, ndị ohu Ebreham wee gwuo olulu mmiri, Ebreham na ihe niile o nwere bikwa n'akụkụ mmiri ahụ. Ndị ohu Abimelek, eze ndị Filistia, nụrụ akụkọ ahụ na ndị ohu Ebreham egwuola olulu mmiri n'ókèala ala ahụ.
5 Ha wee bịa see okwu na ndị ohu Ebreham, ha wee zuru nnukwu olulu mmiri ahụ ha gwuru n'ime ha.
6 Abimelek, eze ndi Filistia, we nu okwu a, ya na Fikol, onye-isi usu-ndi-agha-ya, na ndi-agha iri-abua n'ime ha,

biakutere Abraham, Abimelek we gwa Abraham okwu bayere ndi-orù-ya, Abraham we ba Abimelek mba bayere olulu-miri nke ndi-orù-ya zuru ya.
7 Abimelek wee sị Abraham: “Dịka Onyenwe anyị, Onye kere ụwa dum, anụbeghị m ihe ndị ohu m mere ndị ohu gị ruo taa.”
8 Abraham wee were ụmụ atụrụ asaa wee nye Abimelek, sị: “Biko, nara m ndị a n'aka m ka o wee bụrụ ihe akaebe nye m na m gwuru olulu mmiri a.”
9 Abimelek we chiri umu-aturu asaa nke Abraham nyere ya, n'ihi na o nyekwara ya ehi na ìgwè ehi n'ọtụtụ, Abimelek we ṅua iyi nye Abraham banyere olulu-miri ahu, ya mere o ji kpọọ olulu-miri ahu Bia-sheba, n'ihi na n'ebe ahu ka ha abua ṅụrụ iyi banyere ya.
10 Ha abụọ wee gbaa ndụ na Biasheba, Abimelek wee bilie, ya na Fikọl, onyeisi ndị agha ya, na ndị ikom ya niile, ha wee laghachi n'ala ndị Filistia, Abraham na ihe niile o nwere wee biri na Biasheba, ọ nọkwa n'ala ahụ ogologo oge.
11 Abraham wee kụọ nnukwu osisi vaịn na Biasheba, o wee wuo ọnụ ụzọ ámá anọ n'ime ya nke na-eche ihu n'akụkụ anọ nke ụwa, ọ kụkwara ubi vaịn n'ime ya, ka onye njem wee bịarute Abraham wee banye n'ọnụ ụzọ ámá ọ bụla dị n'ụzọ ya, wee nọrọ ebe ahụ rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, afọ ju ya, wee lawa.
12 N'ihi na ụlọ Abraham na-emeghe mgbe niile nye ụmụ mmadụ ndị na-agafe na ndị na-agafe agafe, ndị na-abịa kwa ụbọchị iri nri na ịṅụ ihe ọṅụṅụ n'ụlọ Abraham.
13 Ma onye ọ bụla agụụ na-agụ wee bịa n'ụlọ Abraham, Abraham ga-enye ya nri ka o wee rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, ka afọ ju ya, onye ọ bụla gba ọtọ bata n'ụlọ ya ga-eyi uwe dịka ọ chọrọ, nye ya ọlaọcha na ọlaedo ma mee ka ọ mara Onyenwe anyị onye kere ya n'ụwa; nke a mere Abraham n'oge ndụ ya niile.
14 Abraham na ụmụ ya na ihe niile o nwere biri na Biasheba, o wee maa ụlọikwuu ya ruo Hebron.
15 Nwanne Abraham bụ́ Nehọ na nna ya na ihe niile ha nwere bi na Heran, n'ihi na ha esoghị Abraham bịa n'ala Kenan.
16 A mụụrụ Nehọ ụmụ ndị Milka, ada Haran, na nwanne Sera, nwunye Ebreham, mụrụ nye ya.
17 Ndị a bụ aha ndị a mụrụ nye ya: Uz, Buz, Kemuel, Kesed, Chazo, Pildash, Tidlaf, na Betuel. Ha bụ ụmụ asatọ Milka mụrụ nye Nehọ, nwanne Ebreham.
18 Nahọ nwere iko nwanyị, aha ya bụ Reuma, ọ mụkwara Nehọ, Zebak, Gakash, Takash na Maaka, bụ́ ụmụ nwoke anọ.
19 Ụmụ ndị a mụrụ nye Nehọ bụ ụmụ nwoke iri na abụọ, e wezụga ụmụ ya ndị inyom, ha amụkwara ha ụmụ na Haran.
20 Ụmụ Uz bụ́ ọkpara Nehọ bụ Abi, Keref, Gadin, Melọs, na Debora bụ́ nwanne ha nwanyị.
21 Ụmụ Buz bụ Berachel, Naamat, Sheva, na Madonu.
22 Ụmụ Kemuel bụ Aram na Rekob.
23 Ụmụ Kesed bụ Anamlek, Meshaị, Benọn na Yifi; ụmụ Hazo bụ Pildash, Meki na Ofera.
24 Ụmụ Pildash bụ Arud, Chamum, Mered na Molok.
25 Ụmụ Tidlaf bụ Mushan, Kushan na Mutzi.
26 Ụmụ Betuel bụ Seka, Leban na nwanne ha nwanyị bụ Rebeka.
27 Ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Nehọ, ndị a mụrụ nye ha na Heran: Eram nwa Kemuel na Rekob nwanne ya nwoke wee si na Heran pụọ, ha wee hụ ndagwurugwu n'ala ahụ n'akụkụ Osimiri Yufretis.
28 Ha wee wuo obodo n'ebe ahụ, ha wee kpọọ aha obodo ahụ aha Petọ nwa Aram, nke bụ Aram Naherayim ruo taa.
29 Ụmụ Kesed wee gaa biri n'ebe ha ga-achọta ebe ha ga-achọta, ha wee gaa hụ ndagwurugwu dị n'ihu ala Shinar, ha wee biri n'ebe ahụ.
30 Ha wee wuo obodo n'ebe ahụ, ha wee kpọọ aha obodo Kesed n'aha nna ha, nke ahụ bụ ala Kadịs ruo taa, ndị Kadịs bikwa n'ala ahụ, ha mụkwara ọmụmụ ma baa ụba nke ukwuu.
31 Tera, nna Nehoa na Abraham, wee gaa lụọ nwunye ọzọ n'oge agadi ya, aha ya bụ Pelila, o wee tụrụ ime mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Zoba.
32 Tera wee dịrị ndụ afọ iri abụọ na ise mgbe ọ mụsịrị Zoba.
33 Tera wee nwụọ n'afọ ahụ, n'afọ nke iri atọ na ise nke ọmụmụ Aịzik nwa Ebreham.
34 Ụbọchị Tera dị narị afọ abụọ na ise, e wee lie ya na Heran.
35 Zoba nwa Tira dị ndụ afọ iri atọ, ọ wee mụọ Aram, Aklis na Merik.
36 Aram nwa Zoba nwa Tera nwere nwunye atọ, ọ mụrụ ụmụ nwoke iri na abụọ na ụmụ nwanyị atọ; Jehova wee nye Aram nwa Zoba akụnụba na ihe onwunwe, na ọtụtụ ehi, na ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi, nwoke ahụ wee mụbaa nke ukwuu.
37 Eram nwa Zoba na nwanne ya nwoke na ezinụlọ ya niile wee si na Heran kwapụ, ha wee gaa biri n'ebe ha ga-achọta ebe, n'ihi na ihe onwunwe ha dị oke ukwuu nke na ha agaghị ebi na Haran; n'ihi na ha enweghị ike ịkwụsịtụ na Haran ya na ụmụnne ha, ụmụ Nehoa.
38 Eram nwa Zoba wee soro ụmụnne ya gaa, ha wee hụ otu ndagwurugwu n'ebe dị anya n'akụkụ ala ọwụwa anyanwụ, ha wee biri n'ebe ahụ.
39 Ha wukwara obodo n'ebe ahụ, ha wee kpọọ ya Aram, dịka aha nwanne ha nwoke nke okenye si dị; nke ahụ bụ Aram Zoba ruo taa.
40 Aisak nwa Abraham tolitere n'oge ahụ, nna ya Abraham kụziiri ya ụzọ Jehova ịmata Jehova, Jehova nọnyekwaara ya.
41 Mgbe Aịzik dị afọ iri atọ na asaa, Ishmael nwanne ya nwoke so ya na-agagharị n'ụlọikwuu.
42 Ishmael wee jiri onwe ya tuo onwe ya nye Aịzik, sị, “Adị m afọ iri na atọ mgbe Jehova gwara nna m ka o bie anyị úgwù, m wee mee dịka okwu Onyenwe anyị si dị nke ọ gwara nna m, m wee nye Onyenwe anyị mkpụrụ obi m, emeghịkwa m ihe o kwuru nke o nyere nna m n'iwu.”
43 Aịzik wee zaa Ishmael, sị, “Gịnị mere i ji na-anya isi nye m maka nke a, maka ntakịrị anụ ahụ gị nke i wepụrụ n'ahụ gị, nke Onyenwe anyị nyere gị iwu banyere ya?”
44 Dị ka Onyenwe anyị dị ndụ, Chineke nke nna m Abraham, ọ bụrụ na Onyenwe anyị asị nna m, Buru nwa gị nwoke Aịsak weta onyinye n'ihu m, agaghị m ahapụ ya kama m ga-anabata ya nke ọma.
45 Jehova wee nụ okwu Aịzik gwara Ishmael, ọ dịkwa mma n'anya Jehova, o wee chee echiche ịnwa Ebreham n'okwu a.
46 Ụbọchị wee ruo mgbe ụmụ Chineke bịara guzoro n'ihu Onyenwe anyị, Setan bịakwara soro ụmụ Chineke bịa n'ihu Onyenwe anyị.

47 Na Yehowa bisaa Satan sɛ: “Wufi he?” Satan buaa Yehowa sɛ: “Sɛ worekɔ a, na ...
48 Jehova wee sị Setan, “Gịnị ka ị gwara m gbasara ụmụ ụwa niile?” Setan wee zaa Onyenwe anyị, sị, “Ahụwo m ụmụ ụwa niile na-ejere gị ozi ma na-echeta gị mgbe ha chọrọ ihe ọ bụla n'aka gị.”
49 Ma mgbe i nyere ha ihe ha chọrọ n'aka gị, ha ga-anọdụ ala n'udo, ha ga-ahapụkwa gị, ha agaghịkwa echeta gị ọzọ.
50 Ị hụla Abraham nwa Tera, onye na-amụghị ụmụ na mbụ, o wee jee ozi gị ma wuo ebe ịchụàjà nye gị ebe ọ bụla ọ bịara, o wee chụọ àjà n'elu ha, ọ kpọsakwara aha gị mgbe niile nye ụmụ ụwa niile?
51 Ma ugbua a mụworo ya nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, ọ hapụwo gị, o meela nnukwu oriri maka ndị niile bi n'ala ahụ, ma Jehova echefuola ya.
52 N'ihi na n'ime ihe niile o mere, o wetaghị àjà ọ bụla nye gị; ma àjà nsure ọkụ ma ọ bụ àjà udo, ma ehi, nwa atụrụ ma ọ bụ ewu n'ime ihe niile o gburu n'ụbọchị e wepụrụ nwa ya nwoke ara.
53 Ọbụna site n'oge a mụrụ nwa ya nwoke ruo ugbu a, mgbe ọ dị afọ iri atọ na asaa, ọ rụghị ebe ịchụàjà n'ihu gị, ọ dighịkwa enye gị onyinye ọ bụla, n'ihi na ọ hụrụ na ị nyere ihe ọ riọrọ n'ihu gị, ya mere o ji hapụ gị.
54 Jehova wee sị Setan, “Ì lere ohu m Abraham anya otú a?” N’ihi na ọ dighị onye dị ka ya n’ụwa, nwoke zuru okè na onye ziri ezi n’ihu m, onye na-atụ egwu Chineke ma na-ezere ihe ọjọọ; dịka m dị ndụ, m ga-asị ya, Kpọlite nwa gị Aịzik n’ihu m, ọ gaghị egbochi ya n’ebe m nọ, karịa ma ọ bụrụ na m agwa ya ka o wetara m àjà nsure ọkụ site n’ìgwè atụrụ ya ma ọ bụ ìgwè ehi ya.”
55 Setan wee zaa Onyenwe anyị, sị: “Gwa Abraham okwu dịka i kwuru, ị ga-ahụ ma ọ gaghị ejehie taa ma jụ okwu gị.”

ISI nke 23

1 N'oge ahụ, okwu Jehova ruru Abraham ntị, ọ sịrị ya, Abraham, o wee sị, Lee m.
2 O wee sị ya, Biko, buru nwa gị nwoke, nwa gị nwoke nke ị hụrụ n'anya, bụ́ Aịzik, gaa n'ala Moraịa, chụọkwa ya n'ebe ahụ dị ka àjà nsure ọkụ n'elu otu n'ime ugwu ndị a ga-egosi gị, n'ihi na n'ebe ahụ ka ị ga-ahụ igwe ojii na ebube nke Onyenwe anyị.
3 Abraham wee sị n'obi ya, "Olee otú m ga-esi kewapụ nwa m nwoke bụ́ Aịzik na Sera nne ya, ka m wee weta ya ka ọ bụrụ àjà nsure ọkụ n'ihu Jehova?"
4 Abraham wee bata n'ụlọikwuu ahụ, ọ nọdụrụ ala n'ihu Sera nwunye ya, gwakwa ya okwu ndị a.
5 Nwa m nwoke bụ́ Aịsak etoola, ọ mụtabeghịkwa ọrụ Chineke ya ruo oge ụfọdụ, ugbu a echi m ga-aga kpọta ya n'ebe Shem nọ, tinyere Eber nwa ya nwoke nọ, ọ ga-amụtakwa ụzọ Jehova n'ebe ahụ, n'ihi na ha ga-akụziri ya ịmata Onyenwe anyị nakwa ịmara na mgbe ọ na-ekpe ekpere mgbe niile n'ihu Onyenwe anyị, ọ ga-aza ya, ya mere n'ebe ahụ ka ọ ga-amata ụzọ isi jeere Onyenwe anyị Chineke ya ozi.
6 Sera wee sị, “I kwuwo nke ọma, gaa mee ya dịka i kwuru, mana ewepụla ya n'ebe dị anya site n'ebe m nọ, ekwekwala ka ọ nọrọ ebe ahụ ogologo oge, n'ihi na mkpụrụ obi m dị n'ime mkpụrụ obi ya.”
7 Abraham wee sị Sera, “Nwa m, ka anyị kpee ekpere nye Jehova Chineke anyị ka o meere anyị ihe ọma.”
8 Sera wee kuru nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, ya na ya nọrọ n'abalị ahụ dum, o wee susuo ya ọnụ ma makụọ ya, nye ya iwu ruo ụtụtụ.
9 Ọ sịrị ya, “Nwa m, kedu ka mkpụrụ obi m ga-esi kewapụ onwe ya n'ebe ị nọ?” Ọ ka susuru ya ọnụ ma makụọ ya, o wee nye Ebreham iwu gbasara ya.
10 Sera wee sị Abraham: “Onyenwe m, biko lezie anya nwa gị nwoke, lekwasịkwa anya n'ebe ọ nọ, n'ihi na enweghị m nwa nwoke ma ọ bụ nwa nwanyị ọzọ ma e wezụga ya.”
11 Kwụsịnụ ya. Ọ bụrụ na agụụ na-agụ ya, nye ya nri, ọ bụrụkwa na akpịrị na-akpọ ya nkụ, nye ya mmiri ka ọ ṅụọ; ekwela ka ọ gaa n'ụkwụ, ka ọ gharakwa ịnọdụ ala n'anwụ.
12 Ekwela ka ọ gaa naanị ya n'okporo ụzọ, manyekwa ya ka ọ ghara ime ihe ọ bụla ọ chọrọ, kama mee ya ihe ọ bụla ọ gwara gị.
13 Sera we kwa ákwá nke-uku n'abali ahu nile n'ihi Aisak, o we nye ya iwu rue ututu.
14 Sera we họputa uwe mara mma nke ukwuu n'uwe ndi ahu nke Abimelek nyere ya n'ulo.
15 O yikwasịkwara Aịzik nwa ya nwoke uwe, o wee yikwasị ya ákwà isi n'isi, tinyekwa nkume dị oké ọnụ ahịa n'elu ákwà isi ahụ, o wee nye ha ihe oriri maka ụzọ, ha wee pụọ, Aịzik wee soro nna ya bụ́ Ebreham gaa, ụfọdụ n'ime ndị ohu ha sokwa ha gaa hụ ha ka ha pụọ n'okporo ụzọ.
16 Sera wee soro ha pụọ, o wee soro ha gawa n'ụzọ ka ha pụọ, ha wee sị ya: “Laghachi n'ụlọikwuu.”
17 Mgbe Sera nụrụ okwu nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, ọ kwara ákwá nke ukwuu, Ebreham, di ya, wee kwara ákwá n'etiti ha, nwa ha wee kwara ákwá nke ukwuu; ndị so ha wee kwara ákwá nke ukwuu.
18 Sera wee jide nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, o wee jide ya n'aka, makụọ ya ma nọgide na-ebe ákwá, Sera wee sị: Ònye ma ma m ga-ahụ gị ọzọ mgbe taa gasịrị?
19 Ha ka nọkwa na-akwa ákwá ọnụ, Ebreham, Sera na Aịzik, na ndị niile so ha n'ụzọ, so ha kwaa ákwá, Sera wee si n'ebe nwa ya nwoke nọ pụọ, na-akwa ákwá nke ukwuu, ndị ohu ya nwoke na ndị ohu ya nwanyị niile wee soro ya laghachi n'ụlọikwuu ahụ.
20 Abraham we je, ya na Aisak nwa-ya nwoke, iweta ya n'iru Jehova, dika O nyere ya iwu.
21 Abraham we chiri umu-okorọbia-ya abua, Ishmael nwa Hega, na Elieza, bú orù-ya, ha we so ha je, ha we buru okwu ndia n'obi-ha, ka ha nọ n'uzọ.
22 Ishmael we si Elieza, Ubụ a, nnam Abraham na Aisak nēje ibu ya ka ọ buru àjà-nsure-ọku nye Jehova, dika O nyere ya iwu.
23 Ugbua mgbe ọ lọtara, ọ ga-enye m ihe niile o nwere, ka m wee keta ya mgbe ọ nwụsịrị, n'ihi na abụ m nwa mbụ ya.
24 Eliezer zara Ishmael, sị: “N’ezie, Abraham chụpụrụ gị na nne gị, ọ ṅụkwara iyi na ị gaghị eketa ihe ọ bụla n’ime ihe niile o nwere, ònyekwa ka ọ ga-enye ihe niile o nwere, tinyere akụ ya niile, ma e wezụga m, ohu ya, onye kwesịrị ntụkwasị obi n’ụlọ ya, onye jere ozi ya abalị na ehihie, ma mee ihe niile ọ chọrọ ka m mee? Ọ ga-enye m ihe niile o nwere mgbe ọ nwụrụ.”
25 Mgbe Abraham na nwa ya nwoke bụ́ Aịzik na-aga n'ụzọ, Setan bịara wee gosi Abraham onwe ya n'ọdịdị dị ka nwoke meworo agadi, onye dị umeala n'obi na onye nwere mmụọ mwute, o wee bịakwute Abraham wee sị ya, “Ì bụ

onye nzuzu ma ọ bụ onye nzuzu, na ị na-aga ime ihe a taa nye nwa gị nwoke naanị ya?"
26 N'ihi na Chineke nyere gị nwa nwoke n'oge ikpeazụ gị, n'oge agadi gị, i̱ ga-aga gbuo ya taa n'ihi na o meghị ihe ike, i̱ ga-emekwa ka mkpụrụ obi nwa gị nwoke laa n'iyi n'ụwa?
27 Ị maghị ma ghọta na ihe a apụghị isite n'aka Onyenwe anyị pụta? n'ihi na Onyenwe anyị apụghị ime mmadụ ihe ọjọọ dị otú a n'ụwa ịgwa ya, sị, Gaa gbuo nwa gị.
28 Abraham nụrụ nke a wee mara na ọ bụ okwu Setan gbara mbọ ịdọpụ ya n'ụzọ Onyenwe anyị, mana Abraham ekweghị ige ntị n'olu Setan, Abraham wee baara ya mba nke mere na ọ pụrụ.
29 Setan wee laghachikwute Aịzik; o wee pụta ìhè nye Aịzik n'ọdịdị nwa okorobịa mara mma ma dịkwa mma.
30 O wee bịakwute Aịzik, sị ya, "Ị maghị ma ghọta na nna gị ochie nzuzu na-eme ka ị bịa n'ebe a na-egbu gị taa n'efu?"
31 Ugbua, nwa m, egela ya ntị ma ọ bụ lebara ya anya, n'ihi na ọ bụ agadi nwoke nzuzu, ekwekwala ka mkpụrụ obi gị dị oké ọnụ ahịa na ọdịdị mara mma laa n'iyi n'ụwa.
32 Aisak wee nụ nke a, wee sị Abraham: "Nna m, ị nụla ihe nwoke a kwuru?" otu a ka o kwuru.
33 Abraham zara nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, sị ya: "Lezienụ anya n'ebe ọ nọ, egekwala ntị n'okwu ya, egekwala ntị n'ebe ọ nọ, n'ihi na ọ bụ Setan, onye na-agbalị ịdọpụ anyị taa n'iwu Chineke."
34 Abraham ka nọkwa na-abara Setan mba, Setan wee si n'ebe ha nọ pụọ, ebe ọ hụrụ na ọ nweghị ike imeri ha, o zoro onwe ya n'ebe ha nọ, o wee gaa gafee n'ihu ha n'ụzọ; o wee gbanwee onwe ya ka ọ bụrụ nnukwu iyi mmiri n'okporo ụzọ, Abraham na Aịzik na ụmụ okorobịa ya abụọ wee rute ebe ahụ, ha wee hụ otu iyi buru ibu ma dị ike dị ka mmiri dị ike.
35 Ha wee banye n'ime iyi ahụ, gafere ya, mmiri ahụ wee ruo n'ụkwụ ha na mbụ.
36 Ha wee banye n'ime iyi ahụ, mmiri ahụ wee ruo n'olu ha, ha niile wee tụọ egwu n'ihi mmiri ahụ; mgbe ha na-agafe iyi ahụ, Ebreham matara ebe ahụ, ọ makwara na mmiri adịghị ebe ahụ mbụ.
37 Abraham wee sị nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, "Amaara m ebe a nke iyi na mmiri na-adịghị, ugbu a ọ bụ Setan a na-eme anyị ihe a niile iji dọpụ anyị taa n'iwu Chineke."
38 Abraham wee baara ya mba, sị ya, Onyenwe anyị baara gị mba, Setan, hapụ anyị n'ihi na anyị na-aga n'iwu Chineke.
39 Setan wee tụọ egwu n'olu Abraham, o wee pụọ n'ebe ha nọ, ebe ahụ wee ghọọ ala kpọrọ nkụ ọzọ dịka ọ dị na mbụ.
40 Abraham na Aisak we je n'ebe ahu nke Chineke gwara ya.
41 N'ụbọchị nke atọ, Ebreham weliri anya ya elu wee hụ ebe ahụ n'ebe dị anya nke Chineke gwara ya.
42 Ogidi ọkụ pụtara ìhè nye ya nke si n'ụwa ruo eluigwe, ígwé ojii nke ebube wee pụta ihè n'ugwu ahụ, e wee hụ ebube nke Onyenwe anyị n'ígwé ojii ahụ.
43 Abraham wee sị Aịzik: Nwa m, i̱ na-ahụ n'ugwu ahụ, nke anyị na-ahụ n'ebe dị anya, ihe m na-ahụ n'elu ya?
44 Isak wee zaa, sị nna ya, "Ahụrụ m ogidi ọkụ na ígwé ojii, ebube Jehova ka a na-ahụkwa n'elu ígwé ojii."
45 Abraham matara na a nabatara nwa ya nwoke bụ́ Aịzik n'ihu Jehova maka àjà nsure ọkụ.
46 Abraham wee sị Elieza na Ishmael nwa ya nwoke, Ùnu ahụkwala ihe anyị na-ahụ n'ugwu ahụ dị anya?
47 Ha wee zaa, sị, "Anyị ahụghị ihe ọ bụla karịa ugwu ndị ọzọ nke ụwa." Abraham matara na a nabatara ha n'ihu Jehova ka ha soro ha gaa, Abraham wee sị ha, "Nọdụnụ ebe a na ịnyịnya ibu ka mụ na Aịzik nwa m nwoke ga-aga n'ugwu ahụ ma fee ofufe n'ebe ahụ n'ihu Jehova, wee laghachikwute unu."
48 Eliezer na Ishmael wee nọrọ n'ebe ahụ, dịka Abraham nyere iwu.
49 Abraham we were osisi maka àjà nsure ọkụ, tiye ya n'elu nwa ya nwoke, Isaac, o we were ọku na mma, ha abụọ we je ebe ahụ.
50 Mgbe ha na-aga, Aịzik sịrị nna ya, "Lee, ahụrụ m ọkụ na nkụ n'ebe a, ebeekwa ka nwa atụrụ a ga-eji chụọ àjà nsure ọkụ dị n'ihu Jehova?"
51 Abraham wee zaa nwa ya nwoke bụ Aịzik, sị, "Onyenwe anyị ahọpụtala gị nwa m nwoke, ka ọ bụrụ àjà nsure ọkụ zuru oke kama nwa atụrụ ahụ."
52 Aịzik wee sị nna ya, "M ga-eme ihe niile Jehova gwara gị n'ọnụ na n'obi ụtọ."
53 Abraham wee sị nwa ya Aịzik ọzọ, "È nwere echiche ma ọ bụ echiche ọ bụla n'obi gị gbasara nke a, nke na-ekwesighị ekwesị?" Gwa m nwa m nwoke, biko, nwa m nwoke ezochila ya n'ebe m nọ.
54 Isak wee zaa nna ya Abraham, sị ya, Nna m, dịka Onyenwe anyị dị ndụ, dịka mkpụrụ obi gị si dị ndụ, ọ dighị ihe dị n'obi m nke ga-eme ka m gbaga n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe site n'okwu ahụ o gwara gị.
55 Ma akụkụ ahụ ma ọ bụ akwara emegharighị ma ọ bụ kpaliteghị n'okwu a, ọ dighịkwa echiche ma ọ bụ atụmatụ ọjọọ ọ bụla dị n'obi m gbasara nke a.
56 Ma obi m na-atọ ụtọ ma na-atọkwa m ụtọ n'okwu a, ana m asị, Onye-nwe-ayi, Onye họpụtara m taa ịbụ àjà-nsure-ọku n'ihu Ya.
57 Abraham wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu n'okwu Aịzik, ha wee gaa n'ihu bịarute ebe ahụ nke Jehova kwuru maka ya.
58 Abraham wee bịaruo nso iwu ebe ịchụàjà ahụ n'ebe ahụ, Abraham wee na-akwa ákwá, Aịzik wee were nkume na ụrọ ruo mgbe ha rụchara ebe ịchụàjà ahụ.
59 Abraham wee were osisi ahụ dozie ya n'elu ebe ịchụàjà nke o wuru.
60 O wee kpọrọ nwa ya nwoke bụ́ Aịzik kee ya agbụ ka o wee tinye ya n'elu osisi dị n'elu ebe ịchụàjà ahụ, ka o gbuo ya ka ọ bụrụ àjà nsure ọkụ n'ihu Jehova.
61 Aịzik wee sị nna ya, Kee m agbụ nke ọma, tinye m n'elu ebe ịchụàjà ka m wee ghara ịtụgharị ma kwapụ, gbajie site n'ike mma dị n'anụ ahụ m, meekwa ka àjà nsure ọkụ ghara ịdị ọcha; Abraham wee mee otú ahụ.
62 Aịzik wee sị nna ya, "Nna m, mgbe ị gbuchara m ma kpọọ m ọkụ ka ọ bụrụ àjà, were ihe fọdụrụ n'ime ntụ m ka i wetara Sera nne m, gwa ya, sị, Nke a bụ isi ísì ụtọ nke Aịzik; mana agwala ya nke a ma ọ ga-anọdụ ala n'akụkụ olulu mmiri ma ọ bụ n'ebe dị elu ọ bụla, ka ọ ghara ịtụba mkpụrụ obi ya n'azụ m wee nwụọ."
63 Abraham nụrụ okwu Aịzik, o wee welie olu ya, kwaa ákwá mgbe Aịzik kwuru okwu ndị a; anya mmiri Abraham wee gbapụta Aịzik nwa ya nwoke, Aịzik wee kwaa ákwá nke ukwuu, o wee sị nna ya, Mee ngwa ngwa, nna m, mee uche Onyenwe anyị Chineke anyị dịka o nyere gị iwu.
64 Obi Abraham na Aịzik wee ṅụrịa ọṅụ n'ihe a nke Jehova nyere ha n'iwu; ma anya ahụ kwara ákwá nke ukwuu ebe obi na-aṅụrị ọṅụ.

65 Abraham wee kee nwa ya nwoke bụ́ Aịzik agbụ, tinye ya n'elu ebe ịchụàjà n'elu osisi ahụ, Aịzik wee gbatịa olu ya n'elu ebe ịchụàjà n'ihu nna ya, Ebreham wee gbatịa aka ya iji were mma gbuo nwa ya nwoke dị ka àjà nsure ọkụ n'ihu Jehova.
66 N'oge ahụ, ndị mmụọ ozi ebere bịara n'ihu Jehova wee gwa ya okwu gbasara Aịzik, sị:
670 Onyenwe anyị, Ị bụ Eze nwere obi ebere na ọmịiko n'elu ihe niile I kere n'eluigwe na n'ụwa, Ị na-akwadokwa ha niile; Ya mere, nye mgbapụta na mgbapụta n'ọnọdụ ohu Gị Aịzik, meekwara Abraham na Aịzik nwa ya nwoke ebere ma nwee ọmịiko, ndị na-eme ihe I nyere n'iwu taa.
68 Onyenweanyị, ị̀ hụla otú e si kee Aịzik nwa Ebreham, ohu gị, ka e gbuo ya dịka anụmanụ? Ugbu a, ka obi dị gị ụtọ maka ha, Onyenweanyị.
69 N'oge ahụ, Jehova pụtara ìhè nye Abraham, wee kpọọ ya òkù site n'eluigwe, sị ya, "Etinyela aka gị n'ahụ nwa okorobịa ahụ, emekwala ya ihe ọ bụla, n'ihi na ugbu a amatala m na ị na-atụ egwu Chineke n'ime ihe a, na ị naghị egbochi nwa gị nwoke, nwa gị nwoke naanị ya, n'ebe m nọ."
70 Abraham we welie anya-ya elu, hu, ma le, e jidere ebule n'ime oké ọhịa site na mpi-ya: nke ahu bu ebule ahu nke Onye-nwe-ayi Chineke kere n'uwa n'ubọchi O mere uwa na eluigwe.
71 N'ihi na Jehova edoziri ebule a site n'ụbọchị ahụ, ka ọ bụrụ àjà nsure ọkụ n'ọnọdụ Aịzik.
72 Ebule a na-agakwuru Abraham mgbe Setan jidere ya wee jide mpi ya n'ime ọhịa, ka ọ ghara ịgakwuru Abraham, ka Abraham wee gbuo nwa ya nwoke.
73 Abraham, mgbe ọ hụrụ ebule ahụ ka ọ na-abịakwute ya, Setan wee jide ya, kpọọrọ ya gaa n'ihu ebe ịchụàjà ahụ, o wee tọpụ nwa ya nwoke bụ́ Aịzik n'ihe e ji kee ya, o wee tinye ebule ahụ n'ọnọdụ ya, Abraham wee gbuo ebule ahụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ, wee weta ya dị ka àjà n'ọnọdụ nwa ya nwoke bụ́ Aịzik.
74 Abraham wee fesa ụfọdụ ọbara ebule ahụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ, o wee tie mkpu, sị: Nke a dị n'ọnọdụ nwa m nwoke, ka a gụọkwa nke a taa dị ka ọbara nwa m nwoke n'ihu Jehova.
75 Ihe niile Abraham mere n'oge a n'akụkụ ebe ịchụàjà, ọ ga-eti mkpu sị, Nke a dị n'ime ụlọ nwa m nwoke, ka a tụlee ya taa n'ihu Onyenwe anyị n'ọnọdụ nwa m nwoke; Abraham wee mechaa ọrụ ahụ niile n'akụkụ ebe ịchụàjà, a nakwerekwa ọrụ ahụ n'ihu Onyenwe anyị, a gụkwara ya dị ka Aịzik; Onyenwe anyị gọziri Abraham na mkpụrụ ya n'ụbọchị ahụ.
76 Setan wee gakwuru Sera, o wee pụta ìhè nye ya n'ọdịdị nke agadi nwoke dị umeala n'obi ma dị umeala n'obi, Abraham ka nọkwa na-achụ àjà nsure ọkụ n'ihu Onyenwe anyị.
77 Ọ sịrị ya, “Ị maghị ọrụ niile Abraham rụrụ n'ebe nwa gị nwoke nọ taa?” n'ihi na o buuru Aịzik wee wuo ebe ịchụàjà, gbuo ya, wee bulie ya elu dị ka àjà n'elu ebe ịchụàjà ahụ, Aịzik wee kwaa ákwá n'ihu nna ya, ma ọ leghị ya anya, ọ nweghịkwa ọmịiko n'ebe ọ nọ.
78 Setan wee kwughachi okwu ndị a, ọ wee pụọ n'ebe ọ nọ, Sera wee nụ okwu Setan niile, o wee chee na ọ bụ agadi nwoke sitere n'etiti ụmụ mmadụ ndị nọnyeere nwa ya nwoke, wee bịa kọọrọ ya ihe ndị a.
79 Sera we welie olu-ya, kwa ákwá, tie nkpu nke-uku n'ihi nwa-ya nwoke; o we da n'ala, tukwasi uzuzu n'isi-ya, si, Nwam, Aisak nwam, Ọ ga-adị mma ma a sị na m nwụrụ taa n'ọnọdụ gị. Ọ we nọgide na-akwa ákwá, si, Ọ na-ewute m n'ihi gị, nwa m nwoke, nwa m nwoke Aisak, Ọ ga-adị mma ma a sị na m nwụrụ taa n'ọnọdụ gị.
80 Ma ọ nọgidere na-ebe ákwá, sị, Ọ na-ewute m maka gị mgbe m zụlitere gị ma zụlite gị; ugbu a ọnụ m agbanweela ịghọ iru újú maka gị, mụ onwe m nke nwere agụụ maka gị, ma tie mkpu ma kpee ekpere nye Chineke ruo mgbe m mụrụ gị mgbe m dị afọ iri itoolu; ugbu a ị jeerela ozi taa maka mma na ọkụ, ka e wee chụọ àjà.
81 Ma ana m akasi onwe m obi n'ebe ị nọ, nwa m nwoke, n'ihi na ọ bụ okwu nke Onyenwe anyị, n'ihi na i mere iwu nke Chineke gị; n'ihi na ònye pụrụ imebi okwu Chineke anyị, onye dị n'aka ya mkpụrụ obi nke ihe ọ bụla dị ndụ?
82 Ị bụ onye ezi omume, O Onyenwe anyị Chineke anyị, n'ihi na ọrụ gị niile dị mma ma zie ezi; n'ihi na obi dị m ụtọ maka okwu gị nke i nyere n'iwu, ebe anya m na-akwa ákwá nke ukwuu, obi m na-aṅụrị ọṅụ.
83 Sera we tukwasi isi-ya n'obi otu n'ime ndi-orù-ya, o we di jụụ dika nkume.
84 O wee bilie, gaa n'ihu na-ajụ ajụjụ ruo mgbe ọ bịarutere Hebron, ọ jụrụ ndị niile ọ zutere na-eje ije n'okporo ụzọ, ma ọ dịghị onye nwere ike ịgwa ya ihe mere nwa ya nwoke.
85 O we bia na ndi-orù-ya ndinyom na ndi-orù-ya ndikom rue Kireat-arba, nke bu Hebron, ọ we jua maka nwa-ya nwoke, o we nọdu n'ebe ahu rue mbẹ o zigara ufọdu n'ime ndi-orù-ya ka ha je ebe Abraham na Aisak gara; ha we je chọ ya n'ulo Shem na Eber, ma ha achọtaghi ya, ha we chọ ya n'ala ahu nile, ma ọ nọghi ya.
86 Ma lee, Setan bịakwutere Sera n'ọdịdị agadi nwoke, ọ bịara guzoro n'ihu ya, wee sị ya, Ekwughị m gị okwu ụgha, n'ihi na Abraham egbughị nwa ya nwoke, ọ nwụbeghịkwa; mgbe ọ nụrụ okwu ahụ, ọṅụ ya dị oke njọ n'ihi nwa ya nwoke, nke mere na mkpụrụ obi ya pụtara site n'ọṅụ; ọ nwụrụ, e wee kpọkọta ya na ndị ya.
87 Mgbe Abraham rụchara ọrụ ya, ya na nwa ya nwoke bụ́ Aịzik laghachiri n'ebe ụmụ okorobịa ya nọ, ha wee bilie gaa Bisheba, ha wee laghachi n'ụlọ.
88 Abraham wee chọọ Sera, mana ọ hụghị ya, o wee jụọ ajụjụ gbasara ya, ha wee sị ya: “Ọ gara ruo Hebron ịchọ unu abụọ ebe unu gara, n’ihi na ọ bụ otú a ka a gwara ya.”
89 Abraham na Isak wee gakwuru ya na Hebron, mgbe ha hụrụ na ọ nwụọla, ha welitere olu ha ma kwaa ákwá nke ukwuu n'ihi ya; Aịsak wee daa n'ihu nne ya ma kwaa ákwá n'ihi ya, ọ sịrị, "O nne m, nne m, kedu ka i si hapụ m, ebee ka i si gaa?" O lee, kedu ka i si hapụ m!
90 Abraham na Aisak we kwa ákwá nke ukwuu, ndi-orù-ha nile we so ha kwa ákwá n'ihi Sera, ha we kwara ya ákwá nke ukwuu.

ISI nke 24

1 Ndụ Sera wee dị otu narị afọ na iri abụọ na asaa, Sera wee nwụọ; Ebreham wee si n'ihu onye nwụrụ anwụ bilie ịchọ ebe ili ozu iji lie nwunye ya bụ́ Sera; ọ gara gwa ụmụ Het, bụ́ ndị bi n'ala ahụ, okwu, sị:
2 Abụ m onye ọbịa na onye ọbịa n'ala unu; nye m ihe onwunwe nke ili n'ala unu, ka m wee lie onye nwụrụ anwụ n'ihu m.

3 Ụmụ Het wee sị Abraham, Lee, ala ahụ dị n'ihu gị, n'ime ili anyị kachasị mma, lie onye nwụrụ anwụ gị, n'ihi na ọ dighị onye ga-egbochi gị ili onye nwụrụ anwụ gị.
4 Abraham wee sị ha, “Ọ bụrụ na unu chọrọ nke a, gaanụ rịọ Efron, nwa Zoka, arịrịọ maka m, rịọ ya ka o nye m ọgba Makpela, nke dị na nsọtụ ubi ya, m ga-azụtakwa ya n'aka ya maka ihe ọ bụla ọ chọrọ maka ya.”
5 Efron wee biri n'etiti ụmụ Het, ha wee gaa kpọọ ya òkù, ọ bịarutere n'ihu Abraham, Efron wee sị Abraham: Lee ihe niile ị chọrọ ka ohu gị mee; Abraham wee sị, "Mba, mana m ga-azụta ọgba ahụ na ubi ahụ ị nwere n'ọnụ ahịa, ka o wee bụrụ ihe onwunwe nke ili ruo mgbe ebighị ebi."
6 Efron wee zaa, sị: “Lee, ubi ahụ na ọgba ahụ dị n'ihu gị, nye ihe ọ bụla ị chọrọ.” Abraham wee sị, “Naanị n'ọnụ ahịa zuru oke ka m ga-azụta ya n'aka gị, na n'aka ndị na-abanye n'ọnụ ụzọ ámá obodo gị, na n'aka mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi.”
7 Efron na ụmụnne ya niile nụrụ nke a, Abraham wee tụọ Efron narị shekel ọlaọcha anọ n'aka Efron na n'aka ụmụnne ya niile; Abraham wee dee azụmahịa a, o wee dee ya ma gbaa akaebe ya na ndị akaebe anọ.
8 Ndị a bụ aha ndị akaebe: Amigal nwa Abishna onye Het, Adihorom nwa Ashunak onye Het, Abdon nwa Akiram onye Gomera, Bakdil nwa Abudish onye Sidon.
9 Abraham we were akwukwọ nzàta ahu, tiye ya n'àkù-ya: okwu ndia ka Abraham dere n'akwukwo ahu, ya bu:
10 Na ọgba ahụ na ubi ahụ Abraham zụtara n'aka Efron onye Het, na n'aka mkpụrụ ya, na n'aka ndị si n'obodo ya pụọ, na n'aka mkpụrụ ha ruo mgbe ebighị ebi, ga-abụ ihe e ji azụta Abraham na mkpụrụ ya na ndị si n'úkwù ya pụta, ka ọ bụrụ ihe onwunwe nke ili ruo mgbe ebighị ebi; o wee tinye akara aka na ya ma gbaa akaebe ya na ndị akaebe.
11 E mekwara ka ubi ahụ na ọgba dị n'ime ya na ebe ahụ niile guzosie ike nye Abraham na mkpụrụ ya ga-esochi ya, site n'aka ụmụ Het; lee, ọ dị n'ihu Mamre na Hebron, nke dị n'ala Kenan.
12 Mgbe nke a gasịrị, Ebreham liri nwunye ya bụ́ Sera n'ebe ahụ, ebe ahụ na ókèala ya niile wee bụrụ nke Abraham na mkpụrụ ya maka ebe ili ozu.
13 Ebreham wee lie Sera n'ebube dịka e si hụ ya n'ili ndị eze, e wee lie ya n'uwe mara mma nke ukwuu.
14 Shem, na ụmụ ya ndị ikom Eber, na Abimelek, tinyere Ana, Ashkọl, na Mamre, na ndị ukwu niile nke ala ahụ sochiri ihe e ji eburu ya.
15 Ụbọchị Sera dị otu narị afọ na iri abụọ na asaa, ọ nwụkwara, Ebreham wee ruo nnukwu iru újú, o wee mee emume iru újú ụbọchị asaa.
16 Ndị bi n'ala ahụ niile kasiri Abraham na Aịzik nwa ya obi n'ihi Sera.
17 Mgbe ụbọchị iru újú ha gafere, Ebreham zipụrụ nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, o wee gaa n'ụlọ Shem na Eber ịmụta ụzọ Jehova na iwu ya, Ebreham wee nọrọ ebe ahụ afọ atọ.
18 N'oge ahụ, Ebreham biliri, ya na ndị ohu ya niile, ha wee lawa, laghachi n'ụlọ ha na Biasheba, Ebreham na ndị ohu ya niile wee nọrọ na Biasheba.
19 Ma n'afọ ahụ, Abimelek, eze ndị Filistia, nwụrụ; ọ dị otu narị afọ na iri itoolu na atọ mgbe ọ nwụrụ; Abraham na ndị ya wee gaa n'ala ndị Filistia, ha wee kasie ezinụlọ dum na ndị ohu ya niile obi, o wee tụgharịa laa n'ụlọ ya.
20 Ọ bụ mgbe Abimelek nwụsịrị ka ndị Gera kpọọrọ Benmalik nwa ya nwoke, ọ dị naanị afọ iri na abụọ, ha wee mee ka ọ dina n'ọnọdụ nna ya.
21 Ha wee kpọọ ya Abimelek n'aha nna ya, n'ihi na ọ bụ otú a ka ha na-eme na Gerar, Abimelek wee chịrị n'ọnọdụ Abimelek nna ya, o wee nọkwasị n'ocheeze ya.
22 Lot nwa Haran nwụkwara n'oge ahụ, n'afọ nke iri atọ na itoolu nke ndụ Aịzik, ụbọchị niile Lọt dịrị ndụ wee bụrụ otu narị afọ na iri anọ, o wee nwụọ.
23 Ndị a bụ ụmụ Lọt, ndị ụmụ ya ndị inyom mụrụ nye ya: aha nke mbụ bụ Moab, aha nke abụọ bụ Benami.
24 Ụmụ nwoke abụọ nke Lọt wee gaa lụrụ nwunye site n'ala Kenan, ha wee mụọ ụmụ nye ha, ụmụ Moab bụ Ed, Mayon, Tarsọs, na Kanvil, ụmụ anọ, ndị a bụ nna ụmụ Moab ruo taa.
25 Ezinụlọ niile nke ụmụ Lọt wee gaa biri n'ebe ọ bụla ha chọrọ, n'ihi na ha mụbara ma baa ụba nke ukwuu.
26 Ha wee gaa wuo obodo n'ala ha bi, ha wee kpọọ obodo ndị ha wuru aha ha.
27 Nahọ, nwa Tira, nwanne Abraham, nwụrụ n'ụbọchị ndị ahụ n'afọ nke iri anọ nke ndụ Aịzik, ụbọchị niile nke Nehọ wee bụrụ otu narị afọ na iri asaa na abụọ, o wee nwụọ, e wee lie ya na Heran.
28 Mgbe Abraham nụrụ na nwanne ya nwoke anwụọla, o wutere ya nke ukwuu, o wee ruoro nwanne ya nwoke újú ọtụtụ ụbọchị.
29 Abraham we kpọ Elieza, bú onye-isi orù-ya, ka o nye ya iwu gbasara ulo-ya; o we bia guzo n'iru ya.
30 Abraham wee sị ya, “Lee, emeela m agadi, amaghị m ụbọchị m ga-anwụ; n'ihi na afọ ndụ m agwụla. Ugbu a, bilie, pụọ, alụọla nwa m nwoke nwunye site n'ebe a na n'ala a, site n'aka ụmụ ndị inyom ndị Kenan, ndị anyị bi n'etiti ha.”
31 Ma gawa n'ala m na n'ebe a mụrụ m, si n'ebe ahụ lụtara nwa m nwoke nwunye, na Onyenwe anyị Chineke nke Eluigwe na Ụwa, Onye kpọpụtara m n'ụlọ nna m wee kpọbata m n'ebe a, wee sị m, M ga-enye mkpụrụ gị ala a ka ọ bụrụ ihe nketa ruo mgbe ebighị ebi, Ọ ga-ezite mmụọ ozi ya n'ihu gị ma mee ka ụzọ gị ka mma, ka i wee nweta nwunye maka nwa m nwoke site n'ezinụlọ m na n'ụlọ nna m.
32 Orù ahụ wee zaa nna ya ukwu bụ́ Ebreham, sị: “Lee, m na-aga n’ebe a mụrụ gị na n’ụlọ nna gị, lụọkwara nwa gị nwoke nwunye n’ebe ahụ; ma ọ bụrụ na nwanyị ahụ achọghị iso m gaa n’ala a, m̀ ga-akpọghachi nwa gị nwoke n’ala a mụrụ gị?”
33 Abraham wee sị ya: “Lezie anya ka ị ghara ịkpọta nwa m nwoke ọzọ ebe a, n'ihi na Onyenwe anyị, onye m jere ije n'ihu ya, ọ ga-ezite mmụọ ozi ya n'ihu gị, meekwa ka ụzọ gị gaa nke ọma.”
34 Elieza wee mee dịka Abraham nyere ya iwu, Elieza wee ṅụọrọ Abraham onye nwe ya iyi n'okwu a; Elieza wee bilie kpụrụ kamel iri n'ime kamel nke onye nwe ya, na mmadụ iri n'ime ndị ohu nna ya ukwu so ya, ha wee bilie gaa Haran, bụ́ obodo Abraham na Nehọ, ịlụtara Aịzik nwa Abraham nwunye; mgbe ha na-apụkwa, Ebreham zigara Shem na Eber n'ụlọ, ha wee si n'ebe ahụ kpọta nwa ya nwoke bụ́ Aịzik.
35 Aịzik wee lọta n'ụlọ nna ya na Biasheba, Elieza na ndị ikom ya bịarutere Haran; ha wee kwụsị n'obodo ahụ

n'akụkụ ebe a na-egwu mmiri, o wee mee ka kamel ya gbuo ikpere n'ala n'akụkụ mmiri ahụ, ha wee nọrọ ebe ahụ.
36 Eliezer, onye na-ejere Abraham ozi, kpere ekpere, sị, Chineke nke nna m ukwu Abraham, biko mee ka m nwee obi ụtọ taa, meekwa onyenwe m ebere, ka i wee họpụta nwa nna m ukwu nwunye taa site n'ezinụlọ ya.
37 Jehova wee gee ntị n'olu Elieza, n'ihi ohu ya Abraham, o wee zute ada Betuel, nwa Milka, nwunye Nehọ, nwanne Ebreham, Elieza wee bata n'ụlọ ya.
38 Elieza wee kọọrọ ha ihe niile na-echegbu ya, nakwa na ọ bụ ohu Ebreham, ha wee ịnụrịa ọnụ nke ukwuu n'ebe ọ nọ.
39 Ha niile wee gọzie Jehova, onye mere ihe a, ha wee nye ya Rebeka, nwa Betuel, ka ọ bụrụ nwunye Aịzik.
40 Nwa agbọghọ ahụ mara mma nke ukwuu, ọ bụ nwa agbọghọ na-amaghị nwoke, Rebeka dịkwa afọ iri n'oge ahụ.
41 Betuel na Leban na ụmụ ya wee mee oriri n'abalị ahụ, Elieza na ndị ikom ya wee bịa rie nri, ịnọkwa ihe ọnụnụ, ịnụrịakwa ọnụ n'ebe ahụ n'abalị ahụ.
42 Eliezer wee bilie n'ụtụtụ, ya na ndị ikom ya na ha so, wee kpọọ ezinụlọ Betuel dum, sị: "Hapụnụ m ka m lakwuru onyenwe m." Ha wee bilie zipụ Rebeka na Debora, nwa nwanyị Uz, onye na-enye ya ara, ha wee nye ya ọlaọcha na ọlaedo, ndị ikom na ndị inyom, ha wee gọzie ya.
43 Ha wee zipụ Elieza na ndị ikom ya; ndị ohu ahụ wee kpọọrọ Rebeka, ọ lawa wee laghachikwuru onye nwe ya n'ala Kenan.
44 Aịzik wee kpọrọ Rebeka, ọ ghọrọ nwunye ya, o wee kpọbata ya n'ụlọikwuu.
45 Aịzik gbara afọ iri anọ mgbe ọ lụrụ Rebeka, ada Betuel nwanne nna ya.

ISI nke 25

1 O rue, n'oge ahu ka Abraham luru nwunye ọzọ n'agadi-ya, aha-ya bu Ketura, onye ala Kenean.
2 Ọ mụụrụ ya Zimran, Jokshan, Medan, Midian, Ishbak na Shua, bụ́ ụmụ isii. Ụmụ Zimran bụ Abihen, Molich na Narim.
3 Ụmụ Jokshan bụ Sheba na Dedan, ụmụ Medan bụ Amida, Joab, Goki, Elisha na Notak; ụmụ Midian bụ Efa, Ifea, Hanok, Abida na Elda.
4 Ụmụ Ishbak bụ Makiro, Beyodua na Tatọ.
5 Ụmụ Shua bụ Bildad, Mamdad, Munan na Meban; ndị a niile bụ ezinụlọ ụmụ Ketura, nwanyị Kenan, onye ọ mụụrụ Abraham onye Hibru.
6 Abraham we zipu ihe ndia nile, o we nye ha onyinye, ha we si n'ebe nwa-ya Aisak nọ la biri n'ebe ọ bula ha chọrọ ebe.
7 Ndị a niile wee gaa n'ugwu dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, wee wuo obodo isii n'ime ha ruo taa.
8 Ma ụmụ Sheba na Dedan, ụmụ Jokshan, na ụmụ ha, ebighị n'etiti ụmụnne ha n'obodo ha, ha wee na-agagharị ma na-ama ụlọikwuu n'ala na n'ọzara ruo taa.
9 Ụmụ Midian, nwa Abraham, wee gaa n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke ala Kush, ha wee hụ nnukwu ndagwurugwu n'ala ọwụwa anyanwụ, ha wee biri n'ebe ahụ wee wuo obodo, ha wee biri n'ime ya, nke bụ ala Midian ruo taa.
10 Ma ndị Midian bi n'obodo ahụ o wuru, ya na ụmụ ya ise na ihe niile o nwere.
11 Ndị a bụ aha ụmụ Midian dịka aha ha si dị n'obodo ha: Efa, Ife, Hanok, Abida na Elda.
12 Ụmụ Efa bụ Metak, Mesha, Avi na Tzanua, ụmụ Efa bụ Efron, Zur, Alirun na Medin, ụmụ Hanok bụ Reuel, Rekem, Azi, Alyoshub na Alad.
13 Ụmụ Abida bụ Chur, Melud, Keruị, na Molki; ụmụ Elda bụ Maịka, na Reba, na Malkiya na Gabọl; ndị a bụ aha ndị Midian dịka ezinụlọ ha si dị; emesia ezinụlọ Midian gbasaara n'ala Midian dum.
14 Ndị a bụ usoro ọmụmụ Ishmael nwa Abraham, onye Hega, ohu Sera, mụrụ nye Abraham.
15 Ishmael wee lụọ otu nwunye n'ala Ijipt, aha ya bụ Riba, nke bụ Meriba.
16 Riba wee mụọ Nebayot, Kedar, Adbeel, Mibsam na nwanne ha nwanyị bụ́ Bosmat.
17 Ishmael wee chụpụ Riba nwunye ya, o wee si n'ebe ọ nọ pụọ wee laghachi Ijipt n'ụlọ nna ya, o wee biri n'ebe ahụ, n'ihi na ọ bụ onye ajọ omume n'anya Ishmael na n'anya nna ya Abraham.
18 Emesịa, Ishmel lụrụ otu nwunye si n'ala Kenan, aha ya bụ Malkọt, o wee mụọrọ ya Nishma, Duma, Masa, Chadad, Tema, Jetur, Nafish na Kedma.
19 Ndị a bụ ụmụ Ishmael, ndị a bụkwa aha ha, ha bụ ndị isi iri na abụọ dịka mba ha si dị; ezinụlọ Ishmael wee gbasaa, Ishmael wee kpọrọ ụmụ ya na ihe onwunwe niile o nwetara, tinyere mkpụrụ obi nke ezinụlọ ya na ihe niile o nwere, ha wee gaa biri ebe ha ga-achọta ebe.
20 Ha wee gaa biri n'akụkụ ọzara Paran, ebe obibi ha dịkwa site na Havila ruo Shur, nke dị n'ihu Ijipt ruo mgbe ị na-abata Asiria.
21 Ishmael na ụmụ ya ndị ikom bi n'ala ahụ, ha wee mụọ ụmụ nye ha, ha wee mụọ ọmụmụ ma baa ụba nke ukwuu.
22 Ndị a bụ aha ụmụ Nebayọt nke ọkpara Ishmael: Mend, Send, Mayọn; ụmụ Keda bụ Alyọn, Kezem, Chamad na Eli.
23 Ụmụ Adbeel bụ Chamad na Jabin; ụmụ Mibsam bụ Obadaịa, Ebedmelek na Yeush; ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Riba nwunye Ishmel.
24 Ụmụ Mishma nwa Ishmel bụ Shamua, Zekarịọn na Obed; ụmụ Duma bụ Kezed, Eli, Makhmad na Amed.
25 Masa bụ Melọnu, Mula, na Ebidanọnu; Chadadu bụ Azuru, Minzaru, na Ebedmeleku; Tema bụ Seyiru, Sadọnu, na Yakọlu.
26 Ụmụ Yetọ bụ Merit, Yaish, Alyo, na Pakọt; ụmụ Nafish bụ Ebed-Tamed, Abiasaf na Mir; ụmụ Kedma bụ Kalip, Takti, na Omir; ndị a bụ ụmụ Malkut, nwunye Ishmael, dịka ezinụlọ ha si dị.
27 Ndị a niile bụ ezinụlọ Ishmael dịka ọgbọ ha si dị, ha bikwa n'ala ndị ahụ ha wuru obodo ndị ha wuru ruo taa.
28 Rebeka, nwa Betuel, nwunye nwa Abraham, Aisak, bu nwa-nwayi n'oge ahu, ọ nweghi nwa; Aisak we biri na nna-ya n'ala Kenan; Jehova we nọyere Aisak; Arpakshad nwa Shem, nwa Noa, nwukwara n'oge ahu, n'afọ nke iri anọ na asatọ nke ndu Aisak, ụbọchị nile nke Arpakshad biri kwa bu narị afọ anọ na iri atọ na asatọ, o we nwua.

ISI nke 26

1 Ma n'afọ nke iri ise na itoolu nke ndụ Aịzik nwa Abraham, Rebeka, nwunye ya, ka bụ nwanyị aga n'oge ahụ.
2 Rebeka wee sị Aịzik: "N'ezie, anụwo m, onyenwe m, na nne gị Sera bụ nwanyị aga n'oge ya ruo mgbe Onyenwe m Abraham, nna gị, kpere ekpere maka ya, o wee tụrụ ime site n'aka ya."

3 Ugbu a, bilie, kpeekwara Chineke ekpere, ka Ọ nụ ekpere gị, O wee cheta anyị site n'obi ebere Ya.
4 Aịzik wee zaa Rebeka nwunye ya, sị: “Ebraham arịọọla m Chineke ka o mee ka mkpụrụ ya ba ụba, ugbu a, ọ bụ gị ka a ga-esi n'ime gị pụta.”
5 Rebeka wee sị ya, “Ma ugbu a, bilie, kpee ekpere, ka Jehova wee nụ ekpere gị ma nye m ụmụ.” Aịzik wee gee ntị n'okwu nwunye ya, Aịzik na nwunye ya wee bilie gaa n'ala Moraịa ikpe ekpere n'ebe ahụ ma chọọ Jehova, mgbe ha rutere ebe ahụ, Aịzik biliri wee kpee ekpere nye Jehova n'ihi nwunye ya n'ihi na ọ bụ nwanyị aga.
6 Aịzik wee sị, “Jehova, Chineke nke eluigwe na ụwa, onye obiọma na ebere ya jupụtara n'ụwa, gị onye kpọọrọ nna m site n'ụlọ nna ya na site n'ebe a mụrụ ya, wee kpọta ya n'ala a, wee sị ya, “M ga-enye mkpụrụ gị ala a,” ị kwere ya nkwa ma gwa ya, sị, “M ga-eme ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka kpakpando nke eluigwe na dị ka ájá nke oké osimiri, ugbu a ka okwu gị ndị ị gwara nna m bụrụ eziokwu.”
7 N'ihi na Gi onwe-gi bu Jehova Chineke-ayi, anya-ayi di n'ebe I nọ inye ayi nkpuru nke madu, dika I kwere ayi nkwa, n'ihi na Gi onwe-gi bu Jehova Chineke-ayi, anya-ayi di kwa n'ebe I nọ nání.
8 Jehova wee nụ ekpere Aịzik nwa Ebreham, Jehova wee nabata arịrịọ ya, Rebeka nwunye ya wee tụrụ ime.
9 Mgbe ihe dị ka ọnwa asaa gachara, mgbe ụmụaka ahụ gbasịrị mbọ n'ime ya, o wutere ya nke ukwuu na ike gwụrụ ya n'ihi ha, o wee sị ụmụ nwanyị niile nọ n'ala ahụ, Ò mere unu dịka o mere m? Ha wee sị ya, Mba.
10 Ọ wee sị ha, Gịnị mere m ji nọrọ naanị m n'ime nke a n'etiti ụmụ nwanyị niile nọ n'ụwa? Ọ gara n'ala Moraịa ịchọ Onyenwe anyị n'ihi nke a; ọ gara n'ebe Shem na Eber nwa ya nwoke nọ ịjụ ha ajụjụ n'okwu a, ka ha wee chọọ Onyenwe anyị n'ihe a gbasara ya.
11 Ọ rịọkwara Abraham ka ọ chọọ ma jụọ Onyenwe anyị ajụjụ maka ihe niile dakwasịrị ya.
12 Ha nile wee jụọ Onyenwe anyị ajụjụ gbasara okwu a, ha wee weta okwu ya site n'aka Onyenwe anyị wee sị ya: Ụmụ abụọ dị n'afọ gị, mba abụọ ga-esikwa n'ime ha bilie; otu mba ga-adị ike karịa nke ọzọ, onye ka ukwuu ga-ejekwara onye nke nta ozi.
13 Mgbe ụbọchị ọmụmụ ya zuru, o gburu ikpere n'ala, ma lee, ejima nọ n'afọ ya, dịka Onyenwe anyị gwara ya.
14 Onye nke mbụ pụtara ọbara ọbara dị ka uwe ajị, ndị ala ahụ niile wee kpọọ aha ya Isọ, na-asị, "E mechawo nke a site n'afọ."
15 Mgbe nke ahụ gasịrị, nwanne ya nwoke bịara, aka ya wee jide ikiri ụkwụ Isọ, ya mere ha kpọrọ ya Jekọb.
16 Aịzik, nwa Ebreham, dị afọ iri isii mgbe ọ mụrụ ha.
17 Ụmụ okorobịa ahụ wee too ruo afọ iri na ise ha, ha wee bata n'etiti ndị mmadụ. Isọ bụ nwoke aghụghọ na onye aghụghọ, bụrụkwa onye dinta ọkachamara n'ọhịa, Jekọb bụkwa nwoke zuru oke ma mara ihe, bi n'ụlọikwuu, na-azụ ìgwè atụrụ ma na-amụta iwu Jehova na iwu nna ya na nne ya.
18 Aịzik na ụmụ ezinụlọ ya wee biri n'ụlọ nna ya bụ́ Ebreham n'ala Kenan, dịka Chineke nyere ha iwu.
19 Ishmael nwa Abraham we je, ya na umu-ya na ihe nile ha nwere, ha we laghachi n'ebe ahu n'ala Havila, ha we biri n'ebe ahu.
20 Ụmụ niile nke ndị iko Abraham gara biri n'ala ọwụwa anyanwụ, n'ihi na Ebreham achụpụla ha n'ebe nwa ya nwoke nọ, o wee nye ha onyinye, ha wee lawa.
21 Abraham wee nye nwa ya nwoke bụ́ Aịzik ihe niile o nwere, o nyekwara ya akụ̀ ya niile.
22 O wee nye ya iwu, sị: “Ị maghị ma ghọta na Jehova bụ Chineke n'eluigwe na n'ụwa, ọ dighịkwa onye ọzọ ma e wezụga ya?”
23 Ọ bụkwa ya kpọpụtara m n'ụlọ nna m, site n'ebe a mụrụ m, ma nye m ihe niile dị m ụtọ n'ụwa; Onye napụtara m n'aka ndị ajọ omume, n'ihi na ọ bụ ya ka m tụkwasịrị obi.
24 O wee kpọta m n'ebe a, o wee napụta m n'obodo Ua Kasdim; o wee sị m, M ga-enye mkpụrụ gị ala ndị a niile, ha ga-eketakwa ha mgbe ha debechara iwu m, ụkpụrụ m na ikpe m ndị m nyere gị n'iwu, nakwa nke M ga-enye ha n'iwu.
25 Ugbua, nwa m, gee ntị n'olu m, debe iwu nke Onyenwe anyị Chineke gị, nke m nyere gị n'iwu, ahapụkwala ụzọ ziri ezi gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe, ka o wee dịrị gị na ụmụ gị ndị ga-esochi gị mma ruo mgbe ebighị ebi.
26 Chetakwanụ ọrụ ebube nke Onyenwe anyị, na obiọma ya nke o gosiri anyị, site n'ịnapụta anyị n'aka ndị iro anyị, Onyenwe anyị Chineke anyị wee mee ka ha dakwasị anyị n'aka: ma ugbu a debe ihe niile m nyere gị n'iwu, ahapụkwala iwu Chineke gị, efekwala onye ọ bụla ọzọ ma e wezụga ya, ka o wee dịrị gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị mma.
27 Kụziekwara ụmụ gị na mkpụrụ gị iwu nke Onyenwe anyị na iwu ya, ma kụziere ha ụzọ ziri ezi ha ga-eso, ka o wee dịrị ha mma ruo mgbe ebighị ebi.
28 Aịzik wee zaa nna ya, sị ya, Ihe Onyenwe m nyere n'iwu ka m ga-eme, agaghị m ahapụ iwu nke Onyenwe Chineke m, m ga-edebe ihe niile O nyere m n'iwu; Abraham wee gọzie nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, na ụmụ ya; Abraham wee kụziere Jekọb iwu nke Onyenwe anyị na ụzọ ya.
29 Ọ bụ n'oge ahụ ka Abraham nwụrụ, n'afọ nke iri na ise nke ndụ Jekọb na Isọ, ụmụ Aịzik, ụbọchị niile nke Abraham dị otu narị afọ na iri asaa na ise, o wee nwụọ, e wee kpọkọta ya na ndị ya n'ezi agadi, agadi, afọ jukwara ya afọ, Aịzik na Ishmael, ụmụ ya wee lie ya.
30 Mgbe ndị bi na Kenan nụrụ na Abraham anwụọla, ha niile na ndị eze ha na ndị isi ha na ndị ikom ha niile bịara lie Ebreham.
31 Ndị niile bi n'ala Haran, na ezinụlọ niile nke ụlọ Abraham, na ndị isi na ndị ukwu niile, na ụmụ Abraham sitere na ndị iko nwanyị, niile bịara mgbe ha nụrụ maka ọnwụ Abraham, ha wee kwụghachi Abraham obiọma, kasiekwa Aịzik nwa ya nwoke obi, ha wee lie Abraham n'ọgba nke ọ zutara n'aka Efron onye Het na ụmụ ya, ka ọ bụrụ ebe ili ozu.
32 Ndị niile bi na Kenan na ndị niile maara Abraham kwaara ákwá maka otu afọ zuru ezu, ma ndị ikom ma ndị inyom kwakwara ya ákwá.
33 Ụmụntakịrị nile, na ndị bi n'ala ahụ nile, kwaara ákwá n'ihi Abraham, n'ihi na Abraham mere ihe ọma nye ha nile, nakwa n'ihi na o mere ihe ziri ezi n'ebe Chineke na mmadụ nọ.
34 Ọ dighị onye biliri nke na-atụ egwu Chineke dịka Abraham, n'ihi na ọ tụrụ egwu Chineke ya site na nwata ya,

o jewokwara Jehova ozi, ọ gara n'ụzọ ya niile n'oge ndụ ya, site na nwata ruo ụbọchị ọnwụ ya.
35 Na Awurade kaa ne ho, na ɔgyee no fii Nimrod ne ne man mu, na bere a ɔko tiaa Elam ahene baanan no, odii wɔn so nkonim.
36 O kpọbatara ụmụ nile nke ụwa n'ijere Chineke ozi, o wee kụziere ha ụzọ nke Onyenwe anyị, meekwa ka ha mara Onyenwe anyị.
37 O wee kpụọ osisi vine n'ime ya, ọ na-esikwa n'ụlọ ntu ya kwadebe nri na ihe ọṅụṅụ nye ndị na-agafe n'ala ahụ, ka ha wee nwee afọ ojuju n'ụlọ ya.
38 Onyenwe anyị Chineke wee napụta ụwa dum n'ihi Abraham.
39 Ọ bụ mgbe Abraham nwụsịrị ka Chineke gọziri nwa ya nwoke bụ́ Aịzik na ụmụ ya, Jehova nọnyekwaara Aịzik dịka ọ nọnyeere nna ya bụ́ Ebreham, n'ihi na Aịzik debere iwu niile nke Onyenwe anyị dịka Abraham nna ya nyere ya iwu; ọ gbaghịkwa n'ụzọ ziri ezi nke nna ya nyere ya iwu gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe.

ISI nke 27

1 N'oge ahụ, mgbe Abraham nwụsịrị, Isọ na-agakarị n'ọhịa ịchụ nta.
2 Ma Nimrọd eze Babel, onye ahụ bụ Amrafel, na-esokwa ndị dike ya aga n'ọhịa mgbe niile ịchụ nta, na-esokwa ndị ikom ya agagharị n'oge oyi nke ehihie.
3 Nimrọd nọ na-ele Isọ anya ụbọchị niile, n'ihi na ekworo batara n'obi Nimrọd megide Isọ ụbọchị niile.
4 O wee ruo otu ụbọchị na Isọ gara ịchụ nta n'ọhịa, wee hụ Nimrọd ka ọ na-eje ije n'ọzara, ya na ndị ikom abụọ ya.
5 Ndị dike ya niile na ndị ya nọnyeere ya n'ọzara, ma ha si n'ebe dị anya pụọ n'ebe ọ nọ, ha wee si n'ebe ọ nọ pụọ gaa n'akụkụ dị iche iche ịchụ nta, Isọ wee zoo onwe ya maka Nimrọd, o wee zoo onwe ya n'ọzara.
6 Ma Nimrọd na ndị ikom ya na ya so amaghị ya, Nimrọd na ndị ikom ya na-agagharịkarị n'ọhịa n'oge oyi na-atụ, na-ama ebe ndị ikom ya na-achụ nta n'ọhịa.
7 Nimrọd na mmadụ abụọ ya na ya so bịarutere ebe ha nọ, mgbe Isọ si n'ebe nzuzo ya pụọ ozugbo, o wee dọpụta mma agha ya, mee ngwa ngwa gbaga n'ebe Nimrọd nọ wee bepụ isi ya.
8 Isọ wee lụọ ọgụ siri ike megide mmadụ abụọ ahụ ya na Nimrọd, mgbe ha kpọkuru ya, Isọ tụgharịrị wee gbuo ha site n'aka mma agha ya.
9 Ndị dike niile nke Nimrọd, bụ́ ndị hapụrụ ya ka ha gaa ọzara, nụrụ mkpu ákwá ahụ n'ebe dị anya, ha makwara olu ndị ikom abụọ ahụ, ha wee gbaa ọsọ ịmata ihe kpatara ya, mgbe ha hụrụ eze ha na ndị ikom abụọ ahụ ya na ha nọ n'ọzara ka ha tọgbọ n'ala.
10 Mgbe Isọ hụrụ ndị dike Nimrọd ka ha na-abịa n'ebe dị anya, ọ gbapụrụ, wee si otú a gbapụ; Isọ wee buru uwe Nimrọd dị oké ọnụ ahịa, nke nna Nimrọd nyere Nimrọd, Nimrọd ji merie ala ahụ dum, o wee gbaa ọsọ zoo ha n'ụlọ ya.
11 Isọ wee chịa uwe ndị ahụ wee gbaga n'obodo ahụ n'ihi ndị ikom Nimrọd, o wee bata n'ụlọ nna ya n'ike gwụrụ ya na ike gwụrụ ya n'ihi agha, o wee dị njikere ịnwụ n'ihi mwute mgbe ọ bịakwutere nwanne ya Jekọb wee nọdụ ala n'ihu ya.
12 Ọ gwara nwanne ya Jekọb, sị: “Lee, m ga-anwụ taa, gịnịkwa mere m ji chọọ ikike ịbụ ọkpara?” Jekọb wee jiri amamihe mee ihe n'okwu a, Isọ wee ree ikike ịbụ ọkpara ya nye Jekọb, n'ihi na ọ bụ otú a ka Jehova si mee ya.
13 Isọ wee ree òkè Isọ n'ọgba dị n'ọhịa Makpela, nke Abraham zụtara n'aka ụmụ Het ka ọ bụrụ ala ili, Jekọb wee zụta ihe a niile n'aka Isọ nwanne ya nwoke maka ọnụ ahịa a tụrụ.
14 Jekọb wee dee ihe a niile n'akwụkwọ, o wee gbaa akaebe ya na ndị akaebe, o wee mechie ya, akwụkwọ ahụ wee nọgide n'aka Jekọb.
15 Mgbe Nimrọd nwa Kush nwụrụ, ndị ikom ya kpọlitere ya ma mee ka ọ maa jijiji, wee lie ya n'obodo ya, ụbọchị niile Nimrọd dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ abụọ na iri na ise, o wee nwụọ.
16 Ụbọchị Nimrọd chịrị ndị ala ahụ bụ otu narị afọ na iri asatọ na ise; Nimrọd wee nwụọ site na mma agha Isọ n'ihere na nleli, mkpụrụ Abraham wee gbuo ya dịka ọ hụrụ na nrọ ya.
17 Mgbe Nimrọd nwụsịrị, alaeze ya kewara n'ọtụtụ akụkụ, e weghachiri akụkụ niile Nimrọd chịrị nye ndị eze ala ahụ, ha wee weghachite ha mgbe Nimrọd nwụsịrị, ndị niile bi n'ụlọ Nimrọd bụkwa ndị ohu ruo ogologo oge nye ndị eze ndị ọzọ niile nke ala ahụ.

ISI nke 28

1 N'oge ahu, mgbe Abraham nwụsịrị, n'afọ ahụ ka Jehova wetara oké ụnwụ n'ala ahụ, mgbe oké ụnwụ ahụ dị ike n'ala Kenean, Aịzik biliri ịgbada Ijipt n'ihi ụnwụ ahụ, dịka nna ya Abraham mere.
2 Jehova we me ka Aisak hu Ya anya n'abali ahu, si Ya, Aridala Ijipt kama bilie, je Gerar, jekuru Abimelek, eze ndi Filistia, nọdu ebe ahu rue mbẹ oké unwu gāgwu.
3 Aịzik wee bilie gaa Gera, dịka Jehova nyere ya iwu, o wee nọrọ ebe ahụ otu afọ zuru ezu.
4 Mgbe Aịzik bịarutere Gerar, ndị ala ahụ hụrụ na Rebeka nwunye ya mara mma nke ukwuu, ndị Gerar wee jụọ Aịzik maka nwunye ya, ọ sịrị, "Ọ bụ nwanne m nwanyị," n'ihi na ọ tụrụ egwu ikwu na ọ bụ nwunye ya ka ndị ala ahụ wee ghara igbu ya n'ihi ya."
5 Ndị isi Abimelek wee gaa too eze nwaanyị ahụ, ma ọ zaghị ha, ọ geghịkwa ntị n'okwu ha.
6 Ma ọ nụrụ ka ha na-ekwu na Aịzik kpọrọ ya nwanne ya nwanyị, eze wee debe nke a n'ime onwe ya.
7 Mgbe Aịzik nọrọ ọnwa atọ n'ala ahụ, Abimelek lere anya na windo, wee hụ, ma Aịzik na Rebeka nwunye ya na-egwu egwu, n'ihi na Aịzik bi n'ụlọ eze dị n'èzí, ụlọ Aịzik dịkwa n'ihu ụlọ eze.
8 Eze wee sị Aịzik: “Gịnị bụ ihe a i mere anyị n'ịsị nwunye gị, ‘Ọ bụ nwanne m nwanyị?’ Olee otú otu n'ime ndị ukwu nke ndị a ga-esi dinaa ya, ị gaara eme ka anyị nwee ikpe ọmụma?”
9 Aisak we si Abimelek, N'ihi na egwu mere m ka m ghara ịnwụ n'ihi nwunyem, n'ihi ya ka m siri, Ọ bu nwannem nwanyi.
10 N'oge ahụ, Abimelek nyere ndị isi ya na ndị ukwu ya iwu, ha wee kpọrọ Aịzik na Rebeka nwunye ya, kpọta ha n'ihu eze.
11 Eze wee nye iwu ka ha yikwasị ha uwe ndị eze, meekwa ka ha gbaa ịnyịnya n'okporo ámá obodo ahụ, ma kpọsaa

n'ihu ha n'ala ahụ dum, sị, 'Onye a bụ nwoke ahụ, nke a bụkwa nwunye ya; onye ọ bụla metụrụ nwoke a ma ọ bụ nwunye ya aka ga-anwụrịrị.' Aịzik wee laghachi n'ụlọ eze, Jehova nọnyeere Aịzik, ọ nọgidere na-eto eto ma ọ dịghị ihe kọrọ ya.
12 Jehova wee mee ka Aịzik hụta ihu ọma n'ihu Abimelek na n'ihu ndị niile o jere ozi, Abimelek wee meere Aịzik ihe ọma, n'ihi na Abimelek chetara iyi ahụ na ọgbụgba ndụ dị n'etiti nna ya na Ebreham.
13 Abimelek wee sị Aịzik: “Lee, ụwa dum dị n'ihu gị; biri n'ebe ọ bụla ọ dị gị mma ruo mgbe ị ga-alọta n'ala gị.” Abimelek wee nye Aịzik ubi na ubi vaịn na akụkụ kacha mma nke ala Gera, ka ọ ghaa mkpụrụ na owuwe ihe ubi, riekwa mkpụrụ nke ala ruo mgbe ụbọchị ụnwụ ga-agafe.”
14 Aịzik kụrụ mkpụrụ n'ala ahụ, wee nweta otu narị okpukpu n'otu afọ ahụ, Jehova gọziri ya.
15 Nwoke ahụ wee too nke ukwuu, o wee nwee ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi na ọtụtụ ndị ohu.
16 Mgbe ụbọchị ụnwụ ahụ gasịrị, Jehova mere ka Aịzik hụ ya anya wee sị ya, “Bilie, si n'ebe a pụọ, laghachi n'ala gị, n'ala Kenan.” Aịzik wee bilie laghachi na Hibrọn, nke dị n'ala Kenan, ya na ihe niile o nwere dịka Jehova nyere ya iwu.
17 Mgbe nke a gasịrị, Shelak, nwa Arfakshad, nwụrụ n'afọ ahụ, nke bụ afọ nke iri na asatọ nke ndụ Jekọb na Isọ; ụbọchị niile Shelak dịrị ndụ wee bụrụ narị afọ anọ na iri atọ na atọ, o wee nwụọ.
18 N'oge ahụ, Aịzik zigara nwa ya nwoke nke nta bụ́ Jekọb n'ụlọ Shem na Eber, ọ mụtakwara iwu nke Jehova, Jekọb wee nọrọ n'ụlọ Shem na Eber ruo afọ iri atọ na abụọ, Isọ nwanne ya nwoke anọghịkwa, n'ihi na ọ chọghị ịga, ọ nọkwa n'ụlọ nna ya n'ala Kenan.
19 Isọ nọ na-achụ nta n'ọhịa mgbe niile iji welata ihe ọ nwere ike inweta, otú ahụ ka Isọ na-eme kwa ụbọchị niile.
20 Ma Isọ bụ nwoke nwere aghụghọ na onye aghụghọ, onye na-achụ nta obi mmadụ ma na-eme ka ha maa jijiji, Isọ bụkwa dike n'ọhịa, ka oge na-agakwa ịchụ nta dị ka ọ na-adị; o wee bịarute n'ọhịa Sia, nke ahụ bụ Edom.
21 O wee nọrọ n'ala Sia na-achụ nta n'ọhịa otu afọ na ọnwa anọ.
22 Isọ wee hụ ada otu nwoke onye Kenan n'ala Seịa, aha ya bụ Jehudit, nwa Beeri, nwa Ife, onye sitere n'ezinụlọ Het, nwa Kenan.
23 Isọ we lutara ya nwunye, o we biakute ya: Isọ di afọ iri anọ mgbe ọ kuru ya, o we kpọta ya na Hebron, ala ebe obibi nna ya, o we biri n'ebe ahu.
24 O wee ruo n'oge ahụ, n'afọ nke narị na iri nke ndụ Aịzik, nke dị n'afọ nke iri ise nke ndụ Jekọb, n'afọ ahụ ka Shem nwa Noa nwụrụ; Shem dị narị afọ isii mgbe ọ nwụrụ.
25 Mgbe Shem nwụrụ, Jekọb laghachiri n'ebe nna ya nọ na Hibrọn nke dị n'ala Kenan.
26 N'afọ nke iri ise na isii nke ndụ Jekọb, ndị mmadụ si Haran bịa, a kọọrọ Rebeka banyere nwanne ya nwoke bụ́ Leban nwa Betuel.
27 N'ihi na nwunye Leban bu nwa-nwa n'oge ahu, ọ mughi kwa umu, ndi-orù-ya nile muta-kwa-ra ya nwa ọ bula.
28 Mgbe nke ahụ gasịrị, Jehova chetara Adina nwunye Laban, o wee tụrụ ime ma mụọ ụmụ ejima, Laban wee kpọọ aha ụmụ ya ndị inyom, aha nke okenye Lia, na aha nke nta Rachel.
29 Ndị ahụ wee bịa kọọrọ Rebeka ihe ndị a, Rebeka wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu na Jehova letara nwanne ya nwoke, nakwa na ọ mụtara ụmụ.

ISI nke 29

1 Aisak nwa Abraham we ghọ agadi, ubọchi ndu-ya we ga nke-ọma, anya-ya we di arọ́ n'ihi agadi; ha di arọ́, ha apughi kwa ihu uzọ.
2 N'oge ahụ, Aịzik kpọrọ Isọ nwa ya, sị: "Biko, wetara m ihe agha gị, akụ́ gị na ụta gị, bilie, pụọ n'ọhịa, zụtara m anụ nta, meekwara m anụ dị ụtọ, wetara m ya, ka m wee rie ya ka m wee gọzie gị tupu mụ anwụọ, n'ihi na emeela m agadi ma bụrụ onye isi awọ."
3 Isọ wee mee otú ahụ; o wee buru ngwa ọgụ ya pụọ n'ọhịa ịchọ anụ nta, dịka ọ na-emebu, iweta nna ya dịka o nyere ya iwu, ka o wee gọzie ya.
4 Rebeka nụrụ okwu niile Aịzik gwara Isọ, o wee mee ngwa ngwa kpọọ nwa ya Jekọb, sị: “Otu a ka nna gị gwara nwanne gị Isọ, otú a ka m nụrụ, ugbu a mee ngwa ngwa mee ihe m ga-agwa gị.”
5 Bilie, gawa n'ìgwè atụrụ, kpọtara m ụmụ ewu abụọ mara mma, m ga-esikwa n'aka nna gị weta nri dị ụtọ, ị ga-ebutekwa anụ dị ụtọ ọ ga-eri tupu nwanne gị nwoke alọta n'ịchụso ya, ka nna gị wee gọzie gị.
6 Jekọb wee mee ngwa ngwa mee ihe nne ya nyere ya n'iwu, o wee sie nri dị ụtọ wee bute ya n'ihu nna ya tupu Isọ alọta n'ịchụso ya.
7 Aịzik wee sị Jekọb, “Ònye ka ị bụ, nwa m?” Ọ sịrị, “Abụ m Isọ, m mere ihe ị gwara m, biko bilie, rie anụ m, ka mkpụrụ obi gị wee gọzie m dịka ị gwara m.”
8 Aisak wee bilie, rie ihe, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, obi ya wee dị jụụ, ọ gọziri Jekọb, Jekọb wee pụọ n'ebe nna ya nọ; ozugbo Aisak gọziri Jekọb, ọ hapụkwara ya, lee Isọ si n'ọhịa lọta, o wee sie nri dị ụtọ, wetara nna ya ka o rie ya ma gọzie ya.
9 Aịzik wee sị Isọ, “Ònye bụ onye ahụ ṅụrụ anụ wee wetara m ya tupu ị bịa, onye m gọziri?” Isọ wee mara na nwanne ya Jekọb mere nke a, iwe wee dị ọkụ megide nwanne ya Jekọb n'ihi na o mere ya otú a.
10 Isọ wee sị, “Ọ bụ na a kpọghị ya Jekọb n'ezie? n'ihi na o meriri m ugboro abụọ, o napụrụ m ikike ọkpara m, ugbu a ọ narawo ngọzi m; Isọ wee kwaa ákwá nke ukwuu; mgbe Aịzik nụrụ olu nwa ya nwoke bụ́ Isọ na-ebe ákwá, Aịzik wee sị Isọ, “Gịnị ka m ga-eme, nwa m, nwanne gị nwoke bịara n'ụzọ aghụghọ wee nara ngọzi gị?” Isọ wee kpọọ nwanne ya Jekọb asị n'ihi ngọzi nna ya nyere ya, iwe ya wee dị ọkụ megide ya nke ukwuu.
11 Jekọb wee tụọ egwu nke ukwuu maka nwanne ya nwoke bụ́ Isọ, o wee bilie gbaga n'ụlọ Eber nwa Shem, o wee zoo onwe ya n'ebe ahụ n'ihi nwanne ya nwoke, Jekọb dị afọ iri isii na atọ mgbe ọ si n'ala Kenan pụọ site na Hebron, Jekọb wee zoo onwe ya n'ụlọ Eber afọ iri na anọ n'ihi nwanne ya nwoke bụ́ Isọ, ọ nọkwa n'ebe ahụ mụta ụzọ nke Onyenwe anyị na iwu ya.
12 Mgbe Isọ hụrụ na Jekọb agbaala ọsọ gbapụ n'aka ya, nakwa na Jekọb enwetawo ngọzi ahụ n'ụzọ aghụghọ, Isọ wee nwee mwute nke ukwuu, o wee wutekwa nna ya na nne ya; o wee bilie kpọrọ nwunye ya pụọ n'aka nna ya na nne ya gaa n'ala Sia, o wee biri n'ebe ahụ; Isọ wee hụ otu nwanyị n'etiti ụmụ ndị inyom Het nke aha ya bụ Bosmat, ada Ilọn onye Het, o wee lụọ ya dị ka nwunye na nwunye

ya nke mbụ, Isọ wee kpọọ ya aha Ada, na-ekwu na ngọzi ahụ agafeela n'oge ahụ.
13 Isọ wee biri n'ala Seịa ọnwa isii n'ahụghị nna ya na nne ya, mgbe nke ahụ gasịrị, Isọ kpọọrọ nwunye ya wee bilie laghachi n'ala Kenan, Isọ wee tinye nwunye ya abụọ n'ụlọ nna ya na Hibrọn.
14 Ndị nwunye Isọ wee kpasuo Aịzik na Rebeka iwe ma kpasuo ha iwe site n'ọrụ ha, n'ihi na ha ejeghị ije n'ụzọ Jehova, kama ha jere chi nna ha nke osisi na nkume dịka nna ha kụziiri ha, ha bụkwa ndị ajọ omume karịa nna ha.
15 Ha wee gaa dịka ọchịchọ obi ha si dị, ha wee chụọ àjà ma suree ihe nsure ọkụ nye Baal, Aịzik na Rebeka wee gwụ ha ike.
16 Rebeka wee sị, "Agwụla m ndụ m n'ihi ụmụ ndị inyom Het; ọ bụrụ na Jekọb alụọ nwunye n'ime ụmụ ndị inyom Het, dịka ndị a sitere n'ụmụ ndị inyom ala a, giịzi ka ndụ baara m uru?"
17 Na saa da no, Ada, Esau, yere, nyinsɛnee, na ɔwoo ɔbabarima, na Esau frɛɛ Elifas, na Esau dii mfe 65. Na Esau dii mfe 65. Na ɔwoo ɔbabarima, Esau dii mfe 65. Na ɔwoo ɔbabarima, Esau dii mfe 65.
18 Ishmael nwa Abraham nwụrụ n'oge ahụ, n'afọ iri isii na anọ nke ndụ Jekọb, ụbọchị niile Ishmael dịrị ndụ wee bụrụ otu narị afọ na iri atọ na asaa, o wee nwụọ.
19 Mgbe Aịzik nụrụ na Ishmael anwụọla, o ruuru ya újú, Aịzik wee kwaara ya ákwá ọtụtụ ụbọchị.
20 Mgbe afọ iri na anọ nke Jekọb biri n'ụlọ Eber gwụchara, Jekọb chọrọ ịhụ nna ya na nne ya, Jekọb wee bata n'ụlọ nna ya na nne ya na Hebron, n'oge ahụkwa, Isọ echefuola ihe Jekọb mere ya n'ịnara ya ngọzi n'oge ahụ.
21 Mgbe Isọ hụrụ Jekọb ka ọ na-abịakwute nna ya na nne ya, o chetara ihe Jekọb mere ya, iwe wee dị ya nke ukwuu, ọ chọkwara igbu ya.
22 Aisak nwa Abraham emeela agadi ma dị ndụ ogologo, Isọ wee sị, "Ugbu a oge nna m ga-anwụ na-eru nso, mgbe ọ ga-anwụ, m ga-egbukwa nwanne m Jekọb."
23 E wee kọọrọ Rebeka ihe a, o wee mee ngwa ngwa zie ozi kpọọ Jekọb nwa ya nwoke, ọ wee sị ya, Bilie, gbaga Heran, gakwuru Leban nwanne m nwoke, nọrọ ebe ahụ ruo oge ụfọdụ, ruo mgbe iwe nwanne gị nwoke ga-esi n'ebe ị nọ pụọ, mgbe ahụ ka ị ga-alọghachi.
24 Aịzik wee kpọọ Jekọb òkù, sị ya: "Alụla nwunye n'etiti ụmụ ndị inyom Kenan, n'ihi na otú a ka nna anyị bụ́ Ebreham nyere anyị iwu dịka okwu Jehova si dị nke o nyere ya iwu, sị: "M ga-enye mkpụrụ gị ala a; ọ bụrụ na ụmụ gị edebe ọgbụgba ndụ m nke mụ na gị gbara, m ga-emekwa ụmụ gị ihe m gwara gị, agaghị m ahapụ ha."
25 Ugbu a, nwa m nwoke gee ntị n'olu m, n'ihe niile m ga-enye gị iwu, zerekwa ịlụ nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Kenan: bilie, gaa Heran n'ụlọ Betuel nna nne gị, si n'ebe ahụ lụọ nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Leban nwanne nne gị.
26 Ya mere, kpachara anya ka ị ghara ichefu Onyenwe anyị Chineke gị na ụzọ ya niile n'ala ahụ ị na-aga, ma ghara inwe njikọ na ndị bi n'ala ahụ ma chụsoo ihe efu ma hapụ Onyenwe anyị Chineke gị.
27 Ma mgbe ị bịarutere n'ala ahụ, fee Onyenwe anyị n'ebe ahụ, atụgharịla gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe site n'ụzọ m nyere gị iwu na nke ị mụtara.
28 Ka Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile nye gị amara n'ihu ndị mmadụ nke ụwa, ka i wee lụọ nwunye n'ebe ahụ dịka nhọrọ gị si dị, onye dị mma ma kwụ ọtọ n'ụzọ nke Onyenwe anyị.
29 Chineke nye gị na mkpụrụ gị ngọzi nke nna gị Abraham, meekwa ka ị mụọ ọmụmụ ma mụbaa, ka ị wee bụrụ ìgwè mmadụ n'ala ahụ ị na-aga, Chineke meekwa ka ị laghachi n'ala a, ala ebe nna gị bi, ya na ụmụ na nnukwu akụnụba, ya na ọṅụ na obi ụtọ.
30 Mgbe Aịzik nyechara Jekọb iwu ma gọzie ya, o wee nye ya ọtụtụ onyinye, tinyere ọlaọcha na ọlaedo, o wee zipụ ya ka ọ lawa; Jekọb wee gee nna ya na nne ya ntị, o susuru ha ọnụ, bilie gaa Padan-eram; Jekọb wee dị afọ iri asaa na asaa mgbe o si n'ala Kenan pụọ site na Biasheba.
31 Mgbe Jekọb gara Heran, Isọ kpọrọ Elifaz nwa ya nwoke, gwa ya okwu n'ezoghị ọnụ, sị: "Biko, were mma agha gị n'aka gị chụsoo Jekọb, gafee n'ihu ya n'ụzọ, zoo ya, jiri mma agha gị gbuo ya n'otu n'ime ugwu, burukwa ihe niile o nwere wee laghachi."
32 Elifaz nwa Isọ bụ nwoke nwere nkà na nkà n'ịkụ ụta dịka nna ya kụziiri ya, ọ bụkwa onye dinta a ma ama n'ọhịa, bụrụkwa nwoke dị ike.
33 Elifaz wee mee ihe nna ya nyere ya n'iwu, Elifaz wee dị afọ iri na atọ n'oge ahụ, Elifaz wee bilie gaa kpụrụ ụmụnne nne ya iri wee chụsoo Jekọb.
34 O wee soro Jekọb, wee zoo onwe ya n'ókèala ala Kenan nke dị n'ihu obodo Shekem.
35 Jekọb wee hụ Elifaz na ndị ikom ya ka ha na-achụ ya, Jekọb wee guzoro n'ebe ọ na-aga, ka o wee mara ihe nke a bụ, n'ihi na ọ maghị ihe ọ bụ; Elifaz wee dọpụta mma agha ya, ya na ndị ikom ya wee gawa n'ihu Jekọb; Jekọb wee sị ha, Giịnị ka unu ga-eme na unu abịarutela ebe a, giịnịkwa ka unu ga-eme na mma agha unu?
36 Elifaz wee bịakwute Jekọb, ọ zara, sị ya: "Otú a ka nna m nyere m iwu, ya mere, agaghị m ahapụ iwu ndị nna m nyere m." Mgbe Jekọb hụrụ na Isọ agwaala Elifaz okwu ike, Jekọb bịakwutere Elifaz na ndị ikom ya, wee rịọ ya arịrịọ, sị:
37 Lee ihe niile m nwere na nke nna m na nne m nyere m, na-anara gị ma pụọ n'ebe m nọ, egbula m, ka a gụọ ihe a n'ebe ị nọ dị ka ezi omume.
38 Jehova we me ka Jekob huta amara n'iru Elifaz nwa Isọ na ndi ya, ha we ge nti olu Jekob, ha egbughi kwa ya, Elifaz na ndi ya weputara ihe nile nke Jekob, tinyekwara ọla-ọcha na ọla-edo o wetara na Biasheba; ha eweghi ihe ọ bula nye ya.
39 Elifaz na ndị ikom ya wee si n'ebe ọ nọ pụọ, ha wee laghachikwuru Isọ na Biasheba, ha wee kọọrọ ya ihe niile merenụ ha na Jekọb, ha wee nye ya ihe niile ha naara Jekọb.
40 Isọ wesara Elifaz nwa ya nwoke iwe, tinyere ndị ikom ya, n'ihi na ha egbughị Jekọb.
41 Ha wee zaa, sị Isọ, "N'ihi na Jekọb rịọrọ anyị arịrịọ n'okwu a ka anyị ghara igbu ya, ebere anyị dị n'ebe ọ nọ, anyị wee buru ihe niile o nwere wee wetara gị ya; Isọ wee were ọlaọcha na ọlaedo niile Elifaz nara n'aka Jekọb wee tinye ha n'ụlọ ya."
42 N'oge ahụ, mgbe Isọ hụrụ na Aịzik agọziela Jekọb, nyekwa ya iwu, sị: "Alụla nwunye n'etiti ụmụ ndị inyom Kenan, nakwa na ụmụ ndị inyom Kenan dị njọ n'anya Aịzik na Rebeka."
43 O wee gaa n'ụlọ Ishmael nwanne nna ya, tinyekwara nwunye ya ndị okenye, ọ lụrụ Maklat, ada Ishmael, nwanne Nebayot.

ISI nke 30

1 Jekọb wee gawa n'ihu n'ụzọ ya ruo Heran, ọ bịaruru Ugwu Moraịa, ọ nọkwara n'ebe ahụ n'abalị ahụ dum nso obodo Luz; Onyenwe anyị wee pụta ìhè nye Jekọb n'ebe ahụ n'abalị ahụ, wee sị ya, Abụ m Onyenwe anyị Chineke nke Abraham na Chineke nke nna gị Aịzik; ala nke ị dina n'elu ya ka m ga-enye gị na mkpụrụ gị.
2 Ma lee, m nọnyeere gị, m ga-echebekwa gị ebe ọ bụla ị na-aga, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka kpakpando nke eluigwe, m ga-emekwa ka ndị iro gị niile daa n'ihu gị; mgbe ha ga-alụso gị ọgụ, ha agaghị emeri gị, m ga-akpọghachikwa gị n'ala a n'ọnụ, na ụmụ, na nnukwu akụnụba.
3 Jekọb wee teta n'ụra ya, ọ ṅụrịrị ọnụ nke ukwuu n'ọhụụ ahụ ọ hụrụ; o wee kpọọ ebe ahụ Betel.
4 Jekọb wee si n'ebe ahụ bilie n'ọnụ dị ukwuu, mgbe ọ na-eje ije, ụkwụ ya dị ya ọkụ n'obi maka ọnụ, o wee si ebe ahụ gaa n'ala ụmụ Ọwụwa Anyanwụ, wee laghachi na Haran wee nọrọ n'akụkụ olulu mmiri nke onye ọzụzụ atụrụ.
5 O wee hụ ụfọdụ ndị ikom n'ebe ahụ, ndị si Haran na-aga ịzụ anụ ụlọ ha, Jekọb wee jụọ ha ajụjụ, ha wee sị, Anyị si Haran.
6 Ọ si ha, Ùnu maara Leban, nwa Nehoa? Ha wee sị, Anyị maara ya, lee, nwa ya nwanyị bụ́ Rechel na-abịa ịzụ ìgwè atụrụ nna ya.
7 Mgbe ọ ka nọ na-agwa ha okwu, Rechel, nwa nwanyị Leban, bịara ịzụ atụrụ nna ya, n'ihi na ọ bụ onye ọzụzụ atụrụ.
8 Mgbe Jekọb hụrụ Rechel, ada Leban, nwanne nne ya, ọ gbara ọsọ susuo ya ọnụ, welie olu ya, kwaa ákwá.
9 Jekọb wee gwa Rechel na ọ bụ nwa Rebeka, nwanne nna ya nwanyị, Rechel wee gbaa ọsọ gaa kọọrọ nna ya, Jekọb wee malite ịkwa ákwá n'ihi na ọ nweghị ihe ọ bụla o ji bịa n'ụlọ Leban.
10 Mgbe Leban nụrụ na Jekọb, nwa nwanne ya nwanyị, abịala, ọ gbara ọsọ susuo ya ọnụ, makụọ ya, kpọbata ya n'ụlọ wee nye ya achịcha, o wee rie.
11 Jekọb wee kọọrọ Leban ihe Isọ nwanne ya mere ya, nakwa ihe Elifaz nwa ya mere ya n'ụzọ.
12 Jekọb wee biri n'ụlọ Leban otu ọnwa, Jekọb wee rie nri ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ n'ụlọ Leban, e mesịa, Leban sịrị Jekọb, Gwa m ihe ga-abụ ụgwọ ọrụ gị, n'ihi na kedu ka ị ga-esi jeere m ozi n'efu?
13 Leban enweghị ụmụ nwoke ma ọ bụghị naanị ụmụ nwanyị, ndị nwunye ya na ndị ohu ya ndị ọzọ ka bụkwa ndị aga-alụbeghị di n'oge ahụ; ndị a bụkwa aha ụmụ nwanyị Leban nke nwunye ya bụ Adina mụụrụ ya; aha nke okenye bụ Lia, aha nke nta bụ Rachel; Lia dịkwa nro, ma Rechel mara mma ma dịkwa mma, Jekọb hụkwara ya n'anya.
14 Jekọb wee sị Leban, “M ga-ejere gị ozi afọ asaa maka Rechel, nwa gị nwanyị nke nta.” Leban wee kweta na nke a, Jekọb wee jeere Leban ozi afọ asaa maka nwa ya nwanyị bụ́ Rachel.
15 N'afọ nke abụọ nke Jekọb biri na Heran, nke bụ n'afọ nke iri asaa na itoolu nke ndụ Jekọb, n'afọ ahụ ka Eber nwa Shem nwụrụ, ọ dị narị afọ anọ na iri isii na anọ mgbe ọ nwụrụ.
16 Mgbe Jekọb nụrụ na Eber anwụọla, o wutere ya nke ukwuu, o wee kwaa ákwá ma rube isi n'ebe ọ nọ ọtụtụ ụbọchị.
17 N'afọ nke atọ nke Jekọb biri na Heran, Bosmat, ada Ishmael, nwunye Isọ, mụrụ nwa nwoke nye ya, Isọ wee kpọọ ya Reuel.
18 N'afọ nke anọ nke Jekọb biri n'ụlọ Laban, Onyenwe anyị letara Laban wee cheta ya n'ihi Jekọb, a mụkwara ụmụ ndị ikom nye ya, nwa mbụ ya bụ Beọ, nwa nke abụọ ya bụ Alib, nwa nke atọ ya bụ Korash.
19 Jehova wee nye Leban akụnụba na nsọpụrụ, ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, nwoke ahụ wee mụbaa nke ukwuu n'ihi Jekọb.
20 Jekọb wee jee ozi n'oge ahụ n'ụdị ọrụ niile, n'ụlọ na n'ọhịa, ngọzi nke Onyenwe anyị dịkwa n'ihe niile nke Laban nwere n'ụlọ na n'ọhịa.
21 N'afọ nke ise, Jehudit, nwa nwanyị Beeri, nwunye Isọ, nwụrụ n'ala Kenean, ọ dịghịkwa ụmụ nwoke ọ mụrụ, kama ọ bụ naanị ụmụ nwanyị.
22 Ndị a bụ aha ụmụ ya ndị inyom ọ mụụrụ Isọ: aha nke okenye bụ Marzit, aha nke nta bụ Puit.
23 Mgbe Jehudit nwụrụ, Isọ biliri wee gaa Seịr ịchụ nta n'ọhịa dịka ọ na-emebu, Isọ wee biri n'ala Seịr ruo ogologo oge.
24 N'afọ nke isii, Isọ lụrụ nwunye, tinyekwara nwunye ya ndị ọzọ, bụ́ Ahlibama, ada Zebiọn onye Heivaịt, Isọ wee kpọta ya n'ala Kenan.
25 Ahlibama wee tụrụ ime wee mụọ ụmụ nwoke atọ nye Isọ, bụ́ Yeush, Yaalan na Kora.
26 N'oge ahụ, n'ala Kenan, esemokwu dị n'etiti ndị na-azụ anụ ụlọ Isọ na ndị na-azụ anụ ụlọ nke ndị bi n'ala Kenan, n'ihi na anụ ụlọ Isọ na ihe onwunwe ya dị oke ukwuu nke na ọ gaghị ebi n'ala Kenan, n'ụlọ nna ya, ala Kenan enweghịkwa ike ibuli ya n'ihi anụ ụlọ ya.
27 Mgbe Isọ hụrụ na esemokwu ya na ndị bi n'ala Kenan dị njọ, o biliri wee kpọrọ ndị nwunye ya na ụmụ ya ndị ikom na ụmụ ya ndị inyom, na ihe niile o nwere, na anụ ụlọ ya niile o nwere, na ihe niile o nwetara n'ala Kenan, wee si n'ebe ndị bi n'ala ahụ pụọ gaa n'ala Seị, Isọ na ihe niile o nwere biri n'ala Seị.
28 Ma mgbe ụfọdụ, Isọ na-aga hụ nna ya na nne ya n'ala Kenan, Isọ wee lụọ ndị Hori, o wee nye ụmụ Seịra, bụ́ ndị Hori.
29 O wee nye Ana nwa Zebiọn, nwanne nwunye ya, ada ya nke okenye, Marzith, ma nye Azar, nwa Bilhan, onye Hori, Puit; Isọ wee biri n'ugwu ahụ, ya na ụmụ ya, ha wee mụọ ọmụmụ ma baa ụba.

ISI nke 31

1 N'afọ nke asaa, ọrụ Jekọb nke o jere Leban gwụchara, Jekọb wee sị Leban, Nye m nwunye m, n'ihi na ụbọchị ọrụ m ezuola. Laban wee mee otú ahụ, Laban na Jekọb wee kpọkọta ndị niile bi n'ebe ahụ, ha wee mee oriri.
2 Leban wee bata n'ụlọ ahụ n'anyasị, Jekọb wee bịa ebe ahụ ya na ndị na-eme oriri ahụ, Leban wee gbanyụọ ọkụ niile dị n'ụlọ ahụ.
3 Jekọb wee sị Leban, “Gịnị mere i ji mee anyị ihe a?” Laban wee zaa, sị: “Otú a ka anyị si eme ihe n'ala a.”

4 Mgbe nke ahụ gasịrị, Leban kpọọrọ ada ya bụ́ Lia, kpọtaara Jekọb nwa ya, Jekọb wee bịakwute ya, ọ maghịkwa na ọ bụ Lia.
5 Leban wee nye nwa ya nwanyị bụ́ Lia, bụ́ nwaanyị na-ejere ya ozi, Zilpah, ka ọ bụrụ ohu.
6 Ndị niile bịara oriri ahụ maara ihe Laban mere Jekọb, ma ha agwaghị Jekọb ihe ahụ.
7 Ndị agbata obi niile wee bịa n'ụlọ Jekọb n'abalị ahụ, ha wee rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, ṅụrịa ọṅụ, kpọọ egwu n'ihu Lia n'elu timbrel na ịgba egwu, ha wee zaa Jekọb, Helea, Helea.
8 Jekọb nụrụ okwu ha mana ọ ghọtaghị ihe ha pụtara, mana o chere na ọ ga-abụ omenala ha n'ala a.
9 Ndị agbata obi ahụ kwuru okwu ndị a n'ihu Jekọb n'abalị, ọkụ niile dị n'ụlọ ahụ wee gwụchaa n'abalị ahụ.
10 N'ụtụtụ, mgbe chi bọrọ, Jekọb tụgharịrị lee nwunye ya anya, ọ hụkwara, lee, ọ bụ Lia ka ọ dina n'obi ya, Jekọb wee sị, Lee, amatala m ihe ndị agbata obi ya kwuru n'abalị ụnyaahụ, Helea, mana amaghị m ya.
11 Jekọb wee kpọọ Leban, sị ya: "Gịnị bụ ihe a i mere m? N'ezie, emere m gị ọrụ maka Rachel, gịnịkwa mere i ji ghọgbuo m wee nye m Lia?"
12 Leban wee zaa Jekọb, sị, "Ọ bụghị otú a ka a na-eme n'ọnọdụ anyị inye nke nta tupu nke okenye ugbu a, yabụ ọ bụrụ na ịchọrọ ịkpọrọ nwanne ya nwanyị, kpọrọ ya nye gị maka ọrụ ị ga-ejere m ozi ruo afọ asaa ọzọ."
13 Jekọb wee mee otú ahụ, ọ lụkwara Rechel, o wee jee ozi afọ asaa ọzọ nye Leban, Jekọb wee bịakwute Rechel, ọ hụkwara Rechel n'anya karịa Lia, Leban wee nye ya nwa agbọghọ ya Bilha ka ọ bụrụ ohu ya.
14 Mgbe Jehova hụrụ na a kpọrọ Lia asị, Jehova meghere afọ ya, o wee tụrụ ime, mụọ ụmụ nwoke anọ n'oge ahụ.
15 Ndị a bụ aha ha: Reuben Simeon, Livaị, na Juda: o wee kwụsị ịmụ nwa.
16 N'oge ahụ, Rechel bụ nwa nwanyị aga, ọ mụtaghịkwa nwa, Rechel wee nweere nwanne ya nwanyị bụ́ Lia anyaụfụ, mgbe Rechel hụrụ na ọ mụtaghị nwa nye Jekọb, o wee kpọrọ ohu ya nwanyị bụ́ Bilha, wee mụọ ụmụ abụọ Jekọb, bụ́ Dan na Naftali.
17 Mgbe Lia hụrụ na ọ kwụsịla ịmụ nwa, ọ kpọọrọkwa Zilpah, bụ́ ohu ya nwanyị, nye Jekọb ka ọ bụrụ nwunye ya, Jekọb wee bịarute Zilpah, ọ mụkwara Jekọb ụmụ nwoke abụọ, Gad na Asher.
18 Lia wee tụụrụ ime ọzọ wee mụọ Jekọb n'oge ahụ ụmụ nwoke abụọ na otu nwa nwanyị, aha ha bụ Isaka, Zebulọn, na nwanne ha nwanyị bụ́ Dina.
19 Rahel ka nọkwa n'afọ nne ya n'oge ahụ, Rachel wee kpee ekpere nye Jehova n'oge ahụ, sị: "Onyenwe anyị Chineke, cheta m ma leta m, biko, n'ihi na ugbu a di m ga-ajụ m, n'ihi na amụbeghị m ya nwa."
20 Ugbu a, Onyenwe anyị Chineke, nụrụ arịrịọ m n'ihu gị, hụkwa nhụjuanya m, nye m ụmụ dị ka otu n'ime ndị ohu nwanyị, ka m wee ghara ibukwa nkọcha m ọzọ.
21 Chineke wee nụ olu ya wee meghee afọ ya, Rechel wee tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, sị: "Jehova ewepụwo mkparị m," ka ọ kpọrọ aha ya Josef, na-asị, "Ka Jehova tinyekwuo nwa nwoke ọzọ nye m." Jekọb dị afọ iri itoolu na otu mgbe ọ mụrụ ya.
22 N'oge ahụ, nne Jekọb, Rebeka, zigara Debora, nwa nwanyị Uz, onye na-elekọta ya, na mmadụ abụọ n'ime ndị ohu Aịzik, ka ha bịakwute Jekọb.
23 Ha wee bịakwute Jekọb na Heran, ha wee sị ya, Rebeka ezitewo anyị ka anyị laghachi n'ụlọ nna gị n'ala Kenan; Jekọb wee gee ha ntị n'okwu nne ya kwuru.
24 N'oge ahụ, afọ asaa ndị ọzọ Jekọb jere ozi maka Leban maka Rechel gwụchara, ọ bụkwa mgbe afọ iri na anọ gachara ka ọ biri na Heran ka Jekọb gwara Leban, sị, Nye m ndị nwunye m ma hapụ m ka m laa, ka m wee laa n'ala m, n'ihi na lee, nne m zigara m site n'ala Kenan ka m laghachi n'ụlọ nna m.
25 Leban wee sị ya, "Ọ bụghị otú a ka m na-arịọ gị; ọ bụrụ na ahụtawo m amara n'ihu gị, ahapụla m; nye m ụgwọ ọrụ gị, m ga-enyekwa ha, ka m wee nọnyere gị."
26 Jekọb wee sị ya: "Nke a bụ ihe ị ga-enye m, ka m wee gafee ìgwè ewu na atụrụ gị niile taa, wepụkwa atụrụ ọ bụla nwere ntụpọ na ntụpọ na ndị na-acha aja aja n'etiti atụrụ na ewu, ma ọ bụrụ na ị ga-emere m ihe a, m ga-alọghachi zụọ ìgwè ewu na atụrụ gị, m ga-echekwa ha dịka ọ dị na mbụ."
27 Leban wee mee otú ahụ, Leban wee wepụta ihe niile Jekọb kwuru n'ìgwè atụrụ ya wee nye ya.
28 Jekọb wee tinye ihe niile o wepụrụ n'ìgwè atụrụ Leban n'aka ụmụ ya ndị ikom, Jekọb wee na-azụ ìgwè atụrụ Leban ndị fọdụrụ.
29 Mgbe ndị ohu Aịzik bụ́ ndị o zigara Jekọb hụrụ na Jekọb agaghị eso ha laghachi n'ala Kenan, ha wee si n'ebe ọ nọ pụọ, ha wee laghachi n'ala Kenan.
30 Debora wee biri na Heran na Jekọb, ọ laghachighịkwa na ndị ohu Aịzik n'ala Kenan, Debora wee biri na Haran na nwunye na ụmụ Jekọb.
31 Jekọb wee jee ozi Leban ruo afọ isii ọzọ, mgbe atụrụ ahụ mụchara, Jekọb wepụrụ ndị nwere ntụpọ na ndị nwere ntụpọ n'ime ha, dịka o kpebiri n'ebe Leban nọ, Jekọb wee mee otú ahụ n'ụlọ Leban ruo afọ isii, nwoke ahụ wee ba ụba nke ukwuu, o wee nwee ehi na ndị ohu nwanyị na ndị ohu nwoke, kamel na ịnyịnya ibu.
32 Jekọb wee nwee narị ìgwè ehi abụọ, anụ ụlọ ya buru ibu ma maa mma, ha na-amịkwa mkpụrụ nke ọma, ezinụlọ niile nke ụmụ mmadụ wee chọọ inweta ụfọdụ n'ime anụ ụlọ Jekọb, n'ihi na ha bara ọgaranya nke ukwuu.
33 Ọtụtụ n'ime ụmụ mmadụ bịara ịzụ ụfọdụ n'ime ìgwè atụrụ Jekọb, Jekọb wee nye ha atụrụ maka ohu nwoke ma ọ bụ ohu nwanyị ma ọ bụ ịnyịnya ibu ma ọ bụ kamel, ma ọ bụ ihe ọ bụla Jekọb chọrọ n'aka ha ka ha nyere ya.
34 Jekọb wee nweta akụnụba na nsọpụrụ na ihe onwunwe site na azụmahịa ndị a ya na ụmụ mmadụ, ụmụ Leban wee nweere ya anyaụfụ maka nsọpụrụ a.
35 Mgbe oge ụfọdụ gasịrị, ọ nụrụ okwu ụmụ Leban, na-asị, Jekọb ewerewo ihe niile nna anyị nwere, ọ bụkwa n'ihe nna anyị nwere ka o nwetara otuto a niile.
36 Jekọb wee hụ ihu Leban na ụmụ ya, ma lee, ọ dighị n'ebe ọ nọ n'oge ahụ dịka ọ dị na mbụ.
37 Jehova wee pụta ìhè nye Jekọb mgbe afọ isii ahụ gwụchara, wee sị ya, Bilie, pụọ n'ala a, laghachi n'ala ebe a mụrụ gị, m ga-anọnyere gị.
38 Jekọb wee bilie n'oge ahụ wee rịgoro ụmụ ya na nwunye ya na ihe niile o nwere n'elu kamel, ọ wee pụọ ịga ala Kenan, gakwuru nna ya bụ́ Aịzik.
39 Ma Leban amaghị na Jekọb ahapụla ya, n'ihi na Leban na-akpacha ajị atụrụ n'ụbọchị ahụ.
40 Rechel wee zuru ihe oyiyi nna ya, o wee buru ha zoo ha n'elu kamel ahụ ọ nọdụrụ ala, o wee pụọ.

41 Nke a bụkwa ụdị ihe oyiyi ndị a: iwere nwoke bụ nwa mbụ wee gbuo ya ma wepụ ntutu isi ya, were nnu ma tinye nnu n'isi ya ma tee ya mmanụ, wee were obere mbadamba ọla kọpa ma ọ bụ mbadamba ọlaedo dee aha ya n'elu ya, tinyekwa mbadamba nkume n'okpuru ire ya, werekwa isi ya na mbadamba nkume n'okpuru ire tinye ya n'ụlọ, ma tinye ọkụ n'ihu ya ma kpọọ isiala nye ya.
42 Ma n'oge ha na-akpọ isiala nye ya, ọ na-agwa ha okwu n'ihe niile ha rịọrọ ya, site n'ike nke aha e dere n'ime ya.
43 Ụfọdụ na-eme ha n'ihe oyiyi mmadụ, nke ọlaedo na ọlaọcha, wee gaa na ha n'oge ha maara, ihe oyiyi ndị ahụ na-enweta mmetụta nke kpakpando, ma na-agwa ha ihe ndị ga-eme n'ọdịnihu, n'ụzọ dị otu a ka e si nweta ihe oyiyi ndị Rachel zuru n'aka nna ya.
44 Rechel wee zuru ihe oyiyi ndị a nke nna ya, ka Leban wee ghara ịma ebe Jekọb gara.
45 Leban wee lọta, jụọ maka Jekọb na ezinụlọ ya, mana ahụghị ya, Leban wee chọọ ihe oyiyi ya iji mara ebe Jekọb gara, ọ hụghịkwa ha, ọ gara n'ihe oyiyi ndị ọzọ, jụọkwa ha, ha wee gwa ya na Jekọb agbaala ọsọ pụọ n'ebe nna ya nọ, n'ala Kenan.
46 Leban wee bilie, kpọrọ ụmụnne ya na ndị ohu ya niile, ọ wee pụọ chụsoo Jekọb, wee ruo ya n'ugwu Gilied.
47 Leban wee sị Jekọb, Gịnị bụ ihe a i mere m, ị gbapụ ma ghọgbuo m, ma duru ụmụ m nwanyị na ụmụ ha dị ka ndị a dọtara n'agha site na mma agha?
48 I kweghịkwa ka m susuo ha ọnụ ma zipụ ha n'ọnụ, i wee zuru chi m wee lawa.
49 Jekọb wee zaa Leban, sị, N'ihi na egwu tụrụ m na ị gaghị ewere ụmụ gị ndị inyom n'aka m; ugbu a, onye ọ bụla ị hụrụ chi gị ga-anwụ n'aka ya.
50 Leban wee chọọ ihe oyiyi ndị ahụ, o wee leba anya n'ụlọikwuu na arịa ụlọ Jekọb niile, ma ọ hụghị ha.
51 Leban wee sị Jekọb, “Anyị ga-agba ndụ ọnụ, ọ ga-abụkwa ihe akaebe n'etiti mụ na gị: ọ bụrụ na ị na-emekpa ụmụ m ndị inyom ahụ ahụ, ma ọ bụ lụọ nwunye ndị ọzọ ma e wezụga ụmụ m ndị inyom, Chineke ga-abụkwa onye akaebe n'etiti mụ na gị n'okwu a.”
52 Ha wee buru nkume, kpụọ otu nkume, Leban wee sị, “Obo a bụ ihe akaebe n’etiti mụ na gị.” Ya mere, ọ kpọrọ aha ya Gilead.
53 Jekọb na Leban wee chụọ àjà n'ugwu ahụ, ha wee rie nri n'ebe ahụ n'akụkụ obo ahụ, ha wee nọrọ n'ugwu ahụ abalị niile, Leban wee bilie n'isi ụtụtụ, ya na ụmụ ya ndị inyom wee kwaa ákwá, o wee susuo ha ọnụ, o wee laghachi n'ụlọ ya.
54 O wee mee ngwa ngwa zipụ nwa ya nwoke bụ́ Beọ, onye dị afọ iri na asaa, ya na Abikọrọf nwa Uz, nwa Nehọ, ndị ikom iri so ha.
55 Ha wee mee ngwa ngwa gaa, gafere n'okporo ụzọ tupu Jekọb, ha wee si n'ụzọ ọzọ bịarute ala Seịa.
56 Ha we biakute Isọ, si ya, Otú a ka nwanne gi na onye ikwu-gi, Leban, nwa Betuel, si,
57 Ị nụla ihe Jekọb nwanne gị mere m, onye buru ụzọ bịa n'ebe m nọ gba ọtọ ma gba ọtọ, m wee gaa izute ya, kpọbata ya n'ụlọ m n'ụzọ nsọpụrụ, m wee mee ka ọ dị elu, m wee nye ya ụmụ m nwanyị abụọ ka ha bụrụ nwunye ya, nakwa ụmụ m nwanyị abụọ n'ime ndị inyom m?
58 Chineke gọziri ya n'ihi m, o wee mụbaa nke ukwuu, mụta ụmụ nwoke, ụmụ nwanyị, na ndị ohu nwanyị.
59 O nwekwara ọtụtụ ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi, kamel na ịnyịnya ibu, ọlaọcha na ọlaedo dịkwa ukwuu; mgbe ọ hụrụ na akụnụba ya na-amụba, ọ hapụrụ m mgbe m na-aga ịkpacha ajị atụrụ m, o wee bilie gbapụ n'ebe nzuzo.
60 O wee bulie nwunye ya na ụmụ ya n'elu kamel, o wee duru anụ ụlọ ya niile na ihe onwunwe ya ndị o nwetara n'ala m, o wee welie ihu ya elu ịgakwuru nna ya Aịzik, n'ala Kenan.
61 O kweghịkwa ka m susuo ụmụ m nwanyị na ụmụ ha ọnụ, o duru ụmụ m nwanyị dị ka ndị a dọtara n'agha site na mma agha, o zuru chi m wee gbaa ọsọ.
62 Ma ugbua, ahapụwo m ya n'ugwu iyi Jabọk, ya na ihe niile o nwere; ọ dighị ihe kọrọ ya.
63 Ọ bụrụ na ọ bụ ọchịchọ gị ịgakwuru ya, gaa ebe ahụ, ị ga-ahụ ya, ị ga-emekwa ya ihe mkpụrụ obi gị chọrọ; ndị ozi Leban wee bịa kọọrọ Isọ ihe ndị a niile.
64 Isọ wee nụ okwu niile nke ndị ozi Leban, iwe ya wee dị ọkụ megide Jekọb nke ukwuu, o wee cheta ịkpọasị ya, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya.
65 Isọ wee mee ngwa ngwa kpụrụ ụmụ ya na ndị ohu ya na mkpụrụ obi ezinụlọ ya, bụ́ mmadụ iri isii, wee gaa kpọkọta ụmụ Seị, onye Hori, na ndị ha, narị atọ na iri anọ, o wee chịkọta mmadụ narị anọ a niile ji mma agha amịpụta, wee gaa n'ebe Jekọb nọ ka o gbuo ya.
66 Isọ wee kewaa ọnụ ọgụgụ a ụzọ dị iche iche, o wee were ụmụ ya iri isii na ndị ohu ya na mkpụrụ obi ezinụlọ ya dị ka otu onyeisi, wee nye ha Elifaz, bụ́ ọkpara ya.
67 O wee nye isi ndị fọdụrụ n'aka ụmụ Seịra, onye Hori, ka o wee nye nwoke ọ bụla n'ọgbọ ya na ụmụ ya.
68 Ndị agha a niile wee gaa dịka ha dị, Isọ wee soro ha gawa n'ebe Jekọb nọ, o wee duru ha ọsọ ọsọ.
69 Ndị ozi Laban wee si n'ebe Isọ nọ pụọ, ha wee gawa ala Kenan, ha wee bịa n'ụlọ Rebeka, nne Jekọb na Isọ.
70 Ha wee gwa ya, sị: “Lee, nwa gị nwoke bụ́ Isọ alụsowo Jekọb nwanne ya nwoke ọgụ, ya na narị mmadụ anọ, n’ihi na ọ nụrụ na ọ na-abịa, ọ gakwara ịlụso ya agha, gbuo ya, na ịkpọrọ ihe niile o nwere.”
71 Rebeka we me ngwa zipu ndikom iri-na-asatọ na abua site n'aka ndi-orù Aisak ka ha zute Jekob n'uzọ: n'ihi na ọ siri, Ma eleghị anya, Isọ gēme agha n'uzọ ma ọ zute ya.
72 Ndị ozi a wee gaa n'ụzọ izute Jekọb, ha wee zute ya n'okporo ụzọ nke iyi ahụ dị n'akụkụ nke ọzọ nke iyi ahụ Jabọk, Jekọb wee sị mgbe ọ hụrụ ha, "Ọgbakọ a bụ nke m nke sitere n'aka Chineke," Jekọb wee kpọọ aha ebe ahụ Machnayim.
73 Jekọp onenitumu inyi ebirieen̄ ya, mè iben isibi me lek ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya, mè iben ebirieen̄ ya.
74 Ndị ozi a wee sị Jekọb, “Rebeka nne gị ezitewo anyị ka anyị bịakwute gị, sị, ‘Anụla m, nwa m, na nwanne gị nwoke Isọ apụtawo imegide gị n'ụzọ ya na ndị ikom sitere n'ụmụ Seị, onye Hori.’”
75 Ya mere, nwa m, gee ntị n'olu m ma hụ ihe ị ga-eme, mgbe ọ bịakwutere gị, rịọ ya arịrịọ, ekwukwala ya okwu ngwa ngwa, nye ya onyinye site n'ihe i nwere, na site n'ihe Chineke mere gị amara.
76 Ma mgbe ọ jụrụ gị gbasara ihe gbasara gị, ezobela ya ihe ọ bụla, ikekwe ọ ga-esi n'iwe ya pụọ n'ebe ị nọ, ị ga-esi otú a zọpụta mkpụrụ obi gị, gị na ihe niile dịịrị gị, n'ihi na ọ

bụ ọrụ gị ịsọpụrụ ya, n'ihi na ọ bụ nwanne gị nwoke nke okenye.
77 Mgbe Jekọb nụrụ okwu nne ya nke ndị ozi gwara ya, Jekọb welitere olu ya wee kwaa ákwá nke ukwuu, wee mee dịka nne ya nyere ya iwu.

ISI nke 32

1 N'oge ahụ, Jekọb zigara ndị ozi gaa n'ebe Isọ nwanne ya nọ n'ala Sia, o wee gwa ya okwu arịrịọ.
2 O wee nye ha iwu, sị: "Otú a ka unu ga-asị onyenwe m, Isọ, 'Ohu gị Jekọb, kwuru,' Ka onyenwe m ghara iche na ngọzi nna m nke o ji gọzie m abara m uru.
3 N'ihi na anọ m na Leban afọ iri abụọ a, o wee ghọgbuo m ma gbanwee ụgwọ ọrụ m ugboro iri, dịka akọworo onyenwe m ihe niile.
4 M wee jee ozi ya n'ụlọ ya nke ukwuu, Chineke wee hụ ahụhụ m, ọrụ m na ọrụ aka m, o wee mee ka m chọta amara na amara n'ihu ya.
5 Emesịa, site n'ebere na obiọma Chineke dị ukwuu, azụtara m ehi na ịnyịnya ibu na ehi, na ndị ohu nwoke na ndị ohu nwanyị.
6 Ma ugbua, ana m alọta n'ala m na n'ụlọ m n'ebe nna m na nne m nọ, bụ́ ndị bi n'ala Kenan; ezipụkwara m ozi ka m gwa onyenwe m ihe a niile ka o wee hụta amara n'ihu onyenwe m, ka o wee ghara iche na m nwetara akụnụba n'onwe m, ma ọ bụ na ngọzi nna m ji gọzie m enyerela m aka.
7 Ndị ozi ahụ wee gakwuru Isọ, wee hụ ya n'ókèala ala Edom ka ọ na-aga izute Jekọb, na narị mmadụ anọ n'ime ụmụ Sei, onye Hor, guzo na mma agha amịpụtara amịpụta.
8 Ndị ozi Jekọb wee kọọrọ Isọ ihe niile Jekọb gwara ha gbasara Isọ.
9 Isọ wee zaa ha n'anya nganga na nleli, sị ha, N'ezie anụwo m, akọrọla m ya ihe Jekọb mere Leban, onye buliri ya elu n'ụlọ ya, nye ya ụmụ ya ndị inyom ka ọ bụrụ nwunye, o wee mụọ ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, o wee mụbaa akụnụba na akụnụba nke ukwuu n'ụlọ Leban site n'aka ya.
10 Mgbe ọ hụrụ na akụnụba ya dị ukwuu, akụnụba ya dịkwa ukwuu, ọ gbapụrụ n'ụlọ Leban, o wee duru ụmụ nwanyị Leban pụọ n'ihu nna ha, dị ka ndị e ji mma agha kpụrụ n'agha n'agwaghị ya banyere ya.
11 Ọ bụghị naanị Leban ka Jekọb mere otú a, kama ọ mekwara m otú ahụ, o mekwara m ugboro abụọ, m̀ ga-agbachi nkịtị?
12 Ugbu a, abịawo m taa na ndị agha m izute ya, m ga-emekwa ya ihe obi m chọrọ.
13 Ndị ozi ahụ wee laghachi bịakwute Jekọb wee sị ya, "Anyị bịakwutere nwanne gị, bụ́ Isọ, anyị wee kọọrọ ya okwu gị niile, otú a ka o si zaa anyị, lee, ọ na-abịa izute gị na narị mmadụ anọ."
14 Ugbua mara ma hụ ihe ị ga-eme, kpeekwa ekpere n'ihu Chineke ka o napụta gị n'aka ya.
15 Mgbe ọ nụrụ okwu nwanne ya nwoke nke ọ gwara ndị ozi Jekọb, Jekọb tụrụ egwu nke ukwuu, obi gbawara ya.
16 Yakobo bɔɔ Yehowa Nyankopɔn mpae, na ɔkae sɛ: "O Yehowa, m'agya Abraham ne Isak, wo na woka kyerɛɛ me sɛ: Hwɛ, me ne wo wɔ hɔ, na wo ne me bɛtena.
17 Abụ m Jehova Chineke nke nna gị Abraham na Chineke nke Aịzik, m ga-enye gị ala a na mkpụrụ gị ga-esochi gị, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị dị ka kpakpando nke eluigwe, ị ga-agbasakwa ruo akụkụ anọ nke eluigwe, a ga-agọzikwa ezinụlọ niile nke ụwa n'ime gị na n'ime mkpụrụ gị.
18 I mekwara ka okwu gị guzosie ike, nyekwa m akụnụba, ụmụ na anụ ụlọ, dịka ọchịchọ obi m siri dị, nye ohu gị; I nyere m ihe niile m rịọrọ gị, nke mere na ọ dighị ihe kọrọ m.
19 I wee sị m, Laghachikwuru nne na nna gị na ebe a mụrụ gị, m ga-emekwa gị ihe ọma.
20 Ma ugbua m bịaworo, ị napụtakwara m n'aka Leban, m ga-ada n'aka Isọ onye ga-egbu m, ee, tinyere nne ụmụ m.
21 Ma ugbua, Onyenwe anyị Chineke, biko, napụta m, ma n'aka nwanne m nwoke Isọ, n'ihi na m na-atụ egwu ya nke ukwuu.
22 Ma ọ bụrụ na ọ dighị ezi omume n'ime m, mee ya n'ihi Abraham na nna m Isaac.
23 N'ihi na amaara m na site n'obiọma na ebere ka m nwetara akụnụba a; ya mere, ana m arịọ gị ka ị zọpụta m taa site n'obiọma gị ma zaa m.
24 Jekọb wee kwụsị ikpeku Jehova ekpere, o wee kewaa ndị ya na ha nọ, tinyere ìgwè ewu na atụrụ na ehi, wee kee ha abụọ, nyekwa ọkara ha n'aka Damesek, nwa Elieza, onye na-ejere Abraham ozi, ka ọ bụrụ ebe a na-anọ ụlọikwuu, tinyere ụmụ ya, nyekwa ọkara nke ọzọ n'aka nwanne ya nwoke bụ́ Elianus nwa Elieza, ka ọ bụrụ ebe a na-anọ ụlọikwuu, ya na ụmụ ya.
25 O wee nye ha iwu, sị: "Debenụ onwe unu n'ebe dị anya n'etiti unu na ndị agha unu, unu abịakwala nso ibe unu nke ukwuu, ọ bụrụkwa na Isọ abịa n'otu ogige gbuo ya, ndị agha nke ọzọ ga-agbapụ ya n'ebe dị anya site na ya."
26 Jekọb wee nọrọ ebe ahụ n'abalị ahụ, o wee nye ndị ohu ya iwu n'abalị ahụ dum gbasara ndị agha na ụmụ ya.
27 Jehova wee nụ ekpere Jekọb n'ụbọchị ahụ, Jehova wee napụta Jekọb n'aka nwanne ya nwoke Isọ.
28 Jehova we ziga ndi-mọ-ozi atọ nke ndi-mọ-ozi nke eluigwe, ha we buru Isọ uzọ biakute ya.
29 Ndị mmụọ ozi a pụtara ìhè nye Isọ na ndị ya dị ka puku mmadụ abụọ, ndị nọ n'elu ịnyịnya ndị e ji ụdị ngwa agha niile mee, ha wee pụta ìhè n'ihu Isọ na ndị ikom ya niile ka e kewaa ha n'ìgwè anọ, ha na ndị isi anọ nye ha.
30 Otu ìgwè mmadụ wee gaa n'ihu wee hụ Isọ ka ọ na-abịa na narị mmadụ anọ gawa n'ebe nwanne ya Jekọb nọ, ìgwè mmadụ a wee gbaa ọsọ gawa Isọ na ndị ya wee tụọ ha ụjọ, Isọ wee si n'ịnyịnya ahụ daa n'ụjọ, ndị ikom ya niile wee si n'ebe ọ nọ pụọ n'ebe ahụ, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu.
31 Ndị agha niile wee tie mkpu mgbe ha na-agba ọsọ n'ihu Isọ, ndị agha niile wee zaa, sị:
32 N'ezie anyị bụ ndị ohu Jekọb, onye bụ ohu Chineke, ònye ga-eguzo megide anyị? Isọ wee sị ha, "Ya mere, onyenwe m na nwanne m Jekọb bụ onye nwe unu, onye m na-ahụbeghị kemgbe afọ iri abụọ a, ugbu a m bịara ịhụ ya taa, ùnu na-emeso m otú a?"
33 Ndị mmụọ ozi wee zaa ya sị, "Dịka Onyenwe anyị dị ndụ, a sị na Jekọb, onye ị na-ekwu maka ya, nwanne gị nwoke, anyị agaghị ekwe ka otu onye fọdụrụ n'etiti gị na ndị gị, kama naanị n'ihi Jekọb, anyị agaghị eme ha ihe ọ bụla."
34 Ọgbakọ a wee si n'ebe Isọ na ndị ikom ya nọ pụọ, Isọ na ndị ikom ya wee si n'ebe ha nọ pụọ ruo otu afọ mgbe ndị agha nke abụọ bịakwutere ya na ngwa agha niile, ha mekwara Isọ na ndị ikom ya dịka ndị agha mbụ mere ha.

35 Mgbe ha hapụrụ ya ka ha gaa n'ihu, lee ìgwè nke atọ bịakwutere ya, ha niile wee tụọ egwu, Isọ wee daa n'elu ịnyịnya ahụ, ndị agha ahụ dum wee tie mkpu, sị, N'ezie anyị bụ ndị ohu Jekọb, onye bụ ohu Chineke, ònye ga-eguzokwa megide anyị?
36 Isọ wee zaghachi ha ọzọ, sị, Ya mere, Jekọb, onyenwe m na onyenwe unu bụ nwanne m, ahụbeghị m ihu ya ruo afọ iri abụọ, anụbeghịkwa m taa na ọ na-abịa, m gara izute ya taa, unu na-emesokwa m otú a?
37 Ha wee zaa ya, sị ya, “Dịka Onyenwe anyị dị ndụ, a sị na Jekọb, nwanne gị nwoke, dịka i kwuru, anyị agaghị ahapụ onye fọdụrụ n'etiti gị na ndị ikom gị, kama n'ihi Jekọb, onye ị na-ekwu maka ya, anyị agaghị alụ ọgụ megide gị ma ọ bụ ndị ikom gị.”
38 Ọgbọ nke atọ wee si n'ebe ha nọ pụọ, ọ ka nọkwa n'ụzọ ya na ndị ikom ya na-aga Jekọb, mgbe ọgbọ nke anọ bịakwutere ya, ha mekwara ya na ndị ikom ya dịka ndị ọzọ mere.
39 Mgbe Isọ hụrụ ihe ọjọọ ndị mmụọ ozi anọ ahụ mere ya na ndị ikom ya, ọ tụrụ egwu nwanne ya Jekọb nke ukwuu, o wee gaa izute ya n'udo.
40 Isọ wee zoo ịkpọasị ya megide Jekọb, n'ihi na ọ tụrụ egwu ndụ ya n'ihi nwanne ya nwoke bụ́ Jekọb, nakwa n'ihi na o chere na ndị agha anọ ahụ ọ wakporo bụ ndị ohu Jekọb.
41 Jekọb wee nọrọ n'abalị ahụ ya na ndị ohu ya n'ogige ha, o wee kpebie inye Isọ onyinye site n'ihe niile o nwere na ihe niile o nwere; Jekọb wee bilie n'ụtụtụ, ya na ndị ikom ya, ha wee họrọ otu n'ime anụ ụlọ Isọ onyinye.
42 Nke a bụ ego onyinye Jekọb họpụtara n'ime ìgwè ewu na atụrụ ya inye nwanne ya Isọ: o wee họrọ narị isi abụọ na iri anọ n'ime ìgwè ewu na atụrụ, o wee họrọ iri atọ n'ime kamel na ịnyịnya ibu, o wee họrọ iri ehi iri ise n'ime ìgwè ehi ahụ.
43 O wee kee ha niile n'ìgwè iri, o wee debe ha iche iche, o wee nye ha n'aka ndị ohu ya iri, otu ọ bụla n'ìgwè nke ya.
44 O wee nye ha iwu, sị ha: “Debenụ onwe unu n'ebe dị anya site n'ebe ibe unu nọ, debekwanụ oghere n'etiti ìgwè atụrụ, mgbe Isọ na ndị ya na ha nọ ga-ezute unu wee jụọ unu, sị, Ònye bụ unu, ònye ka unu na-aga, ònye nwe ihe a niile n'ihu unu, unu ga-asị ha, ‘Anyị bụ ndị ohu Jekọb, anyị na-abịa izute Isọ n'udo, lee, Jekọb na-abịa n'azụ anyị.’”
45 Ihe dị n'ihu anyị bụ onyinye sitere n'aka Jekọb zigara nwanne ya nwoke bụ́ Isọ.
46 Ọ bụrụ na ha asị unu, Gịnị mere o ji na-egbu oge n'azụ unu, site n'ịbịa izute nwanne ya nwoke na ịhụ ihu ya, unu ga-asị ha, N'ezie ọ na-abịa n'azụ anyị n'ọnụ izute nwanne ya nwoke, n'ihi na ọ sịrị, M ga-eme ka obi dajụọ ya site n'onyinye nke na-agara ya, ma mgbe nke a gasịrị, M ga-ahụ ihu ya, ma eleghị anya ọ ga-anabata m.
47 Onyinye a nile wee gafere n'aka ndị ohu ya, wee gaa n'ihu ya n'ụbọchị ahụ, o wee nọrọ n'abalị ahụ na ndị agha ya n'akụkụ ókèala iyi Jabọk, o wee bilie n'etiti abalị, kpụrụ ndị nwunye ya na ndị ohu ya nwanyị na ihe niile o nwere, o wee gafee ha n'abalị ahụ gafere mmiri Jabọk.
48 Mgbe o gafere ihe niile o nwere n'elu iyi ahụ, Jekọb fọdụrụ naanị ya, otu nwoke wee zute ya, o wee lụọ ọgụ n'abalị ahụ ruo mgbe chi bọrọ, apata ụkwụ Jekọb wee gbapụ n'ihi mgba ya na ya.
49 Mgbe chi bọchara, nwoke ahụ hapụrụ Jekọb n'ebe ahụ, ọ gọziri ya wee pụọ, Jekọb wee gafee iyi ahụ mgbe chi bọchara, o wee kwụsị n'apata ụkwụ ya.
50 Anyanwụ wee dakwasị ya mgbe ọ gafere iyi ahụ, ọ bịaruru ebe anụ ụlọ ya na ụmụ ya nọ.
51 Ha wee gaa ruo etiti ehihie, mgbe ha na-aga, onyinye ahụ na-agafe n'ihu ha.
52 Jekọb wee welie anya ya elu wee hụ, ma lee, Isọ nọ n'ebe dị anya, ya na ọtụtụ mmadụ, ihe dị ka narị anọ, Jekọb wee tụọ egwu nwanne ya nwoke nke ukwuu.
53 Jekọb wee mee ngwa ngwa kewaa ụmụ ya nye ndị nwunye ya na ndị ohu ya nwanyị, o wee tinye ada ya bụ́ Dina n'ime igbe, nye ya n'aka ndị ohu ya.
54 O wee gafee n'ihu ụmụ ya na ndị nwunye ya izute nwanne ya nwoke, o wee kpọọ isiala n'ala, ee, ọ kpọrọ isiala ugboro asaa ruo mgbe ọ bịarutere nwanne ya nwoke, Chineke wee mee ka Jekọb chọta amara na amara n'ihu Isọ na ndị ikom ya, n'ihi na Chineke anụwo ekpere Jekọb.
55 Egwu Jekọb na egwu ya wee dakwasị nwanne ya nwoke bụ́ Isọ, n'ihi na Isọ tụrụ Jekọb egwu nke ukwuu n'ihi ihe ndị mmụọ ozi Chineke mere Isọ, iwe Isọ megide Jekọb wee ghọọ obioma.
56 Mgbe Isọ hụrụ Jekọb ka ọ na-agba ọsọ bịakwute ya, ọ gbakwara ọsọ bịakwute ya, makụọ ya, wee dakwasị ya n'olu, ha wee susuo ya ọnụ, ha wee kwaa ákwá.
57 Chineke wee tinye egwu na obioma n'ahụ Jekọb n'obi ndị ikom ahụ so Isọ bịa, ha wee susuo Jekọb ọnụ ma makụọ ya.
58 Elifaz nwa Isọ, ya na ụmụnne ya anọ, ụmụ Isọ, kwaara Jekọb ákwá, ha wee susuo ya ọnụ ma makụọ ya, n'ihi na egwu Jekọb adakwasịla ha niile.
59 Isọ we welie anya-ya abua, hu ndinyom na umu-ha, bú umu Jekob, ka ha nēje n'azu Jekob, nākpọ isi ala n'uzọ Isọ.
60 Isọ wee sị Jekọb: “Ònye ka ndị a nọ gị, nwanne m nwoke? Ọ̀ bụ ụmụ gị ka hà bụ ndị ohu gị?” Jekọb wee zaa Isọ, sị: “Ha bụ ụmụ m nke Chineke nyere ohu gị n'obioma.”
61 Mgbe Jekọb na-agwa Isọ na ndị ikom ya okwu, Isọ hụrụ ebe ahụ dum, ọ wee sị Jekọb, “Ebee ka i si nweta ebe ahụ dum m zutere n’abalị ụnyaahụ?” Jekọb wee sị, “Iji chọta amara n’ihu onyenwe m, ọ bụ ihe Chineke nyere ohu gị n’amara.”
62 Onyinye ahu we bia n'iru Isọ, Jekob we kwagide Isọ, si, Biko, buru onyinye ahu nke m'wetara onye-nwem, Isọ we si, Gini mere ihe a bu nzubem? debe ihe i nwere nye onwe-gi.
63 Jekọb wee sị, “Ọ bụ ọrụ m inye ihe a niile, ebe m hụrụ ihu gị, ka i wee biri n'udo.”
64 Isọ jụrụ ịnara onyinye ahụ, Jekọb wee sị ya, “Biko, onyenwe m, ọ bụrụ na ahụtawo m amara n'ihu gị ugbu a, nara onyinye m n'aka m, n'ihi na ahụwo m ihu gị, dị ka a ga-asị na ahụwo m ihu dị ka chi, n'ihi na obi dị gị ụtọ n'ebe m nọ.”
65 Isọ wee nara onyinye ahụ, Jekọb nyekwara Isọ ọlaọcha na ọlaedo na bdellium, n'ihi na ọ nara ya nke ukwuu nke na o weere ha.
66 Isọ wee kewaa ehi ndị dị n'ogige ahụ, o wee nye ndị so ya bịa ọkara nke ya, n'ihi na ha bịara n'ụgwọ, o wee nye ụmụ ya ọkara nke ọzọ.
67 O nyere Elifaz, bụ́ ọkpara ya, ọlaọcha na ọlaedo na bdellium, Isọ wee sị Jekọb: “Ka anyị nọrọ n’ebe a, anyị ga-

eso gị gaa nwayọ nwayọ ruo mgbe ị ga-abịa n'ebe m nọ, ka anyị wee biri n'ebe ahụ ọnụ."
68 Jekọb wee zaa nwanne ya nwoke, sị, "Aga m eme ihe onyenwe m gwara m, mana onyenwe m maara na ụmụaka ahụ dị nro, ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi na ụmụ ha ndị nọ m, na-aga nwayọ nwayọ, n'ihi na ọ bụrụ na ha agaa ngwa ngwa, ha niile ga-anwụ, n'ihi na ị maara ibu arọ ha na ike ọgwụgwụ ha."
69 Ya mere, ka onyenwe m gafere n'ihu ohu ya, m ga-agakwa nwayọ nwayọ n'ihi ụmụaka na ìgwè atụrụ, ruo mgbe m ga-erute ebe onyenwe m na Seị.
70 Isọ wee sị Jekọb, "M ga-etinye ụfọdụ n'ime ndị mụ na ha nọ n'akụkụ gị ka ha lekọta gị n'ụzọ, ma buru ike ọgwụgwụ na ibu arọ gị." O wee sị, "Gịnị ka ọ dị onyenwe m mkpa, ma ọ bụrụ na m ga-ahụta amara n'ihu gị?"
71 Lee, m ga-abịakwute gị ruo Seịa ka m biri n'ebe ahụ ọnụ dịka i kwuru, gị na ndị gị gawa n'ihi na m ga-eso gị.
72 Jekọb wee gwa Isọ nke a ka o wee chụpụ Isọ na ndị ikom ya n'ebe ọ nọ, ka Jekọb wee mechaa laa n'ụlọ nna ya n'ala Kenan.
73 Isọ gere ntị n'olu Jekọb, Isọ wee laghachi, ya na narị mmadụ anọ ndị ya na ha nọ n'ụzọ ha na-aga Sia, Jekọb na ihe niile o nwere wee ruo nsọtụ ala Kenan n'ókèala ya n'ụbọchị ahụ, o wee nọrọ ebe ahụ ruo oge ụfọdụ.

ISI nke 33

1 Ma mgbe oge ụfọdụ gasịrị, Jekọb si n'ókèala ala ahụ pụọ, ọ bịarutere ala Shalem, bụ́ obodo Shekem, nke dị n'ala Kenan, o wee zuru ike n'ihu obodo ahụ.
2 O wee zụta otu ubi dị n'ebe ahụ, n'aka ụmụ Hamọ, ndị ala ahụ, maka shekel ise.
3 Jekọb wee wuo ụlọ n'ebe ahụ, maakwa ụlọikwuu ya n'ebe ahụ, maakwa ụlọikwuu maka anụ ụlọ ya; n'ihi ya ka ọ kpọrọ ebe ahụ Sukot.
4 Jekọb wee biri na Sukọt otu afọ na ọnwa isii.
5 N'oge ahụ, ụfọdụ n'ime ụmụ nwanyị bi n'ala ahụ gara n'obodo Shekem ịgba egwu ma ịhụrịa ọhụ na ụmụ nwanyị nke ndị obodo ahụ, mgbe ha pụrụ, Rechel na Lia nwunye Jekọb na ezinụlọ ha gara ịhụ ọhụ nke ụmụ nwanyị obodo ahụ.
6 Daịna, ada Jekọb, sokwa ha gaa hụ ụmụ nwaanyị obodo ahụ, ha wee nọrọ n'ebe ahụ n'ihu ụmụ nwaanyị ndị a, ebe ndị obodo ahụ niile guzo n'akụkụ ha iji hụ ọhụ ha, ndị ukwu niile nọkwa ebe ahụ.
7 Shekem nwa Hamọ, onyeisi ala ahụ, guzokwara ebe ahụ ịhụ ha.
8 Shekem wee hụ Daịna nwa Jekọb ka ọ nọdụrụ ala na nne ya n'ihu ụmụ agbọghọ obodo ahụ, nwa agbọghọ ahụ wee mee ka obi dị ya ụtọ nke ukwuu, o wee jụọ ndị enyi ya na ndị ya n'ebe ahụ, sị: "Nwa ònye bụ nwa nwanyị nke nọ ọdụ n'etiti ụmụ nwanyị ndị a, bụ́ ndị m na-amaghị n'obodo a?"
9 Ha wee sị ya, N'ezie, nwa Jekọb, nwa Aịzik, onye Hibru, onye bi n'obodo a ruo oge ụfọdụ, ma mgbe a kọrọ na ụmụ nwanyị ala ahụ na-apụ ịhụrị ọhụ, ọ gara ya na nne ya na ndị ohu ya nwanyị ịnọdụ ala n'etiti ha dịka ị na-ahụ.
10 Shekem wee hụ Daịna ada Jekọb, obi ya wee malite ịhụ Dina.
11 O wee ziga ma jide ya n'ike, Daịna wee bata n'ụlọ Shekem, jide ya n'ike, dinaa ya ma weda ya ala, ọ hụkwara ya n'anya nke ukwuu wee tinye ya n'ụlọ ya.
12 Ha wee bịa kọọrọ Jekọb ihe a, mgbe Jekọb nụrụ na Shekem emerụọla ada ya bụ́ Daịna, Jekọb zigara mmadụ iri na abụọ n'ime ndị ohu ya ka ha gaa kpọpụta Daịna n'ụlọ Shekem, ha wee gaa n'ụlọ Shekem ka ha kpọpụta Daịna n'ebe ahụ.
13 Mgbe ha bịarutere, Shekem na ndị ikom ya chụpụrụ ha n'ụlọ ya, o kweghịkwa ka ha bịa n'ihu Dina, ma Shekem nọdụrụ ala na Dina na-esusu ya ọnụ ma na-amakụ ya n'ihu ha.
14 Ndị ohu Jekọb wee laghachi kọọrọ ya, sị: "Mgbe anyị bịarutere, ya na ndị ikom ya chụpụrụ anyị, otú a ka Shekem mere Dina n'ihu anyị."
15 Jekọb makwara na Shekem emerụọla ada ya, mana o kwughị ihe ọ bụla, ụmụ ya ndị ikom na-azụ anụ ụlọ ya n'ọhịa, Jekọb wee gbachi nkịtị ruo mgbe ha lọtara.
16 Tupu ụmụ ya ndị ikom alọta, Jekọb zigara ụmụ agbọghọ abụọ sitere n'ụmụ ndị ohu ya ka ha lekọta Daịna n'ụlọ Shekem, ka ha biri na ya, Shekem wee ziga ndị enyi ya atọ ka ha gaa gwa nna ya bụ́ Hemọ, nwa Chidkem, nwa Pered, sị: "Kpọọrọ m nwa agbọghọ a ka ọ bụrụ nwunye m."
17 Hamọ nwa Chiddekem, onye Hevit, we bata n'ulo Shekem nwa-ya, o we nọdu n'iru ya, Hamọ we si nwa-ya, Shekem, Ọ dighi nwanyi n'etiti umu-ndinyom nke ndi-gi nke i gāluta nwanyi Hibru nke nābughi nke ndi-gi?
18 Shekem wee sị ya, "Naanị ya ka ị ga-enweta maka m, n'ihi na ọ dị mma n'anya m." Hemọ wee mee ihe nwa ya kwuru, n'ihi na ọ hụrụ ya n'anya nke ukwuu.
19 Hamọ wee gakwuru Jekọb ka ọ gwa ya okwu gbasara okwu a, mgbe ọ si n'ụlọ nwa ya nwoke bụ́ Shekem pụọ, tupu ọ bịakwuru Jekọb ịgwa ya okwu, lee, ụmụ Jekọb si n'ọhịa bịa, ozugbo ha nụrụ ihe Shekem nwa Hamọ mere.
20 Ndị ikom ahụ wee nwee mwute nke ukwuu maka nwanne ha nwanyị, ha niile wee lọta n'ụlọ n'iwe ọkụ, tupu oge a ga-achịkọta anụ ụlọ ha.
21 Ha wee bịa nọdụ ala n'ihu nna ha, ha wee gwa ya okwu n'iwe, sị: "N'ezie, ọnwụ dịịrị nwoke a na ezinụlọ ya, n'ihi na Onyenwe anyị Chineke nke ụwa dum nyere Noa na ụmụ ya iwu ka mmadụ ghara ịpụnara mmadụ ihe ma ọ bụ kwaa iko; ugbu a, lee, Shekem emebiwo ma kwaa iko na nwanne anyị nwanyị, ọ dịghịkwa otu onye n'ime ndị obodo ahụ gwara ya okwu ọ bụla."
22 N'ezie, ị maara ma ghọta na ikpe ọnwụ dịịrị Shekem, na nna ya, na obodo ahụ dum n'ihi ihe o mere.
23 Mgbe ha na-ekwu okwu n'ihu nna ha n'okwu a, lee, Hemọ, nna Shekem, bịara ịgwa Jekọb okwu nwa ya nwoke gbasara Dina, o wee nọdụ ala n'ihu Jekọb na n'ihu ụmụ ya.
24 Hamọ wee gwa ha okwu, sị: "Ndụ nwa m nwoke bụ́ Shekem na-achọsi nwa unu nwanyị ike. Biko, nyenụ ya ya ka ọ bụrụ nwunye unu, unu na-alụkwa di; nyenụ anyị ụmụ unu nwanyị, anyị ga-enyekwa unu ụmụ anyị nwanyị, unu ga-ebikwa n'ala anyị, anyị ga-aghọkwa otu ndị n'ala ahụ."
25 N'ihi na ala anyị sara mbara nke ukwuu, ya mere birinụ ma zụọ ahịa n'ime ya, nweta ihe onwunwe n'ime ya, meekwanụ ya dịka unu chọrọ, ọ dịghịkwa onye ga-egbochi unu ịgwa unu okwu.
26 Hamọ wee kwụsị ịgwa Jekọb na ụmụ ya okwu, lee, Shekem nwa ya nwoke abịala n'azụ ya, ọ nọdụrụ ala n'ihu ha.
27 Shekem wee gwa Jekọb na ụmụ ya ndị ikom okwu, sị: "Ka m hụta amara n'ihu unu na unu ga-enye m ada unu, ihe ọ bụla unu ga-agwa m, m ga-emere ya ya."

28 Rịọ m ka m nye gị ọtụtụ onyinye na onyinye, m ga-enyekwa gị ya, ihe ọ bụla ị ga-agwa m ka m ga-eme, onye ọ bụla nke ga-enupụ isi megide iwu gị ga-anwụ; naanị nye m nwa agbọghọ ahụ ka ọ bụrụ nwunye gị.
29 Simeon na Livaị wee jiri aghụghọ zaa Hamọ na Shekem nwa ya nwoke, sị, "Ihe niile unu gwara anyị, anyị ga-emere unu."
30 Ma lee, nwanne anyị nwanyị nọ n'ụlọ gị, mana zere ya ruo mgbe anyị zigara nna anyị Aịzik ozi gbasara okwu a, n'ihi na anyị enweghị ike ime ihe ọ bụla ma ọ bụrụ na ọ kwadoghị anyị.
31 N'ihi na ọ maara ụzọ nna anyị Abraham, ihe ọ bụla ọ gwara anyị anyị ga-agwa unu, anyị agaghị ezobe unu ihe ọ bụla.
32 Simeon na Livaị wee gwa Shekem na nna ya okwu a iji chọta ihe ga-eme Shekem na obodo ya n'okwu a.
33 Shẹkem na nna iya nụru iphe Simiyọnu yẹle Lívayi, ọ dụru ree l'ọo ya bụ; Shẹkemu yẹle nna iya bya aphụta l'ụlo.
34 Mgbe ha lachara, ụmụ Jekọb gwara nna ha, sị: "Lee, anyị maara na ọnwụ bụ n'ihi ndị ajọ omume a na obodo ha, n'ihi na ha mebiri ihe Chineke nyere Noa na ụmụ ya na mkpụrụ ya mgbe ha nwụsịrị."
35 Nakwa n'ihi na Shekem mere ihe a nye nwanne anyị nwanyị bụ́ Dina n'imerụ ya, n'ihi na a gaghị eme ihe ọjọọ dị otú ahụ n'etiti anyị.
36 Ugbu a, mara ma hụ ihe ị ga-eme, chọọ ndụmọdụ ma mee ka a mara ihe a ga-eme ha, iji gbuo ndị niile bi n'obodo a.
37 Simeon we si ha, Nke a bụ ndụmọdụ kwesịrị ekwesị nye unu: gwa ha ka ha bie nwoke ọ bụla n'ime ha úgwù dịka e bibiri anyị úgwù, ọ bụrụkwa na ha achọghị ime nke a, anyị ga-anapụ ha ada anyị wee pụọ.
38 Ma ọ bụrụ na ha ekweta ime nke a ma mee ya, mgbe ahụ mgbe ha dara n'ihe mgbu, anyị ga-eji mma agha anyị wakpo ha, dị ka a ga-asị na anyị na-eme onye dị jụụ ma na-eme udo, anyị ga-egbukwa nwoke ọ bụla n'ime ha.
39 Ndụmọdụ ahụ dị ha mma, Simeon na Livaị wee kpebie ime ha ihe ha tụrụ aro.
40 N'echi ya, Shekem na Hemọ nna ya bịakwutere Jekọb na ụmụ ya nwoke ọzọ, ka ha gwa ya okwu gbasara Dina, ka ha nụkwa ihe ụmụ Jekọb ga-aza ha.
41 Ụmụ Jekọb wee gwa ha okwu aghụghọ, sị: "Anyị gwara nna anyị Aịzik ihe niile unu kwuru, okwu unu dịkwa ya mma."
42 Ma ọ gwara anyị okwu, sị, Otu a ka Abraham nna ya nyere ya iwu site n'aka Chineke, Onye nwe ụwa dum, na nwoke ọ bụla na-abụghị nke ụmụ ya nke chọrọ ịlụ otu n'ime ụmụ ya nwanyị, ga-eme ka e bie nwoke ọ bụla nke ya úgwù, dịka e bibiri anyị úgwù, mgbe ahụ anyị nwere ike inye ya nwa anyị nwanyị ka ọ bụrụ nwunye.
43 Ugbu a, anyị agwaala unu ụzọ niile nna anyị gwara anyị, n'ihi na anyị enweghị ike ime ihe a ị gwara anyị, inye nwa anyị nwanyị nye nwoke a na-ebighị úgwù, n'ihi na ọ bụ ihe ihere nye anyị.
44 Ma n'ime nke a ka anyị ga-ekwere unu, inye unu nwa anyị nwanyị, anyị ga-akpọrọkwa ụmụ unu nwanyị, anyị ga-ebikwa n'etiti unu, bụrụ otu ndị dịka unu kwuru, ọ bụrụ na unu ga-ege anyị ntị, ma kwe ka anyị dịrị ka anyị, ibi ụmụ nwoke niile dị n'ime unu úgwù, dịka anyị si úgwù.
45 Ọ bụrụ na unu egeghị anyị ntị, ka e bie nwoke ọ bụla úgwù dịka e si bie anyị úgwù, dịka anyị nyere iwu, anyị ga-abịakwute unu, napụ unu ada anyị nwanyị, pụọ.
46 Shekem na nna ya Hamọ nụrụ okwu ụmụ Jekọb, ihe ahụ wee dị ha mma nke ukwuu, Shekem na nna ya Hamọ wee mee ngwa ngwa ime ihe ụmụ Jekọb chọrọ, n'ihi na Shekem hụrụ Dina n'anya nke ukwuu, mkpụrụ obi ya wee nwee mmasị n'ebe ọ nọ.
47 Shekem na nna ya Hemọ wee gbaga n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ha wee kpọkọta ndị ikom niile nke obodo ha wee gwa ha okwu ụmụ Jekọb, sị:
48 Anyị bịakwutere ndị ikom a, ụmụ Jekọb, anyị wee gwa ha okwu gbasara ada ha, ndị ikom a ga-ekweta ime dịka ọchịchọ anyị si dị, lee ala anyị dị oke ukwuu maka ha, ha ga-ebikwa na ya, ma zụọ ahịa na ya, anyị ga-abụkwa otu ndị; anyị ga-akpọrọ ụmụ ha ndị inyom, anyị ga-enyekwa ha ụmụ anyị ndị inyom dị ka nwunye.
49 Ma ọ bụ naanị n'ọnọdụ a ka ndị ikom a ga-ekwere ime ihe a, ka e bie nwoke ọ bụla n'ime anyị úgwù dịka e bie ha úgwù, dịka Chineke ha nyere ha iwu, mgbe anyị mekwara dịka ha si chọọ ka e bie ha úgwù, ha ga-ebikwa n'etiti anyị, ha na anụ ụlọ ha na ihe onwunwe ha, anyị ga-adịkwa ka otu ndị na ha.
50 Mgbe ndị ikom niile nke obodo ahụ nụrụ okwu Shekem na nna ya Hamọ, ndị ikom niile nke obodo ha kwetara na nke a, ha wee rube isi ka e bie ha úgwù, n'ihi na ha na-akwanyere Shekem na nna ya Hamọ ùgwù nke ukwuu, ebe ha bụ ndị isi ala ahụ.
51 N'echi ya, Shekem na Hemọ nna ya biliri n'isi ụtụtụ, ha wee kpọkọta ndị ikom niile nke obodo ha n'etiti obodo ahụ, ha wee kpọọ ụmụ Jekọb, ha wee bie ụmụ nwoke niile dị n'ime ha úgwù n'ụbọchị ahụ na n'echi ya.
52 Ha wee bie Shekem na Hemọ nna ya, na ụmụnne ise nke Shekem úgwù, onye ọ bụla wee bilie lawa, n'ihi na ihe a sitere n'aka Onyenwe anyị megide obodo Shekem, sitekwa n'aka Onyenwe anyị ka ndụmọdụ Simeon dị n'okwu a, ka Onyenwe anyị wee nye obodo Shekem n'aka ụmụ Jekọb abụọ.

ISI nke 34

1 Ọnụọgụgụ ụmụ nwoke niile e biri úgwù dị narị isii na iri anọ na ise, na ụmụ narị abụọ na iri anọ na isii.
2 Ma Chiddekem, nwa Pered, nna Hamọ, na ụmụnne ya isii, egeghị Shekem na nna ya Hamọ ntị, ha ekweghịkwa úgwù, n'ihi na aro ụmụ Jekọb dị njọ n'anya ha, iwe ha wee dị ukwuu n'ihi na ndị obodo ahụ egeghị ha ntị.
3 N'uhuruchi nke ụbọchị nke abụọ, ha hụrụ ụmụaka asatọ a na-ebighị úgwù, n'ihi na nne ha ezochiri ha n'ebe Shekem na nna ya Hamọ na ndị ikom obodo ahụ nọ.
4 Sekem na nna ya Hamor zigara ka a kpọta ha n'ihu ha ka e bie ha úgwù, mgbe Chidkem na ụmụnne ya isii ji mma agha ha wakpo ha, ha wee chọọ igbu ha.
5 Ha wee chọọ igbu Shekem na nna ya Hemọ, ha wee chọọ igbu Daina na ha n'ihi okwu a.
6 Ha wee sị ha, Gịnị bụ ihe a unu mere? Ọ bụ na ọ dighị ụmụ nwanyị n'etiti ụmụ ndị inyom ụmụnne unu bụ́ ndị Kenan, nke unu chọrọ ịkpọrọ ụmụ ndị inyom Hibru, bụ́ ndị unu na-amaghị na mbụ, wee mee ihe a nke nna unu hà na-enyeghị unu iwu?

7 Ùnu chere na ihe a i mere ga-aga nke ọma? Gịnịkwa ka ị ga-aza ụmụnne gị ndị Kenan n'okwu a, ndị ga-abịa echi ma jụọ gị gbasara ihe a?
8 Ọ bụrụkwa na ihe unu mere agaghị adị mma ma dị mma n'anya ha, gịnị ka unu ga-emere ndụ unu, mụ onwe m kwa maka ndụ anyị, n'ihi na unu egeghị ntị n'olu anyị?
9 Ọ bụrụkwa na ndị bi n'ala ahụ na ụmụnne unu niile, bụ́ ụmụ Ham, anụ ihe unu mere, sị:
10 N'ihi otu nwanyị Hibru ka Shekem na Hemọ nna ya, na ndị niile bi n'obodo ha, mere ihe ha na-amaghị na nke ndị nna nna ha na-enyeghị iwu ka ha mee, ebee ka unu ga-efega ma ọ bụ ebee ka unu ga-ezobe ihere unu, ụbọchị niile unu nọ n'ihu ụmụnne unu, ndị bi n'ala Kenan?
11 Ya mere, anyị enweghị ike ịnagide ihe a ị mere, anyị enweghịkwa ike ibu arọ nke yok a n'isi anyị, nke ndị nna nna anyị hà na-enyeghị anyị iwu.
12 Lee echi anyị ga-aga kpọkọta ụmụnna anyị niile, ụmụnne Kenan ndị bi n'ala ahụ, anyị niile ga-abịa tigbuo gị na ndị niile tụkwasịrị gị obi, ka a ghara inwe onye fọdụrụ n'etiti gị ma ọ bụ ha.
13 Mgbe Hemọ na nwa ya nwoke bụ́ Shekem na ndị obodo niile nụrụ okwu Chiddekem na ụmụnne ya, ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha n'ihi okwu ha, ha wee chegharịa n'ihe ha mere.
14 Shekem na nna ya Hamọ zara nna ha bụ́ Chiddekem na ụmụnne ya, ha wee sị ha: “Okwu niile unu gwara anyị bụ eziokwu.”
15 Ugbua, unu ekwula, unu echekwala n'obi unu na n'ihi ịhụnanya nke ndị Hibru ka anyị mere ihe a nke ndị nna nna anyị na-enyeghị anyị iwu.
16 Ma n'ihi na anyị hụrụ na ọ bụghị ebumnuche na ọchịchọ ha ime ihe anyị chọrọ gbasara ada ha dịka anyị si were ya, ma e wezụga n'ọnọdụ a, anyị gere ntị n'olu ha wee mee ihe a ị hụrụ, iji nweta ọchịchọ anyị n'aka ha.
17 Mgbe anyị natara arịrịọ anyị n'aka ha, anyị ga-alaghachikwute ha ma mee ha ihe ị gwara anyị.
18 Anyị na-arịọ unu ka unu chere ma chere ruo mgbe anụ ahụ anyị ga-agwọ, anyị wee dị ike ọzọ, anyị ga-esokwa ha gaa, meekwa ha ihe dị n'obi unu na n'ime anyị.
19 Daịna, ada Jekọb, nụrụ okwu niile a nke Chiddekem na ụmụnne ya kwuru, nakwa ihe Hemọ na nwa ya nwoke bụ́ Shekem na ndị obodo ha zara ha.
20 O wee mee ngwa ngwa zigara otu n'ime ụmụ agbọghọ ya, onye nna ya zitere ka ọ lekọta ya n'ụlọ Shekem, nye Jekọb nna ya na ụmụnne ya, sị:
21 Otu a ka Chiddekem na ụmụnne ya dụrụ ọdụ gbasara gị, otu a ka Hamọ na Shekem na ndị obodo ahụ zara ha.
22 Mgbe Jekọb nụrụ okwu ndị a, iwe juru ya obi, o wee weso ha iwe, iwe ya wee dị ọkụ megide ha.
23 Simeon na Levi we ńua iyi, si, Dika Jehova di ndu, bú Chineke nke uwa nile, n'oge a echi, ọ dighi onye fọduru n'obodo ahu dum.
24 Ụmụ okorobịa iri abụọ zoro onwe ha ndị a na-ebighị úgwù, ụmụ okorobịa ndị a lụsoro Simiọn na Livaị agha, Simiọn na Livaị gbukwara mmadụ iri na asatọ n'ime ha, mmadụ abụọ gbapụrụ n'ihu ha wee gbaga n'ololu lime dị n'obodo ahụ, Simiọn na Livaị chọkwara ha, mana ha achọtaghị ha.
25 Simeon na Lewi wee gaa n'ihu na-agagharị n'obodo ahụ, ha wee gbuo ndị obodo ahụ niile n'ọnụ mma agha, ha ahapụghịkwa onye ọ bụla fọdụrụ.
26 Ma nnukwu ọgba aghara dị n'etiti obodo ahụ, mkpu nke ndị obodo ahụ rịgoro n'eluigwe, ụmụ nwanyị na ụmụaka nile wee tie mkpu n'olu dara ụda.
27 Simeon na Lewi wee gbuo obodo ahụ dum; ha ahapụghị nwoke ọ bụla fọdụrụ n'obodo ahụ dum.
28 Ha wee gbuo Hamọ na Shekem nwa ya nwoke n'ọnụ mma agha, ha wee kpọpụta Dina n'ụlọ Shekem, ha wee si ebe ahụ pụọ.
29 Ụmụ Jekọb wee laghachite, bịarute ndị e gburu egbu, ma kwakọrọ ihe niile ha nwere n'obodo na n'ubi.
30 Mgbe ha na-eburu ihe ha kwatara, narị mmadụ atọ biliri wee tụba ájá n'elu ha ma tie ha nkume, mgbe Simeon tụgharịrị bịakwute ha, o wee jiri mma agha gbuo ha niile, Simeon wee tụgharịa n'ihu Livaị, bata n'obodo ahụ.
31 Ha wee kpụrụ atụrụ ha na ehi ha na ehi ha, tinyere ụmụ nwanyị na ụmụntakịrị ndị ọzọ, ha wee duru ndị a niile pụọ, ha wee meghee ọnụ ụzọ ámá wee pụọ bịakwute nna ha Jekọb n'ike.
32 Mgbe Jekọb hụrụ ihe niile ha mere obodo ahụ, hụkwa ihe ha kwatara n'agha, Jekọb were iwe nke ukwuu megide ha, Jekọb wee sị ha, "Gịnị bụ ihe a unu mere m? Lee, enwetawo m ezumike n'etiti ndị Kenan bi n'ala ahụ, ọ dighịkwa onye ọ bụla n'ime ha tinyere aka na m."
33 Ma ugbua i meela ka m bụrụ ihe arụ n'anya ndị bi n'ala a, n'etiti ndị Kenan na ndị Perizaịt, mana mụ onwe m dị obere, ha niile ga-ezukọta megide m ma gbuo m mgbe ha nụrụ maka ọrụ gị na ụmụnne ha, a ga-ebibikwa mụ na ezinụlọ m.
34 Simeon na Livaị na ụmụnne ha niile ndị nọ ha zara nna ha Jekọb, sị ya, “Lee, anyị bi n'ala a, Shekem ọ̀ ga-emekwa nwanne anyị nwanyị ihe a? Gịnị mere i ji gbachi nkịtị n'ihe niile Shekem mere? Ọ̀ ga-emeso nwanne anyị nwanyị dị ka nwanyị akwụna n'okporo ámá?”
35 Ọnụọgụgụ ụmụ nwanyị Simiọn na Livaị dọọrọ n'agha site n'obodo Shekem, bụ́ ndị ha na-egbughị, dị iri asatọ na ise ndị na-amaghị nwoke.
36 N'etiti ha ka otu nwa agbọghọ mara mma ma mara mma nọ, aha ya bụ Buna, Simeon wee lụọ ya, ọnụ ọgụgụ ụmụ nwoke ndị ha dọọrọ n'agha ma ha egbughị bụ mmadụ iri anọ na asaa, ha gburukwa ndị fọdụrụ.
37 Ụmụ okorobịa na ụmụ agbọghọ niile Simiọn na Livaị dọọrọ n'agha site n'obodo Shekem, bụ ndị ohu ụmụ Jekọb na ụmụ ha ndị ga-eso ha, ruo ụbọchị ụmụ Jekọb si n'ala Ijipt pụta.
38 Mgbe Simiọn na Livaị si n'obodo ahụ pụọ, ụmụ okorobịa abụọ ahụ fọdụrụ, ndị zoro onwe ha n'obodo ahụ, ma ha anwụghị n'etiti ndị obodo ahụ, biliri ọtọ, ụmụ okorobịa ndị a wee banye n'obodo ahụ, jegharịa n'ime ya, wee hụ obodo ahụ ka ọ tọgbọrọ n'efu na-enweghị nwoke, naanị ụmụ nwanyị na-akwa ákwá, ụmụ okorobịa ndị a wee tie mkpu, sị, Lee, nke a bụ ihe ọjọọ ụmụ Jekọb bụ́ onye Hibru mere obodo a n'ihi na ha bibiri otu n'ime obodo ndị Kenan taa, ha atụghịkwa egwu ndụ ha n'ala Kenan dum.
39 Ndị ikom a wee si n'obodo ahụ pụọ gaa n'obodo Tapnak, ha wee bịa ebe ahụ kọọrọ ndị bi na Tapnak ihe niile dakwasịrị ha, nakwa ihe ụmụ Jekọb mere obodo Shekem.
40 Ozi ahụ wee ruo Jashub eze Tapnach aka, o wee ziga ndị ikom n'obodo Shekem ka ha gaa hụ ụmụ okorobịa ahụ, n'ihi na eze ekweghị ha n'akụkọ a, na-asị, Olee otú mmadụ abụọ ga-esi bibie obodo ukwu dị ka Shekem?

41 Ndị ozi Jashub wee laghachi kọọrọ ya, sị: “Anyị bịarutere obodo ahụ, e bibiekwala ya, ọ dịghị nwoke nọ n'ebe ahụ; naanị ụmụ nwanyị na-akwa ákwá; ọ dịghịkwa ìgwè ewu na atụrụ ma ọ bụ ehi nọ n'ebe ahụ, n'ihi na ihe niile dị n'obodo ahụ, ụmụ Jekọb dọọrọ ha n'agha.”
42 Yashub wee nwee ihe ijuanya n'okwu a, sị: “Olee otú mmadụ abụọ ga-esi mee ihe a, ibibi obodo ukwu dị otu a, ebe ọ dịghị otu onye nwere ike iguzogide ha?”
43 N'ihi na ihe dị otu a adịghị site n'ụbọchị Nimrọd, ọbụna site n'oge dị anya, ihe dị otu a emeghị: Jashub, eze Tapnach, wee sị ndị ya, “Nweenụ obi ike, anyị ga-aga lụso ndị Hibru a ọgụ, meekwa ha ihe ha mere obodo ahụ, anyị ga-abọ ọbọ n'okwu ndị obodo ahụ.”
44 Yashub, eze Tapnach, we kpọkọta ndi-nduzi-ya okwu a, ndi-nduzi-ya we si ya, I gaghi-emeri ndi-Hibru nání gi, n'ihi na ha aghaghi idi ike ime ihe a n'obodo ahu dum.
45 Ọ bụrụ na mmadụ abụọ n'ime ha emebie obodo ahụ dum, ọ dịghịkwa onye ga-eguzo megide ha, n'ezie ọ bụrụ na ị ga-alụso ha ọgụ, ha niile ga-ebili megide anyị ma bibie anyị otu ahụ.
46 Ma ọ bụrụ na ị ga-ezigara ndị eze niile gbara anyị gburugburu, ka ha zukọta, anyị ga-eso ha gaa lụso ụmụ Jekọb ọgụ; mgbe ahụ ị ga-emeri ha.
47 Jashub wee nụ okwu ndị ndụmọdụ ya, okwu ha wee dị ya na ndị ya mma, o wee mee otú ahụ. Jashub, eze Tapnak, wee zigaara eze niile nke ndị Amọraịt bụ́ ndị gbara Shekem na Tapnak gburugburu ozi, sị:
48 Sorom rigo, nyere m aka, anyị ga-etikwa Jekọb onye Hibru na ụmụ ya niile ihe, bibiekwa ha n'ụwa, n'ihi na otu a ka o mere obodo Shekem, ị̀ maghịkwa maka ya?
49 Ndị eze niile nke ndị Amọraịt nụrụ ihe ọjọọ ụmụ Jekọb mere obodo Shekem, ha wee nwee oke ihe ijuanya n'ebe ha nọ.
50 Ndị eze asaa nke ndị Amọraịt zukọtara ọnụ, ha na ndị agha ha niile, ihe dị ka puku mmadụ iri ji mma agha amịpụta, ha wee bịa ịlụso ụmụ Jekọb ọgụ; Jekọb wee nụ na ndị eze Amọraịt ezukọtala ịlụso ụmụ ya ndị ikom ọgụ, Jekọb wee tụọ egwu nke ukwuu, o wee mee ka ọ nwụa.
51 Jekọb wee tie mkpu megide Simiọn na Livaị, sị: “Gịnị bụ ihe a unu mere? Gịnị mere unu ji mejọọ m, iji kpọta ụmụ Kenan niile ka ha bibie m na ezinụlọ m? N'ihi na anọ m n'udo, ọbụna mụ onwe m na ezinụlọ m, unu mekwara m ihe a, unu wee kpasuo ndị bi n'ala ahụ iwe megide m site n'omume unu.”
52 Juda zara nna ya, sị, “Ọ̀ bụ n'efu ka ụmụnne m Simiọn na Livaị gburu ndị niile bi na Shekem?” N'ezie ọ bụ n'ihi na Shekem wedara nwanne anyị nwanyị ala, ma mebie iwu Chineke anyị nyere Noa na ụmụ ya, n'ihi na Shekem kpọọrọ nwanne anyị nwanyị laa n'ike, ya na ya kwara iko.
53 Shekem wee mee ihe ọjọọ a niile, ọ dịghịkwa onye bi n'obodo ya ọ bụla tinyere aka n'okwu ya, sị, Gịnị mere i ji mee nke a? N'ezie, ụmụnne m gara tie obodo ahụ ihe, Jehova wee nye ya n'aka ha, n'ihi na ndị bi na ya emebiwo iwu Chineke anyị. Ọ̀ bụ n'efu ka ha mere ihe a niile?
54 Ma ugbua gịnị mere i ji atụ egwu ma ọ bụ nwee mwute, gịnịkwa mere i ji na-ewe iwe maka ụmụnne m, gịnịkwa mere iwe gị ji dị ọkụ megide ha?
55 N'ezie Chineke anyị nke nyefere obodo Shekem na ndị ya n'aka ha, ọ ga-enyefekwa ndị eze Kenan niile na-abịa imegide anyị n'aka anyị, anyị ga-emekwa ha dịka ụmụnne m mere Shekem.
56 Ugbua, nwee obi iru ala n'ebe ha nọ ma chụpụ egwu gị, mana tụkwasị Onyenwe anyị Chineke anyị obi, kpeekwa ekpere ka o nyere anyị aka ma napụta anyị, ma nyefee ndị iro anyị n'aka anyị.
57 Juda wee kpọọ otu n'ime ndị ohu nna ya, sị: “Gaa hụ ebe ndị eze ndị ahụ na-abịa ibuso anyị agha nọ, ha na ndị agha ha.”
58 Onye ohu ahụ wee gaa lee anya n'ebe dị anya, wee rịgoro n'ihu Ugwu Saịhọn, wee hụ ndị agha eze niile ka ha guzo n'ọhịa, o wee laghachi na Juda wee sị, Lee, ndị eze nọ n'ọhịa na ndị agha ha niile, ndị dị ọtụtụ nke ukwuu, dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri.
59 Juda wee sị Simeon na Livaị na ụmụnne ya niile: “Mesienụ onwe unu ike, bụrụkwanụ ụmụ dike, n’ihi na Onyenwe anyị Chineke anyị nọnyeere anyị, unu atụla egwu ha.”
60 Guzo ọtọ, onye ọ bụla n'ime unu yi ihe agha ya, ụta ya na mma agha ya, anyị ga-aga lụso ndị a na-ebighị úgwù ọgụ; Onyenwe anyị bụ Chineke anyị, Ọ ga-azọpụta anyị.
61 Ha wee bilie, onye ọ bụla yi uwe agha ya, ndị ukwu na ndị nta, ụmụ iri na otu nke Jekọb, na ndị ohu Jekọb niile so ha.
62 Ndị ohu Aịzik niile, ndị ya na Aịzik nọ na Hibrọn, niile ji ngwa agha dị iche iche bịakwute ha, ụmụ Jekọb na ndị ohu ha, bụ́ otu narị mmadụ na iri na abụọ, wee gakwuru ndị eze ndị a, Jekọb sokwa ha gawa.
63 Ụmụ Jekọb wee zigara nna ha bụ́ Aịzik nwa Ebreham ozi na Hebron, nke bụ́ Kireat-aba, sị:
64 Kpeenụ ekpere, anyị na-arịọ gị maka anyị nye Onyenwe anyị Chineke anyị, ka o chebe anyị pụọ n'aka ndị Kenan na-abịa imegide anyị, ma nye ha n'aka anyị.
65 Aisak nwa Abraham wee kpeere Jehova ekpere maka ụmụ ya, o wee sị, “Onyenwe anyị Chineke, ị kwere nna m nkwa, sị, M ga-eme ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka kpakpando nke eluigwe, I kwekwara m nkwa, meekwa ka okwu gị guzosie ike, ugbu a ndị eze Kenan na-abịa ọnụ, ịlụso ụmụ m agha n'ihi na ha emeghị ihe ike.”
66 Ugbua, Onyenweanyị Chineke, Chineke nke ụwa dum, biko, mebie atụmatụ nke ndị eze a ka ha ghara ịlụso ụmụ m nwoke ọgụ.
67 Ma mee ka obi ndị eze a na ndị obodo ha dị ka egwu nke ụmụ m, meekwa ka mpako ha daa, ka ha wee si n'ebe ụmụ m nọ pụọ.
68 Jiri aka gị siri ike na ogwe aka gị gbatịrị agbatị napụta ụmụ m na ndị ohu ha n'aka ha, n'ihi na ike na ike dị n'aka gị ime ihe a niile.
69 Ụmụ Jekọb na ndị ohu ha wee gakwuru ndị eze ndị a, ha wee tụkwasị Chineke ha obi, ma mgbe ha na-aga, Jekọb nna ha kpegaara Onyenwe anyị ekpere wee sị, Onyenwe anyị Chineke, Chineke dị ike ma dị elu, onye chịrị site n'oge ochie, site n'ebe ahụ ruo ugbu a na ruo mgbe ebighị ebi;
70 Gị onwe gị bụ Onye na-akpali agha ma na-eme ka ha kwụsị, n'aka Gị ka ike na ike dị iji bulie ma wedata ala dị; Ka ekpere m bụrụ ihe a na-anabata n'ihu Gị ka I wee tụgharịa bịakwute m site n'obi ebere Gị, iji mee ka obi ndị eze a na ndị ha dị ụtọ site n'egwu nke ụmụ m, ma tụọ ha na ebe obibi ha ụjọ, ma jiri obiọma Gị dị ukwuu napụta ndị niile tụkwasịrị Gị obi, n'ihi na Ọ bụ Gị ga-eme ka ndị mmadụ dị n'okpuru anyị ma belata mba dị iche iche n'okpuru ike Anyị.

ISI nke 35

1 Eze nile nke ndi Amorait we bia guzo onwe-ha n'ọhia ka ha na ndi-nduzi-ha jua ase ihe agēme umu-ndikom Jekob, n'ihi na ha ka na-atụ egwu ha, si, Le, madu abua n'ime ha gburu obodo Shekem nile.
2 Jehova wee nụ ekpere Aịzik na Jekọb, o wee mee ka obi ndị ndụmọdụ eze ndị a niile jupụta n'ụjọ na ụjọ nke ukwuu, ha wee tie mkpu n'otu olu, sị:
3 Ị bụ onye nzuzu taa, ma ọ bụ na ị ghọtaghị na ị ga-alụso ndị Hibru ọgụ, giniịkwa mere ị ga-eji ṅụrịa ọṅụ n'ọgbụgba ndụ gị taa?
4 Lee, mmadụ abụọ n'ime ha bịarutere obodo Shekem n'atụghị egwu ma ọ bụ ụjọ, ha wee gbuo ndị niile bi n'obodo ahụ, nke mere na ọ dighị onye guzoro megide ha, kedu ka unu ga-esi nwee ike ịlụso ha niile ọgụ?
5 N'ezie unu maara na Chineke ha hụrụ ha n'anya nke ukwuu, o mewokwara ha ihe dị egwu, nke a na-emebeghị site n'oge ochie, n'etiti chi nile nke mba dị iche iche, ọ dighị onye nwere ike ime ihe dị ka ọrụ ya dị ike.
6 N'ezie, ọ napụtara nna ha Abraham, onye Hibru, n'aka Nimrọd, na n'aka ndị ya niile bụ́ ndị chọworo igbu ya ọtụtụ mgbe.
7 Ọ napụtara ya n'ọkụ nke eze Nimrọd tụbara ya, Chineke ya wee napụta ya na ya.
8 Ònye ọzọ nwere ike ime ihe yiri nke ahụ? N'ezie ọ bụ Abraham gburu eze ise nke Elam, mgbe ha metụrụ nwa nwanne ya nwoke aka, onye bi na Sọdọm n'oge ahụ.
9 O wee jide ohu ya nke kwesịrị ntụkwasị obi n'ụlọ ya na ụfọdụ n'ime ndị ikom ya, ha wee chụsoo ndị eze Ilam n'otu abalị wee gbuo ha, wee weghachitere nwa nwanne ya ihe onwunwe ya niile ha naara ya.
10 Ma n'ezie unu maara na Chineke nke ndị Hibru a nwere obi ụtọ dị ukwuu n'ebe ha nọ, ha nwekwara obi ụtọ n'ebe ọ nọ, n'ihi na ha maara na ọ napụtara ha n'aka ndị iro ha niile.
11 Ma lee, site n'ịhụnanya ya n'ebe Chineke ya nọ, Abraham kpọọrọ otu nwa nwoke ya dị oké ọnụ ahịa wee zube ịzụlite ya dị ka àjà nsure ọkụ nye Chineke ya, ma ọ bụghị Chineke gbochiri ya ime nke a, ọ gaara eme ya site n'ịhụnanya ya n'ebe Chineke ya nọ.
12 Chineke wee hụ ọrụ ya niile, ṅụọ iyi nye ya, ma kwe ya nkwa na ya ga-anapụta ụmụ ya na mkpụrụ ya niile site na nsogbu ọ bụla ga-adakwasị ha, n'ihi na o meela ihe a, sitekwa n'ịhụnanya ya n'ebe Chineke ya nọ, o mere ka ọmịiko ya maka nwa ya kwụsị.
13 Ùnu anụbeghị ihe Chineke ha mere Fero eze Ijipt na Abimelek eze Gerar site n'ịkpọrọ nwunye Abraham, onye kwuru maka ya, sị, Nwanne m nwanyị ka ha wee ghara igbu ya n'ihi ya, wee chee echiche ịlụ ya dị ka nwunye? Chineke mekwara ha na ndị ha ihe niile unu nụrụ.
14 Lee, anyị onwe anyị ji anya anyị hụ na Isọ, nwanne Jekọb, bịakwutere ya na narị mmadụ anọ, na-ezube igbu ya, n'ihi na o chetara na o napụrụ ya ngọzi nna ya.
15 Ọ gara izute ya mgbe ọ si Siria bịa, iji tie nne ya na ụmụ ya ihe, ònye napụtara ya n'aka ya ma e wezụga Chineke ya onye ọ tụkwasịrị obi? Ọ napụtara ya n'aka nwanne ya nwoke na n'aka ndị iro ya, n'ezie ọ ga-echebe ha ọzọ.
16 Ònye na-amaghị na ọ bụ Chineke ha kpaliri ha ime ihe ọjọọ ị nụrụ banyere ya n'obodo Shekem?
17 Ò nwere ike ịbụ na mmadụ abụọ ga-enwe ike ibibi nnukwu obodo dị ka Shekem ma ọ bụghị Chineke ha nke ha tụkwasịrị obi? O kwuru ma mee ha ihe a niile iji gbuo ndị bi n'obodo ahụ n'obodo ha.
18 Ma ị̀ pụrụ imeri ha ndị si n'obodo gị pụta ibuso ha agha, ọ bụrụgodị na otu puku ugboro karịa ndị ọzọ ga-enyere gị aka?
19 N'ezie, ị maara ma ghọta na ị bụghị ha ka ị bịara ịlụso ọgụ, kama ị na-abịa ịlụso Chineke ha onye họpụtara ha agha, ya mere unu niile abịawo taa ka e bibie unu.
20 Ya mere, zere ihe ọjọọ a nke unu na-agbalị iweta n'ahụ onwe unu, ọ ga-aka mma ka unu ghara ịlụso ha agha, ọ bụ ezie na ha dị ole na ole n'ọnụ ọgụgụ, n'ihi na Chineke ha nọnyeere ha.
21 Na bere a Amorifo ahene no tee wɔn atemmusɛm no nyinaa no, wɔn mu pii tee sɛ Yakob mma no reba, na wɔn mu biara rentumi nnye wɔn.
22 Ha wee gee ntị n'okwu ndị ndụmọdụ ha, ha wee gee ntị n'okwu ha niile, okwu ndị ndụmọdụ ahụ wee dị ndị eze mma nke ukwuu, ha wee mee otú ahụ.
23 Ndị eze wee tụgharịa wee zere ụmụ Jekọb, n'ihi na ha anwaghị anwa ịbịakwute ha ibuso ha agha, n'ihi na ha tụrụ ha egwu nke ukwuu, obi ha wee gbazee n'ime ha site n'egwu ha na-atụ ha.
24 N'ihi na nke a sitere n'aka Onyenwe anyị ruo ha aka, n'ihi na ọ nụrụ ekpere nke ndị ohu ya bụ́ Aịzik na Jekọb, n'ihi na ha tụkwasịrị ya obi; ndị eze a nile wee laghachi n'ụlọ ha n'ụbọchị ahụ, onye ọ bụla n'obodo nke ya, ha alụghịkwa ụmụ Jekọb agha n'oge ahụ.
25 Ụmụ Jekọb wee guzo n'ụbọchị ahụ ruo mgbede n'ihu ugwu Saịhọn, ebe ha hụrụ na ndị eze a abịaghị ịlụso ha ọgụ, ụmụ Jekọb laghachiri n'ụlọ ha.

ISI nke 36

1 N'oge ahụ, Jehova mere ka Jekọb hụ ya anya, sị: “Bilie, gaa Betel, nọrọkwa n'ebe ahụ, mee ebe ịchụàjà n'ebe ahụ nye Jehova, Onye na-egosi gị onwe ya, Onye napụtara gị na ụmụ gị n'ahụhụ.”
2 Jekọb wee bilie, ya na ụmụ ya ndị ikom na ihe niile o nwere, ha wee gaa Betel dịka okwu Jehova si dị.
3 Jekọb dị afọ iri itoolu na itoolu mgbe ọ gara Betel, Jekọb na ụmụ ya na ndị niile so ya nọkwa na Betel dị na Luz, o wuru ebe ịchụàjà n'ebe ahụ nye Jehova, onye pụtara ìhè n'ihu ya, Jekọb na ụmụ ya wee nọrọ na Betel ọnwa isii.
4 N'oge ahu ka Debora, nwayi Uz, onye nyere Rebeka ara, onye ya na Jekob nọ, nwuru: Jekob we lìe ya n'okpuru Bet-el n'okpuru osisi oak nke di n'ebe ahu.
5 Rebeka, ada Betuel, nne Jekọb, nwụkwara n'oge ahụ na Hebron, nke bụ́ Kireat-arba, e wee lie ya n'ọgba Makpela nke Ebreham zụtara n'aka ụmụ Het.
6 Ndụ Rebeka dị otu narị afọ na iri atọ na atọ, o wee nwụọ. Mgbe Jekọb nụrụ na nne ya bụ Rebeka anwụọla, ọ kwara ákwá nke ukwuu maka nne ya, wee meere ya nnukwu iru újú, tinyere Debora, onye na-enye ya ara, n'okpuru osisi oak, o wee kpọọ ebe ahụ Alon-bakut.
7 Leban onye Siria nwụrụ n'oge ahụ, n'ihi na Chineke tiri ya ihe n'ihi na o mebiri ọgbụgba ndụ dị n'etiti ya na Jekọb.
8 Jekọb dị otu narị afọ mgbe Jehova mere ka ọ hụ ya anya, wee gọzie ya ma kpọọ ya Izrel, Rechel, nwunye Jekọb, tụrụ ime n'oge ahụ.

9 N'oge ahụ, Jekọb na ihe niile o nwere si Betel gawa n'ụlọ nna ya, ruo Hebron.
10 Mgbe ha na-aga n'ụzọ, ọ fọrọ obere ka ha rute Efrata, Rechel mụrụ nwa nwoke, ime wee siere ya ike, ọ nwụkwara.
11 Jekọb wee lie ya n'ụzọ gara Efrat, nke bụ Betlehem, o wee guzobe ogidi n'ili ya, nke dị n'ebe ahụ ruo taa: ụbọchị Rechel dị afọ iri anọ na ise, ọ nwụkwara.
12 Jekọb wee kpọọ aha nwa ya nwoke nke a mụrụ nye ya, nke Rechel mụrụ nye ya, Benjamin, n'ihi na a mụrụ ya n'ala dị n'aka nri nye ya.
13 Ọ bụ mgbe Rechel nwụsịrị ka Jekọb mara ụlọikwuu ya n'ụlọikwuu nke ohu ya nwanyị bụ́ Bilha.
14 Reuben wee kwoo Lia nne ya ekworo n'ihi nke a, iwe wee ju ya obi, o wee bilie n'iwe ya, gaa n'ụlọikwuu Bilha, o wee si ebe ahụ bufee ihe ndina nna ya.
15 N'oge ahụ, e wepụrụ òkè ikike ọmụmụ nwa, tinyere ọkwa eze na ọkwa nchụàjà n'aka ụmụ Ruben, n'ihi na o metọrọ ihe ndina nna ya, e wee nye Josef ikike ịbụ ọkpara, ọkwá eze nye Juda, na ọkwa nchụàjà nye Lewi, n'ihi na Ruben merụrụ ihe ndina nna ya.
16 Ndị a bụ usoro ọmụmụ Jekọb ndị a mụrụ nye ya na Padan-aram, ụmụ Jekọb dịkwa iri na abụọ.
17 Ụmụ Lia bụ Reuben, bụ́ ọkpara ya, na Simiọn, Livaị, Juda, Isaka, Zebulọn, na Dina, bụ́ nwanne ha nwanyị; ụmụ Rachel bụ Josef na Benjamin.
18 Ụmụ Zilpa, bụ́ ohu Lia, bụ Gad na Asha, ụmụ Bilha, bụ́ ohu Rechel, bụ Dan na Naftalaị; ndị a bụ ụmụ Jekọb ndị a mụrụ nye ya na Padan-aram.
19 Jekọb na ụmụ ya na ihe niile o nwere wee gawa Mamre, nke bụ́ Kireat-aba, nke dị na Hibrọn, ebe Ebreham na Aịzik biri, Jekọb na ụmụ ya na ihe niile o nwere, wee biri n'aka nna ya na Hibrọn.
20 Esau, nwanne ya nwoke, na ụmụ ya, na ihe niile o nwere, gara ala Sei, biri n'ebe ahụ, ha wee nweta ihe onwunwe n'ala Sei, ụmụ Isọ wee mụọ ọmụmụ ma mụbaa nke ukwuu n'ala Sei.
21 Ndị a bụ usoro ọmụmụ nke Isọ ndị a mụrụ n'ala Kenan, ụmụ Isọ dịkwa ise.
22 Ada wee mụọ Elifaz, bụ́ ọkpara ya, nye Isọ, o wee mụọrọ ya Reuel, Ahlibama wee mụọ Jeush, Yaalam, na Kora.
23 Ndị a bụ ụmụ Isọ ndị a mụrụ nye ya n'ala Kenan: ụmụ Elifaz nwa Isọ bụ Teman, Oma, Zefo, Gatam, Kenaz na Amalek, ụmụ Reuel bụkwa Nakat, Zerak, Shama na Miza.
24 Ụmụ Jeush bụ Timna, Alva, na Jetet; ụmụ Yaalam bụ Ala, Finọ, na Kenaz.
25 Ụmụ Kora bụ Teman, Mibza, Magdiel na Eram; ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Isọ dịka ndị isi ha si dị n'ala Sia.
26 Ndị a bụ aha ụmụ Seị, onye Hora, ndị bi n'ala Seị, Lotan, Shobal, Zibeọn, Ana, Dishan, Eze na Dishọn, bụ́ ụmụ asaa.
27 Ụmụ Lotan bụ Hori, Heman na nwanne ha nwanyị Timna, Timna, onye bịakwutere Jekọb na ụmụ ya, ha ekweghịkwa ige ya ntị, o wee gaa ghọọ nwunye Elifaz nwa Isọ, o wee mụọ Amalek nye ya.
28 Ụmụ Shobal bụ Alvan, Manahat, Ebal, Shefo, na Onam; ụmụ Zibeọn bụ Aja, na Ana, Ana bụ Ana onye hụrụ Yemim n'ọzara mgbe ọ na-azụ ịnyịnya ibu Zibeọn, nna ya.
29 Mgbe ọ na-azụ ịnyịnya ibu nna ya, o duru ha gaa n'ọzara n'oge dị iche iche iji zụọ ha.
30 O wee ruo otu ụbọchị na o kpọọrọ ha gaa n'otu n'ime ọzara dị n'ụsọ oké osimiri, n'ihu ọzara nke ndị mmadụ, ma mgbe ọ na-azụ ha, oké ifufe siri n'akụkụ nke ọzọ nke oké osimiri bịa wee dakwasị n'elu ịnyịnya ibu ndị na-ata nri n'ebe ahụ, ha niile wee guzoro otu ebe.
31 Mgbe nke ahụ gasịrị, ihe dị ka otu narị na iri abụọ anụ ọhịa dị egwu si n'ọzara dị n'akụkụ nke ọzọ nke oké osimiri pụta, ha niile wee bịarute ebe ịnyịnya ibu ndị ahụ nọ, ha wee daa n'ebe ahụ.
32 Anụmanụ ndị ahụ, site n'etiti ha gbadaa, dị ka ụmụ mmadụ, site n'etiti ha gbadaa, ụfọdụ nwere ọdịdị nke bea, ụfọdụ nwekwara ọdịdị nke anụ ọhịa, ọdụ ha dị n'azụ site n'etiti ubu ha ruo n'ala, dị ka ọdụ nke ducheefat, anụmanụ ndị a na-abịa ma na-arịgo n'elu ịnyịnya ibu ndị a, na-edu ha, ha wee lawa ruo taa.
33 Otu n'ime anụmanụ ndị a bịakwutere Ana wee jiri ọdụ ya tie ya ihe, wee gbapụ n'ebe ahụ.
34 Mgbe ọ hụrụ ọrụ a, egwu tụrụ ya nke ukwuu maka ndụ ya, o wee gbapụ gbaga n'obodo ahụ.
35 O wee kọọrọ ụmụ ya na ụmụnne ya ihe niile mere ya, ọtụtụ mmadụ wee gaa ịchọ ịnyịnya ibu ndị ahụ, ma ha achọtaghị ha, Ana na ụmụnne ya anọghịkwa ebe ahụ ọzọ site n'ụbọchị ahụ na-eso ya, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha.
36 Ụmụ Ana nwa Seịa bụ Disọn na nwanne ya nwanyị bụ Ahlibama, ụmụ Disọn bụ Hemdan, Eshban, Itran na Keran, ụmụ Eze bụ Bilhan, Zaavan na Akan, ụmụ Disọn bụ Uz na Aran.
37 Ndị a bụ ezinụlọ ụmụ Seị, onye Hor, dịka ndị isi ha si dị n'ala Seị.
38 Isọ na ụmụ ya wee biri n'ala Seị, onye Horaịt, onye bi n'ala ahụ, ha wee nwee ihe onwunwe n'ime ya, ha mụkwara ọmụmụ, baakwa ụba nke ukwuu, Jekọb na ụmụ ya na ihe niile ha nwere, wee biri n'aka nna ha Aịzik n'ala Kenan, dịka Jehova nyere Abraham nna ha iwu.

ISI nke 37

1 N'afọ nke otu narị na ise nke ndụ Jekọb, nke ahụ bụ afọ nke itoolu nke Jekọb biri na ụmụ ya n'ala Kenan, o si Padan-eram bịa.
2 N'oge ahụ, Jekọb na ụmụ ya si na Hebron pụọ, ha wee laghachi n'obodo Shekem, ha na ihe niile dịịrị ha, ha wee biri n'ebe ahụ, n'ihi na ụmụ Jekọb nwetara ebe obibi dị mma ma dị mma maka anụ ụlọ ha n'obodo Shekem, obodo Shekem ka e wughachiri n'oge ahụ, ihe dị ka narị mmadụ atọ nọkwa n'ime ya.
3 Jekọb na ụmụ ya na ihe niile o nwere bi n'ala ahụ Jekọb zụtara n'aka Hamọ, nna Shekem, mgbe o si Padan-aram lọta tupu Simiọn na Livaị emerie obodo ahụ.
4 Ndị eze niile nke ndị Kenan na ndị Amọraịt ndị gbara obodo Shekem gburugburu nụrụ na ụmụ Jekọb abịaghachila na Shekem ma biri n'ebe ahụ.
5 Ha wee sị, Ụmụ Jekọb, bụ́ ndị Hibru, hà ga-alọghachi n'obodo ahụ ma biri n'ime ya mgbe ha gbusịrị ndị bi na ya ma chụpụ ha? Ha ga-alọghachikwa ma chụpụ ndị bi n'obodo ahụ ma ọ bụ gbuo ha?
6 Ndị eze Kenan niile wee zukọta ọzọ, ha wee zukọta ibuso Jekọb na ụmụ ya agha.
7 Eze Tapnak, bụ́ Jashub, zigakwara ndị eze niile gbara ya gburugburu ozi, bụ́ ndị eze Gaash, eze Ihuri, eze Shilo, eze

Paratọn, eze Haza, na Susi, eze Sarton, na Leban, eze Bethkoran, na Shabir, eze Otnaịma, sị:
8 Bịanụ bịakwute m, nyere m aka, ka anyị tigbuo Jekọb, bụ́ onye Hibru, na ụmụ ya, na ihe niile o nwere: n'ihi na ha abịaghachiwo na Shekem inweta ya, gbuokwa ndị bi na ya dịka ọ dị na mbụ.
9 Eze ndị a niile wee zukọta wee bịa, ha na ndị agha ha niile, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri, ha niile nọkwa n'ihu Tapnak.
10 Jashub, eze Tapnach, we pua izute ha, ya na usu-ndi-agha-ya nile, o we ma ulo-ikwū-ya na ha n'iru Tapnach n'èzí obodo ahu, eze ndia nile we kewa ha n'usu asa, ha bu ọmuma-ulo-ikwū asa megide umu Jekob.
11 Ha we zigara Jekob na nwa ya nwoke ozi, si, Bịakwutenu ayi nile ka ayi we zute onwe-ayi n'ala di lari, me kwa ihe ọ bula n'okwu ndi Shekem ndi unu gburu n'obodo-ha: unu gālaghachi kwa n'obodo Shekem, biri n'ime ya, bụe ndi bi na ya dika ọ di na mbu.
12 Ụmụ Jekọb wee nụ nke a, iwe wee dị ọkụ nke ukwuu n'ihi okwu ndị eze Kenan, ụmụ Jekọb iri wee bilie ngwa ngwa, onye ọ bụla n'ime ha yikwasịkwara ngwa agha ya; otu narị na abụọ n'ime ndị ohu ha so ha kwadebe agha.
13 Ndị ikom a niile, ụmụ Jekọb na ndị ohu ha, gara n'ihu ndị eze ndị a, Jekọb nna ha nọkwa n'etiti ha, ha niile wee guzo n'elu obo Shekem.
14 Jekọb wee kpeere Onyenwe anyị ekpere maka ụmụ ya ndị ikom, o wee gbasaa aka ya nye Onyenwe anyị, wee sị, Chineke, ị bụ Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile, ị bụ nna anyị, ị kpụụrụ anyị, anyị bụkwa ọrụ aka gị; biko, zọpụta ụmụ m site n'ebere gị n'aka ndị iro ha, ndị na-abịa taa ịlụso ha ọgụ ma zọpụta ha n'aka ha, n'ihi na n'aka gị ka ike na ike dị, ịzọpụta mmadụ ole na ole n'aka ọtụtụ mmadụ.
15 Nye ụmụ m, ndị ohu gị, ike obi na ike ịlụso ndị iro ha ọgụ, ime ka ha daa, ma mee ka ndị iro ha daa n'ihu ha, ka ụmụ m na ndị ohu ha ghara ịnwụ site n'aka ụmụ Kenan.
16 Ma ọ bụrụ na ọ dị gị mma ịpụnara ụmụ m na ndị ohu ha ndụ, jiri obi ebere gị dị ukwuu nara ha site n'aka ndị ozi gị, ka ha ghara ịla n'iyi taa site n'aka ndị eze ndị Amọraịt.
17 Mgbe Jekọb kwụsịrị ikpeku Jehova ekpere, ụwa mara jijiji n'ọnọdụ ya, anyanwụ wee gbaa ọchịchịrị, ndị eze a niile wee tụọ egwu, nnukwu ụjọ wee jide ha.
18 Jehova wee gee ntị n'ekpere Jekọb, Jehova wee mee ka obi ndị eze niile na ndị agha ha dị ka egwu na egwu nke ụmụ Jekọb.
19 N'ihi na Jehova mere ka ha nụ olu ụgbọ ịnyịnya, na olu ịnyịnya dị ike sitere n'aka ụmụ Jekọb, na olu nke ìgwè ndị agha dị ukwuu na-eso ha.
20 Ndị eze ndị a wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ụmụ Jekọb, ma mgbe ha guzo n'ebe obibi ha, lee, ụmụ Jekọb rutere n'ihu ha, ha na otu narị mmadụ na iri na abụọ, na-eti mkpu dị egwu.
21 Mgbe ndị eze hụrụ ụmụ Jekọb ka ha na-abịaru ha nso, ụjọ tụrụ ha karịa, ha wee malite ịgbanahụ ụmụ Jekọb dịka ha mere na mbụ, ha agaghịkwa alụ ọgụ megide ha.
22 Ma ha alaghachighị azụ, na-asị, Ọ ga-abụ ihe ihere nye anyị ugboro abụọ isi n'ihu ndị Hibru lawa.
23 Ụmụ Jekọb bịaruru nso wee bịaruo ndị eze a niile na ndị agha ha, ha wee hụ, ma lee, ọ bụ ndị dị ike nke ukwuu, dị ọtụtụ dị ka ájá nke oké osimiri.
24 Ụmụ Jekọb wee kpọọkuo Jehova, sị: "Nyere anyị aka, Onyenwe anyị, nyere anyị aka ma zaa anyị, n'ihi na anyị tụkwasịrị gị obi, ka anyị ghara ịnwụ n'aka ndị a na-ebighị úgwù, ndị taa lụsoro anyị ọgụ."
25 Ụmụ Jekọb wee kee ngwa agha ha n'úkwù, onye ọ bụla n'ime ha wee jide ọta na ube ya, ha wee bịaruo nso n'agha ahụ.
26 Juda, nwa Jekọb, wee gbaa ọsọ tupu ụmụnne ya, ya na mmadụ iri n'ime ndị ohu ya, o wee gakwuru ndị eze ndị a.
27 Eze Tapnak, Jashub, buru ụzọ pụta, ya na ndị agha ya, n'ihu Juda, Juda wee hụ Jashub na ndị agha ya ka ha na-abịakwute ya, iwe Juda wee dị ọkụ, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya, o wee bịaruo nso n'agha nke Juda mere ka ọ nwụọ.
28 Yashub na ndị agha ya niile na-aga n'ihu na Juda, ọ nọkwa n'elu ịnyịnya siri ike ma dị ike, Jashub bụkwa nwoke dị ike nke ukwuu, e jikwa ígwè na ọla kpuchie ya site n'isi ruo n'ụkwụ.
29 Mgbe ọ nọ n'elu ịnyịnya ahụ, o ji aka ya abụọ gbaa akụ́ site n'ihu na n'azụ, dịka ọ na-eme n'agha ya niile, ọ dighịkwa mgbe ọ hapụrụ ebe ọ na-atụ akụ́ ya.
30 Mgbe Jashub bịara ịlụso Juda ọgụ, o wee tụọ ọtụtụ akụ́ n'ihu Juda, Jehova kegidere aka Jashub, akụ́ niile ọ gbara wee dakwasị ndị agha ya.
31 Ma n'agbanyeghị nke a, Jashub gara n'ihu na-aga Juda, iji akụ́ ndị ahụ tụọ ya aka, mana anya dị n'etiti ha dị ihe dị ka kubit iri atọ, mgbe Juda hụrụ Jashub ka ọ na-atụ akụ́ ya n'ihu ya, ọ gbara ọsọ bịakwute ya n'iwe ya dị ka ike.
32 Juda we bulie nkume buru ibu n'ala, nke ọ di shekel iri isii, Juda we gba ọsọ gawa Jashub, nkume ahu we tie ya n'ọta-ya, Jashub we nwua n'ihi ihe-ọku nke otite-ya, o we da n'ala n'elu ịnyịnya-ya.
33 Ọta ahụ wee gbawaa n'aka Jashub, site n'ike nke ọkpọ ahụ wee fega ruo ihe dị ka kubit iri na ise, ọta ahụ wee daa n'ihu ìgwè nke abụọ.
34 Ndị eze ndị bịara soro Jashub bịa hụrụ ike Juda, nwa Jekọb, na ihe o mere Jashub, ha wee tụọ egwu nke ukwuu maka Juda.
35 Ha wee zukọta nso n'ebe Jashub nọ, mgbe ha hụrụ mgbagwoju anya ya, Juda wee mịpụta mma agha ya, gbuo mmadụ iri anọ na abụọ n'ime ndị agha Jashub, ndị agha Jashub niile wee gbaa ọsọ n'ihu Juda, ọ dighịkwa onye guzoro n'ihu ya, ha wee hapụ Jashub gbapụ n'ihu ya, Jashub wee daa n'ala.
36 Mgbe Jashub hụrụ na ndị agha ya niile agbaala ọsọ n'ihu ya, o mere ngwa ngwa bilie n'ụjọ megide Juda, wee guzoro n'ụkwụ ya n'ihu Juda.
37 Jashub na Juda lụrụ ọgụ otu ugboro, o tinyere ọta n'akụkụ ọta, ndị ikom Jashub niile wee gbaa ọsọ, n'ihi na ha tụrụ egwu Juda nke ukwuu.
38 Yashub wee jide ube ya n'aka ya iji tie Juda n'isi ya, ma Juda tinyere ọta ya n'isi ya ngwa ngwa n'elu ube Jashub, nke mere na ọta Juda natara ihe otiti site na ube Jashub, ọta ahụ wee gbawaa.
39 Mgbe Juda hụrụ na ọta ya adọwara adọwa, o we me ka mma agha ya gbawaa Jashub n'ụkwụ ya, bepụ ụkwụ ya, Jashub wee daa n'ala, ube ahụ wee si n'aka ya dapụ.
40 Juda wee were ube Jashub ngwa ngwa, o wee bepụ isi ya wee tụba ya n'akụkụ ụkwụ ya.
41 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ ihe Juda mere Jashub, ha niile gbara ọsọ banye n'òtù ndị eze ndị ọzọ, ụmụ Jekọb wee lụọ agha megide ndị agha Jashub na ndị agha nke ndị eze niile nọ ebe ahụ.

42 Ụmụ Jekọb wee gbuo puku mmadụ iri na ise n'ime ha, ha wee gbuo ha dị ka a ga-asị na ha na-eti ihe n'elu osisi, ndị fọdụrụ wee gbaa ọsọ maka ndụ ha.
43 Juda guzo n'akụkụ ozu Jashub, o weputara uwe agha Jashub.
44 Juda we wezuga ígwè na ọla dị gburugburu Jashub, ma lee, ndị ikom itoolu n'ime ndị isi Jashub bịara ibuso Juda agha.
45 Juda wee mee ngwa ngwa bulie otu nkume n'ala, jiri ya tie otu n'ime ha n'isi, okpokoro isi ya wee gbajie, ozu ahụ wee si n'ịnyịnya ahụ daa n'ala.
46 Ndị isi asatọ fọdụrụ, mgbe ha hụrụ ike Juda, tụrụ egwu nke ukwuu, ha wee gbaa ọsọ, Juda na ndị ikom iri ya wee chụsoo ha, ha wee chụsoo ha ma gbuo ha.
47 Ụmụ Jekọb ka nọ na-eti ndị agha eze ihe, ha gburu ọtụtụ n'ime ha, mana ndị eze ahụ ji obi ike guzoro n'akụkụ ndị isi ha, ha ahapụghịkwa ebe ha nọ, ha tikwara mkpu megide ndị agha ha ndị gbapụrụ n'ihu ụmụ Jekọb, mana ọ dịghị onye gere ha ntị, n'ihi na ha tụrụ egwu ndụ ha ka ha ghara ịnwụ.
48 Ụmụ Jekọb niile, mgbe ha merisịrị ndị agha eze, laghachiri wee bịa n'ihu Juda, Juda ka nọ na-egbu ndị isi asatọ nke Jashub, na-eyipụ uwe ha.
49 Lewi wee hụ Elon, eze Gaash, ka ọ na-abịaru ya nso, ya na ndị isi iri na anọ ya ka ha gbuo ya, mana Lewi amaghị nke ọma.
50 Elon na ndị isi ya bịaruru nso, Livaị lere anya n'azụ wee hụ na e nyere ya agha n'azụ, Livaị wee gbaa ọsọ na ndị ohu ya iri na abụọ, ha wee gaa gbuo Elon na ndị isi ya n'ọnụ mma agha.

ISI nke 38

1 Eze Ihuri nke Shaịlo wee bịa inyere Elon aka, ọ bịaruru Jekọb nso, mgbe Jekọb dọpụtara ụta ya nke dị n'aka ya, akụ́ ya wee tie Ihuri, nke mere ka ọ nwụọ.
2 Mgbe Ihuri, eze Shiloh, nwụrụ, eze anọ fọdụrụnụ gbapụrụ n'ọkwa ha na ndị isi ndị ọzọ, ha wee gbalịa ịlaghachi azụ, na-asị, Anyị enweghị ike ọzọ n'ebe ndị Hibru nọ mgbe ha gbusịrị ndị eze atọ ahụ na ndị isi ha ndị ka ike karịa anyị.
3 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na ndị eze fọdụrụ apụọla n'ọkwa ha, ha chụsoro ha, Jekọb wee si n'obo Shekem lọta site n'ebe ọ nọ, ha wee soro ndị eze ahụ, ha wee bịakwute ha na ndị ohu ha.
4 Ndị eze na ndị isi agha na ndị agha ha ndị ọzọ, mgbe ha hụrụ na ụmụ Jekọb bịakwutere ha, ha tụrụ egwu maka ndụ ha wee gbapụ ruo mgbe ha rutere n'obodo Chaza.
5 Ụmụ Jekọb wee chụsoo ha ruo n'ọnụ ụzọ ámá nke obodo Chaza, ha wee gbuo nnukwu ihe otiti n'etiti ndị eze na ndị agha ha, ihe dị ka puku mmadụ anọ, ma ka ha na-eti ndị agha eze, Jekọb ji ụta ya na-agba mbọ igbu ndị eze, o wee gbuo ha niile.
6 O gburu Paratọn eze Chaza n'ọnụ ụzọ ámá nke obodo Chaza, o wee gbuo Susi eze Sarton, na Laban eze Bethchorin, na Shabir eze Machnayma, o wee jiri akụ́ gbuo ha niile, otu akụ́ nye onye ọ bụla n'ime ha, ha wee nwụọ.
7 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na eze niile anwụọla, nakwa na ha ekewapụla onwe ha ma laghachi azụ, ha gara n'ihu na-alụso ndị agha eze ọgụ n'ihu ọnụ ụzọ ámá Chaza, ha ka gburu ihe dị ka narị mmadụ anọ n'ime ha.
8 Ndị ikom atọ n'ime ndị ohu Jekọb nwụrụ n'agha ahụ, mgbe Juda hụrụ na mmadụ atọ n'ime ndị ohu ya anwụọla, o wutere ya nke ukwuu, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya megide ndị Amọraịt.
9 Ndị ikom niile fọdụrụ n'ime ndị agha eze tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha, ha wee gbaa ọsọ gbajie ọnụ ụzọ ámá nke mgbidi obodo Chaza, ha niile wee banye n'obodo ahụ maka nchekwa.
10 Ha wee zoo onwe ha n'etiti obodo Chaza, n'ihi na obodo Chaza buru ibu nke ukwuu ma baa ụba, mgbe ndị agha a niile batara n'obodo ahụ, ụmụ Jekọb gbara ọsọ chụsoo ha ruo n'obodo ahụ.
11 Ndị dike anọ, bụ́ ndị nwere ahụmahụ n'agha, si n'obodo ahụ pụta wee guzo n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ha ji mma agha na ube mịpụtara amịpụta n'aka ha, ha wee chee ihu n'ihu ụmụ Jekọb, ha ekweghịkwa ka ha bata n'obodo ahụ.
12 Naftali wee gbaa ọsọ bịa n'etiti ha, o wee jiri mma agha ya gbuo mmadụ abụọ n'ime ha, gbupụ isi ha n'otu aka.
13 O wee tụgharịa gaa n'ebe mmadụ abụọ ndị ọzọ nọ, lee ha agbaala ọsọ, ọ chụkwara ha, chụsoo ha, tigbuo ha ma gbuo ha.
14 Ụmụ Jekọb bịarutere obodo ahụ wee hụ, lee, e nwere mgbidi ọzọ dị n'obodo ahụ, ha wee chọọ ọnụ ụzọ ámá mgbidi ahụ ma ha achọtaghị ya, Juda wee gbagoo n'elu mgbidi ahụ, Simeon na Livaị wee soro ya, ha atọ wee si na mgbidi ahụ gbadaa n'obodo ahụ.
15 Simeon na Livaị wee gbuo ndị ikom niile gbapụrụ n'obodo ahụ maka nchekwa, tinyere ndị bi n'obodo ahụ na ndị nwunye ha na ụmụntakịrị ha, ha ji mma agha gbuo ha, mkpu obodo ahụ wee rigoro n'eluigwe.
16 Dan na Naftali wee gbagoo n'elu mgbidi ahụ iji hụ ihe kpatara mkpọtụ ịkwa ákwá ahụ, n'ihi na ụmụ Jekọb nwere nchegbu maka ụmụnne ha, ha wee nụ ka ndị bi n'obodo ahụ na-ekwu okwu n'ebe ákwá na arịrịọ, na-asị, "Nara ihe niile anyị nwere n'obodo ahụ pụọ, naanị egbula anyị."
17 Mgbe Juda, Simiọn, na Livaị kwụsịrị igbu ndị bi n'obodo ahụ, ha rigoro mgbidi ahụ wee kpọọ Dan na Naftalaị, bụ́ ndị nọ n'elu mgbidi ahụ, na ụmụnne ha ndị ọzọ, Simiọn na Livaị wee gwa ha banyere ọnụ ụzọ mbata obodo ahụ, ụmụ Jekọb niile wee bịa iburu ihe ha kwatara n'agha.
18 Ụmụ Jekọb wee buru ihe ha kwatara n'obodo Chaza, ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi, na ihe onwunwe ha, ha wee buru ihe niile a pụrụ iburu n'agha, wee si n'obodo ahụ pụọ n'ụbọchị ahụ.
19 N'echi ya, ụmụ Jekọb gara Sarton, n'ihi na ha nụrụ na ndị Sarton ndị fọdụrụ n'obodo ahụ na-ezukọ ịlụso ha ọgụ maka igbu eze ha, Sarton bụkwa obodo dị elu nke ukwuu ma sie ike, o nwekwara nnukwu mgbidi gbara obodo ahụ gburugburu.
20 Ogidi nke mgbidi ahụ dị ihe dị ka kubit iri ise, obosara ya dịkwa kubit iri anọ, ọ dịghịkwa ebe mmadụ ga-abanye n'obodo ahụ n'ihi mgbidi ahụ, ụmụ Jekọb wee hụ mgbidi obodo ahụ, ha wee chọọ ụzọ mbata, mana ha achọtaghị ya.
21 N'ihi na ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ dị n'azụ, onye ọ bụla chọrọ ịbanye n'obodo ahụ wee si n'okporo ụzọ ahụ gaa gburugburu obodo ahụ dum, o wee banye n'obodo ahụ.
22 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na ha enweghị ike ịchọta ụzọ ha ga-esi abanye n'obodo ahụ, iwe were ha nke ukwuu, ndị bi n'obodo ahụ wee hụ na ụmụ Jekọb na-abịakwute ha, ha tụrụ egwu nke ukwuu n'ihi ha, n'ihi na ha anụwo maka ike ha na ihe ha mere Haza.

23 Ndị bi n'obodo Sarton enweghị ike ịgakwuru ụmụ Jekọb mgbe ha zukọrọ n'obodo ahụ ịlụso ha ọgụ, ka ha ghara ịbanye n'obodo ahụ, mana mgbe ha hụrụ na ha na-abịaru ha nso, ha tụrụ ha egwu nke ukwuu, n'ihi na ha anụwo maka ike ha na ihe ha mere Chaza.
24 Ndị bi na Sarton wee jiri ọsọ ọsọ wepụ àkwà mmiri nke ụzọ obodo ahụ, n'ebe ọ nọ, tupu ụmụ Jekọb abịa, ha wee bubata ya n'ime obodo ahụ.
25 Ụmụ Jekọb bịara chọọ ụzọ ịbanye n'obodo ahụ, ha achọtaghị ya, ndị bi n'obodo ahụ wee rịgoro n'elu mgbidi ahụ, hụkwa, ụmụ Jekọb na-achọ ụzọ ịbanye n'obodo ahụ.
26 Ndị bi n'obodo ahụ wee taa ụmụ Jekọb ụta site n'elu mgbidi ahụ, ha wee bụrụ ha ọnụ, ụmụ Jekọb wee nụ mkparị ahụ, ha wee were iwe dị ukwuu, iwe ha wee dị ọkụ n'ime ha.
27 Ụmụ Jekọb wee were ha iwe, ha niile wee bilie ma gbaga n'elu mgbidi ahụ site n'ike ike ha, site n'ike ha wee gafee obosara nke mgbidi ahụ dị kubit iri anọ.
28 Mgbe ha gafere mgbidi ahụ, ha guzoro n'okpuru mgbidi obodo ahụ, ha wee hụ ọnụ ụzọ ámá niile nke obodo ahụ nke e ji ígwè mechie.
29 Ụmụ Jekọb bịaruru nso ịgbawa ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ndị bi ebe ahụ ekwetaghịkwa ha, n'ihi na ha si n'elu mgbidi ahụ tụba nkume na akụ́ n'elu ha.
30 Ọnụọgụgụ ndị nọ n'elu mgbidi ahụ dị ihe dị ka narị mmadụ anọ, mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na ndị obodo ahụ ekweghị ka ha mepee ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ha gbapụrụ wee rịgoro n'elu mgbidi ahụ, Juda buru ụzọ gbagoo n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke obodo ahụ.
31 Gad na Asha wee soro ya gaa n'akụkụ ọdịda anyanwụ nke obodo ahụ, Simiọn na Livaị nọkwa n'ebe ugwu, Dan na Ruben nọkwa n'ebe ndịda.
32 Ndị ikom nọ n'elu mgbidi ahụ, bụ́ ndị bi n'obodo ahụ, hụrụ na ụmụ Jekọb na-abịaru ha nso, ha niile si na mgbidi ahụ gbapụ, gbadaa n'obodo ahụ, zoo onwe ha n'etiti obodo ahụ.
33 Isaka na Naftali, ndị fọdụrụ n'okpuru mgbidi ahụ, bịaruru nso wee gbajie ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, wee gbaa ọkụ n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, nke mere ka ígwè ahụ gbazee, ụmụ Jekọb niile wee bata n'obodo ahụ, ha na ndị ikom ha niile, ha wee lụọ ọgụ megide ndị bi n'obodo Sarton, ha wee jiri mma agha gbuo ha, ọ dịghịkwa onye guzoro n'ihu ha.
34 Ihe dị ka narị mmadụ abụọ gbapụrụ n'obodo ahụ, ha niile wee gaa zoo onwe ha n'otu ụlọ elu dị n'obodo ahụ, Juda wee chụsoo ha ruo n'ụlọ elu ahụ, o wee kwatuo ụlọ elu ahụ, nke dakwasịrị ndị ikom ahụ, ha niile wee nwụọ.
35 Ụmụ Jekọb wee gbagoo n'okporo ụzọ ụlọ elu ahụ, ha wee hụ, ma lee, e nwere ụlọ elu ọzọ siri ike ma dị elu n'ebe dị anya n'obodo ahụ, elu ya ruru eluigwe, ụmụ Jekọb wee gbadata, ha na ndị ikom ha niile wee gaa n'ụlọ elu ahụ, wee hụ na ihe dị ka narị atọ, ụmụ nwoke, ụmụ nwanyị, na ụmụntakịrị, jupụtara na ya.
36 Ụmụ Jekọb wee gbuo ndị ikom ahụ nọ n'ụlọ elu ahụ nke ukwuu, ha wee gbaa ọsọ gbapụ n'ihu ha.
37 Simeon na Livaị wee chụsoo ha, mgbe ndị ikom iri na abụọ dị ike ma dịkwa ike si n'ebe ha zoro pụta bịakwute ha.
38 Ndị ikom iri na abụọ ahụ wee lụọ ọgụ siri ike megide Simiọn na Livaị, Simiọn na Livaị enweghịkwa ike imeri ha, ndị dike ahụ wee tie ọta Simiọn na Livaị, otu n'ime ha wee jiri mma agha ya tie isi Livaị, mgbe Livaị tinyere aka ya n'isi ya ngwa ngwa, n'ihi na ọ tụrụ egwu mma agha ahụ, mma agha ahụ wee tie aka Livaị, ọ dịghịkwa ihe fọdụrụ n'aka Livaị ka e bepụrụ ya.
39 Lewi we jide mma-agha nke nwoke di ike n'aka ya, nara ya n'aka nwoke ahu n'ike, o we tie isi onye di ike ahu, o we bepu isi ya.
40 Mmadụ iri na otu bịaruru nso ịlụso Livaị ọgụ, n'ihi na ha hụrụ na e gburu otu n'ime ha, ụmụ Jekọb lụkwara ọgụ, mana ụmụ Jekọb enweghị ike imeri ha, n'ihi na ndị ikom ahụ dị ike nke ukwuu.
41 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na ha enweghị ike imeri ha, Simeon tiri mkpu dị egwu, ndị ikom iri na otu ahụ wee malite inwe obi abụọ n'olu mkpu ákwá Simeon.
42 Juda nọ n'ebe dị anya mara olu mkpu Simiọn, Naftalaị na Juda wee gbaa ọsọ na ọta ha gawa Simiọn na Livaị, wee hụ ha ka ha na ndị dike ahụ na-alụ ọgụ, ha enweghị ike imeri ha n'ihi na a gbajiri ọta ha.
43 Nafalịtaị hụkwara na a gbajiri ọta Simiọn na Livaị, o wee nara ọta abụọ n'aka ndị ohu ya wee kpọta ha nye Simiọn na Livaị.
44 N'ụbọchị ahụ, Simiọn, Livaị na Juda lụsoro ndị dike iri na otu ahụ ọgụ ruo mgbe anyanwụ dara, ma ha enweghị ike imeri ha.
45 A kọọrọ Jekọb nke a, o wee nwee mwute nke ukwuu, o wee kpee ekpere nye Jehova, ya na Naftali nwa ya wee gaa megide ndị dike a.
46 Jekọb wee bịaruo nso, dọpụta ụta ya, bịaruo ndị dike ahụ nso, gbuo mmadụ atọ n'ime ha n'ụta, mmadụ asatọ fọdụrụ wee laghachi azụ, lee, agha ahụ na-alụso ha ọgụ n'ihu na n'azụ, ha wee tụọ egwu nke ukwuu maka ndụ ha, ha enweghịkwa ike iguzo n'ihu ụmụ Jekọb, ha wee gbapụ n'ihu ha.
47 Na wɔn a wofii ase hyiaa Dan ne Aser, na wɔbaa wɔn nkyɛn, na wɔtow wɔn kyenee, na wokunkum wɔn, na Yuda ne ne nuanom tuu wɔn ho, na wokunkum wɔn a aka no.
48 Ụmụ Jekọb niile laghachiri wee gagharịa n'obodo ahụ, na-achọ ma ha ga-ahụ mmadụ ọ bụla, ha wee hụ ihe dị ka ụmụ okorobịa iri abụọ n'ọgba dị n'obodo ahụ, Gad na Asha wee gbuo ha niile, Dan na Naftalaị wee hụ ndị ọzọ gbapụrụ gbapụ n'ụlọ elu nke abụọ, ha wee gbuo ha niile.
49 Ụmụ Jekọb gburu ndị bi na Satọn niile, ma ụmụ nwanyị na ụmụntakịrị ha hapụrụ n'obodo ahụ ma ha egbughị ha.
50 Ndị niile bi n'obodo Sarton bụ ndị dike, otu n'ime ha ga-achụ otu puku, mmadụ abụọ n'ime ha agaghị agbanahụ puku iri n'ime ndị ọzọ.
51 Ụmụ Jekọb gburu ndị bi n'obodo Sarton n'ọnụ mma agha, nke mere na ọ dịghị onye guzoro megide ha, ha wee hapụ ụmụ nwanyị n'obodo ahụ.
52 Ụmụ Jekọb wee buru ihe niile ha kwatara n'obodo ahụ, burukwa ihe ha chọrọ, ha wee buru ìgwè ewu na atụrụ na ìgwè ehi na ihe onwunwe n'obodo ahụ, ụmụ Jekọb wee mee Sarton na ndị bi na ya dịka ha mere Chazar na ndị bi na ya, ha wee tụgharịa lawa.

ISI nke 39

1 Mgbe ụmụ Jekọb si n'obodo Sarton pụọ, ha gara ihe dị ka narị cubit abụọ mgbe ha zutere ndị bi na Tapnach ka ha na-abịaru ha nso, n'ihi na ha pụtara ibuso ha agha, n'ihi na ha emeriela eze Tapnach na ndị ikom ya niile.

2 Ndị niile fọdụrụ n'obodo Tapnak wee pụta ịlụso ụmụ Jekọb ọgụ, ha wee chee echiche ịnara ha ihe ha kwatara na ihe ha kwatara n'aka Haza na Sarton.
3 Ndị fọdụrụ n'ime ndị Tapnak na ụmụ Jekọb lụrụ ọgụ n'ebe ahụ, ụmụ Jekọb wee gbuo ha, ha wee gbaa ọsọ n'ihu ha, ha wee chụsoo ha ruo n'obodo Arbelan, ha niile wee daa n'ihu ụmụ Jekọb.
4 Ụmụ Jekọb wee laghachi wee bịa Tapnach iburu ihe onwunwe Tapnach, mgbe ha bịarutere Tapnach, ha nụrụ na ndị Arbelan apụwo izute ha ịzọpụta ihe onwunwe nke ụmụnne ha, ụmụ Jekọb wee hapụ mmadụ iri n'ime ha na Tapnach ka ha kwakọrọ ihe obodo ahụ, ha wee pụọ gaa n'ebe ndị Arbelan nọ.
5 Ndị ikom Arbelan wee pụta na ndị nwunye ha ịlụso ụmụ Jekọb ọgụ, n'ihi na ndị nwunye ha nwere ahụmịhe n'agha, ha wee pụọ, ihe dị ka narị anọ, ndị ikom na ndị inyom.
6 Ụmụ Jekọb niile wee tie mkpu n'olu dị elu, ha niile wee gbaga n'ebe ndị bi na Arbelan nọ, n'olu dị egwu ma dịkwa egwu.
7 Ndị bi n'Arbelan wee nụ mkpọtụ nke mkpu nke ụmụ Jekọb, na mkpọtụ ha dị ka mkpọtụ ọdụm na mkpọtụ nke oké osimiri na ebili mmiri ya.
8 Egwu na ụjọ juru ha obi n'ihi ụmụ Jekọb, ha wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ha, ha wee gbapụ n'ihu ha banye n'obodo ahụ, ụmụ Jekọb wee chụsoo ha ruo n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ha wee zute ha n'obodo ahụ.
9 Ụmụ Jekọb wee lụọ ọgụ n'obodo ahụ, ụmụ nwanyị ha niile wee gbaa egwu megide ụmụ Jekọb, agha ahụ wee sie ike nke ukwuu n'etiti ha n'ụbọchị ahụ dum ruo anyasị.
10 Ụmụ Jekọb enweghị ike imeri ha, ụmụ Jekọb fọrọ nke nta ka ha nwụọ n'agha ahụ, ụmụ Jekọb wee tikuo Onyenwe anyị ma nweta ike dị ukwuu n'abalị, ụmụ Jekọb wee jiri ọnụ mma agha gbuo ndị niile bi na Arbelan, ụmụ nwoke, ụmụ nwanyị na ụmụntakịrị.
11 Nakwa ndị fọdụrụ n'ime ndị gbapụrụ site na Sarton, ụmụ Jekọb gburu ha na Arbelan, ụmụ Jekọb mekwara Arbelan na Tapnak dịka ha mere Chazar na Sarton, mgbe ụmụ nwanyị hụrụ na ndị ikom niile anwụọla, ha rịgoro n'elu ụlọ obodo ahụ wee tie ụmụ Jekọb site n'izobe nkume dị ka mmiri ozuzo.
12 Ụmụ Jekọb wee mee ngwa ngwa bata n'obodo ahụ, jide ụmụ nwanyị niile wee jiri mma agha gbuo ha, ụmụ Jekọb wee buru ihe niile ha kwatara n'agha, ìgwè ewu na atụrụ na ehi.
13 Ụmụ Jekọb wee mee Maknayama dịka ha mere Tapnak, Haza na Shaịlo, ha wee si n'ebe ahụ tụgharịa lawa.
14 N'ụbọchị nke ise, ụmụ Jekọb nụrụ na ndị Gaash agbakọtala megide ha ịlụ agha, n'ihi na ha egbuola eze ha na ndị isi ha, n'ihi na e nwere ndị isi iri na anọ n'obodo Gaash, ụmụ Jekọb egbukwara ha niile n'agha mbụ ahụ.
15 Ụmụ Jekọb n'ụbọchị ahụ yi uwe agha ha, ha wee gaa agha megide ndị bi na Gaash, na Gaash e nwere ndị siri ike ma dị ike nke ndị Amọraịt, Gaash bụkwa obodo kachasị ike ma sie ike n'ime obodo niile nke ndị Amọraịt, o nwekwara mgbidi atọ.
16 Ụmụ Jekọb wee bịarute Gaash, ha wee hụ ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ e mechiri emechi, ihe dị ka narị mmadụ ise guzo n'elu mgbidi dị n'èzí, ọtụtụ mmadụ dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri nọkwa na-eche ụmụ Jekọb ihu site n'èzí obodo ahụ dị n'azụ ya.
17 Ụmụ Jekọb wee bịaruo nso imeghe ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, mgbe ha na-abịaru nso, lee, ndị na-eche nche n'azụ obodo ahụ si n'ebe ha nọ pụta wee gbaa ụmụ Jekọb gburugburu.
18 Ụmụ Jekọb wee nọrọ n'etiti ndị Gaash, agha ahụ wee dịrị n'ihu na n'azụ ha, ndị ikom niile nọ n'elu mgbidi ahụ wee malite ịtụ akụ́ na nkume n'elu mgbidi ahụ.
19 Mgbe Juda hụrụ na ndị Gaash na-adị arọ karịa ha, o tiri mkpu nke ukwuu ma dịkwa egwu, ndị ikom Gaash niile wee tụọ egwu n'olu mkpu Juda, ndị ikom ahụ wee si na mgbidi daa n'ihi mkpu ike ya, ndị niile si n'èzí na n'ime obodo wee tụọ egwu nke ukwuu maka ndụ ha.
20 Ụmụ Jekọb ka nọ nso ịgbawa ọnụ ụzọ obodo ahụ, mgbe ndị Gaash tụbara nkume na akụ́ n'elu mgbidi ahụ, wee mee ka ha gbapụ n'ọnụ ụzọ ámá.
21 Ụmụ Jekọb wee laghachi megide ndị Gaash bụ́ ndị ha na ha nọ site n'èzí obodo ahụ, ha wee tie ha ihe nke ukwuu, dị ka ndị na-eti ihe n'elu osisi, ha enweghịkwa ike iguzogide ụmụ Jekọb, n'ihi na egwu na ụjọ ejidewo ha n'ihi mkpu ákwá nke Juda.
22 Ụmụ Jekọb wee gbuo ndị ikom niile nọ n'èzí obodo ahụ, ụmụ Jekọb wee bịaruo nso ime ka e nwee ọnụ ụzọ mbata n'obodo ahụ, ma lụọ ọgụ n'okpuru mgbidi obodo ahụ, mana ha enweghị ike n'ihi na ndị niile bi na Gaash ndị fọdụrụ n'obodo ahụ gbara mgbidi Gaash gburugburu n'akụkụ niile, nke mere na ụmụ Jekọb enweghị ike ịbịaru obodo ahụ nso ịlụso ha ọgụ.
23 Ụmụ Jekọb bịaruru nso n'otu akụkụ ịlụ ọgụ n'okpuru mgbidi ahụ, ndị bi na Gaash tụbara akụ na nkume n'elu ha dị ka mmiri ozuzo, ha wee gbapụ n'okpuru mgbidi ahụ.
24 Ndị Gaash, bụ́ ndị nọ n'elu mgbidi ahụ, hụrụ na ụmụ Jekọb enweghị ike imeri ha site n'okpuru mgbidi ahụ, ha wee taa ụmụ Jekọb ụta n'okwu ndị a, sị:
25 Gịnị mere gị n'agha ahụ nke na ị gaghị emeri? Ùnu ga-eme obodo Gaash dị ike na ndị bi na ya dịka unu mere obodo ndị Amọraịt ndị na-adịghị ike otú a? N'ezie, unu mere ndị na-adịghị ike n'etiti anyị ihe ndị a, gbuokwa ha n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, n'ihi na ha enweghị ike mgbe ha tụrụ egwu n'olu mkpu unu.
26 Ma ugbua, ùnu ga-enwe ike ịlụ ọgụ n'ebe a? N'ezie, unu niile ga-anwụ n'ebe a, anyị ga-abọ ọbọ n'okwu obodo ndị ahụ unu bibiri.
27 Ndị bi na Gaash wee taa ụmụ Jekọb ụta nke ukwuu, jiri chi ha kparị ha, ha wee malite ịtụ akụ́ na nkume n'elu mgbidi ahụ.
28 Juda na ụmụnne ya nụrụ okwu ndị bi na Gaash, iwe ha wee dị ọkụ nke ukwuu, Juda wee nweere Chineke ya ekworo n'okwu a, o wee tie mkpu, sị: “Onyenwe anyị, nyere anyị aka, zitere anyị na ụmụnne anyị aka.”
29 O wee gbaa ọsọ n'ebe dị anya site n'ike ya niile, jiri mma agha ya a mịpụtara amịpụta n'aka ya, o wee si n'ala gbapụ ma site n'ike ya, rịgoro mgbidi ahụ, mma agha ya wee daa n'aka ya.
30 Juda wee tie mkpu n'elu mgbidi ahụ, ndị ikom niile nọ n'elu mgbidi ahụ wee tụọ egwu, ụfọdụ n'ime ha wee si na mgbidi ahụ daa n'ime obodo wee nwụọ, ndị ka nọkwa n'elu mgbidi ahụ, mgbe ha hụrụ ike Juda, ha tụrụ egwu nke ukwuu wee gbaga n'obodo maka ndụ ha.
31 Ụfọdụ ndị nwere obi ike ịlụso Juda ọgụ n'elu mgbidi ahụ, ha wee bịaruo nso igbu ya mgbe ha hụrụ na ọ dịghị mma agha dị n'aka Juda, ha wee chee echiche ịtụba ya n'elu

mgbidi ahụ nye ụmụnne ya, ndị ikom iri abụọ si n'obodo ahụ bịakwara inyere ha aka, ha wee gbaa Juda gburugburu, ha niile tie mkpu n'elu ya, ha wee bịaruo ya nso na mma agha amịpụtara amịpụta, ha wee tụọ Juda ụjọ, Juda wee si na mgbidi ahụ tie mkpu.
32 Jekọb na ụmụ ya wee dọpụta ụta ahụ n'okpuru mgbidi ahụ, tie mmadụ atọ n'ime ndị nọ n'elu mgbidi ahụ, Juda wee malite iti mkpu, o wee sị, Onyenwe anyị, nyere anyị aka, Onyenwe anyị, zọpụta anyị, o wee tie mkpu n'olu dị elu n'elu mgbidi ahụ, a nụkwara mkpu ákwá ahụ n'ebe dị anya.
33 Mgbe o tisịrị mkpu a, o tikwara mkpu ọzọ, ndị ikom niile gbara Juda gburugburu n'elu mgbidi ahụ wee tụọ egwu, onye ọ bụla n'ime ha wee tụfuo mma agha ya n'aka ya mgbe ọ nụrụ mkpu na ịma jijiji nke Juda, wee gbaa ọsọ.
34 Juda wee were mma agha ndị dara n'aka ha, Juda wee lụọ ọgụ ma gbuo mmadụ iri abụọ n'ime ha n'elu mgbidi ahụ.
35 Ihe dị ka ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị iri asatọ ka nọ na-arịgo mgbidi ahụ site n'obodo ahụ, ha niile wee gbaa Juda gburugburu, Jehova wee mee ka egwu Juda dị ha n'obi, na ha enweghị ike ịbịaru ya nso.
36 Jekọb na ndị niile so ya wee dọpụta ụta ahụ n'okpuru mgbidi ahụ, ha wee gbuo mmadụ iri n'elu mgbidi ahụ, ha wee daa n'okpuru mgbidi ahụ, n'ihu Jekọb na ụmụ ya.
37 Mgbe ndị nọ n'elu mgbidi hụrụ na mmadụ iri abụọ n'ime ha anwụọla, ha wee jiri mma agha mịpụtara agbaga Juda, mana ha enweghị ike ịbịaru ya nso n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ike Juda.
38 Otu n'ime ndị dike ha nke aha ya bụ Arud bịarutere iji mma agha ya tie Juda isi, mgbe Juda tinyere ọta ya n'isi ngwa ngwa, mma agha ahụ wee tie ọta ahụ, o wee kewaa abụọ.
39 Nwoke a dị ike mgbe o merisịrị Juda gbara ọsọ maka ndụ ya, n'ihi egwu nke Juda, ụkwụ ya wee daa n'elu mgbidi ahụ, ọ dakwara n'etiti ụmụ Jekọb ndị nọ n'okpuru mgbidi ahụ, ụmụ Jekọb wee tie ya ihe ma gbuo ya.
40 Isi Judah wee gbue ya n'ihi ihe otiti nke dike ahụ, Juda fọrọ nke nta ka ọ nwụọ.
41 Juda wee tie mkpu n'elu mgbidi ahụ n'ihi ihe mgbu nke ihe otiti ahụ kpatara, mgbe Dan nụrụ ya, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya, o wee bilie gaa n'ebe dị anya, gbaa ọsọ, si n'ala gbapụ, rịgoro mgbidi ahụ n'ike iwe ya.
42 Mgbe Dan rutere n'elu mgbidi dị nso na Juda, ndị ikom niile nọ n'elu mgbidi ahụ gbara ọsọ, bụ́ ndị guzosiri ike megide Juda, ha wee rịgoro n'elu mgbidi nke abụọ, ha wee tụọ akụ́ na nkume n'elu Dan na Juda site na mgbidi nke abụọ, ha wee gbalịa ịchụpụ ha na mgbidi ahụ.
43 Akụ́ na nkume ndị ahụ wee daa Dan na Juda, ha fọrọ nke nta ka ha nwụọ n'elu mgbidi ahụ, ebe ọ bụla Dan na Juda si n'elu mgbidi ahụ gbapụ, e ji akụ́ na nkume si na mgbidi nke abụọ wakpo ha.
44 Jekọb na ụmụ ya ndị ikom ka nọ n'ọnụ ụzọ obodo ahụ n'okpuru mgbidi mbụ ahụ, ha enweghịkwa ike ịdọta ụta ha megide ndị bi n'obodo ahụ, n'ihi na ha ahụghị ha anya, ha nọ n'elu mgbidi nke abụọ.
45 Mgbe Dan na Juda enweghịzi ike ibuli nkume na akụ́ ndị dara n'elu ha site na mgbidi nke abụọ, ha abụọ gbapụrụ n'elu mgbidi nke abụọ nso ndị obodo ahụ, mgbe ndị obodo ahụ nọ n'elu mgbidi nke abụọ hụrụ na Dan na Juda abịakwutewo ha n'elu mgbidi nke abụọ, ha niile tiri mkpu wee daa n'ala n'etiti mgbidi ahụ.
46 Jekọb na ụmụ ya wee nụ mkpọtụ nke mkpu sitere n'ọnụ ndị obodo ahụ, ha ka nọkwa n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ha wee nwee nchegbu maka Dan na Juda, bụ́ ndị ha na-ahụghị, ha nọ n'elu mgbidi nke abụọ.
47 Naftali wee jiri ike iwe ya gbagoo n'elu mgbidi mbụ iji hụ ihe kpatara mkpọtụ mkpu nke ha nụrụ n'obodo ahụ, Isaka na Zebulọn bịaruru nso ịgbawa ọnụ ụzọ obodo ahụ, ha meghekwara ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ wee bata n'obodo ahụ.
48 Naftali we si na mgbidi nke mbụ wụlie elu gaa na nke abụọ, wee bịa nyere ụmụnne ya na ndị bi na Gaash nọ n'elu mgbidi aka, ebe ha hụrụ na Naftali bụ onye nke atọ nke gbagotere inyere ụmụnne ya aka, ha niile gbapụrụ wee gbadaa n'obodo ahụ, Jekọb na ụmụ ya ndị ikom niile na ụmụ okorobịa ha niile wee bata n'obodo ahụ.
49 Juda na Dan na Naftali we si na mgbidi rida n'ime obodo ahu, chua ndi bi n'obodo ahu, Simeon na Livai we si n'èzí obodo ahu puta, ha amaghi kwa na emeghewo onu-uzo ahu, ha we si n'ebe ahu rida rue mgbidi ahu, we ridakuru umu-nne-ha n'ime obodo ahu.
50 Ndị bi n'obodo ahụ niile agbadaala n'obodo ahụ, ụmụ Jekọb wee bịakwute ha n'akụkụ dị iche iche, agha ahụ wee megide ha site n'ihu na n'azụ, ụmụ Jekọb wee gbuo ha nke ukwuu, gbuokwa ihe dị ka puku iri abụọ n'ime ha, ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, ọ dịghị otu n'ime ha nwere ike iguzogide ụmụ Jekọb.
51 Ọbara gbawara nke ukwuu n'obodo ahụ, ọ dịkwa ka iyi mmiri, ọbara gbawara dị ka iyi mmiri gbawara ruo n'akụkụ obodo ahụ, wee ruo ọzara Betchorin.
52 Ndị Betchorin wee hụ ọbara si n'obodo Gaash na-asọpụta, ihe dị ka mmadụ iri asaa n'ime ha wee gbaa ọsọ ịhụ ọbara ahụ, ha wee bịarute ebe ọbara ahụ dị.
53 Ha wee soro ụzọ ọbara ahụ bịarute mgbidi obodo Gaash, ha wee hụ ọbara si n'obodo ahụ pụta, ha wee nụ olu mkpu ákwá sitere n'aka ndị bi na Gaash, n'ihi na ọ rịgoro n'eluigwe, ọbara ahụ wee na-asọpụta nke ukwuu dị ka iyi mmiri.
54 Ụmụ Jekọb niile ka nọ na-egbu ndị bi na Gaash, ha wee malite igbu ha ruo mgbede, ihe dị ka puku mmadụ iri abụọ, ndị ikom na ndị inyom, ndị Korin wee sị, N'ezie nke a bụ ọrụ ndị Hibru, n'ihi na ha ka na-alụ agha n'obodo niile nke ndị Amọraịt.
55 Ndị ahụ wee mee ngwa ngwa gbaga Betchorin, onye ọ bụla wee buru ngwa agha ya, ha wee tie mkpu nye ndị niile bi na Betchorin, bụ́ ndị yikwara ngwa agha ha ka ha gaa lụso ụmụ Jekọb ọgụ.
56 Mgbe ụmụ Jekọb gbuchara ndị bi na Gaash, ha gara gburugburu obodo ahụ ka ha wepụ ihe niile e gburu egbu, ha wee bata n'ime ime obodo ahụ, ha wee hụ ndị ikom atọ dị ike, ọ dighịkwa mma agha ọ bụla n'aka ha.
57 Ụmụ Jekọb wee rute ebe ha nọ, ndị dike wee gbaa ọsọ, otu n'ime ha wee jide Zebulọn, onye ọ hụrụ bụ nwa okorobịa dị mkpụmkpụ, o wee jiri ike ya tụda ya n'ala.
58 Jekọp onenisa ugwem ya, Jekọp onenisa ugwem ya onenisa ugwem ya, mè isa ugwem ya ibe ke ebi ugwem, mè isa ugwem ya ibe ke ebi ugwem ya ... isan̄a me lek ebi Zebulun.
59 Onye nke abụọ bịaruru nso wee jide Jekọb ka ọ tụda ya n'ala, Jekọb wee tụgharịa lee ya anya wee tie mkpu, ebe Simeon na Livaị gbara ọsọ ma tie ya n'úkwù wee gbuo ya n'ala.

60 Nwoke ahụ dị ike wee bilie n'ala n'ike iwe, Juda wee bịakwute ya tupu ọ gbadaa ụkwụ ya, wee jiri mma agha tie ya isi, isi ya wee gbawaa, ọ nwụọkwa.
61 Onye nke atọ dị ike, mgbe ọ hụrụ na e gburu ndị enyi ya, ọ gbapụrụ n'ihu ụmụ Jekọb, ụmụ Jekọb wee chụsoo ya n'obodo ahụ; mgbe nwoke ahụ dị ike na-agba ọsọ, ọ hụrụ otu n'ime mma agha nke ndị bi n'obodo ahụ, o wee bulie ya wee tụgharịa gaa n'ebe ụmụ Jekọb nọ wee jiri mma agha ahụ lụọ ha ọgụ.
62 Nwoke ahụ dị ike wee gbaga Juda ka ọ jiri mma agha tie ya isi, ọ dịghịkwa ọta ọ bụla dị n'aka Juda; mgbe ọ na-achọ igbu ya, Naftalaị we were ọta ya ngwa ngwa tinye ya n'isi Juda, mma agha nke nwoke dị ike wee tie ọta Naftalaị, Juda wee gbapụ mma agha ahụ.
63 Simiọn na Livaị wee gbaa ọsọ chụso nwoke ahụ dị ike n'ike, jiri mma agha ha gbuo ya, mma agha abụọ ahụ wee banye n'ahụ nwoke ahụ dị ike wee kewaa ya abụọ, n'ogologo.
64 Ụmụ Jekọb wee gbuo ndị dike atọ ahụ n'oge ahụ, tinyere ndị niile bi na Gaash, ụbọchị wee na-agwụ.
65 Ụmụ Jekọb wee gagharịa Gaash wee buru ihe niile e ji kwatara n'obodo ahụ, ọbụna ụmụ nta na ụmụ nwanyị ha na-ekweghị ka ha dịrị ndụ, ụmụ Jekọb wee mee Gaash dịka ha mere Sarton na Shaịlo.

ISI nke 40

1 Ụmụ Jekọb wee buru ihe niile Gaash kwatara, wee si n'obodo ahụ pụọ n'abalị.
2 Ha na-aga ije na-aga n'ụlọ elu Betchorin, ndị bi na Betchorin na-agakwa n'ụlọ elu izute ha, n'abalị ahụ ụmụ Jekọb na ndị bi na Betchorin, n'ụlọ elu Betchorin, lụrụ ọgụ.
3 Ndị niile bi na Betchorin bụ ndị dike, otu n'ime ha ekweghị ịgbapụ n'ihu otu puku mmadụ, ha wee lụọ ọgụ n'abalị ahụ n'elu ụlọ elu ahụ, a nụrụkwa mkpu ha n'abalị ahụ site n'ebe dị anya, ala wee maa jijiji n'ihi mkpu ha.
4 Ụmụ Jekọb niile tụrụ egwu ndị ikom ahụ, ebe ha na-alụbeghị ọgụ n'ọchịchịrị, ha wee nwee mwute nke ukwuu, ụmụ Jekọb wee tikuo Onyenwe anyị, sị: Nye anyị aka, Onyenwe anyị, napụta anyị ka anyị ghara ịnwụ n'aka ndị a na-ebighị úgwù.
5 Onye-nwe wee gee ntị n'olu ụmụ Jekọb, Onye-nwe wee mee ka oké ụjọ na mgbagwoju anya jide ndị Betchorin, ha wee lụọ ọgụ n'etiti onwe ha otu onye na ibe ya n'ọchịchịrị nke abalị, ma tie ibe ha ọtụtụ ọnụ ọgụgụ.
6 Ụmụ Jekọb, ebe ha matara na Jehova ewetawo mmụọ nke ajọ omume n'etiti ndị ikom ahụ, nakwa na ha na onye ibe ha lụrụ ọgụ, ha si n'etiti ndị otu ndị Betchorin pụọ wee ruo n'ebe a na-agbadata ụlọ elu Betchorin, wee gaa n'ihu, ha wee nọrọ ebe ahụ n'udo na ụmụ okorobịa ha n'abalị ahụ.
7 Ndị Betchorin wee lụọ ọgụ n'abalị ahụ dum, otu nwoke na nwanne ya nwoke, nke ọzọ na onye agbata obi ya, ha wee tie mkpu n'akụkụ niile n'elu ụlọ elu ahụ, a nụrụ mkpu ha n'ebe dị anya, ụwa dum wee maa jijiji n'olu ha, n'ihi na ha dị ike karịa ndị niile bi n'ụwa.
8 Ndị niile bi n'obodo ndị Kenan, ndị Het, ndị Amọraịt, ndị Haịvaịt, na ndị eze Kenan niile, tinyere ndị bi n'ofe Jọdan, nụrụ olu mkpu ákwá ahụ n'abalị ahụ.
9 Ha wee sị, "N'ezie, ndị a bụ agha ndị Hibru na-alụso obodo asaa ahụ ọgụ, ndị bịarutere ha nso; ònyekwa pụrụ iguzogide ndị Hibru ahụ?"
10 Ndị niile bi n'obodo ndị Kenan, na ndị niile bi n'ofe Jọdan, tụrụ egwu nke ukwuu n'ihi ụmụ Jekọb, n'ihi na ha sịrị, Lee, otu a ka a ga-eme anyị dịka e mere obodo ndị ahụ, n'ihi na ònye ga-eguzogide ike ha dị ike?
11 Mkpu nke ndị Korinịt wee dị oke ukwuu n'abalị ahụ, ha wee na-amụba; ha wee tie ibe ha ihe ruo ụtụtụ, e wee gbuo ọtụtụ n'ime ha.
12 Ututu wee nwuo, ụmụ Jekọb niile biliri n'isi ụtụtụ wee rịgoro n'ụlọ elu ahụ, ha wee gbuo ndị fọdụrụ n'ime ndị Korin n'ụzọ dị egwu, e wee gbuo ha niile n'ụlọ elu ahụ.
13 Na ɔbaa dɛ ɔbaa no see dɛ: Ewuradze, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor, na ɔbaa no sor.
14 Ụmụ Jekọb wee buru ihe niile ha kwatara n'agha Gaash, ha wee gaa Bet-chorin, ha wee hụ obodo ahụ jupụtara n'ụba dị ka ájá dị n'oké osimiri, ha wee lụọ ọgụ, ụmụ Jekọb wee gbuo ha n'ebe ahụ ruo mgbede.
15 Ụmụ Jekọb wee mee Bet-chorin dịka ha mere Gaash na Tapnak, nakwa dịka ha mere Haza, Sarton na Shaịlo.
16 Ụmụ Jekọb wee buru ihe ha kwatara n'ụlọ Bet-chorin na ihe niile ha kwatara n'obodo ndị ahụ, ha wee laghachi n'ụlọ ha n'ụbọchị ahụ na Shekem.
17 Ụmụ Jekọb wee lọta n'obodo Shekem, ha wee nọrọ n'èzí obodo ahụ, ha wee zuru ike n'ebe ahụ n'ihi agha ahụ, wee nọrọ ebe ahụ abalị dum.
18 Ha wee si n'obodo ahụ pụọ, tinyere ihe niile ha kwatara n'obodo ndị ahụ, ha abanyeghịkwa n'obodo ahụ, n'ihi na ha sịrị, Ma eleghị anya, agha ọzọ ga-abịa megide anyị, ha ga-abịa gbaa anyị gburugburu na Shekem.
19 Jekọb na ụmụ ya na ndị ohu ha wee nọrọ n'abalị ahụ na echi ya n'akụkụ ubi ahụ Jekọb zụtara n'aka Hemọ n'ọnụ ego ise, ihe niile ha lụtara wee dịrị n'aka ha.
20 Ihe niile ụmụ Jekọb kwatara dị n'ubi ahụ, dị oke ukwuu dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri.
21 Ndị bi n'ala ahụ wee legide ha anya site n'ebe dị anya, ndị niile bi n'ala ahụ wee tụọ egwu ụmụ Jekọb ndị mere ihe a, n'ihi na ọ dịghị eze ọ bụla site n'oge ochie mere ihe dị otu a.
22 Ndị eze asaa nke ndị Kenan kpebiri ime udo na ụmụ Jekọb, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha, n'ihi ụmụ Jekọb.
23 N'ụbọchị ahụ, n'ụbọchị nke asaa, Jafia, eze Hebron, zigara eze Ai ozi nzuzo, nye eze Gibeọn, nye eze Shalem, nye eze Adulam, nye eze Lakish, nye eze Chaza, nye eze Kenan niile ndị nọ n'okpuru ha, sị,
24 Sorom rigo, biakutem, ka ayi we jekuru umu Jekob, M'gēme kwa ka ha di n'udo, ka ha we ba kwa ndu, ka ala-unu nile we ghara ibibi site na mma-agha nke umu Jekob, dika ha mere Shekem na obodo nile gbara ya gburugburu, dika unu nụrụ ma hu.
25 Ma mgbe ị bịakwutere m, abịala na ọtụtụ mmadụ, kama ka eze ọ bụla kpọta ndị isi atọ ya, ka onyeisi ọ bụla kpọtakwa ndị isi atọ ya.
26 Bịanụ n'ebe a unu niile bi na Hibrọn, anyị ga-agakwuru ụmụ Jekọb, rịọ ha ka ha mee nkwekọrịta udo na anyị.
27 Ndị eze niile ahụ wee mee dịka eze Hebron siri zigaara ha, n'ihi na ha niile nọ n'okpuru ndụmọdụ na iwu ya, ndị eze Kenan niile wee zukọta ịgakwuru ụmụ Jekọb ka ha mee udo; ụmụ Jekọb wee laghachi wee gaa n'akụkụ ubi dị na Shekem, n'ihi na ha atụkwasighị ndị eze ala ahụ obi.

28 Ụmụ Jekọb wee laghachi wee nọrọ n'ọhịa ụbọchị iri, ọ dịghịkwa onye bịara ịlụso ha agha.
29 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na agha adighị, ha niile zukọrọ wee gaa n'obodo Shekem, ụmụ Jekọb wee nọrọ na Shekem.
30 Mgbe ụbọchị iri anọ gachara, eze niile nke ndị Amọraịt zukọtara site n'ebe niile ha wee bịarute Hebrọn, bịakwute Jafia, eze Hibrọn.
31 Na ɔbaa dɛ ɔbaa Hebron dɛ ɔnhwɛ Jacob n'egya do, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa Hebron, na ɔbaa dɛ ɔbaa Jacob n'egya do, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa, na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa.
32 Eze Hebron wee pụọ, ya na ndị isi atọ ya na ndị ikom itoolu, ndị eze ndị a wee kpebie igakwuru ụmụ Jekọb ka ha mee udo.
33 Ha wee sị eze Hibrọn, "Gaa n'ihu anyị na ndị ikom gị, gwa ụmụ Jekọb okwu n'aha anyị, anyị ga-esokwa gị wee kwado okwu gị." Eze Hibrọn wee mee otú ahụ.
34 Ụmụ Jekọb wee nụ na ndị eze Kenan niile ezukọtala ma zuru ike na Hebron, ụmụ Jekọb wee ziga mmadụ anọ n'ime ndị ohu ha dị ka ndị nledo, sị: "Gaanụ ledo ndị eze a, chọọ ma nyochaa ndị ikom ha ma hà dị ole na ole ma hà dị ọtụtụ, ma ọ bụrụ na ha dị ole na ole, gụọ ha niile wee laghachi."
35 Ndị ohu Jekọb wee gaa n'ebe ndị eze a nọ n'ụzọ nzuzo, wee mee ihe ụmụ Jekọb nyere ha n'iwu, n'ụbọchị ahụ ha laghachiri n'ebe ụmụ Jekọb nọ, sị ha, "Anyị bịakwutere ndị eze ahụ, ha dị naanị ole na ole n'ọnụ ọgụgụ, anyị wee gụọ ha niile, lee, ha dị narị abụọ na iri asatọ na asatọ, ndị eze na ndị ikom."
36 Ụmụ Jekọb wee sị, "Ha dị ole na ole n'ọnụọgụgụ, ya mere anyị niile agaghị apụkwuru ha." Ụmụ Jekọb wee bilie n'ụtụtụ wee họrọ mmadụ iri isii na abụọ n'ime ha, tinyere mmadụ iri n'ime ụmụ Jekọb so ha gaa; ha wee kee ngwa agha ha n'úkwù, n'ihi na ha sịrị, "Ha na-abịa ịlụso anyị agha, n'ihi na ha amaghị na ha na-abịa ime udo na ha."
37 Ụmụ Jekọb na ndị ohu ha wee gawa n'ọnụ ụzọ ámá Shekem, gakwuru ndị eze ahụ, nna ha Jekọb sokwa ha.
38 Mgbe ha pụtara, lee, eze Hebron na ndị isi atọ ya na ndị ikom itoolu so ya na-abịa n'ụzọ megide ụmụ Jekọb, ụmụ Jekọb wee welie anya ha elu, hụ Jafia, eze Hebron, n'ebe dị anya, ya na ndị isi ya ka ha na-abịa izute ha, ụmụ Jekọb wee guzoro n'ebe dị anya n'ọnụ ụzọ ámá Shekem, ha anọghịkwa ebe ahụ.
39 Eze Hebron wee na-aga n'ihu, ya na ndị isi ya, ruo mgbe ọ bịarutere nso ụmụ Jekọb, ya na ndị isi ya wee kpọọ isiala nye ha, eze Hebron wee nọdụ ala na ndị isi ya n'ihu Jekọb na ụmụ ya.
40 Ụmụ Jekọb wee sị ya, "Gịnị mere gị, eze Hebron? Gịnị mere i ji bịakwute anyị taa? Gịnị ka ị chọrọ n'aka anyị?" Eze Hebron wee sị Jekọb, "Biko, onyenwe m, ndị eze Kenan niile abịala taa ime udo na gị."
41 Ụmụ Jekọb nụrụ okwu eze Hebron, ha ekweghịkwa ka o mee ihe ọ gwara ha, n'ihi na ụmụ Jekọb ekweghị na ya, n'ihi na ha chere na eze Hebron agwaala ha okwu aghụghọ.
42 Eze Hebron matara site n'okwu ụmụ Jekọb, na ha ekweghị okwu ya, eze Hebron bịakwutere Jekọb nso, sị ya, "Ana m arịọ gị, onyenwe m, ka obi sie gị ike na ndị eze a niile bịakwutere gị n'udo, n'ihi na ha abịaghị na ndị ikom ha niile, ha ewetaghịkwa ngwa agha ha, n'ihi na ha bịara ịchọ udo n'aka onyenwe m na ụmụ ya."
43 Ụmụ Jekọb wee zaa eze Hebron, sị, Ziga ndị eze a niile, ọ bụrụkwa na ị gwa anyị eziokwu, ka ha bịa n'ihu anyị n'otu n'otu, ọ bụrụkwa na ha abịakwute anyị n'enweghị ngwa ọgụ, anyị ga-amata na ha na-achọ udo n'aka anyị.
44 Yafia, eze Hebron, zigara otu n'ime ndị ikom ya ka ha bịakwute eze, ha niile wee bịa n'ihu ụmụ Jekọb, kpọọ isiala nye ha n'ala, ndị eze ndị a nọdụrụ ala n'ihu Jekọb na ụmụ ya, ha wee gwa ha okwu, sị:
45 Anyị anụwo ihe niile i mere ndị eze ndị Amọraịt site na mma agha gị na ogwe aka dị ike nke ukwuu, nke mere na ọ dịghị onye nwere ike iguzo n'ihu gị, anyị wee tụọ egwu gị n'ihi ndụ anyị, ka ọ ghara ịdakwasị anyị dịka o mere ha.
46 Ya mere, anyị abịakwutewo unu ka anyị mee nkwekọrịta udo n'etiti anyị, ugbu a, gbaa anyị ọgbụgba ndụ udo na eziokwu, ka unu ghara itinye aka na anyị, ebe ọ bụ na anyị etinyeghị aka na unu.
47 Ụmụ Jekọb wee mara na ha bịara ịchọ udo n'aka ha, ụmụ Jekọb wee gee ha ntị, ha wee gbaa ndụ.
48 Ụmụ Jekọb ṅụụrụ ha iyi na ha agaghị etinye aka na ha, ndị eze Kenan niile ṅụkwaara ha iyi, ụmụ Jekọb wee mee ka ha bụrụ ndị ọrụ ụtụ site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu.
49 Mgbe nke a gasịrị, ndị isi eze niile na ndị ikom ha bịara n'ihu Jekọb, ha ji onyinye n'aka ha nye Jekọb na ụmụ ya, ha wee kpọọrọ ya isiala.
50 Ndị eze a wee gbaa ụmụ Jekọb ume ma rịọ ha ka ha weghachite ihe niile ha kwatara n'obodo asaa nke ndị Amọraịt, ụmụ Jekọb wee mee otú ahụ, ha wee weghachite ihe niile ha kwatara, ụmụ nwanyị, ụmụntakịrị, anụ ụlọ na ihe niile ha kwatara, ha wee zipụ ha, onye ọ bụla wee laa n'obodo nke ya.
51 Ndị eze a niile kpọọrọ ụmụ Jekọb isiala ọzọ, ha zigaara ha ma ọ bụ wetara ha ọtụtụ onyinye n'oge ahụ, ụmụ Jekọb wee zipụ ndị eze a na ndị ikom ha, ha wee si n'ebe ha nọ pụọ n'obodo ha n'udo, ụmụ Jekọb laghachikwara n'ụlọ ha, na Shekem.
52 Udo dịkwa n'etiti ụmụ Jekọb na ndị eze Kenan site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ruo mgbe ụmụ Izrel bịara keta ala Kenan.

ISI nke 41

1 Ma n'ọgbụgba afọ ahụ, ụmụ Jekọb si na Shekem kwalie, ha wee bịarute Hebrọn, bụ́ nna ha Aịzik, wee biri n'ebe ahụ, mana ìgwè ewu na atụrụ ha na ìgwè ehi ha na-azụ anụ kwa ụbọchị na Shekem, n'ihi na ebe ahụ dị mma ma baa uru n'oge ahụ, Jekọb na ụmụ ya na ezinụlọ ha niile bi na ndagwurugwu Hebron.
2 O wee ruo n'oge ahụ, n'afọ ahụ, bụ́ afọ narị na isii nke ndụ Jekọb, n'afọ nke iri nke Jekọb si Padan-eram lọta, na Lia nwunye Jekọb nwụrụ; ọ dị afọ iri ise na otu mgbe ọ nwụrụ na Hebron.
3 Jekọb na ụmụ ya wee lie ya n'ọgba dị n'ọhịa Makpela, nke dị na Hebron, nke Abraham zụtara n'aka ụmụ Het, ka ọ bụrụ ebe ili ozu.
4 Ụmụ Jekọb bi n'ụlọ nna ha na ndagwurugwu Hebron, ndị niile bi n'ala ahụ wee mara ike ha, aha ha wee gbasaa n'ala ahụ dum.
5 Josef nwa Jekọb, na Benjamin nwanne ya nwoke, ụmụ Rachel, nwunye Jekọb, ka dị obere n'oge ahụ, ha esoghịkwa ụmụnne ha pụọ n'agha ha n'obodo niile nke ndị Amọraịt.

6 Mgbe Josef hụrụ ike nke ụmụnne ya na ịdị ukwuu ha, o toro ha ma too ha, mana o mere onwe ya ka ọ dị ukwuu karịa ha, ma bulie onwe ya elu karịa ha; Jekọb, nna ya, hụkwara ya n'anya karịa ụmụ ya niile, n'ihi na ọ bụ nwa nwoke nke agadi ya, sitekwa n'ịhụnanya o nwere n'ebe ọ nọ, o mere ya uwe elu nwere ọtụtụ agba.
7 Mgbe Josef hụrụ na nna ya hụrụ ya n'anya karịa ụmụnne ya, ọ nọgidere na-ebuli onwe ya elu karịa ụmụnne ya, o wee wetara nna ya akụkọ ọjọọ gbasara ha.
8 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ omume Josef niile n'ebe ha nọ, nakwa na nna ha hụrụ ya n'anya karịa onye ọ bụla n'ime ha, ha kpọrọ ya asị, ha enweghịkwa ike ịgwa ya okwu n'udo ụbọchị niile.
9 Josef dị afọ iri na asaa, ọ ka nọkwa na-eme ka onwe ya dị ukwuu karịa ụmụnne ya, o wee chee echiche ibuli onwe ya elu karịa ha.
10 N'oge ahụ, ọ rọrọ nrọ, ọ bịakwutere ụmụnne ya wee kọọrọ ha nrọ ya, ọ sịrị ha, Nrọ m, lee, anyị niile na-eke ùkwù n'ubi, ùkwù m wee bilie daa n'ala, ùkwù unu wee gbaa ya gburugburu ma kpọọ isiala nye ya.
11 Ụmụnne ya wee zaa ya, sị ya: Gịnị ka nrọ a ị rọrọ pụtara? Ì na-eche n'obi gị na ị ga-achị anyị ma ọ bụ chịa anyị?
12 Ọ ka nọ na-abịa kọọrọ nna ya Jekọb ihe a, Jekọb wee susuo Josef ọnụ mgbe ọ nụrụ okwu ndị a n'ọnụ ya, Jekọb wee gọzie Josef.
13 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ na nna ha gọziri Josef ma sutụ ya ọnụ, nakwa na ọ hụrụ ya n'anya nke ukwuu, ha malitere ịkpọrọ ya ekworo ma kpọọ ya asị karịa.
14 Mgbe nke a gasịrị, Josef rọrọ nrọ ọzọ wee kọọrọ nna ya nrọ ahụ n'ihu ụmụnne ya, Josef wee sị nna ya na ụmụnne ya, Lee, arọ m nrọ ọzọ, lee, anyanwụ na ọnwa na kpakpando iri na otu kpọọrọ m isiala.
15 Nna ya wee nụ okwu Josef na nrọ ya, ebe ọ hụrụ na ụmụnne ya kpọrọ Josef asị n'ihi okwu a, Jekọb wee baara Josef mba n'ihu ụmụnne ya n'ihi ihe a, sị, Gịnị ka nrọ a ị rọrọ pụtara, nke a na-emekwa ka ị na-eto onwe gị n'ihu ụmụnne gị ndị tọrọ gị?
16 Ì chere n'obi gị na mụ na nne gị na ụmụnne gị iri na otu ga-abịa kpọọ isiala nye gị, na ị na-ekwu ihe ndị a?
17 Ụmụnne ya wee nweere ya anyaụfụ n'ihi okwu na nrọ ya, ha wee kpọọ ya asị, Jekọb wee debe nrọ ndị ahụ n'obi ya.
18 Ụmụ Jekọb wee gaa ịzụ ìgwè atụrụ nna ha na Shekem otu ụbọchị, n'ihi na ha ka bụ ndị na-azụ anụ n'oge ahụ; mgbe ụmụ Jekọb nọ na-azụ anụ na Shekem n'ụbọchị ahụ, ha gbutere oge, oge ịchịkọta anụ ụlọ agafee, ha erutebeghịkwa.
19 Jekọb wee hụ na ụmụ ya ndị ikom na-egbu oge na Shekem, Jekọb wee sị n'obi ya, "Ma eleghị anya ndị Shekem ebiliwo ibuso ha agha, n'ihi ya ha anọghị nso taa."
20 Jekọb wee kpọọ Josef nwa ya wee nye ya iwu, sị: “Lee, ụmụnne gị na-azụ anụ na Shekem taa, ma lee, ha alọghachibeghị; biko, gaa hụ ebe ha nọ, kọọrọ m maka ọdịmma ụmụnne gị na ọdịmma ìgwè atụrụ ahụ.”
21 Jekọb wee ziga nwa ya nwoke bụ́ Josef gaa ndagwurugwu Hibrọn, Josef wee bịakwute ụmụnne ya na Shekem, ọ hụghịkwa ha, Josef wee gaa gburugburu ubi dị nso na Shekem, ịhụ ebe ụmụnne ya tụgharịrị, o wee hapụ ụzọ ya n'ọzara, ọ maghịkwa ụzọ ọ ga-esi gaa.
22 Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị hụrụ ya ka ọ na-awagharị n'ụzọ na-aga n'ọhịa, Josef wee sị mmụọ ozi nke Onyenwe anyị, “Ana m achọ ụmụnne m; ḯ nụbeghị ebe ha na-azụ anụ?” Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị wee sị Josef, “Ahụrụ m ụmụnne gị ka ha na-azụ anụ ebe a, anụkwara m ha ka ha na-ekwu na ha ga-aga ịzụ anụ na Dotan.”
23 Josefu gere ntị n'olu mmụọ ozi nke Onyenwe anyị, o wee gaa hụ ụmụnne ya na Dotan, ọ hụkwara ha na Dotan na-azụ ìgwè atụrụ.
24 Josef wee gakwuru ụmụnne ya, tupu ọ bịaruo ha nso, ha kpebiri igbu ya.
25 Simeon we si umu-nne-ya, Le, nwoke nrọ abiaruwo ayi ta, ya mere, bia ka ayi bụe ya, tubà ya n'otù n'ime olulu di n'ọzara, ma mbẹ nna-ya chọputara ya n'aka-ayi, ayi gāsi na ajọ anu-ọhia eriwo ya.
26 Reuben wee nụ okwu ụmụnne ya gbasara Josef, o wee sị ha, Unu ekwesighị ime ihe a, n'ihi na olee otú anyị ga-esi legide nna anyị Jekọb anya? Tụba ya n'olulu a ka ọ nwụọ n'ebe ahụ, mana agbatịla aka ya n'ahụ ya ka ọ wụfuo ọbara ya; Reuben wee kwuo nke a iji napụta ya n'aka ha, ka o wee kpọghachite ya nna ya.
27 Mgbe Josef bịakwutere ụmụnne ya, ọ nọdụrụ ala n'ihu ha, ha wee bilie n'elu ya, jide ya wee tie ya ihe n'ala, yipụ uwe elu ya nke nwere ọtụtụ agba.
28 Ha wee jide ya tụba ya n'olulu, mmiri adighịkwa n'olulu ahụ, ma e wezụga agwọ na akpị. Josef tụrụ egwu agwọ na akpị ndị nọ n'olulu ahụ. Josef wee tie mkpu n'olu dara ụda, Jehova wee zoo agwọ na akpị n'akụkụ olulu ahụ, ha emeghịkwa Josef ihe ọjọọ ọ bụla.
29 Josef wee si n'olulu ahụ kpọọ ụmụnne ya òkù, sị ha, Gịnị ka m mere unu, gịnịkwa ka m mere mmehie? Gịnị mere unu anaghị atụ egwu Onyenwe anyị n'ebe m nọ? Ọ̀ bụ na abụghị m onye ọkpụkpụ na anụ ahụ unu, ọ bụghịkwa nna unu Jekọb, nna m? Gịnị mere unu ji mee m ihe a taa, oleekwa otú unu ga-esi lee nna anyị Jekọb anya?
30 O wee gaa n'ihu na-eti mkpu ma na-akpọku ụmụnne ya site n'olulu ahụ, wee sị, Juda, Simeon, na Livai, ụmụnne m, kpọlite m n'ebe gbara ọchịchịrị nke unu tinyere m, bịakwa taa ka m nwee ọmịiko n'ebe m nọ, ụmụ Jehova, na ụmụ Jekọb nna m. Ọ bụrụkwa na emehiewo m unu, ọ̀ bụ na unu abụghị ụmụ Abraham, Aịsak, na Jekọb? Ọ bụrụ na ha ahụ nwa mgbei, ha nwere ọmịiko n'ebe ọ nọ, ma ọ bụ onye agụụ na-agụ, ha nyere ya nri ka o rie, ma ọ bụ onye akpịrị na-akpọ nkụ, ha nyere ya mmiri ka ọ ṅụọ, ma ọ bụ onye gba ọtọ, ha kpuchiri ya uwe!
31 Oleezi otu ị ga-esi gbochie nwanne gị ọmịiko, n'ihi na abụ m anụ ahụ na ọkpụkpụ gị, ọ bụrụkwa na emehie m gị, n'ezie ị ga-eme nke a n'ihi nna m!
32 Josef wee kwuo okwu ndị a site n'olulu ahụ, ụmụnne ya enweghịkwa ike ige ya ntị, ha enweghịkwa ike ịnụ okwu Josef, Josef nọkwa na-ebe ákwá ma na-akwa ákwá n'olulu ahụ.
33 Josefu we si, Ọ ga-adị mma ma a sị na nna m maara, taa, ihe ụmụnne m mere m, na okwu ndị ha gwara m taa.
34 Ụmụnne ya niile nụrụ mkpu ákwá ya na ịkwa ákwá ya n'olulu ahụ, ụmụnne ya wee pụọ n'olulu ahụ, ka ha wee ghara ịnụ mkpu ákwá Josef na ákwá ya n'olulu ahụ.

ISI nke 42

1 Ha wee gaa nọdụ ala n'akụkụ nke ọzọ, ihe dị ka ebe a ga-agba ụta, ha wee nọdụ ala n'ebe ahụ iri nri, ma mgbe ha nọ

na-eri nri, ha gbara izu ihe a ga-eme ya, ma ọ bụ igbu ya ma ọ bụ ịkpọghachi ya nna ya.
2 Ha nọ na-agbaso ndụmọdụ ahụ, mgbe ha lere anya elu, hụ, ma lee otu ìgwè ndị Ishmael ka ha na-abịa n'ebe dị anya n'ụzọ Gilied, na-agbadata Ijipt.
3 Juda wee sị ha, “Olee uru ọ ga-abara anyị ma anyị gbuo nwanne anyị nwoke? Ma eleghị anya Chineke ga-achọ ya n'aka anyị; nke a bụ ndụmọdụ unu ga-enye ya: Lee ìgwè ndị Ishmael a na-arịda Ijipt.
4 Ugbu a, bịanụ ka anyị chụpụ ya n'aka ha, ka aka anyị ghara ịdị n'ahụ ya, ha ga-edugakwa ya n'etiti ndị ala ahụ, ọ ga-alakwa n'iyi n'etiti ndị ala ahụ, anyị agaghịkwa eji aka anyị gbuo ya. Ihe a wee dị ụmụnne ya mma, ha wee mee ihe dịka okwu Juda si dị.
5 Mgbe ha na-akparịta ụka gbasara okwu a, tupu ndị Ishmael abịarute ha, ndị ikom asaa sitere na Midian na-azụ ahịa gafere ha, ka ha na-agafe, akpịrị kpọrọ ha nkụ, ha wee welie anya ha elu hụ olulu ahụ e gburu Josef, ha wee legide anya, ma lee ụdị nnụnụ niile dị n'elu ya.
6 Ndị Midian ndị a wee gbaga n'olulu ahụ ịnụ mmiri, n'ihi na ha chere na mmiri dị na ya, mgbe ha bịarutere n'ihu olulu ahụ, ha nụrụ olu Josef ka ọ na-ebe ákwá ma na-akwa ákwá n'olulu ahụ, ha lere anya n'olulu ahụ, ha wee hụ, ma lee, otu nwa okorobịa mara mma ma mara mma.
7 Ha wee kpọọ ya òkù, sị: Ònye ka ị bụ, ònye kpọbatara gị ebe a, ònye kpọbatara gị n'olulu a, n'ọzara? Ha niile wee nyere aka kpọlite Josef, ha wee dọpụta ya, kpọpụta ya n'olulu ahụ, kpọpụta ya, wee buru ya pụọ n'ụzọ ha wee gafere ụmụnne ya.
8 Ndị a wee sị ha, Gịnị mere unu ji mee nke a, napụ ohu anyị n'aka anyị wee lawa? N'ezie anyị tinyere nwa okorobịa a n'olulu n'ihi na o nupụụrụ anyị isi, unu bịa kpọlite ya ma duru ya pụọ; ugbu a, weghachite anyị ohu anyị.
9 Ndị Midian wee zaa ụmụ Jekọb, sị: “Ònye bụ ohu unu, ka ọ bụ nwoke a na-ejere unu ozi? Ma eleghị anya, unu niile bụ ndị ohu ya, n'ihi na ọ mara mma karịa onye ọ bụla n'ime unu, gịnịkwa mere unu niile ji na-ekwu okwu ụgha nye anyị?”
10 Ya mere, ugbu a anyị agaghị ege ntị n'okwu gị, anyị agaghịkwa ege gị ntị, n'ihi na anyị hụrụ nwa okorobịa ahụ n'olulu dị n'ọzara, anyị wee jide ya; ya mere anyị ga-aga.
11 Ụmụ Jekọb niile bịakwutere ha wee bilie bịakwute ha wee sị ha, “Nyeghachi anyị ohu anyị, gịnị mere unu niile ga-eji nwụọ n'ọnụ mma agha?” Ndị Midian wee tie mkpu megide ha, ha wee dọpụta mma agha ha, bịaruo nso ịlụso ụmụ Jekọb ọgụ.
12 Ma lee, Simeon biliri n'oche ya megide ha, wee daa n'ala, mịpụta mma agha ya wee bịakwute ndị Midian, o wee tie mkpu dị egwu n'ihu ha, nke mere na a nụrụ mkpu ya n'ebe dị anya, ala wee maa jijiji n'ihi mkpu Simeon.
13 Ndị Midian wee tụọ egwu n'ihi Simiọn na olu mkpu ya, ha wee daa kpuo ihu ha n'ala, ụjọ wee jide ha nke ukwuu.
14 Simiọn wee sị ha, N'ezie, abụ m Simiọn, nwa Jekọb, onye Hibru, onye, naanị ya na nwanne m nwoke, bibiri obodo Shekem na obodo ndị Amọraịt; otu a ka Chineke ga-eme m ọzọ, na ọ bụrụ na ụmụnne unu niile bụ́ ndị Midian na ndị eze Kenan esoro unu bịa, ha agaghị enwe ike ịlụso m ọgụ.
15 Ugbu a, weghachite anyị nwa okorobịa ị kpọọrọ, ka m wee ghara inye anụ ahụ gị nye nnụnụ nke eluigwe na anụ ọhịa nke ụwa.
16 Ndị Midian tụrụ Simiọn egwu karịa, ha wee bịakwute ụmụ Jekọb n'ụjọ na ụjọ, na okwu mwute, sị:
17 N'ezie, ị kwuru na nwa okorobịa ahụ bụ ohu gị, na ọ nupụkwara isi megide gị, n'ihi ya ị tinyere ya n'olulu; gịnịzi ka ị ga-eme ohu nke nupụrụ isi megide onye nwe ya? Ugbu a, ree ya nye anyị, anyị ga-enyekwa gị ihe niile ị chọrọ maka ya; Onyenwe anyị wee nwee obi ụtọ ime nke a ka ụmụ Jekọb ghara igbu nwanne ha.
18 Ndị Midian wee hụ na Josef mara mma nke ukwuu, dịkwa mma n'anya; ha chọrọ ya n'obi ha, ha wee malite ịzụta ya n'aka ụmụnne ya.
19 Ụmụ Jekọb wee gee ntị n'okwu ndị Midian wee ree nwanne ha Josef nye ha mkpụrụ ego ọlaọcha iri abụọ, mana Reuben nwanne ha anọghị ya, ndị Midian wee kpọrọ Josef gaa n'ihu na njem ha gaa Gilead.
20 Ha na-aga n'okporo ụzọ, ndị Midian wee chegharịa n'ihe ha mere, n'ịzụta nwa okorobịa ahụ, otu onye wee sị ibe ya, Gịnị bụ ihe a anyị mere, n'ịkpọrọ nwa okorobịa a si n'aka ndị Hibru, onye mara mma nke ukwuu, onye a ma ama nke ukwuu?
21 Ma eleghị anya, e zuru nwa okorobịa a n'ala ndị Hibru, gịnịkwa mere anyị ji mee ihe a? Ọ bụrụ na a chọọ ya ma hụ ya n'aka anyị, anyị ga-anwụ site n'aka ya.
22 Ugbua, ndị siri ike na ndị dị ike ereela anyị ya, ike nke otu onye ị hụrụ taa; ikekwe ha zuru ya n'ala ya site n'ike ha na ogwe aka ha dị ike, ya mere ereela anyị ya maka obere ọnụ ahịa anyị nyere ha.
23 Mgbe ha na-akparịta ụka otú a, ha lere anya, hụ ìgwè ndị Ishmael na-abịa na mbụ, nke ụmụ Jekọb hụrụ, ka ha na-agakwuru ndị Midian, ndị Midian wee sị ibe ha, “Bịa ka anyị ree nwa okorobịa a nye ndị Ishmael ndị na-abịa izute anyị, anyị ga-anara ya obere ihe anyị nyere ya, a ga-anapụtakwa anyị n'ihe ọjọọ ya.”
24 Ha wee mee otú ahụ, ha wee ruo ndị Ishmael, ndị Midian wee ree Josef nye ndị Ishmael n'ọnụ ego ọlaọcha iri abụọ ha nyere ya ụmụnne ya.
25 Ndị Midian wee gawa n'ụzọ ha na-aga Gilied, ndị Ishmael wee kpọrọ Josef, ha wee hapụ ya ka ọ nọkwasị n'otu n'ime kamel, ha wee duru ya gaa Ijipt.
26 Josef nụrụ na ndị Ishmael na-aga Ijipt, Josef wee kwaa ákwá ma kwaa ákwá maka ihe a nke mere na ọ ga-anọ n'ebe dị anya site n'ala Kenan, site n'aka nna ya, o wee kwaa ákwá nke ukwuu mgbe ọ nọ n'elu kamel, otu n'ime ndị ikom ha wee legide ya anya, wee mee ka ọ si n'elu kamel ahụ rịdata ma jee ije n'ụkwụ, ma n'agbanyeghị nke a, Josef nọgidere na-akwa ákwá ma na-akwa ákwá, o wee sị, Nna m, Nna m.
27 Otu n'ime ndị Ishmael wee bilie tie Josef ihe n'agba, ọ ka nọkwa na-akwa ákwá; ike gwụrụ Josef n'ụzọ, ọ nweghịkwa ike ịga n'ihu n'ihi obi ilu nke mkpụrụ obi ya, ha niile wee tie ya ihe ma tie ya ihe n'ụzọ, ha wee tụọ ya ụjọ ka o wee kwụsị ịkwa ákwá.
28 Jehova wee hụ ọchịchọ Josef na nsogbu ya, Jehova wee mee ka ọchịchịrị na mgbagwoju anya dakwasị ndị ikom ahụ, aka nke onye ọ bụla tiri ya wee kpọọ nkụ.
29 Ha wee juọ ibe ha, sị: “Gịnị bụ ihe a Chineke mere anyị n'ụzọ?” Ha amaghị na ihe a dakwasịrị ha n'ihi Josef.” Ndị

ikom ahụ wee gawa n'okporo ụzọ, ha wee gafere n'okporo ụzọ Efrata ebe e liri Rechel.
30 Josef wee ruo n'ili nne ya, Josef wee gbapụ ọsọ gaa n'ili nne ya, daa n'ili ahụ wee kwaa ákwá.
31 Josef wee tie mkpu n'olu dara ụda n'ili nne ya, o wee sị, Nne m, Nne m, gị onye mụrụ m, teta ugbu a, bilie hụ nwa gị nwoke, ka e si ree ya ka ọ bụrụ ohu, ọ dighịkwa onye ga-emere ya ebere.
32 Bilie hụ nwa gị nwoke, kwaa ákwá nye m n'ihi nsogbu m, hụkwa obi ụmụnne m.
33 Kpọte nne m, teta, teta n'ụra gị maka m, ma duzie agha gị megide ụmụnne m. Lee ka ha si yipụ m uwe m, ree m ugboro abụọ ka ọ bụrụ ohu, kewapụkwa m n'ebe nna m nọ, ọ dighịkwa onye ga-emere m ebere.
34 Bilie ma kpee ha ikpe n'ihu Chineke, hụkwa onye Chineke ga-ekpe ikpe n'ikpe, na onye ọ ga-ama ikpe.
35 Bilie, nne m, bilie, teta n'ụra gị hụ nna m otú mkpụrụ obi ya dị n'ebe m nọ taa, kasie ya obi ma mee ka obi ya dị jụụ.
36 Josef wee gaa n'ihu ikwu okwu ndị a, Josef wee tie mkpu ákwá nke ukwuu n'ili nne ya; o wee kwụsị ikwu okwu, n'ihi obi ilu ya wee daa jụụ dị ka nkume dị n'elu ili ahụ.
37 Josef wee nụ olu na-agwa ya okwu site n'ala, nke zara ya n'obi ilu, na n'olu ịkwa ákwá na ekpere n'okwu ndị a:
38 Nwa m nwoke, nwa m nwoke Josef, anụwo m olu ákwá gị na olu ákwá gị; ahụwo m anya mmiri gị; amaara m nsogbu gị, nwa m nwoke, ọ na-ewutekwa m n'ihi gị, a na-agbakwụnyekwa nnukwu mwute na mwute m.
39 Ugbua nwa m nwoke, Josef nwa m nwoke, nwee olileanya n'ebe Onyenwe anyị nọ, chere ya, atụkwala egwu, n'ihi na Onyenwe anyị nọnyeere gị, ọ ga-anapụta gị n'ahụhụ niile.
40 Bilie nwa m nwoke, gbadaa Ijipt na ndị nna gị ukwu, atụkwala egwu, n'ihi na Onyenwe anyị nọnyeere gị, nwa m nwoke. O wee gaa n'ihu na-agwa Josef okwu ndị a, o wee nọrọ jụụ.
41 Josef nụrụ nke a, o wee ju ya anya nke ukwuu n'ihe a, o wee nọgide na-akwa ákwá; mgbe nke a gasịrị, otu n'ime ndị Ishmael hụrụ ya ka ọ na-ebe ákwá ma na-akwa ákwá n'ili, iwe ya wee dị ọkụ megide ya, o wee chụpụ ya n'ebe ahụ, o wee tie ya ihe ma kọchaa ya.
42 Josefu we si ndi-orù-ya, Ka m'huta amara n'iru unu ka m'we laghachi n'ulo nna-ya, ka o we nye unu akukọ bara uba.
43 Ha wee zaa ya, sị, "Ị bụghị ohu, ebeekwa ka nna gị nọ?" Ọ bụrụkwa na i nwere nna, agaraghị ere gị ugboro abụọ ka ọ bụrụ ohu maka obere uru dị otu a; iwe ha ka dịkwa njọ megide ya, ha wee nọgide na-eti ya ihe ma na-abara ya mba, Josef wee kwaa ákwá nke ukwuu.
44 Jehova wee hụ ahụhụ Josef, Onyenwe anyị wee tie ndị ikom a ihe ọzọ, ma taa ha ahụhụ, Onyenwe anyị wee mee ka ọchịchịrị kpuchie ha n'elu ụwa, àmụ̀mà na-enwu, égbè eluigwe na-adakwa ụda, ala wee maa jijiji n'olu nke égbè eluigwe na ifufe dị ike, ndị ikom ahụ wee tụọ egwu, ha amaghịkwa ebe ha ga-aga.
45 Anụ ọhịa na kamel guzoro otu ebe, ha wee duru ha, mana ha achọghị ịga, ha gburu ha, ha wee daa n'ala; ndị ikom ahụ wee jụọ ibe ha, sị: Gịnị bụ ihe a Chineke mere anyị? Gịnị bụ mmebi iwu anyị, gịnịkwa bụ mmehie anyị nke mere ihe a ji dakwasị anyị otú a?
46 Otu onye n'ime ha zara, sị ha, Ma eleghị anya, n'ihi mmehie nke imekpa ohu a ahụ ka ihe a mere anyị taa; ugbu a, rịọsie ya ike ka ọ gbaghara anyị, mgbe ahụ ka anyị ga-ama onye ihe ọjọọ a dakwasịrị anyị, ọ bụrụkwa na Chineke nwere ọmịiko n'ebe anyị nọ, mgbe ahụ ka anyị ga-ama na ihe a niile bịakwutere anyị n'ihi mmehie nke imekpa ohu a ahụ.
47 Ndị ikom ahụ wee mee otú ahụ, ha wee rịọ Josef arịrịọ ma rịọ ya ka ọ gbaghara ha; ha wee sị, Anyị emehiewo nye Jehova na gị, ugbu a nye Chineke gị arịrịọ ka O wepụ ọnwụ a n'etiti anyị, n'ihi na anyị emehiewo nye Ya.
48 Josef wee mee dịka ha kwuru, Onyenweanyị wee gee Josef ntị, Onyenweanyị wee wepụ ihe otiti ahụ o mere ndị ikom ahụ n'ihi Josef, anụ ọhịa wee si n'ala bilie, ha wee duru ha gaa n'ihu, oké ifufe wee kwụsị, ụwa wee daa jụụ, ndị ikom ahụ wee gaa n'ihu ịga Ijipt, ndị ikom ahụ wee mara na ihe ọjọọ a adakwasịla ha n'ihi Josef.
49 Ha wee gwa ibe ha, sị: "Lee, anyị maara na ọ bụ n'ihi ahụhụ ya ka ihe ọjọọ a dakwasịrị anyị; ugbu a gịnị mere anyị ga-eji weta ọnwụ a n'isi mkpụrụ obi anyị? Ka anyị tụlee ihe anyị ga-eme ohu a."
50 Otu onye zara, sị, N'ezie, ọ gwara anyị ka anyị kpọghachite ya nye nna ya; ugbu a, bịanụ, ka anyị kpọghachi ya, anyị ga-aga ebe ọ ga-agwa anyị, narakwa ezinụlọ ya ego anyị nyere ya, anyị ga-alakwa.
51 Otu onye zara ọzọ, sị, Lee, ndụmọdụ a dị ezigbo mma, mana anyị enweghị ike ime otú ahụ n'ihi na ụzọ ahụ dị anya nke ukwuu n'ebe anyị nọ, anyị enweghịkwa ike ịpụ n'okporo ụzọ anyị.
52 Otu onye ọzọ zara, sị ha, Nke a bụ ndụmọdụ a ga-agbaso, anyị agaghị ahapụ ya; lee, anyị na-aga Ijipt taa, mgbe anyị bịarutere Ijipt, anyị ga-ere ya n'ọnụ ahịa dị elu, a ga-anapụtakwa anyị n'ihe ọjọọ ya.
53 Ihe a wee dị ndị ikom ahụ mma, ha wee mee otú ahụ, ha wee gaa n'ihu njem ha gaa Ijipt na Josef.

ISI nke 43

1 Mgbe ụmụ Jekọb rere nwanne ha Josef nye ndị Midian, obi ha dara ha n'ihi ya, ha wee chegharịa n'ihe ha mere, ha wee chọọ ya ka ọ kpọghachite ya, mana ha achọtaghị ya.
2 Reuben wee laghachi n'olulu ahụ e tinyere Josef, ka o bulie ya elu, weghachi ya nye nna ya, Reuben wee guzoro n'akụkụ olulu ahụ, ọ nụghịkwa okwu ọ bụla, o wee kpọọ Josef! Josef! ọ dighịkwa onye zara ma ọ bụ kwuo okwu ọ bụla.
3 Reuben wee sị, Josef anwụọla n'ihi egwu, ma ọ bụ agwọ akpatawo ọnwụ ya; Reuben wee rịdata n'olulu ahụ, ọ chọkwara Josef, ma ọ hụghị ya n'olulu ahụ, o wee pụta ọzọ.
4 Reuben we dọwa uwe ya, si, Nwatakịrị ahụ anọghị ebe ahụ, kedu ka m ga-esi mee ka nna m dighachi ná mma maka ya ma ọ bụrụ na ọ nwụọla? Ọ gara n'ebe ụmụnne ya nọ wee hụ ha ka ha na-eru uju n'ihi Josef, ha na-agbakwa izu otu ha ga-esi mee ka nna ha dighachi ná mma gbasara ya, Reuben wee sị ụmụnne ya, "Abịara m n'olulu ahụ, lee Josef anọghị ebe ahụ, gịnịzi ka anyị ga-agwa nna anyị, n'ihi na nna m ga-achọ nwa okorobịa ahụ n'aka m?"
5 Ụmụnne ya wee zaa ya sị, "Otu a ka anyị mere, obi anyị wee tie anyị ihe n'ihi ihe a mere, ugbu a anyị nọdụrụ ala ịchọ ihe anyị ga-eji mee ka nna anyị dighachi ná mma."

6 Ruben wee sị ha, “Gịnị bụ ihe a unu mere iji weda isi awọ nna anyị n'ili n'ihi mwute? Ihe a adịghị mma, nke unu mere.”
7 Ruben we nọdu n'etiti ha, ha nile we bilie, ṅua iyi n'etiti onwe-ha na ha agaghi-agwa Jekob ihe a, ha we si, Nwoke nke gākọrọ nna-ayi ma-ọbu ulo-ya ihe a, ma-ọbu onye gākọrọ onye ọ bula n'ime umu ala ahu ihe a, ayi nile gēbili imegide ya, bụe ya n'agha.
8 Ụmụ Jekọb tụrụ egwu ibe ha n'okwu a, site na nke kacha nta ruo na nke kacha okenye, ọ dighịkwa onye kwuru okwu ọ bụla, ha wee zoo ihe ahụ n'obi ha.
9 Ha wee nọdụ ala kpebie ma chepụta ihe ha ga-agwa nna ha Jekọb gbasara ihe ndị a niile.
10 Isaka wee sị ha, “Nke a bụ ndụmọdụ unu, ọ bụrụ na ọ dị unu mma ime ihe a, were uwe mwụda Josef dọwaa ya, gbuo nwa ewu ahụ, mikpuo ya n'ọbara ya.”
11 Zipụ ya nye nna anyị, mgbe ọ hụrụ ya, ọ ga-asị na ajọ anụ ọhịa eriela ya, ya mere dọwaa uwe ya, lee ọbara ya ga-adị n'uwe ya, site n'ime nke a, anyị ga-enwere onwe anyị pụọ na ntamu nna anyị.
12 Na Isakar mmara no dii wɔn asɛyɛde ho dwuma, na wɔyɛɛ no mmɔbɔ, na wɔyɛɛ no mmɔbɔ, na wɔyɛɛ no mmɔbɔ.
13 Ha wee mee ngwa ngwa were uwe Josef dọwaa ya, gbuo otu nwa ewu ma tinye uwe mwụda ahụ n'ọbara nwa ewu ahụ, wee zọchaa ya n'ájá, ha wee zigara nna ha Jekọb uwe mwụda ahụ site n'aka Naftali, ha wee nye ya iwu ka o kwuo okwu ndị a:
14 Anyị chịkọtara onwe anyị n'ìgwè ehi wee ruo n'ụzọ Shekem na n'ebe dị anya, mgbe anyị hụrụ uwe a n'okporo ụzọ n'ọzara ka a wụsara ya n'ọbara na n'ájá; ugbu a mara ma ọ bụ uwe nwa gị nwoke ma ọ bụ na ọ bụghị.
15 Naftali wee gawa, ọ bịakwutere nna ya, o wee nye ya uwe elu ahụ, o wee gwa ya okwu niile ụmụnne ya nyere ya n'iwu.
16 Jekọb wee hụ uwe Josef, ọ matara ya, o wee daa n'ala, wee daa jụụ dị ka nkume, o wee bilie, tie mkpu n'olu dị elu ma na-ebe ákwá, wee sị: “Ọ bụ uwe nwa m nwoke bụ́ Josef!”
17 Jekọb wee mee ngwa ngwa ziga otu n'ime ndị ohu ya ka ọ bịakwute ụmụ ya, ha wee bịakwute ha wee hụ ha ka ha na ìgwè atụrụ na-abịa n'okporo ụzọ.
18 Ụmụ Jekọb wee bịakwute nna ha n'abalị, lee uwe ha dọwara adọwa, ájá dịkwa n'isi ha, ha wee hụ nna ha ka ọ na-ebe ákwá ma na-akwa ákwá n'olu dara ụda.
19 Jekọb wee sị ụmụ ya, “Gwanụ m n'ezie ihe ọjọọ unu mere m taa na mberede?” Ha wee zaa nna ha Jekọb, sị, “Anyị na-abịa taa mgbe a chịkọtachara ìgwè atụrụ anyị, anyị wee rute obodo Shekem n'okporo ụzọ n'ọzara, anyị wee hụ uwe a jupụtara n'ọbara n'ala, anyị wee mara ya, anyị wee zigara gị ozi ma ọ bụrụ na ị maara ya.”
20 Jekọb wee nụ okwu ụmụ ya, o wee tie mkpu n'olu dị elu, sị: “Ọ bụ uwe nwa m nwoke, ajọ anụ ọhịa eriwo ya; Josef dọwara adọwa, n'ihi na ezitere m ya taa ka ọ hụ ma ọ dị mma n'ebe ị nọ ma n'ebe ìgwè atụrụ ahụ nọ, ka o wee kọọrọ m gị ihe merenụ.” O wee gaa dịka m nyere ya iwu, nke a emeela ya taa mgbe m chere na nwa m nwoke nọnyeere gị.
21 Ụmụ Jekọb wee zaa, sị: “Ọ bịaghị anyị, anyị ahụbeghịkwa ya site n'oge anyị si n'ebe ị nọ pụọ ruo ugbu a.”
22 Mgbe Jekọb nụrụ okwu ha, o tiri mkpu ọzọ, o wee bilie dọwaa uwe ya, yikwasị ákwà mkpe n'úkwù ya, kwaa ákwá nke ukwuu, o wee ruo újú, welie olu ya elu n'ịkwa ákwá, tie mkpu, kwuo okwu ndị a.
23 Josef nwa m nwoke, nwa m nwoke Josef, ezitere m gị taa dịka ọdịmma nke ụmụnne gị si dị, lee, a dọwara gị iberibe; site n'aka m ka nke a mere nwa m nwoke.
24 Ọ na-ewute m n'ihi gị Josef nwa m, ọ na-ewutekwa m n'ihi gị; lee ka ị si dị m ụtọ n'oge ndụ m, leekwa ka ọnwụ gị si dị oke ilu n'anya m.
25 0 na m nwụrụ n'ọnọdụ gị n'ihi Josef nwa m, n'ihi na ọ na-ewute m nke ukwuu n'ihi gị nwa m nwoke, nwa m nwoke, nwa m nwoke. Josef nwa m nwoke, ebee ka ị nọ, ebee ka a dọtara gị? Teta, bilie n'ebe ị nọ, bịa hụ iru újú m maka gị, nwa m nwoke Josef.
26 Bịa ugbua gụọ anya mmiri ndị na-agbapụta n'anya m n'elu ntì m, ma kpọlite ha n'ihu Onyenwe anyị, ka iwe ya wee si n'ebe m nọ pụọ.
27 0 Josef nwa m, kedu ka i si daa, site n'aka onye ọ bụla dara site na mmalite ụwa ruo taa; n'ihi na e gburu gị site n'iti onye iro, e mesoro gị ihe ike, mana n'ezie amaara m na nke a emeela gị, n'ihi ọtụtụ mmehie m.
28 Bilie ugbu a hụ otú nsogbu m si dị ilu n'ahụ gị, nwa m nwoke, ọ bụ ezie na emeghị m gị, ma ọ bụghị m kpụrụ gị, ma ọ bụ nye gị ume na mkpụrụ obi, kama ọ bụ Chineke kpụrụ gị ma wuo ọkpụkpụ gị ma kpuchie ha anụ ahụ, ma kuo ume ndụ n'ime imi gị, wee nye m gị.
29 Ugbu a, n'ezie Chineke nke nyere gị nye m, ọ napụrụ gị n'aka m, ihe a emeekwala gị.
30 Jekọb wee gaa n'ihu na-ekwu okwu ndị a gbasara Josef, o wee kwaa ákwá nke ukwuu; ọ dara n'ala wee daa jụụ.
31 Mgbe ụmụ Jekọb niile hụrụ nsogbu nna ha, ha cheghaịrị n'ihe ha mere, ha kwakwara ákwá nke ukwuu.
32 Juda wee bilie welie isi nna ya n'ala, tinye ya n'apata ụkwụ ya, hichaa anya mmiri nna ya n'elu ntì ya, Juda wee kwaa ákwá nke ukwuu, ebe isi nna ya dị n'apata ụkwụ ya, dị ka nkume.
33 Ụmụ Jekọb wee hụ nsogbu nna ha, ha wee welie olu ha elu, na-akwa ákwá, Jekọb ka dina n'ala dị ka nkume.
34 Ụmụ ya ndị ikom niile na ndị ohu ya na ụmụ ohu ya biliri wee guzoro gburugburu ya ka ha kasie ya obi, o kweghịkwa ka a kasie ya obi.
35 Ezinụlọ Jekọb niile wee bilie kwaa ákwá nke ukwuu n'ihi Josef na nsogbu nna ha, amamihe ahụ wee ruo Aịzik nwa Abraham, nna Jekọb, ákwá nke ukwuu n'ihi Josef, ya na ezinụlọ ya niile, o wee si n'ebe o bi na Hebron pụọ, ya na ndị ikom ya, kasiekwa Jekọb nwa ya obi, o wee jụ ka a kasie ya obi.
36 Mgbe nke a gasịrị, Jekọb biliri n'ala, anya mmiri ya na-agbapụta n'ihu ya, o wee sị ụmụ ya, “Bilienụ, were mma agha unu na ụta unu, pụọ n'ọhịa, chọọ ma unu ga-ahụ ozu nwa m nwoke ma wetara m ya ka m wee lie ya.”
37 Chọọkwa, biko, n'etiti anụ ọhịa ma chụpụ ha, na ihe ga-abịa tupu unu ejide ma wetara m ya, ma eleghị anya, Onyenwe anyị ga-emere m ebere taa, ma kwadebe ihe dọwara nwa m nwoke n'ihu unu, wee wetara m ya, m ga-abọ ọbọ n'okwu nwa m nwoke.
38 Ụmụ ya ndị ikom wee mee dịka nna ha nyere ha iwu, ha wee bilie n'isi ụtụtụ, onye ọ bụla wee jide mma agha ya na ụta ya n'aka ya, ha wee pụọ n'ọhịa ịchụ anụ ọhịa.

39 Jekọb ka nọ na-ebe ákwá nke ukwuu, na-akwa ákwá, na-eje ije n'ụlọ, na-akụ aka ya abụọ, na-asị, Josef nwa m, Josef nwa m.
40 Ụmụ Jekọb wee banye n'ọzara ijide anụ ọhịa ahụ, lee anụ ọhịa wolf bịakwutere ha, ha wee jide ya, kpọta ya n'aka nna ha, ha wee sị ya, Nke a bụ nke mbụ anyị chọtara, anyị kpọtakwara ya n'ebe ị nọ dịka i nyere anyị iwu, anyị ahụghịkwa ozu nwa gị nwoke.
41 Jekọb wee nara anụ ọhịa ahụ n'aka ụmụ ya, o wee tie mkpu n'olu dị elu ma na-ebe ákwá, jide anụ ọhịa ahụ n'aka ya, o wee jiri obi ilu gwa anụ ọhịa ahụ okwu, sị: Gịnị mere i ji rie nwa m nwoke Josef, giniịkwa mere i ji ghara ịtụ egwu Chineke nke ụwa, ma ọ bụ maka nsogbu m maka nwa m nwoke Josef?
42 I ripịara nwa m nwoke n'efu, n'ihi na o meghị ihe ike ọ bụla, o wee mee ka m bụrụ onye ikpe mara n'ihi ya, ya mere Chineke ga-achọ onye a na-akpagbu.
43 Jehova wee meghee ọnụ anụ ọhịa ahụ iji kasie Jekọb obi site n'okwu ya, o wee zaa Jekọb ma gwa ya okwu ndị a.
44 Dịka Chineke dị ndụ, onye kere anyị n'ụwa, dịka mkpụrụ obi gị si dị ndụ, onyenwe m, ahụghị m nwa gị nwoke, ọ dighịkwa m dọwara ya, kama site n'ala dị anya abịakwara m ịchọ nwa m nwoke nke si n'ebe m nọ pụọ taa, amaghịkwa m ma ọ dị ndụ ma ọ bụ nwụọla.
45 M wee bata n'ọhịa taa ịchọ nwa m nwoke, ụmụ gị wee hụ m, jide m ma mee ka m na-enwe mwute karịa, taa ewetawokwa m n'ihu gị, ugbu a agwawo m gị okwu m niile.
46 Ma ugbua, nwa nke mmadụ, anọ m n'aka gị, mee m taa dịka o si dị mma n'anya gị, mana site na ndụ Chineke onye kere m, ahụghị m nwa gị nwoke, adọwaghịkwa m ya, anụ ahụ mmadụ abanyeghịkwa n'ọnụ m ụbọchị niile nke ndụ m.
47 Mgbe Jekọb nụrụ okwu anụ ọhịa ahụ, o juru ya anya nke ukwuu, o wee zipụ anụ ọhịa ahụ n'aka ya, o wee lawa.
48 Jekọb nọ na-akwa ákwá nke ukwuu ma na-akwa ákwá maka Josef kwa ụbọchị, ọ na-erukwara nwa ya újú ọtụtụ ụbọchị.

ISI nke 44

1 Ụmụ Ishmael ndị zụtara Josef n'aka ndị Midian, ndị zụtara ya n'aka ụmụnne ya, wee gaa Ijipt, ha wee rute ókèala Ijipt, mgbe ha bịarutere Ijipt, ha zutere ụmụ nwoke anọ n'ime ụmụ Medan nwa Abraham, ndị si n'ala Ijipt pụọ n'ụzọ ha.
2 Ndị Ishmael wee sị ha, Ùnu chọrọ ịzụta ohu a n'aka anyị? Ha wee sị, Nye anyị ya, ha wee nye Josef n'aka ha, ha wee hụ ya na ọ bụ nwa okorobịa mara mma nke ukwuu, ha wee zụta ya na shekel iri abụọ.
3 Ndị Ishmael wee gaa n'ihu njem ha gaa Ijipt, ndị Midian laghachikwara n'ụbọchị ahụ na Ijipt, ndị Midian wee gwa ibe ha, sị: "Lee, anyị anụwo na Pọtifa, onye isi Fero, onyeisi ndị nche, na-achọ ezigbo ohu ga-eguzo n'ihu ya iji jeere ya ozi, ma mee ya onye nlekọta n'ụlọ ya na ihe niile o nwere."
4 Ugbua, bịanụ ka anyị ree ya nye ya maka ihe anyị chọrọ, ọ bụrụ na o nwere ike inye anyị ihe anyị ga-achọ maka ya.
5 Ndị Medanim a wee gaa n'ụlọ Pọtifa, sị ya: "Anyị anụwo na ị na-achọ ezigbo ohu ka ọ bịa lekọta gị, lee, anyị nwere ohu ga-eme ka obi dị gị mma, ọ bụrụ na ị nwere ike inye anyị ihe anyị chọrọ, anyị ga-erekwa gị ya."
6 Potifa wee sị, Kpọta ya n'ihu m, ka m wee hụ ya, ọ bụrụkwa na ọ masịrị m, m ga-enye gị ihe ị ga-achọ n'aka ya.
7 Ndị Midian wee gaa kpọta Josef, tinye ya n'ihu Pọtifa, ọ hụkwara ya, obi dịkwa ya ụtọ nke ukwuu, Pọtifa wee sị ha: Gwa m ihe unu chọrọ maka nwa okorobịa a?
8 Ha wee sị, "Anyị chọrọ narị mkpụrụ ego ọlaọcha anọ ka ọ bụrụ ya." Pọtifa wee sị, "M ga-enye gị ya ma ọ bụrụ na ị wetara m akwụkwọ ndekọ ire ere ya, gwakwa m akụkọ ihe mere eme ya, n'ihi na ikekwe a ga-ezuru ya, n'ihi na nwa okorobịa a abụghị ohu, ọ bụghịkwa nwa ohu, mana ahụrụ m ya dị ka onye mara mma ma mara mma."
9 Medanim wee gaa kpọta ndị Ishmael ndị rere ya nye ha, ha wee gwa ya, sị: "Ọ bụ ohu, anyị ree ya nye ha."
10 Potifa nụrụ okwu ndị Ishmael mgbe o nyere ndị Midian ọlaọcha ahụ, ndị Midian wee nara ọlaọcha ahụ wee gawa njem ha, ndị Ishmael wee laghachikwa n'ụlọ ha.
11 Potifar kpọọrọ Josefu, kpọta ya n'ụlọ ya ka o wee jeere ya ozi, Josef wee hụta amara n'anya Potifa, o wee tụkwasị ya obi, meekwa ya onye nlekọta n'ụlọ ya, o wee nye ya ihe niile o nwere.
12 Jehova nọnyeere Josef, ọ wee bụrụ nwoke bara ọgaranya, Jehova gọziri ụlọ Pọtifa n'ihi Josef.
13 Potifa wee hapụ ihe niile o nwere n'aka Josef, Josef bụkwa onye na-eme ka ihe bata ma na-apụ, ihe niile wee dị ka ọchịchọ ya si dị n'ụlọ Pọtifa.
14 Josef dị afọ iri na asatọ, ọ bụ nwa okorobịa nwere anya mara mma ma mara mma, ọ dighịkwa ka ya n'ala Ijipt dum.
15 N'oge ahụ, mgbe ọ nọ n'ụlọ nna ya ukwu, na-abata ma na-apụ n'ụlọ, na-ejere onye nwe ya, bú Zelika, nwunye nna ya ukwu, ozi, o weliri anya ya lee Josef anya, o wee lee ya anya, ma lee ya anya, ọ bụ nwa okorobịa mara mma ma mara mma.
16 O wee chọsie ịma mma ya ike n'obi ya, mkpụrụ obi ya dabere n'ahụ Josef, ọ na-aratakwa ya kwa ụbọchị, Zelika na-akwali Josef kwa ụbọchị, mana Josef ebulighị anya ya elu ịhụ nwunye nna ya ukwu.
17 Zelika wee sị ya, Lee ka ọdịdị gị na ọdịdị gị si maa mma, n'ezie, ahụwo m ndị ohu niile, ahụbeghịkwa m ohu mara mma dị ka gị. Josef wee sị ya, N'ezie, Onye kere m n'afọ nne m kere mmadụ niile.
18 O wee sị ya, Lee ka anya gị si maa mma nke ukwuu, nke i ji mee ka ndị niile bi n'Ijipt maa mma, ma ndị nwoke ma ndị nwanyị; o wee sị ya, Lee ka ha si maa mma mgbe anyị dị ndụ, mana ọ bụrụ na ị hụ ha n'ili, ị ga-apụ n'ebe ha nọ.
19 O wee sị ya, Lee ka okwu gị niile si maa mma ma dịkwa mma, biko, buru ụbọ akwara dị n'ụlọ, kpọọ aka gị ka anyị nụ okwu gị.
20 O wee sị ya, Lee ka okwu m si maa mma ma dịkwa mma mgbe m na-ekwu otuto nke Chineke m na ebube Ya; o wee sị ya, Lee ka ntutu isi gị si maa mma nke ukwuu, lee mbọ ọlaedo dị n'ụlọ, biko were ya, kpụọ ntutu isi gị.
21 Ọ sịrị ya, "Ruo ole mgbe ka ị ga-ekwu okwu ndị a? Kwụsị ịgwa m okwu ndị a, bilie lekọtakwa ihe gbasara ezinụlọ gị."
22 Ọ sịrị ya, "Ọ dighị onye nọ n'ụlọ m, ọ dighịkwa ihe m ga-eme ma e wezụga okwu gị na ọchịchọ gị; ma n'agbanyeghị ihe a niile, ọ nweghị ike ịkpọta Josef n'ebe ọ nọ, ọ dighịkwa anya ya lekwasị ya anya, kama ọ tụbara anya ya n'ala."

23 Zelika chọrọ Josef ka o dinaa ya, n'oge ahụ Josef nọ n'ụlọ na-arụ ọrụ ya, Zelika bịara wee nọdụ ala n'ihu ya, ọ na-aratakwa ya kwa ụbọchị site n'okwu ya ka o dinaa ya, ma ọ bụ ile ya anya mgbe niile, mana Josef egeghị ya ntị.
24 Ọ sịrị ya, Ọ bụrụ na i meghị dịka m kwuru, m ga-eji ntaramahụhụ ọnwụ doọ gị aka ná ntị, tinyekwa gị yok ígwè.
25 Josef wee sị ya, N'ezie Chineke nke kere mmadụ na-atọpụ agbụ ndị mkpọrọ, ọ bụkwa ya ga-anapụta m n'ụlọ mkpọrọ gị na n'ikpe gị.
26 Mgbe ọ na-enweghị ike imeri ya, ime ka ọ kwenye, mkpụrụ obi ya ka nọkwa n'ebe ọ nọ, ọchịchọ ya tinyere ya n'ọrịa dị njọ.
27 Ụmụ nwanyị Ijipt niile bịara ileta ya, ha wee sị ya: Gịnị mere i ji nọrọ n'ọnọdụ a na-adighị mma? Gị onye na-enweghị ihe ọ bụla; n'ezie di gị bụ nnukwu onyeisi a ma ama n'anya eze, ọ̀ bụ na ihe ọ bụla obi gị chọrọ ka ị ghara inwe?
28 Zelika zara ha, sị, “Taa, a ga-eme ka unu mara ebe nsogbu a si apụta, ebe unu na-ahụ m.” O wee nye ndị ohu ya nwanyị iwu ka ha kwadebe nri maka ụmụ nwanyị niile, o wee meere ha oriri, ụmụ nwanyị niile wee rie nri n'ụlọ Zelika.”
29 O wee nye ha mma ka ha bee mkpụrụ citron ka ha rie ha, o wee nye iwu ka ha yikwasị Josef uwe dị oke ọnụ ahịa, ka ọ pụtakwa n'ihu ha, Josef wee bịa n'ihu ha, ụmụ nwanyị niile lere Josef anya, ha enweghịkwa ike iwepụ anya ha n'ahụ ya, ha niile wee jiri mma ndị dị n'aka ha bee aka ha, mkpụrụ citron niile dị n'aka ha juputara n'ọbara.
30 Ha amaghị ihe ha mere mana ha nọgidere na-ele Josef anya nke ọma, ha ewepụghịkwa anya ha n'ebe ọ nọ.
31 Zelika wee hụ ihe ha mere, ọ wee sị ha, Gịnị bụ ọrụ a unu rụrụ? Lee, enyela m unu citron ka unu rie, unu niile ebipụla aka unu.
32 Na ɔbaa dɛ ɔbaa no see dɛ: Ewuradze, mese hom dɛ, hom nndzi hom egya, na hom nndzi hom egya, na hom nndzi hom egya, na hom nndzi hom egya, na hom nndzi hom egya, na hom nndzi hom egya.
33 O wee sị ha, N'ezie ihe a mere unu ozugbo unu lere ya anya, unu enweghịkwa ike ijide onwe unu n'ebe ọ nọ; kedu ka m ga-esi zere ya mgbe ọ nọ n'ụlọ m mgbe niile, m na-ahụkwa ya kwa ụbọchị ka ọ na-abata ma na-apụ n'ụlọ m? Olee otú m ga-esi zere ịda mbà ma ọ bụ ọbụna ịla n'iyi n'ihi nke a?
34 Ha wee sị ya, Okwu ndị a bụ eziokwu, n'ihi na ònye ga-ahụ ụdị mara mma a n'ụlọ wee zere ya, ọ̀ bụghịkwa ohu gị na onye na-ejere gị ozi n'ụlọ gị, gịnịkwa mere na ị naghị agwa ya ihe dị n'obi gị, ma kwe ka mkpụrụ obi gị laa n'iyi n'ihi okwu a?
35 O wee sị ha, Ana m agbalị kwa ụbọchị ime ka o kwenye, ọ gaghịkwa ekwe ka ihe m chọrọ mee, ekwere m ya nkwa ihe niile dị mma, mana enweghị m ike ịchọta ihe ọ bụla ga-esi n'ebe ọ nọ pụta; ya mere, anọ m n'ọnọdụ ịda mba dịka unu si hụ.
36 Zelika dara ọrịa nke ukwuu n'ihi agụụ ọ na-enwe n'ebe Josef nọ, ọ na-arịakwa ọrịa ịhụnanya nke ukwuu n'ihi ya, ndị niile bi n'ụlọ Zelika na di ya amaghịkwa ihe ọ bụla gbasara okwu a, na Zelika dara ọrịa n'ihi ịhụnanya o nwere n'ebe Josef nọ.
37 Ndị niile nọ n'ụlọ ya wee jụọ ya, sị, “Gịnị mere i ji na-arịa ọrịa, gịnịkwa mere i ji na-enwe nkụda mmụọ, ihe ọ bụla adighịkwa gị mkpa?” Ọ sịrị ha, “Amaghị m ihe a nke na-amụba m kwa ụbọchị.”
38 Ụmụ nwanyị niile na ndị enyi ya na-abịa kwa ụbọchị ịhụ ya, ha wee gwa ya okwu, ọ gwara ha, sị: “Nke a agaghị abụ naanị site n'ịhụnanya Josef; ha wee sị ya, “Dụgharịa ya ma jide ya na nzuzo, ma eleghị anya ọ ga-ege gị ntị, wee kwụsị ọnwụ a n'ebe ị nọ.”
39 Zelika wee ka njọ n'ihi ịhụnanya o nwere n'ebe Josef nọ, ọ nọgidere na-ada ada, ruo mgbe ike ya gwụchara.
40 N'otu ụbọchị Josef nọ na-arụ ọrụ nna ya ukwu n'ụlọ, Zelika wee bịa n'ụzọ nzuzo ma dakwasị ya na mberede, Josef wee bilie megide ya, ọ dịkwa ike karịa ya, o wee mee ka ọ daa n'ala.
41 Zelika wee kwara ákwá n'ihi ọchịchọ obi ya n'ebe ọ nọ, ọ rịọkwara ya arịrịọ n'ibe ákwá, anya mmiri ya wee gbadaa n'ihu ya, o wee gwa ya okwu n'olu arịrịọ na n'obi ilu, sị:
42 Ị nụtụla, hụtụla ma ọ bụ mara banyere nwanyị mara mma dị ka m, ma ọ bụ karịa m, ndị na-agwa gị okwu kwa ụbọchị, na-ada ada site n'ịhụnanya maka gị, na-enye gị nsọpụrụ a niile, ma ị gaghị ege ntị n'olu m?
43 Ọ bụrụ na ọ bụ egwu nke onyenwe gị ka ọ ghara ịta gị ahụhụ, dịka eze dị ndụ, ihe ọjọọ ọ bụla agaghị apụta n'aka onyenwe gị site n'ihe a; ugbu a, biko gee m ntị, kwekwa ka e nye gị nsọpụrụ m nyere gị, ma wepụ ọnwụ a n'ebe m nọ, gịnịkwa mere m ga-eji nwụọ n'ihi gị? O wee kwụsị ikwu okwu.
44 Josef wee zaa ya, sị, “Zere m onwe gị, hapụ okwu a nye onyenwe m; lee, onyenwe m amaghị ihe dị n'ime m n'ụlọ a, n'ihi na o nyefere m ihe niile o nwere, kedu ka m ga-esi mee ihe ndị a n'ụlọ onyenwe m?”
45 N'ihi na ọ kwanyeere m ùgwù nke ukwuu n'ụlọ ya, o mekwara m onye nlekọta n'ụlọ ya, o mewokwa m ka m dị elu, ọ dighịkwa onye ka m ukwuu n'ụlọ a karịa m, onyenwe m egbochighịkwa m ihe ọ bụla ma e wezụga gị onye bụ nwunye ya, kedu ka ị ga-esi gwa m okwu ndị a, kedu ka m ga-esi mee nnukwu ihe ọjọọ na mmehie a nye Chineke na di gị?
46 Ya mere, hapụ m, ekwukwala okwu ndị a ọzọ, n'ihi na agaghị m ege ntị n'okwu gị. Ma Zelika ekweghị ige Josef ntị mgbe ọ gwara ya okwu ndị a, mana ọ na-ara ya ụra kwa ụbọchị ka o gee ya ntị.
47 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na ndagwurugwu Ijipt jupụtara n'akụkụ ya niile, ndị bi na Ijipt niile wee pụọ, eze na ndị isi wee jiri timbrel na ịgba egwu pụọ, n'ihi na ọ bụ nnukwu ọnụ na Ijipt, na ezumike n'oge mmiri ozuzo nke Sihor nke oké osimiri, ha wee gaa ebe ahụ ịnụrị ọnụ ụbọchị niile.
48 Mgbe ndị Ijipt pụrụ gaa n'osimiri ahụ ịnụrị ọnụ, dịka ha si eme, ndị niile bi n'ụlọ Pọtifa sooro ha gaa, mana Zelika ekweghị iso ha gaa, n'ihi na ọ sịrị, 'Adighị m ike,' ọ nọkwa naanị ya n'ụlọ ahụ, ọ dighịkwa onye ọzọ nọnyeere ya n'ụlọ ahụ.
49 O wee bilie rigoro n'ụlọ nsọ ya n'ụlọ ahụ, yikwasị onwe ya uwe ndị eze, tinyekwa nkume dị oké ọnụ ahịa nke nkume onyx n'isi ya, nke e ji ọlaọcha na ọlaedo chọọ mma, o wee jiri ụdị mmiri dị iche iche nke ụmụ nwanyị na-eme ka ihu na akpụkpọ ahụ ya mma, o wee jiri kassia na frankincense na-esi ísì ụtọ, fesakwa myrrh na aloes, o wee nọdụ ala n'ọnụ ụzọ ụlọ nsọ ahụ, n'ọnụ ụzọ ụlọ ahụ, ebe Josef si gafee ịrụ ọrụ ya, lee Josef si n'ọhịa bịa, wee banye n'ụlọ ahụ ịrụ ọrụ onye nwe ya.

50 O wee ruo ebe ọ ga-agafe, wee hụ ọrụ niile nke Zelika, o wee laghachi azụ.
51 Zelika hụrụ Josef ka ọ na-alaghachi n'ebe ọ nọ, o wee kpọọ ya òkù, sị: Gịnị na-eme gị Josef? Bịa n'ọrụ gị, lee, m ga-enye gị ohere ruo mgbe ị ga-agafe n'oche gị.
52 Josef wee laghachi n'ụlọ, si n'ebe ahụ gafere gaa n'oche ya, ọ nọdụrụ ala ịrụ ọrụ nna ya ukwu dịka ọ na-emebu, lee Zelika bịakwutere ya wee guzoro n'ihu ya yi uwe dị ka nke eze, isi si n'uwe ya gbasaa ruo ebe dị anya.
53 O wee mee ngwa ngwa jide Josef na uwe ya, wee sị ya, "Dịka eze dị ndụ, ọ bụrụ na ị gaghị eme arịrịọ m, ị ga-anwụ taa." O wee mee ngwa ngwa gbatịa aka nke ọzọ ya wee dọpụta mma agha n'okpuru uwe ya, wee tinye ya n'olu Josef, wee sị, "Bilie mee arịrịọ m, ma ọ bụrụ na ị gaghị anwụ taa."
54 Josef tụrụ egwu na ọ na-eme ihe a, o wee bilie ịgbapụ n'ihu ya, o wee jide uwe ya n'ihu, uwe Zelika jidere dọwara n'ihi ụjọ nke ịgba ọsọ ya, Josef wee hapụ uwe ahụ n'aka Zelika, ọ wee gbapụ, n'ihi na ọ nọ n'ụjọ.
55 Mgbe Zelika hụrụ na uwe Josef dọwara adọwa, nakwa na ọ hapụla ya n'aka ya, wee gbapụ, ọ tụrụ egwu ndụ ya, ka akụkọ ahụ ghara ịgbasa gbasara ya, o wee bilie mee ihe n'ụzọ aghụghọ, yipụ uwe ndị o yi, yikwasị uwe ndị ọzọ ya.
56 O wee were uwe Josef, dina ya n'akụkụ ya, wee gaa nọdụ ala n'ebe ọ nọdụrụ ala n'ọrịa ya, tupu ndị ezinụlọ ya apụọ n'osimiri ahụ, o wee kpọọ otu nwa okorobịa nọ n'ụlọ ahụ mgbe ahụ, o wee nye ya iwu ka ọ kpọọ ndị bi n'ụlọ ahụ.
57 Mgbe ọ hụrụ ha, ọ gwara ha n'olu dị elu na ákwá, sị: "Lee ihe onyenwe unu wetara m onye Hibru n'ụlọ, n'ihi na ọ bịara taa ka mụ na ya dinaa."
58 N'ihi na mgbe ị pụrụ, ọ bịara n'ụlọ, wee hụ na ọ dịghị onye nọ n'ụlọ ahụ, ọ bịakwutere m, jide m, n'ebumnobi ya iso m dinaa.
59 M wee jide uwe ya dọwaa ha, tie mkpu megide ya n'olu dị elu, mgbe m weliri olu m elu, ọ tụrụ egwu ndụ ya, wee hapụ uwe ya n'ihu m, wee gbapụ.
60 Ndị ezinụlọ ya ekwughị ihe ọ bụla, mana iwe ha dị ọkụ megide Josef nke ukwuu, ha wee gakwuru onye nwe ya wee gwa ya okwu aghụghọ ya.
61 Potifa wee lọta n'ụlọ n'iwe, nwunye ya wee tie mkpu, sị, Gịnị bụ ihe a i mere m n'ịkpọbata onye na-enye nwa ọhụrụ n'ụlọ m, n'ihi na ọ bịakwutere m taa ka ọ soro m gwuo egwu; otú a ka o mere m taa.
62 Potifa nụrụ okwu nwunye ya, o wee nye iwu ka a taa Josef ahụhụ nke ukwuu, ha wee mee ya otú ahụ.
63 Mgbe ha na-eti ya ihe, Josef tiri mkpu n'olu dị elu, o wee welie anya ya elu lee eluigwe, sị, "Onyenwe anyị Chineke, ị maara na aka m dị ọcha n'ihe ndị a niile, gịnịkwa mere m ga-eji nwụọ taa site n'ụgha, site n'aka ndị ajọ omume a a na-ebighị úgwù, bụ́ ndị ị maara?"
64 Mgbe ndị ikom Pọtịfa na-eti Josef ihe, ọ nọgidere na-ebe ákwá ma na-akwa ákwá, otu nwatakịrị dị ọnwa iri na otu n'ebe ahụ, Onyenwe anyị wee meghee ọnụ nwatakịrị ahụ, o wee kwuo okwu ndị a n'ihu ndị ikom Pọtịfa, bụ́ ndị na-eti Josef ihe, sị:
65 Gịnị ka ị chọrọ n'aka nwoke a, gịnịkwa mere i ji mee ya ihe ọjọọ a? Nne m na-ekwu okwu ụgha ma na-ekwu okwu ụgha; otú a ka azụmahịa ahụ dị.
66 Nwatakịrị ahụ wee kọọrọ ha ihe niile merenụ nke ọma, ọ na-akọkwara ha okwu niile Zelika gwara Josef kwa ụbọchị.
67 Ndị ikom niile nụrụ okwu nwatakịrị ahụ, ha wee nwee nnukwu ihe ijuanya n'okwu nwatakịrị ahụ, nwa ahụ wee kwụsị ikwu okwu wee daa jụụ.
68 Potifar wee mee ihere nke ukwuu maka okwu nwa ya nwoke, o wee nye ndị ikom ya iwu ka ha ghara iti Josef ihe ọzọ, ndị ikom ahụ wee kwụsị iti Josef ihe.
69 Potifa wee kpọọrọ Josef ma nye iwu ka a kpọta ya n'ihu ndị nchụàjà, bụ́ ndị ikpe nke eze, ka ha kpee ya ikpe gbasara okwu a.
70 Potifa na Josef wee bịa n'ihu ndị nchụàjà bụ́ ndị ikpe eze, ọ wee sị ha, Biko, kpebienụ ihe ikpe dịịrị ohu, n'ihi na o mere otú a.
71 Ndị nchụàjà wee sị Josef, Gịnị mere i ji mee onyenwe gị ihe a? Josef wee zaa ha, sị, "Ọ bụghị otú a ka ndị nwe m si dị, otú a ka okwu ahụ dị." Pọtifa wee sị Josef, "N'ezie, enyefere m ihe niile m nwere n'aka gị, ọ dịghịkwa ihe m gbochiri gị ma e wezụga nwunye m, kedu ka i ga-esi mee ihe ọjọọ a?"
72 Josefu wee zaa, sị: "Ọ bụghị otú a ka onyenwe m dị, dịka Onyenwe anyị dị ndụ, dịka mkpụrụ obi gị dị ndụ, onyenwe m, okwu ị nụrụ n'ọnụ nwunye gị abụghị eziokwu, n'ihi na nke a bụ ihe a taa."
73 Afọ agafeela m kemgbe m nọ n'ụlọ gị; ị hụla ajọ omume ọ bụla n'ime m, ma ọ bụ ihe ọ bụla nwere ike ime ka ị chọọ ndụ m?
74 Ndị nchụàjà wee sị Pọtịfa, "Biko, ziga ha ka ha wetara anyị uwe Josef dọwara adọwa, ka anyị hụkwa akwa dị n'ime ya, ọ bụrụkwa na akwa dị n'ihu uwe ahụ, mgbe ahụ ihu ya ga-adị iche na ya, ọ ga-abụrịrị na o jidere ya, ka ọ bịakwute ya, nwunye gị wee mee ihe niile o kwuru n'aghụghọ."
75 Ha wee weta uwe Josef n'ihu ndị nchụàjà bụ́ ndị ikpe, ha wee hụ ma hụ anya mmiri ahụ dị n'ihu Josef, ndị nchụàjà ikpe niile wee mara na ọ manyere ya aka, ha wee sị, "Ikpe ọnwụ abụghị maka ohu a n'ihi na o meghị ihe ọ bụla, kama ikpe ya bụ ka a tụba ya n'ụlọ mkpọrọ n'ihi akụkọ ahụ, nke sitere n'aka ya megide nwunye gị."
76 Potifa wee nụ okwu ha, o wee tinye ya n'ụlọ mkpọrọ, ebe a kpọchiri ndị mkpọrọ eze, Josef nọkwa n'ụlọ mkpọrọ afọ iri na abụọ.
77 Ma n'agbanyeghị nke a, nwunye nna ya ukwu ahapụghị ya, ọ kwụsịghịkwa ịgwa ya okwu kwa ụbọchị iji gee ya ntị, mgbe ọnwa atọ gachara, Zelika gara n'ihu na-agakwuru Josef kwa ụbọchị n'ụlọ mkpọrọ, o wee dọta ya ka o gee ya ntị, Zelika wee sị Josef, "Ruo ole mgbe ka ị ga-anọ n'ụlọ a? Mana gee ntị n'olu m, m ga-akpọpụta gị n'ụlọ a."
78 Josef wee zaa ya, sị, "Ọ ka mma ka m nọrọ n'ụlọ a karịa ige ntị n'okwu gị, imehie megide Chineke." O wee sị ya, "Ọ bụrụ na ị gaghị eme ihe m chọrọ, m ga-ewepụ anya gị, tinye agbụ n'ụkwụ gị, m ga-enyefekwa gị n'aka ndị ị na-amaghị na mbụ."
79 Josef wee zaa ya, sị, Lee, Chineke nke ụwa dum nwere ike ịnapụta m n'ihe niile ị pụrụ ime m, n'ihi na ọ na-emeghe anya ndị ìsì, na-atọhapụkwa ndị e kere agbụ, ma na-echebe ndị ọbịa niile na-amaghị ala ahụ.
80 Mgbe Zelika enweghị ike ime ka Josef gee ya ntị, ọ kwụsịrị ịrata ya; Josef ka nọkwa n'ụlọ mkpọrọ. Jekọb nna Josef na ụmụnne ya niile nọ n'ala Kenan ka nọ na-eru uju ma na-akwa ákwá n'oge ahụ n'ihi Josef, n'ihi na Jekọb jụrụ ka a kasie ya obi maka nwa ya nwoke Josef, Jekọb wee tie

mkpu n'olu dara ụda, kwaa ákwá ma ruo uju n'ụbọchị ndị ahụ niile.

ISI nke 45

1 O rue n'oge ahu n'afọ ahu, nke bu afọ Josef ridaruru Ijipt, mbe umu-nne-ya ree ya, na Reuben nwa Jekob gara Timna, lutara onwe-ya Eliuram, nwa-nwayi Avi, onye Kenean, nye ya nwunye, o we biakute ya.
2 Elaịuram, nwunye Reuben, tụrụ ime, mụọrọ ya Hanọk, Palu, Kezrọn na Kami, bụ́ ụmụ anọ; Simiọn, nwanne ya nwoke, lụrụ nwanne ya nwanyị bụ́ Dina, ọ mụụrụ ya Memuel, Yamin, Ohad, Jakin na Zoka, ụmụ ise.
3 O wee bịakwute Buna, bụ́ nwaanyị Kenan, Buna, onye Simiọn dọọrọ n'agha n'obodo Shekem, Buna nọkwa n'ihu Dina ma na-ejere ya ozi, Simiọn wee bịakwute ya, o wee mụọ Sọl nye ya.
4 Juda wee gaa Adulam n'oge ahụ, wee bịakwute otu nwoke Adulam, aha ya bụ Hira, Juda wee hụ ada otu nwoke si Kenan, aha ya bụ Aliyat, ada Shua, o wee lụọ ya, wee bịakwute ya, Aliyat wee mụọ ụmụ atọ nye Juda, Ea, Onan na Shiloh.
5 Lewi na Isaka we je n'ala ọwụwa anyanwụ, ha we lutara onwe-ha umu-ndinyom Jobab nwa Yoktan, nwa Eber, nye onwe-ha umu-ndinyom: aha nke okenye bu Adina, aha nke nta bu Arida.
6 Livaị wee kpọrọ Adina, Isaka wee kpọrọ Arida, ha wee bata n'ala Kenan, n'ụlọ nna ha, Adina wee mụọ ụmụ atọ nye Livaị, Gershon, Kehat na Merari.
7 Arida mụụrụ Isaka Tola, Puva, Job na Shomrọn, ụmụ anọ; Dan wee gaa ala Moab lụọ Aphlalet, ada Chamudan, onye Moab, wee kpọta ya n'ala Kenan.
8 Aphlaleth bụ nwa nwanyị aga, ọ mụtaghịkwa nwa, Chineke wee cheta Aphlaleth, nwunye Dan, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke, wee kpọọ ya Kushim.
9 Gad na Naftali wee gaa Haran, lụọ ụmụ ndị inyom Amuram nwa Uz, nwa Nahọ, dị ka nwunye.
10 Na eyi ne Amuram mmabea no; Merima a ɔda fam no ne Usit a ɔda fam no; Naphtali nso faa Merima, Gad na Usit, na ɔde wɔn kɔɔ Kanaan asase so, na wɔn nyinaa nso dii wɔn so.
11 Merima wee mụọ ụmụ Naftalaị Yazeel, Guni, Jaza na Shalem, ụmụ anọ; Uzit wee mụọ ụmụ Gad Zefion, Chagi, Shuni, Ezbọn, Eri, Arodi na Arali, ụmụ asaa.
12 Asha we pua lu Adon nwayi Aphlal, nwa Hadad, nwa Ishmael, di, o we kpọta ya n'ala Kenan.
13 Adon, nwunye Asha, nwụrụ n'oge ahụ: ọ mụtaghị nwa; mgbe Adon nwụsịrị, Asha gara n'ofe Osimiri wee lụọ Hadura, nwa Abimael, nwa Eber, nwa Shem.
14 Nwa agbọghọ ahụ mara mma nke ukwuu, ọ bụkwa nwanyị nwere uche, ọ bụkwa nwunye Malkiel nwa Elam, nwa Shem.
15 Hadura muru nwayi nye Malkiel, o we kpọ aha-ya Serak, Malkiel we nwua mgbe nke a gasịrị, Hadura we la biri n'ulo nna-ya.
16 Mgbe nwunye ya nwụrụ n'Asha, ọ gara lụrụ Hadura, kpọta ya n'ala Kenan, tinyere Serak nwa ya nwanyị, ọ dị afọ atọ, a zụlitekwara nwa agbọghọ ahụ n'ụlọ Jekọb.
17 Nwa agbọghọ ahụ mara mma nke ukwuu, o wee jee ije n'ụzọ nsọ nke ụmụ Jekọb; ọ dighị ihe kọrọ ya, Jehova wee nye ya amamihe na nghọta.
18 Hadura, nwunye Asha, wee tụrụ ime, mụọrọ ya Yimna, Ishva, Ishvi, na Beria, ụmụ nwoke anọ.
19 Zebulun wee gaa Midian, lụọ Merisha nwa Molad, nwa Abida, nwa Midian, wee kpọta ya n'ala Kenan.
20 Merusha we mu-kwa-ra Zebulun Sered na Elon na Yachelel; umu-ndikom atọ.
21 Jekọb wee zigara Aram, nwa Zoba, nwa Tera, ọ lụtakwara Benjamin, nwa Mekalia, nwa Aram, ka ọ bụrụ nwa ya nwoke, ọ lụtakwara ya n'ala Kenan n'ụlọ Jekọb; Benjamin dị afọ iri mgbe ọ lụrụ Mekalia, nwa Aram.
22 Mekalia wee tụrụ ime wee mụọ ụmụ ise nye Benjamin, bụ́ Bela, Beka, Ashbel, Gera na Naaman; Benjamin wee lụọ Aribat, ada Shomrọn, nwa Abraham, tinyekwara nwunye mbụ ya, ọ dịkwa afọ iri na asatọ; Aribat wee mụọ ụmụ ise nye Benjamin, bụ́ Aki, Vosh, Mupim, Chupim, na Ord.
23 N'oge ahụ, Juda gara n'ụlọ Shem, lụọ Tama, ada Elam, nwa Shem, ka ọ bụrụ nwunye Er, bụ́ ọkpara ya.
24 Er wee bịakwute nwunye ya bụ́ Tamar, o wee ghọọ nwunye ya, mgbe ọ bịakwutere ya, o bibiri mkpụrụ ya n'èzí, ọrụ ya wee jọọ njọ n'anya Jehova, Jehova wee gbuo ya.
25 Ọ bụ mgbe Er, bụ́ ọkpara Juda, nwụsịrị ka Juda gwara Onan, sị: “Gakwuru nwunye nwanne gị, lụọ ya dị ka onye ikwu, mụta nwa nwanne gị nwoke.”
26 Na Onan yere Tamar, na ɔbaa ne nkyɛn, na Onan nso dii ne nua no akyi, na ɔbɔɔ ne nua no din Yehowa anim, na ɔbɔɔ no din nso.
27 Mgbe Onan nwụrụ, Juda sịrị Tamar, “Nọrọ n'ụlọ nna gị ruo mgbe nwa m nwoke Shiloh ga-etolite.” Juda enweghịkwa mmasị ọzọ n'ebe Tamar nọ, inye ya Shiloh, n'ihi na ọ sịrị, “Ma eleghị anya ya onwe ya ga-anwụkwa dị ka ụmụnne ya.”
28 Tamar wee bilie gaa biri n'ụlọ nna ya, Tamar wee nọrọ n'ụlọ nna ya ruo oge ụfọdụ.
29 Mgbe afọ ahụ malitere, Aliyat, nwunye Juda, nwụrụ; Juda wee nweta nkasi obi maka nwunye ya, mgbe Aliyat nwụsịrị, Juda na enyi ya bụ́ Hira gara Timna ịkpacha ajị atụrụ ha.
30 Tamar wee nụ na Juda arigoro Timna ịkpacha ajị atụrụ, nakwa na Shaịlo etoola, Juda enweghịkwa mmasị n'ebe ọ nọ.
31 Tamar wee bilie yipụ uwe di ya nwụrụ anwụ, yikwasị ákwà mkpuchi, kpuchie onwe ya nke ọma, wee gaa nọdụ ala n'okporo ámá ọha, nke dị n'okporo ụzọ Timna.
32 Juda wee gafee wee hụ ya wee kpọrọ ya, ọ bịakwutere ya, o wee tụrụ ime site n'aka ya. Mgbe ọ mụrụ nwa, lee, ejima nọ n'afọ ya, o wee kpọọ aha nke mbụ Perez, kpọọkwa nke abụọ Zara.

ISI nke 46

1 N'oge ahu Josef ka nọ n'ulo-nkpọrọ n'ala Ijipt.
2 N'oge ahụ, ndị na-ejere Fero ozi guzo n'ihu ya, onyeisi ndị na-anụ ihe ọṅụṅụ na onyeisi ndị na-eme achịcha nke eze Ijipt.
3 Onye na-anụ mmanya wee buru ya n'ihu eze ka ọ ṅụọ ihe ọṅụṅụ, onye na-eme achịcha wee tinye achịcha n'ihu eze ka o rie ihe, eze wee ṅụọ mmanya ahụ, ya na ndị ohu ya na ndị ozi ya bụ́ ndị na-eri nri na tebụl eze.
4 Mgbe ha nọ na-eri ihe ma na-anụ ihe ọṅụṅụ, onye na-anụ ihe ọṅụṅụ na onye na-eme achịcha nọgidere ebe ahụ, ndị

ozi Fero wee hụ ọtụtụ ijiji n'ime mmanya vaịn ahụ, nke onye na-aṅụ ihe ọṅụṅụ wetara, a hụkwara nkume nitre n'ime achịcha onye na-eme achịcha.
5 Onyeisi ndị nche wee tinye Josef n'ọrụ dị ka onye na-ejere Fero ozi, ndị isi Fero wee nọrọ n'ụlọ mkpọrọ otu afọ.
6 Ma mgbe afọ ahụ gwụchara, ha abụọ rọrọ nrọ n'otu abalị, n'ebe a kpọchiri ha, Josef wee bịakwute ha n'ụtụtụ ka ọ bịa lekọta ha dịka ọ na-emebu, o wee hụ ha, ma lee, ihu ha gbarụrụ agbarụ ma nwee mwute.
7 Josef wee jụọ ha, sị, Gịnị mere ihu unu ji jọọ njọ taa? Ha wee sị ya, "Anyị rọrọ nrọ, ọ dịghịkwa onye ga-akọwa ya." Josef wee sị ha, "Biko, kọọrọ m nrọ unu, Chineke ga-azakwa unu aziza udo dịka unu chọrọ."
8 Onye na-aṅụ ihe ọṅụṅụ wee kọọrọ Josef nrọ ya, sị: "Ahụrụ m n'ọhụụ m, lee otu nnukwu osisi vaịn dị n'ihu m, ahụrụkwa m alaka atọ n'osisi vaịn ahụ, osisi vaịn ahụ wee gbaa ọsọ ma ruo n'ịdị elu, ụyọkọ ya wee chaa ma ghọọ mkpụrụ vaịn."
9 M wee were mkpụrụ vaịn ahụ mapịa ha n'ime iko, tinye ya n'aka Fero, o wee ṅụọ ihe ọṅụṅụ; Josef wee sị ya, Alaka atọ ahụ dị n'osisi vaịn ahụ bụ ụbọchị atọ.
10 N'ime ụbọchị atọ, eze ga-enye iwu ka a kpọpụta gị, ọ ga-emekwa ka ị laghachi n'ọkwa gị, ị ga-enyekwa eze mmanya ya ka ọ ṅụọ dịka ọ dị na mbụ mgbe ị bụ onye na-elekọta ihe ọṅụṅụ ya; mana ka m hụta amara n'ihu gị, ka i wee cheta m n'ihu Fero mgbe ọ ga-adịrị gị mma, meekwara m ebere, kpọpụtakwa m n'ụlọ mkpọrọ a, n'ihi na e zuru m n'ala Kenan, e wee ree m ka m bụrụ ohu n'ebe a.
11 Ihe a gwara gị gbasara nwunye nna m ukwu bụ ụgha, n'ihi na ha tinyere m n'ụlọ mkpọrọ a n'efu; onye na-elekọta ihe ọṅụṅụ wee zaa Josef, sị, Ọ bụrụ na eze emee m ihe ọma dịka m mere na mbụ, dịka ị kọwara m na mbụ, m ga-eme ihe niile ị chọrọ, meekwa ka a kpọpụta gị n'ụlọ mkpọrọ a.
12 Onye na-eme achịcha wee hụ na Josef kọwara nrọ onye na-ere ihe ọṅụṅụ nke ọma, bịakwara kọọrọ Josef nrọ ya niile.
13 Ọ sịrị ya, Nrọ m, ahụrụ m nkata ọcha atọ n'isi m, m wee hụ, lee, n'ime nkata kachasị elu, ụdị anụ niile e siri esi maka Fero, ma lee, nnụnụ na-eri ha n'isi m.
14 Josef wee sị ya, Nkata atọ ahụ ị hụrụ bụ ụbọchị atọ, ma n'ime ụbọchị atọ Fero ga-ewepụ isi gị, kwụgide gị n'elu osisi, nnụnụ ga-erikwa anụ ahụ gị, dịka ị hụrụ na nrọ gị.
15 N'oge ahụ, eze nwanyị ahụ fọrọ nke nta ka ọ mụọ nwa, n'ụbọchị ahụkwa, ọ mụrụ nwa nwoke nye eze Ijipt, ha wee kwupụta na eze ahụ enwetala nwa nwoke mbụ ya, ndị Ijipt niile, tinyere ndị isi na ndị ohu Fero, ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu.
16 N'ụbọchị nke atọ nke ọmụmụ ya, Fero mere oriri maka ndị ọrụ ya na ndị ohu ya, nye ndị agha nke ala Zoa na nke ala Ijipt.
17 Ndị Ijipt niile na ndị ohu Fero bịara iri nri na ịṅụ ihe ọṅụṅụ na eze n'oriri nwa ya nwoke, nakwa ịṅụrị ọṅụ n'ọṅụ eze.
18 Ndị isi eze niile na ndị ohu ya nọ na-aṅụrị ọṅụ n'oge ahụ ruo ụbọchị asatọ n'oriri ahụ, ha jikwa ụdị ngwá egwu niile, timbrel na ịgba egwu n'ụlọ eze mee ihe ọchị ruo ụbọchị asatọ.
19 Onye na-elekọta ihe ọṅụṅụ ahụ, onye Josef kọwara nrọ ya, chefuru Josef, ọ gwaghịkwa eze okwu banyere ya dịka o kwere ná nkwa, n'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova iji taa Josef ahụhụ n'ihi na ọ tụkwasịrị mmadụ obi.
20 Josef wee nọrọ n'ụlọ mkpọrọ afọ abụọ mgbe nke a gasịrị, ruo mgbe ọ gwụchara afọ iri na abụọ.

ISI nke 47

1 Aịzik nwa Abraham ka bi n'oge ahụ n'ala Kenean; ọ dị agadi nke ukwuu, ọ dị otu narị afọ na iri asatọ, Isọ nwa ya nwoke, nwanne Jekọb, nọkwa n'ala Edom, ya na ụmụ ya wee nwee ihe onwunwe n'etiti ụmụ Sia.
2 Isọ wee nụ na oge nna ya na-abịaru nso ịnwụ, ya na ụmụ ya na ezinụlọ ya wee bịa n'ala Kenan, n'ụlọ nna ya, Jekọb na ụmụ ya wee si n'ebe ha bi na Hebron pụọ, ha niile wee bịakwute nna ha Aịzik, wee hụ Isọ na ụmụ ya n'ụlọ ntu.
3 Jekọb na ụmụ ya nọdụrụ ala n'ihu nna ya Aịzik, Jekọb ka nọkwa na-eru uju maka nwa ya nwoke Josef.
4 Aịzik wee sị Jekọb, "Kpọta ụmụ gị ndị ikom ebe a, m ga-agọzikwa ha." Jekọb wee kpọta ụmụ iri na otu ya n'ihu nna ya bụ́ Aịzik.
5 Aịzik wee tinye aka ya n'ahụ ụmụ Jekọb niile, o wee jide ha, makụọ ha, susuo ha ọnụ otu otu, Aịzik wee gọzie ha n'ụbọchị ahụ, wee sị ha, Chineke nke nna nna unu hà ga-agọzi unu, meekwa ka mkpụrụ unu bawanye dị ka kpakpando nke eluigwe.
6 Aịzik gọzikwara ụmụ Isọ, sị: "Ka Chineke mee ka ị bụrụ ihe egwu na ihe ụjọ nye ndị niile ga-ahụ gị, tinyere ndị iro gị niile."
7 Aịzik wee kpọọ Jekọb na ụmụ ya ndị ikom, ha niile wee bịa nọdụ ala n'ihu Aịzik, Aịzik wee sị Jekọb: "Onyenwe anyị Chineke nke ụwa dum gwara m, sị, 'M ga-enye mkpụrụ gị ala a ka ọ bụrụ ihe nketa ma ọ bụrụ na ụmụ gị edebe iwu m na ụzọ m, m ga-emezukwa iyi m ṅụụrụ nna gị Ebreham.'"
8 Ugbua, nwa m, kụziere ụmụ gị na ụmụ ụmụ gị ịtụ egwu Onyenwe anyị, na ije ije n'ụzọ dị mma nke ga-atọ Onyenwe anyị Chineke gị ụtọ, n'ihi na ọ bụrụ na ị debe ụzọ nke Onyenwe anyị na ụkpụrụ ya, Onyenwe anyị ga-edebekwa ọgbụgba ndụ ya na Abraham nye gị, ọ ga-emekwa gị na mkpụrụ gị ihe ọma ụbọchị niile.
9 Mgbe Aịzik nyesịrị Jekọb na ụmụ ya iwu, o kubiri ume wee nwụọ, e wee kpọkọta ya na ndị ya.
10 Jekọb na Isọ wee daa n'ihu nna ha Aịzik, ha wee kwaa ákwá, Aịzik wee dị otu narị afọ na iri asatọ mgbe ọ nwụrụ n'ala Kenan, na Hibrọn, ụmụ ya wee buru ya gaa n'ọgba Makpela, nke Abraham zụtara n'aka ụmụ Het ka ọ bụrụ ebe ili ozu.
11 Ndị eze niile nke ala Kenan wee soro Jekọb na Isọ gaa lie Aịzik, ndị eze niile nke Kenan wee gosi Aịzik nsọpụrụ dị ukwuu mgbe ọ nwụrụ.
12 Ụmụ Jekọb na ụmụ Isọ wee gbapụ ụkwụ efu, na-eje ije ma na-ebe ákwá ruo mgbe ha rutere Kireat-arba.
13 Jekọb na Isọ wee lie nna ha Aịzik n'ọgba Makpela, nke dị na Kireat-arba na Hebron, ha wee lie ya n'ọkwa dị ukwuu, dịka e si lie ndị eze.
14 Jekọb na ụmụ ya, na Isọ na ụmụ ya, na eze Kenan niile wee ruo uju dị ukwuu, ha wee lie ya ma ruoro ya újú ọtụtụ ụbọchị.
15 Mgbe Aịzik nwụrụ, ọ hapụrụ anụ ụlọ ya na ihe onwunwe ya na ihe niile o nwere nye ụmụ ya; Isọ wee sị Jekọb, "Lee, biko, ihe niile nna anyị hapụrụ anyị ga-ekewa ya ụzọ abụọ, m ga-enwekwa nhọrọ," Jekọb wee sị, "Anyị ga-eme otú ahụ."

16 Jekọb wee buru ihe niile Aịzik hapụrụ n'ala Kenan, anụ ụlọ na ihe onwunwe ya, wee tinye ha n'akụkụ abụọ n'ihu Isọ na ụmụ ya, ọ wee sị Isọ: “Lee ihe a niile dị n'ihu gị, họrọ nkera nke ị ga-ewere.”
17 Jekọb wee sị Isọ, “Biko, nụrụ ihe m ga-agwa gị, sị, Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe na ụwa gwara nna anyị hà bụ́ Ebreham na Aịzik, sị, ‘M ga-enye mkpụrụ gị ala a ka ọ bụrụ ihe nketa ruo mgbe ebighị ebi.’”
18 Ugbu a, ihe niile nna anyị hapụrụ dị n'ihu gị, lee ala ahụ dum dị n'ihu gị; họrọ ihe ị chọrọ n'ime ha.
19 Ọ bụrụ na ịchọrọ ala ahụ dum, were ya maka gị na ụmụ gị ruo mgbe ebighị ebi, m ga-ewerekwa akụ a, ọ bụrụkwa na ị chọrọ, were ya nye gị, m ga-ewerekwa ala a nye mụ na ụmụ m ka ha keta ya ruo mgbe ebighị ebi.
20 Nebayọt, nwa Ishmael, nọ n'ala ahụ n'oge ahụ ya na ụmụ ya, Isọ wee gaa n'ụbọchị ahụ wee gwa ya okwu, sị:
21 Otú a ka Jekọb gwara m okwu, otú a ka o wee zaa m: biko nye ndụmọdụ gị, anyị ga-anụkwa.
22 Nebayot wee sị, Gịnị bụ ihe a Jekọb gwara gị? Lee, ụmụ Kenan niile bi n'ala ha n'udo, Jekọb wee sị na ya na mkpụrụ ya ga-eketa ya ụbọchị niile.
23 Ugbu a, gaa buru ihe niile nna gị nwere, hapụkwa Jekọb nwanne gị nwoke n'ala ahụ, dịka o kwuru.
24 Isọ wee bilie laghachikwuru Jekọb, mee ihe niile Nebayọt nwa Ishmael dụrụ ọdụ; Isọ wee buru akụ̀ niile Aịzik hapụrụ, mkpụrụ obi, anụ ụlọ, anụ ụlọ na ihe onwunwe, na akụ̀ niile; o nyeghị nwanne ya Jekọb ihe ọ bụla; Jekọb wee buru ala Kenan niile, site na iyi Ijipt ruo osimiri Yufretis, o wee buru ya dị ka ihe onwunwe ruo mgbe ebighị ebi, maka ụmụ ya na maka mkpụrụ ya mgbe ọ nwụsịrị ruo mgbe ebighị ebi.
25 Jekọb narakwara nwanne ya nwoke Isọ n'ọgba Makpela, nke dị na Hebron, nke Abraham zụtara n'aka Efron ka ọ bụrụ ebe ili ozu maka ya na mkpụrụ ya ruo mgbe ebighị ebi.
26 Jekọb wee dee ihe ndị a niile n'akwụkwọ ịzụrụ ihe, o wee bịanye aka na ya, o wee gbaa akaebe ihe a niile n'ọnụ ndị akaebe anọ kwesịrị ntụkwasị obi.
27 Na eyi ne nsɛm a Yakob kyerɛw wɔ nhoma no mu no: Kanaan asase ne Hitifo, Hiwifo, Yebusifo, Amorifo, Perisifo, ne Gergasifo, aman ason no nyinaa fi Misraim asubɔnten so kosi Eufrate asubɔnten so.
28 Na Hebron, Kireat-arba, na ọgba dị n'ime ya, Jekọb zụtara ihe niile n'aka nwanne ya nwoke Isọ maka ọnụ ahịa, maka ihe onwunwe na maka ihe nketa maka mkpụrụ ya ga-esochi ya ruo mgbe ebighị ebi.
29 Jekọb wee were akwụkwọ ịzụrụ ihe na akara aka ya, iwu na ụkpụrụ na akwụkwọ e kpughere ekpughe, o wee tinye ha n'ime ite ụrọ ka ha wee dịgide ruo ogologo oge, o wee nye ha n'aka ụmụ ya.
30 Isọ wee nara ihe niile nna ya hapụrụ ya mgbe ọ nwụsịrị n'aka nwanne ya Jekọb, o wee nara ihe niile dị n'ime mmadụ na anụ ụlọ, kamel na ịnyịnya ibu, ehi na atụrụ, ọlaọcha na ọlaedo, nkume na bdellium, na akụ̀ niile nke Aịzik nwa Ebreham nwere; ọ dighị ihe fọdụrụ nke Isọ na-anaraghị nye onwe ya, n'ime ihe niile Aịzik hapụrụ mgbe ọ nwụsịrị.
31 Isọ wee nara ihe a niile, ya na ụmụ ya wee laghachi n'ala Seị, onye Hori, site n'ebe nwanne ya nwoke bụ́ Jekọb na ụmụ ya nọ.
32 Isọ wee nweta ihe onwunwe n'etiti ụmụ Seị, Isọ alaghachighịkwa n'ala Kenan site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu.
33 Ala Kenan dum wee bụrụ ihe nketa nye ụmụ Izrel dịka ihe nketa ebighị ebi, Isọ na ụmụ ya niile wee keta ugwu Sia.

ISI nke 48

1 N'oge ahu, mgbe Aisak nwụsịrị, Jehova nyere iwu ma mee ka oké ụnwụ dakwasị ụwa dum.
2 N'oge ahụ, Fero eze Ijipt nọ ọdụ n'ocheeze ya n'ala Ijipt, dina n'elu ihe ndina ya, rọọ nrọ, Fero wee hụ na nrọ ya na ọ nọ n'akụkụ osimiri Ijipt.
3 Mgbe ọ guzoro, ọ hụrụ ehi asaa mara abụba ma dịkwa mma n'anya ka ha si n'osimiri Naịl na-apụta.
4 Ehi asaa ọzọ, ndị tara ahụ́, ndị jọrọ njọ, rịgotara n'azụ ha, ụmụ ehi asaa ahụ jọrọ njọ wee loda ụmụ ehi ndị mara mma, ha wee rịa njọ dịka ọ dị na mbụ.
5 O wee teta, o wee rahụ ụra ọzọ, ọ rọrọ nrọ nke ugboro abụọ, wee hụ, ma lee, oko ọka asaa na-apụta n'otu okpete, ndị dị mma ma dịkwa mma, oko ọka asaa ndị dị gịrịgịrị nke ifufe ọwụwa anyanwụ gbụpụrụ, na-ebili n'azụ ha, oko ọka ndị dị gịrigịrị lokwara ndị ahụ juru eju, Fero wee teta ná nrọ ya.
6 Eze wee cheta nrọ ya n'ụtụtụ, mmụọ ya wee jupụta n'ụjọ n'ihi nrọ ya, eze wee mee ngwa ngwa ziga kpọọ ndị dibịa anwansi niile nke Ijipt na ndị amamihe ahụ, ha wee bịa guzoro n'ihu Fero.
7 Eze wee sị ha, “Arọla m nrọ, ọ dighịkwa onye ga-akọwa ha.” Ha wee sị eze, “Kọọrọ ndị ohu gị nrọ gị, ka anyị nụkwa ha.”
8 Eze wee kọọrọ ha nrọ ya, ha niile wee zaa n'otu olu, sị eze, "Ka eze dị ndụ ruo mgbe ebighị ebi." Nke a bụkwa nkọwa nrọ gị.
9 Ehi asaa ahụ dị mma nke ị hụrụ na-egosi ụmụ nwanyị asaa a ga-amụ gị n'oge ikpeazụ, ehi asaa ahụ ị hụrụ na-apụta n'azụ ha wee loda ha, bụ ihe ịrịba ama na ụmụ nwanyị niile a ga-amụ nye gị ga-anwụ n'oge ndụ eze.
10 Ihe ị hụrụ na nrọ nke abụọ nke oko ọka asaa mara mma na-apụta n'otu ogbo, nke a bụ nkọwa ha, na ị ga-ewu obodo asaa n'oge ikpeazụ n'ala Ijipt; ihe ị hụrụ n'ime oko ọka asaa a gbawara agbawa na-apụta n'azụ ha ma na-eloda ha mgbe ị na-ahụ ha n'anya, bụ ihe ịrịba ama na obodo ndị ị ga-ewu ga-ebibi n'oge ikpeazụ, n'oge ndụ eze.
11 Mgbe ha kwuru okwu ndị a, eze egeghị ntị n'okwu ha, ọ tụkwaghịkwa obi ya n'ebe ha nọ, n'ihi na eze maara n'amamihe ya na ha akọwaghị nrọ ndị ahụ nke ọma; mgbe ha kwuchara okwu n'ihu eze, eze zara ha, sị, Gịnị bụ ihe a unu gwara m? N'ezie unu ekwuwo okwu ụgha ma kwuo okwu ụgha; ya mere, ugbu a nye nkọwa ziri ezi nke nrọ m, ka unu ghara ịnwụ.
12 Eze wee nye iwu mgbe nke a gasịrị, o wee ziga ma kpọọ ndị amamihe ọzọ ọzọ, ha wee bịa guzoro n'ihu eze, eze wee kọọrọ ha nrọ ya, ha niile wee zaa ya dịka nkọwa mbụ si dị, iwe eze wee dị ọkụ, o wee were iwe nke ukwuu, eze wee sị ha, N'ezie unu na-ekwu okwu ụgha ma na-ekwu okwu ụgha n'ihe unu kwuru.
13 Eze wee nye iwu ka e mee mkpọsa n'ala Ijipt dum, sị: “Eze na ndị ukwu ya kpebiri na onye ọ bụla maara ihe nke maara ma ghọta nkọwa nrọ, ma ọ gaghị abịa n'ihu eze taa, ga-anwụ.”
14 Ma nwoke nke ga-akọwara eze nkọwa nrọ ya nke ọma, a ga-enye ya ihe niile ọ ga-achọ n'aka eze. Ndị amamihe niile nke ala Ijipt wee bịa n'ihu eze, tinyere ndị dibịa afa

niile na ndị dibịa afa nọ na Ijipt na Goshen, na Rameses, na Takpanches, na Zoar, na n'ebe niile dị n'ókèala Ijipt, ha niile wee guzoro n'ihu eze.
15 Ndị isi niile na ndị isi niile na ndị na-ejere eze ozi si n'obodo niile nke Ijipt bịa, ha niile wee nọdụ ala n'ihu eze, eze wee kọọrọ nrọ ya n'ihu ndị amamihe na ndị isi, ndị niile nọ ọdụ n'ihu eze wee nwee ihe ijuanya maka ọhụụ ahụ.
16 Ndị amamihe niile nọ n'ihu eze kewara nke ukwuu n'ịkọ nrọ ya; ụfọdụ n'ime ha kọwara ha nye eze, na-asị, Ehi asaa ahụ dị mma bụ eze asaa, ndị ga-esi n'agbụrụ eze bilie n'Ijipt.
17 Ehi asaa ndị jọrọ njọ bụ ndị isi asaa, ndị ga-ebilite megide ha n'oge ikpeazụ wee bibie ha; ma oko ọka asaa ahụ bụ ndị isi asaa dị ukwuu nke Ijipt, ndị ga-ada n'aka ndị isi asaa ndị iro ha na-adịghị ike, n'agha nke onyenwe anyị eze.
18 Ụfọdụ n'ime ha wee kọwaara eze otú a, sị: "Ehi asaa ahụ dị mma bụ obodo siri ike nke Ijipt, ehi asaa ndị jọrọ njọ bụkwa mba asaa nke ala Kenan, ndị ga-abịa megide obodo asaa nke Ijipt n'oge ikpeazụ wee bibie ha."
19 Ihe ị hụrụ n'ọhụụ nke abụọ, nke oko ọka asaa dị mma na nke ọjọọ, bụ ihe ịrịba ama na ọchịchị Ijipt ga-alaghachikwuru mkpụrụ gị dịka ọ dị na mbụ.
20 Ma n'ọchịchị ya, ndị obodo Ijipt ga-atụgharị megide obodo asaa nke Kenan ndị siri ike karịa ha, ha ga-ebibikwa ha, ọchịchị Ijipt ga-alaghachikwara mkpụrụ gị.
21 Ụfọdụ n'ime ha wee sị eze, Nke a bụ nkọwa nrọ gị: ehi asaa mara mma bụ eze nwanyị asaa, ndị ị ga-alụ n'ụbọchị ikpeazụ, ehi asaa ndị jọrọ njọ na-egosikwa na ụmụ nwanyị ndị ahụ niile ga-anwụ n'oge ndụ eze.
22 Ma oko ọka asaa dị mma na nke ọjọọ ị hụrụ na nrọ nke abụọ bụ ụmụ iri na anọ, ọ ga-abụkwa n'ụbọchị ikpeazụ ka ha ga-ebili ma lụọ ọgụ n'etiti onwe ha, asaa n'ime ha ga-etikwa asaa ndị ka ike.
23 Ụfọdụ n'ime ha wee gwa eze okwu ndị a, na-asị, Ehi asaa ahụ dị mma na-egosi na a ga-amụ ụmụ asaa nye gị, ha ga-egbukwa ụmụ ụmụ gị asaa n'ụbọchị ikpeazụ; na nti ọka asaa dị mma nke ị hụrụ na nrọ nke abụọ bụ ndị isi ndị isi asaa ndị ọzọ na-adịghị ike ga-alụso ọgụ ma bibie ha n'oge ikpeazụ, ma bọrọ ọbọ maka okwu ụmụ gị, ọchịchị ga-alaghachikwara mkpụrụ gị ọzọ.
24 Eze wee nụ okwu niile nke ndị amamihe Ijipt na nkọwa ha banyere nrọ ya, ọ dịghịkwa nke dị eze mma n'obi.
25 Eze ahụ matara n'amamihe ya na ha ekwughị okwu ziri ezi n'okwu ndị a niile, n'ihi na nke a sitere n'aka Onyenwe anyị iji mebie okwu ndị amamihe nke Ijipt, ka Josef wee si n'ụlọ mkpọrọ pụọ, ka o wee bụrụ onye ukwu n'Ijipt.
26 Eze wee hụ na ọ dighị onye ọ bụla n'ime ndị amamihe na ndị dibịa afa niile nke Ijipt gwara ya okwu ziri ezi, iwe eze wee dị ọkụ, iwe ya wee dị ọkụ n'ime ya.
27 Eze wee nye iwu ka ndị amamihe na ndị dibịa afa niile pụọ n'ihu ya, ha niile wee pụọ n'ihu eze n'ihere na ihere.
28 Eze wee nye iwu ka e ziga ozi n'ala Ijipt niile ka e gbuo ndị dibịa anwansi niile nọ n'Ijipt, ka a gharakwa ikwe ka otu n'ime ha dị ndụ.
29 Ndị isi ndị nche nke eze biliri ọtọ, onye ọ bụla wee mịpụta mma agha ya, ha wee malite igbu ndị dibịa anwansi nke Ijipt na ndị amamihe ahụ.
30 Mgbe nke a gasịrị, Merọd, onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ eze, bịara kpọọ isiala n'ihu eze wee nọdụ ala n'ihu ya.
31 Onye na-aṅụ ihe ọṅụṅụ wee sị eze, "Ka eze dị ndụ ruo mgbe ebighị ebi, ka ọchịchị ya dị elu n'ala a."
32 I were iwe megide ohu gị n'oge ahụ, afọ abụọ gara aga ugbu a, wee tinye m n'ụlọ mkpọrọ, anọkwa m n'ụlọ mkpọrọ ruo oge ụfọdụ, mụ na onyeisi ndị na-eme achịcha.
33 E nwekwara otu onye Hibru nke onye isi ndị nche, aha ya bụ Josef, n'ihi na onye nwe ya were iwe megide ya, o wee tinye ya n'ụlọ mkpọrọ, ọ nọkwa na-ejere anyị ozi n'ebe ahụ.
34 Mgbe oge ụfọdụ gasịrị, mgbe anyị nọ n'ụlọ mkpọrọ ahụ, anyị rọrọ nrọ n'otu abalị, mụ na onyeisi ndị na-eme achịcha; anyị rọrọ nrọ, onye ọ bụla dịka nkọwa nrọ ya si dị.
35 Anyị wee bịa n'ụtụtụ, kọọrọ ohu ahụ, o wee kọwaara anyị nrọ anyị, onye ọ bụla dịka nrọ ya si dị, ma ọ kọwara nke ọma.
36 O wee ruo dịka ọ kọwara anyị, otu a ka ihe merenụ dị; okwu ya ọ bụla adaghị n'ala.
37 Ma ugbua, onyenwe m na eze egbula ndị Ijipt n'efu; lee, ohu ahụ ka nọ n'ụlọ onyeisi ndị nche, onye nwe ya, n'ụlọ mkpọrọ.
38 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ya ziga ya ka ọ bịa n'ihu gị, ka o wee kọwaara gị isi nrọ ahụ ị rọrọ.
39 Eze wee nụ okwu onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ ahụ, eze wee nye iwu ka a ghara igbu ndị amamihe Ijipt.
40 Eze wee nye ndị ohu ya iwu ka ha kpọta Josef n'ihu ya, eze wee sị ha, Gaakwuru ya, unu atụla ya ụjọ ka ọ ghara inwe mgbagwoju anya ma ghara ịma okwu nke ọma.
41 Ndị ohu eze wee gakwuru Josef, ha wee kpọpụta ya n'ụlọ mkpọrọ ngwa ngwa, ndị ohu eze wee kpụọ ya isi, o wee gbanwee uwe mkpọrọ ya wee bịa n'ihu eze.
42 Eze nọ ọdụ n'ocheeze ya n'uwe eze, yi uwe eze, yi uwe efọd ọlaedo, ọlaedo mara mma nke dị n'elu ya na-egbuke egbuke, nkume carbuncle, rubi na emerald, tinyere nkume dị oké ọnụ ahịa niile dị n'isi eze, na-eme ka anya ya maa jijiji nke ukwuu, Josef wee nwee mmasị n'ebe eze nọ.
43 E ji ọlaedo na ọlaọcha na nkume onyx kpuchie ocheeze ahụ nke eze nọdụrụ, o nwekwara nzọụkwụ iri asaa.
44 Ọ bụkwa omenala ha n'ala Ijipt niile, na onye ọ bụla bịara ịgwa eze okwu, ma ọ bụrụ na ọ bụ onyeisi ma ọ bụ onye a na-atụ anya ya n'anya eze, ọ na-arịgo n'ocheeze eze ruo nzọụkwụ iri atọ na otu, eze ahụ na-agbadatakwa n'ụkwụ iri atọ na isii, wee gwa ya okwu.
45 Ọ bụrụ na ọ bụ otu n'ime ndị nkịtị, ọ na-arịgo n'ọkwa nke atọ, eze ga-agbadata n'ọkwa nke anọ wee gwa ya okwu, omenala ha bụkwa, na onye ọ bụla ghọtara ikwu okwu n'asụsụ iri asaa niile, ọ na-arịgo nzọụkwụ iri asaa ahụ, wee rịgoro kwuo okwu ruo mgbe ọ rutere eze.
46 Ma onye ọ bụla nke na-enweghị ike imezu iri asaa ahụ, ọ rịgoro ọtụtụ nzọụkwụ dịka asụsụ ndị ọ maara iji sụọ.
47 Ọ bụ omenala n'oge ahụ n'Ijipt na onye ọ bụla ekwesighị ịchị ha, ma ọ bụghị onye ghọtara asụsụ iri asaa ahụ.
48 Mgbe Josef bịarutere n'ihu eze, ọ kpọrọ isiala n'ala n'ihu eze, o wee rịgoro n'ọkwa nke atọ, eze wee nọdụ n'ọkwa nke anọ wee gwa Josef okwu.
49 Eze wee sị Josef, "Arọ m nrọ, ọ dịghịkwa onye na-akọwa ihe ga-akọwa ya nke ọma, m wee nye iwu taa ka ndị dibịa anwansi niile nke Ijipt na ndị amamihe ya bịa n'ihu m, akọkwara m nrọ m nye ha, ọ dịghịkwa onye kọwara m ha nke ọma."
50 Mgbe nke a gasịrị, anụrụ m taa gbasara gị, na ị bụ nwoke maara ihe, ị nwekwara ike ịkọwa nrọ ọ bụla ị nụrụ nke ọma.

51 Josef wee zaa Fero, sị: “Ka Fero kọọ nrọ ya niile ọ rọrọ; n'ezie nkọwa ya bụ nke Chineke.” Fero wee kọọrọ Josef nrọ ya niile, nrọ ehi, na nrọ nke ọka, eze wee kwụsị ikwu okwu.
52 Josef yikwasịkwara mmụọ Chineke n'ihu eze, ọ makwara ihe niile ga-adakwasị eze site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ọ makwaara nkọwa ziri ezi nke nrọ eze ahụ, o wee kwuo okwu n'ihu eze.
53 Josef wee hụta ihu ọma eze, eze wee tụgharịa ntị ya na obi ya, ọ nụrụ okwu niile nke Josef. Josef wee sị eze, “Echela na ha bụ nrọ abụọ, n'ihi na ọ bụ naanị otu nrọ, n'ihi na ihe Chineke họọrọ ime n'ala ahụ ka o gosiri eze n'ọhụụ ya, nke a bụkwa nkọwa ziri ezi nke nrọ gị.”
54 Ehi asaa ahụ dị mma na ogbe ọka bụ afọ asaa, ehi asaa ndị ahụ na-adighị mma na ogbe ọka bụkwa afọ asaa; ọ bụ otu nrọ.
55 Lee afọ asaa ndị na-abịa, afọ asaa nke oké ụnwụ ga-adị n'ala ahụ dum, mgbe nke ahụ gasịrị, afọ asaa nke ụnwụ ga-esochi ha, oké ụnwụ ga-abụkwa oké ụnwụ; a ga-echefukwa ihe niile dị n'ala ahụ, ụnwụ ga-eripịakwa ndị bi n'ala ahụ.
56 Eze rọrọ otu nrọ, ya mere, nrọ ahụ meghachiri Fero n'ihi na Chineke mere ka ihe ahụ guzosie ike, Chineke ga-emekwa ya n'oge na-adighị anya.
57 Ugbua, m ga-enye gị ndụmọdụ ma napụta mkpụrụ obi gị na mkpụrụ obi ndị bi n'ala ahụ site n'ihe ọjọọ nke ụnwụ, nke ị ga-achọ n'alaeze gị dum maka nwoke nwere uche na amamihe, onye maara ihe niile gbasara ọchịchị, ma họpụta ya ka ọ bụrụ onye nlekọta n'ala Ijipt.
58 Ka nwoke ahụ ị họpụtara ịchị Ijipt họpụta ndị isi n'okpuru ya, ka ha chịkọta nri niile nke afọ ọma ndị na-abịa, ka ha debekwa ọka ma tinye ya n'ụlọ nkwakọba ihe gị.
59 Ka ha debe nri ahụ maka afọ asaa nke ụnwụ, ka e wee chọta ya maka gị na ndị gị na ala gị dum, ka ụnwụ ghara ibibi gị na ala gị.
60 Ka ndị niile bi n'ala ahụ nye iwu ka ha chịkọta, onye ọ bụla n'ime ha, site n'ụdị nri niile, n'ime afọ asaa dị mma, ka ha debekwa ya n'ụlọ nkwakọba ihe ha, ka e wee chọta ya maka ha n'oge ụnwụ ahụ, ka ha wee biri na ya.
61 Nke a bụ nkọwa ziri ezi nke nrọ gị, nke a bụkwa ndụmọdụ enyere iji zọpụta mkpụrụ obi gị na mkpụrụ obi nke ndị niile ị na-achị.
62 Eze wee zaa, sị Josef, Ònye kwuru, ònye makwa na okwu gị ziri ezi? Ọ wee sị eze, Nke a ga-abụ ihe ịrịba ama nye gị gbasara okwu m niile, na ha bụ eziokwu, na ndụmọdụ m dịkwa mma maka gị.
63 Lee nwunye gị nọdụrụ ala taa n'elu oche ịmụ nwa, ọ ga-amụkwara gị nwa nwoke, ị ga-aṅụrịkwa ọṅụ na ya; mgbe nwa gị si n'afọ nne ya pụta, nwa nwoke mbụ gị nke a mụrụ afọ abụọ gara aga ga-anwụ, ị ga-enwetakwa nkasi obi n'ahụ nwa a ga-amụ gị taa.
64 Josef gwachara eze okwu ndị a, wee kpọọrọ eze isiala, ọ pụọkwa, mgbe Josef si n'ihu eze pụọ, ihe ịrịba ama ndị ahụ Josef gwara eze mere n'ụbọchị ahụ.
65 Eze nwanyị wee mụọ nwa nwoke n'ụbọchị ahụ, eze wee nụ ozi ọma gbasara nwa ya nwoke, ọ ṅụrịrị ọṅụ, mgbe onye nta akụkọ ahụ si n'ihu eze pụọ, ndị ohu eze hụrụ nwa nwoke mbụ nke eze ka ọ dara n'ala nwụrụ anwụ.
66 E wee nwee oké ákwá na mkpọtụ n'ụlọ eze, eze wee nụ ya, o wee sị, Gịnị bụ mkpọtụ na ákwá arịrị m nụrụ n'ụlọ ahụ? Ha wee gwa eze na nwa ya nwoke nke mbụ anwụọla; eze wee mara na okwu Josef niile o kwuru ziri ezi, eze wee nweta nkasi obi maka nwa ya nwoke site n'aka nwa ahụ a mụrụ n'ụbọchị ahụ dịka Josef kwuru.

ISI nke 49

1 Mgbe ihe ndị a gasịrị, eze zigara ma kpọkọta ndị isi ya na ndị ohu ya niile, na ndị isi na ndị isi niile nke eze, ha niile wee bịa n'ihu eze.
2 Eze wee sị ha, Lee, unu ahụwo ma nụ okwu niile nke nwoke Hibru a, ihe ịrịba ama niile o kwuru ga-emezukwa, ọ dighịkwa okwu ọ bụla dara n'ala.
3 Ị maara na ọ kọwara nrọ ahụ nke ọma, ọ ga-emezukwa, ugbu a, gbaa mbọ mara ihe ị ga-eme na otu a ga-esi napụta ala ahụ n'ụnwụ.
4 Chọọnụ ugbu a ma hụ ma a ga-achọta ihe yiri ya, onye nwere amamihe na ihe ọmụma n'obi ya, m ga-ahọpụtakwa ya ka ọ bụrụ onye isi ala ahụ.
5 N'ihi na unu anụwo ihe onye Hibru ahụ dụrụ n'ọdụ gbasara nke a iji zọpụta ala ahụ site n'ụnwụ, amakwaara m na a gaghị azọpụta ala ahụ site n'ụnwụ kama site na ndụmọdụ nke onye Hibru ahụ, onye dụrụ m ọdụ.
6 Ha niile wee zaa eze, sị: “Ndụmọdụ nke onye Hibru nyere gbasara nke a dị mma; ugbu a, onyenwe anyị na eze, lee ala ahụ dum dị n'aka gị, mee ihe dị mma n'anya gị.”
7 Onye ị họọrọ, onye ị maara n'amamihe gị na ọ bụ onye maara ihe ma nwee ike ịzọpụta ala ahụ site n'amamihe ya, eze ga-ahọpụta ya ka ọ bụrụ onye ga-achị ala ahụ.
8 Eze wee sị ndị isi niile: Echere m na ebe ọ bụ na Chineke ekpugheela onye Hibru ihe niile o kwuru, ọ dighị onye nwere uche na amamihe dị ka ya n'ala ahụ dum; ọ bụrụ na ọ dị mma n'anya unu, m ga-eme ka ọ bụrụ onyeisi ala ahụ, n'ihi na ọ ga-eji amamihe ya zọpụta ala ahụ.
9 Ndị isi niile wee zaa eze, sị: “Ma n'ezie, e dere ya n'iwu Ijipt, e kwesighịkwa imebi ya, na ọ dighị onye ga-achị Ijipt, ọ bụghịkwa onye na-esote eze, kama onye maara asụsụ ụmụ mmadụ niile.”
10 Ya mere, onyenwe anyị na eze anyị, lee nwoke Hibru a nwere ike ikwu naanị asụsụ Hibru, kedu ka o si bụrụ onye nke abụọ n'okpuru ọchịchị, nwoke na-amaghị asụsụ anyị?
11 Ugbu a, anyị na-arịọ gị ka ị kpọọ ya, ka ọ bịa n'ihu gị, nwalee ya n'ihe niile, meekwa ihe ị hụrụ na ọ dị mma.
12 Eze wee sị, “Echi ka a ga-eme ya, ihe i kwuru dịkwa mma.” Ndị isi niile wee bịa n'ihu eze n'ụbọchị ahụ.
13 N'abalị ahụ, Onyenwe anyị zigara otu n'ime ndị mmụọ ozi ya, o wee bata n'ala Ijipt bịakwute Josef, mmụọ ozi nke Onyenwe anyị wee guzoro n'elu Josef, lee Josef dina n'elu ihe ndina n'abalị n'ụlọ nna ya ukwu n'ụlọ mkpọrọ, n'ihi na nna ya ukwu etinyela ya n'ụlọ mkpọrọ n'ihi nwunye ya.
14 Mmụọ ozi ahụ kpọtere ya n'ụra ya, Josef wee bilie guzoro n'ụkwụ ya, lee mmụọ ozi Jehova guzo n'ihu ya, mmụọ ozi Jehova wee gwa Josef okwu, o wee kụziere ya asụsụ mmadụ niile n'abalị ahụ, o wee kpọọ ya aha Josef.
15 Na ɔbaa dɛ Ewuradze see dɛ, Joseph n’egya, na ɔbaa dɛ Joseph n’egya, na ɔbaa dɛ Joseph n’egya no so hun dɛ ɔrobɔbɔ noho.
16 O wee ruo n'ụtụtụ na eze kpọrọ ndị isi ya niile na ndị ohu ya, ha niile wee bịa nọdụ ala n'ihu eze, eze wee nye iwu ka a kpọta Josef, ndị ohu eze wee gaa kpọta Josef n'ihu Fero.
17 Eze wee pụta wee rịgoro steepụ nke ocheeze ahụ, Josef wee gwa eze okwu n'asụsụ niile, Josef wee gakwuru ya

wee gwa eze okwu ruo mgbe ọ bịarutere n'ihu eze n'ụkwụ nke iri asaa, o wee nọdụ ala n'ihu eze.
18 Eze ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu n'ihi Josef, ndị isi eze niile wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu mgbe ha nụrụ okwu Josef niile.
19 Ihe a dị mma n'anya eze na ndị isi ya, ka ha mee ka Josef bụrụ onye na-esote eze n'ala Ijipt dum, eze wee gwa Josef, sị:
20 Ugbua, i nyere m ndụmọdụ ka m họpụta onye maara ihe ka ọ bụrụ onyeisi ala Ijipt, ka o wee jiri amamihe ya zọpụta ala ahụ site n'ụnwụ; ugbu a, ebe ọ bụ na Chineke emeela ka ị mara ihe a niile, na okwu niile ị kwuru, ọ dighị onye nwere uche na amamihe dị ka gị n'ala ahụ dum.
21 Aha gị agaghị akpọkwa Josef ọzọ, kama Zafnath Paanea ga-abụ aha gị; ị ga-abụ onye nke abụọ nye m, dịka okwu gị si dị, ihe niile gbasara ọchịchị m ga-adịkwa, dịka okwu gị si dị, ndị m ga-apụ ma bata.
22 Ndị ohu m na ndị isi m ga-enwetakwa ụgwọ ọrụ ha nke a na-enye ha kwa ọnwa, ndị niile bi n'ala ahụ ga-akpọ isiala nye gị; naanị n'ocheeze m ka m ga-aka gị ukwuu.
23 Eze we si n'aka ya wezuga mgbaaka ya, tinye ya n'aka Josef, eze yikwasịkwara Josef uwe eze, tinye okpueze ọlaedo n'isi ya, tinyekwa agbụ ígwè ọlaedo n'olu ya.
24 Eze wee nye ndị ohu ya iwu, ha wee mee ka ọ nọọ n'ụgbọala nke abụọ nke eze, nke na-aga n'ihu ụgbọ ịnyịnya eze, o wee mee ka ọ nọọ n'elu nnukwu ịnyịnya siri ike site n'ịnyịnya eze, ka e wee duzie ya n'okporo ámá nke ala Ijipt.
25 Eze wee nye iwu ka ndị niile na-akpọ ụbọ akwara, ụbọ akwara na ngwa egwu ndị ọzọ soro Josef pụọ; otu puku timbrel, otu puku mekolọt, na otu puku nebalim sochiri ya.
26 Puku mmadụ ise, ndị ji mma agha amịpụtara amịpụta na-egbuke egbuke n'aka ha, ha wee na-aga ma na-egwu egwu n'ihu Josef, puku iri abụọ n'ime ndị isi eze ndị yi uwe e ji akpụkpọ anụ kpuchie ọlaedo, na-aga n'aka nri Josef, puku iri abụọ n'aka ekpe ya, ụmụ nwanyị na ụmụ agbọghọ niile wee rịgoro n'elu ụlọ ma ọ bụ guzoro n'okporo ámá na-egwu egwu ma na-aṅụrị ọṅụ n'ebe Josef nọ, na-elekwa anya n'ọdịdị Josef na ịma mma ya.
27 Ndị eze wee gaa n'ihu ya na n'azụ ya, na-esi ísì ụtọ na kashịa, na ụdị ihe na-esi ísì ụtọ dị iche iche, na myrrh na aloe a gbasaara n'okporo ụzọ, mmadụ iri abụọ wee kpọsaa okwu ndị a n'ihu ya n'ala ahụ dum n'olu dara ụda:
28 Ị na-ahụ nwoke a eze họpụtara ka ọ bụrụ nke abụọ ya? Ọ ga-achịkwa ihe niile gbasara ọchịchị, onye na-emebi iwu ya, ma ọ bụ onye na-anaghị akpọ isiala n'ihu ya n'ala, ga-anwụ, n'ihi na ọ na-enupụ isi megide eze na nke abụọ ya.
29 Mgbe ndị ozi kwusịrị ikwusa ozi ahụ, ndị Ijipt niile kpọrọ isiala n'ala n'ihu Josef wee sị, "Ka eze dị ndụ, ka onye nke abụọ ya dị ndụ." Ndị niile bi na Ijipt kpọọrọ isiala n'okporo ụzọ, mgbe ndị ozi bịakwutere ha, ha kpọọrọ isiala, ha wee ṅụrịa ọṅụ n'ụdị egwu, mechol na nebal niile n'ihu Josef.
30 Josef nọ n'elu ịnyịnya ya wee welie anya ya elu lee eluigwe, wee tie mkpu, sị, "Ọ na-eme ka onye ogbenye si n'ájá bilie, Ọ na-eme ka onye ogbenye si n'ájá bilie." Onyenwe anyị nke ụsụụ ndị agha, onye obi ụtọ na-adịrị onye tụkwasịrị gị obi.
31 Josef wee gafee ala Ijipt, ya na ndị ohu Fero na ndị na-ejere ya ozi, ha wee gosi ya ala Ijipt dum na akụ eze niile.
32 Josefu we laghachi n'iru Fero n'ubọchi ahu, eze we nye Josef ala n'ala Ijipt, ala ubi na ubi-vine, eze we nye Josef puku talent ọla-ọcha atọ na otu puku talent ọlaedo, na nkume onyx na bdellium na ọtụtụ onyinye.
33 N'echi ya, eze nyere iwu ka ndị Ijipt niile wetara Josef onyinye na onyinye, ka onye ọ bụla mebiri iwu eze nwụọ; ha wee wuo ebe dị elu n'okporo ámá obodo ahụ, ha wee gbasaa uwe n'ebe ahụ, onye ọ bụla wetara ihe ọ bụla nye Josef wee tinye ya n'ebe dị elu.
34 Ndị Ijipt niile tụbara ihe n'ebe dị elu, otu onye nwere mgbaaka ọlaedo, nke ọzọ nwere mgbaaka na mgbaaka ntị, na ihe dị iche iche e ji ọlaedo na ọlaọcha rụọ, tinyere nkume onyx na bdellium n'ebe dị elu ahụ; onye ọ bụla nwere ihe o nwere.
35 Josef wee were ihe ndị a niile wee tinye ha n'ụlọ nkwakọba ihe ya, ndị isi na ndị isi niile nke eze wee bulie Josef elu, ha wee nye ya ọtụtụ onyinye, ebe eze họpụtara ya ka ọ bụrụ onye nke abụọ ya.
36 Eze wee zigara Pọtifera, nwa Ahiram, onye nchụàjà nke On, o wee kpọrọ nwa ya nwanyị bụ́ Osnat nye Josef ka ọ bụrụ nwunye ya.
37 Nwa agbọghọ ahụ mara mma nke ukwuu, nwa agbọghọ na-amaghị nwoke, nwoke na-amaghịkwa, Josef wee lụọ ya dị ka nwunye; eze wee sị Josef, Abụ m Fero, ma e wezuga gị, ọ dighị onye ga-anwa anwa ibuli aka ya ma ọ bụ ụkwụ ya elu iji chịkwaa ndị m n'ala Ijipt dum.
38 Josef dị afọ iri atọ mgbe ọ guzoro n'ihu Fero, Josef wee pụọ n'ihu eze, ọ wee bụrụ onye nke abụọ n'ime eze Ijipt.
39 Eze wee nye Josef otu narị ndị ohu ka ha na-ejere ya ozi n'ụlọ ya, Josef zigakwara ma zụta ọtụtụ ndị ohu, ha wee nọrọ n'ụlọ Josef.
40 Josef wee wuo ụlọ mara mma nke ukwuu dịka ụlọ ndị eze, n'ihu ogige nke obí eze, o wee wuo nnukwu ụlọ nsọ n'ụlọ ahụ, mara mma nke ukwuu ma dịkwa mma maka ebe obibi ya; afọ atọ ka Josef rụrụ ụlọ ya.
41 Josef wee meere onwe ya ocheeze mara mma nke nwere ọtụtụ ọlaedo na ọlaọcha, o wee jiri nkume onyx na bdellium kpuchie ya, o wee mee ihe yiri ala Ijipt dum n'elu ya, na ihe yiri osimiri Ijipt nke na-enye ala Ijipt mmiri; Josef wee nọdụ ala n'ocheeze ya n'ụlọ ya, Jehova wee mee ka amamihe Josef bawanye.
42 Ndị bi na Ijipt niile na ndị ohu Fero na ndị isi ya hụrụ Josef n'anya nke ukwuu, n'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova nye Josef.
43 Josef nwere usuu ndị agha na-alụ agha, ndị na-apụ n'ìgwè na ndị agha, ndị ruru puku iri anọ na narị isii, ndị nwere ike ibu agha iji nyere eze na Josef aka megide ndị iro, ma e wezuga ndị isi eze na ndị ohu ya na ndị bi na Ijipt a na-apụghị ịgụta ọnụ.
44 Josef wee nye ndị dike ya na ndị agha ya niile ọta na ube, okpu agha na uwe agha na nkume maka iji akụ ihe.

ISI nke 50

1 N'oge ahu umu Tashish batara imegide umu Ishmael, buso ha agha: umu Tashish we wakpo ndi Ishmael ogologo oge.
2 Ụmụ Ishmel dị obere n'oge ahụ, ha enweghịkwa ike imeri ụmụ Tashish, a na-akpagbukwa ha nke ukwuu.
3 Ndị okenye nke ndị Ishmael zigara eze Ijipt akwụkwọ ozi, sị, "Biko, zitere ndị ohu gị ndị isi na ndị agha ka ha nyere anyị aka ịlụso ụmụ Tashish ọgụ, n'ihi na anyị agwụla kemgbe ogologo oge."

4 Fero we zipu Josef na ndi-dike na ndi-agha so ya, na ndi-dike ya site n'ulo eze.
5 Ha wee gaa n'ala Havila, gakwuru ụmụ Ishmael, inyere ha aka megide ụmụ Tashish, ụmụ Ishmael wee lụọ ọgụ megide ụmụ Tashish, Josef meriri ndị Tashish, o wee merie ala ha niile, ụmụ Ishmael bikwa ebe ahụ ruo taa.
6 Mgbe e meriri ala Tashish, ndị Tashish niile gbapụrụ, bịarute n'ókèala ụmụnne ha, ụmụ Javan, Josef na ndị dike ya niile na ndị agha ya laghachiri Ijipt, ọ dịghị otu onye n'ime ha furu efu.
7 Ma n'oge mgbanwe nke afọ ahụ, n'afọ nke abụọ nke ọchịchị Josef n'Ijipt, Jehova nyere ọtụtụ ihe oriri n'ala ahụ ruo afọ asaa dịka Josef kwuru, n'ihi na Jehova gọziri ihe niile sitere n'ala n'oge ahụ ruo afọ asaa, ha wee rie ihe, afọ jukwara ha nke ukwuu.
8 Josef nwere ndị nlekọta n'oge ahụ n'okpuru ya, ha wee na-achịkọta nri niile nke afọ ọma ahụ, na-achịkọtakwa ọka kwa afọ, ha wee tinye ya n'ụlọ nkwakọba ihe nke Josef.
9 Ma n'oge ọ bụla ha chịkọtara nri, Josef nyere iwu ka ha weta ọka n'ime ọka, ma wetakwa ụfọdụ n'ime ala ubi ahụ, ka ọ ghara imebi.
10 Josef wee mee otu ihe ahụ kwa afọ, ọ na-achịkọta ọka dị ka ájá dị n'oké osimiri n'ụba, n'ihi na ọ bara ụba nke ukwuu, a pụghịkwa ịgụta ya ọnụ maka ụbara ya.
11 Ndị bi na Ijipt niile chịkọtara ụdị nri niile n'ụlọ nkwakọba ihe ha n'ụba n'ime afọ asaa ahụ dị mma, ma ha emeghị ya dịka Josef mere.
12 Nri niile Josef na ndị Ijipt chịkọtara n'ime afọ asaa ahụ jupụtara n'ụba ka e debere maka ala ahụ n'ụlọ nkwakọba ihe maka afọ asaa nke ụnwụ, maka nkwado nke ala ahụ dum.
13 Ndị bi na Ijipt wee jupụta ọka n'ụlọ nkwakọba ihe ha na ebe nzuzo ha, ka ha wee bụrụ ihe nkwado n'oge ụnwụ.
14 Josef wee tinye nri niile o chịkọtara n'obodo niile dị n'Ijipt, o wee mechie ụlọ nkwakọba ihe niile ma tinye ndị nche n'elu ha.
15 Nwunye Josef bụ́ Ọsnat, ada Pọtifera, mụụrụ ya ụmụ nwoke abụọ, Manase na Ifrem, Josef dị afọ iri atọ na anọ mgbe ọ mụrụ ha.
16 Ụmụ okorobịa ahụ wee tolite, ha wee jee ije n'ụzọ ya na n'iwu ya, ha ahapụghị ụzọ nna ha kụziiri ha, ma n'aka nri ma n'aka ekpe.
17 Jehova nọnyeere ụmụ okorobịa ahụ, ha wee tolite ma nwee nghọta na nkà n'amamihe niile na n'ihe gbasara ọchịchị, ndị isi eze niile na ndị isi ya bi na Ijipt wee bulie ụmụ okorobịa ahụ elu, a zụlitekwara ha n'etiti ụmụ eze.
18 Afọ asaa nke nri jupụtara n'ala ahụ agwụla, afọ asaa nke ụnwụ wee bịa mgbe ha gasịrị dịka Josef kwuru, ụnwụ wee gbasaa n'ala ahụ dum.
19 Ndị Ijipt niile wee hụ na ụnwụ amalitela n'ala Ijipt, ndị Ijipt niile wee mepee ebe ha ga-eri ọka n'ihi na ụnwụ ahụ karịrị ha.
20 Ha wee hụ nri niile dị n'ụlọ nkwakọba ihe ha, nke jupụtara na nje ndị na-adighị mma iri, ụnwụ ahụ wee gbasaa n'ala ahụ dum, ndị niile bi na Ijipt wee bịa tie mkpu n'ihu Fero, n'ihi na ụnwụ ahụ siri ike n'ahụ ha.
21 Ha wee sị Fero, Nye ndị ohu gị nri, gịnị mere anyị ga-eji nwụọ n'ihi agụụ n'ihu gị, ọbụna anyị na ụmụntakịrị anyị?
22 Fero wee zaa ha, sị, "Gịnị mere unu ji na-etiku m?" Josef ò nyere iwu ka a debe ọka n'ime afọ asaa nke afọ iri nri maka afọ ụnwụ? Gịnịkwa mere unu egeghị ntị n'olu ya?
23 Ndị Ijipt wee zaa eze, sị, "Dịka mkpụrụ obi gị dị ndụ, onyenwe anyị, ndị ohu gị emeela ihe niile Josef nyere n'iwu, n'ihi na ndị ohu gị chịkọtara ihe niile dị n'ubi ha n'ime afọ asaa nke nri, ha wee debe ya n'ụlọ nkwakọba ihe ruo taa."
24 Mgbe ụnwụ dara n'ahụ ndị ohu gị, anyị meghere ụlọ nkwakọba ihe anyị, lee, ihe ubi anyị niile jupụtara na ụmụ ahụhụ, ha adighịkwa mma maka nri.
25 Mgbe eze nụrụ ihe niile dakwasịrị ndị bi na Ijipt, eze ahụ tụrụ egwu nke ukwuu n'ihi ụnwụ ahụ, ụjọ wee jide ya nke ukwuu; eze wee zaa ndị Ijipt, sị, Ebe ihe a niile emeela unu, gakwuru Josef, mee ihe ọ bụla ọ ga-agwa unu, ahapụla iwu ya.
26 Ndị Ijipt niile wee pụọ bịakwute Josef, sị ya, "Nye anyị nri, gịnịkwa mere anyị ga-eji nwụọ n'ihu gị n'ihi agụụ?" n'ihi na anyị chịkọtara ihe ubi anyị n'ime afọ asaa ahụ dịka i nyere iwu, anyị wee debe ya n'ụlọ nkwakọba ihe, otú a ka ọ dakwasịrị anyị.
27 Mgbe Josef nụrụ okwu niile nke ndị Ijipt na ihe merenụ ha, Josef meghere ihe niile o nwere n'ụlọ nkwakọba ihe ya wee ree ya nye ndị Ijipt.
28 Ụnwụ ahụ wee gbasaa n'ala ahụ dum, ụnwụ ahụ wee gbasaa n'ala niile, mana n'ala Ijipt ka e nwere ihe oriri a na-ere ere.
29 Ndị niile bi n'Ijipt bịakwutere Josef ịzụta ọka, n'ihi na ụnwụ dara ha, e mebikwara ọka ha niile, Josef na-erekwa ya ndị Ijipt kwa ụbọchị.
30 Ndị niile bi n'ala Kenan na ndị Filistia, na ndị bi n'ofe Jọdan, na ụmụ ọwụwa anyanwụ na obodo niile dị n'ala ndị dị anya na ndị dị nso nụrụ na e nwere ọka n'Ijipt, ha niile wee bịa Ijipt ịzụta ọka, n'ihi na ụnwụ ahụ karịrị ha.
31 Josef wee meghee ebe a na-edebe ọka, tinye ndị isi n'isi ha, ha wee na-ere ihe niile ha na-abata kwa ụbọchị.
32 Josefu matara na ụmụnne ya ga-abịakwa Ijipt ịzụta ọka, n'ihi na ụnwụ ahụ jupụtara n'ụwa niile. Josef wee nye ndị ya niile iwu ka ha mee ka a kọọ ya n'ala Ijipt dum, sị:
33 Ọ bụ ihe eze, nke onye nke abụọ ya na ndị ukwu ha chọrọ, na onye ọ bụla chọrọ ịzụta ọka n'Ijipt agaghị ezipụ ndị ohu ya gaa Ijipt ịzụta, ma e wezụga ụmụ ya, ma ọ bụ onye Ijipt ma ọ bụ onye Kenan ọ bụla, ndị ga-esi n'ụlọ ahịa ọ bụla bịa ịzụta ọka n'Ijipt, wee gaa ree ya n'ala ahụ dum, ọ ga-anwụ, n'ihi na ọ dịghị onye ga-azụta ma e wezụga maka nkwado nke ezinụlọ ya.
34 Ma onye ọ bụla nke na-edu anụmanụ abụọ ma ọ bụ atọ ga-anwụ, n'ihi na mmadụ ga-edu naanị anụmanụ nke ya.
35 Josef wee tinye ndị nche n'ọnụ ụzọ ámá Ijipt, wee nye ha iwu, sị: "Onye ọ bụla nke ga-abịa ịzụta ọka, ekwela ka ọ bata ruo mgbe e dere aha ya, aha nna ya, na aha nna nna ya, ma zitere m aha ha n'ehihie ka m wee mara aha ha."
36 Josef wee tinye ndị isi n'ala Ijipt niile, o wee nye ha iwu ka ha mee ihe ndị a niile.
37 Josef wee mee ihe ndị a niile, meekwa iwu ndị a, ka o wee mara mgbe ụmụnne ya ga-abịa Ijipt ịzụta ọka; ndị Josef wee mee ka a kpọsaa ya kwa ụbọchị n'Ijipt dịka okwu na iwu ndị a nke Josef nyere n'iwu si dị.
38 Ndị niile bi n'ala ọwụwa anyanwụ na ọdịda anyanwụ, na ụwa niile, nụrụ maka iwu na ụkpụrụ ndị Josef tinyere n'Ijipt, ndị bi n'akụkụ ụwa niile na-abịa, ha na-azụta ọka n'Ijipt kwa ụbọchị, wee lawa.
39 Ndị isi Ijipt niile wee mee dịka Josef nyere n'iwu, ndị niile na-abata n'Ijipt ịzụta ọka, ndị nche ọnụ ụzọ ámá na-

ede aha ha na aha nna ha, na-ewetakwa ha kwa ụbọchị n'ihu Josef n'anyasị.

ISI nke 51

1 Mgbe nke ahụ gasịrị, Jekọb nụrụ na ọka dị n'Ijipt, o wee kpọọ ụmụ ya ka ha gaa Ijipt ịzụta ọka, n'ihi na ụnwụ ahụ kpara ha aka ọjọọ, o wee kpọọ ụmụ ya, sị:
2 Lee, anụrụ m na e nwere ọka n'Ijipt, ndị niile bi n'ụwa na-agakwa ịzụta ihe, gịnị mere unu ga-eji nwee afọ ojuju n'ihu ụwa dum? Gbadaanụ Ijipt, zụtara anyị obere ọka n'etiti ndị na-abịa ebe ahụ, ka anyị wee ghara ịnwụ.
3 Ụmụ Jekọb wee gee ntị n'olu nna ha, ha wee bilie ịgbada Ijipt ịzụta ọka n'etiti ndị ọzọ bịara ebe ahụ.
4 Jekọb, nna ha, wee nye ha iwu, sị, Mgbe unu banyere n'obodo ahụ, unu abatala n'otu ọnụ ụzọ ámá, n'ihi ndị bi n'ala ahụ.
5 Ụmụ Jekọb wee pụọ, ha wee gaa Ijipt, ụmụ Jekọb wee mee ihe niile dịka nna ha nyere ha iwu, Jekọb ezigaghịkwa Benjamin, n'ihi na o kwuru, sị, Ka ihe mberede ghara ịdakwasị ya n'ụzọ dịka nwanne ya nwoke si dị; ụmụ Jekọb iri wee pụọ.
6 Mgbe ụmụ Jekọb nọ n'ụzọ, ha chegharịrị n'ihe ha mere Josef, ha wee gwa ibe ha okwu, sị, "Anyị maara na nwanne anyị nwoke Josef gbadara Ijipt, ugbu a anyị ga-achọ ya ebe anyị na-aga, ọ bụrụkwa na anyị achọta ya, anyị ga-anapụ ya n'aka nna ya ukwu maka mgbapụta, ma ọ bụrụ na ọ bụghị, site n'ike, anyị ga-anwụkwa maka ya."
7 Ụmụ Jekọb wee kweta n'ihe a, ha wee mee ka obi sie ha ike n'ihi Josef, ka ha wee napụta ya n'aka onye nwe ya, ụmụ Jekọb wee gaa Ijipt; mgbe ha bịarutere Ijipt, ha kewapụrụ onwe ha, ha wee si n'ọnụ ụzọ ámá iri nke Ijipt bata, ndị nche ọnụ ụzọ ámá dekwara aha ha n'ụbọchị ahụ, wee kpọta ha nye Josef n'uhuruchi.
8 Josefu wee gụọ aha ndị nche ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ọ hụkwara na ụmụnne ya abatala n'ọnụ ụzọ ámá iri nke obodo ahụ, Josef wee nye iwu n'oge ahụ ka a kpọsaa ya n'ala Ijipt dum, na-asị,
9 Pụọnụ, unu niile ndị nche ụlọ nkwakọba ihe, mechie ụlọ nkwakọba ọka niile, ka otu onye nọrọ ebe ahụ, ka ndị bịara wee zụta ihe n'ime ya.
10 Ndị isi niile nke Josef mere otu a n'oge ahụ, ha wee mechie ụlọ nkwakọba ihe niile ma hapụ naanị otu.
11 Josef wee nye onye nọ n'isi ụlọ nkwakọba ihe aha ụmụnne ya edere ede, o wee sị ya, Onye ọ bụla ga-abịakwute gị ịzụta ọka, jụọ aha ya, ma mgbe ndị ikom aha ndị a ga-abịa n'ihu gị, jide ha ma ziga ha, ha wee mee otú ahụ.
12 Mgbe ụmụ Jekọb batara n'obodo ahụ, ha zukọrọ ọnụ n'obodo ahụ ịchọ Josef tupu ha azụta ọka.
13 Ha wee gaa n'elu mgbidi nke ndị akwụna ahụ, ha wee chọọ Josef n'ime mgbidi nke ndị akwụna ahụ ruo ụbọchị atọ, n'ihi na ha chere na Josef ga-abata n'ime mgbidi nke ndị akwụna ahụ, n'ihi na Josef mara mma nke ukwuu ma dịkwa mma, ụmụ Jekọb wee chọọ Josef ruo ụbọchị atọ, ha achọtaghị ya.
14 Nwoke ahụ nke họpụtara ilekọta ụlọ nkwakọba ihe ahụ chọkwara aha ndị ahụ Josef nyere ya, ma ọ hụghị ha.
15 O zigara Josef ozi, sị: "Ụbọchị atọ a agafeela, ndị ikom ahụ ị kpọrọ m aha ha abịaghị." Josef wee ziga ndị ohu ka ha chọọ ndị ikom ahụ n'Ijipt dum, kpọtakwa ha n'ihu Josef.
16 Ndị ohu Josef wee gaa Ijipt, ha achọtaghị ha, ha wee gaa Goshen, ha anọghịkwa ebe ahụ, ha wee gaa obodo Rameses, ha achọtaghịkwa ha.
17 Josef wee ziga ndị ohu iri na isii ka ha chọọ ụmụnne ya, ha wee gaa gbasaa n'akụkụ anọ nke obodo ahụ, mmadụ anọ n'ime ndị ohu ahụ wee banye n'ụlọ ndị akwụna ahụ, ha wee hụ mmadụ iri ahụ n'ebe ahụ na-achọ nwanne ha nwoke.
18 Ndị ikom anọ ahụ kpọọrọ ha kpọta ha n'ihu ya, ha wee kpọọ isiala nye ya n'ala, Josef nọkwa n'ocheeze ya n'ụlọ nsọ ya, yi uwe eze, o kpukwara okpu eze ọlaedo n'isi ya, ndị dike niile nọkwa ya gburugburu.
19 Ụmụ Jekọb wee hụ Josef, ọdịdị ya na ịma mma ya na ịdị ebube ya dịkwa ebube n'anya ha, ha wee kpọọrọ ya isiala ọzọ n'ala.
20 Josefu wee hụ ụmụnne ya, ọ makwara ha, ma ha amaghị ya, n'ihi na Josef dị oke mma n'anya ha, ya mere ha amaghị ya.
21 Josef wee gwa ha okwu, sị, "Ebee ka unu si bịa?" Ha niile wee zaa, sị, "Ndị ohu gị si n'ala Kenan bịa ịzụta ọka, n'ihi na ụnwụ jupụtara n'ụwa niile, ndị ohu gị wee nụ na ọka dị n'Ijipt, ha wee bịa n'etiti ndị ọzọ bịara ịzụta ọka maka nkwado ha."
22 Josef wee zaa ha, sị, "Ọ bụrụ na unu abịala ịzụta ihe dịka unu kwuru, gịnị mere unu ji esi n'ọnụ ụzọ ámá iri nke obodo ahụ bịa? Ọ ga-abụ naanị na unu bịara iledo ala ahụ."
23 Ha niile wee zaa Josef, sị, "Ọ bụghị otú a ka onyenwe m, anyị ziri ezi, ndị ohu gị abụghị ndị nledo, kama anyị bịara ịzụta ọka, n'ihi na ndị ohu gị niile bụ ụmụnne, ụmụ otu nwoke n'ala Kenan, nna anyị wee nye anyị iwu, sị, Mgbe unu bịarutere obodo ahụ, unu abanyela n'otu ọnụ ụzọ ámá n'ihi ndị bi n'ala ahụ."
24 Josef wee zaghachi ha ọzọ, sị: "Nke ahụ bụ okwu m gwara unu, unu abịawo iledo ala ahụ, ya mere unu niile si n'ọnụ ụzọ ámá iri nke obodo ahụ bịa; unu abịawo ịhụ ebe ala ahụ gba ọtọ."
25 N'ezie onye ọ bụla nke bịara ịzụta ọka na-ala, unu anọọla ụbọchị atọ n'ala ahụ, gịnịkwa ka unu na-eme n'ime mgbidi ndị akwụna nke unu nọrọ n'ime ya ruo ụbọchị atọ a? N'ezie ndị nledo na-eme ihe ndị a dị ka ihe a.
26 Ha wee sị Josef, "Ya bụrụ ihe ọjọọ nye onyenwe anyị ikwu okwu a, n'ihi na anyị bụ ụmụnne iri na abụọ, ụmụ nna anyị Jekọb, n'ala Kenan, nwa Aịsak, nwa Abraham, onye Hibru, ma lee, nke kacha nta nọ n'aka nna anyị taa n'ala Kenan, otu onye anọghịkwa, n'ihi na o furu efu n'ebe anyị nọ, anyị chere na o nwere ike ịnọ n'ala a, ya mere anyị na-achọ ya n'ala ahụ dum, anyị abịawokwa n'ụlọ ndị akwụna ịchọ ya n'ebe ahụ."
27 Josef wee sị ha, Ùnu chọkwara ya n'ụwa niile, na ọ bụ naanị Ijipt ka unu ga-achọ ya? Gịnịkwa ka nwanne unu nwoke ga-eme n'ụlọ ndị akwụna, ọ bụ ezie na ọ nọ n'Ijipt? Ùnu ekwughị, sị, Unu sitere n'ụmụ Aịzik, nwa Abraham, gịnịkwa ka ụmụ Jekọb ga-eme n'ụlọ ndị akwụna?
28 Ha wee sị ya, N'ihi na anyị nụrụ na ndị Ishmael zuru ya n'aka anyị, a gwakwara anyị na ha rere ya n'Ijipt, ohu gị, nwanne anyị nwoke, mara mma nke ukwuu ma dịkwa mma, anyị wee chee na ọ ga-anọ n'ụlọ ndị akwụna, ya mere ndị ohu gị gara ebe ahụ ịchọ ya ma nye ya ihe mgbapụta.
29 Josef wee zaa ha, sị, N'ezie unu na-ekwu okwu ụgha ma na-ekwu okwu ụgha, site n'ikwu n'onwe unu na unu bụ ụmụ Abraham; dị ka Fero dị ndụ, unu bụ ndị nledo, ya

mere unu abatawo n'ụlọ ndị akwụna nke a na-agaghị amata unu.
30 Josef wee sị ha, “Ugbu a, ọ bụrụ na unu ahụ ya, onye nwe ya arịọkwa unu nnukwu ọnụ ahịa, ùnu ga-enye ya ya?” Ha wee sị, “A ga-enye ya.”
31 Ọ sịrị ha, “Ọ bụrụ na onye nwe ya ekweghị ka ya na ya dị n'ọnụ ahịa dị ukwuu, gịnị ka unu ga-eme ya n'ihi ya?” Ha zara ya, sị, “Ọ bụrụ na ọ jụghị inye anyị ya, anyị ga-egbu ya, kpọrọ nwanne anyị nwoke lawa.”
32 Josef wee sị ha, Nke ahụ bụ ihe m gwara unu: unu bụ ndị nledo, n'ihi na unu abịawo igbu ndị bi n'ala ahụ, n'ihi na anyị nụrụ na ụmụnne unu abụọ gburu ndị niile bi na Shekem, n'ala Kenan, n'ihi nwanne unu nwanyị, unu abịakwala ime ihe yiri nke ahụ n'Ijipt n'ihi nwanne unu nwoke.
33 Naanị nke a ka m ga-eji mara na unu bụ ndị ikom n'eziokwu; ọ bụrụ na unu ezipụ otu n'ime unu ka ọ bịa kpọta nwanne unu nwoke nke nta n'aka nna unu, ma kpọta ya ebe a nye m, site n'ime ihe a, m ga-amata na unu ziri ezi.
34 Josef wee kpọọ mmadụ iri asaa n'ime ndị dike ya, sị ha: “Kpọtanụ ndị ikom a, kpọbata ha n'ụlọ mkpọrọ.”
35 Ndị dike ahụ wee jide ndị ikom iri ahụ, jide ha ma tinye ha n'ụlọ mkpọrọ, ha wee nọrọ n'ụlọ mkpọrọ ụbọchị atọ.
36 N'ụbọchị nke atọ, Josef kpọpụtara ha n'ụlọ mkpọrọ, o wee sị ha, Meenụ nke a n'onwe unu, ọ bụrụ na unu bụ ndị ezi omume, ka unu wee dị ndụ, a ga-akpọchi otu n'ime ụmụnne unu n'ụlọ mkpọrọ mgbe unu na-aga iburu ọka n'ụlọ unu gaa ala Kenan, kpọtakwa nwanne unu nke kacha nta, kpọtakwa ya n'ebe a nye m, ka m wee mara na unu bụ ndị ezi omume mgbe unu na-eme ihe a.
37 Josef wee si n'ebe ha nọ pụọ, bata n'ime ụlọ ahụ, kwaa ákwá nke ukwuu, n'ihi na obi dị ya ụtọ maka ha, ọ sakwara ihu ya, wee laghachikwute ha ọzọ, o wee kpọrọ Simiọn n'etiti ha wee nye iwu ka e kee ya agbụ, mana Simiọn achọghị ime otú ahụ, n'ihi na ọ bụ nwoke dị ike nke ukwuu, ha enweghịkwa ike ike ya.
38 Josef wee kpọọ ndị dike ya, ndị ikom iri asaa bụ́ ndị dike wee bịa n'ihu ya, ha ji mma agha amịpụtara amịpụta, ụmụ Jekọb wee tụọ egwu n'ihi ha.
39 Josef wee sị ha, Jidenụ nwoke a ma kpọchie ya n'ụlọ mkpọrọ ruo mgbe ụmụnne ya bịakwutere ya, ndị dike Josef wee mee ngwa ngwa jide Simiọn ka ha kee ya agbụ, Simiọn wee tie mkpu dị egwu, a nụkwara mkpu ahụ n'ebe dị anya.
40 Ndị dike niile nke Josef wee tụọ egwu n'ihi olu mkpu ahụ, ha wee daa n'ala, ha wee tụọ egwu nke ukwuu, ha wee gbapụ.
41 Ndị ikom niile so Josef wee gbaa ọsọ, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha, naanị Josef na Manase nwa ya nwoke ka nọ ebe ahụ, Manassa nwa Josef wee hụ ike Simiọn, iwe wee dị ya nke ukwuu.
42 Manasa nwa Josefu we bilie megide Simeon, Manasa we tie Simeon ihe ike n'azụ olu-ya, Simeon we dajụọ n'iwe ya.
43 Manassa wee jide Simiọn, jide ya n'ike, kee ya agbụ, kpọbata ya n'ụlọ mkpọrọ, ụmụ Jekọb niile wee malite ịtụ egwu ihe nwa okorobịa ahụ mere.
44 Simiọn wee sị ụmụnne ya, “Onye ọ bụla n’ime unu agaghị ekwu na nke a bụ igbu onye Ijipt, kama ọ bụ igbu ụlọ nna m.”
45 Mgbe nke a gasịrị, Josef nyere iwu ka a kpọọ ya onye na-elekọta ụlọ nkwakọba ihe, ka o jupụta akpa ha na ọka dịka ha nwere ike ibu, ma weghachite ego onye ọ bụla n'ime akpa ya, ma nye ha ihe oriri maka ụzọ, otú a ka o mere ha.
46 Josefu we nye ha iwu, si, Lezienu anya ka unu ghara imebi iwu m iji kpọta nwanne unu nwoke dịka m gwara unu, ọ ga-eru kwa mgbe unu kpọtara nwanne unu nwoke ebe a, m ga-ama na unu bụ ndị ezi omume, unu ga-azụkwa ahịa n'ala ahụ, m ga-eweghachikwa nwanne unu nwoke nye unu, unu ga-alaghachikwuru nna unu n'udo.
47 Ha niile wee zaa, sị, “Dịka Onyenwe anyị si kwuo, otú ahụ ka anyị ga-eme.” Ha wee kpọọ isiala nye ya n'ala.
48 Onye ọ bụla wee buru ọka ya n'elu ịnyịnya ibu ya, ha wee pụọ ịga ala Kenan gakwuru nna ha; ha wee bata n'ụlọ ezumike ahụ, Livaị wee gbasaa akpa ya ka o nye ịnyịnya ibu ya nri, mgbe ọ hụrụ ma hụ na ego ya zuru oke ka dị n'akpa ya.
49 Nwoke ahụ wee tụọ egwu nke ukwuu, o wee sị ụmụnne ya, “Eweghachitela ego m, lee, ọ dị n'akpa m.” Ndị ikom ahụ wee tụọ egwu nke ukwuu, ha wee sị, “Gịnị bụ ihe a Chineke mere anyị?”
50 Ha nile wee sị, Olee ebe obiọma Jehova nwere n'ebe nna anyị hà nọ, n'ebe Abraham, Aịsak, na Jekọb nọ, nke Onyenwe anyị nyefere anyị n'aka eze Ijipt taa ka o wee kpaa nkata megide anyị?
51 Juda wee sị ha, N'ezie anyị bụ ndị mmehie n'ihu Jehova Chineke anyị n'ihi ire nwanne anyị nwoke, bụ́ anụ ahụ́ anyị, gịnịkwa mere unu ji asị, 'Olee ebe obiọma Jehova dị n'ebe ndị nna anyị nọ?'
52 Reuben wee sị ha, “Asịghị m unu, unu emehiela megide nwa okorobịa ahụ, unu egeghịkwa m ntị?” Ugbu a, Chineke chọrọ ka o si n'aka anyị, kedu ka unu ga-esi kwuo, “Olee ebe obiọma Jehova dị n'ebe ndị nna anyị nọ, ebe unu mehiere nye Jehova?”
53 Ha wee nọrọ n'ebe ahụ n'abalị, ha wee bilie n'isi ụtụtụ wee bufee ịnyịnya ibu ha n'elu ọka ha, ha wee duru ha gaa n'ụlọ nna ha n'ala Kenan.
54 Jekọb na ezinụlọ ya wee pụọ izute ụmụ ya ndị ikom, Jekọb wee hụ ma nwanne ha nwoke bụ́ Simeon anọghị ya, Jekọb wee sị ụmụ ya, “Olee ebe nwanne unu nwoke bụ́ Simiọn nọ, onye m na-ahụghị?” Ụmụ ya wee kọọrọ ya ihe niile dakwasịrị ha n’Ijipt.

ISI nke 52

1 Ha we ba n'ulo-ha, onye ọ bula meghee akpa-ya, ha we hu, ma le, ngwugwu ego onye ọ bula di n'ebe ahu, ha onwe-ha na nna-ha we tua egwu nke-uku.
2 Jekọb wee sị ha, Gịnị bụ ihe a unu mere m? E zigara m nwanne unu Josef ka ọ jụọ unu maka ọdịmma unu, unu wee sị m: Anụ ọhịa eriela ya.
3 Simiọn wee soro unu gaa ịzụta nri, unu wee sị na eze Ijipt enyela ya mkpọrọ, unu chọkwara ịkpọrọ Benjamin ka o gbuo ya, ma wedata isi awọ m n'ili n'ihi Benjamin na nwanne ya nwoke Josef.
4 Ya mere, nwa m nwoke agaghị eso unu ridata, n'ihi na nwanne ya nwoke anwụọla, ọ fọdụrụ naanị ya, ihe ọjọọ nwere ike ịdakwasị ya n'ụzọ unu na-aga, dịka ọ dakwasịrị nwanne ya nwoke.

5 Ruben wee sị nna ya, “Ị ga-egbu ụmụ m abụọ ma ọ bụrụ na mụ akpọtaghị nwa gị nwoke ma tinye ya n'ihu gị.” Jekọb wee sị ụmụ ya: “Nọrọnụ ebe a, unu agbadala Ijipt, n'ihi na nwa m agaghị eso unu gaa Ijipt, ọ gaghịkwa anwụ dị ka nwanne ya nwoke.”
6 Juda wee sị ha, “Unu ahapụla ya ruo mgbe ọka gwụchara.” Ọ ga-asịkwa, “Kpọtuonụ nwanne unu nwoke, mgbe ọ ga-ahụ ndụ ya na ndụ ezinụlọ ya n'ihe ize ndụ site n'ụnwụ.”
7 N'oge ahụ, ụnwụ ahụ siri ike n'ala ahụ dum, ndị niile bi n'ụwa wee gaa Ijipt ịzụta nri, n'ihi na ụnwụ ahụ siri ike n'etiti ha, ụmụ Jekọb wee nọrọ na Kenan otu afọ na ọnwa abụọ ruo mgbe ọka ha gwụchara.
8 O wee ruo mgbe ọka ha gwụchara, ezinụlọ Jekọb dum tara ahụhụ n'ihi agụụ, ụmụ Jekọb niile wee zukọta, ha bịakwutere Jekọb, ha niile wee gbaa ya gburugburu, sị ya, Nye anyị nri, gịnị mere anyị niile ga-eji nwụọ n'ihi agụụ n'ihu gị?
9 Jekọb nụrụ okwu ụmụ nwa ya nwoke, o wee bee ákwá nke ukwuu, obi dịkwa ya ụtọ maka ha, Jekọb wee kpọọ ụmụ ya niile, ha wee bịa nọdụ ala n'ihu ya.
10 Jekọb wee sị ha, “Ùnu ahụbeghị otú ụmụ unu si na-ebe ákwá taa n'ihi m, na-asị, Nye anyị nri, mana ọ dịghị ihe dịnụ?” Ugbu a, laghachinụ zụtara anyị obere nri.
11 Juda zara, sị nna ya, “Ọ bụrụ na ị ga-eziga nwanne anyị nwoke ka anyị na ya soro, anyị ga-aga zụtara gị ọka, ọ bụrụkwa na ị gaghị ezipụ ya, anyị agaghị agbada, n'ihi na eze Ijipt nyere anyị iwu kpọmkwem, sị, ‘Unu agaghị ahụ ihu m ma ọ bụrụ na nwanne unu nwoke anọnyere unu, n'ihi na eze Ijipt bụ eze siri ike ma dị ike, lee ma anyị ga-agakwuru ya na-enweghị nwanne anyị nwoke, a ga-egbukwa anyị niile.’”
12 Ị maghị, ị nụghịkwa na eze a dị ike ma mara ihe nke ukwuu, ọ dịghịkwa onye dị ka ya n'ụwa niile? Lee, anyị ahụla eze niile nke ụwa, anyị ahụbeghịkwa onye dị ka eze ahụ, eze Ijipt; n'ezie n'etiti ndị eze niile nke ụwa, ọ dịghị onye ka Abimelek, eze ndị Filistia, mana eze Ijipt dị ukwuu ma dịkwa ike karịa ya, a pụkwara iji Abimelek tụnyere otu n'ime ndị isi ya.
13 Nna, ị hụbeghị obí eze ya na ocheeze ya, na ndị ohu ya niile ka ha guzo n'ihu ya; ị hụbeghị eze ahụ ka ọ nọ n'ocheeze ya n'ebube ya na ọdịdị eze ya, yi uwe eze ya na okpu eze ukwu ọlaedo n'isi ya; ị hụbeghị nsọpụrụ na otuto nke Chineke nyere ya, n'ihi na ọ dịghị ihe dị ka ya n'ụwa niile.
14 Nna, ị hụbeghị amamihe, nghọta na ihe ọmụma nke Chineke nyere n'obi ya, ị nụghịkwa olu ya dị ụtọ mgbe ọ na-agwa anyị okwu.
15 Anyị amaghị, nna, onye mere ka ọ mara aha anyị na ihe niile dakwasịrị anyị, ma ọ jụrụkwa n'azụ gị, sị, Nna gị ò ka dị ndụ, ò dịkwa mma n'ebe ọ nọ?
16 Ị hụbeghị ihe gbasara ọchịchị Ijipt nke ọ na-achịkwa, n'ajụghị ase n'aka Fero onye nwe ya; ị hụbeghị egwu na egwu nke o tinyere n'ahụ ndị Ijipt niile.
17 Ma mgbe anyị si n'ebe ọ nọ pụọ, anyị yiri egwu ime Ijipt dịka obodo ndị ọzọ nke ndị Amọraịt si dị, anyị wee were iwe nke ukwuu megide okwu ya niile nke o kwuru gbasara anyị dị ka ndị nledo, ugbu a mgbe anyị ga-abịa ọzọ n'ihu ya, ụjọ ya ga-adakwasị anyị niile, ọ dịghịkwa onye n'ime anyị ga-enwe ike ịgwa ya okwu ma ọ bụ obere ihe ma ọ bụ ihe dị ukwuu.
18 Ugbu a, nna, zitere anyị ka anyị rịọ gị ka nwa okorobịa ahụ soro anyị, ka anyị wee gbadaa zụtara gị nri maka nkwado anyị, anyị agaghị anwụ n'ihi agụụ. Jekọb wee sị, "Gịnị mere i ji mee m ihe ọjọọ otú a iji gwa eze na ị nwere nwanne nwoke? Gịnị bụ ihe a i mere m?"
19 Juda wee sị Jekọb nna ya, “Nye nwa okorobịa ahụ n'aka m, anyị ga-ebili gbadaa Ijipt, zụta ọka, wee laghachi; ọ ga-abụkwa mgbe anyị laghachiri, ọ bụrụ na nwa okorobịa ahụ anọghị n'etiti anyị, ka m buru ụta gị ruo mgbe ebighị ebi.”
20 Ị hụla ụmụ ọhụrụ anyị niile ka ha na-ebe ákwá n'ihi gị n'ihi agụụ, ma ike adịghị n'aka gị imeju ha afọ? Ugbu a, mee ka obi dị gị ụtọ maka ha, zigakwa nwanne anyị nwoke ka anyị na ya soro, anyị ga-aga.
21 N'ihi na olee otú obịọma Jehova nwere n'ebe ndị nna nna anyị nọ ga-esi gosi gị ebe ị na-asị na eze Ijipt ga-anapụ nwa gị nwoke? Dị ka Onyenwe anyị dị ndụ, agaghị m ahapụ ya ruo mgbe m ga-akpọta ya ma debe ya n'ihu gị; kama kpee ekpere maka anyị nye Onyenwe anyị, ka o meere anyị ebere, ka o wee mee ka anyị nabata anyị n'ihu eze Ijipt na ndị ikom ya, n'ihi na a sị na anyị egbughị oge, n'ezie ugbu a anyị na nwa gị nwoke alọghachila nke ugboro abụọ.
22 Yakobo ka kyerɛɛ ne mma sɛ: “Monhwɛ Awurade Nyankopɔn na monnye mo mfitiaseɛ, na monhwɛ Egypt asase so, na monhwɛ ne mmara so.”
23 Ugbu a, bilie, gakwuru nwoke ahụ, were onyinye sitere n'ihe a na-enweta n'ala ahụ nye ya, butekwa ya n'ihu ya, ka Chineke Pụrụ Ime Ihe Nile meekwara gị ebere n'ihu ya ka o wee ziga ụmụnne unu Benjamin na Simeon ka ha soro unu.
24 Ndị ikom niile wee bilie, ha wee kpọrọ Benjamin nwanne ha nwoke, ha wee buru nnukwu onyinye sitere n'ala kacha mma n'aka ha, ha wee were otu nnukwu ego ọlaọcha abụọ.
25 Jekọb wee nye ụmụ ya iwu siri ike gbasara Benjamin, sị: “Lezienụ anya n'ụzọ unu na-aga, unu ekewapụkwala onwe unu n'ebe ọ nọ n'ụzọ, ma ọ bụ n'Ijipt.”
26 Jekọb wee bilie n'etiti ụmụ ya wee gbasaa aka ya abụọ wee kpee ekpere nye Jehova n'ihi ụmụ ya, sị, Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe na ụwa, cheta ọgbụgba ndụ gị na nna anyị Abraham, cheta ya na nna m Aịsak ma mesoo ụmụ m nwoke obịọma, enyekwala ha n'aka eze Ijipt; biko mee ya, Chineke, n'ihi ebere gị, gbapụta ụmụ m niile ma napụta ha n'aka ndị Ijipt, zigakwa ha ụmụnne ha abụọ.
27 Na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ Jacob ne mbabanyin no nyinara tsenaa asaase do, na wɔdze hɔn a woehu Nyankopɔn, na wɔdze hɔn a woehu Egypt n’egya no hɔn awerɛhow.
28 Jekọb wee dee akwụkwọ ozi nye eze Ijipt, nyekwa ya n'aka Juda na n'aka ụmụ ya maka eze Ijipt, sị:
29 Site n'aka ohu gị bụ Jekọb, nwa Aịzik, nwa Abraham, onye Hibru, onyeisi Chineke, ruo eze dị ike na onye maara ihe, onye na-ekpughe ihe nzuzo, eze Ijipt, ekele.
30 Ka onyenwe m eze Ijipt mara, ụnwụ ahụ siri ike n'ala Kenan, ezitere m ụmụ m ndị ikom ka ha bịakwute gị ka ha zụtara anyị obere nri n'aka gị ka anyị wee kwado anyị.
31 N'ihi na ụmụ m gbara m gburugburu, mụ onwe m, ebe m meworo agadi nke ukwuu, apụghị m ịhụ ihe n'anya m, n'ihi na anya m adịwo arọ nke ukwuu site n'afọ ndụ, tinyekwara ákwá kwa ụbọchị maka nwa m nwoke, maka Josef onye furu efu n'ihu m, m wee nye ụmụ m iwu ka ha

ghara ịbanye n'ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ mgbe ha batara Ijipt, n'ihi ndị bi n'ala ahụ.
32 M wee nye ha iwu ka ha gaa gburugburu Ijipt ịchọ nwa m nwoke Josef, ma eleghị anya ha ga-ahụ ya n'ebe ahụ, ha wee mee otú ahụ, unu wee were ha dị ka ndị nledo ala ahụ.
33 Ànyị anụbeghị maka gị na ị kọwara nrọ Fero ma gwa ya eziokwu? Olee otú i si mara n'amamihe gị ma ụmụ m bụ ndị nledo ma ọ bụ na ha abụghị?
34 Ugbua, onyenwe m na eze, lee, ezitere m nwa m nwoke n'ihu gị, dịka ị gwara ụmụ m; ana m arịọ gị ka ị lekwasị ya anya ruo mgbe ọ ga-aloghachikwute m n'udo ya na ụmụnne ya.
35 N'ihi na ị maghị, ma ọ bụ na ị nụbeghị ihe Chineke anyị mere Fero mgbe ọ kpọọrọ nne m Sera, na ihe o mere Abimelek eze ndị Filistia n'ihi ya, nakwa ihe nna anyị Abraham mere ndị eze itoolu nke Elam, otú o si jiri mmadụ ole na ole so ya gbuo ha niile?
36 Nakwa ihe ụmụ m abụọ bụ́ Simeon na Livaị mere obodo asatọ nke ndị Amọraịt, otú ha si bibie ha n'ihi nwanne ha nwanyị bụ́ Dina?
37 Ma n'ihi nwanne ha nwoke bụ́ Benjamin kasiri onwe ha obi maka ọnwụ nwanne ya nwoke bụ́ Josef; gịnị ka ha ga-emere ya mgbe ha hụrụ aka nke ndị mmadụ na-emeri ha, n'ihi ya?
38 Ị maghị, eze Ijipt, na ike Chineke dịnyeere anyị, nakwa na Chineke na-anụ ekpere anyị ma ghara ịhapụ anyị ụbọchị niile?
39 Mgbe ụmụ m gwara m banyere omume gị na ha, akpọghị m Onyenwe anyị òkù n'ihi gị, n'ihi na mgbe ahụ ị gaara anwụ na ndị ikom gị tupu nwa m nwoke Benjamin abịa n'ihu gị, mana echere m na dịka Simeon nwa m nwoke nọ n'ụlọ gị, ikekwe ị ga-emeso ya ebere, ya mere emeghị m gị ihe a.
40 Ugbua, lee, nwa m nwoke Benjamin na-abịakwute gị na ụmụ m, lezienụ anya n'ebe ọ nọ ma lekwasị anya n'ebe ọ nọ, mgbe ahụ ka Chineke ga-elegide gị na n'alaeze gị niile anya.
41 Ugbua agwaala m gị ihe niile dị n'obi m, lee ụmụ m ndị ikom na-abịakwute gị na nwanne ha nwoke, lelee anya n'ụwa niile maka ọdịmma ha ma zighachi ha na ụmụnne ha n'udo.
42 Jekọb wee nye ụmụ ya ndị ikom akwụkwọ ndekọ ahụ n'aka Juda ka ha nye ya eze Ijipt.

ISI nke 53

1Umu-ndikom Jekob we bilie, were Benjamin na onyinye-inata-iru-ọma ahu nile, ha we je, ba Ijipt, guzo n'iru Josef.
2 Josef wee hụ Benjamin nwanne ya nwoke ka ọ nọ n'etiti ha, o wee kelee ha, ndị ikom a wee bata n'ụlọ Josef.
3 Josef wee nye onye nlekọta ụlọ ya iwu ka o nye ụmụnne ya ka ha rie, o wee meere ha otu ahụ.
4 O rue, n'etiti ehihie, na Josef zigara ka a kpọọ ndị ikom ahụ ka ha na Benjamin bịa n'ihu ya, ndị ikom ahụ wee kọọrọ onye isi ụlọ Josef gbasara ego e weghachiri n'akpa ha, ọ wee sị ha, "Ọ ga-adịrị unu mma, unu atụla egwu." O wee kpọta nwanne ha Simiọn bịakwute ha.
5 Simeon we si umu-nne-ya, Onye-nwe Ijipt emewom ebere nke-uku n'ebe m nọ, O meghi ka m kechie, dika unu huru n'anya-unu, n'ihi na mgbe unu si n'obodo puta, O weputaram ka m nwere onwe-ya ma mesom ebere n'ulo-ya.
6 Juda jidere aka Benjamin, ha wee bịa n'ihu Josef, ha wee kpọọ isiala nye ya.
7 Ndị ikom ahụ wee nye Josef onyinye ahụ, ha niile wee nọdụ ala n'ihu ya, Josef wee sị ha, “Ọ̀ dị mma, ọ̀ dị mma maka ụmụ unu, ọ̀ dị mma maka nna unu meworo agadi?” Ha wee sị, “Ọ dị mma, Juda wee were akwụkwọ ozi Jekọb zitere wee nye Josef.”
8 Josef wee gụọ akwụkwọ ozi ahụ wee mara ihe nna ya dere, ọ chọkwara ịkwa ákwá, o wee banye n'ime ụlọ dị n'ime, kwaa ákwá nke ukwuu; o wee pụọ.
9 O we welie anya ya elu, hu Benjamin nwanne ya nwoke, o we si, Ọ̀ bu onye a bu nwanne unu nwoke nke unu gwara m okwu banyere ya? Benjamin we bia nso Josef, Josef we bikwasi aka ya n'isi ya, si ya, Ka Chineke meere gi ebere nwam.
10 Mgbe Josef hụrụ nwanne ya nwoke, nwa nne ya, ọ chọkwara ịkwa ákwá ọzọ, o wee banye n'ime ụlọ ahụ, kwaa ákwá n'ebe ahụ, saa ihu ya, pụọ, ọ kwụsịkwa ịkwa ákwá, wee sị, Kwadebe nri.
11 Josef wee were iko ọ na-aṅụ, ọ bụkwa ọlaọcha mara mma e ji nkume onyx na bdellium mee, Josef wee tie iko ahụ n'ihu ụmụnne ya mgbe ha nọdụrụ ala iri nri na ya.
12 Josef wee sị ndị ikom ahụ, “Amaara m site n'iko a na Reuben, bụ́ ọkpara, Simeon na Livaị na Juda, Isaka na Zebulun, bụ ụmụ sitere n'otu nne, nọdụnụ n'ebe ahụ ka unu rie nri dịka ọmụmụ unu si dị.”
13 O tinyekwara ndị ọzọ dịka ọmụmụ ha si dị, wee sị, Amaara m na nwanne unu nke nta a enweghị nwanne nwoke, enweghịkwa m nwanne nwoke dịka ya, ya mere, ọ ga-anọdụ ala soro m rie nri.
14 Benyamin wee rịgoro n'ihu Josef wee nọdụ n'ocheeze, ndị ikom ahụ wee hụ ihe Josef mere, ha wee nwee ihe ijuanya n'ebe ha nọ; ndị ikom ahụ wee soro Josef rie ihe ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ n'oge ahụ, o wee nye ha onyinye, Josef wee nye otu onyinye nye Benjamin, Manase na Ifrem wee hụ ihe nna ha mere, ha wee nye ya onyinye, Osnat wee nye ya otu onyinye, ha wee bụrụ onyinye ise n'aka Benjamin.
15 Josef we kpọtara ha mmanya ka ha ṅua, ha ekweghi kwa iṅu, ha we si, Site n'ubọchi Josef furu efu, ayi aṅughi manya-vine, ayi erighi kwa ihe ọ bula di nma.
16 Josefu we ṅuara ha iyi, o we manye ha nke ukwuu, ha we ṅua ihe ọṅụṅụ nke ọma n'ụbọchị ahụ, Josef we chigharikwuru Benjamin nwanne ya nwoke ka ọ gwa ya okwu, Benjamin ka nọ n'oche-eze n'ihu Josef.
17 Josef wee sị ya, “Ị mụrụ ụmụ?” Ọ sịrị, “Ohu gị nwere ụmụ iri, ndị a bụ aha ha: Bela, Beka, Ashbal, Gera, Neaman, Aki, Rosh, Mupim, Chupim, na Ord, m wee kpọọ ha aha nwanne m nwoke nke m na-ahụbeghị.”
18 O wee nye ha iwu ka ha weta map kpakpando ya n'ihu ya, nke Josef maara oge niile, Josef wee sị Benjamin, Anụrụ m na ndị Hibru maara amamihe niile, ị maara ihe ọ bụla gbasara nke a?
19 Benjamin wee sị, Ohu gị maara ihe niile nna m kụziiri m, Josef wee sị Benjamin, “Lee ngwá egwu a, ghọta ebe nwanne gị nwoke bụ́ Josef nọ n'Ijipt, onye unu kwuru na ọ gbadara Ijipt.”
20 Benjamin wee hụ ngwa egwu ahụ nwere map nke kpakpando eluigwe, o wee mara ihe ma legharịa anya n'ime ya iji mara ebe nwanne ya nwoke nọ, Benjamin wee kewaa ala Ijipt dum ụzọ anọ, ọ hụkwara na onye nọ ọdụ n'ocheeze n'ihu ya bụ nwanne ya nwoke Josef, Benjamin wee nwee

nnukwu ihe ijuanya, mgbe Josef hụrụ na nwanne ya nwoke Benjamin tụrụ ya n'anya nke ukwuu, ọ sịrị Benjamin, Gịnị ka ị hụrụ, gịnịkwa mere i ji tụọ gị n'anya?
21 Benyamin wee sị Josef, “Ahụrụ m nke a na Josef nwanne m nọdụrụ ala ebe a ya na m nọ n'ocheeze.” Josef wee sị ya, “Abụ m Josef nwanne gị, ekpughela ụmụnne gị ihe a; lee, m ga-eziga gị na ha mgbe ha na-apụ, m ga-enyekwa iwu ka a kpọghachi ha n'obodo ahụ, m ga-akpọrọkwa gị pụọ n'aka ha.”
22 Ma ọ bụrụ na ha anwa anwa ndụ ha ma lụọ ọgụ maka gị, mgbe ahụ ka m ga-ama na ha echeghariala n'ihe ha mere m, m ga-emekwa ka ha mara m, ọ bụrụkwa na ha ahapụ gị mgbe m kpọọrọ gị, ị ga-anọnyere m, m ga-arụkwa ụka na ha, ha ga-apụkwa, agaghịkwa m amata ha.
23 N'oge ahụ, Josef nyere onye na-elekọta ya iwu ka o jupụta akpa ha na nri, tinyekwa ego onye ọ bụla n'ime akpa ya, tinyekwa iko ahụ n'ime akpa Benjamin, nyekwa ha ihe oriri maka ụzọ, ha wee mee ha otú ahụ.
24 N'echi ya, ndị ikom ahụ biliri n'isi ụtụtụ, ha wee bufee ibu ha n'elu ịnyịnya ibu ha, ha wee soro Benjamin pụọ, ha na nwanne ha nwoke Benjamin wee gawa ala Kenan.
25 Ha agabeghị ebe dị anya site n'Ijipt mgbe Josef nyere onye na-elekọta ụlọ ya iwu, sị, Bilie, chụsoo ndị ikom a tupu ha agawa Ijipt nke ukwuu, gwa ha, Gịnị mere unu ji zuru iko onyenwe m?
26 Onye-isi Josef we bilie, ọ bịakwutere ha, gwa ha okwu Josef nile; ha we were iwe nke-uku, si, Onye agāchọta iko onye-nwe-gi n'aka-ya gānwu, ayi onwe-ayi gāghọ kwa ndi-orù.
27 Ha wee mee ngwa ngwa, onye ọ bụla n'ime ha wedatara akpa ya n'ịnyịnya ibu ya, ha wee lee anya n'akpa ha, wee hụ iko ahụ n'akpa Benjamin, ha niile dọwara uwe ha wee laghachi n'obodo ahụ, ha wee tie Benjamin ihe n'okporo ụzọ, na-eti ya ihe mgbe niile ruo mgbe ọ batara n'obodo ahụ, ha wee guzoro n'ihu Josef.
28 Iwe wee dị ọkụ Juda, o wee sị, “Nwoke a emeghị m ka m laghachi Ijipt taa.”
29 Ndị ikom ahụ wee bata n'ụlọ Josef, ha wee hụ Josef ka ọ nọ ọdụ n'ocheeze ya, ndị dike niile guzokwa n'aka nri ya na n'aka ekpe ya.
30 Josef wee sị ha, Gịnị bụ ihe a unu mere, na unu napụrụ iko ọlaọcha m wee lawa? Ma amaara m na unu were iko m iji mara ya n'akụkụ ala nke nwanne unu nwoke nọ.
31 Juda wee sị, Gịnị ka anyị ga-agwa onyenwe anyị, gịnị ka anyị ga-ekwu, kedu ka anyị ga-esi gosi na anyị bụ ndị ezi omume? Chineke achọtawo ajọ omume nke ndị ohu gị niile taa, n'ihi ya ka O mere anyị ihe a taa.
32 Josef wee bilie jide Benjamin wee si n'aka ụmụnne ya pụọ n'ike, ọ bịarutere n'ụlọ wee mechie ụzọ ahụ, Josef wee nye onye na-elekọta ụlọ ya iwu ka ọ gwa ha, sị: “Nke a bụ ihe eze kwuru, ‘Lakwuru nna unu n'udo. Lee, ewerewo m nwoke ahụ a hụrụ iko m n'aka ya.’”

ISI nke 54

1 Mgbe Juda hụrụ omume Josef na ha, Juda bịakwutere ya, mepee ụzọ, ya na ụmụnne ya wee bịa n'ihu Josef.
2 Juda wee sị Josef, “Ka ọ ghara ịdị njọ n'anya onyenwe m, biko, ka ohu gị kwuo okwu n'ihu gị?” Josef wee sị ya, “Kwuo okwu.”
3 Juda wee gwa Josef okwu, ụmụnne ya nọkwa n'ebe ahụ guzoro n'ihu ha; Juda wee sị Josef: “N'ezie mgbe anyị bịara n'ihu onyenwe anyị ịzụta nri, i weere anyị dị ka ndị nledo ala ahụ, anyị wee kpọta Benjamin n'ihu gị, ị ka na-akwa anyị emo taa.”
4 Ugbu a, ka eze nụ okwu m, biko ziga nwanne anyị nwoke ka o soro anyị gakwuru nna anyị, ka mkpụrụ obi gị ghara ịla n'iyi taa na mkpụrụ obi niile nke ndị bi na Ijipt.
5 Ị maghị ihe ụmụnne m abụọ, Simeon na Livaị, mere obodo Shekem na obodo asaa nke ndị Amọraịt, n'ihi nwanne anyị nwanyị bụ́ Dina, nakwa ihe ha ga-eme n'ihi Benjamin nwanne ha nwoke?
6 Ma mụ onwe m, onye ka ha abụọ ukwuu ma dịkwa ike, ga-abịa taa megide gị na ala gị ma ọ bụrụ na ị chọghị izipu nwanne anyị nwoke.
7 Ùnu anụbeghị ihe Chineke anyị, onye họpụtara anyị, mere Fero n'ihi Sera, nne anyị, onye o wepụrụ n'aka nna anyị, na o tiri ya na ezinụlọ ya ihe otiti dị ukwuu, ruo taa, ndị Ijipt na-akọ ihe ebube a n'etiti onwe ha? Otú a ka Chineke anyị ga-eme gị n'ihi Benjamin onye ị napụtara n'aka nna ya taa, na n'ihi ihe ọjọọ ị na-atụba n'ala gị taa: n'ihi na Chineke anyị ga-echeta ọgbụgba ndụ ya na nna anyị Abraham, meekwa gị ihe ọjọọ, n'ihi na i mechuwo mkpụrụ obi nna anyị ihu taa.
8 Ya mere, nụrụ okwu m gwara gị taa, ziga nwanne anyị nwoke ka ọ laa ka gị na ndị ala gị ghara ịnwụ site na mma agha, n'ihi na unu niile agaghị emeri m.
9 Josefu wee zaa Juda, sị: “Gịnị mere i ji meghee ọnụ gị, gịnịkwa mere i ji na-anya isi n'elu anyị, sị, ‘Ike dị n'aka gị?’ dị ka Fero dị ndụ, ọ bụrụ na m enye ndị dike m niile iwu ka ha lụọ ọgụ megide gị, n'ezie gị na ụmụnne gị ndị a ga-emikpu n'apịtị ahụ.”
10 Juda wee sị Josef, N'ezie, ọ dị gị na ndị gị mkpa ịtụ egwu m; dịka Onyenwe anyị dị ndụ, ọ bụrụ na m amịpụta mma agha m, agaghị m ekpuchi ya ọzọ ruo mgbe m ga-egbu Ijipt niile taa, m ga-amalitekwa na gị ma mechaa na Fero onyenwe gị.
11 Josef wee zaa, sị ya, “N’ezie ike abụghị nke gị naanị; m ka ike karịa gị, dịkwa m ike karịa gị, n’ezie ọ bụrụ na ị dọpụta mma agha gị, m ga-etinye ya n’olu gị na n’olu ụmụnne gị niile.”
12 Juda wee sị ya, “Ọ bụrụ na m meghee ọnụ m taa megide gị, m ga-eloda gị ka e wee bibie gị n'ụwa ma laa gị n'iyi taa site n'alaeze gị.” Josef wee sị, “N'ezie, ọ bụrụ na i meghee ọnụ gị, enwere m ike na ike imechi ọnụ gị na nkume ruo mgbe ị gaghị enwe ike ikwu okwu ọ bụla; lee ọtụtụ nkume dị n'ihu anyị, n'ezie enwere m ike iburu nkume ma tinye ya n'ọnụ gị ma gbajie agba gị.”
13 Juda wee sị, Chineke bụ onye akaebe n'etiti anyị, na anyị achọghị ịluso gị ọgụ ruo ugbu a, naanị nye anyị nwanne anyị nwoke, anyị ga-apụ n'ebe ị nọ.” Josef wee zaa, sị, “Dịka Fero dị ndụ, ọ bụrụ na eze Kenan niile esoro unu bịa, unu ekwesighị ịnapụ ya n'aka m.”
14 Ugbu a, gakwuru nna gị, nwanne gị nwoke ga-abụkwa ohu m, n'ihi na o zuru ụlọ eze ohi. Juda wee sị, Gịnị bụ ihe gbasara gị ma ọ bụ àgwà eze? Eze na-ezipụ ọlaọcha na ọlaedo site n'ụlọ ya, n'ala ahụ dum, ma n'onyinye ma ọ bụ mmefu, ị ka na-ekwu maka iko gị nke i tinyere n'akpa nwanne anyị nwoke ma na-asị na o zuru ya n'aka gị?
15 Chineke ekwela ka nwanne anyị nwoke Benjamin ma ọ bụ onye ọ bụla n'ime mkpụrụ Abraham mee ihe a iji zuru gị

ma ọ bụ onye ọ bụla ọzọ, ma ọ bụ eze, onyeisi, ma ọ bụ onye ọ bụla.
16 Ya mere, kwụsị ebubo a ka ụwa dum ghara ịnụ okwu gị, na-asị, Eze Ijipt na ndị ikom ahụ sere okwu n'ihi obere ego, o wee bo ha ebubo ma were nwanne ha nwoke dị ka ohu.
17 Josef zara, sị, “Burunụ iko a n'ebe m nọ pụọ, hapụnụ nwanne unu nwoke ka ọ bụrụ ohu, n'ihi na ọ bụ ikpe onye ohi ịbụ ohu.”
18 Juda wee sị, “Gịnị mere ihere anaghị eme gị maka okwu gị, ịhapụ nwanne anyị nwoke ma were iko gị?” N'ezie, ọ bụrụ na i nye anyị iko gị, ma ọ bụ otu puku ugboro, anyị agaghị ahapụ nwanne anyị nwoke maka ego a hụrụ n'aka onye ọ bụla, ka anyị ghara ịnwụ n'ihi ya.”
19 Josef wee zaa, sị: “Gịnị mere i ji hapụ nwanne gị nwoke wee ree ya n'ego ọlaọcha iri abụọ ruo taa, gịnịkwa mere na ị gaghị eme nwanne gị nwoke a otú a?”
20 Juda wee sị, Jehova bụ onye akaebe n'etiti mụ na gị na anyị achọghị agha gị; ugbu a nye anyị nwanne anyị nwoke, anyị ga-apụ n'ebe ị nọ n'esemokwu.
21 Josef wee zaa, sị: “Ọ bụrụ na ndị eze niile nke ala a ezukọ, ha agaghị enwe ike ịnapụ nwanne unu nwoke n'aka m.” Juda wee sị, “Gịnị ka anyị ga-agwa nna anyị, mgbe ọ hụrụ na nwanne anyị nwoke esoghị anyị bịa, ọ ga-erukwara ya uju?”
22 Josef wee zaa, sị: “Nke a bụ ihe unu ga-agwa nna unu, sị, Eriri ahụ agafeela n'azụ ite ahụ.”
23 Judas wee sị, “N'ezie ị bụ eze, gịnịkwa mere i ji kwuo ihe ndị a, na-ekpe ikpe na-ezighị ezi? Ahụhụ ga-adịrị eze nke dị ka gị.”
24 Josefu wee zaa, sị, “Ọ dighị ikpe ụgha ọ bụla dị n'okwu m kwuru n'ihi nwanne unu Josef, n'ihi na unu niile rere ya nye ndị Midian n'ọnụ ego ọlaọcha iri abụọ, unu niile gọnarịkwara nna unu wee sị ya, Anụ ọhịa ọjọọ eriela ya, a dọwara Josef.”
25 Juda wee sị, “Lee, ọkụ Shem na-ere n'obi m, ugbu a, m ga-ere ala unu niile n'ọkụ.” Josef wee zaa, sị, “N'ezie, nwunye nwanne gị nwanyị bụ́ Tamar, onye gburu ụmụ gị, gbanyụrụ ọkụ Shekem.”
26 Juda wee sị, Ọ bụrụ na m ewepụ otu ntutu isi n'anụ ahụ m, m ga-ejupụta Ijipt dum n'ọbara ya.
27 Josef wee zaa, sị, “Otú a ka unu na-eme dịka unu mere nwanne unu nwoke onye unu rere, unu wee tinye uwe ya n'ọbara wee buru ya bịakwute nna unu ka o wee sị na ajọ anụ ọhịa eriela ya, leekwa ọbara ya.”
28 Mgbe Juda nụrụ nke a, iwe ya wee dị ọkụ nke ukwuu, o wee hụ otu nkume n'ihu ya, nke ịdị arọ ya dị ihe dị ka shekel narị anọ, iwe wee dị ọkụ nke Juda wee were otu nkume ahụ n'otu aka tụba ya n'eluigwe ma jiri aka ekpe ya jide ya.
29 O wee tinye ya n'okpuru ụkwụ ya, o wee nọdụ n'elu ya n'ike ya niile, nkume ahụ wee ghọọ ájá site n'ike Juda.
30 Josefu wee hụ ihe Juda mere, ọ tụrụ egwu nke ukwuu, mana o nyere Manase nwa ya iwu, o mekwara nkume ọzọ dịka nke Juda mere, Juda wee sị ụmụnne ya, “Ka onye ọ bụla n’ime unu ghara ikwu, sị, Nwoke a bụ onye Ijipt, kama site n’ime ihe a o mere, ọ bụ onye ezinụlọ nna anyị.”
31 Josef wee sị, “Ọ bụghị naanị gị ka e nyere ike, n'ihi na anyị bụkwa ndị dike, gịnịkwa mere ị ga-eji na-anya isi n'elu anyị niile?” Juda wee sị Josef, “Biko, zitere nwanne anyị nwoke, ka ị ghara ibibi ala gị taa.”
32 Josef wee zaa ha, sị: “Gaanụ gwa nna unu, ajọ anụ ọhịa eriela ya dịka unu kwuru gbasara nwanne unu nwoke Josef.”
33 Juda gwara nwanne ya nwoke bụ́ Naftalaị, sị ya: “Mee ngwa ngwa, gaa gụọ okporo ámá niile dị n'Ijipt, bịa gwa m.” Simeon wee sị ya, “Ka ihe a ghara ịbụrụ gị nsogbu; ugbu a, m ga-aga n'ugwu ahụ, buru otu nnukwu nkume n'ugwu ahụ, tụda ya n'ala onye ọ bụla nọ n'Ijipt, gbuokwa ndị niile nọ n'ime ya.”
34 Josef nụrụ okwu niile ụmụnne ya kwuru n'ihu ya, ha amaghịkwa na Josef ghọtara ha, n'ihi na ha chere na ọ maghị asụ Hibru.
35 Josef tụrụ egwu nke ukwuu n'okwu ụmụnne ya ka ha ghara ibibi Ijipt, o wee nye nwa ya nwoke Manase iwu, sị: “Gaa mee ngwa ngwa kpọkọta ndị bi na Ijipt niile, tinyere ndị dike niile, ka ha bịakwute m ugbu a n'elu ịnyịnya na n'ụkwụ na ụdị ngwá egwu niile,” Manase wee gaa mee otú ahụ.
36 Naftali we je dika Juda nyere ya iwu, n'ihi na Naftali di mfe dika otu n'ime ele di ọsọ, ọ nāga n'elu oko ọka, ha ekweghi kwa ikwatu ya.
37 Ọ gara gụọ okporo ámá niile dị n'Ijipt, wee hụ na ha dị iri na abụọ, o wee bịa ngwa ngwa kọọrọ Juda, Juda wee sị ụmụnne ya, “Mee ngwa ngwa, onye ọ bụla n'ime unu yi mma agha ya n'úkwù ya, anyị ga-agafe Ijipt, gbuo ha niile, ka onye ọ bụla gharakwa ịfọdụ.”
38 Juda wee sị, “Lee, m ga-eji ike m bibie ụzọ atọ n'ime okporo ụzọ atọ, unu ga-ebibikwa otu okporo ụzọ.” Mgbe Juda na-ekwu okwu a, lee, ndị bi na Ijipt na ndị dike niile bịakwutere ha na ụdị ngwá egwu niile na iti mkpu dị egwu.
39 Ọnụọgụgụ ha bụ narị ndị ịnyịnya ise na puku iri ndị agha, na narị mmadụ anọ ndị nwere ike ịlụ ọgụ na-enweghị mma agha ma ọ bụ ube, naanị site n'aka na ike ha.
40 Ndị dike niile wee bịa n'oké ifufe na iti mkpu, ha niile wee gbaa ụmụ Jekọb gburugburu ma tụọ ha ụjọ, ala wee maa jijiji n'olu mkpu ha.
41 Mgbe ụmụ Jekọb hụrụ ndị agha a, ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha, Josef wee mee nke a iji tụọ ụmụ Jekọb ụjọ ka ha wee daa jụụ.
42 Mgbe Juda hụrụ ụfọdụ n'ime ụmụnne ya ka ha na-atụ ụjọ, ọ sịrị ha, “Gịnị mere unu ji atụ egwu ebe amara Chineke dịnyeere anyị?” Mgbe Juda hụrụ ndị Ijipt niile gbara ha gburugburu n'ihi iwu Josef ka ha tụọ ha ụjọ, naanị Josef nyere ha iwu, sị, “Unu emetụla onye ọ bụla n'ime ha aka.”
43 Juda wee mee ngwa ngwa dọpụta mma agha ya, tie mkpu dị oke njọ, o wee jiri mma agha ya tie ya, o wee daa n'ala, ọ ka nọkwa na-eti mkpu megide ndị niile.
44 Mgbe o mere ihe a, Jehova mere ka ụjọ nke Juda na ụmụnne ya dakwasị ndị dike na ndị niile gbara ha gburugburu.
45 Ha niile wee gbaa ọsọ mgbe ha nụrụ olu mkpu ahụ, ha wee tụọ ụjọ, ha wee daa n'elu ibe ha, ọtụtụ n'ime ha wee nwụọ ka ha na-ada, ha niile wee gbapụ n'ihu Juda na ụmụnne ya na n'ihu Josef.
46 Mgbe ha na-agba ọsọ, Juda na ụmụnne ya chụsoro ha ruo n'ụlọ Fero, ha niile wee gbapụ, Juda wee nọdụ ala ọzọ n'ihu Josef wee tie mkpu n'ebe ọ nọ dị ka ọdụm, tie mkpu n'olu dị ukwuu megide ya.
47 Anụ mkpu ahụ n'ebe dị anya, ndị bi na Sukọt niile nụrụ ya, Ijipt niile wee maa jijiji n'olu mkpu ahụ, mgbidi Ijipt na ala Goshen dakwara n'ihi ịma jijiji nke ala, Fero dakwara

n'ocheeze ya n'ala, ụmụ nwanyị niile dị ime na Ijipt na Goshen tụkwara ime mgbe ha nụrụ mkpọtụ nke ịma jijiji ahụ, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu.
48 Fero we ziga ozi, si, Gini bu ihe a nke mere taa n'ala Ijipt? Ha we bia gwa ya ihe nile site na mbido rue na njedebe, Fero we tua egwu, o jukwara ya anya, egwu wee jide ya nke-uku.
49 Ujọ wee mụbaa ya mgbe ọ nụrụ ihe ndị a niile, o wee zigara Josef ozi, sị: "Ị kpọtaara m ndị Hibru ibibi Ijipt niile; gịnị ka ị ga-eme ohu onye ohi ahụ? Hapụ ya ka ọ lawa, hapụkwa ya ka ya na ụmụnne ya lawa, ka anyị ghara ịla n'iyi n'ihi ihe ọjọọ ha, ọbụna anyị, gị na Ijipt niile."
50 Ma ọ bụrụ na ịchọghị ime ihe a, tụfuo ihe m niile dị oké ọnụ ahịa n'ebe ị nọ, soro ha gaa n'ala ha, ọ bụrụ na ọ masịrị gị, n'ihi na taa ha ga-ebibi ala m dum ma gbuo ndị m niile; ọbụna ụmụ nwanyị Ijipt niile apụọla n'ihi mkpu ha; lee ihe ha mere naanị site na mkpu na okwu ha, ọzọkwa, ọ bụrụ na ha alụ ọgụ na mma agha, ha ga-ebibi ala ahụ; ugbu a họrọ ihe ị chọrọ, ma m ma ọ bụ ndị Hibru, ma ọ bụ Ijipt ma ọ bụ ala ndị Hibru.
51 Ha wee bịa kọọrọ Josef okwu niile Fero kwuru gbasara ya, Josef wee tụọ egwu nke ukwuu n'okwu Fero na Juda, ụmụnne ya ka guzo n'ihu Josef wee were iwe na iwe, ụmụ Jekọb niile wee tie mkpu megide Josef, dị ka mkpọtụ nke oké osimiri na ebili mmiri ya.
52 Josefu wee tụọ egwu nke ukwuu maka ụmụnne ya na n'ihi Fero, Josef wee chọọ ihe ga-eme ka ụmụnne ya mara onwe ya, ka ha ghara ibibi Ijipt dum.
53 Josefu we nye nwa-ya Manase iwu, Manase we jerue Juda nso, we bikwasi aka-ya n'ubu-ya, iwe Juda we dajụọ.
54 Judah we si umu-nne-ya, Ka onye ọ bula ghara ikwu na nke a bu ihe nwa-okorọbia Ijipt mere, n'ihi na nke a bu ihe ulo nna-ya mere.
55 Mgbe Josef hụrụ ma mara na iwe Juda adaala, ọ bịaruru nso ịgwa Juda okwu n'asụsụ dị nwayọọ.
56 Josef wee sị Juda, "N'ezie, ị na-ekwu eziokwu, taa, ị kwadowokwa okwu gị gbasara ike gị, ka Chineke gị, onye nwere obi ụtọ n'ebe ị nọ, mee ka udo dịrị gị; mana gwa m n'ezie ihe mere i ji na-ese okwu n'etiti ụmụnne gị niile gbasara nwa okorobịa ahụ, ebe ọ bụ na ọ dighị onye n'ime ha gwara m okwu ọ bụla gbasara ya."
57 Juda zara Josef, si, N'ezie, ị ga-ama na m bụ onye nchekwa nye nwa okorobịa ahụ n'ebe nna ya nọ, na-asị, Ọ bụrụ na akpọtaghị m ya nye ya, m ga-ebu ụta ya ruo mgbe ebighị ebi.
58 Ya mere, abịarutela m gị nso site n'etiti ụmụnne m niile, n'ihi na ahụrụ m na ị chọghị ikwe ka ọ pụọ n'ebe ị nọ; ya mere, ka m hụta amara n'ihu gị ka ị ziga ya ka o soro anyị gaa, lee, m ga-anọ dịka onye nnọchi anya ya, ijere gị ozi n'ihe ọ bụla ị chọrọ, n'ihi na ebe ọ bụla ị ga-eziga m, m ga-aga ijere gị ozi n'ike dị ukwuu.
59 Ziga m ugbu a gaa n'aka eze dị ike nke nupụụrụ gị isi, ị ga-amakwa ihe m ga-eme ya na ala ya; ọ bụ ezie na o nwere ike ịnwe ndị ịnyịnya na ndị agha ukwu ma ọ bụ ndị dị ike nke ukwuu, m ga-egbu ha niile ma bute isi eze n'ihu gị.
60 Ị maghị ma ị nụbeghị na nna anyị Abraham na ohu ya Elieza meriri ndị eze Elam niile na ndị agha ha n'otu abalị, ha ahapụghị otu onye fọdụrụ? Kemgbe ụbọchị ahụ, e nyere anyị ike nna anyị maka ihe nketa, maka anyị na mkpụrụ anyị ruo mgbe ebighị ebi.
61 Josefu wee zaa, sị: "Unu na-ekwu eziokwu, ụgha adịghịkwa n'ọnụ unu, n'ihi na a gwakwara anyị na ndị Hibru nwere ike, na Jehova, bụ́ Chineke ha, na-enwekwa obi ụtọ dị ukwuu n'ebe ha nọ, ònyekwa ga-eguzo n'ihu ha?"
62 Ma, n'ọnọdụ a, m ga-ezitere nwanne unu nwoke, ọ bụrụ na unu ewetara nwanne ya nwoke nwa nne ya n'ihu m, onye unu kwuru na o si n'ebe unu nọ gbadata Ijipt; ọ ga-erukwa na mgbe unu kpọtara nwanne ya nwoke bịakwute m, m ga-akpọrọ ya n'ọnọdụ ya, n'ihi na ọ dighị onye n'ime unu bụụrụ nna unu ihe nchekwa, mgbe ọ bịakwutere m, m ga-eziga nwanne ya nwoke nke unu bụụrụ ihe nchekwa.
63 Juda we were iwe megide Josef mgbe o kwuru okwu a, anya ya wee wụfuo ọbara n'iwe, ọ wee sị ụmụnne ya, "Olee otú nwoke a si achọ mbibi nke ya na nke Ijipt dum taa?"
64 Simeon we za Josef, si, Àyi agwaghi gi na mbu na ayi amaghi ebe ọ gara, ma ọ nwuwo ma ọ di ndu, gini mere onye-nwem ji ekwu okwu ndia otú a?
65 Josef wee hụ ihu Juda wee hụ na iwe ya malitere ịdị ọkụ mgbe ọ gwara ya okwu, sị, Kpọtara m nwanne gị nwoke nke ọzọ n'ọnọdụ nwanne a.
66 Josef wee sị ụmụnne ya, N'ezie unu kwuru na nwanne unu anwụọla ma ọ bụ furu efu, ugbu a ọ bụrụ na m kpọọ ya taa wee bịa n'ihu unu, unu ga-enye m ya kama nwanne ya nwoke?
67 Josef wee malite ikwu okwu wee kpọọ, sị, Josef, Josef, bịa taa n'ihu m, gosikwa ụmụnne gị onwe gị ma nọdụ ala n'ihu ha.
68 Mgbe Josef kwuru okwu a n'ihu ha, ha lere anya n'ụzọ dị iche iche iji hụ ebe Josef ga-esi bịa n'ihu ha.
69 Josef wee hụ ihe niile ha mere, wee sị ha, Gịnị mere unu ji ele anya ebe a na ebe ahụ? Abụ m Josef onye unu rere nye Ijipt, ya mere, ka ọ ghara ime unu ihere na unu rere m, n'ihi na Chineke zitere m n'ihu unu dị ka ihe nkwado n'oge ụnwụ.
70 Ụmụnne ya tụrụ egwu n'ihi ya mgbe ha nụrụ okwu Josef, Juda wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ya.
71 Mgbe Benjamin nụrụ okwu Josef, ọ nọ n'ihu ha n'ime ụlọ ahụ, Benjamin wee gbaga n'ebe Josef nwanne ya nọ, makụọ ya ma dakwasị ya n'olu ya, ha wee kwaa ákwá.
72 Mgbe ụmụnne Josef hụrụ na Benjamin adakwasịla nwanne ya nwoke n'olu ma soro ya kwaa ákwá, ha dakwasịrị Josef ma jide ya, ha wee kwaa ákwá nke ukwuu nye Josef.
73 Anụkwara olu n'ụlọ Josef na ha bụ ụmụnne Josef, ọ dịkwa Fero mma nke ukwuu, n'ihi na ọ tụrụ egwu ha ka ha ghara ibibi Ijipt.
74 Fero we ziga ndi-orù-ya ka ha jekuru Josef, kelee ya maka umu-nne-ya ndi biakutere ya, ndi-isi usu-ndi-agha nile na ndi-agha nile ndi nọ n'Ijipt we bia soro Josef ṅuria ọṅu, Ijipt nile we ṅuria ọṅu nke-uku maka umu-nne Josef.
75 Fero we ziga ndi-orù-ya ka ha jekuru Josef, si, Gwa umu-nne-gi ka ha buru ihe nile nke ha, ka ha biakutem, m'gētiye kwa ha n'ebe kachasi nma nke ala Ijipt, ha we me otú a.
76 Josef wee nye onye na-elekọta ụlọ ya iwu ka o wetara ụmụnne ya onyinye na uwe, o wee weta ọtụtụ uwe dịka uwe eze na ọtụtụ onyinye, Josef wee kesaa ha nye ụmụnne ya.
77 O wee nye ụmụnne ya nwoke uwe ọlaedo na ọlaọcha, na narị mkpụrụ ego ọlaọcha atọ, Josef wee nye iwu ka ha yikwasị uwe ndị a, kpọtakwa ha n'ihu Fero.

78 Fero wee hụ na ụmụnne Josef niile bụ ndị dike, mara mma, ọ ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu.
79 Ha wee si n'ihu Fero pụọ gaa ala Kenan, gakwuru nna ha, nwanne ha nwoke Benjamin sokwa ha.
80 Josef wee bilie nye ha ụgbọ ịnyịnya iri na otu site n'aka Fero, Josef wee nye ha ụgbọ ịnyịnya ya, nke ọ nọ n'elu ya n'ụbọchị e chiri ya eze n'Ijipt, ka o wee kpọta nna ya n'Ijipt; Josef wee zigaara ụmụ ụmụnne ya niile uwe dịka ọnụọgụgụ ha si dị, na otu narị mkpụrụ ego ọlaọcha nye onye ọ bụla n'ime ha, o zigakwara ndị nwunye ụmụnne ya uwe site n'uwe ndị nwunye eze, o wee ziga ha.
81 O wee nye ụmụnne ya nwoke iri ka ha soro ha gaa ala Kenan ijere ha ozi, ka ha jee ozi ụmụ ha na ihe niile ha nwere n'ịbịa Ijipt.
82 Josef wee ziga uwe iri site n'aka nwanne ya nwoke bụ́ Benjamin maka ụmụ ya iri, otu òkè karịa ụmụ Jekọb ndị ọzọ.
83 O zigaara nna ya mkpụrụ ego ọlaọcha iri ise, na ụgbọ ịnyịnya iri n'ihi Fero, o zigakwara nna ya ịnyịnya ibu iri juputara n'ihe niile dị mkpa nke Ijipt, na nne ịnyịnya ibu iri bu ọka na achịcha na nri maka nna ya, na ndị niile so ya, dị ka ihe oriri maka ụzọ.
84 O zigara nwanne ya nwanyị bụ́ Daịna uwe ọlaọcha na ọlaedo, na frankincense na myrrh, na aloes na ihe ịchọ mma ụmụ nwanyị nke ukwuu, o zigakwara ya site n'aka ndị nwunye Fero nye ndị nwunye Benjamin.
85 O wee nye ụmụnne ya niile, tinyere ndị nwunye ha, ụdị nkume onyx niile na bdellium, sitekwa n'ihe niile dị oké ọnụ ahịa n'etiti ndị ukwu nke Ijipt, ọ dịghị ihe fọdụrụ n'ihe niile dị oke ọnụ ma e wezụga ihe Josef zigara ezinụlọ nna ya.
86 O wee zipụ ụmụnne ya ka ha lawa, ha wee lawa, o wee zipụ nwanne ya nwoke bụ́ Benjamin ka ha na ya so.
87 Josef wee soro ha pụọ soro ha gaa n'ụzọ ruo ókèala Ijipt, o wee nye ha iwu gbasara nna ya na ezinụlọ ya, ka ha bịa Ijipt.
88 O wee sị ha, Unu esela okwu n'okporo ụzọ, n'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova iji gbochie nnukwu mmadụ ka agụụ ghara ịgụ ha, n'ihi na afọ ise nke ụnwụ ga-adị n'ala ahụ.
89 O wee nye ha iwu, sị, Mgbe unu bịarutere n'ala Kenan, unu abịala n'ihu nna m ozugbo n'okwu a, kama mee ihe n'amamihe unu.
90 Josef wee kwụsị inye ha iwu, o wee tụgharịa laghachi Ijipt, ụmụ Jekọb wee gaa ala Kenan n'ọṅụ na obi ụtọ nye nna ha Jekọb.
91 Ha wee bịarute n'ókèala ala ahụ, ha wee gwa ibe ha, sị: Gịnị ka anyị ga-eme n'okwu a n'ihu nna anyị, n'ihi na ọ bụrụ na anyị abịarute ya na mberede ma gwa ya okwu ahụ, ọ ga-atụ ya ụjọ nke ukwuu n'okwu anyị, ọ gaghịkwa ekwere anyị.
92 Ha wee gaa ruo mgbe ha rutere nso n'ụlọ ha, ha wee hụ Serak, ada Asha, ka ọ na-apụ izute ha, nwa agbọghọ ahụ dịkwa mma nke ukwuu ma dịkwa aghụghọ, ma mara ịkpọ ụbọ akwara.
93 Ha wee kpọọ ya òkù, ọ bịarutere n'ihu ha, o wee susuo ha ọnụ, ha wee jide ya ma nye ya ụbọ akwara, sị: Gaa n'ihu nna anyị, nọdụ ala n'ihu ya, kụọ ụbọ akwara, kwuo okwu ndị a.
94 Ha wee nye ya iwu ka ọ laa n'ụlọ ha, o wee were ụbọ akwara ahụ, mee ngwa ngwa n'ihu ha, ọ bịakwara nọdụ ala n'akụkụ Jekọb.
95 O wee kpọọ egwu nke ọma ma bụrụ abụ, wee kwuo okwu dị ụtọ n'okwu ya, sị, Josef nwanne nna m dị ndụ, ọ na-achịkwa n'ala Ijipt dum, ọ nwụbeghịkwa anwụ.
96 Ọ gara n'ihu ikwughachi okwu ndị a, Jekọb wee nụ okwu ya, ha wee dị ya mma.
97 O gere ntị ka ọ na-ekwughachi ha ugboro abụọ na ugboro atọ, ọṅụ wee bata n'obi Jekọb n'ihi ụtọ okwu ya, mmụọ Chineke wee dị n'ahụ ya, ọ makwara na okwu ya niile bụ eziokwu.
98 Jekọb wee gọzie Serak mgbe ọ gwara ya okwu ndị a n'ihu ya, o wee sị ya, Ada m, ka ọnwụ ghara imeri gị, n'ihi na ị kpọlitewo mmụọ m; naanị kwuo okwu n'ihu m dịka i kwuru, n'ihi na i mewo ka m nwee obi ụtọ site n'okwu gị niile.
99 Ọ gara n'ihu na-abụ abụ ndị a, Jekọb wee gee ntị, ọ dịkwa ya mma, ọ ṅụrịkwara ọṅụ, mmụọ Chineke wee dị n'ahụ ya.
100 Mgbe ọ ka nọ na-agwa ya okwu, lee ụmụ ya ndị ikom bịakwutere ya na ịnyịnya na ụgbọ ịnyịnya na uwe eze na ndị ohu na-agba ọsọ n'ihu ha.
101 Jekọb wee bilie izute ha, hụ ụmụ ya ndị ikom yi uwe eze, ọ hụkwara akụ̀ niile Josef zigara ha.
102 Ha wee sị ya, Mara na nwanne anyị nwoke Josef dị ndụ, ọ bụkwa ya na-achị ala Ijipt dum, ọ bụkwa ya gwara anyị okwu dịka anyị gwara gị.
103 Jekọb wee nụ okwu ụmụ ya niile, obi ya wee daa mbà n'okwu ha, n'ihi na ọ pụghị ikwere ha ruo mgbe ọ hụrụ ihe niile Josef nyere ha na ihe o zigara ya, na ihe ịrịba ama niile Josef gwara ha.
104 Ha wee meghee ụzọ n'ihu ya, gosi ya ihe niile Josef zipụrụ, ha nyere onye ọ bụla ihe Josef zipụrụ ya, ọ makwara na ha kwuru eziokwu, ọ ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu maka akụkọ nwa ya nwoke.
105 Jekọb wee sị, “O zuola m na nwa m nwoke Josef ka dị ndụ, m ga-aga hụ ya tupu mụ anwụọ.”
106 Ụmụ ya wee kọọrọ ya ihe niile dakwasịrị ha, Jekọb wee sị, “M ga-agbadata Ijipt ịhụ nwa m nwoke na ụmụ ya.”
107 Jekọb wee bilie yikwasị uwe Josef zitere ya, mgbe ọ sachara, kpụchaakwa isi ya, o yikwasịkwara ákwà isi Josef zitere ya n'isi ya.
108 Ndị niile bi n'ụlọ Jekọb na ndị nwunye ha yi uwe Josef zigara ha, ha wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu n'ihi Josef na ọ ka dị ndụ nakwa na ọ na-achị Ijipt.
109 Ndị niile bi na Kenan nụrụ nke a, ha wee bịa ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu na Jekọb ka dị ndụ.
110 Jekọb wee meere ha oriri ụbọchị atọ, ndị eze Kenan niile na ndị isi ala ahụ wee rie ihe, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, ṅụrịakwa ọṅụ n'ụlọ Jekọb.

ISI nke 55

1 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na Jekọb sịrị, M ga-aga hụ nwa m nwoke n'Ijipt, m ga-alaghachikwa n'ala Kenan nke Chineke gwara Abraham okwu banyere ya, n'ihi na agaghị m apụ n'ala amụrụ m.
2 Lee okwu nke Onyenwe anyị bịakwutere ya, sị: Rịda Ijipt gị na ezinụlọ gị dum, nọrọkwa ebe ahụ, atụla egwu ịrịda Ijipt n'ihi na m ga-eme ka ị bụrụ mba ukwu n'ebe ahụ.
3 Jekọb wee sị n'obi ya, “M ga-aga hụ nwa m nwoke ma egwu Chineke ya ka dị n'obi ya n'etiti ndị niile bi n'Ijipt.”

4 Na Awurade ka kyerɛɛ Yakob sɛ: “Asuro Yosef, na wama ne ho kwan sɛ ɔbɛsom me, sɛnea ɛbɛyɛ a ɔbɛsɔ me ani.” Na Yakob dii ne ho fɛw kɛse wɔ ne ba no ho.
5 N'oge ahụ, Jekọb nyere ụmụ ya na ezinụlọ ya iwu ka ha gaa Ijipt dịka okwu Jehova si dị, Jekọb wee bilie ya na ụmụ ya na ezinụlọ ya niile, o wee si n'ala Kenan pụọ site na Beersheba, n'ọṅụ na obi ụtọ, ha wee gaa ala Ijipt.
6 O wee ruo mgbe ha rutere Ijipt nso, Jekọb zigara Juda ka ọ buru ya ụzọ gakwuru Josef ka o gosi ya ọnọdụ dị n'Ijipt, Juda wee mee dịka nna ya si kwuo, o wee mee ngwa ngwa gbapụ bịakwute Josef, ha wee nye ha ebe n'ala Goshen maka ezinụlọ ya niile, Juda wee laghachi n'ụzọ gakwuru nna ya.
7 Josef we kekọta ubọ-ala-ya, kpọkọta ndi-dike-ya nile, na ndi-orù-ya, na ndi-isi nile nke Ijipt, ka ha je zute nna-ya Jekob: ewe kpọsa iwu Josef n'Ijipt, si, Onye ọ bula nke nāgaghi-ezute Jekob gānwu.
8 N'echi ya, Josef na ndị Ijipt niile pụrụ, ha na-eyi uwe e ji ákwà linin na ákwà odo odo mee, ha na-eyikwa ngwá agha ọlaọcha na ọlaedo, ha na-ejikwa ha.
9 Ha niile wee gaa izute Jekọb na ụdị ngwá egwu dị iche iche, tinyere ụbọ akwara na ụbọ akwara, na-efesa myrrh na aloe n'okporo ụzọ niile, ha niile wee mee otu a, ala wee maa jijiji n'ihi mkpu ha.
10 Ụmụ nwanyị Ijipt niile wee rịgoro n'elu ụlọ Ijipt na n'elu mgbidi izute Jekọb, e kpukwara okpu eze Fero n'isi Josef, n'ihi na Fero zitere ya ka o yikwasị ya n'oge ọ ga-aga izute nna ya.
11 Mgbe Josef rutere n'ebe nna ya nọ n'ihe dị ka cubit iri ise, o si n'ụgbọala ya rịdata, wee gawa n'ebe nna ya nọ. Ndị isi Ijipt niile na ndị isi ya hụrụ na Josef ejewo ije n'ebe nna ya nọ, ha onwe ha kwa rịdata wee jee ije n'ụkwụ ha gakwuru Jekọb.
12 Mgbe Jekọb rutere nso n'ogige Josef, Jekọb hụrụ ebe ndị agha na-abịa izute ya na Josef, obi tọrọ ya ụtọ, o wee ju Jekọb anya nke ukwuu.
13 Jekọb wee sị Juda, “Ònye bụ nwoke ahụ m hụrụ n'ogige Ijipt, yi uwe eze, yi uwe uhie, kpudokwa okpu eze n'isi ya, onye si n'ụgbọ ịnyịnya ya rịdata, na-abịakwute anyị?” Juda wee zaa nna ya, sị, “Ọ bụ nwa gị nwoke bụ́ Josef, eze.” Jekọb wee ṅụrịa ọṅụ ịhụ ebube nwa ya nwoke.
14 Josefu we biaru nna-ya nso, kpọ isi ala nye nna-ya, ndi-agha nile we kpọ isi ala nye ya n'iru Jekob.
15 Ma lee, Jekọb gbara ọsọ ọsọ bịakwute nwa ya nwoke bụ́ Josef, dakwasị ya n'olu wee susuo ya ọnụ, ha wee kwaa ákwá, Josef makụọkwara nna ya ma susuo ya ọnụ, ha wee kwaa ákwá, ndị Ijipt niile wee soro ha kwaa ákwá.
16 Jekọb wee sị Josef, “Ugbu a, m ga-anwụ n'obi ụtọ mgbe m hụchara ihu gị, na ị ka dị ndụ ma nwee otuto.”
17 Ụmụ Jekọb na nwunye ha na ụmụ ha na ndị ohu ha, na ezinụlọ Jekọb nile kwaara Josef ákwá nke ukwuu, ha wee susuo ya ọnụ ma kwaa ákwá nke ukwuu.
18 Josef na ndị ya niile wee laghachi n'ụlọ ha n'Ijipt, Jekọb na ụmụ ya na ụmụ ezinụlọ ya niile wee soro Josef gaa Ijipt, Josef wee tinye ha n'ebe kacha mma n'Ijipt, n'ala Goshen.
19 Josefu we si nna-ya na umu-nne-ya, M'gāga gwa Fero, si, Umu-nnem na ulo nna-m na ihe nile nke ha abiakutewom, le, ha nọ n'ala Goshen.
20 Josef wee mee otú ahụ wee nara ụmụnne ya bụ́ Reuben, Isaka Zebulun na Benjamin nwanne ya nwoke n'aka ha wee tinye ha n'ihu Fero.
21 Josef wee gwa Fero okwu, sị: “Ụmụnne m na ezinụlọ nna m na ihe niile ha nwere, tinyere ìgwè ewu na atụrụ ha na anụ ụlọ ha, esiwo n'ala Kenan bịakwute m, ka ha biri n'Ijipt; n'ihi na ụnwụ ahụ siri ike n'ahụ ha.”
22 Fero we si Josef, Debe nna-gi na umu-nne-gi n'ebe kachasi nma nke ala ahu, ebọchila ha ihe nile di nma, me kwa ka ha rie ihe bara uba nke ala ahu.
23 Josef wee zaa, sị: “Lee, edobere m ha n'ala Goshen, n'ihi na ha bụ ndị ọzụzụ atụrụ, ya mere ka ha nọrọ na Goshen ịzụ ìgwè ewu na atụrụ ha iche na Ijipt.”
24 Fero we si Josef, Me ihe nile ha gāgwa gi, me umu-nne-gi. Umu-ndikom Jekob we kpọ isi ala nye Fero, ha we si n'ebe ọ nọ pua n'udo, Josef we kpọta nna-ya n'iru Fero.
25 Jekọb wee bịa kpọọ isiala nye Fero, Jekọb wee gọzie Fero, o wee pụọ; Jekọb na ụmụ ya ndị ikom niile na ezinụlọ ya niile wee biri n'ala Goshen.
26 N'afọ nke abụọ, nke bụ n'afọ narị na iri atọ nke ndụ Jekọb, Josef nyere nna ya na ụmụnne ya na ezinụlọ nna ya niile nri dịka ụmụ ha si dị, n'ụbọchị niile nke ụnwụ ahụ; ha enweghị ihe kọrọ ha.
27 Josef wee nye ha akụkụ kacha mma nke ala ahụ dum; ha nwetara ihe kacha mma nke Ijipt n'ụbọchị niile nke Josef; Josef nyekwara ha na ezinụlọ nna ya dum uwe na uwe kwa afọ; ụmụ Jekọb wee biri n'Ijipt n'udo n'ụbọchị niile nke nwanne ha nwoke.
28 Jekọb na-eri nri mgbe niile na tebụl Josef, Jekọb na ụmụ ya anaghị ahapụ tebụl Josef ehihie ma ọ bụ abalị, ma e wezụga ihe ụmụ Jekọb riri n'ụlọ ha.
29 Ndị Ijipt niile riri nri n'oge ụnwụ ahụ nke ụlọ Josef, n'ihi na ndị Ijipt niile rere ihe niile ha nwere n'ihi ụnwụ ahụ.
30 Josef wee zụta ala na ubi niile nke Ijipt maka nri n'ihi Fero, Josef wee nye Ijipt niile nri n'ụbọchị niile nke ụnwụ nri ahụ, Josef wee chịkọta ọlaọcha na ọlaedo niile bịakwutere ya maka ọka ha zụtara n'ala ahụ dum, o wee chịkọta ọtụtụ ọlaedo na ọlaọcha, tinyere ọtụtụ nkume onyx, bdellium na uwe dị oké ọnụ ahịa ha wetara Josef site n'akụkụ niile nke ala ahụ mgbe ego ha gwụchara.
31 Josef wee were ọlaọcha na ọlaedo niile dị n'aka ya, ihe dị ka talent iri asaa na abụọ nke ọlaedo na ọlaọcha, tinyekwara nkume onyx na bdellium nke ukwuu, Josef wee gaa zoo ha n'akụkụ anọ, wee zoo otu akụkụ n'ọzara dị nso n'Oké Osimiri Uhie, tinyekwara otu akụkụ n'akụkụ osimiri Perat, tinyekwara nke atọ na nke anọ n'ọzara dị n'ihu ọzara Peshia na Media.
32 O wee were ụfọdụ n'ime ọlaedo na ọlaọcha fọdụrụ, nye ya ụmụnne ya niile na ezinụlọ nna ya niile, nyekwa ụmụ nwanyị niile nọ n'ezinụlọ nna ya, o wee weta ihe fọdụrụ n'ụlọ Fero, ihe dị ka talent iri abụọ nke ọlaedo na ọlaọcha.
33 Josef wee nye Fero ọlaedo na ọlaọcha niile fọdụrụ, Fero wee tinye ha n'ụlọ nkwakọba ihe, ụbọchị ụnwụ ahụ wee kwụsị n'ala ahụ mgbe nke ahụ gasịrị, ha wee kụọ mkpụrụ ma weghaa ihe ubi n'ala ahụ dum, ha wee nweta ọnụọgụgụ ha kwa afọ; ha enweghịkwa ihe kọrọ ha.
34 Josefu we biri n'udo n'Ijipt, ala ahu nile di kwa n'okpuru ndụmọdụ-ya, nna-ya na umu-nne-ya nile we biri n'ala Goshen, we nweta ya.
35 Josef emeela agadi nke ukwuu, ọ ga-emekwa agadi, ụmụ ya abụọ, Ifrem na Manase, wee biri n'ụlọ Jekọb mgbe niile, tinyere ụmụ Jekọb, bụ́ ụmụnne ha, ịmụta ụzọ Jehova na iwu ya.

36 Jekọb na ụmụ ya ndị ikom bi n'ala Ijipt n'ala Goshen, ha wee biri na ya, ha wee mụọ ọmụmụ ma mụbaa na ya.

ISI nke 56

1 Jekọb wee biri n'ala Ijipt afọ iri na asaa, ụbọchị Jekọb wee biri, afọ ndụ ya wee bụrụ narị afọ iri anọ na asaa.
2 N'oge ahụ, ọrịa ahụ gburu Jekọb, o wee ziga kpọọ nwa ya nwoke Josef site n'Ijipt, Josef nwa ya nwoke wee si Ijipt bịa, Josef wee bịakwute nna ya.
3 Jekọb wee sị Josef na ụmụ ya, "Lee, m na-anwụ, Chineke nke nna nna unu hà ga-eleta unu, meekwa ka unu laghachi n'ala ahụ nke Jehova ṅụrụ iyi inye unu na ụmụ unu ndị ga-eso unu, ugbu a, mgbe m nwụrụ, lie m n'ọgba dị na Makpela na Hebron n'ala Kenan, nso nna nna m hà."
4 Jekọb wee mee ka ụmụ ya ṅụọ iyi na ha ga-eli ya na Makpela, na Hibrọn, ụmụ ya ṅụkwara iyi maka ihe a.
5 O wee nye ha iwu, sị: "Jeerenụ Jehova Chineke unu ozi, n'ihi na Onye napụtara nna unu hà ga-anapụtakwa unu n'ahụhụ niile."
6 Jekọb wee sị, Kpọọnụ ụmụ unu niile ka ha bịakwute m, ụmụ Jekọb niile wee bịa nọdụ ala n'ihu ya, Jekọb wee gọzie ha, sị ha, "Onyenwe anyị Chineke nke nna nna unu ga-enye unu otu puku okpukpu, gọziekwa unu, nyekwa unu ngọzi nke nna unu Abraham." Ụmụ Jekọb niile wee pụọ n'ụbọchị ahụ mgbe ọ gọzichara ha.
7 N'echi ya, Jekọb kpọkwara ụmụ ya ndị ikom ọzọ, ha niile wee zukọta, bịakwute ya, nọdụ ala n'ihu ya, Jekọb wee gọzie ụmụ ya ndị ikom n'ụbọchị ahụ tupu ọ nwụọ, onye ọ bụla ka ọ gọziri dịka ngọzi ya si dị; lee, edere ya n'akwụkwọ iwu Jehova gbasara Izrel.
8 Jekọb wee sị Juda, "Amaara m nwa m nwoke na ị bụ dike n'ebe ụmụnne gị nọ; chịa ha, ụmụ gị ga-achịkwa ụmụ ha ruo mgbe ebighị ebi."
9 Naanị kụziere ụmụ gị ụta na ngwa agha niile, ka ha wee lụọ ọgụ nke nwanne ha nwoke nke ga-achị ndị iro ya.
10 Jekọb wee nye ụmụ ya iwu ọzọ n'ụbọchị ahụ, sị: "Lee, a ga-akpọkọta m taa nye ndị m; si n'Ijipt bupụ m, lie m n'ọgba Makpela dịka m nyere gị iwu."
11 Ma biko, lezienụ anya ka ọ ghara ibu m n'ime ụmụ unu, naanị unu onwe unu, nke a bụkwa ihe unu ga-eme m, mgbe unu buru ozu m gaa ala Kenan iji lie m.
12 Juda, Isaka na Zebulun ga-ebu ihe e ji ebu ozu m n'akụkụ ọwụwa anyanwụ; Reuben, Simeon na Gad ga-ebukwa ya na ndịda; Efraim, Manase na Benjamin ga-ebukwa ya n'ọdịda anyanwụ; Dan, Asha na Naftali ga-ebukwa ya n'ebe ugwu.
13 Unu ekwela ka Livaị buru unu, n'ihi na ya na ụmụ ya ga-ebu igbe ọgbụgba ndụ Jehova na ụmụ Izrel n'ọmụma ụlọikwuu, ka Josef nwa m nwoke ghara ibukwa ya, n'ihi na dịka eze, otú a ka otuto ya dị; mana, Efraim na Manase ga-anọ n'ọnọdụ ha.
14 Otú a ka ị ga-eme m mgbe ị na-ebuga m; elegharala ihe ọ bụla n'ime ihe niile m nyere gị n'iwu anya; ọ ga-erukwa na mgbe ị na-eme nke a nye m, na Jehova ga-echeta gị na ụmụ gị mgbe ị ga-esochi gị ruo mgbe ebighị ebi.
15 Unu ụmụ m, kwanyerenụ onye ọ bụla n'ime unu na nwanne ya nwoke na onye ikwu ya ùgwù, nyenụ ụmụ unu na ụmụ ụmụ unu ndị ga-esochi unu iwu ka ha jeere Onyenwe anyị Chineke nke ndị nna nna unu ozi ụbọchị niile.
16 Ka unu wee mee ka ụbọchị unu dị ogologo n'ala ahụ, gị na ụmụ unu na ụmụ ụmụ unu ruo mgbe ebighị ebi, mgbe unu na-eme ihe dị mma na nke ziri ezi n'anya Jehova, bụ́ Chineke unu, ije ije n'ụzọ ya niile.
17 Ma gị onwe gị, Josef nwa m, gbaghara m gị ihe ọjọọ ụmụnne gị mere na ihe ọjọọ niile ha mere n'ime gị, n'ihi na Chineke zubere ya maka ọdịmma gị na nke ụmụ gị.
18 Nwa m nwoke, ahapụla ụmụnne gị nye ndị bi na Ijipt, emeụkwala ha ahụ, n'ihi na lee, m na-enyefe ha n'aka Chineke na n'aka gị ichebe ha pụọ n'aka ndị Ijipt; ụmụ Jekọb wee zaa nna ha, sị, Nna anyị, ihe niile ị nyere anyị n'iwu, otú ahụ ka anyị ga-eme; ka Chineke nọnyere anyị naanị.
19 Jekọb wee sị ụmụ ya, "Ka Chineke nọnyere unu otu a mgbe unu na-edebe ụzọ ya niile; unu ahapụla ụzọ ya gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe n'ime ihe dị mma na ihe ziri ezi n'anya ya."
20 N'ihi na amaara m na ọtụtụ nsogbu dị egwu ga-abịakwasị unu n'oge ikpeazụ n'ala ahụ, ọbụna ụmụ unu na ụmụ ụmụ unu, naanị jeere Onyenwe anyị ozi, ọ ga-azọpụtakwa unu site na nsogbu niile.
21 Ọ ga-erukwa na mgbe unu ga-eso Chineke ijere Ya ozi ma kụziere ụmụ unu ndị ga-eso unu, na ụmụ ụmụ unu, ịmata Onyenwe anyị, mgbe ahụ ka Onyenwe anyị ga-akpọlite gị na ụmụ unu otu ohu site n'etiti ụmụ unu, Onyenwe anyị ga-anapụtakwa unu site n'aka Ya pụọ na nsogbu nile, ma kpọpụta unu site n'Ijipt ma kpọghachi unu n'ala nna unu hà ka unu keta ya n'enweghị nsogbu.
22 Jekọb wee kwụsị inye ụmụ ya iwu, o wee dọkpụrụ ụkwụ ya n'elu ihe ndina ya, ọ nwụrụ, e wee kpọkọta ya na ndị ya.
23 Josefu we dakwasi nna-ya, o we tie mkpu ákwá n'isi-ya, o we sutu ya ọnu, o we tie nkpu n'olu ilu, si, Nna-m, Nna-m.
24 Ndị nwunye nwa ya nwoke na ezinụlọ ya niile bịara dakwasị Jekọb, ha wee kwaa ákwá n'ihi ya, tie mkpu n'olu dị elu banyere Jekọb.
25 Ụmụ Jekọb niile biliri ọtọ ọnụ, ha dọwara uwe ha, ha niile yi ákwà mkpe n'úkwù ha, ha wee daa ihu ha n'ala, ha wee fesa ájá n'isi ha n'eluigwe.
26 E wee kọọrọ nwunye Josef bụ́ Osnat ihe a, o wee bilie yikwasị akpa ya, ya na ụmụ nwanyị Ijipt niile so ya bịakwara ruo újú ma kwaa ákwá maka Jekọb.
27 Ndị Ijipt niile bụ́ ndị maara Jekọb bịara n'ụbọchị ahụ mgbe ha nụrụ okwu a, Ijipt nile wee kwaa ákwá ruo ọtụtụ ụbọchị.
28 Ụmụ nwanyị ndị a sikwa n'ala Kenan bịa Ijipt mgbe ha nụrụ na Jekọb anwụọla, ha wee kwaa ákwá maka ya n'Ijipt ruo ụbọchị iri asaa.
29 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na Josef nyere ndị ohu ya iwu ka ha tee mmanụ myrrh na frankincense na ụdị ihe nsure ọkụ na ihe na-esi ísì ụtọ niile n'ime ite ahụ, ndị dọkịta wee tee mmanụ Jekọb dịka Josef nyere ha iwu.
30 Ndị Ijipt niile, ndị okenye na ndị niile bi n'ala Goshen, kwaara Jekọb ákwá, kwakwara ya ákwá, ụmụ ya niile na ụmụ ezinụlọ ya kwaara Jekọb ákwá ruo ọtụtụ ụbọchị.
31 Mgbe ụbọchị ịkwa ákwá ya gasịrị, mgbe ụbọchị iri asaa gachara, Josef gwara Fero, sị: "M ga-arịgo lie nna m n'ala Kenan dịka o mere ka m ṅụọ iyi, mgbe ahụ m ga-alọghachi."

32 Fero we ziga Josef, si, Rigo, lie nna-gi dika o kwuru, na dika o mere ka i ṅua iyi: Josef we bilie, ya na umu-nne-ya nile, je ala Kenean ilì nna-ha Jekob, dika o nyere ha iwu.
33 Fero wee nye iwu ka a kpọsaa ya n'Ijipt dum, sị: “Onye ọ bụla nke na-agaghị eso Josef na ụmụnne ya gaa ili Jekọb n'ala Kenan ga-anwụ.”
34 Ndị Ijipt niile nụrụ maka mkpọsa Fero, ha niile wee bilie ọnụ, ndị ohu Fero niile, ndị okenye ụlọ ya, na ndị okenye niile nke ala Ijipt wee soro Josef, ndị isi na ndị isi niile nke Fero wee gaa dịka ndị ohu Josef, ha wee gaa lie Jekọb n'ala Kenan.
35 Ụmụ Jekọb wee buru ihe e ji ebu ozu ahụ o dina n'elu ya; dịka ihe niile nna ha nyere ha n'iwu si dị, otú ahụ ka ụmụ ya mere ya.
36 Ihe e ji ebu ozu ahụ bụ ọlaedo a na-anaghị atụgharị atụgharị, e jikwa nkume onyx na bdellium kpuchie ya gburugburu; ihe mkpuchi nke ihe e ji ebu ozu ahụ bụ ihe e ji ọlaedo kpụọ, e ji eriri jikọta ya, e jikwa nkume onyx na bdellium kpụọ ya n'elu ha.
37 Josef wee tee okpueze ọlaedo buru ibu n'isi nna ya Jekọb, o wee tinye mkpanaka ọlaedo n'aka ya, ha wee gbaa ihe e ji ebu ozu gburugburu dịka ọ dị n'oge ndị eze.
38 Ndị agha Ijipt niile wee buru ya ụzọ n'ìgwè ndị agha a, na mbụ, ndị dike niile nke Fero, na ndị dike Josef, na ndị ọzọ bi na Ijipt sochiri ha, ha niile yi mma agha ma yi uwe agha, ihe agha ahụ wee gbute ha.
39 Ndị niile na-akwa ákwá na ndị na-eru uju wee gaa n'ebe dị anya n'ihu ihe e ji ebu ozu, na-akwa ákwá ma na-ebe ákwá, ndị ọzọ sokwara ihe e ji ebu ozu ahụ.
40 Josef na ezinụlọ ya wee bịaruo ebe a na-ebu ozu ahụ, na-akwa ákwá, ndị ohu Josef ndị ọzọ wee gbaa ya gburugburu; onye ọ bụla yi uwe ya, ha niile jikwa ngwa agha ha.
41 Ndị ohu Jekọb iri ise wee gaa n'ihu ihe e ji ebu ozu ahụ, ha wee fesa mmanụ myrrh na aloe, na ụdị ihe na-esi ísì ụtọ niile n'okporo ụzọ, ụmụ Jekọb niile bụ́ ndị bu ihe e ji ebu ozu ahụ wee na-eje ije n'elu ihe e ji eme mmanụ na-esi ísì ụtọ, ndị ohu Jekọb wee na-efesa mmanụ na-esi ísì ụtọ n'okporo ụzọ.
42 Josefu we rịgoro n'ọkwa dị arọ, ha na-emekwa otu a kwa ụbọchị ruo mgbe ha rutere ala Kenan, ha wee bịarute n'ebe a na-azọcha ọka nke Atad, nke dị n'ofe Jọdan, ha wee ruo újú dị ukwuu na nnukwu iru újú n'ebe ahụ.
43 Ndị eze Kenan niile nụrụ nke a, ha niile wee si n'ụlọ ya pụọ, onye ọ bụla n'ime ha, eze iri atọ na otu nke Kenan, ha niile wee bịaruo Jekọb ákwá ma kwaa ákwá.
44 Ndị eze a niile hụrụ igbe ozu Jekọb, lee okpu eze Josef dị n'elu ya, ha tinyekwara okpu eze ha n'elu igbe ozu ahụ, ma gbaa ya gburugburu na okpu eze.
45 Ndị eze a niile wee mee ka ụmụ Jekọb na ndị Ijipt ruo újú dị ukwuu n'ebe ahụ n'ihi Jekọb, n'ihi na ndị eze Kenan niile maara ike Jekọb na ụmụ ya.
46 Akụkọ ahụ wee ruo Isọ ntị, sị: Jekọb nwụrụ n'Ijipt, ụmụ ya na Ijipt niile na-ebuga ya n'ala Kenan ka ha lie ya.
47 Isọ wee nụ okwu a, o bi n'ugwu Seị, o wee bilie, ya na ụmụ ya na ndị ya niile na ezinụlọ ya niile, bụ́ ndị dị ukwuu nke ukwuu, ha wee bịa kwaa ákwá n'ihi Jekọb.
48 O wee ruo na mgbe Isọ bịarutere, o ruru uju maka nwanne ya Jekọb, Ijipt dum na Kenan niile biliri ọzọ wee kwaa ákwá dị ukwuu na Isọ maka Jekọb n'ebe ahụ.
49 Josef na ụmụnne ya wee si n'ebe ahụ kpọpụta nna ha Jekọb, ha wee gaa Hebron lie Jekọb n'ọgba n'akụkụ nna ya.
50 Ha wee bịarute Kireat-arba, n'ọgba ahụ, mgbe ha na-abịa, Isọ na ụmụ ya guzoro megide Josef na ụmụnne ya dị ka ihe mgbochi n'ọgba ahụ, na-asị, A gaghị eli Jekọb n'ebe ahụ, n'ihi na ọ bụ nke anyị na nna anyị.
51 Josef na ụmụnne ya nụrụ okwu ụmụ Isọ, iwe wee ha nke ukwuu, Josef wee bịakwute Isọ, sị, Gịnị bụ ihe a ha kwuru? N'ezie nna m Jekọb zụtara ya n'aka gị maka nnukwu akụnụba mgbe Aịzik nwụsịrị, afọ iri abụọ na ise gara aga ugbu a, nakwa ala Kenan niile ọ zụtara n'aka gị na n'aka ụmụ gị, na mkpụrụ gị ndị ga-esochi gị.
52 Jekọb wee zụta ya maka ụmụ ya na mkpụrụ ya ga-esochi ya ka ọ bụrụ ihe nketa ruo mgbe ebighị ebi, gịnịkwa mere i ji kwuo ihe ndị a taa?
53 Isọ wee zaa, sị, “Ị na-ekwu okwu ụgha ma na-ekwu okwu ụgha, n'ihi na ereghị m ihe ọ bụla nke m n'ala a niile, dịka ị kwuru, nwanne m nwoke Jekọb azụtaghịkwa ihe ọ bụla nke m n'ala a.”
54 Isọ wee kwuo ihe ndị a iji duhie Josef site n'okwu ya, n'ihi na Isọ maara na Josef anọghị ya n'oge ahụ mgbe Isọ rere ihe niile o nwere n'ala Kenan nye Jekọb.
55 Josefu we si Isọ, N'ezie nnam tinyere ihe ndia n'akwụkwọ nzụta ihe, o we gbaa akaebe na ihe akaebe, lee, ọ dị n'ebe anyị nọ na Ijipt.
56 Isọ wee zaa, sị ya, Weta ihe ndekọ ahụ, ihe niile ị ga-ahụ n'akwụkwọ ndekọ ahụ, otú ahụ ka anyị ga-eme.
57 Josef wee kpọọ Naftali nwanne ya nwoke, sị, Mee ngwa ngwa, echekwala, biko, gbaga Ijipt ma weta akwụkwọ ndekọ niile; akwụkwọ ndekọ ịzụrụ ihe, akwụkwọ ndekọ emechiri emechi na akwụkwọ ndekọ emepere emepe, na akwụkwọ ndekọ mbụ niile e dere azụmahịa niile nke ikike ọmụmụ nwa, buru ya.
58 Ị ga-akpọtakwa ha n'ebe a, ka anyị wee mara ihe niile Isọ na ụmụ ya kwuru taa.
59 Naftali gere ntị n'olu Josef, o wee gbapụ ọsọ gbadaa Ijipt, Naftali dịkwa mfe karịa ele ọ bụla dị n'ọzara, n'ihi na ọ na-aga n'elu ọka n'aghị apịa ha.
60 Mgbe Isọ hụrụ na Naftalaị ejewo iweta ihe ndekọ ahụ, ya na ụmụ ya ndị ikom mụbara iguzogide ọgba ahụ, Isọ na ndị ya niile wee bilie megide Josef na ụmụnne ya ịlụ ọgụ.
61 Na Yakob ne Misraim nyinaa koo Esau ne ne mmarima no, na Esau ne ne mma ne ne mma ne ne mma ne ne mma ne Yakob mma, na Yakob mma ne ...
62 Ma n'oge ahụ, Kushim nwa Dan, nwa Jekọb, nọnyeere ụmụ Jekọb, mana ọ dị ihe dị ka otu narị cubit site n'ebe a na-alụ agha, n'ihi na ọ nọnyeere ụmụ Jekọb n'akụkụ ihe e ji eburu ozu Jekọb ka o wee chebe ya.
63 Ma Chushim bụ onye ogbi na onye ntị chiri, ọ ka ghọtara olu nke ụjọ dị n'etiti mmadụ.
64 Ọ jụrụ, sị, Gịnị mere na unu anaghị eli ndị nwụrụ anwụ, gịnịkwa bụ nnukwu ihe ijuanya a? Ha wee zaa ya okwu ndị a nke Isọ na ụmụ ya; o wee gbaga n'ebe Isọ nọ n'etiti agha ahụ, o wee jiri mma agha gbuo Isọ, o wee bepụ isi ya, o wee gbapụ gaa n'ebe dị anya, Isọ wee daa n'etiti ndị agha ahụ.
65 Mgbe Chushim mere ihe a, ụmụ Jekọb meriri ụmụ Isọ, ụmụ Jekọb wee lie nna ha Jekọb n'ọgba ahụ n'ike, ụmụ Isọ wee hụ ya.

66 E liri Jekọb na Hebron, n'ọgba Makpela nke Abraham zụtara n'aka ụmụ Het ka ọ bụrụ ebe ili ozu, e wee lie ya n'uwe dị oke ọnụ ahịa.
67 Ọ dighị eze ọ bụla a na-enye ya nsopụrụ dịka Josef kwụrụ nna ya mgbe ọ nwụrụ, n'ihi na o liri ya n'ọkwa dị ukwuu dịka e liri ndị eze.
68 Josef na ụmụnne ya wee ruo nna ha újú ụbọchị asaa.

ISI nke 57

1 O rue, mgbe nke a gasịrị, na ụmụ Isọ busoro ụmụ Jekọb agha, ụmụ Isọ busoro ụmụ Jekọb agha na Hebron, Isọ ka nọ n'ọnwụ, a lieghịkwa ya eli.
2 Na ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ ɔbaa dɛ Esau n'egya so dze noho maa Jacob, na Jacob n'egya so dze noho maa Esau, na Jacob n'egya so dze noho maa Jacob, na ɔbaa dɛ Joseph n'egya so dze noho maa Esau, na ɔfaa Zepho, Elifaz, Esau, na no mu mbarimba eduonum, na osii hɔn fitsi wiadze ....
3 O wee ruo na mgbe ụmụ Jekọb dọọrọ Zefo na ndị ya n'agha, ndị niile fọdụrụ tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha site n'ụlọ Isọ, ka a gharakwa ịdọrọ ha n'agha, ha niile wee gbapụ na Elifaz nwa Isọ na ndị ya, na ozu Isọ, ha wee gaa n'ụzọ ha gaa Ugwu Sia.
4 Ha wee bịarute Ugwu Seir wee lie Isọ na Seir, mana ha ebutabeghị isi ya na Seir, n'ihi na e liri ya n'ebe agha ahụ dị na Hebron.
5 O wee ruo mgbe ụmụ Isọ gbapụrụ n'ihu ụmụ Jekọb, ụmụ Jekọb chụsoro ha ruo ókèala Sia, mana ha egbughị otu nwoke n'ime ha mgbe ha chụsoro ha, n'ihi na ozu Isọ nke ha buru mere ka ha nwee mgbagwoju anya, ha wee gbaa ọsọ, ụmụ Jekọb wee si n'ebe ha nọ laghachi wee rute ebe ụmụnne ha nọ na Hibrọn, ha wee nọrọ ebe ahụ n'ụbọchị ahụ na n'echi ya ruo mgbe ha zuru ike n'agha ahụ.
6 O wee ruo n'ụbọchị nke atọ, ha kpọkọtara ụmụ Seịra onye Horaịt niile, ha wee kpọkọta ụmụ ọwụwa anyanwụ niile, ọtụtụ mmadụ dị ka ájá nke oké osimiri, ha wee gaa Ijipt ịlụso Josef na ụmụnne ya ọgụ, iji zọpụta ụmụnne ha.
7 Josef na ụmụ Jekọb niile nụrụ na ụmụ Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ abịawo n'agha iji napụta ụmụnne ha.
8 Josef na ụmụnne ya na ndị dike Ijipt wee pụọ lụọ ọgụ n'obodo Rameses, Josef na ụmụnne ya wee tie ụmụ Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ nnukwu ihe.
9 Ha gburu n'ime ha puku narị isii, ha gburukwa ndị dike niile nke ụmụ Seị, onye Hori, n'etiti ha; naanị ole na ole fọdụrụ, ha gbukwara ọtụtụ n'ime ụmụ ọwụwa anyanwụ na n'ime ụmụ Isọ; Elifaz nwa Isọ, na ụmụ ọwụwa anyanwụ niile gbapụrụ n'ihu Josef na ụmụnne ya.
10 Josef na ụmụnne ya wee chụsoo ha ruo mgbe ha rutere Sukọt, ha wee gbuo mmadụ iri atọ n'ime ha na Sukọt, ndị fọdụrụ wee gbapụ, onye ọ bụla n'ime ha wee gbaga n'obodo nke ya.
11 Josef na ụmụnne ya na ndị dike Ijipt wee si n'ebe ha nọ lawa n'ọnụ na obi ụtọ, n'ihi na ha emeriela ndị iro ha niile.
12 Zefo nwa Elifaz na ndị ikom ya ka bụ ohu n'Ijipt nye ụmụ Jekọb, ihe mgbu ha wee gbasaa.
13 Na bere a Esau ne Seir mmabarima no san baa wɔn asase so no, Seir mmabea no hui sɛ wɔn nyinaa agyaw Yakob ne Misraim mma no, na wɔne Esau mmabea no agyaw wɔn.
14 Ụmụ Seir wee sị ụmụ Isọ, "Unu ahụla, unu amatakwala na ọ bụ n'ihi unu ka ndị agha a dị, ọ dighịkwa otu dike ma ọ bụ onye agha fọdụrụ."
15 Ugbua, si n'ala anyị pụọ, si n'ebe anyị nọ pụọ gaa n'ala Kenan ruo n'ala ebe obibi nke nna nna unu; gịnị mere ụmụ unu ga-eji keta ihe si n'aka ụmụ anyị pụta n'oge ikpeazụ?
16 Ụmụ Isọ egeghị ntị n'olu ụmụ Sia, ụmụ Sia wee chee echiche ịlụso ha agha.
17 Ụmụ Isọ wee zigaara eze Afrịka bụ́ Angeas ozi nzuzo, onye a bụ Dinhaba, sị:
18 Zipụ ụfọdụ n'ime ndị ikom gị ka ha bịakwute anyị, anyị ga-alụsokwa ụmụ Seị, onye Horaịt, ọgụ, n'ihi na ha ekpebiwo ịlụso anyị ọgụ ịchụpụ anyị n'ala ahụ.
19 Angea, eze Dinhaba, mere otu a, n'ihi na n'oge ahụ, ọ bụ enyi ụmụ Isọ, Angea wee ziga narị ndị agha ise dị ike, tinyere narị ndị agha ịnyịnya asatọ, nye ụmụ Isọ.
20 Ụmụ Seịa wee zigara ụmụ ọwụwa anyanwụ na ụmụ Midian ozi, sị: "Unu ahụla ihe ụmụ Isọ mere anyị, bụ́ ndị a lara n'iyi n'agha ha na ụmụ Jekọb."
21 Ugbua, bịanụ n'ebe anyị nọ nyere anyị aka, anyị ga-alụsokwa ha ọgụ ọnụ, anyị ga-achụpụkwa ha n'ala ahụ, a ga-abọ ọbọ maka ụmụnne anyị ndị nwụrụ n'ihi ha n'agha ha na ụmụnne ha ụmụ Jekọb.
22 Ụmụ ọwụwa anyanwụ niile gere ụmụ Seịra ntị, ha wee bịakwute ha ihe dị ka narị mmadụ asatọ ji mma agha mipụtara amipụta, ụmụ Isọ wee lụọ ọgụ n'oge ahụ na ọzara Paran.
23 Ụmụ Seịra wee merie ụmụ Isọ, ụmụ Seịra wee gbuo ihe dị ka narị mmadụ abụọ n'ime ụmụ Isọ n'agha ahụ n'ụbọchị ahụ, n'agha ahụ, n'etiti ụmụ Angeas, eze Dinhaba.
24 N'ụbọchị nke abụọ, ụmụ Isọ bịara ọzọ ịlụso ụmụ Sia ọgụ nke ugboro abụọ, agha ahụ wee sie ike n'ahụ ụmụ Isọ nke ugboro abụọ a, o wee tụọ ha ụjọ nke ukwuu n'ihi ụmụ Sia.
25 Mgbe ụmụ Isọ hụrụ na ụmụ Sia dị ike karịa ha, ụfọdụ n'ime ụmụ Isọ tụgharịrị wee nyere ụmụ Sia ndị iro ha aka.
26 Ma ụfọdụ n'ime ụmụ Isọ nwụrụ n'agha nke abụọ n'ime ndị ikom iri ise na asatọ n'ime ndị mmadụ n'Angeas eze Dinhaba.
27 N'ụbọchị nke atọ, ụmụ Isọ nụrụ na ụfọdụ n'ime ụmụnne ha ahapụla ha ịlụso ha ọgụ n'agha nke abụọ; ụmụ Isọ wee ruo újú mgbe ha nụrụ ihe a.
28 Ha wee sị, "Gịnị ka anyị ga-eme ụmụnne anyị ndị hapụrụ anyị inyere ụmụ Sia aka, bụ́ ndị iro anyị?" Ụmụ Isọ wee zigara Angeas, eze Dinhaba ozi ọzọ, sị:
29 Zipụ ndị ikom ọzọ ka anyị soro ha lụọ ọgụ megide ụmụ Seị, n'ihi na ha dị arọ karịa anyị ugboro abụọ.
30 Angeas zigara ụmụ Isọ ihe dị ka narị mmadụ isii bụ́ ndị dike ọzọ, ha wee bịa inyere ụmụ Isọ aka.
31 N'ime ụbọchị iri, ụmụ Isọ lụsoro ụmụ Sia agha ọzọ n'ọzara Paran, agha ahụ wee sie ike nke ukwuu n'ahụ ụmụ Sia, ụmụ Isọ wee merie ụmụ Sia n'oge a, e wee merie ụmụ Sia n'ihu ụmụ Isọ, ụmụ Isọ wee gbuo ihe dị ka puku mmadụ abụọ n'ime ha.
32 Ndị dike niile nke ụmụ Seịra nwụrụ n'agha a, naanị ụmụntakịrị ha fọdụrụ n'obodo ha.
33 Ndị Midian niile na ụmụ ọwụwa anyanwụ wee si n'agha ahụ gbaa ọsọ, ha wee hapụ ụmụ Seị, gbaa ọsọ mgbe ha hụrụ na agha ahụ siri ike n'ahụ ha, ụmụ Isọ wee chụsoo ụmụ ọwụwa anyanwụ niile ruo mgbe ha rutere n'ala ha.

34 Ụmụ Isọ wee gbuo ihe dị ka narị mmadụ abụọ na iri ise n'ime ha, n'ime ụmụ Isọ, ihe dị ka mmadụ iri atọ nwụrụ n'agha ahụ, mana ihe ọjọọ a dakwasịrị ha site n'aka ụmụnne ha ndị si n'ebe ha nọ laghachi inyere ụmụ Sia onye Horaịt aka, ụmụ Isọ wee nụ ọzọ maka ihe ọjọọ nke ụmụnne ha, ha wee kwaa ákwá ọzọ maka ihe a.
35 O wee ruo mgbe agha ahụ gasịrị, ụmụ Isọ laghachiri wee laghachi n'ụlọ ha na Seị, ụmụ Isọ wee gbuo ndị fọdụrụ n'ala ụmụ Siị, ha gbukwara nwunye ha na ụmụntakịrị ha, ha ahapụghị otu mkpụrụ obi dị ndụ ma e wezụga ụmụ okorobịa iri ise na ụmụ agbọghọ ndị ha kwere ka ha dị ndụ, ụmụ Isọ egbughịkwa ha, ụmụ okorobịa ahụ wee ghọọ ndị ohu ha, ụmụ agbọghọ ahụ wee lụọ dị ka nwunye.
36 Ụmụ Isọ bi n'ebe ụmụ Seịra nọ, ha wee nweta ala ha wee nweta ya.
37 Ụmụ Isọ kpụrụ ihe niile dị n'ala ahụ nye ụmụ Sia, tinyere ìgwè ewu na atụrụ ha, ehi ha na ihe onwunwe ha, na ihe niile ụmụ Sia nwere, ụmụ Isọ wee biri na Sia n'ọnọdụ ụmụ Sia ruo taa, ụmụ Isọ wee kewaa ala ahụ n'ime otu ụzọ n'ụzọ atọ nye ụmụ Isọ ise, dịka ezinụlọ ha si dị.
38 O wee ruo n'oge ahụ na ụmụ Isọ kpebiri ịhọpụta eze n'ala ha nke ha nwetara. Ha wee sị ibe ha, "Ọ bụghị otú ahụ, n'ihi na ọ ga-achị anyị n'ala anyị, anyị ga-anọkwa n'okpuru ndụmọdụ ya, ọ ga-alụkwa agha anyị, megide ndị iro anyị," ha wee mee otú ahụ.
39 Ụmụ Isọ niile wee ṅụọ iyi, sị, “Ọ dịghị otu n’ime ụmụnne ha ga-achị ha ma ọlị, ma e wezụga onye mba ọzọ nke na-abụghị nke ụmụnne ha.” N’ihi na mkpụrụ obi ụmụ Isọ niile nwere obi ilu megide nwa ya nwoke, nwanne ya nwoke, na enyi ya, n’ihi ihe ọjọọ ha nwetara n’aka ụmụnne ha mgbe ha na ụmụ Sia lụrụ ọgụ.
40 Ya mere, ụmụ Isọ ṅụrụ iyi, sị, Site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ha agaghị ahọpụta eze n'etiti ụmụnne ha, kama otu onye si n'ala ọzọ ruo taa.
41 E nwekwara otu nwoke n'ebe ahụ, onye si n'agbụrụ Angeas, eze Dinhaba, aha ya bụ Bela nwa Beọ, onye bụ dike nke ukwuu, mara mma, mara mma, ma mara ihe n'amamihe niile, nwoke nwere nghọta na ndụmọdụ; ọ dịghịkwa onye dị ka ya n'ime ndị Angeas.
42 Ụmụ Isọ niile wee kpọọrọ ya ma tee ya mmanụ, ha wee tee ya eze dị ka eze, ha wee kpọọrọ ya isiala, sị ya: “Ka eze dị ndụ, ka eze dị ndụ.”
43 Ha wee gbasaa ákwà mkpuchi ahụ, ha wee wetara ya onye ọ bụla ọla ntị ọlaedo na ọlaọcha ma ọ bụ mgbaaka ma ọ bụ mgbaaka, ha wee mee ka ọ baa ọgaranya nke ukwuu n'ọlaọcha na ọlaedo, na nkume onyx na bdellium, ha wee mee ya ocheeze eze, ha wee tee okpueze eze n'isi ya, ha wee wuoro ya ocheeze, o wee biri n'ebe ahụ, o wee bụrụ eze n'etiti ụmụ Isọ niile.
44 Ndị Angeas wee nara ugwọ ọrụ ha maka agha ha n'aka ụmụ Isọ, ha wee laghachi n'oge ahụ gaa n'ebe onye nwe ha nọ na Dinhaba.
45 Bela chịrị ụmụ Isọ afọ iri atọ, ụmụ Isọ wee biri n'ala ahụ n'ọnọdụ ụmụ Sia, ha wee biri n'ọnọdụ ha n'udo ruo taa.

ISI nke 58

1 O rue, n'afọ nke iri atọ na abụọ nke ndị Izrel na-arịda Ijipt, n'afọ nke iri asaa na otu nke ndụ Josef, n'afọ ahụ ka Fero eze Ijipt nwụrụ, Magrọn nwa ya nwoke wee bụrụ eze n'ọnọdụ ya.
2 Fero wee nye Josef iwu tupu ya anwụọ ka ọ bụrụ nna nwa ya nwoke, Magrọn, Magrọn ga-anọkwa n'okpuru nlekọta Josef na n'okpuru ndụmọdụ ya.
3 Ma Ijipt nile kwenyere n'ihe a ka Josef bụrụ eze ha, n'ihi na ndị Ijipt niile hụrụ Josef n'anya dịka ọ dị na mbụ, naanị Magrọn nwa Fero nọdụrụ n'ocheeze nna ya, ọ bụkwa ya ghọrọ eze n'oge ahụ n'ọnọdụ nna ya.
4 Magrọn dị afọ iri anọ na otu mgbe ọ malitere ịchị, afọ iri anọ ọ chịrịkwa Ijipt, Ijipt dum wee kpọọ aha ya Fero dịka aha nna ya si dị, dịka ọ bụ omenala ha imere eze ọ bụla chịrị ha n'Ijipt.
5 O wee ruo mgbe Fero chịrị n'ọnọdụ nna ya, o tinyere iwu Ijipt na ihe niile gbasara ọchịchị n'aka Josef, dịka nna ya nyere ya iwu.
6 Josef wee bụrụ eze Ijipt, n'ihi na ọ bụ ya na-achị Ijipt niile, Ijipt niile nọkwa n'okpuru nlekọta ya na ndụmọdụ ya, n'ihi na Ijipt niile nabatara Josef mgbe Fero nwụsịrị, ha hụkwara ya n'anya nke ukwuu ịchị ha.
7 Ma e nwere ụfọdụ ndị n'ime ha, ndị na-anaghị amasị ya, na-asị, Ọ dighị onye ọbịa ga-achị anyị; ọchịchị Ijipt dum wee chịa Josef n'oge ahụ, mgbe Fero nwụsịrị, ọ bụ ya bụ onye na-achịkwa ihe, na-eme ihe ọ masịrị ya n'ala ahụ dum n'enweghị onye ọ bụla na-etinye aka.
8 Ijipt nile nọ n'okpuru nlekọta Josef, Josef busoro ndị iro ya niile gbara ya gburugburu agha, o wee merie ha; ala ahụ dum na ndị Filistia niile, ruo na ókèala Kenan, ka Josef meriri, ha niile wee nọrọ n'okpuru ike ya, ha wee nye Josef ụtụ isi kwa afọ.
9 Fero eze Ijipt nọdụrụ n'ocheeze ya n'ọnọdụ nna ya, mana ọ nọ n'okpuru ọchịchị na ndụmọdụ nke Josef, dịka ọ nọ n'okpuru ọchịchị nna ya na mbụ.
10 Ọ chịghịkwa naanị n'ala Ijipt, n'okpuru ndụmọdụ Josef, kama Josef chịrị ala ahụ dum n'oge ahụ, site na Ijipt ruo n'osimiri ukwu Perath.
11 Josef wee nwee ihe ịga nke ọma n'ụzọ ya niile, Onyenwe anyị nọnyekwaara ya, Onyenwe anyị nyekwara Josef amamihe, nsọpụrụ, na otuto, na ịhụnanya ọzọ n'obi ndị Ijipt na n'ala ahụ dum, Josef wee chịa mba ahụ dum afọ iri anọ.
12 Ala nile nke ndi Filistia, na Kenean, na Saịdọn, na n'ofe Jọdan, wetara Josef onyinye n'ụbọchị ya niile, ala ahụ dum dịkwa n'aka Josef, ha wee weta ụtụ isi kwa afọ nye ya dịka iwu si dị, n'ihi na Josef lụsoro ndị iro ya niile gbara ya gburugburu ọgụ ma merie ha, ala ahụ dum dịkwa n'aka Josef, Josef nọkwa n'ocheeze ya n'Ijipt.
13 Ụmụnne ya niile, ụmụ Jekọb, bikwa n'ala ahụ n'udo, n'ụbọchị niile nke Josef, ha mụkwara ọmụmụ ma baa ụba nke ukwuu n'ala ahụ, ha wee fee Jehova ofufe ụbọchị ha niile, dịka nna ha Jekọb nyere ha iwu.
14 O wee ruo na mgbe ọtụtụ ụbọchị na afọ gasịrị, mgbe ụmụ Isọ bi n'ala ha n'udo na Bela, eze ha, ụmụ Isọ mụbara ma baa ụba n'ala ahụ, ha wee kpebie ịga lụọ ọgụ megide ụmụ Jekọb na Ijipt nile, na ịnapụta nwanne ha nwoke bụ́ Zefo, nwa Elifaz, na ndị ikom ya, n'ihi na n'oge ahụ ha ka bụ ndị ohu Josef.
15 Ụmụ Isọ wee ziga ozi nye ụmụ ọwụwa anyanwụ niile, ha wee mee udo na ha, ụmụ ọwụwa anyanwụ niile wee bịakwute ha ka ha soro ụmụ Isọ gaa Ijipt ịlụ agha.
16 Ma ụfọdụ n'ime ndị Angeas, eze Dinhaba, bịakwutere ha, ha zigakwara ụmụ Ishmael, ha bịakwutekwara ha.

17 Ndị a niile wee zukọta wee bịarute Seịa inyere ụmụ Isọ aka n'agha ha, ìgwè mmadụ a buru ibu nke ukwuu, ha dịkwa ọtụtụ dị ka ájá dị n'oké osimiri, ihe dị ka narị puku mmadụ asatọ, ndị agha na ndị ịnyịnya, ndị agha a niile wee gbadaa Ijipt ịlụso ụmụ Jekọb agha, ha wee maa ụlọikwuu n'akụkụ Rameses.
18 Josefu we pua, ya na umu-nne-ya, ya na ndi-dike Ijipt, ihe dika ndi-agha 600, ha we lụso ha agha n'ala Rameses: umu-ndikom Jekob we lụso kwa umu-ndikom Isọ agha ọzọ, n'afọ nke-iri-ise nke umu-ndikom Jekob nārida n'Ijipt, nke bu afọ nke-iri-atọ nke ọchịchị Bela n'elu umu Isọ na Sia.
19 Jehova wee nye ndị dike niile nke Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ n'aka Josef na ụmụnne ya, e wee merie ụmụ Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ n'ihu Josef.
20 N'ime ụmụ Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ ndị e gburu, ihe dị ka narị puku mmadụ abụọ dara n'ihu ụmụ Jekọb, eze ha bụ́ Bela nwa Beọ wee soro ha daa n'agha ahụ, mgbe ụmụ Isọ hụrụ na eze ha anwụọla n'agha, aka ha wee daa n'agha ahụ.
21 Josefu na umunne ya na Ijipt nile ka nọ na-etigbu ndị ụlọ Isọ, ndị Isọ nile tụrụ egwu ụmụ Jekọb wee gbapụ n'ihu ha.
22 Josef na ụmụnne ya na Ijipt nile wee chụsoo ha njem otu ụbọchị, ha wee gbuo ihe dị ka narị mmadụ atọ n'ime ha, na-eti ha ihe n'ụzọ; ha wee si n'ebe ha nọ laghachi azụ.
23 Josef na ụmụnne ya niile wee laghachi Ijipt, ọ dịghị otu onye furu efu n'ime ha, ma e wezụga mmadụ iri na abụọ n'ime ndị Ijipt.
24 Mgbe Josef lọtara Ijipt, o nyere iwu ka e kee Zefo na ndị ikom ya agbụ, ha wee kee ha agbụ ígwè, ha wee mee ka iru újú ha ka njọ.
25 Ndị niile nke ụmụ Isọ na ụmụ ọwụwa anyanwụ wee laghachi n'ihere, onye ọ bụla n'obodo ya, n'ihi na ndị dike niile so ha anwụọla n'agha.
26 Mgbe ụmụ Isọ hụrụ na eze ha anwụọla n'agha, ha mere ngwa ngwa, kpọta otu nwoke sitere n'ụmụ ndị ọwụwa anyanwụ, aha ya bụ Jobab nwa Zerak, onye si n'ala Bozra, ha wee mee ya eze n'isi ha kama Bela, eze ha.
27 Jobab nọdụrụ n'ocheeze Bela dị ka eze n'ọnọdụ ya, Jobab chịrịkwa Edom n'isi ụmụ Isọ niile afọ iri, ụmụ Isọ anọghịkwa ọzọ ịlụso ụmụ Jekọb ọgụ site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, n'ihi na ụmụ Isọ maara ike ụmụ Jekọb, ha wee tụọ egwu nke ukwuu.
28 Ma site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ụmụ Isọ kpọrọ ụmụ Jekọb asị, ịkpọasị na iro siri ike n'etiti ha ruo taa.
29 O wee ruo mgbe afọ iri gachara, mgbe afọ iri gachara, Jobab nwa Zerak, onye Bozra, nwụrụ, ụmụ Isọ wee kpọrọ otu nwoke aha ya bụ Chusham, onye si n'ala Teman, ha wee mee ya eze n'ọnọdụ Jobab, Chusham wee chịrị Edom n'elu ụmụ Isọ niile ruo afọ iri abụọ.
30 Josef, eze Ijipt, na ụmụnne ya, na ụmụ Izrel niile biri n'udo n'Ijipt n'oge ahụ, ya na ụmụ Josef niile na ụmụnne ya, na-enweghị ihe mgbochi ma ọ bụ ihe mberede ọjọọ, ala Ijipt wee zuru ike n'oge ahụ site n'agha n'oge Josef na ụmụnne ya.

ISI nke 59

1 Ndị a bụ aha ụmụ Izrel ndị bi n'Ijipt, ndị so Jekọb bịa, ụmụ Jekọb niile bịarutere Ijipt, onye ọ bụla na ezinụlọ ya.
2 Ụmụ Lia bụ Ruben, Simiọn, Livaị, Juda, Isaka na Zebulọn, nakwa Dina, nwanne ha nwanyị.
3 Ụmụ ndị ikom Rechel bụ Josef na Benjamin.
4 Ụmụ Zilpa, bụ́ ohu Lia, bụ Gad na Asha.
5 Ụmụ Bilha, bụ́ ohu Rechel, bụ Dan na Naftalaị.
6 Ndị a bụ ụmụ ha ndị a mụrụ n'ala Kenan tupu ha na nna ha Jekọb abịa Ijipt.
7 Ụmụ ndị ikom Ruben bụ Hanọk, Palu, Hezrọn na Kami.
8 Ụmụ Simiọn bụ Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zoka na Sọl, nwa nwanyị Kenan.
9 Ụmụ Livaị bụ Geshọn, Kehat na Merari, na nwanne ha nwanyị bụ́ Jokebed, onye a mụrụ mgbe ha na-agbada Ijipt.
10 Ụmụ Juda bụ Er, Onan, Shela, Perez na Zerak.
11 Er na Onan wee nwụọ n'ala Kenan; ụmụ Perez bụ Hezrọn na Chamul.
12 Ụmụ Isaka bụ Tola, Puva, Job na Shomrọn.
13 Ụmụ Zebulọn bụ Sered, Elon na Jakleel, nwa Dan bụ Chushim.
14 Ụmụ Naftalaị bụ Jakzeel, Guni, Jetza na Shilam.
15 Ụmụ Gad bụ Zifiọn, Chagi, Shuni, Ezbọn, Eri, Arodi na Areli.
16 Ụmụ Asha bụ Jimna, Ishva, Ishvi, Beria na nwanne ha nwanyị bụ Serak; ụmụ Beria bụ Keba na Malkiel.
17 Ụmụ Benjamin bụ Bela, Beka, Ashbel, Gera, Neaman, Aki, Rosh, Mupim, Chupim na Ord.
18 Ụmụ Josef, ndị a mụrụ nye ya n'Ijipt, bụ Manase na Ifrem.
19 Mkpụrụ obi niile si n'úkwù Jekọb pụta dị mmadụ iri asaa; ndị a bụ ndị sooro nna ha Jekọb bata Ijipt ibi n'ebe ahụ: Josef na ụmụnne ya niile wee biri n'Ijipt n'udo, ha wee rie ihe kacha mma n'Ijipt n'ụbọchị niile nke ndụ Josef.
20 Josef wee biri n'ala Ijipt afọ iri itoolu na atọ, Josef wee chịrị Ijipt niile afọ iri asatọ.
21 Mgbe ụbọchị ọnwụ Josef na-eru nso, o zigara ma kpọọ ụmụnne ya na ezinụlọ nna ya dum, ha niile wee zukọta wee nọdụ ala n'ihu ya.
22 Josef wee sị ụmụnne ya na ezinụlọ nna ya dum, “Lee, m ga-anwụ, Chineke ga-eletakwa unu n'ezie ma kpọpụta unu site n'ala a gaa n'ala ahụ nke ọ ńụrụ nna nna unu iyi inye ha.”
23 Ọ ga-erukwa mgbe Chineke ga-eleta unu iji kpọlite unu site n'ebe a gaa n'ala nna unu hà, mgbe ahụ, unu ga-ebulite ọkpụkpụ m site n'ebe a.
24 Josefu we me ka umu Israel ńua iyi maka nkpuru ha ndi gānọchi ha, si, Chineke gāleta unu n'ezie, unu gēsi kwa ebe a bulite ọkpukpum.
25 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na Josef nwụrụ n'afọ ahụ, afọ iri asaa na otu nke ndị Izrel na-agbadata Ijipt.
26 Josefu dị otu narị afọ na iri mgbe ọ nwụrụ n'ala Ijipt, ụmụnne ya niile na ndị ohu ya niile wee bilie gbasie ozu Josef, dịka ha si eme, ụmụnne ya na Ijipt niile wee ruoro ya újú ụbọchị iri asaa.
27 Ha wee tinye Josef n'ime igbe ozu nke e tinyere ihe na-esi ísì ụtọ na ụdị ihe na-esi ísì ụtọ niile, ha wee lie ya n'akụkụ osimiri ahụ, ya bụ, Sihọ, na ụmụ ya na ụmụnne ya niile, na ezinụlọ nna ya dum mere ya újú ụbọchị asaa.
28 O wee ruo mgbe Josef nwụsịrị, ndị Ijipt niile malitere ịchị ụmụ Izrel n'oge ahụ, Fero, eze Ijipt, onye chịrị n'ọnọdụ nna ya, wee were iwu niile nke Ijipt ma duzie ọchịchị Ijipt dum n'okpuru ndụmọdụ ya, ọ chịkwara ndị ya n'enweghị nsogbu.

ISI nke 60

1 O rue, n'afọ ahu, nke bu afọ iri-na-atọ na abụọ site na mgbe umu Israel ridara Ijipt, mgbe Josef nwusiri, Zefo, nwa Elifaz, nwa Isọ, si n'Ijipt bapu, ya onwe-ya na ndi-ya, ha we la.
2 Ọ bịaruru Afrịka, nke bụ Dinhaba, n'ihu Angeas eze Afrịka, Angeas wee nabata ha n'ụzọ dị ukwuu, o wee mee Zefo onyeisi ndị agha ya.
3 Zefo wee hụta amara n'ihu Angeas na n'ihu ndị ya, Zefo wee bụrụ onyeisi ndị agha nye eze Angeas nke Afrịka ruo ọtụtụ ụbọchị.
4 Zefo wee rata Angeas eze Afrịka ka ọ kpọkọta ndị agha ya niile ka ha gaa lụso ndị Ijipt na ụmụ Jekọb ọgụ, ma bọrọ ha ọbọ n'ihi ụmụnne ya.
5 Ma Angeas egeghị Zefo ntị ime ihe a, n'ihi na Angeas maara ike nke ụmụ Jekọb, na ihe ha mere ndị agha ya n'agha ha na ụmụ Isọ.
6 N'oge ahụ, Zefo dị oke ukwuu n'anya Angeas na n'anya ndị ya niile, ọ na-aratakwa ha mgbe niile ka ha lụọ agha megide Ijipt, mana ha ekweghị.
7 O wee ruo n'oge ahụ na Chitim, otu nwoke nọ n'obodo Puzimna, onye aha ya bụ Uzu, ụmụ Chitim wee bụrụ ndị e ji chi ha nye, nwoke ahụ wee nwụọ ma ọ mụtaghị nwa nwoke, naanị otu nwa nwanyị aha ya bụ Jania.
8 Nwa agbọghọ ahụ mara mma nke ukwuu, mara mma ma nwee ọgụgụ isi, a hụghị onye dị ka ya n'ihi ịma mma na amamihe n'ala ahụ dum.
9 Ndị Angeas eze Afrịka hụrụ ya, ha wee bịa too ya, Angeas wee zigara ụmụ Kitim ozi, o wee rịọ ka ha kpọrọ ya ka ọ bụrụ nwunye ya, ndị Kitim kwekwara inye ya ka ọ bụrụ nwunye ya.
10 Ma mgbe ndị ozi nke Angeas si n'ala Chittim na-apụ, lee ndị ozi nke Turnus eze Bibentu bịarutere Chittim, n'ihi na Turnus eze Bibentu zigakwara ndị ozi ya ịrịọ Jania maka ya, ka ọ lụọ onwe ya dị ka nwunye, n'ihi na ndị ikom ya niile etowokwa ya nye ya, ya mere o zigara ndị ohu ya niile ka ha bịakwute ya.
11 Ndị ohu Turnus wee bịarute na Kitim, ha wee rịọ ka e buga Jania n'aka eze ha Turnus ka ọ lụọ ha.
12 Ndị Kitim wee sị ha, Anyị enweghị ike inye ya, n'ihi na Angeas eze Afrịka chọrọ ka ọ kpọrọ ya nye ya nwunye tupu ị bịa, nakwa ka anyị nye ya ya, ugbu a anyị enweghị ike ime ihe a iji napụ nwa agbọghọ ahụ Angeas ka o wee nye ya Turnus.
13 N'ihi na anyị na-atụ egwu Angeas nke ukwuu ka ọ ghara ịbịa buso anyị agha ma bibie anyị, Turnus, onye nwe gị agaghịkwa enwe ike ịnapụta anyị n'aka ya.
14 Mgbe ndị ozi Turnus nụrụ okwu niile nke ụmụ Kitim, ha laghachiri n'ebe onye nwe ha nọ wee gwa ya okwu niile nke ụmụ Kitim.
15 Ụmụ Kitim zigara Angeas ihe ncheta, sị, Lee, Turnus ezipụwo oku Jania ka ọ kpọrọ ya nwunye, otú a ka anyị zara ya; anyị nụrụkwa na ọ chịkọtawo ndị agha ya niile ịga agha megide gị, ọ bukwa n'obi igafe n'okporo ụzọ Sardunia iji lụso nwanne gị nwoke bụ Lukus ọgụ, mgbe nke ahụ gasịrị, ọ ga-abịa ibuso gị agha.
16 Angeas nụrụ okwu ụmụ Kitim nke ha zigara ya n'akwụkwọ ndekọ ahụ, iwe ya wee dị ọkụ, o wee bilie kpọkọta ndị agha ya niile wee gafee agwaetiti nke oké osimiri, ụzọ gaa Sardunia, bịakwute nwanne ya nwoke bụ Lukus eze Sardunia.
17 Na Niblos, nwa Lukus, nụrụ na nwanne nna ya Angeas na-abịa, o wee pụọ izute ya na nnukwu ndị agha, o wee susuo ya ọnụ ma makụọ ya, Niblos wee sị Angeas, “Mgbe ị jụrụ nna m maka ọdịmma ya, mgbe m ga-eso gị gaa ịlụso Turnus ọgụ, rịọ ya ka o mee m onyeisi ndị agha ya, Angeas wee mee otú ahụ, o wee bịakwute nwanne ya nwoke, nwanne ya nwoke wee bịa izute ya, o wee juọ ya maka ọdịmma ya.”
18 Angeas wee juọ nwanne ya nwoke bụ Lukọs maka ọdịmma ya, ka o mee nwa ya nwoke bụ Niblos onyeisi ndị agha ya, Lukọs wee mee otú ahụ, Angeas na nwanne ya nwoke bụ Lukọs wee bilie gaa Turnus ịlụ agha, e nwekwara nnukwu ndị agha na ndị dị arọ n'etiti ha.
19 O wee bịa n'ụgbọ mmiri, ha wee bata n'ógbè Ashtorash, lee, Turnus bịakwutere ha, n'ihi na ọ gara Sardunia, o zubere ibibi ya ma mechaa si ebe ahụ gaa Angeas ịlụso ya ọgụ.
20 Angeas na Lukọs nwanne ya nwoke zutere Turnus na ndagwurugwu Canopia, agha ahụ wee sie ike ma sie ike n'etiti ha n'ebe ahụ.
21 Agha ahụ wee sie ike megide Lukus eze Sardunia, ndị agha ya niile wee nwụọ, nwa ya nwoke Niblos nwụkwara n'agha ahụ.
22 Nna nna ya Angeas nyere ndị ohu ya iwu, ha wee mee igbe ozu ọlaedo maka Niblos, ha wee tinye ya n'ime ya, Angeas wee lụọ ọgụ ọzọ megide Turnus, Angeas dịkwa ike karịa ya, o wee gbuo ya, o wee jiri mma agha gbuo ndị ya niile, Angeas wee bọrọ ọbọ maka Niblos nwa nwanne ya nwoke na okwu ndị agha nwanne ya nwoke Lucus.
23 Mgbe Turnus nwụrụ, aka ndị lanarịrị agha ahụ dara mbà, ha wee gbapụ n'ihu Angeas na Luk nwanne ya nwoke.
24 Angeas na nwanne ya nwoke bụ Lukus wee chụsoo ha ruo n'okporo ụzọ dị n'etiti Alfanu na Rom, ha wee jiri mma agha gbuo ndị agha Turnus niile.
25 Lukus, eze Sardunia, wee nye ndị ohu ya iwu ka ha mee igbe ozu ọla kọpa, ka ha tinyekwa ozu nwa ya nwoke bụ́ Niblos n'ime ya, ha wee lie ya n'ebe ahụ.
26 Ha wee wuo ụlọ elu dị elu n'elu ya n'okporo ụzọ dị elu, ha wee kpọọ aha ya n'aha Niblos ruo taa, ha liekwara Turnus eze Bibentu n'ebe ahụ ya na Niblos.
27 Lee, n'okporo ụzọ dị elu dị n'etiti Alfanu na Roma, ili Niblos dị n'otu akụkụ, ili Turnus dịkwa n'akụkụ nke ọzọ, e nwekwara ụzọ mgbago n'etiti ha ruo taa.
28 Mgbe e liri Niblos, Luk nna ya laghachiri ya na ndị agha ya n'ala ya bụ Sardunia, Angeas nwanne ya nwoke nke Afrịka wee soro ndị ya gaa n'obodo Bibentu, nke bụ obodo Turnus.
29 Ndị bi na Bibentu nụrụ maka aha ya, ha wee tụọ egwu nke ukwuu maka ya, ha wee pụọ izute ya n'ịkwa ákwá na arịrịọ, ndị bi na Bibentu rịọkwara Angeas ka ha ghara igbu ha ma ọ bụ bibie obodo ha; o wee mee otú ahụ, n'ihi na n'oge ahụ, a na-ewere Bibentu dị ka otu n'ime obodo nke ụmụ Kittim; ya mere o bibighị obodo ahụ.
30 Ma site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ndị agha eze Afrịka ga-aga Kitim ịkwakọrọ ihe ma kwakọrọ ihe, ebe ọ bụla ha na-aga, Zefo, onyeisi ndị agha Angeas, ga-eso ha gaa.
31 Ma mgbe nke a gasịrị, Angeas tụgharịrị ya na ndị agha ya wee bịarute n'obodo Puzimna, Angeas wee kpọrọ Jania

nwa nwanyị Uzu site n'ebe ahụ ka ọ bụrụ nwunye ya wee kpọta ya n'obodo ya gaa Afrịka.

ISI nke 61

1 O wee ruo n'oge ahụ Fero eze Ijipt nyere ndị ya niile iwu ka ha wuoro ya obí eze siri ike n'Ijipt.
2 O nyekwara ụmụ Jekọb iwu ka ha nyere ndị Ijipt aka n'iwu ụlọ ahụ, ndị Ijipt wee wuo ụlọ eze mara mma ma mara mma maka ebe obibi eze, o wee biri n'ime ya, o mekwara ka ọchịchị ya dị ọhụrụ, ọ chịkwara n'enweghị nsogbu.
3 Zebulun nwa Jekọb nwụrụ n'afọ ahụ, nke bụ afọ iri asaa na abụọ nke mgbe ụmụ Izrel rịdatara Ijipt, Zebulun nwụrụ mgbe ọ dị otu narị afọ na iri na anọ, e wee tinye ya n'ime igbe ozu wee nye ụmụ ya n'aka.
4 N'afọ nke iri asaa na ise, nwanne ya nwoke bụ́ Simiọn nwụrụ, ọ dị otu narị afọ na iri abụọ mgbe ọ nwụrụ, e tinyekwara ya n'ime igbe ozu wee nye ụmụ ya n'aka.
5 Zefo nwa Elifaz nwa Isọ, onyeisi ndị agha nke Angeas eze Dinhaba, ka na-adọta Angeas kwa ụbọchị ka ọ kwadebe maka agha iji lụso ụmụ Jekọb ọgụ na Ijipt, Angeas achọghịkwa ime ihe a, n'ihi na ndị ohu ya akọọrọ ya ike niile nke ụmụ Jekọb, ihe ha mere ha n'agha ha na ụmụ Isọ.
6 N'oge ahụ, Zefo na-adọta Angeas kwa ụbọchị ka o lụso ụmụ Jekọb ọgụ n'oge ahụ.
7 Mgbe oge ụfọdụ gasịrị, Angeas gere ntị n'okwu Zefo wee kwe ka ya lụọ ọgụ megide ụmụ Jekọb n'Ijipt, Angeas wee chịkọta ndị ya niile n'usoro, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri, o wee kpebie ịga Ijipt ịlụ ọgụ.
8 N'etiti ndị ohu Angeas, e nwere otu nwa okorobịa dị afọ iri na ise, aha ya bụ Belam nwa Beọ, nwa okorobịa ahụ bụkwa onye maara ihe nke ukwuu ma ghọta nkà nke amoosu.
9 Angeas wee sị Belam: Biko, jiri anwansi mee ka anyị mara onye ga-emeri n'agha a anyị na-aga ugbu a.
10 Belam wee nye iwu ka ha wetara ya wax, o wee mee ya ihe oyiyi nke ụgbọ ịnyịnya na ndị ịnyịnya na-anọchite anya ndị agha Angeas na ndị agha Ijipt, o wee tinye ha n'ime mmiri e ji aghụghọ kwadebe nke o nwere maka ebumnuche ahụ, o wee jide alaka osisi myrtle n'aka ya, o wee jiri aghụghọ ya mee ihe, o wee jikọta ha n'elu mmiri ahụ, e wee hụ ya n'ime mmiri ahụ ihe oyiyi yiri nke ndị agha Angeas ka ha na-ada n'ihu ihe oyiyi yiri nke ndị Ijipt na ụmụ Jekọb.
11 Belam wee kọọrọ Angeas ihe a, Angeas wee nwee nkụda mmụọ, o jighịkwa ike gbadaa Ijipt ịlụ agha, o wee nọrọ n'obodo ya.
12 Mgbe Zefo nwa Elifaz hụrụ na Angeas enweghịzi ike ịga agha megide ndị Ijipt, Zefo gbapụrụ n'Angeas site n'Afrịka, wee gaa Kitim.
13 Ndị Kitim nile nabatara ya nke ọma, ha wee goro ya ọrụ ịlụ agha ha ụbọchị niile, Zefo wee baa ọgaranya nke ukwuu n'oge ahụ, ndị agha eze Afrịka ka gbasaara onwe ha n'oge ahụ, ụmụ Kitim wee zukọta wee gaa Ugwu Kuptizia n'ihi ndị agha nke eze Angeas nke Afrịka, ndị na-abịa n'ihu ha.
14 O wee bụrụ otu ụbọchị ka Zefo tụfuru otu nwa ehi, o wee gaa ịchọ ya, ọ nụrụ ka ọ na-ada ụda gburugburu ugwu ahụ.
15 Zefo wee gaa hụ, lee, nnukwu ọgba dị n'ala ugwu ahụ, e nwekwara nnukwu nkume dị n'ọnụ ụzọ ọgba ahụ, Zefo wee gbawaa nkume ahụ, ọ bata n'ọgba ahụ, lee, nnukwu anụmanụ na-eri ehi ahụ; site n'etiti ruo n'elu, o yiri mmadụ, site n'etiti gbadaa, ọ yiri anụmanụ, Zefo wee bilie megide anụmanụ ahụ wee jiri mma agha ya gbuo ya.
16 Ndị bi na Kitim nụrụ nke a, ha wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu, ha wee sị, Gịnị ka anyị ga-eme nwoke a nke gburu anụmanụ a nke riri anụ ụlọ anyị?
17 Ha niile zukọrọ icheta ido ya nsọ otu ụbọchị n'afọ nye ya, ha wee kpọọ aha ya Zefo n'aha ya, ha na-ewetakwara ya àjà ihe ọṅụṅụ kwa afọ n'ụbọchị ahụ, ha na-ewetakwara ya onyinye.
18 N'oge ahụ, Jania, nwa nwanyị Uzu, nwunye eze Angeas, dara ọrịa, Angeas na ndị ọrụ ya mekwara ka ọrịa ya sie ike, Angeas wee sị ndị amamihe ya, "Gịnị ka m ga-eme Jania, kedu ka m ga-esi gwọọ ya n'ọrịa ya?" Ndị amamihe ya wee sị ya, "N'ihi na ikuku ala anyị adịghị ka ikuku ala Chittim, mmiri anyị adịghịkwa ka mmiri ha, ya mere eze nwanyị ahụ ji arịa ọrịa site na nke a."
19 N'ihi na site na mgbanwe ikuku na mmiri, ọ dara ọrịa, nakwa n'ihi na n'obodo ya, ọ na-aṅụ naanị mmiri si Purma, nke ndị nna nna ya zụlitere site na àkwà mmiri.
20 Angeas wee nye ndị ohu ya iwu, ha wee bute ya n'ime ite mmiri Purma nke Kitim, ha wee tụọ mmiri ndị ahụ na mmiri niile nke ala Afrịka, ha wee hụ na mmiri ndị ahụ dị mfe karịa mmiri nke Afrịka.
21 Angeas wee hụ ihe a, o wee nye ndị ọrụ ya niile iwu ka ha kpọkọta ndị na-egbu nkume n'ọtụtụ puku na iri puku, ha wee gwuo nkume n'enweghị ọnụọgụgụ, ndị na-ewu ụlọ wee bịa wuo àkwà mmiri siri ike nke ukwuu, ha wee bufee isi iyi mmiri site n'ala Chittim gaa Afrịka, mmiri ndị ahụ bụkwa maka Jania eze nwanyị na maka nchegbu ya niile, ịṅụ ihe ọṅụṅụ na ime achịcha, ịsa ahụ na ịsa ahụ ya, nakwa iji mmiri nye ya mkpụrụ niile a pụrụ inweta nri, na mkpụrụ niile nke ala.
22 Eze wee nye iwu ka ha buru ala Kitim n'ụgbọ mmiri buru ibu, ha butekwara nkume iji wuo ya, ndị na-ewu ụlọ wee wuo ụlọ eze Jania, eze nwanyị ahụ wee gwọọ eze nwanyị ahụ site n'ọrịa ya.
23 N'oge mgbanwe nke afọ ahụ, ndị agha Afrịka gara n'ihu ịbịa n'ala Kitim ịkwakọrọ ihe dịka ọ na-emebu, Zefo nwa Elifaz wee nụ akụkọ ha, o wee nye iwu gbasara ha, o wee lụọ ọgụ megide ha, ha wee gbapụ n'ihu ya, o wee napụta ala Kitim n'aka ha.
24 Ụmụ Kitim wee hụ dike nke Zefo, ụmụ Kitim wee kpebie ime Zefo eze n'isi ha, o wee bụrụ eze n'isi ha, mgbe ọ na-achị ha, ha gara ijide ụmụ Tubal na agwaetiti niile gbara ya gburugburu.
25 Eze ha bụ́ Zefo wee buru ha ụzọ lụọ agha megide Tubal na agwaetiti ndị ahụ, ha wee merie ha, mgbe ha si n'agha lọta, ha meharịrị ọchịchị ya ọzọ nye ya, ha wee wuoro ya nnukwu ụlọ eze maka ebe obibi na oche eze ya, ha wee wuoro ya nnukwu ocheeze, Zefo wee chịrị ala Kitim dum na ala Itali afọ iri ise.

ISI nke 62

1 N'afọ ahụ, bụ́ afọ nke iri asaa na itoolu nke mgbe ụmụ Izrel na-arịda Ijipt, Reuben nwa Jekọb nwụrụ n'ala Ijipt.

Reuben gbara narị afọ na iri abụọ na ise mgbe ọ nwụrụ, ha wee tinye ya n'ime igbe ozu, e wee nye ya n'aka ụmụ ya.
2 N'afọ nke iri asatọ, nwanne ya nwoke bụ́ Dan nwụrụ; ọ dị otu narị afọ na iri abụọ mgbe ọ nwụrụ, e tinyekwara ya n'ime igbe ozu wee nye ya ụmụ ya.
3 N'afọ ahụ ka Kusham, eze Edom, nwụrụ, Hadad, nwa Bedad, chịrị afọ iri atọ na ise mgbe ọ nwụsịrị, n'afọ iri asatọ na otu nke otu, Isaka, nwa Jekọb, nwụrụ n'Ijipt, Isaka, dị otu narị afọ na iri abụọ na abụọ mgbe ọ nwụrụ, e wee tinye ya n'ime igbe ozu n'Ijipt, e wee nye ya ụmụ ya.
4 N'afọ nke iri asatọ na abụọ nke ọnwa Asha, nwanne ya nwoke, nwụrụ, ọ dị otu narị afọ na iri abụọ na atọ mgbe ọ nwụrụ, e wee tinye ya n'ime igbe ozu n'Ijipt, e wee nye ya ụmụ ya.
5 N'afọ nke iri asatọ na atọ nke ọnwụ Gad, ọ dị otu narị afọ na iri abụọ na ise mgbe ọ nwụrụ, e wee tinye ya n'ime igbe ozu n'Ijipt, e wee nye ya ụmụ ya.
6 O wee ruo n'afọ nke iri asatọ na anọ, nke bụ́ afọ iri ise nke ọchịchị Hadad nwa Bedad, eze Edom, na Hadad kpọkọtara ụmụ Isọ niile, o wee hazie ndị agha ya niile dị njikere, ihe dị ka puku narị anọ, o wee gaa ala Moab, o wee gaa buso Moab agha ma mee ka ha bụrụ ndị na-ejere ya ozi.
7 Ụmụ Moab wee nụ nke a, ha wee tụọ egwu nke ukwuu, ha wee zigara ụmụ Midian ka ha nyere ha aka ibuso Hedad, nwa Bedad, eze Edom, agha.
8 Hadad wee bịarute ala Moab, Moab na ụmụ Midian wee pụta izute ya, ha wee hazie onwe ha n'usoro ịlụso ya agha n'ọhịa Moab.
9 Hadad wee lụọ ọgụ megide Moab, ụmụ Moab na ụmụ Midian wee nwụọ ọtụtụ mmadụ e gburu, ihe dị ka narị puku mmadụ abụọ.
10 Agha ahụ siri ike nke ukwuu n'ahụ Moab, mgbe ụmụ Moab hụrụ na agha ahụ siri ike n'ahụ ha, ha mere ka aka ha dajụọ wee tụgharịa azụ ha, hapụkwa ụmụ Midian ka ha gaa agha ahụ.
11 Ma ụmụ Midian amaghị ihe Moab zubere ime, ha wee mee ka ha sie ike n'agha, ha wee buso Hedad na ndị agha ya niile agha, ndị Midian niile wee daa n'ihu ya.
12 Hadad wee tigbuo ndị Midian niile n'oké ihe otiti, o wee jiri ihu mma agha gbuo ha, ọ hapụghị onye ọ bụla fọdụrụ n'ime ndị bịara inyere Moab aka.
13 Mgbe ụmụ Midian niile nwụrụ n'agha, ụmụ Moab agbapụkwara, Hedad mere Moab niile ka ha fee ya ụtụ isi n'oge ahụ, ha wee bụrụ ndị nọ n'okpuru ya, ha wee na-atụ ụtụ isi kwa afọ dịka e si kwuo ya, Hedad wee laghachi n'ala ya.
14 Ma n'oge mgbanwe nke afọ ahụ, mgbe ndị Midian ndị ọzọ nọ n'ala ahụ nụrụ na ụmụnne ha niile anwụọla n'agha megide Hadad n'ihi Moab, n'ihi na ụmụ Moab agbakụtala azụ n'agha wee hapụ Midian ịlụ agha, mgbe ahụ, ndị isi Midian ise kpebiri na ha na ụmụnne ha ndị ọzọ fọdụrụ n'ala ha ịlụ ọgụ megide Moab iji megwara ụmụnne ha.
15 Ụmụ Midian wee zigara ụmụnne ha niile, bụ́ ụmụ ọwụwa anyanwụ, na ụmụnne ha niile, ụmụ Ketura niile, ka ha nyere Midian aka ịlụso Moab ọgụ.
16 Ụmụ Moab wee nụ nke a, ha wee tụọ egwu nke ukwuu na ụmụ ọwụwa anyanwụ niile akpọkọtawo onwe ha imegide ha maka agha, ụmụ Moab wee zigara Hedad nwa Bedad ihe ncheta n'ala Edom, sị:
17 Bịakwute anyị ugbu a, nyere anyị aka, anyị ga-etikwa ndị Midian ihe, n'ihi na ha niile zukọtara ọnụ, ha na ụmụnne ha niile, bụ́ ụmụ ọwụwa anyanwụ, abịawokwa anyị ibuso agha, ịbọ ọbọ maka ndị Midian ndị dara n'agha.
18 Hedad, nwa Bedad, eze Edom, we pua, ya na ndi-agha-ya nile, je ala Moab ibuso Midian agha, Midian na umu-ntakiri ọwụwa-anyanwu we buso Moab agha n'ala Moab, agha ahu we di ike nke-uku n'etiti ha.
19 Hadad wee jiri mma agha gbuo ụmụ Midian niile na ụmụ ọwụwa anyanwụ, Hadad wee napụta Moab n'aka Midian n'oge ahụ, ndị fọdụrụ na Midian na ụmụ ọwụwa anyanwụ gbapụrụ n'ihu Hadad na ndị agha ya, Hadad wee chụsoo ha ruo ala ha, gbuokwa ha nke ukwuu, ndị nwụrụ anwụ wee daa n'okporo ụzọ.
20 Hadad we naputa Moab n'aka Midian, n'ihi na umu Midian nile adawo n'ọnu mma-agha: Hadad we laghachi n'ala-ya.
21 Site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu, ụmụ Midian kpọrọ ụmụ Moab asị, n'ihi na ha dara n'agha n'ihi ha, e nwekwara nnukwu iro dị ukwuu n'etiti ha ụbọchị niile.
22 Ndị niile a hụrụ n'ime Midian n'okporo ụzọ Moab nwụrụ site na mma agha Moab, ndị niile Moab hụrụ n'okporo ụzọ Midian nwụrụ site na mma agha Midian; otu a ka Midian mere Moab na Moab nye Midian ruo ọtụtụ ụbọchị.
23 O wee ruo n'oge ahụ na Juda nwa Jekọb nwụrụ n'Ijipt, n'afọ nke iri asatọ na isii nke Jekọb gbadatara Ijipt, Juda dị otu narị afọ na iri abụọ na itoolu mgbe ọ nwụrụ, ha wee tee ya ozu ma tinye ya n'ime igbe ozu, e wee nye ya n'aka ụmụ ya.
24 Naftali nwụrụ n'afọ nke iri asatọ na itoolu, ọ dị otu narị afọ na iri atọ na abụọ, e wee tinye ya n'ime igbe ozu wee nye ụmụ ya n'aka.
25 O wee ruo n'afọ iri itoolu na otu nke ndị Izrel na-agbadata Ijipt, nke bụ n'afọ nke iri atọ nke ọchịchị Zefo nwa Elifaz, nwa Isọ, n'ọchịchị ụmụ Kitim, ụmụ Afrịka bịakwutere ụmụ Kitim ịkwakọrọ ihe dịka ha na-emebu, mana ha abịabeghị ha n'afọ iri na atọ a.
26 Ha wee bịakwute ha n'afọ ahụ, Zefo nwa Elifaz wee pụọ bịakwute ha na ụfọdụ n'ime ndị ikom ya wee gbuo ha n'enweghị nsogbu, ndị agha Afrịka wee gbapụ n'ihu Zefo, ndị e gburu egbu dakwara n'ihu ya, Zefo na ndị ikom ya wee chụsoo ha, na-aga n'ihu ma na-eti ha ihe ruo mgbe ha ruru nso Afrịka.
27 Eze Angeas nke Afrịka nụrụ ihe Zefo mere, o wee wute ya nke ukwuu, Angeas wee tụọ Zefo egwu ụbọchị niile.

ISI nke 63

1 N'afọ nke iri itoolu na atọ, Livaị, nwa Jekọb, nwụrụ n'Ijipt, Livaị dị otu narị afọ na iri atọ na asaa mgbe ọ nwụrụ, ha wee tinye ya n'ime igbe ozu, e wee nye ya n'aka ụmụ ya.
2 O wee ruo mgbe Livaị nwụsịrị, mgbe Ijipt niile hụrụ na ụmụ Jekọb, ụmụnne Josef, anwụọla, ndị Ijipt niile malitere imekpa ụmụ Jekọb ahụ, na ime ihe ilu site n'ụbọchị ahụ ruo ụbọchị ha si n'Ijipt pụta, ha wee nara ubi vaịn na ubi niile Josef nyere ha n'aka ha, na ụlọ niile mara mma nke ụmụ Izrel bi na ha, na abụba niile nke Ijipt, ndị Ijipt weghaara ụmụ Jekọb niile n'oge ahụ.
3 Na Egyptfo no nyinaa dii Israelfo no so nkonim, na Misrifo no dii Israelfo no so nkonim kosii sɛ Israelfo no dii nkonim wɔ Misrifo no anim.

4 O wee ruo n'oge ahụ, n'afọ nke narị na abụọ nke Izrel na-agbada Ijipt, Fero eze Ijipt nwụrụ, Melol nwa ya wee chịa n'ọnọdụ ya, ya na ndị dike niile nke Ijipt na ọgbọ ahụ niile maara Josef na ụmụnne ya nwụrụ n'oge ahụ.
5 Ọgbọ ọzọ biliri n'ọnọdụ ha, ndị na-amaghị ụmụ Jekọb na ihe ọma niile ha meere ha, na ike ha niile n'Ijipt.
6 Ya mere, Ijipt dum malitere iweta ndụ ụmụ Jekọb iwe, ma jiri ụdị ọrụ siri ike niile mekpaa ha ahụ, n'ihi na ha amaghị ndị nna nna ha bụ ndị napụtara ha n'oge ụnwụ.
7 Nke a bụkwa site n'aka Onyenwe anyị, maka ụmụ Izrel, iji baara ha uru n'oge ikpeazụ ha, ka ụmụ Izrel niile wee mara Onyenwe anyị Chineke ha.
8 Na iji mara ihe ịrịba ama na ihe ebube dị ike nke Jehova ga-eme n'Ijipt n'ihi ndị ya Izrel, ka ụmụ Izrel wee tụọ egwu Jehova bụ́ Chineke nke ndị nna nna ha, wee jee ije n'ụzọ ya niile, ha na mkpụrụ ha ga-esochi ha ụbọchị niile.
9 Melol dị afọ iri abụọ mgbe ọ malitere ịchị, ọ chịrị afọ iri itoolu na anọ, Ijipt dum wee kpọọ aha ya Fero dịka aha nna ya si dị, dịka ọ bụ omenala ha imere eze ọ bụla chịrị ha n'Ijipt.
10 N'oge ahụ, ndị agha niile nke eze Angeas nke Afrịka gara ịgbasa n'ala Kitim dịka ọ na-emebu maka ihe ha ga-akwakọrọ.
11 Zefo nwa Elifaz nwa Isọ wee nụ akụkọ ha, o wee pụọ izute ha na ndị agha ya, o wee lụọ ha ọgụ n'ụzọ.
12 Zefo wee jiri mma agha gbuo ndị agha eze Afrịka, ọ hapụghịkwa onye ọ bụla fọdụrụ n'ime ha, ọ dịghịkwa onye ọ bụla laghachiri n'aka onye nwe ya n'Afrịka.
13 Angeas nụrụ maka ihe Zefo nwa Elifaz mere ndị agha ya niile, na o bibiri ha, Angeas wee kpọkọta ndị agha ya niile, ndị ikom niile bi n'ala Afrịka, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá dị n'akụkụ oké osimiri.
14 Angeas zigara Lukus nwanne ya nwoke ozi, sị, Bịa bịakwute m ya na ndị ikom gị niile, nyere m aka imeri Zefo na ụmụ Kitim niile ndị bibiri ndị agha m, Lukọs wee bịa ya na ndị agha ya niile, otu ìgwè ndị agha dị ukwuu, inyere Angeas nwanne ya nwoke aka ịlụso Zefo na ụmụ Kitim ọgụ.
15 Zefo na ụmụ Kitim wee nụ ihe a, ha wee tụọ egwu nke ukwuu, oké ụjọ wee dakwasị ha n'obi.
16 Zefo zigakwara akwụkwọ ozi gaa n'ala Edom nye Hadad nwa Bedad, eze Edom, na ụmụ Isọ niile, sị:
17 Anụrụ m na eze Angeas nke Afrịka na-abịakwute anyị na nwanne ya nwoke ịlụ ọgụ megide anyị, anyị na-atụkwa ya egwu nke ukwuu, n'ihi na ndị agha ya dị ukwuu, karịsịa ebe ọ na-abịa megide anyị na nwanne ya nwoke na ndị agha ya.
18 Ya mere, bịanụ soro m bịa nyere m aka, anyị ga-alụsokwa Angeas na nwanne ya nwoke bụ Luk ọgụ, ị ga-azọpụtakwa anyị n'aka ha, ma ọ bụrụ na ọ bụghị, mara na anyị niile ga-anwụ.
19 Ụmụ Isọ wee zigara ụmụ Kitim na Zefo eze ha akwụkwọ ozi, sị, "Anyị enweghị ike ịlụso Angeas na ndị ya ọgụ, n'ihi na ọgbụgba ndụ udo dị n'etiti anyị ọtụtụ afọ a, site n'oge Bela, eze mbụ, na site n'oge Josef, nwa Jekọb, eze Ijipt, onye anyị na ya lụrụ ọgụ n'ofe Jọdan mgbe o liri nna ya."
20 Mgbe Zefo nụrụ okwu ụmụnne ya, ụmụ Isọ, o zere ha, Zefo wee tụọ egwu Angeas nke ukwuu.
21 Angeas na Lukus nwanne ya nwoke wee hazie ndị agha ha niile, ihe dị ka narị puku mmadụ asatọ, iji lụso ụmụ Kitim ọgụ.
22 Ụmụ Kitim niile wee sị Zefo, "Kpekuonụ Chineke nke nna nna gị hà ekpere maka anyị, ma eleghị anya ọ ga-anapụta anyị n'aka Angeas na ndị agha ya, n'ihi na anyị anụwo na ọ bụ Chineke ukwu na ọ na-anapụtakwa ndị niile tụkwasịrị ya obi."
23 Zefo nụrụ okwu ha, Zefo wee chọọ Onyenwe anyị, o wee sị:
24 0 Onyenwe anyị Chineke nke nna nna m hà, taa ka m maara na ị bụ ezi Chineke, chi niile nke mba dị iche iche bụkwa ihe efu na ihe efu.
25 Cheta taa ọgbụgba ndụ gị na Abraham nna anyị, nke ndị nna nna anyị kọọrọ anyị, meekwara m amara taa n'ihi Abraham na Aịzik nna anyị, zọpụtakwa mụ na ụmụ Kitim n'aka eze Afrịka nke na-abịa ịlụso anyị ọgụ.
26 Na Yehowa tiee Sefo, na ohuu Abraham ne Isak, na ohuu Sefo ne Kitim mma no, na ohuu Angeas ne ne man no.
27 Zefo wee lụọ ọgụ megide Angeas eze Afrịka na ndị ya niile n'ụbọchị ahụ, Jehova wee nye ndị Angeas niile n'aka ụmụ Kitim.
28 Agha ahụ wee sie ike n'ahụ Angeas, Zefo wee gbuo ndị ikom Angeas niile na Lukus nwanne ya nwoke, n'ọnụ mma agha, ihe dị ka narị puku mmadụ anọ wee nwụọ n'etiti ha ruo mgbede ụbọchị ahụ.
29 Mgbe Angeas hụrụ na ndị agha ya niile nwụrụ, o zigara ndị niile bi na Afrịka akwụkwọ ozi ka ha bịakwute ya, nyere ya aka n'agha ahụ, o wee dee n'akwụkwọ ozi ahụ, sị, "Ndị niile a hụrụ n'Afrịka ka ha bịakwute m site na afọ iri ruo n'elu; ka ha niile bịakwute m, lee ma ọ bụrụ na ọ bịaghị, ọ ga-anwụ, ihe niile o nwere, ya na ezinụlọ ya dum, eze ga-ewere."
30 Ndị niile bi n'Afrịka wee tụọ egwu n'okwu Angeas, ihe dị ka narị puku mmadụ atọ na puku ụmụ nwoke si n'obodo ahụ pụọ, site n'afọ iri gawa, ha wee bịarute Angeas.
31 Mgbe ụbọchị iri gachara, Angeas malitere ịlụ agha megide Zefo na ụmụ Kitim, agha ahụ wee dị ike nke ukwuu n'etiti ha.
32 Site n'aka ndị agha Angeas na Lukọs, Zefo zigara ọtụtụ n'ime ndị merụrụ ahụ n'aka ya, ihe dị ka puku mmadụ abụọ, Sosifta, onyeisi ndị agha Angeas, nwụrụ n'agha ahụ.
33 Mgbe Sosiphtar dara, ndị agha Afrịka tụgharịrị azụ ha ịgba ọsọ, ha wee gbaa ọsọ, Angeas na Lukọs nwanne ya nwoke sokwa ha.
34 Zefo na ụmụ Kitim chụsoro ha, ha wee tigbuo ha nke ukwuu n'okporo ụzọ, ihe dị ka mmadụ narị abụọ, ha wee chụsoo Azdrọbal nwa Angeas, onye gbapụrụ nna ya, ha wee gbuo mmadụ iri abụọ n'okporo ụzọ, Azdrọbal wee gbapụ n'aka ụmụ Kitim, ha egbughịkwa ya.
35 Angeas na Lukọs nwanne ya nwoke gbapụrụ na ndị ikom ha ndị ọzọ, ha wee gbapụ ma bata Afrịka n'ụjọ na ụjọ, Angeas tụrụ egwu ụbọchị niile ka Zefo nwa Elifaz ghara ịlụso ya agha.

ISI nke 64

1 Belam nwa Beọ nọ n'oge ahụ ya na Angeas n'agha ahụ, mgbe ọ hụrụ na Zefo meriri Angeas, o si n'ebe ahụ gbapụ wee bịarute Kitim.

2 Zefo na ụmụ Kitim nabatara ya nke ọma, n'ihi na Zefo maara amamihe Belam, Zefo wee nye Belam ọtụtụ onyinye, ọ nọnyekwaara ya.
3 Mgbe Zefo si n'agha lọta, o nyere iwu ka a gụọ ụmụ Kitim niile ndị so ya gaa agha, ma lee, ọ dịghị otu onye furu efu.
4 Zefo ṅụrịrị ọṅụ n'ihe a, o wee mee ka alaeze ya dị ọhụrụ, o wee mee oriri nye ndị niile ọ na-achị.
5 Ma Zefo echetaghị Onyenwe anyị, ọ cheghịkwa na Onyenwe anyị enyerela ya aka n'agha, nakwa na ọ naputara ya na ndị ya n'aka eze Afrịka, kama ọ ka na-eje ije n'ụzọ ụmụ Kitim na ụmụ ọjọọ nke Isọ, iji fee chi ndị ọzọ nke ụmụnne ya ụmụ Isọ kụziiri ya; ya mere a na-ekwu, "N'aka ndị ajọ omume ka ajọ omume si apụta."
6 Zefo chịrị ụmụ Kitim niile n'udo, mana ha amaghị Onyenwe anyị onye naputara ya na ndị ya niile n'aka eze Afrịka; ndị agha Afrịka abịaghịkwa na Kitim ịkwakọrọ ihe dịka ha na-emebu, n'ihi na ha maara ike Zefo onye gburu ha niile n'ọnụ mma agha, ya mere Angeas tụrụ Zefo nwa Elifaz na ụmụ Kitim egwu ụbọchị niile.
7 N'oge ahụ mgbe Zefo si n'agha lọta, mgbe Zefo hụkwara otú o si merie ndị Afrịka niile ma merie ha n'ọgụ site n'ọnụ mma agha, Zefo gwara ụmụ Kitim ka ha gaa Ijipt ịlụso ụmụ Jekọb na Fero eze Ijipt agha.
8 N'ihi na Zefo nụrụ na ndị dike Ijipt anwụọla, nakwa na Josef na ụmụnne ya, ụmụ Jekọb, anwụọla, nakwa na ụmụ ha niile, ụmụ Izrel, ka nọ n'Ijipt.
9 Zefo wee chee echiche ịga lụso ha na Ijipt niile ọgụ, ịbọ ọbọ maka ụmụnne ya, ụmụ Isọ, ndị Josef na ụmụnne ya na Ijipt niile meriri n'ala Kenan, mgbe ha gara ili Jekọb na Hebron.
10 Zefo we zigara Hadad, nwa Bedad, eze Edom, na umu-nne-ya nile, bú umu Isọ, ndi-ozi, si,
11 Ọ́ bụghị na ị sighị na ị gaghị alụ ọgụ megide eze Afrịka n'ihi na ọ bụ onye otu ọgbụgba ndụ gị? Lee, m lụrụ ọgụ megide ya ma tie ya na ndị ya niile ihe.
12 Ugbua, ekpebiri m ibuso Ijipt na ụmụ Jekọb ndị nọ ebe ahụ agha, m ga-abọkwa ha ọbọ maka ihe Josef, ụmụnne ya na nna nna ya mere anyị n'ala Kenan mgbe ha gara ili nna ha na Hebron.
13 Ugbua, ọ bụrụ na unu chọrọ ịbịakwute m inyere m aka ịlụso ha na Ijipt ọgụ, anyị ga-abọ ọbọ maka ụmụnne anyị.
14 Ụmụ Isọ wee gee ntị n'okwu Zefo, ụmụ Isọ wee zukọta, bụ́ ndị dị ukwuu, wee gaa inyere Zefo na ụmụ Kitim aka n'agha.
15 Zefo wee zigaara ụmụ ọwụwa anyanwụ niile na ụmụ Ishmel niile okwu ndị a, ha wee zukọta bịa nyere Zefo na ụmụ Kitim aka n'agha ha na Ijipt.
16 Ndị eze a niile, eze Edom na ụmụ ọwụwa anyanwụ, na ụmụ Ishmel niile, na Zefo eze Kitim, wee pụọ wee hazie ndị agha ha niile na Hebron.
17 Ọgbakọ ahụ dịkwa arọ nke ukwuu, ogologo ya ruru njem ụbọchị atọ, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri nke a na-apụghị ịgụta ọnụ.
18 Ndị eze a niile na ndị agha ha gbadatara wee bịa ịlụso Ijipt niile agha, ha wee maa ụlọikwuu ọnụ na ndagwurugwu Patrọs.
19 Ma Ijipt nile nụrụ akụkọ ha, ha kpọkọtara onwe ha, ndị niile bi n'ala Ijipt, na obodo niile dị na Ijipt, ihe dị ka narị puku mmadụ atọ.
20 Ndị Ijipt zigakwara ụmụ Izrel ndị nọ n'ala Goshen n'oge ahụ ka ha bịakwute ha ka ha gaa lụso ndị eze a ọgụ.
21 Ndị Izrel wee zukọta, ha dị ihe dị ka otu narị na iri ise, ha wee gaa agha inyere ndị Ijipt aka.
22 Ndị Izrel na ndị Ijipt wee pụọ, ihe dị ka narị puku mmadụ atọ na otu narị na iri ise, ha wee gakwuru ndị eze a ịlụ agha, ha wee si n'èzí ala Goshen dị n'ihu Patrọs pụọ.
23 Ndị Ijipt ekweghị na Izrel ga-eso ha gaa agha ọnụ, n'ihi na ndị Ijipt niile sịrị, Ikekwe ụmụ Izrel ga-enyefe anyị n'aka ụmụ Isọ na Ishmael, n'ihi na ha bụ ụmụnne ha.
24 Ndị Ijipt niile wee sị ụmụ Izrel, "Nọdụnụ ebe a n'ebe unu guzo, anyị ga-aga lụso ụmụ Isọ na Ishmael ọgụ, ọ bụrụkwa na ndị eze a emerie anyị, bịanụ lụso ha ọgụ, nyere anyị aka." Ụmụ Izrel wee mee otú ahụ.
25 Na Zefo, nwa Elifaz, nwa Isọ, eze Kitim, na Hadad, nwa Bedad, eze Edom, na ebe obibi ha nile, na ụmụ ọwụwa anyanwụ nile, na ụmụ Ishmael, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá, mara ụlọikwuu ọnụ na ndagwurugwu Patrọs n'ihu Takpanches.
26 Belam nwa Beọr, onye Siria, nọ n'ebe ahụ n'ụlọikwuu Zefo, n'ihi na ya na ụmụ Kitim bịara agha, Belam bụkwa nwoke a na-asọpụrụ nke ukwuu n'anya Zefo na ndị ikom ya.
27 Zefo wee sị Belam: "Nwalee anyị site n'ijụ anyị ase ka anyị wee mara onye ga-emeri n'agha ahụ, anyị ma ọ bụ ndị Ijipt."
28 Belam wee bilie nwalee nkà ịgba afa, ọ makwara nke ọma n'ịmara ya, mana ọ gbagwojuru anya, ọrụ ahụ wee laa n'iyi n'aka ya.
29 O wee nwaa ya ọzọ mana ọ gaghị aga nke ọma, Belam wee daa mbà n'obi ya wee hapụ ya ma emezughị ya, n'ihi na nke a sitere n'aka Jehova, iji mee ka Zefo na ndị ya daba n'aka ụmụ Izrel, bụ́ ndị tụkwasịrị Jehova, Chineke nke ndị nna nna ha, n'agha ha.
30 Zefo na Hadad wee hazie ndị agha ha n'usoro agha, ndị Ijipt niile wee gaa izute ha naanị ha, ihe dị ka narị puku mmadụ atọ, ọ dịghịkwa otu nwoke Izrel so ha.
31 Ndị Ijipt niile wee lụọ agha megide ndị eze a n'ihu Patrọs na Takpanches, agha ahụ wee sie ike megide ndị Ijipt.
32 Ndị eze ahụ siri ike karịa ndị Ijipt n'agha ahụ, ihe dị ka otu narị na iri asatọ ndị Ijipt nwụrụ n'ụbọchị ahụ, ihe dị ka ndị agha eze iri atọ, ndị ikom Ijipt niile wee gbaa ọsọ n'ihu ndị eze, ụmụ Isọ na Ishmael wee chụsoo ndị Ijipt, na-aga n'ihu na-eti ha ruo ebe ndị agha ụmụ Izrel dị.
33 Ndị Ijipt niile wee tikuo ụmụ Izrel, sị: "Gbakwutenụ anyị ọsọ ọsọ, nyere anyị aka, zọpụta anyị n'aka Isọ, Ishmael na ụmụ Kitim."
34 Ndị ikom narị na iri ise nke ụmụ Izrel wee si n'ebe ha nọ gbapụ gaa n'ogige ndị eze ndị a, ụmụ Izrel wee tikuo Jehova bụ́ Chineke ha ka ọ naputa ha.
35 Na Yehowa tiee Israel, na Yehowa tiee wɔn, na ɔmaa wɔn aduan ne ngo ...
36 Jehova wee tụba nnukwu ụjọ n'ime ndị eze ahụ, nke mere na egwu nke ụmụ Izrel dakwasịrị ha.
37 Ndị agha eze niile wee gbaa ọsọ n'ihu ụmụ Izrel, ụmụ Izrel wee chụsoo ha n'ihu na-etigbu ha ruo n'ókèala ala Kush.
38 Ụmụ Izrel wee gbuo puku mmadụ abụọ n'ime ha n'okporo ụzọ, ọ dịghịkwa otu n'ime ụmụ Izrel nwụrụ.
39 Ma mgbe ndị Ijipt hụrụ na ụmụ Izrel alụsowo ndị eze ole na ole ọgụ, agha ahụ dịkwa oke njọ megide ha.

40 Ndị Ijipt niile tụrụ egwu nke ukwuu maka ndụ ha n'ihi agha ahụ siri ike, ndị Ijipt niile wee gbaa ọsọ, onye ọ bụla n'ime ha zoro onwe ya n'ihu ndị agha ahụ, ha wee zoo onwe ha n'okporo ụzọ, ha wee hapụ ụmụ Izrel ka ha lụọ agha.
41 Ụmụ Izrel wee tie ndị eze ihe nke ukwuu, ha wee si n'ebe ha nọ laghachi mgbe ha chụpụsịrị ha ruo ókèala ala Kush.
42 Izrel niile wee mara ihe ndị Ijipt mere ha, na ha agbaala ọsọ n'ihu ha n'agha, wee hapụ ha ka ha lụọ agha naanị ha.
43 Ụmụ Izrel wee jiri aghụghọ mee ihe, mgbe ụmụ Izrel si n'agha lọta, ha hụrụ ụfọdụ n'ime ndị Ijipt n'okporo ụzọ wee gbuo ha n'ebe ahụ.
44 Ma mgbe ha na-egbu ha, ha gwara ha okwu ndị a:
45 Gịnị mere unu ji si n'ebe anyị nọ pụọ wee hapụ anyị, ebe anyị bụ mmadụ ole na ole, ịlụso ndị eze ndị a ọgụ, bụ́ ndị nwere ọtụtụ ndị ga-eti anyị ihe, ka unu wee si otú a napụta mkpụrụ obi unu?
46 Ma n'ime ụfọdụ ndị Izrel zutere n'okporo ụzọ, ụmụ Izrel gwara ibe ha okwu, sị: Tienụ, tienụ, n'ihi na ọ bụ onye Ishmael, ma ọ bụ onye Edom, ma ọ bụ site n'ụmụ Kitim, ha wee guzoro n'elu ya gbuo ya, ha wee mara na ọ bụ onye Ijipt.
47 Ụmụ Izrel wee mee ihe ndị a n'ụzọ aghụghọ megide ndị Ijipt, n'ihi na ha hapụrụ ha n'agha ma gbapụ n'ihu ha.
48 Ụmụ Izrel wee gbuo ụfọdụ n'ime ndị Ijipt n'ụzọ otú a, ihe dị ka narị mmadụ abụọ.
49 Na Egyptfo no nyinaa hunuu sɛ Israelfoɔ no agyapadeɛ no, na Misraimfoɔ no nyinaa bɔɔ wɔn ho ban, na wɔhunuu wɔn agyapadeɛ no, na wɔn agyapadeɛ no ....
50 Ụmụ Izrel niile wee jiri ọnụ laghachi n'ụzọ ha na-aga Goshen, ndị fọdụrụ n'Ijipt wee laghachi onye ọ bụla n'ebe ọ nọ.

ISI nke 65

1 O rue, mbẹ ihe ndia gasiri, na ndi-nduzi nile nke Fero, eze Ijipt, na ndi-okenye nile nke Ijipt, zukọrọ, biakute eze, kpọ isi ala, we nọdu n'iru ya.
2 Ndị ndụmọdụ na ndị okenye Ijipt wee gwa eze okwu, sị:
3 Lee, ndị Izrel dị ukwuu ma dị ike karịa anyị, ị makwaara ihe ọjọọ niile ha mere anyị n'ụzọ mgbe anyị si n'agha lọta.
4 Ị hụkwara ike ha siri ike, n'ihi na ike a sitere n'aka ndị nna ha, n'ihi na naanị mmadụ ole na ole guzoro megide ndị dị ọtụtụ dị ka ájá, wee gbuo ha n'ọnụ mma agha, ọ dighịkwa onye dara n'onwe ya, nke mere na ọ bụrụ na ha dị ọtụtụ, ha gaara ebibi ha kpamkpam.
5 Ugbu a, gwa anyị ihe anyị ga-eme ha, ruo mgbe anyị ga-ebibi ha nwayọ nwayọ n'etiti anyị, ka ha wee ghara ịba ụba karịa anyị n'ala ahụ.
6 N'ihi na ọ bụrụ na ụmụ Izrel amụbaa n'ala ahụ, ha ga-aghọ ihe mgbochi nye anyị, ọ bụrụkwa na agha emee, ha ga-eji ike ha dị ukwuu sonyere ndị iro anyị megide anyị, lụso anyị ọgụ, bibie anyị n'ala ahụ wee pụọ na ya.
7 Eze wee zaa ndị okenye Ijipt, sị ha, “Nke a bụ atụmatụ a tụrụ megide Izrel, nke anyị na-agaghị esi na ya pụọ.
8 Lee, n'ala ahụ ka Pitọm na Rameses dị, obodo ndị na-enweghị ike iguzogide agha, ọ dị gị na anyị kwesịrị iwuli ha, ma wusie ha ike.
9 Ma ugbua, gị onwe gị gawa, meekwa ihe n'aghụghọ megide ha, kpọsaa olu n'Ijipt na na Goshen dịka eze nyere iwu si dị, sị:
10 Unu ndị ikom Ijipt niile, Goshen, Patrọs na ndị niile bi na ha! Eze enyela anyị iwu ka anyị wuo Pitọm na Rameses, ma wusie ha ike maka agha; ònye n'ime unu niile, n'ime ụmụ Izrel na n'ime ndị niile bi n'obodo ukwu, ndị dị njikere iwu ụlọ na anyị, onye ọ bụla ga-enweta ụgwọ ọrụ ya kwa ụbọchị site n'iwu eze; ya mere burunụ ụzọ gaa mee ihe n'ụzọ aghụghọ, kpọkọtanụ onwe unu, bịa na Pitọm na Rameses iwu ụlọ.
11 Mgbe ị na-ewu ụlọ, mee ka a na-akpọsa ụdị mkpọsa a kwa ụbọchị n'Ijipt site n'iwu eze.
12 Ma mgbe ụfọdụ n'ime ụmụ Izrel ga-abịa ịrụ ụlọ gị, ị ga-enye ha ụgwọ ọrụ ha kwa ụbọchị ruo ụbọchị ole na ole.
13 Mgbe ha rụchara ọrụ ha kwa ụbọchị, dọpụ onwe unu n'ebe ha nọ kwa ụbọchị otu otu n'ime nzuzo, mgbe ahụ unu ga-ebili wee bụrụ ndị isi ọrụ ha na ndị isi ha, unu ga-ahapụkwa ha ka ha wuo ụlọ n'enweghị ụgwọ ọrụ, ọ bụrụkwa na ha ajụ, manye ha iji ike unu niile wuo ya.
14 Ọ bụrụ na unu emee nke a, ọ ga-adị mma ka anyị mee ka ala anyị sie ike megide ụmụ Izrel, n'ihi na n'ihi ike ọgwụgwụ nke ụlọ na ọrụ ahụ, ụmụ Izrel ga-ebelata, n'ihi na unu ga-anapụ ha nwunye ha kwa ụbọchị.
15 Ndị okenye niile nke Ijipt nụrụ ndụmọdụ eze, ndụmọdụ ahụ dịkwa mma n'anya ha na n'anya ndị ohu Fero na n'anya Ijipt niile, ha wee mee dịka okwu eze si dị.
16 Ndị ohu niile wee si n'ebe eze nọ pụọ, ha wee mee ka a kpọsaa n'Ijipt niile, na Takpanches na Goshen, na n'obodo niile gbara Ijipt gburugburu, sị:
17 Unu ahụla ihe ụmụ Isọ na Ishmael mere anyị, bụ́ ndị bịara ịlụso anyị agha ma chọọ ibibi anyị.
18 Ugbua, eze nyere anyị iwu ka anyị wusie ala ahụ ike, wuo obodo Pitọm na Rameses, ma wusie ha ike maka agha, ọ bụrụ na ha abịa ọzọ imegide anyị.
19 Onye ọ bụla n'ime unu si n'Ijipt dum na site n'ụmụ Izrel ga-abịa ịrụ ụlọ, eze ga-enye ya ụgwọ ọrụ kwa ụbọchị, dịka iwu ya si dị nye anyị.
20 Mgbe Ijipt na ụmụ Izrel niile nụrụ ihe niile ndị ohu Fero kwuru, ndị Ijipt na ụmụ Izrel si n'Ijipt bịa iwu ụlọ ha na ndị ohu Fero, bụ́ Pitọm na Rameses, mana ọ dighị onye n'ime ụmụ Livaị na ụmụnne ha bịara iwu ụlọ.
21 Ndị ohu Fero niile na ndị isi ya bịara na mbụ n'aghụghọ iji wuo ụlọ na Izrel niile dị ka ndị ọrụ a na-akwụ ụgwọ kwa ụbọchị, ha wee nye Izrel ụgwọ ọrụ ha kwa ụbọchị na mbụ.
22 Ndị ohu Fero na Izrel dum wuru ụlọ, ha wee rụọ ọrụ ahụ na Izrel ruo otu ọnwa.
23 Na ngwụcha ọnwa ahụ, ndị ohu Fero niile malitere ipụ n'ebe ụmụ Izrel nọ kwa ụbọchị n'èzí.
24 Izrel wee gaa n'ihu n'ọrụ ahụ n'oge ahụ, mana ha natara ụgwọ ọrụ ha kwa ụbọchị, n'ihi na ụfọdụ n'ime ndị Ijipt ka na-arụ ọrụ ahụ na Israel n'oge ahụ; ya mere ndị Ijipt nyere Israel ụgwọ ọrụ ha n'oge ahụ, ka ha, ndị Ijipt, ndị ọrụ ibe ha, wee nara ụgwọ ọrụ ha.
25 Mgbe otu afọ na ọnwa anọ gwụchara, ndị Ijipt niile hapụrụ ụmụ Izrel, ụmụ Izrel wee hapụ naanị ha ka ha na-arụ ọrụ ahụ.
26 Mgbe ndị Ijipt niile si n'ebe ụmụ Izrel nọ pụọ, ha laghachiri wee ghọọ ndị na-emegbu ha na ndị isi ha, ụfọdụ n'ime ha wee guzoro n'elu ụmụ Izrel dị ka ndị isi ọrụ, iji nata ihe niile ha nyere ha maka ụgwọ ọrụ ha.

27 Ndị Ijipt na-emekwa otu a ụmụ Izrel kwa ụbọchị, iji mekpaa ha ahụ n'ọrụ ha.
28 Ụmụ Izrel niile nọ naanị ha na-arụ ọrụ ahụ, ndị Ijipt anaghịkwa enye ụmụ Izrel ụgwọ ọrụ ọ bụla site n'oge ahụ gaa n'ihu.
29 Ma mgbe ụfọdụ n'ime ndị Izrel jụrụ ịrụ ọrụ n'ihi na a naghị enye ha ụgwọ ọrụ, ndị na-ana ha ego na ndị ohu Fero megburu ha, tiekwa ha ihe dị egwu, meekwa ka ha laghachi n'ike, soro ụmụnne ha rụọ ọrụ; otú a ka ndị Ijipt niile na-eme ụmụ Izrel ụbọchị niile.
30 Ụmụ Izrel niile tụrụ egwu nke ukwuu maka ndị Ijipt n'okwu a, ụmụ Izrel niile wee laghachi ma rụọ ọrụ naanị ha n'enweghị ụgwọ ọrụ.
31 Ụmụ Izrel wee wuo Pitọm na Rameses, ụmụ Izrel niile wee rụọ ọrụ ahụ, ụfọdụ na-akpụ brik, ụfọdụ na-ewukwa ihe, ụmụ Izrel wee wuo ma wusie ala Ijipt niile na mgbidi ya ike, ụmụ Izrel wee rụọ ọrụ ruo ọtụtụ afọ, ruo mgbe oge ruru mgbe Jehova chetara ha wee kpọpụta ha n'Ijipt.
32 Ma ụmụ Livaị esoghị ụmụnne ha bụ́ Izrel rụọ ọrụ ahụ, site na mbido ruo ụbọchị ha si Ijipt pụta.
33 N'ihi na ụmụ Livaị niile maara na ndị Ijipt agwaala ụmụ Izrel okwu ndị a niile n'aghụghọ, ya mere ụmụ Livaị jụrụ ịbịa ọrụ ahụ na ụmụnne ha.
34 Ma ndị Ijipt emeghị ka ụmụ Livaị rụọ ọrụ mgbe nke ahụ gasịrị, ebe ọ bụ na ha anọghị na ụmụnne ha na mbụ, ya mere ndị Ijipt hapụrụ ha.
35 Aka ndị Ijipt wee sie ike megide ụmụ Izrel n'ọrụ ahụ, ndị Ijipt wee mee ka ụmụ Izrel rụọ ọrụ ike.
36 Ndị Ijipt wee mee ka ndụ ụmụ Izrel dị ilu site n'ịrụsi ọrụ ike, n'ígwè na brik, nakwa n'ọrụ ubi niile.
37 Ụmụ Izrel wee kpọọ Melol eze Ijipt "Merọ, eze Ijipt," n'ihi na n'oge ya, ndị Ijipt na-eme ihe ọjọọ n'ụdị ọrụ dị iche iche.
38 Ha ji ike ha niile na-arụ ọrụ niile ndị Ijipt tinyere ụmụ Izrel n'ọrụ, iji mekpaa ụmụ Izrel ahụ, ma ka ha na-akpagbu ha, otú ahụ ka ha na-amụbawanye ma na-amụba, ndị Ijipt wee nwee mwute n'ihi ụmụ Izrel.

ISI nke 66

1 N'oge ahu ka Hedad nwa Bedad, bú eze Edom, nwuru, Samla, onye Mesreka, site n'ala umu Iru-anyanwu, we buru eze n'ọnọdu ya.
2 N'afọ nke iri na atọ nke ọchịchị Fero eze Ijipt, nke bụ afọ narị na iri abụọ na ise nke ụmụ Izrel na-agbadata Ijipt, Samla chịrị Edom afọ iri na asatọ.
3 Mgbe ọ chịrị, ọ kpọpụtara ndị agha ya ka ha gaa lụso Zefo nwa Elifaz na ụmụ Kitim ọgụ, n'ihi na ha lụsoro Angeas eze Afrịka agha, ha bibikwara ndị agha ya niile.
4 Ma ọ lụghị ya ọgụ, n'ihi na ụmụ Isọ gbochiri ya, na-asị, 'Ọ bụ nwanne ha nwoke.' Samla wee gee ntị n'olu ụmụ Isọ, wee laghachi na ndị agha ya niile gaa n'ala Idọm, ọ bụghịkwa ịlụso Zefo nwa Elifaz agha.
5 Fero, eze Ijipt, wee nụ okwu a, sị: “Samla, eze Edom, ekpebiela ịlụso ụmụ Kitim ọgụ, emesia ọ ga-abịa ibuso Ijipt agha.”
6 Ma mgbe ndị Ijipt nụrụ okwu a, ha mere ka ọrụ ha baa ụba nye ụmụ Izrel, ka ụmụ Izrel wee ghara ime ha dịka ha mere ha n'agha ha na ụmụ Isọ n'oge Hedad.
7 Ndị Ijipt wee sị ụmụ Izrel, Meenụ ngwa ngwa, rụọnụ ọrụ unu, rụchaa ọrụ unu, meekwa ka ala ahụ sie ike, ka ụmụ Isọ, bụ́ ụmụnne unu, ghara ịbịa buso anyị agha, n'ihi na n'ihi unu ka ha ga-abịa imegide anyị.
8 Ụmụ Izrel na-arụ ọrụ ndị Ijipt kwa ụbọchị, ndị Ijipt na-akpagbu ụmụ Izrel iji mee ka ha dị ala n'ala ahụ.
9 Ma dịka ndị Ijipt siri mee ka ọrụ ha na-arụ ụmụ Izrel bawanye ụba, otú ahụ ka ụmụ Izrel si baa ụba ma baa ụba, Ijipt dum wee jupụta na ụmụ Izrel.
10 Ma n'afọ nke narị na iri abụọ na ise nke Izrel na-agbada Ijipt, ndị Ijipt niile hụrụ na atụmatụ ha emezughị megide Izrel, kama na ha mụbara ma too, ala Ijipt na ala Goshen jupụtakwara na ụmụ Izrel.
11 Ndị okenye niile nke Ijipt na ndị amamihe ya wee bịa n'ihu eze, kpọọ isiala nye ya, nọdụ ala n'ihu ya.
12 Ndị okenye Ijipt niile na ndị amamihe ha wee sị eze, "Ka eze dị ndụ ruo mgbe ebighị ebi." I nyere anyị ndụmọdụ megide ụmụ Izrel, anyị mekwara ha dịka okwu eze si dị."
13 Ma dịka mmụba nke ọrụ si dị, otú ahụ ka ha na-amụba ma na-eto n'ala ahụ, lee, ala ahụ dum jupụtara na ha.
14 Ugbu a, onyenwe anyị na eze anyị, anya ndị Ijipt niile dị n'elu gị iji amamihe gị nye ha ndụmọdụ, ka ha wee merie Izrel ibibi ha, ma ọ bụ belata ha n'ala ahụ; eze wee zaa ha, sị: “Nyenụ unu ndụmọdụ n'okwu a ka anyị wee mara ihe anyị ga-eme ha.”
15 Otu onye ọrụ eze, otu n'ime ndị ndụmọdụ eze, aha ya bụ Job, onye si Mesopotemia, n'ala Uz, zara eze, sị:
16 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ka ọ nụrụ ndụmọdụ ohu ya; eze wee sị ya, Kwuo okwu.
17 Job wee kwuo okwu n'ihu eze, ndị isi, na n'ihu ndị okenye Ijipt niile, sị:
18 Lee ndụmọdụ eze nke o nyere n'oge gara aga gbasara ọrụ ụmụ Izrel dị ezigbo mma, ị gaghịkwa ewepụ ndị na-arụ ọrụ ruo mgbe ebighị ebi.
19 Ma nke a bụ ndụmọdụ e nyere unu iji belata ha, ọ bụrụ na ọ dị eze mma imekpa ha ahụ.
20 Lee, anyị na-atụ egwu agha ruo ogologo oge, anyị wee sị, Mgbe Izrel ga-amụ mkpụrụ n'ala ahụ, ha ga-achụpụ anyị n'ala ahụ ma ọ bụrụ na agha emee.
21 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ka iwu eze pụta, ka e dee ya n'iwu Ijipt nke a na-agaghị agbanwe agbanwe, na nwa nwoke ọ bụla a mụrụ nye ụmụ Izrel ga-awụsa ọbara ya n'ala.
22 Site n'ime nke a, mgbe ụmụ nwoke niile nke Izrel ga-anwụ, ihe ọjọọ nke agha ha ga-akwụsị; ka eze mee otú a ma ziga ndị inyom Hibru niile na-ele ime ma nye ha iwu n'okwu a ka ha mee ya; ihe ahụ wee dị eze na ndị isi mma, eze wee mee dịka okwu Job si dị.
23 Eze wee kpọọ ndị inyom Hibru na-ele ime, aha otu n'ime ha bụ Shefra, aha nke ọzọ bụ Pua.
24 Ndị inyom na-ele ime wee bịa n'ihu eze, guzoro n'ihu ya.
25 Eze wee sị ha, Mgbe unu na-arụ ọrụ ime ụmụ nwanyị Hibru, wee hụ ha n'elu oche, ọ bụrụ na ọ bụ nwa nwoke, unu ga-egbu ya, ma ọ bụrụ na ọ bụ nwa nwanyị, ọ ga-adị ndụ.
26 Ma ọ bụrụ na unu emeghị ihe a, m ga-agba unu na ụlọ unu niile ọkụ.
27 Ma ndị inyom na-ele ime tụrụ egwu Chineke, ha egeghịkwa eze Ijipt ntị ma ọ bụ n'okwu ya, mgbe ụmụ nwanyị Hibru mụụrụ nwa nwoke ma ọ bụ nwa nwanyị na-ele ime nwa, mgbe ahụ nwa nwanyị na-ele ime na-eme ihe

niile dị mkpa nye nwa ahụ wee hapụ ya ka ọ dị ndụ; otú a ka ndị inyom na-ele ime na-eme ụbọchị niile.
28 E wee kọọrọ eze ihe a, o wee ziga kpọọ ndị inyom na-ele ime, ọ wee sị ha, Gịnị mere unu ji mee ihe a wee zọpụta ụmụaka ndị ahụ?
29 Ndị inyom na-ele ime wee zaa, gwakwa eze okwu, sị:
30 Ka eze ghara iche na ụmụ nwanyị Hibru dị ka ụmụ nwanyị Ijipt, n'ihi na ụmụ Izrel niile dị mma, tupu nwa nwanyị na-ele ime abịarute ha, a ga-amụ ha, anyị onwe anyị bụkwa ndị ohu gị nwanyị, ruo ọtụtụ ụbọchị, ọ dịghị nwanyị Hibru mụrụ anyị, n'ihi na ụmụ nwanyị Hibru niile bụ ndị inyom na-ele ime, n'ihi na ha dị mma.
31 Fero we nu okwu-ha, kwere kwa ha n'okwu a, ndi-nle ime ahu we si n'ebe eze nọ pua, Chineke we meso ha ihe ọma, ndi Israel we ba uba, ha we ba uba nke-uku.

ISI nke 67

1 Otù nwoke n'ala Ijipt di, nke sitere na nkpuru Livai, aha-ya bu Amram, nwa Kehat, nwa Livai, nwa Israel.
2 Nwoke a wee gaa lụọ nwunye, aha ya bụ Jokebed, ada Livaị, nwanne nna ya, onye dị otu narị afọ na iri abụọ na isii, o wee bịakwute ya.
3 Nwanyị ahụ tụrụ ime wee mụọ nwa nwanyị, o wee kpọọ ya Miriam, n'ihi na n'oge ahụ, ndị Ijipt mere ihe ilu nye ụmụ Izrel.
4 O wee tụrụ ime ọzọ, mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Erọn, n'ihi na n'oge a tụrụ ime ya, Fero malitere ịwụfu ọbara ụmụ nwoke Izrel.
5 N'oge ahụ, Zefo nwa Elifaz nwa Isọ, eze Kitim, nwụrụ, Jeneas wee bụrụ eze n'ọnọdụ ya.
6 Oge Zefo chịrị ụmụ Kitim bụ afọ iri ise, ọ nwụrụ, e lie ya n'obodo Nabna n'ala Kitim.
7 Jeneas, otu n'ime ndị dike nke ụmụ Kitim, chịrị mgbe ọ nwụsịrị, ọ chịrịkwa afọ iri ise.
8 Ọ bụ mgbe eze Kitim nwụsịrị ka Belam nwa Beọ si n'ala Kitim gbapụ, o wee gaa Ijipt bịakwute Fero eze Ijipt.
9 Fero we nara ya nke-uku, n'ihi na ọ nụrụ banyere amamihe ya, o we nye ya onyinye, me ya ka ọ bụrụ onye ndụmọdụ, me kwa ka ọ baa uba.
10 Belam wee biri n'Ijipt, n'ihi nsọpụrụ ya na ndị isi niile nke eze, ndị isi ahụ wee bulie ya elu, n'ihi na ha niile chọrọ ịmụta amamihe ya.
11 N'afọ nke narị na iri atọ nke Izrel na-agbadata Ijipt, Fero rọrọ nrọ na ọ nọ ọdụ n'ocheeze eze ya, o wee welie anya ya elu hụ otu agadi nwoke ka ọ na-eguzo n'ihu ya, e nwekwara ihe e ji atụ̀ ihe n'aka agadi nwoke ahụ, ihe e ji atụ̀ ihe n'aka ndị ahịa.
12 Nwoke ochie ahụ wee were ihe e ji atụ̀ ihe ahụ kwụnye ha n'ihu Fero.
13 Nwoke ochie ahụ kpọọrọ ndị okenye niile nke Ijipt na ndị isi ya niile na ndị ukwu ya, o wee kee ha ọnụ ma tinye ha n'otu nha.
14 O wee were nwa ewu na-enye ara, tiye ya n'ihe e ji atụ̀ ihe nke ọzọ, nwa ewu ahụ wee tụgharịa uche karịa ihe niile.
15 Fero wee tụọ anya n'ọhụụ a dị egwu, ihe mere nwa okoro ahụ ji kwesị iche echiche banyere ihe niile, Fero wee teta, lee, ọ bụ nrọ.
16 Fero wee bilie n'isi ụtụtụ kpọọ ndị ohu ya niile wee kọọrọ ha nrọ ahụ, ndị ikom ahụ wee tụọ egwu nke ukwuu.
17 Eze wee sị ndị amamihe ya niile, Biko, kọwaa nrọ ahụ m rọrọ, ka m wee mara ya.
18 Belam nwa Beọ wee zaa eze, sị ya: “Nke a abụghị ihe ọzọ ma ọ bụghị nnukwu ihe ọjọọ ga-ebilite megide Ijipt n'oge ikpeazụ.”
19 N'ihi na a ga-amụ nwa nwoke nye Izrel, onye ga-ebibi Ijipt niile na ndị bi na ya, ma kpọpụta ụmụ Izrel n'Ijipt site n'aka dị ike.
20 Ugbu a, eze, mee atụmatụ maka okwu a, ka i wee bibie olileanya ụmụ Izrel na atụmanya ha, tupu ihe ọjọọ a apụta megide Ijipt.
21 Eze wee sị Belam, Gịnị ka anyị ga-eme Izrel? N'ezie, dịka ụzọ ụfọdụ si dị, anyị gbara ha izu na mbụ, anyị enweghịkwa ike imeri ha.
22 Ugbua, nyenụ onwe unu ndụmọdụ megide ha ka anyị wee merie ha.
23 Belam wee zaa eze, sị: “Biko, ziga kpọọ ndị ndụmọdụ gị abụọ, ka anyị wee hụ ihe ha na-adụ ọdụ gbasara okwu a, mgbe ahụkwa, ohu gị ga-ekwu okwu.”
24 Eze wee ziga kpọọ ndị ndụmọdụ ya abụọ bụ́ Reuel onye Midian na Job onye Uzaịt, ha wee bịa nọdụ ala n'ihu eze.
25 Eze wee sị ha, “Lee, unu abụọ anụwo nrọ m rọrọ, na nkọwa ya: ugbu a, gbaa mbọ, mara ma hụ ihe a ga-eme ụmụ Izrel, ka anyị wee merie ha, tupu ihe ọjọọ ha apụta megide anyị.”
26 Reuel, onye Midian, zara eze, si, Ka eze di ndu, ka eze di ndu rue mgbe ebighi ebi.
27 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ya hapụ ndị Hibru ka ha hapụ ha, ka o wee ghara ịdọtị aka ya megide ha.
28 N'ihi na ndị a bụ ndị Onyenwe anyị họọrọ n'oge ochie, wee nara dịka òkè nke ihe nketa ya site n'etiti mba nile nke ụwa na ndị eze nke ụwa; ònye nọ ebe ahụ nke setịpụrụ aka ya megide ha n'enweghị ntaramahụhụ, onye Chineke ha na-abọghị ọbọ?
29 N'ezie ị maara na mgbe Abraham gbadara Ijipt, Fero, eze Ijipt mbụ, hụrụ Sera nwunye ya, wee lụọ ya, n'ihi na Abraham sịrị, 'Ọ bụ nwanne m nwanyị,' n'ihi na ọ tụrụ egwu na ndị ikom Ijipt agaghị egbu ya n'ihi nwunye ya.'
30 Mgbe eze Ijipt kpọọrọ Sera, Chineke tiri ya na ezinụlọ ya ihe otiti dị ukwuu, ruo mgbe ọ kpọghachiri Abraham nwunye ya Sera, mgbe ahụ ka a gwọrọ ya.
31 Chineke wee taa Abimelek, onye Geraịt, eze ndị Filistia ahụhụ n'ihi Sera, nwunye Abraham, site n'ikpuchi afọ ime ọ bụla site na mmadụ ruo na anụmanụ.
32 Mgbe Chineke ha bịakwutere Abimelek n'ọhụụ n'abalị wee tụọ ya ụjọ ka o wee weghachitere Abraham Sera, onye ọ kpọọrọ, e mesịakwa, a tara ndị Gerar niile ahụhụ n'ihi Sera, Abraham wee kpee ekpere nye Chineke ya maka ha, o wee nara arịrịọ ya, o wee gwọọ ha.
33 Abimelek tụrụ egwu ihe ọjọọ a niile nke dakwasịrị ya na ndị ya, o wee laghachikwuru Abraham nwunye ya Sera, nye ya ọtụtụ onyinye.
34 O mekwara Aịzik otu a mgbe ọ chụpụrụ ya na Gera, Chineke mekwara ya ihe dị ebube, nke mere na mmiri niile dị na Gera kpọrọ nkụ, osisi ha anaghịkwa amị mkpụrụ.
35 Mgbe Abimelek onye Gera, ya na otu n'ime ndị enyi ya bụ Ahuzat, na Pikọl onyeisi ndị agha ya, bịakwutere ya, ha wee kpọọ isiala nye ya.
36 Ha wee rịọ ya ka ọ rịọọ ha arịrịọ, o wee kpeekuo Onyenwe anyị ekpere maka ha, Onyenwe anyị wee nabata arịrịọ ya, o wee gwọọ ha.

37 Jekọb, nwoke nkịtị, ka a napụtara site n'iguzosi ike n'ezi ihe ya n'aka nwanne ya nwoke bụ́ Isọ, na n'aka Laban, onye Siria, nwanne nne ya, onye chọrọ ndụ ya; otu a ka ọ si n'aka ndị eze Kenan niile, bụ́ ndị zukọrọ ọnụ megide ya na ụmụ ya ibibi ha, Onyenwe anyị wee napụta ha n'aka ha, nke mere ka ha tụgharịa ma tie ha ihe, n'ihi na ònye setipụtụworo aka ya megide ha n'enweghị ntaramahụhụ?
38 N'ezie Fero, nna nna gị, mere ka Josef nwa Jekọb dị elu karịa ndị isi niile nke ala Ijipt, mgbe ọ hụrụ amamihe ya, n'ihi na site n'amamihe ya, o mere ka ndị niile bi n'ala ahụ pụọ n'ụnwụ.
39 Mgbe nke a gasịrị, o nyere Jekọb na ụmụ ya iwu ka ha gbadata Ijipt, ka e wee napụta ala Ijipt na ala Goshen site n'ụnwụ.
40 Ugbua, ọ bụrụ na ọ dị gị mma, kwụsị ibibi ụmụ Izrel, mana ọ bụrụ na ọ bụghị uche gị ka ha biri n'Ijipt, zipụ ha n'ebe a, ka ha gaa n'ala Kenan, ala ebe ndị nna nna ha biri.
41 Mgbe Fero nụrụ okwu Jetro, iwe were ya nke ukwuu, nke mere na o biliri n'ihu eze n'ihere, wee gaa Midian, ala ya, ma were osisi Josef.
42 Eze wee sị Job, onye Uzaịt: Gịnị ka ị na-ekwu, gịnịkwa bụ ndụmọdụ gị gbasara ndị Hibru?
43 Job wee sị eze, Lee, ndị niile bi n'ala a dị n'aka gị, ka eze mee ihe ọ bụla dị ya mma.
44 Eze wee sị Belam, Gịnị ka ị ga-ekwu, Belam, gwa anyị okwu ka anyị wee nụ ya?
45 Belam wee sị eze, “N'ihe niile eze dụworo ọdụ megide ndị Hibru ka a ga-anapụta ha, eze agaghịkwa enwe ike imeri ha site n'ịdụmọdụ ọ bụla.”
46 N'ihi na ọ bụrụ na i chere na ị ga-eji ọkụ na-ere ere belata ha, ị gaghị enwe ike imeri ha, n'ihi na Chineke ha napụtara Abraham nna ha n'Ua nke ndị Kaldea; ọ bụrụkwa na i chere na ị ga-eji mma agha bibie ha, n'ezie a napụtara Aịzik nna ha na ya, e wee tinye otu ebule n'ọnọdụ ya.
47 Ma ọ bụrụ na ị chere na ị ga-ebelata ha site n'ọrụ siri ike na nke siri ike, ị gaghị enwe ike ọbụna n'ime nke a, n'ihi na nna ha Jekọb jere Leban ozi n'ụdị ọrụ siri ike niile, ọ gara nke ọma.
48 Ugbua, Eze, nụrụ okwu m, n'ihi na nke a bụ atụmatụ a ga-adụ ọdụ megide ha, nke ị ga-eji merie ha, nke ị na-ekwesịghịkwa ịpụ apụ.
49 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ka o nye iwu ka a tụba ụmụ ha niile a ga-amụ site taa gaa n'ihu n'ime mmiri, n'ihi na site na nke a ị nwere ike ihichapụ aha ha, n'ihi na a nwaghị ha ma ọ bụ nna ha n'ụzọ dị otu a.
50 Eze wee nụ okwu Belam, ihe ahụ wee dị eze na ndị isi mma, eze wee mee ihe dịka okwu Belam si dị.
51 Eze wee nye iwu ka e mee mkpọsa, meekwa iwu n'ala Ijipt dum, sị: “Nwa nwoke ọ bụla a mụrụ site taa gaa n'ihu, a ga-atụba ya n'ime mmiri.”
52 Fero we kpọ ndi-orù-ya nile òkù, si, Biko, ganu, chọgharia n'ala Goshen, ebe umu Israel nọ, hu kwa na agātubà nwa-nwoke ọ bula nke ndi Hibru muru n'osimiri ahu, ma unu gēme ka nwa-nwayi ọ bula di ndu.
53 Mgbe ụmụ Izrel nụrụ ihe a Fero nyere iwu ka a tụba ụmụ ha nwoke n'ime osimiri ahụ, ụfọdụ n'ime ndị ahụ kewapụrụ onwe ha n'etiti ndị nwunye ha, ndị ọzọ wee rapara n'ime ha.
54 Malite n'ụbọchị ahụ gawa, mgbe oge ịmụ nwa ruru ụmụ ndị inyom Izrel bụ́ ndị nọnyeere di ha, ha gara n'ọhịa ịmụ nwa n'ebe ahụ, ha wee mụọ ụmụ n'ọhịa, hapụ ụmụ ha n'ọhịa wee laghachi n'ụlọ.
55 Onyenwe anyị, onye ṅụrụ ndị nna nna ha iyi ime ka ha bawanye, zigara otu n'ime ndị mmụọ ozi ya nọ n'eluigwe ka ha saa nwa ọ bụla n'ime mmiri, tee ya mmanụ ma saa ya, tinyekwa nkume abụọ dị nro n'aka ya site n'otu n'ime ha nke ọ na-ara mmiri ara ehi na nke ọzọ site na mmanụ aṅụ, o wee mee ka ntutu isi ya tolite ruo n'ikpere ya, nke ọ ga-eji kpuchie onwe ya; iji kasie ya obi ma rapara na ya, site n'ọmịiko ya maka ya.
56 Mgbe Chineke nwere ọmịiko n'ebe ha nọ ma chọọ ka ha baa ụba n'elu ala ahụ, o nyere iwu ka ala ya nabata ha ka e chekwaa ha n'ime ya ruo mgbe ha toro, mgbe nke ahụ gasịrị, ala meghere ọnụ ya wee gbọpụta ha, ha wee si n'obodo ahụ pulite dị ka ahịhịa nke ala, na ahịhịa nke ọhịa, onye ọ bụla wee laghachi n'ezinụlọ ya na n'ụlọ nna ya, ha wee nọrọ n'etiti ha.
57 Ụmụ Izrel wee dị ka ahịhịa dị n'ọhịa n'elu ala, site n'amara Chineke nyere ha.
58 Ma mgbe ndị Ijipt niile hụrụ ihe a, ha wee pụọ, onye ọ bụla n'ime ha na ehi ya na mma agha ya, ha wee kọọ ya dịka mmadụ si akọ ala mgbe ọ na-agha mkpụrụ.
59 Mgbe ha na-akọ ubi, ha enweghị ike imerụ ụmụ ọhụrụ nke ụmụ Izrel ahụ, ndị mmadụ wee mụbaa ma na-amụba nke ukwuu.
60 Fero wee nye ndị ọrụ ya iwu ka ha gaa Goshen kwa ụbọchị ịchọ ụmụ ọhụrụ nke ụmụ Izrel.
61 Mgbe ha chọchara wee chọta otu, ha ji ike wepụta ya n'obi nne ya, tụba ya n'osimiri ahụ, mana ha hapụrụ nwa nwanyị ahụ na nne ya; otú a ka ndị Ijipt na-emere ụmụ Izrel ụbọchị niile.

ISI nke 68

1 N'oge ahụ ka mmụọ Chineke dị n'ahụ Miriam, nwa Amram, nwanne Eron, wee pụọ, buo amụma banyere ụlọ ahụ, sị: “Lee, a ga-amụ nwa nwoke site n'aka nna m na nne m n'oge a, ọ ga-azọpụtakwa Izrel n'aka Ijipt.”
2 Mgbe Amram nụrụ okwu ada ya, ọ gara kpọghachi nwunye ya n'ụlọ, mgbe ọ chụpụrụ ya n'oge Fero nyere iwu ka a tụba ụmụ nwoke niile nọ n'ụlọ Jekọb n'ime mmiri.
3 Amram we kuru Jokebed, nwunye-ya, afọ ato ka ọ chụpụsịrị ya, o we biakute ya, o we turu ime.
4 Mgbe ọnwa asaa gachara site n'afọ ime ya, ọ mụrụ nwa nwoke, ụlọ ahụ dum wee jupụta n'ihè dị ukwuu dị ka ìhè anyanwụ na ọnwa n'oge ha na-enwu.
5 Mgbe nwanyị ahụ hụrụ nwa ahụ na ọ dị mma ma dịkwa mma n'anya, o zoro ya n'ime ụlọ dị n'ime ruo ọnwa atọ.
6 N'oge ahụ, ndị Ijipt gbara izu igbu ndị Hibru niile nọ ebe ahụ.
7 Ụmụ nwanyị Ijipt wee gaa Goshen ebe ụmụ Izrel nọ, ha wee buru ụmụ ha n'ubu ha, ụmụ ha ndị na-enweghị ike ikwu okwu.
8 N'oge ahụ, mgbe ụmụ nwanyị Izrel mụrụ nwa, nwanyị ọ bụla zoro nwa ya nwoke n'ihu ndị Ijipt, ka ndị Ijipt wee ghara ịma mgbe ha mụrụ nwa, ka ha gharakwa ibibi ha n'ala ahụ.
9 Ụmụ nwanyị Ijipt wee bịa Goshen, ụmụ ha ndị na-anaghị ekwu okwu nọkwa n'ubu ha, mgbe otu nwaanyị Ijipt batara n'ụlọ otu nwaanyị Hibru, nwa ya nwoke malitere ịkwa ákwá.

10 Mgbe o tiri mkpu, nwa ahụ nke nọ n'ime ụlọ ahụ zara ya, ụmụ nwanyị Ijipt wee gaa kọọrọ ya n'ụlọ Fero.
11 Fero we ziga ndi-orù-ya ka ha chiri umu-ntakiri ahu, bụe ha: otú a ka ndi Ijipt mere umu-nwanyi Hibru ubọchi nile.
12 Ọ bụ n'oge ahụ, ihe dị ka ọnwa atọ site na mgbe Jokebed zoro nwa ya nwoke, ka a matara ihe a n'ụlọ Fero.
13 Nwanyị ahụ wee mee ngwa ngwa iburu nwa ya nwoke tupu ndị ọrụ nche abịa, o wee buru igbe osisi pine, tee ya ájá na pitch, tinyekwa nwa ahụ n'ime ya, o wee tinye ya n'ime osisi ndị dị n'akụkụ osimiri.
14 Nwanne ya nwanyị bụ́ Miriam guzoro n'ebe dị anya iji mara ihe a ga-eme ya, na ihe ga-eme okwu ya.
15 Chineke wee zipụ oké okpomọkụ n'ala Ijipt n'oge ahụ, nke mere ka anụ ahụ mmadụ dị ka anyanwụ dị n'akụkụ ya, o wee kpagbuo ndị Ijipt nke ukwuu.
16 Ndị Ijipt niile wee gbadaa ịsa ahụ n'osimiri ahụ, n'ihi okpomọkụ nke na-ere anụ ha ọkụ.
17 Bathia, ada Fero, wee gaa saa ahụ n'osimiri ahụ n'ihi okpomọkụ na-ere ere, ụmụ agbọghọ ya na-ejekwa ije n'akụkụ osimiri ahụ, tinyere ụmụ nwanyị Ijipt niile.
18 Bathia we welie anya-ya le osimiri ahu, ọ we hu ụgbọ ahu n'elu mmiri, o we ziga nwa-orù-ya ka o buru ya.
19 O meghere ya wee hụ nwatakịrị ahụ, lee nwa ahụ na-akwa ákwá, o wee nwee ọmịiko n'ebe ọ nọ, wee sị: Nke a bụ otu n'ime ụmụ Hibru.
20 Ụmụ nwanyị Ijipt niile ndị na-eje ije n'akụkụ osimiri chọrọ inye ya ara, ma ọ jụghị ara, n'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova, iji weghachi ya n'ara nne ya.
21 N'oge ahụ, Miriam, nwanne ya nwanyị, nọ n'etiti ụmụ nwanyị Ijipt n'akụkụ osimiri, ọ hụkwara ihe a, ọ wee sị ada Fero, “Ḿ ga-aga kpọtara nwa ara n'ime ụmụ nwanyị Hibru, ka o wee nye gị nwa ahụ ara?”
22 Ada Fero wee sị ya, “Gaa.” Nwa agbọghọ ahụ wee gaa kpọọ nne nwa ahụ.
23 Ada Fero wee sị Jokebed: “Kpọọrọ m nwa a ka ọ na-enye m ara, m ga-akwụ gị ụgwọ ọrụ gị, mkpụrụ ego ọlaọcha abụọ kwa ụbọchị.” Nwanyị ahụ wee kuru nwa ahụ wee nye ya ara.
24 Mgbe afọ abụọ gachara, nwa ahụ tolitere, ọ kpọọrọ ya gaa n'ebe ada Fero nọ, ọ wee bụrụ nwa ya nwoke, ọ kpọkwara aha ya Mozis, n'ihi na ọ sịrị, N'ihi na m dọpụtara ya na mmiri.
25 Amram nna ya wee kpọọ ya Chaba, n'ihi na ọ sịrị, Ọ bụ ya ka o ji soro nwunye ya kpakọrịta, onye ọ chụpụrụ.
26 Jokebed nne ya wee kpọọ aha ya Jekuthiel, sị: “N’ihi na, ka m tụrụ anya ya n’aka Onye Pụrụ Ime Ihe Niile, Chineke wee weghachi ya nye m.”
27 Miriam, nwanne ya nwanyị, wee kpọọ ya Jered, n'ihi na ọ gbadatara n'azụ ya ruo n'osimiri ahụ iji mara ihe ga-eme na njedebe ya.
28 Erọn nwanne ya nwoke wee kpọọ ya Abi Zanọk, sị: “Nna m hapụrụ nne m wee laghachikwuru ya n'ihi ya.”
29 Kehat, nna Amram, wee kpọọ ya Abigdọ, n'ihi na ọ bụ n'ihi ya ka Chineke rụziri mgbawa nke ụlọ Jekọb, nke mere na ha enweghịzi ike ịtụba ụmụ nwoke ha n'ime mmiri.
30 Onye na-azụ ha wee kpọọ ya Abi Soko, sị: “N'ụlọikwuu ya ka e zoro ya ruo ọnwa atọ, n'ihi ụmụ Ham.”
31 Israel nile we kpọ aha-ya Shemaia, nwa Netanel: n'ihi na ha siri, N'oge ya ka Chineke nuru mkpu-ọku-ha, we naputa ha n'aka ndi nēmebụ ha.
32 Mozis nọ n'ụlọ Fero, ọ bụkwa nwa ya nwoke ka ọ bụ nye Bathia, nwa Fero, Mozis tolitere n'etiti ụmụ eze.

ISI nke 69

1 Eze Edom we nwua n'ubọchi ahu, n'arọ nke-iri-na-asatọ nke ọbubu-eze-ya, elìe ya n'ulo uku ya nke o wuru nye onwe-ya ka ọ buru ebe obibi eze n'ala Edom.
2 Ụmụ Isọ wee ziga Petọ, nke dị n'akụkụ Osimiri, ha wee si n'ebe ahụ kpọta otu nwa okorobịa mara mma nke nwere anya mara mma, onye aha ya bụ Sọl, ha wee mee ya eze n'ọnọdụ Samla.
3 Sọlu chịkwara ụmụ Isọ niile n'ala Idọm ruo afọ iri anọ.
4 Mgbe Fero eze Ijipt hụrụ na ndụmọdụ ahụ Belam nyere ụmụ Izrel emezughị, kama na ha ka na-amụ mkpụrụ, na-amụba, na-amụbakwa n'ala Ijipt dum,
5 Fero wee nye iwu n'oge ahụ ka a kpọsaa ozi n'ofe Ijipt nye ụmụ Izrel, sị, "Onye ọ bụla agaghị eweda ọrụ ọ bụla n'ụbọchị ya."
6 Ma nwoke ahụ a ga-ahụ na ọ dara ogbenye n'ọrụ ya nke ọ na-arụ kwa ụbọchị, ma ọ bụ n'ígwè ma ọ bụ n'ígwè brik, a ga-etinye nwa ya nwoke nke ikpeazụ n'ọnọdụ ha.
7 Ọrụ Ijipt siri ike n'ahụ ụmụ Izrel n'oge ahụ, ma lee, ọ bụrụ na otu brik adighị n'ọrụ kwa ụbọchị nke onye ọ bụla, ndị Ijipt napụrụ nne ya nwa okorobịa nke ikpeazụ ya n'ike, ma tinye ya n'ụlọ ahụ n'ọnọdụ brik nke nna ya hapụrụ.
8 Ndị Ijipt na-eme otu a kwa ụbọchị nye ụmụ Izrel niile, ụbọchị niile ruo ogologo oge.
9 Ma ebo Livaị anọghị n'oge ahụ soro ụmụ Izrel bụ́ ụmụnne ha rụọ ọrụ, site na mbụ, n'ihi na ụmụ Livaị maara aghụghọ nke ndị Ijipt nke ha ji mee ihe megide ụmụ Izrel na mbụ.

ISI nke 70

1 N'afọ nke atọ site n'ọmụmụ Mozis, Fero nọdụrụ ala n'oriri, Alparanith, eze nwanyị nọdụrụ n'aka nri ya, Bathia nọdụrụ n'aka ekpe ya, nwa okorobịa ahụ Mozis dina n'obi ya, Belam nwa Beọ na ụmụ ya abụọ, na ndị isi niile nke alaeze ahụ nọdụrụ ala n'ihu eze.
2 Nwa okorobịa ahụ wee gbatịa aka ya n'isi eze, wepụ okpu eze ahụ n'isi ya wee tụkwasị ya n'isi ya.
3 Mgbe eze na ndị isi hụrụ ọrụ nwa okorobịa ahụ rụrụ, eze na ndị isi ahụ tụrụ egwu, otu nwoke wee gosi onye agbata obi ya ihe ijuanya.
4 Eze wee sị ndị isi nọ n'ihu ya nọdụrụ ala na tebụl, Gịnị ka unu na-ekwu, gịnịkwa ka unu na-ekwu, unu ndị isi, n'okwu a, gịnịkwa ka a ga-ekpe nwa okorobịa ahụ ikpe maka ihe a mere?
5 Belam nwa Beọa, onye dibịa afa, wee zaa n'ihu eze na ndị isi, sị: “Cheta nrọ ahụ ị rọrọ ọtụtụ ụbọchị kemgbe ahụ, na ihe ohu gị kọwara gị.”
6 Ya mere, nke a bụ nwa nwoke sitere n'ụmụ Hibru, onye mmụọ Chineke dị n'ime ya, ka onyenwe m eze ghara iche na nwa okorobịa a mere ihe a n'amaghị ama.
7 N'ihi na ọ bụ nwa okorobịa Hibru, amamihe na nghọta dịkwa n'aka ya, ọ bụ ezie na ọ ka bụ nwata, o ji amamihe mee nke a wee họrọ alaeze Ijipt nye onwe ya.
8 N'ihi na nke a bụ ụzọ ndị Hibru niile si aghọgbu ndị eze na ndị isi ha, ime ihe ndị a niile n'ụzọ aghụghọ, iji mee ka ndị eze ụwa na ndị ikom ha maa jijiji.

9 N'ezie, ị maara na Abraham nna ha mere otu a, onye ghọgburu ndị agha Nimrọd eze Babel na Abimelek eze Gerar, nakwa na o nwetara ala nke ụmụ Het na alaeze niile nke Kenan.
10 Nakwa na ọ rịdata Ijipt wee kwuo maka Sera nwunye ya, sị, ọ bụ nwanne m nwanyị, iji duhie Ijipt na eze ya.
11 Aịzik nwa ya nwoke mekwara otú ahụ mgbe ọ gara Gera wee biri n'ebe ahụ, ike ya wee merie ndị agha Abimelek, bụ́ eze ndị Filistia.
12 O chekwara echiche ime ka alaeze ndị Filistia daa mbà, site n'ikwu na nwunye ya bụ Rebeka bụ nwanne ya nwanyị.
13 Jekọb ghọgburu nwanne ya nwoke, wee nara ya ihe ruuru ya dịka ọkpara na ngọzi ya.
14 O wee gaa Padan-eram n'ụlọ Leban, nwanne nne ya, wee jiri aghụghọ chịkọta nwa ya nwanyị, anụ ụlọ ya, na ihe niile o nwere, wee gbapụ, laghachi n'ala Kenan, bịakwute nna ya.
15 Ụmụ ya ndị nwoke rere nwanne ha nwoke bụ́ Josef, onye gbadara Ijipt wee bụrụ ohu, e wee tinye ya n'ụlọ mkpọrọ ruo afọ iri na abụọ.
16 Ruo mgbe Fero mbụ rọrọ nrọ, wee chụpụ ya n'ụlọ mkpọrọ, ma mee ka ọ dị elu karịa ndị isi niile nọ n'Ijipt n'ihi na ọ kọwara nrọ ya nye ya.
17 Mgbe Chineke mere ka ụnwụ daa n'ala ahụ, o zigara ozi kpọta nna ya na ụmụnne ya niile, na ezinụlọ nna ya dum, ma kwado ha n'enweghị ọnụ ahịa ma ọ bụ ụgwọ ọrụ, wee zụta ndị Ijipt ka ha bụrụ ndị ohu.
18 Ma ugbua, onyenwe m eze, lee, nwa a ebiliwo n'ọnọdụ ha n'Ijipt, ime dịka omume ha si dị, na ime ihe ọchị n'etiti eze niile, onyeisi na onyeikpe niile.
19 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ka anyị wụsa ọbara ya n'ala, ka o wee ghara itolite ma napụ ọchịchị n'aka gị, olileanya Ijipt ga-alakwa n'iyi mgbe ọ chịchara.
20 Belam wee sị eze: “Ka anyị kpọọkwa ndị ikpe Ijipt niile na ndị amamihe ya, ka anyị mara ma ọ bụrụ na ikpe ọnwụ dịịrị nwa okorobịa a dịka i kwuru, anyị ga-egbukwa ya.”
21 Fero wee ziga kpọọ ndị amamihe niile nke Ijipt, ha wee bịa n'ihu eze, mmụọ ozi Jehova wee bịa n'etiti ha, ọ dịkwa ka otu n'ime ndị amamihe nke Ijipt.
22 Eze wee sị ndị amamihe ahụ, “N’ezie unu anụla ihe nwa okorobịa Hibru a nke nọ n’ụlọ ahụ mere, otú a ka Belam kpekwara ikpe n’okwu a.”
23 Ugbua, kpeenụ ikpe ma hụ ihe ga-esi n'aka nwa okorobịa ahụ pụta maka ihe o mere.
24 Mmụọ ozi ahụ, nke yiri otu n'ime ndị amamihe Fero, zara, kwuokwa ihe ndị a n'ihu ndị amamihe Ijipt niile na n'ihu eze na ndị isi.
25 Ọ bụrụ na ọ dị eze mma, ka eze ziga ndị ikom ka ha wetara ya nkume onyx na icheku ọkụ, ma tinye ha n'ihu nwa ahụ, ọ bụrụkwa na nwa ahụ agbatịa aka ya were nkume onyx, anyị ga-ama na nwa okorobịa ahụ ejiri amamihe mee ihe niile o mere, anyị ga-egbukwa ya.
26 Ma ọ bụrụ na o setịpụ aka ya n'elu nkume ahụ, anyị ga-ama na ọ bụghị n'amaghị ama ka o mere ihe a, ọ ga-adịkwa ndụ.
27 Ihe ahụ wee dị mma n'anya eze na ndị isi, eze wee mee dịka mmụọ ozi Jehova si kwuo.
28 Eze wee nye iwu ka e weta nkume onyx na nkume ọkụ ma tinye ha n'ihu Mozis.
29 Ha wee debe nwa okorobịa ahụ n'ihu ha, nwa okorobịa ahụ wee gbalịa ịgbatị aka ya n'elu nkume onyx, mana mmụọ ozi nke Onyenwe anyị jidere aka ya wee tinye ya n'elu nkume ahụ, nkume ahụ wee gwụ n'aka ya, o wee bulie ya elu tinye ya n'ọnụ ya, ma gbaa akụkụ egbugbere ọnụ ya na akụkụ nke ire ya ọkụ, ọnụ na ire ya wee dị arọ n'ọnụ na ire.
30 Mgbe eze na ndị isi hụrụ nke a, ha matara na Mozis emeghị ihe n'amamihe n'iwepụ okpu eze ahụ n'isi ya.
31 Eze na ndị isi ya wee kwụsị igbu nwatakịrị ahụ, Mozis wee nọrọ n'ụlọ Fero, na-etolite, Jehova nọnyekwaara ya.
32 Mgbe nwa okorobịa ahụ nọ n'ụlọ eze, ọ yi uwe odo odo, o wee too n'etiti ụmụ eze.
33 Mgbe Mozis tolitere n'ụlọ eze, Bathia, ada Fero, weere ya dị ka nwa nwoke, ezinụlọ Fero niile wee sọpụrụ ya, ndị Ijipt niile wee tụọ egwu ya.
34 Ọ na-apụ kwa ụbọchị wee na-abata n'ala Goshen, ebe ụmụnne ya bụ́ ụmụ Izrel nọ, Mozis wee na-ahụ ha kwa ụbọchị n'obere ume na nrụsi ọrụ ike.
35 Mozis wee jụọ ha, sị: “Gịnị mere a na-arụrụ unu ọrụ a kwa ụbọchị?”
36 Ha wee kọọrọ ya ihe niile dakwasịrị ha, na iwu niile Fero nyere ha tupu a mụọ ya.
37 Ha wee kọọrọ ya atụmatụ niile Belam nwa Beọ kpara megide ha, nakwa ihe o dụkwara ya ọdụ ka o gbuo ya mgbe o wepụrụ okpueze eze n'isi ya.
38 Mgbe Mozis nụrụ ihe ndị a, iwe ya dị ọkụ megide Belam, ọ chọkwara igbu ya, o wee na-eche ya nche kwa ụbọchị.
39 Belam wee tụọ egwu Mozis, ya na ụmụ ya abụọ wee bilie pụọ n'Ijipt, ha wee gbapụ ma napụta mkpụrụ obi ha wee buru onwe ha gaa n'ala Kush gaa n'ebe Kikianus, eze Kush nọ.
40 Ma Mozis nọ n'ụlọ eze mgbe ọ na-apụ ma na-abata, Jehova mere ka ọ nwee ihu ọma n'anya Fero, na n'anya ndị ohu ya niile, na n'anya ndị Ijipt niile, ha wee hụ Mozis n'anya nke ukwuu.
41 Ụbọchị wee ruo mgbe Mozis gara Goshen ịhụ ụmụnne ya, mgbe ọ hụrụ ụmụ Izrel n'ibu arọ ha na ọrụ siri ike ha, o wee wute Mozis n'ihi ha.
42 Mozis wee laghachi Ijipt, bata n'ụlọ Fero, bịakwa n'ihu eze, Mozis wee kpọọ isiala n'ihu eze.
43 Mozis wee sị Fero, “Biko, onyenwe m, abịara m ịchọ obere arịrịọ n'aka gị, ahapụla ihu m n'efu.” Fero wee sị ya, “Kwuo okwu.”
44 Mozis wee sị Fero: “Ka e nye ndị ohu gị bụ́ ụmụ Izrel ndị bi na Goshen otu ụbọchị ka ha zuru ike n'ọrụ ha.”
45 Eze wee zaa Mozis, sị: “Lee, ebuliwo m ihu gị elu n'ihe a imezu arịrịọ gị.”
46 Fero wee nye iwu ka e mee mkpọsa n'ofe Ijipt na Goshen, sị:
47 Nke a bụ ihe eze kwuru nye unu, ụmụ Izrel niile, ka unu ga-arụ ọrụ unu na ọrụ unu ruo ụbọchị isii, mana n'ụbọchị nke asaa unu ga-ezu ike, unu agaghịkwa arụ ọrụ ọ bụla tupu oge eruo. Otú a ka unu ga-eme ụbọchị niile, dịka eze na Mozis nwa Batia nyere iwu.
48 Moses ṅụrịrị ọṅụ n'ihe a eze nyere ya, ụmụ Izrel niile wee mee dịka Mozis nyere ha iwu.
49 N'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova nye ụmụ Izrel, n'ihi na Jehova amalitela icheta ụmụ Izrel ịzọpụta ha n'ihi ndị nna ha.
50 Jehova nọnyeere Mozis, aha ya wee gbasaa n'Ijipt dum.

51 Mozis wee bụrụ onye ukwu n'anya ndị Ijipt niile na n'anya ụmụ Izrel niile, na-achọ ọdịmma ndị ya bụ́ Izrel ma na-agwa eze okwu udo gbasara ha.

ISI nke 71

1 Mgbe Mozis dị afọ iri na asatọ, ọ chọrọ ịhụ nna ya na nne ya, o wee gaa Goshen, mgbe Mozis bịarutere Goshen, ọ bịarutere ebe ụmụ Izrel na-arụ ọrụ, o wee hụ ibu arọ ha, o wee hụ otu onye Ijipt ka ọ na-eti otu n'ime ụmụnne ya ndị Hibru ihe.
2 Mgbe nwoke ahụ e tiri ihe hụrụ Mozis, ọ gbara ọsọ bịakwute ya maka enyemaka, n'ihi na nwoke ahụ bụ onye a na-asọpụrụ nke ukwuu n'ụlọ Fero, ọ sị ya, Onye nwe m lekọta m, onye Ijipt a bịara n'ụlọ m n'abalị, kee m agbụ, wee bịakwute nwunye m n'ihu m, ugbu a ọ na-achọ iwepụ ndụ m.
3 Mgbe Mozis nụrụ ihe ọjọọ a, iwe ya dị ọkụ megide onye Ijipt ahụ, o wee tụgharịa n'akụkụ a na nke ọzọ, ma mgbe ọ hụrụ na ọ dighị onye nọ ebe ahụ, o tiri onye Ijipt ahụ ma zoo ya n'ájá, wee napụta onye Hibru ahụ n'aka onye tiri ya ihe.
4 Na Hebrini no kɔɔ ne fie, na Mose san kɔɔ ne fie, na ɔsan baa ne fie.
5 Mgbe nwoke ahụ lọtara, o chere echiche ịjụ nwunye ya, n'ihi na ọ dighị mma n'ụlọ Jekọb, ka nwoke ọ bụla bịakwute nwunye ya mgbe e meruchara ya ahụ.
6 Nwanyị ahụ wee gaa kọọrọ ụmụnne ya ndị nwoke, ụmụnne nwanyị ahụ wee chọọ igbu ya, o wee gbapụ n'ụlọ ya wee gbapụ.
7 N'ụbọchị nke abụọ, Mozis gara hụ ụmụnne ya, hụkwa, lee mmadụ abụọ na-ese okwu, o wee sị onye ajọ omume ahụ: Gịnị mere i ji tie onye agbata obi gị ihe?
8 Ọ zara ya, sị ya, “Ònye mere gị onyeisi na onyeikpe n’elu anyị? Ị chere na ị ga-egbu m dịka i gburu onye Ijipt?” Mozis wee tụọ egwu, ọ wee sị, “N’ezie, a maara ihe a nke ọma?”
9 Fero nụrụ okwu a, o wee nye iwu ka e gbuo Mozis, Chineke wee ziga mmụọ ozi ya, o wee gosi Fero dị ka onyeisi ndị nche.
10 Ma mmụọ ozi Jehova napụtara mma agha ahụ n'aka onyeisi ndị nche wee were ya chụpụ isi ya, n'ihi na onyinyo onyeisi ndị nche ahụ gbanwere ka ọ dị ka Mozis.
11 Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị wee jide aka nri Mozis wee kpọpụta ya n'Ijipt, wee kpọpụta ya n'èzí ókèala Ijipt, njem ụbọchị iri anọ.
12 Erọn, nwanne ya nwoke, naanị ya, ka o biri n'ala Ijipt, o wee buru amụma nye ụmụ Izrel, sị:
13 Otú a ka Onyenwe anyị Chineke nke nna nna unu hà kwuru, sị, “Tụfuo onye ọ bụla ihe arụ nke anya ya, unu ejikwala arụsị Ijipt merụọ onwe unu.”
14 Ụmụ Izrel nupụụrụ isi ma jụ ige Erọn ntị n'oge ahụ.
15 Jehova wee chee echiche ibibi ha, ma ọ bụrụ na ọ bụghị na Jehova echetaghị ọgbụgba ndụ ya na Abraham, Aịsak na Jekọb gbara.
16 N'oge ahụ, aka Fero nọgidere na-esi ike megide ụmụ Izrel, o wee na-emegbu ha ma na-emegbu ha ruo mgbe Chineke zigara ha okwu ya ma lekọta ha.

ISI nke 72

1 Ọ bụ n'oge ahụ ka agha dị ukwuu dị n'etiti ụmụ Kush na ụmụ ọwụwa anyanwụ na Siria, ha wee nupụ isi megide eze Kush onye ha nọ n'aka ya.
2 Eze Kikianus nke Kush wee pụọ, ya na ụmụ Kush niile, ndị dị ọtụtụ dị ka ájá, o wee gaa ịlụso Siria na ụmụ ọwụwa anyanwụ agha, ka o mee ka ha nọrọ n'okpuru ọchịchị.
3 Mgbe Kikianus pụrụ, ọ hapụrụ Belam, onye dibịa afa, ya na ụmụ ya abụọ, ka ha chebe obodo ahụ, nakwa ndị kacha nta n'ime ndị bi n'ala ahụ.
4 Ya mere, Kikianus gara Aram na ụmụ ọwụwa anyanwụ, o wee lụso ha ọgụ ma merie ha, ha niile wee daa n'ala merụrụ ahụ n'ihu Kikianus na ndị ya.
5 O wee dọta ọtụtụ n'ime ha n'agha, o wee mee ka ha nọrọ n'okpuru ọchịchị dịka ọ dị na mbụ, o wee maa ụlọikwuu n'ala ha iji nara ụtụ isi n'aka ha dịka ọ dị na mbụ.
6 Ma Belam nwa Beọ, mgbe eze Kush hapụrụ ya iche obodo ahụ na ndị ogbenye bi n'obodo ahụ nche, o biliri wee gwa ndị ala ahụ ka ha nupụ isi megide eze Kikianus, ka ha ghara ikwe ka ọ bata n'obodo ahụ mgbe ọ ga-alọta.
7 Ndị ala ahụ wee gee ya ntị, ha wee ṅụọrọ ya iyi, meekwa ya eze n'isi ha, meekwa ụmụ ya abụọ ka ha bụrụ ndị isi agha.
8 Ha wee bilie ma wulite mgbidi obodo ahụ n'akụkụ abụọ ya, ha wee wuo ụlọ siri ike nke ukwuu.
9 N'akụkụ nke atọ ha gwukwara olulu mmiri na-enweghị ọnụọgụgụ, n'etiti obodo ahụ na osimiri ahụ nke gbara ala Kush dum gburugburu, ha wee mee ka mmiri osimiri ahụ gbawaa ebe ahụ.
10 N'akụkụ nke anọ, ha chịkọtara ọtụtụ agwọ site na anwansi na anwansi ha, ha wee wusie obodo ahụ ike ma biri na ya, ọ dighịkwa onye ọ bụla na-apụ ma ọ bụ na-abata n'ihu ha.
11 Kikianus wee lụọ ọgụ megide Aram na ụmụ ọwụwa anyanwụ, o wee merie ha dịka ọ dị na mbụ, ha wee nye ya ụtụ isi ha na-emebu, o wee lawa laghachi n'ala ya.
12 Mgbe Kikianus, eze Kush, bịarutere obodo ya na ndị isi agha niile so ya, ha weliri anya ha elu wee hụ na e wulitere mgbidi obodo ahụ ma bulie ya elu nke ukwuu, ya mere ihe a tụrụ ndị ikom ahụ n'anya.
13 Ha wee sị ibe ha, “Ọ bụ n'ihi na ha hụrụ na anyị na-egbu oge n'agha, ma tụọ egwu nke ukwuu n'ihi anyị, ha mere ihe a ma wulite mgbidi obodo ma wusie ha ike ka ndị eze Kenan ghara ịbịa buso ha agha.”
14 Eze na ndị agha ahụ wee bịaruo nso n'ọnụ ụzọ obodo ahụ, ha lere anya elu, hụ na emechiri ọnụ ụzọ ámá niile nke obodo ahụ, ha wee kpọọ ndị nche ahụ òkù, sị: “Megheere anyị ụzọ, ka anyị wee banye n'obodo ahụ.”
15 Ma ndị nche jụrụ imeghere ha ụzọ dịka Belam, onye dibịa afa, eze ha, si kwuo, ha ekweghi ka ha bata n'obodo ha.
16 Ha wee malite ịlụso ha agha n'ihu ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, otu narị na iri atọ ndị agha nọ na Kikianus dara n'ụbọchị ahụ.
17 N'echi ya, ha gara n'ihu ịlụ ọgụ, ha wee lụọ ọgụ n'akụkụ osimiri ahụ; ha gbalịrị ịgafe mana ha enweghị ike, ya mere ụfọdụ n'ime ha mikpuru n'olulu ndị ahụ wee nwụọ.
18 Eze wee nye ha iwu ka ha gbutuo osisi iji mee ihe e ji ebu ihe, ka ha wee gaa ebe ahụ, ha wee mee otú ahụ.
19 Mgbe ha rutere n'ebe olulu mmiri ahụ dị, mmiri ahụ gbara igwe ihe gburugburu, narị mmadụ abụọ nọ n'elu ụgbọ mmiri iri wee rie.

20 N'ụbọchị nke atọ, ha bịara ịlụ ọgụ n'akụkụ ebe agwọ ndị ahụ nọ, mana ha enweghị ike ịbịaru nso ebe ahụ, n'ihi na agwọ ndị ahụ gburu otu narị mmadụ na iri asaa n'ime ha, ha kwụsịkwara ịlụso Kush ọgụ, ha nọchibidoro Kush ruo afọ itoolu, ọ dịghị onye pụtara ma ọ bụ bata.
21 N'oge ahụ agha na nnọchibido ahụ megide ndị Kush, Mozis gbapụrụ n'Ijipt n'ihi Fero onye chọrọ igbu ya maka igbu onye Ijipt ahụ.
22 Ma Mozis dị afọ iri na asatọ mgbe ọ gbapụrụ n'Ijipt site n'ihu Fero, ọ gbapụrụ wee gbaga n'ọmụma ụlọikwuu Kikianus, bụ́ nke nọ na-agba Kush gburugburu n'oge ahụ.
23 Mozis nọrọ afọ itoolu n'ọmụma agha nke Kikianus eze Kush, oge niile ha gbara Kush gburugburu, Mozis wee pụọ ma soro ha bata.
24 Eze na ndị isi na ndị agha niile hụrụ Mozis n'anya, n'ihi na ọ dị ukwuu ma kwesị ekwesị, ogologo ya dị ka ọdụm dị ebube, ihu ya dị ka anyanwụ, ike ya dịkwa ka ọdụm, ọ bụkwa onye ndụmọdụ eze.
25 Mgbe afọ itoolu gachara, ọrịa Kikianus dara, ọrịa ya wee merie ya, ọ nwụrụ n'ụbọchị nke asaa.
26 Ndị ohu ya wee gbue ozu ya, buru ya gaa lie ya n'ihu ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ n'ebe ugwu nke ala Ijipt.
27 Ha wee wuo ụlọ mara mma nke siri ike ma dị elu n'elu ya, ha wee tinye nnukwu nkume n'okpuru ya.
28 Ndị odeakwụkwọ eze wee kpụọ ike niile nke eze ha bụ́ Kikianus, na agha niile o lụrụ n'elu nkume ndị ahụ, lee, e dere ha n'ebe ahụ taa.
29 Ma mgbe Kikianus, eze Kush nwụsịrị, o wutere ndị ikom ya na ndị agha ya nke ukwuu n'ihi agha ahụ.
30 Ha wee sị ibe ha, “Nyenụ anyị ndụmọdụ ihe anyị ga-eme n'oge a, ebe anyị biri n'ọzara afọ itoolu site n'ebe obibi anyị dị.”
31 Ọ bụrụ na anyị asị na anyị ga-alụso obodo ahụ ọgụ, ọtụtụ n'ime anyị ga-ada n'ọnyà ma ọ bụ nwụọ, ọ bụrụkwa na anyị anọgide ebe a n'ime mwakpo ahụ, anyị ga-anwụkwa.
32 N'ihi na ugbu a, ndị eze Siria niile na ụmụ ọwụwa anyanwụ ga-anụ na eze anyị anwụọla, ha ga-awakpokwa anyị na mberede n'ụzọ iro, ha ga-alụsokwa anyị ọgụ ma hapụ anyị ka anyị fọdụ.
33 Ugbu a, ka anyị gaa mee eze ga-achị anyị, ka anyị nọrọ n'ime nnọchibido ahụ ruo mgbe a ga-enyefe obodo ahụ n'aka anyị.
34 Ha chọkwara ịhọrọ otu nwoke n'ime ndị agha Kikianus eze n'ụbọchị ahụ, ha ahụghịkwa ihe ọ bụla ha họọrọ dịka Mozis ga-achị ha.
35 Ha wee mee ngwa ngwa yipụ uwe ha, onye ọ bụla tụfuo ha n'ala, ha wee kpụọ nnukwu mkpọmkpọ wee tinye Mozis n'elu ya.
36 Ha wee bilie fụọ opi, tie mkpu n'ihu ya, sị: “Eze dị ndụ, eze dị ndụ!”
37 Ndị mmadụ niile na ndị isi niile ṅụụrụ ya iyi inye ya nwunye Adọnaịja, nwunye Kikianọs, eze nwanyị Kush, ka ọ bụrụ nwunye ya, ha wee mee Mozis eze n'isi ha n'ụbọchị ahụ.
38 Ndị Kush niile kpọsara n'ụbọchị ahụ, sị: Onye ọ bụla ga-enye Mozis ihe n'ime ihe dị n'aka ya.
39 Ha wee gbasaa otu ákwà n'elu mkpọmkpọ ahụ, onye ọ bụla wee tụba ihe n'ime ya, otu mgbaaka ọlaedo, nke ọzọ otu mkpụrụ ego.
40 Ụmụ Kush tụkwara Mozis nkume onyx, bdellium, pearl na mabụl n'elu obo ahụ, tinyekwara ọlaọcha na ọlaedo n'ọtụtụ dị ukwuu.
41 Mozis wee were ọlaọcha na ọlaedo niile, ihe niile, na nkume bdellium na nkume onyx, nke ụmụ Kush niile nyere ya, o wee tinye ha n'ime akụ̀ ya.
42 Mozis chịrị ụmụ Kush n'ụbọchị ahụ, n'ọnọdụ Kikianus eze Kush.

ISI nke 73

1 N'afọ nke iri ise na ise nke ọchịchị Fero eze Ijipt, nke bụ n'afọ nke narị na iri ise na asaa nke ụmụ Izrel na-arịda Ijipt, Mozis chịrị na Kush.
2 Mozis dị afọ iri abụọ na asaa mgbe ọ malitere ịchị Kush, ọ chịrịkwa afọ iri anọ.
3 Jehova wee nye Mozis amara na amara n'anya ụmụ Kush niile, ụmụ Kush hụkwara ya n'anya nke ukwuu, nke mere na Jehova na mmadụ hụrụ Mozis n'anya.
4 N'ụbọchị nke asaa nke ọchịchị ya, ụmụ Kush niile zukọtara wee bịa n'ihu Mozis ma kpọọ isiala nye ya.
5 Ụmụntakịrị niile wee gwakọta ọnụ n'ihu eze, sị: “Nye anyị ndụmọdụ ka anyị hụ ihe a ga-eme obodo a.”
6 N'ihi na afọ itoolu ugbu a ka anyị nọ na-agbachi obodo ahụ gburugburu, anyị ahụbeghịkwa ụmụ anyị na nwunye anyị.
7 Eze wee zaa ha, sị: “Ọ bụrụ na unu ege ntị n'olu m n'ihe niile m ga-enye unu n'iwu, Jehova ga-enyefe obodo ahụ n'aka anyị, anyị ga-emerikwa ya.”
8 N'ihi na ọ bụrụ na anyị alụso ha ọgụ dịka anyị lụrụ agha mbụ nke anyị na ha lụrụ tupu Kikianus anwụọ, ọtụtụ n'ime anyị ga-ada n'ala merụọ ahụ dịka anyị mere na mbụ.
9 Ugbu a, lee ndụmọdụ dịịrị unu n'okwu a: ọ bụrụ na unu ege ntị n'olu m, a ga-enyefe obodo a n'aka anyị.
10 Ndị agha niile wee zaa eze, sị: “Ihe niile onyenwe anyị nyere n'iwu ka anyị ga-eme.”
11 Mozis wee sị ha: “Gafeenụ, kpọsaa olu unu n'ọmụma ụlọikwuu unu dum, sị:
12 Otú a ka eze siri, Ba n'ime oké ọhịa, kpọta ụfọdụ n'ime ụmụ nnụnụ, onye ọ bụla n'aka ya.
13 Onye ọ bụla nke na-emebi iwu eze, nke na-agaghị eweta nwa ya, ga-anwụ, eze ga-anarakwa ihe niile o nwere.
14 Ma mgbe ị ga-ebuga ha, ha ga-anọ n'okpuru gị, ị ga-azụ ha ruo mgbe ha tolitere, ị ga-akụzikwara ha igba ọsọ, dịka ụzọ ụmụ ehi si dị.
15 Ụmụ Kush niile wee nụ okwu Mozis, ha wee bilie mee ka a kpọsaa ozi n'ebe niile n'ọmụma ụlọikwuu ahụ, sị:
16 Iwu eze bụ ka unu niile gaa n'oké ọhịa, jide ụmụ ụgbala n'ebe ahụ, onye ọ bụla n'ime ha ga-ejide ụmụ ụgbala n'aka ya, kpọlatakwa ha n'ụlọ.
17 Onye ọ bụla nke mebiri iwu eze ga-anwụ, eze ga-anarakwa ihe niile o nwere.
18 Ndị mmadụ niile wee mee otu a, ha wee pụọ gaa n'ọhịa wee rigoro n'osisi fir wee jide, onye ọ bụla n'ime ha bụ otu nwa n'aka ya, ụmụ storks niile, ha wee kpọbata ha n'ọzara ma zụọ ha dịka eze si chọọ, ha wee kụziere ha igba ọsọ, dị ka ụmụ gorgor.
19 Mgbe a zụlitere ụmụ stork ahụ, eze nyere iwu ka a gụọ ha agụụ ruo ụbọchị atọ, ndị mmadụ niile wee mee otú ahụ.
20 N'ụbọchị nke atọ, eze gwara ha, sị, "Unu onwe unu dị ike, bụrụnụ ndị dike, yikwasịnụ uwe agha unu, keekwanụ

mma agha unu n'elu ya, onye ọ bụla nọkwasịnụ ịnyịnya ya, jidekwanụ ụgbala ya n'aka."
21 Anyị ga-ebilikwa buso obodo ahụ agha n'ebe agwọ ndị ahụ nọ; ndị mmadụ niile wee mee dịka eze nyere iwu.
22 Ha wee jide nwa nke ha n'aka, ha wee lawa, mgbe ha rutere n'ebe agwọ ahụ nọ, eze gwara ha, sị: “Zipụnụ onye ọ bụla n'ime unu nwa oké ụgbala ya n'elu agwọ ndị ahụ.”
23 Ha wee zipụ onye ọ bụla n'ime ha dịka eze si kwuo, ụgbala ndị ahụ wee gbaa ọsọ n'elu agwọ ndị ahụ, ha wee rie ha niile ma bibie ha n'ebe ahụ.
24 Mgbe eze na ndị mmadụ hụrụ na e bibiri agwọ niile n'ebe ahụ, ndị mmadụ niile tiri mkpu dị ukwuu.
25 Ha bịaruru nso, buso obodo ahụ agha, weghara ya, merie ya, ha wee banye n'obodo ahụ.
26 N'ụbọchị ahụ, otu puku mmadụ na otu narị nwụrụ n'ime ndị obodo ahụ, ndị niile bi n'obodo ahụ, mana ọ dịghị otu onye nwụrụ n'ime ndị gbara ya gburugburu.
27 Ụmụ Kush niile wee laa, onye ọ bụla n'ụlọ ya, lakwuru nwunye ya na ụmụ ya, nyekwa ihe niile o nwere.
28 Mgbe Belam, dibịa anwansi ahụ hụrụ na e weghaara obodo ahụ, o meghere ọnụ ụzọ ámá ya, ya na ụmụ ya nwoke abụọ na ụmụnne ya asatọ wee gbapụ, laghachi Ijipt, bịakwute Fero eze Ijipt.
29 Ha bụ ndị dibịa afa na ndị dibịa afa a kpọrọ aha n'akwụkwọ iwu, ndị guzo megide Mozis mgbe Jehova wetara ihe otiti ahụ n'Ijipt.
30 Mozis wee jiri amamihe ya merie obodo ahụ, ụmụ Kush wee mee ka ọ nọkwasị n'ocheeze n'ọnọdụ eze Kikianus nke Kush.
31 Ha wee kpuwe okpueze eze n'isi ya, ha wee nye ya Adọnaịja, eze nwanyị Kush, nwunye Kikianus.
32 Mosis tụrụ egwu Chineke nke nna nna ya, nke mere na ọ bịakwuteghị ya, ọ tụgharịghịkwa anya ya lee ya anya.
33 N'ihi na Moses chetara otú Abraham si mee ka ohu ya bụ́ Elieza ṅụọ iyi, sị ya, 'Ekwela ịkpọrọ nwanyị n'etiti ụmụ ndị inyom Kenan nye nwa m nwoke bụ́ Aịzik.'
34 Ihe Aịzik mere mgbe Jekọb gbapụrụ n'ihu nwanne ya nwoke, mgbe o nyere ya iwu, sị, Alụla nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Kenan, ma ọ bụ soro onye ọ bụla n'ime ụmụ Ham jikọọ aka.
35 N'ihi na Onye-nwe-ayi Chineke nyere Ham nwa Noa, na umu-ya, na nkpuru-ya nile, ka ha buru ndi-orù nye umu Shem na umu Jafet, na nkpuru-ha ndi nọchiri ha, ka ha buru ndi-orù, rue mbẹ ebighi-ebi.
36 Ya mere, Mozis atụgharịghị obi ya ma ọ bụ anya ya lee nwunye Kikianus anya n'ụbọchị niile ọ chịrị Kush.
37 Moses wee tụọ egwu Jehova, bụ́ Chineke ya, ogologo ndụ ya niile, Mozis wee jee ije n'ihu Jehova n'eziokwu, n'obi ya niile na mkpụrụ obi ya niile, o sighị n'ụzọ ziri ezi pụọ n'ụbọchị niile nke ndụ ya; o sighịkwa n'ụzọ ahụ gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe, nke Abraham, Aịzik na Jekọb jere ije na ya.
38 Mozis wee sie ike n'alaeze ụmụ Kush, o wee duzie ụmụ Kush site n'amamihe ya dịka ọ na-emebu, Mozis wee nwee ọganihu n'alaeze ya.
39 N'oge ahụ, Aram na ụmụ ọwụwa anyanwụ nụrụ na Kikianus, eze Kush, anwụọla, Aram na ụmụ ọwụwa anyanwụ wee nupụ isi megide Kush n'oge ahụ.
40 Mozis wee kpọkọta ụmụ Kush niile, ndị dị ike nke ukwuu, ihe dị ka puku mmadụ iri atọ, wee pụọ ibuso Siria na ụmụ ọwụwa anyanwụ agha.
41 Ha wee buru ụzọ gakwuru ụmụ ọwụwa anyanwụ, mgbe ụmụ ọwụwa anyanwụ nụrụ akụkọ ha, ha gara izute ha, ha wee lụọ agha.
42 Agha ahụ wee sie ike megide ụmụ ọwụwa anyanwụ, Jehova wee nye ụmụ ọwụwa anyanwụ niile n'aka Mozis, ihe dị ka narị mmadụ atọ wee daa nwụọ.
43 Ụmụ ọwụwa anyanwụ niile wee laghachi azụ, Mozis na ụmụ Kush wee soro ha wee merie ha, ma tinye ụtụ isi n'isi ha, dịka omenala ha si dị.
44 Mozis na ndị niile ya na ha so wee si n'ebe ahụ gaa n'ala Siria maka agha.
45 Na Aramfo no hyiaa wɔn, na wɔne wɔn koe, na Yehowa maa Mose dii wɔn so, na Siriafo no mu pii dii wɔn so nkonim.
46 Mosis na ndị Kush meririkwa Aram, ha wee nye ụtụ isi ha dịka ọ dị na mbụ.
47 Mosis we me ka Aram na umu nke ọwụwa anyanwụ nọrọ n'okpuru ụmụ Kush, Mosis na ndị niile so ya wee laghachi n'ala Kush.
48 Mozis wee sie ike n'alaeze ụmụ Kush, Jehova nọnyekwaara ya, ụmụ Kush niile wee tụọ egwu ya.

ISI nke 74

1 N'ọgwugwu arọ, Sọl, bú eze Edom, nwua, Beal-hanan, nwa Akboa, we buru eze n'ọnọdu ya.
2 N'afọ nke iri na isii nke ọchịchị Mozis n'ọchịchị Kush, Baal-hanan nwa Akbọ chịrị n'ala Edom n'isi ụmụ Edom niile ruo afọ iri atọ na asatọ.
3 N'oge ya, Moab nupụrụ isi megide ike Edom, ha nọ n'okpuru Edom site n'ụbọchị Hedad nwa Bedad, onye meriri ha na Midian, wee mee ka Moab nọrọ n'okpuru Edom.
4 Mgbe Baal-Hanan nwa Akbọ chịrị Edom, ụmụ Moab niile hapụrụ ikwesị ntụkwasị obi ha n'ebe Edom nọ.
5 Eze Angeas nke Afrịka nwụrụ n'oge ahụ, nwa ya nwoke bụ́ Azdrubal wee chịa n'ọnọdụ ya.
6 N'oge ahụ, Jeneas, eze ụmụ Kitim, nwụrụ, ha wee lie ya n'ụlọ nsọ ya nke o wuru maka onwe ya n'ala dị larịị nke Canopia maka ebe obibi, Latinus wee chịa n'ọnọdụ ya.
7 N'afọ nke iri abụọ na abụọ nke ọchịchị Mozis n'elu ụmụ Kush, Latinus chịrị ụmụ Kitim afọ iri anọ na ise.
8 O wukwara onwe ya nnukwu ụlọ elu dị ike, o wee wuo ụlọ nsọ mara mma n'ebe ahụ maka ebe obibi ya, iji duzie ọchịchị ya, dịka ọ dị na mbụ.
9 N'afọ nke atọ nke ọchịchị ya, o mere ka a kpọsaa ozi nye ndị ikom ya niile nwere nkà, bụ́ ndị rụrụ ọtụtụ ụgbọ mmiri maka ya.
10 Latinus wee kpọkọta ndị agha ya niile, ha wee bata n'ụgbọ mmiri, wee banye n'ime ya ịluso Azdrubal nwa Angeas eze Afrịka agha, ha wee bịa Afrịka ma lụọ agha megide Azdrubal na ndị agha ya.
11 Latinus meriri Azdrubal, Latinus wee nara Azdrubal aqueduct nke nna ya wetara n'aka ụmụ Chittim, mgbe ọ lụrụ Janiah nwa nwanyị Uzi dị ka nwunye, Latinus wee kwatuo àkwà mmiri nke aqueduct, ma tie ndị agha Azdrubal niile nnukwu ihe.
12 Ndị dike Azdrubal fọdụrụ wee sie ike, obi ha wee jupụta n'anyaụfụ, ha wee chọọ ọnwụ, ha wee lụọ agha ọzọ megide eze Latinus nke Kitim.

13 Agha ahụ wee sie ike n'ahụ ndị ikom niile nke Afrịka, ha niile wee daa n'ahụhụ n'ihu Latinus na ndị ya, eze Azdrubal nwụkwara n'agha ahụ.
14 Eze Azdrubal nwekwara nwa nwanyị mara mma nke ukwuu, aha ya bụ Ushpezena, ndị ikom niile nke Afrịka kpara uwe ya n'uwe ha, n'ihi ịma mma ya na ịma mma ya.
15 Ndị Latinus wee hụ Ushpezena, ada Azdrubal, wee too ya nye eze ha bụ́ Latinus.
16 Latinus wee nye iwu ka a kpọta ya nye ya, Latinus wee lụọ Ushpezena dị ka nwunye, o wee laghachi azụ n'ụzọ ya na Kitim.
17 Ọ bụ mgbe Azdrubal nwa Angeas nwụsịrị, mgbe Latinus si n'agha lọta ala ya, ka ndị bi na Afrịka niile biliri wee jide Anibal nwa Angeas, nwanne nwoke nke Azdrubal nke tọrọ, wee mee ya eze n'ọnọdụ nwanne ya nwoke n'ala ahụ dum dị n'Afrịka.
18 Mgbe ọ chịrị, o kpebiri iga Kitim ịlụso ụmụ Kitim ọgụ, ịbọ ọbọ maka Azdrubal nwanne ya nwoke, na okwu ndị bi na Afrịka, o mekwara otú ahụ.
19 O wee rụọ ọtụtụ ụgbọ mmiri, ya na ndị agha ya niile wee bịarute Kitim.
20 Anibal wee lụọ ọgụ megide ụmụ Kitim, ụmụ Kitim wee daa n'ahụhụ n'ihu Anibal na ndị agha ya, Anibal wee bọrọ ọbọ nwanne ya nwoke.
21 Anibal wee gaa n'ihu n'agha ahụ ruo afọ iri na asatọ ya na ụmụ Kitim, Anibal wee biri n'ala Kitim ma maa ụlọikwuu n'ebe ahụ ruo ogologo oge.
22 Anibal wee gbuo ụmụ Kitim nke ukwuu, o wee gbuo ndị ukwu ha na ndị isi ha, o wee gbuo ihe dị ka puku mmadụ iri asatọ n'ime ndị fọdụrụ n'ime ndị ahụ.
23 Mgbe ụbọchị na afọ gasịrị, Anibal laghachiri n'ala ya nke Afrịka, o wee chịa n'udo n'ọnọdụ Azdrubal nwanne ya nwoke.

ISI nke 75

1 N'oge ahu, n'arọ nke-ọgu-na-iri-na-asatọ nke umu Israel nārida n'Ijipt, ndi di ike, orú nnù ndikom uzọ atọ na nnù iri-na-ise, sitere n'umu Israel, ndi sitere n'ebo Josef, site n'umu Efraim, nwa Josef.
2 N'ihi na ha kwuru na oge ahụ agwụla nke Onyenwe anyị họpụtara nye ụmụ Izrel n'oge ochie, nke ọ gwara Abraham.
3 Ndị ikom a kekwara onwe ha n'úkwù, onye ọ bụla wee tinye mma agha ya n'úkwù ya, onye ọ bụla n'ime ha wee yikwasị ya ihe agha ya, ha wee tụkwasị obi n'ike ha, ha wee si n'Ijipt pụọ n'aka dị ike.
4 Ma ha ewetaghị ihe ọ bụla ha chọrọ n'ụzọ, naanị ọlaọcha na ọlaedo, ha ewetaghịkwa achịcha n'ụbọchị ahụ, n'ihi na ha chere echiche ịnara ihe ha chọrọ n'aka ndị Filistia, ma ọ bụrụ na ọ bụghị, ha ga-anara ya n'ike.
5 Ndị ikom a bụ ndị dike na ndị dike, otu onye pụrụ ịchụ otu puku na abụọ n'ọrụ, ha wee chụsoo puku iri, ha wee tụkwasị obi n'ike ha wee gaa otu ebe dịka ha dị.
6 Ha wee chee ihu n'ụzọ ha ga-esi gaa n'ala Gat, ha wee gbadaa wee hụ ndị ọzụzụ atụrụ Gat ka ha na-azụ anụ ụlọ ụmụ Gat.
7 Ha wee sị ndị ọzụzụ atụrụ ahụ, Nye anyị ụfọdụ n'ime atụrụ anyị ka anyị rie, n'ihi na agụụ na-agụ anyị, n'ihi na anyị eribeghị achịcha taa.
8 Ndị ọzụzụ atụrụ wee sị, "Ọ bụ atụrụ anyị ka anyị ga-enye gị ha n'ụgwọ ọrụ?" Ụmụ Ifrem wee bịaruo nso ijide ha n'ike.
9 Ndị ọzụzụ atụrụ Gat wee tie mkpu n'ihu ha na a nụrụ mkpu ákwá ha n'ebe dị anya, ụmụ Gat niile wee pụta bịakwute ha.
10 Mgbe ụmụ Gat hụrụ ihe ọjọọ ụmụ Ifrem na-eme, ha laghachiri wee kpọkọta ndị Gat, onye ọ bụla yi uwe agha ya, wee pụta gakwuru ụmụ Ifrem maka agha.
11 Ha wee buso ha agha na ndagwurugwu Gat, agha ahụ wee sie ike, ha wee gbuo ọtụtụ mmadụ n'etiti ibe ha n'ụbọchị ahụ.
12 N'ụbọchị nke abụọ, ụmụ Gat zigara obodo niile nke ndị Filistia ozi ka ha bịa nyere ha aka, sị:
13 Bịanụ bịakwute anyị, nyere anyị aka, ka anyị wee tigbuo ụmụ Ifrem ndị si Ijipt pụta ịkpọrọ anụ ụlọ anyị, ma lụọ ọgụ megide anyị n'enweghị ihe kpatara ya.
14 Ma mkpụrụ obi ụmụ Ifrem dara mbà n'ihi agụụ na akpịrị ịkpọ nkụ, n'ihi na ha eribeghị nri ruo ụbọchị atọ. Puku mmadụ iri anọ si n'obodo ndị Filistia pụta inyere ndị Gat aka.
15 Ndị ikom a na-alụso ụmụ Ifrem ọgụ, Jehova wee nye ụmụ Ifrem n'aka ndị Filistia.
16 Ha wee gbuo ụmụ Ifrem niile, ndị niile si Ijipt pụta; ọ dighị onye fọdụrụ ma e wezụga mmadụ iri ndị gbapụrụ n'agha ahụ.
17 N'ihi na ihe ọjọọ a sitere n'aka Jehova megide ụmụ Efraim, n'ihi na ha mebiri okwu Jehova site n'ịpụ na Ijipt, tupu oge ahụ erute nke Onyenwe anyị họpụtara nye Izrel n'oge ochie.
18 N'ime ndị Filistia, ọtụtụ mmadụ dara, ihe dị ka puku mmadụ iri abụọ, ụmụnne ha buru ha gaa lie ha n'obodo ha.
19 E gburu ndị Ifrem n'ime ndị a hapụrụ na ndagwurugwu Gat ruo ọtụtụ ụbọchị na afọ, a kpọghịkwa ha ka ha lie ha, ndagwurugwu ahụ wee jupụta n'ọkpụkpụ mmadụ.
20 Ndị gbapụrụ n'agha ahụ wee bịa Ijipt, kọọrọ ụmụ Izrel niile ihe niile dakwasịrị ha.
21 Nna ha bụ́ Ifrem wee ruoro ha újú ọtụtụ ụbọchị, ụmụnne ya wee bịa ịkasi ya obi.
22 O wee bịakwute nwunye ya, ọ mụrụ nwa nwoke, o wee kpọọ aha ya Beria, n'ihi na ọ bụ onye ihere n'ụlọ ya.

ISI nke 76

1 Ma Mozis nwa Amram ka bụ eze n'ala Kush n'oge ahụ, o wee nwee ọganihu n'alaeze ya, o duziri ọchịchị ụmụ Kush n'ikpe ziri ezi, n'ezi omume na n'iguzosi ike n'ezi ihe.
2 Ụmụ Kush niile hụrụ Mozis n'anya n'oge niile ọ chịrị ha, ndị niile bi n'ala Kush wee tụọ ya egwu nke ukwuu.
3 N'afọ nke iri anọ nke ọchịchị Mozis n'ọchịchị Kush, Mozis nọ ọdụ n'ocheeze eze mgbe Adọnaịja, eze nwanyị nọ n'ihu ya, ndị isi niile nọkwa gburugburu ya.
4 Adọnaịja, eze nwaanyị, wee sị eze na ndị isi: Gịnị bụ ihe a unu, ụmụ Kush, mere kemgbe ogologo oge a?
5 N'ezie, unu maara na ruo afọ iri anọ na nwoke a achịala Kush, ọ bịaghị m nso, ọ dighịkwa efe chi nke ụmụ Kush ofufe.
6 Ugbu a, nụrụnụ, ụmụ Kush, ka nwoke a ghara ịchị unu ọzọ n'ihi na ọ bụghị onye anyị bụ.

7 Lee, Menacrus, nwa m nwoke etoola, ka ọ chịa unu, n'ihi na ọ ka mma ka unu jee ozi nwa onyenwe unu, karịa ijere onye mba ọzọ, ohu eze Ijipt ozi.
8 Ndị niile na ndị isi niile nke ụmụ Kush nụrụ okwu ndị eze nwanyị Adọnaija kwuru ná ntị ha.
9 Ndị mmadụ niile nọ na-akwado ruo mgbede, ha biliri n'isi ụtụtụ wee mee Menacrus, nwa Kikianus, eze n'isi ha.
10 Ụmụ Kush niile tụrụ egwu ịgbatị aka ha megide Mozis, n'ihi na Jehova nọnyeere Mozis, ụmụ Kush wee cheta iyi ha ṅụrụ Mozis, ya mere ha emeghị ya ihe ọjọọ ọ bụla.
11 Ma ụmụ Kush nyere Mozis ọtụtụ onyinye, ha wee si n'aka ha zitere ya nnukwu nsọpụrụ.
12 Mozis wee si n'ala Kush pụọ, lawa n'ụlọ ya wee kwụsị ịchị Kush, Mozis dị afọ iri isii na isii mgbe ọ si n'ala Kush pụọ, n'ihi na ihe ahụ si n'aka Onyenwe anyị pụta, n'ihi na oge ahụ eruwo nke o setịpụrụ n'oge ochie, ịkpọpụta Izrel site na nhụjuanya nke ụmụ Ham.
13 Mozis wee gaa Midian, n'ihi na ọ tụrụ egwu ịlaghachi Ijipt n'ihi Fero, o wee gaa nọdụ ala n'akụkụ olulu mmiri dị na Midian.
14 Ụmụ ndị inyom asaa nke Reuel onye Midian wee pụọ ịzụ ìgwè atụrụ nna ha.
15 Ha wee bịarute n'olulu mmiri ahụ, see mmiri ka ìgwè atụrụ nna ha ṅụọ.
16 Ndị ọzụzụ atụrụ Midian wee bịa chụpụ ha, Mozis wee bilie nyere ha aka ma nye ìgwè atụrụ ha mmiri.
17 Ha wee laghachikwuru nna ha bụ́ Reuel, wee kọọrọ ya ihe Mozis mere ha.
18 Ha wee sị, Nwoke Ijipt azọpụtala anyị n'aka ndị ọzụzụ atụrụ, ọ dọtara anyị mmiri ma nye ìgwè atụrụ anyị mmiri.
19 Reuel wee sị ụmụ ya ndị inyom, “Ònye nọ ebee? Gịnị mere unu ji hapụ nwoke ahụ?”
20 Reuel wee kpọọ ya, kpọta ya wee kpọta ya n'ụlọ, o wee soro ya rie nri.
21 Mozis wee kọọrọ Reuel na ya agbaala ọsọ site n'Ijipt, nakwa na ọ chịrị Kush afọ iri anọ, nakwa na ha emesịa napụrụ ya ọchịchị, ma zipụ ya n'udo na nsọpụrụ na onyinye.
22 Mgbe Reuel nụrụ okwu Mozis, Reuel kwuru n'ime onwe ya, sị: “M ga-etinye nwoke a n'ụlọ mkpọrọ, ebe m ga-eme ka ụmụ Kush dị jụụ, n'ihi na ọ gbapụrụ n'ebe ha nọ.”
23 Ha wee kpọta ya ma tinye ya n'ụlọ mkpọrọ, Mozis nọkwa n'ụlọ mkpọrọ afọ iri, mgbe Mozis nọ n'ụlọ mkpọrọ, Zipora, nwa Reuel, mere ya ebere, o wee na-enye ya achịcha na mmiri mgbe niile.
24 Ụmụ Izrel niile ka nọ n'ala Ijipt na-ejere ndị Ijipt ozi n'ụdị ọrụ siri ike niile, aka Ijipt wee sie ike n'ahụ ụmụ Izrel n'oge ahụ.
25 N'oge ahụ, Jehova tiri Fero eze Ijipt ihe, o wee jiri ọrịa ekpenta tie ya site n'ọbụ ụkwụ ya ruo n'opu isi ya; n'ihi mmeso obi ọjọọ nke ụmụ Izrel, ihe otiti a sitere n'aka Jehova mere Fero eze Ijipt n'oge ahụ.
26 N'ihi na Jehova anụwo ekpere nke ndị ya, ụmụ Izrel, mkpu ákwá ha wee ruo Ya n'ihi ọrụ siri ike ha.
27 Ma iwe ya ewepụghị n'ahụ ha, aka Fero ka gbatịkwara megide ụmụ Izrel, Fero wee mee ka olu ya sie ike n'ihu Jehova, o wee mee ka yok ya bawanye n'ahụ ụmụ Izrel, ma mee ka ndụ ha dị ilu site n'ọrụ siri ike niile.
28 Mgbe Jehova tiri Fero eze Ijipt ihe otiti ahụ, ọ rịọrọ ndị amamihe ya na ndị dibịa afa ya ka ha gwọọ ya.
29 Ndị amamihe ya na ndị dibịa afa ya wee sị ya, “Ọ bụrụ na e tinye ọbara ụmụntakịrị n'ime ọnyá ndị ahụ, ọ ga-agwọ.”
30 Fero wee gee ha ntị, o wee ziga ndị ozi ya na Goshen ka ha gaa kpọọrọ ụmụ Izrel.
31 Ndị ozi Fero wee gaa kpọpụta ụmụ Izrel n'obi nne ha n'ike, ha wee kpọta ha n'aka Fero kwa ụbọchị, otu nwatakịrị kwa ụbọchị, ndị dọkịta na-egbukwa ha ma tie ha ihe otiti ahụ; otú a ka ha mere ụbọchị niile.
32 Ọnu-ọgugu umu-ndikom Fero gburu di narị atọ na iri-na-ise na ise.
33 Ma Jehova egeghị ndị dọkịta eze Ijipt ntị, ihe otiti ahụ wee na-amụba nke ukwuu.
34 Fero tara ahụhụ afọ iri n'ihi ọrịa ahụ, obi Fero ka sie ike karịa megide ụmụ Izrel.
35 Mgbe afọ iri gachara, Jehova gara n'ihu na-eti Fero ihe otiti ndị na-ebibi ihe.
36 Jehova wee tie ya ajọ etuto na ọrịa afọ, ihe otiti ahụ wee ghọọ nnukwu etuto.
37 N'oge ahụ, ndị ozi abụọ nke Fero si n'ala Goshen, ebe ụmụ Izrel niile nọ, bịa, wee gaa n'ụlọ Fero, sị ya, "Anyị ahụla ụmụ Izrel ka ha na-ada mbà n'ọrụ ha ma na-eleghara ọrụ ha anya."
38 Mgbe Fero nụrụ okwu ndị na-ejere ya ozi, iwe ya dị ọkụ megide ụmụ Izrel nke ukwuu, n'ihi na ọ na-enwe mwute nke ukwuu n'ihi ihe mgbu ahụ ya.
39 Ọ zara, si, Ubụ a umu Israel mara na anāriam, ha we chigharia, kwaa ayi emo: ubụ a, kewaputa ubọ-alam nyem, m'we bạga Goshen, m'we hu ihe-ọchì nke umu Israel nke ha ji kwara m emo: ndi-orù-ya we dozie ubọ-ala-ya nye ya.
40 Ha wee kpọọrọ ya gaa n'elu ịnyịnya, n'ihi na ọ nweghị ike ịnya ịnyịnya n'onwe ya;
41 O wee kpọkọta ndị ịnyịnya iri na ndị ikom iri ji ụkwụ aga, wee gakwuru ụmụ Izrel ruo Goshen.
42 Mgbe ha rutere n'ókèala Ijipt, ịnyịnya eze ahụ gafere n'ebe dị warara, nke dị n'elu ala ubi vaịn ahụ, nke e ji ogige gbaa n'akụkụ abụọ, ala dị larịị dịkwa n'akụkụ nke ọzọ.
43 Ịnyịnya ndị ahụ wee gbaa ọsọ ọsọ n'ebe ahụ wee na-agba ibe ha, ịnyịnya ndị ọzọ wee na-agba ịnyịnya eze.
44 Ịnyịnya eze wee daa n'ala dị larịị mgbe eze nọ n'elu ya, mgbe ọ dara, ụgbọ ịnyịnya ahụ tụgharịrị ihu eze, ịnyịnya ahụ wee dakwasị eze, eze wee tie mkpu, n'ihi na ahụ́ ya na-afụ ụfụ nke ukwuu.
45 Anụ eze ahụ dọwara n'ahụ ya, ọkpụkpụ ya gbajikwara, ọ nweghịkwa ike ịnya ịnyịnya, n'ihi na ihe a sitere n'aka Jehova, n'ihi na Jehova anụwo mkpu ákwá nke ndị ya, ụmụ Izrel, na nhụjuanya ha.
46 Ndị ohu ya wee buru ya n'ubu ha, ntakịrị oge, ha wee kpọghachite ya n'Ijipt, ndị ịnyịnya ya na ha so wee laghachikwa Ijipt.
47 Ha wee tinye ya n'ihe ndina ya, eze wee mara na ọnwụ ya abịala, ya mere Aparanith, nwunye eze nwanyị, bịara tie mkpu n'ihu eze, eze wee kwaa ákwá nke ukwuu n'ihu ya.
48 Ndị isi ya niile na ndị ohu ya bịara n'ụbọchị ahụ wee hụ eze ahụ n'ahụhụ ahụ, ha wee kwara ákwá nke ukwuu soro ya.
49 Ndị isi eze na ndị ndụmọdụ ya niile wee dụọ eze ọdụ ka o mee ka otu onye chịa n'ala ahụ, onye ọ bụla ọ ga-ahọrọ n'etiti ụmụ ya.
50 Eze ahụ wee nwee ụmụ nwoke atọ na ụmụ nwanyị abụọ nke nwunye ya bụ́ Aparanit mụụrụ ya, e wezụga ụmụ eze nke ndị iko nwanyị.

51 Ma ndị a bụ aha ha, ọkpara Othri, nke abụọ Adikam, na nke atọ Moriọn, na ụmụnne ha nwanyị, aha nke okenye Bathia na nke ọzọ Acuzi.
52 Ma Othri, ọkpara eze, bụ onye nzuzu, onye na-eme ngwa ngwa ma na-eme ihe ngwa ngwa n'okwu ya.
53 Ma Adikam bụ nwoke dị aghụghọ ma mara ihe, marakwa amamihe niile nke Ijipt, mana ọ dị njọ, ọ dị oke arọ n'anụ ahụ, ma dịkwa mkpụmkpụ n'ogologo; ogologo ya dị otu kubit.
54 Mgbe eze hụrụ Adikam nwa ya nwoke nwere ọgụgụ isi na amamihe n'ihe niile, eze kpebiri na ya ga-abụ eze n'ọnọdụ ya mgbe ọ nwụsịrị.
55 Ọ lụrụ Geduda, nwa Abilọt, onye dị afọ iri, ọ mụkwaara ya ụmụ nwoke anọ.
56 O wee gaa lụọ nwunye atọ wee mụọ ụmụ nwoke asatọ na ụmụ nwanyị atọ.
57 Nsogbu ahụ wee jupụta n'ahụ eze nke ukwuu, anụ ahụ ya wee na-esi ísì dị ka anụ ozu a tụfuru n'ọhịa n'oge okpomọkụ, n'oge okpomọkụ anyanwụ.
58 Mgbe eze hụrụ na ọrịa ya siri ike karịa ya, o nyere iwu ka a kpọta nwa ya nwoke bụ́ Adikam, ha wee mee ya eze n'ala ahụ n'ọnọdụ ya.
59 Mgbe afọ atọ gachara, eze nwụrụ n'ihere, n'ihere, na n'iwe, ndị ohu ya wee buru ya gaa lie ya n'ili ndị eze Ijipt na Zoan Mizraim.
60 Ma ha emeghị ka ọ ṅụọ ozu dịka ọ na-eme n'etiti ndị eze, n'ihi na anụ ahụ ya ruru unyi, ha enweghịkwa ike ịbịakwute ya ịgba ozu ya n'ihi isi ọjọọ ahụ, ha wee lie ya ngwa ngwa.
61 N'ihi na ihe ọjọọ a sitere n'aka Jehova, n'ihi na Jehova akwụghachiwo ya ihe ọjọọ maka ihe ọjọọ o mere Izrel n'oge ya.
62 O wee nwụọ n'ụjọ na n'ihere, nwa ya nwoke bụ́ Adikam wee chịa n'ọnọdụ ya.

ISI nke 77

1 Adikam dị afọ iri abụọ mgbe ọ chịrị Ijipt, ọ chịrị afọ anọ.
2 N'afọ narị abụọ na isii nke Izrel gbadatara Ijipt, Adikam chịrị Ijipt, mana ọ nọgidere n'ọchịchị ya n'Ijipt ruo ogologo oge dịka ndị nna ya ochie siri nọgide na-achị.
3 N'ihi na Melol, nna ya, chịrị afọ iri itoolu na anọ n'Ijipt, mana ọ rịara ọrịa ruo afọ iri, ọ nwụkwara, n'ihi na ọ bụ onye ajọ omume n'ihu Onyenwe anyị.
4 Ndị Ijipt niile wee kpọọ aha Adikam Fero dịka aha nna ya hà si dị, dịka ha si eme na Ijipt.
5 Ndị amamihe niile nke Fero wee kpọọ aha Adikam Ahuz, n'ihi na a na-akpọ ya Ahuz n'asụsụ Ijipt.
6 Ma Adikam jọrọ njọ nke ukwuu, ọ dịkwa otu kubit na otu aka, o nwekwara ajị agba buru ibu nke ruru ụkwụ ya.
7 Fero wee nọkwasị n'ocheeze nna ya ịchị Ijipt, o ji amamihe ya duzie ọchịchị Ijipt.
8 Mgbe ọ chịrị, o mere ihe ọjọọ karịa nna ya na ndị eze niile bu ya ụzọ, o wee mee ka yok ya bawanye karịa ụmụ Izrel.
9 Ya na ndị ohu ya wee gaa Goshen, gakwuru ụmụ Izrel, o wee mee ka ọrụ ha sie ike, ọ wee sị ha: “Mezue ọrụ unu, ọrụ nke ụbọchị ọ bụla, ekwekwala ka aka unu daa mbà n'ọrụ anyị site taa gaa n'ihu dịka unu mere n'oge nna m.”
10 O we me ka ndi-isi n'etiti umu Israel chịa ha, o we me ka ndi-isi n'etiti ndi-orù-ya chịa ndi-isi a.
11 O wee tụọ brik n'elu ha ka ha wee mee ya kwa ụbọchị dịka ọnụ ọgụgụ ahụ si dị, wee laghachi Ijipt.
12 N'oge ahụ, ndị na-achị Fero n'ọrụ nyere ndị na-eje ozi n'ụmụ Izrel iwu dịka iwu Fero si dị, sị:
13 Otú a ka Fero siri, Ruọnụ ọrụ unu kwa ụbọchị, rụchaa ọrụ unu, debekwanụ brik unu kwa ụbọchị; unu ewela ihe ọ bụla.
14 Ọ ga-erukwa na ọ bụrụ na unu enweghị brik unu na-arụ kwa ụbọchị, m ga-etinye ụmụ unu ndị dị obere n'ọnọdụ ha.
15 Ndị na-achị Ijipt n'ọrụ mere otú ahụ n'oge ahụ dịka Fero nyere ha iwu.
16 Mgbe ọ bụla a hụrụ ụkọ ọ bụla n'ihe e ji atụ brik ụmụ Izrel kwa ụbọchị, ndị isi ọrụ Fero ga-agakwuru ndị nwunye ụmụ Izrel ma kpọta ụmụ ọhụrụ nke ụmụ Izrel ruo n'ọnụọgụgụ brik ndị ahụ na-adịghị, ha ga-eji ike napụ ha n'apata nne ha, tinye ha n'ụlọ ahụ kama itinye brik;
17 Mgbe ndị nna ha na ndị nne ha na-ebe ákwá n'ihi ha ma na-ebe ákwá mgbe ha nụrụ olu ákwá nke ụmụ ọhụrụ ha n'elu mgbidi ụlọ ahụ.
18 Ndị isi ọrụ ahụ wee merie Izrel, nke mere na ụmụ Izrel ga-etinye ụmụ ha n'ụlọ ahụ, otu nwoke wee tinye nwa ya nwoke n'elu mgbidi ma tee ya ụrọ, ebe anya ya na-akwa ákwá n'elu ya, anya mmiri ya wee gbadaa n'ahụ nwa ya nwoke.
19 Ndị isi ọrụ Ijipt mere ụmụ ọhụrụ Izrel otu a ruo ọtụtụ ụbọchị, ọ dịghịkwa onye nwere ọmịiko ma ọ bụ nwee ọmịiko n'ebe ụmụ ọhụrụ ụmụ Izrel nọ.
20 Ọnụọgụgụ ụmụaka niile e gburu n'ụlọ ahụ dị narị abụọ na iri asaa, ụfọdụ ndị ha wuru n'elu ha kama iji brik ndị nna ha hapụrụ, ụfọdụ ndị ha dọpụtara n'ụlọ ahụ nwụrụ anwụ.
21 Ọrụ a na-arụ ụmụ Izrel n'oge Adikam karịrị ihe isi ike ha mere n'oge nna ya.
22 Ụmụ Izrel wee na-asụ ude kwa ụbọchị n'ihi ọrụ siri ike ha, n'ihi na ha sịrị n'obi ha, Lee, mgbe Fero ga-anwụ, nwa ya nwoke ga-ebili ma mee ka ọrụ anyị dị mfe!
23 Ma ha mere ka ọrụ nke ikpeazụ baa ụba karịa nke mbụ, ụmụ Izrel wee sụọ ude n'ihi nke a, mkpu ákwá ha wee rịgoro Chineke n'ihi ọrụ ha.
24 Chineke wee nụ olu ụmụ Izrel na mkpu ákwá ha n'oge ahụ, Chineke wee chetara ha ọgbụgba ndụ ya nke ya na Ebreham, Aịzik na Jekọb gbara.
25 Chineke wee hụ ibu arọ nke ụmụ Izrel na ọrụ ha dị arọ n'oge ahụ, o wee kpebie ịnapụta ha.
26 Ma n'oge ahụ, a kpọchiri Mozis nwa Amram n'ụlọ mkpọrọ, n'ụlọ Reuel onye Midian, Zipora nwa Reuel na-azụkwa ya nri n'ezoro ezo kwa ụbọchị.
27 E tinyere Mozis n'ụlọ mkpọrọ n'ụlọ Reuel ruo afọ iri.
28 Ma mgbe afọ iri gwụchara, nke bụ afọ mbụ nke ọchịchị Fero n'ala Ijipt, n'ọnọdụ nna ya,
29 Zipora we si nna-ya Reuel, Onye ọ bula ajula ase ma-ọbu chọ nwoke Hibru ahu, onye i kechiri n'ulo-nkpọrọ arọ iri ugbua.
30 Ya mere, ọ bụrụ na ọ dị gị mma, ka anyị ziga ma hụ ma ọ dị ndụ ma ọ bụ nwụọla, mana nna ya amaghị na ọ kwadoro ya.
31 Nna ya bụ́ Reuel wee zaa ya, sị: “È nwetụla ihe dị otu a mere na a ga-akpọchi mmadụ n’ụlọ mkpọrọ ruo afọ iri n’enweghị nri, ka o wee dị ndụ?”
32 Zipora we za nna-ya, si, N'ezie, i nuwo na Chineke nke ndi Hibru di uku, di kwa egwu, ọ nēme kwa ihe-ebube nye ha oge nile.

33 Ọ bụ ya mere ka Abraham si n'Ọọ nke ndị Kaldia, na Aịzik si n'aka mma agha nna ya, na Jekọb si n'aka mmụọ ozi nke Onyenwe anyị, onye gbara ya mgba n'ebe mmiri Jabbọk na-asọ asọ.
34 Ọ bụkwa nwoke a ka o mere ọtụtụ ihe, ọ napụtara ya n'osimiri Ijipt na mma agha Fero, na n'aka ụmụ Kush, otu a ka o sikwa napụta ya n'ụnwụ ma mee ka ọ dị ndụ.
35 Ihe ahụ wee dị mma n'anya Reuel, o wee mee ihe ada ya kwuru, o wee ziga ozi n'ụlọ mkpọrọ iji mara ihe mere Mozis.
36 Ọ hụkwara nwoke ahụ, bụ́ Mozis, ka ọ nọ n'ụlọ mkpọrọ, ka o guzo n'ụkwụ ya, na-eto Chineke nke nna nna ya hà ma na-arịọ ya arịrịọ.
37 Reuel wee nye iwu ka a kpọpụta Mozis n'ụlọ mkpọrọ ahụ, ha wee kpụọ ya isi, o wee gbanwee uwe ụlọ mkpọrọ ya wee rie nri.
38 Ma mgbe nke ahụ gasịrị, Mozis banyere n'ogige Reuel nke dị n'azụ ụlọ ahụ, o wee kpee ekpere n'ebe ahụ nye Onyenwe anyị Chineke ya, onye mere ya ihe ebube dị iche iche.
39 O wee ruo mgbe ọ na-ekpe ekpere, o lere ya anya n'ihu, lee, e tinyere otu osisi sapphire n'ala, nke a kụrụ n'etiti ubi ahụ.
40 O wee bịaruo mkpara ahụ nso, o wee lee anya, ma lee aha Onyenwe anyị Chineke nke ụsụụ ndị agha ka e dere n'elu ya, e dekwara ya ma dee ya n'elu mkpara ahụ.
41 Ọ gụrụ ya ma setịpụ aka ya, dọpụta ya dị ka osisi ọhịa n'ime ọhịa, mkpara ahụ dịkwa n'aka ya.
42 Nke a bụ mkpara e ji rụọ ọrụ Chineke anyị niile, mgbe o kere eluigwe na ụwa, na ìgwè mmadụ niile dị n'ime ha, oké osimiri, osimiri na azụ̀ ha niile.
43 Mgbe Chineke chụpụrụ Adam n'ogige Iden, o ji osisi ahụ n'aka ya wee gaa rụọ ala ebe e si wepụta ya.
44 Osisi ahụ wee gbadata nye Noa, e wee nye Shem na ụmụ ya, ruo mgbe ọ banyere n'aka Abraham onye Hibru.
45 Mgbe Abraham nyechara nwa ya nwoke Aịzik ihe niile o nwere, o nyekwara ya osisi a.
46 Mgbe Jekọb gbapụrụ gaa Padan-aram, o ji ya n'aka ya, ma mgbe ọ laghachiri n'ebe nna ya nọ, ọ hapụghị ya n'azụ ya.
47 Mgbe ọ rịdatara Ijipt, o were ya n'aka ya wee nye Josef, otu òkè karịa ụmụnne ya, n'ihi na Jekọb nara ya n'aka Isọ nwanne ya n'ike.
48 Mgbe Josef nwụsịrị, ndị isi Ijipt batara n'ụlọ Josef, osisi ahụ wee banye n'aka Reuel onye Midian, mgbe ọ si Ijipt pụọ, o jidere ya n'aka ya wee kụọ ya n'ubi ya.
49 Ndị dike niile nke ndị Kinite gbalịrị ịpụpụta ya mgbe ha gbalịrị ịkpọrọ Zipora ada ya, mana ha emeghị nke ọma.
50 Ya mere, osisi ahụ nọgidere n'ubi Reuel, ruo mgbe onye nwere ikike inweta ya bịara wee nara ya.
51 Mgbe Reuel hụrụ mkpara ahụ n'aka Mozis, o juru ya anya, o wee nye ya ada ya bụ́ Zipora ka ọ bụrụ nwunye ya.

ISI nke 78

1 N'oge ahu ka Beal-hanan nwa Akboa, bú eze Edom, nwuru, elìe ya n'ulo-ya n'ala Edom.
2 Mgbe ọ nwụsịrị, ụmụ Isọ zigara ala Idọm, wee si n'ebe ahụ kpọta otu nwoke nọ n'Edọm, aha ya bụ Hadad, ha wee mee ya eze n'ọnọdụ Baal-Chanan, eze ha.
3 Hedad wee chịa ụmụ Edom ruo afọ iri anọ na asatọ.
4 Mgbe ọ chịrị, o kpebiri ịlụso ụmụ Moab ọgụ, ime ka ha nọrọ n'okpuru ụmụ Isọ dịka ha dị na mbụ, mana o nweghị ike, n'ihi na ụmụ Moab nụrụ ihe a, ha wee bilie ngwa ngwa ịhọpụta eze n'etiti ụmụnne ha.
5 Ha wee kpọkọta ọtụtụ mmadụ, ha wee zigara ụmụ Amọn ụmụnne ha ka ha nyere ha aka ịlụso Hedad eze Edom agha.
6 Hedad wee nụ ihe ụmụ Moab mere, o wee tụọ egwu ha nke ukwuu, o wee hapụ ịlụso ha ọgụ.
7 N'oge ahụ, Mozis, nwa Amram, onye Midian, lụrụ Zipora, nwa Reuel onye Midian, ka ọ bụrụ nwunye ya.
8 Zipora wee jee ije n'ụzọ ụmụ Jekọb, ọ dịghịkwa ihe ọzọ dị ka ezi omume nke Sera, Rebeka, Rachel na Lia.
9 Zipora wee tụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Gershom, n'ihi na ọ sịrị, Abụ m onye ọbịa n'ala ọzọ; mana o bighị apịtị ya úgwù, dịka Reuel, nna nwunye ya si kwuo.
10 O wee tụrụ ime ọzọ wee mụọ nwa nwoke, ma bie ya úgwù, kpọọ aha ya Elieza, n'ihi na Mozis kwuru, sị: "N'ihi na Chineke nke nna m bụ onye na-enyere m aka, ọ napụtara m n'aka mma agha Fero."
11 Fero, eze Ijipt, wee mee ka ọrụ ụmụ Izrel bawanye ụba n'oge ahụ, ma nọgide na-eme ka yok ya sie ike n'ahụ ụmụ Izrel.
12 O wee nye iwu ka e mee mkpọsa n'Ijipt, sị: “Unu enyela ndị mmadụ ahịhịa ọzọ iji mee brik, hapụ ha ka ha gaa chịkọta ahịhịa dịka ha nwere ike ịchọta ya.”
13 Ha ga-enyekwa ọnụ ọgụgụ brik ha ga-akpụ kwa ụbọchị, ha agaghịkwa ewepụrụ ha ihe ọ bụla, n'ihi na ha na-arụsi ọrụ ike n'ọrụ ha.
14 Ụmụ Izrel nụrụ nke a, ha wee ruo újú, sụọ ude, tikuokwa Jehova n'ihi obi ilu nke mkpụrụ obi ha.
15 Jehova nụrụ mkpu ákwá ụmụ Izrel, hụkwa mmegbu ndị Ijipt na-emegbu ha.
16 Jehova wee kwoo ndị ya na ihe nketa ya ekworo, o wee nụ olu ha, o wee kpebie ịnapụta ha n'ahụhụ Ijipt, inye ha ala Kenan ka ha bụrụ ihe onwunwe.

ISI nke 79

1 N'oge ahu Moses nāzù ìgwè ewu na aturu Reuel, onye Midian, nna nwunye-ya, n'ofe ọzara Sin, ma nkpa-n'aka-ya ka o were n'aka nna nwunye-ya.
2 O wee ruo otu ụbọchị na otu ewu si n'ìgwè ewu kpafuo, Mozis wee chụsoo ya wee ruo n'ugwu Chineke ruo Horeb.
3 Mgbe ọ bịarutere Horeb, Jehova pụtara ìhè n'ihu ya n'ime osisi ọhịa ahụ, ọ hụkwara osisi ọhịa ahụ ka ọ na-ere ọkụ, mana ọkụ ahụ enweghị ike iri osisi ọhịa ahụ.
4 Mosis wee tụọ anya nke ukwuu n'ihe a hụrụ, nke mere na osisi ahụ ereghị ọkụ, ọ bịaruru nso ịhụ ihe dị egwu a, Jehova wee kpọọ Mosis site n'ọkụ wee nye ya iwu ka ọ gbadaa Ijipt, gakwuru Fero eze Ijipt, ka ọ hapụ ụmụ Izrel ka ha si n'ọrụ ya pụọ.
5 Jehova wee sị Mozis: Laghachi Ijipt, n'ihi na ndị ikom niile ahụ chọrọ ndụ gị anwụọla, gwakwa Fero ka o zipụ ụmụ Izrel n'ala ya.
6 Jehova gosikwara ya ka o mee ihe ịrịba ama na ihe ebube n'Ijipt n'ihu Fero na anya ndị ohu ya, ka ha wee kwere na ọ bụ Jehova zitere ya.
7 Mozis wee gee ntị n'ihe niile Jehova nyere ya n'iwu, o wee laghachikwuru nna nwunye ya wee kọọrọ ya ihe ahụ, Reuel wee sị ya: “Laa n'udo.”

8 Mozis wee bilie ịga Ijipt, o wee kpọrọ nwunye ya na ụmụ ya ndị ikom, ọ nọkwa n'ụlọ ndị ọbịa n'okporo ụzọ, mmụọ ozi Chineke wee bịa chọọ ihe ga-eme ya.
9 Ọ chọkwara igbu ya n'ihi nwa nwoke ọ mụrụ, n'ihi na o bighị ya úgwù, o mebikwara ọgbụgba ndụ nke Jehova na Abraham gbara.
10 N'ihi na Mozis gere ntị n'okwu nna nwunye ya nke ọ gwara ya, ka ọ ghara ibi nwa mbụ ya úgwù, ya mere o bighị ya úgwù.
11 Zipora wee hụ mmụọ ozi nke Onyenwe anyị ka ọ na-achọ ihe ga-eme megide Mozis, ọ makwara na ihe a bụ n'ihi na o bighị nwa ya nwoke bú Geshọn úgwù.
12 Zipora we me ngwa were nkume di nkọ di n'ebe ahu, o we bìe nwa-ya nwoke úgwù, ma naputa di-ya na nwa-ya nwoke n'aka mọ-ozi nke Jehova.
13 Erọn nwa Amram, nwanne Mozis, nọ n'Ijipt na-eje ije n'akụkụ osimiri n'ụbọchị ahụ.
14 Jehova wee pụta ìhè n'ebe ahụ, ọ wee sị ya: "Gakwuru Mozis n'ọzara." O wee gaa zute ya n'ugwu Chineke, o wee susuo ya ọnụ.
15 Erọn wee welie anya ya elu, hụ Zipora nwunye Mozis na ụmụ ya, ọ wee sị Mozis: “Ònye bụ ndị a n'ebe ị nọ?”
16 Mozis wee sị ya: “Ha bụ nwunye m na ụmụ m ndị ikom, nke Chineke nyere m na Midian; ihe ahụ wutere Erọn n'ihi nwanyị ahụ na ụmụ ya.”
17 Erọn wee sị Mozis: “Zipụ nwanyị ahụ na ụmụ ya ka ha laa n'ụlọ nna ya.” Mozis wee gee ntị n'okwu Erọn, o wee mee otú ahụ.
18 Zipora we laghachi, ya na umu-ya, ha we ba n'ulo Reuel, we nọdu n'ebe ahu rue oge Jehova letara ndi-ya, we kpọputa ha n'aka Fero.
19 Mozis na Erọn wee bata Ijipt, ha wee gwa ha okwu niile nke Jehova, ndị Izrel wee ṅụrịa ọṅụ dị ukwuu.
20 Mozis na Erọn wee bilie n'isi ụtụtụ n'echi ya, ha wee gaa n'ụlọ Fero, ha wee jide mkpanaka Chineke n'aka ha.
21 Mgbe ha rutere n'ọnụ ụzọ ámá eze, e ji ngwa agha ígwè kpọchie ụmụ ọdụm abụọ n'ebe ahụ, ọ dighịkwa onye ọ bụla pụrụ ma ọ bụ pụọ n'ihu ha, ma ọ bụghị ndị eze nyere iwu ka ha bịa, mgbe ndị na-eme ihe ọjọọ bịara ma dọpụ ọdụm ahụ site n'asịrị ha, nke a wee kpọga ha n'ihu eze.
22 Mozis wee mee ngwa ngwa bulie mkpanaka ahụ elu n'elu ọdụm ahụ, o wee tọpụ ha, Mozis na Erọn wee bata n'ụlọ eze.
23 Ọdụm ndị ahụ sokwa ha bịa n'ọṅụ, ha wee soro ha, ṅụrịa ọṅụ dịka nkịta si aṅụrị ọṅụ n'ihi onye nwe ya mgbe o si n'ọhịa na-alọta.
24 Mgbe Fero hụrụ ihe a, o juru ya anya, egwu wee tụọ ya nke ukwuu n'ihi akụkọ ahụ, n'ihi na ọdịdị ha dị ka ọdịdị ụmụ Chineke.
25 Fero we si Moses, Gini ka i nāchọ? Ha we za ya, si, Onye-nwe-ayi Chineke nke ndi-Hibru ezitewo ayi n'ebe i nọ, si, Zipu ndim ka ha je ozim.
26 Fero we nu okwu-ha, oké egwu we tua ya n'iru ha, o we si ha, Laghachinu ta echi, laghachikutem: ha we me dika okwu eze si di.
27 Mgbe ha lachara, Fero zigara ka a kpọọ Belam, dibịa afa, na Jannes na Jambres, na ndị dibịa afa na ndị ndụmọdụ eze niile, ha niile wee bịa nọdụ ala n'ihu eze.
28 Eze wee gwa ha okwu niile Mozis na nwanne ya nwoke bụ́ Erọn gwara ya, ndị dibịa anwansi wee sị eze: “Ma olee otú ndị ikom ahụ si bịakwute gị n'ihi ọdụm ndị a kpọchiri n'ọnụ ụzọ ámá?”
29 Eze wee sị, N'ihi na ha weliri mkpara ha megide ọdụm wee tọhapụ ha, bịakwute m, ọdụm na-aṅụrịkwa ọṅụ n'ebe ha nọ dịka nkịta si aṅụrị ọṅụ izute onye nwe ya.
30 Belam nwa Beọa, onye dibịa afa, wee zaa eze, sị: “Ndị a abụghị ndị ọzọ karịa ndị dibịa afa dịka anyị.”
31 Ugbu a, ziga oku ka a kpọọ ha, ka anyị nwalee ha, eze wee mee otú ahụ.
32 N'ụtụtụ Fero wee kpọọ Mozis na Erọn ka ha bịa n'ihu eze, ha wee buru mkpara Chineke bịakwute eze wee gwa ya okwu, sị:
33 Otú a ka Onyenwe anyị Chineke nke ndị Hibru kwuru, sị, Zipụ ndị m ka ha jeere m ozi.
34 Eze wee sị ha, Ma ònye ga-ekwere unu na unu bụ ndị ozi Chineke nakwa na unu na-abịakwute m site n'iwu ya?
35 Ugbua, mee ihe ijuanya ma ọ bụ nye aka n'okwu a, mgbe ahụ okwu ndị ị na-ekwu ga-ekwere.
36 Erọn wee mee ngwa tụfuo mkpara ahụ n'aka ya n'ihu Fero na n'ihu ndị ohu ya, mkpara ahụ wee ghọọ agwọ.
37 Ndị dibịa afa ahụ wee hụ nke a, onye ọ bụla n'ime ha tụbara mkpanaka ya n'ala, ha wee ghọọ agwọ.
38 Agwọ nke mkpara Erọn welitere isi ya elu wee meghee ọnụ ya ilo mkpara ndị anwansi ahụ.
39 Belam, dibịa afa, zara, si, Ihe a sitere n'oge ochie: na agwọ ga-eloda ibe ya, ihe dị ndụ ga-eripịakwa ibe ha.
40 Ugbu a, weghachite ya n'ogwe dịka ọ dị na mbụ, anyị ga-eweghachikwa mkpanaka anyị dịka ha dị na mbụ, ọ bụrụkwa na mkpanaka gị ejuo mkpanaka anyị, mgbe ahụ ka anyị ga-ama na mmụọ Chineke dị n'ime gị, ọ bụrụkwa na ọ bụghị, ị bụ naanị onye na-arụ ọrụ dịka anyị onwe anyị.
41 Erọn wee mee ngwa ngwa setịpụ aka ya wee jide ọdụ agwọ ahụ, ọ wee ghọọ mkpara n'aka ya, ndị dibịa afa ahụ wee jiri mkpara ha mee otu ihe ahụ, onye ọ bụla wee jide ọdụ agwọ ya, ha wee ghọọ mkpara dịka ọ dị na mbụ.
42 Mgbe e weghachiri ha n'osisi, mkpara Erọn loro mkpara ha.
43 Mgbe eze hụrụ ihe a, o nyere iwu ka e wetara akwụkwọ ndekọ ihe ndị metụtara ndị eze Ijipt, ha wee weta akwụkwọ ndekọ ihe ndị ahụ, akụkọ ihe mere eme nke ndị eze Ijipt, ebe e dere arụsị niile nke Ijipt, n'ihi na ha chere echiche ịchọta aha Jehova n'ime ya, mana ha ahụghị ya.
44 Fero we si Moses na Eron, Le, ahuru m aha Chineke unu edeworo n'akwụkwọ a, amaghikwam aha Ya.
45 Ndị ndụmọdụ na ndị amamihe zara eze, sị: “Anyị anụwo na Chineke nke ndị Hibru bụ nwa nke ndị maara ihe, nwa nke ndị eze ochie.”
46 Fero we chigharia le Moses na Eron anya, si ha, Amaghim Onye-nwe-ayi, Onye unu kwuputara, Agaghi-ezite kwa ndi-Ya.
47 Ha zara, sị eze, "Onyenwe anyị Chineke nke Chi bụ aha ya, ọ kpọsakwara aha ya n'elu anyị site n'oge nna nna anyị hà, wee ziga anyị, sị, "Gaa hụ Fero, gwa ya, sị, Zipụ ndị m ka ha jeere m ozi."
48 Ugbua, ziga anyị, ka anyị gaa njem ụbọchị atọ n'ọzara, wee chụọrọ ya àjà n'ebe ahụ, n'ihi na site n'ụbọchị anyị gbadatara Ijipt, ọ naraghị anyị àjà nsure ọkụ, àjà ma ọ bụ àjà n'aka anyị, ọ bụrụkwa na ị gaghị ezipụ anyị, iwe ya ga-adị ọkụ megide gị, ọ ga-etikwa Ijipt ihe ma ọ bụ site n'ọrịa ma ọ bụ site na mma agha.

49 Fero we si ha, Gwa m ike ya na ike ya ugbu a; ha we si ya, O kere eluigwe na uwa, oké osimiri na azù ha nile, O kpukwara ìhè, O kere ọchịchịrị, O mere ka mmiri zoo n'elu ụwa, juputa ya mmiri, O mekwara ka ahịhịa na ahịhịa puo, O kere mmadụ na anụmanụ na anụmanụ nke oke ọhịa, nnụnụ nke eluigwe na azụ̀ nke oké osimiri, site n'ọnụ Ya ka ha dị ndụ ma nwụọ.
50 N'ezie, ọ bụ ya kere gị n'afọ nne gị, tinyekwa ume ndụ n'ime gị, zụlitekwa gị ma tinye gị n'ocheeze eze Ijipt, ọ ga-anapụkwa gị ume na mkpụrụ obi gị, weghachikwa gị n'ala ebe e si wepụta gị.
51 Iwe wee dị eze ọkụ n'ihi okwu ha, o wee sị ha, Ma ònye n'ime chi nile nke mba dị iche iche nwere ike ime nke a? Osimiri m bụ nke m, ọ bụkwa m mere ya maka onwe m.
52 O wee chụpụ ha n'ebe ọ nọ, o wee nye iwu ka ọrụ a na-arụ n'Izrel sie ike karịa nke ọ dị ụnyaahụ na mbụ.
53 Mozis na Erọn wee si n'ihu eze pụọ, ha wee hụ ụmụ Izrel ka ha nọ n'ọnọdụ ọjọọ n'ihi na ndị isi ọrụ emeela ka ọrụ ha sie ike nke ukwuu.
54 Mozis wee laghachikwute Jehova wee sị, “Gịnị mere i ji mejọọ ndị gị? N’ihi na kemgbe m bịara ịgwa Fero ihe ị zitere m, o mejọwo ụmụ Izrel nke ukwuu.”
55 Jehova wee sị Mozis: Lee, ị ga-ahụ na Fero ga-eji aka ya na ihe otiti dị arọ chụpụ ụmụ Izrel n'ala ya.
56 Mozis na Erọn wee biri n'etiti ụmụnne ha ụmụ Izrel n'Ijipt.
57 Ma ụmụ Izrel ndị Ijipt ji ọrụ siri ike nke ha tinyere ha mee ihe wute ha.

ISI nke 80

1 Mgbe afọ abụọ gachara, Jehova zigara Mozis ọzọ ka ọ gaa kpọpụta ụmụ Izrel, ka o zipụkwa ha n'ala Ijipt.
2 Mozis wee gaa n'ụlọ Fero, gwa ya okwu Jehova onye zitere ya, mana Fero egeghị ntị n'olu Jehova, Chineke wee mee ka ike ya dakwasị Fero na ndị ya n'Ijipt, Chineke wee tie Fero na ndị ya ihe otiti dị egwu.
3 Onye-nwe wee zipụ site n'aka Erọn wee mee ka mmiri Ijipt niile ghọọ ọbara, ya na iyi na osimiri ha niile.
4 Mgbe otu onye Ijipt bịara ịṅụ mmiri, o lere anya n'ime ite ya, lee mmiri niile agbanweela ghọọ ọbara; mgbe ọ bịara ịṅụ mmiri dị n'ime iko ya, mmiri dị n'ime iko ahụ ghọrọ ọbara.
5 Mgbe otu nwanyị gwakọtara ntụ ọka ya ma sie nri ya, ọdịdị ha gbanwere ka ọ dị ka ọbara.
6 Jehova wee ziga ọzọ wee mee ka mmiri ha niile pụta, awọ niile wee bata n'ụlọ ndị Ijipt.
7 Mgbe ndị Ijipt ṅụchara ihe ọṅụṅụ, afọ ha jupụtara na akịrị, ha na-agbakwa egwu n'ime afọ ha ka ha na-agba egwu mgbe ha nọ n'osimiri ahụ.
8 Mmiri ọṅụṅụ ha niile na mmiri esi nri ha ghọrọ àkpà, mgbe ha dina n'elu ihe ndina ha, ọsụsọ ha kpalitere àkpà.
9 N'agbanyeghị ihe a niile, iwe Jehova ewepụghị ha, aka ya wee gbasaa megide ndị Ijipt niile iji tie ha ihe otiti dị arọ.
10 O wee zipụ ma tie ájá ha n'ime ájá, ụmụ ahụhụ wee dị n'Ijipt ruo cubit abụọ n'elu ala.
11 Ndanda ahụ dịkwa ọtụtụ, n'anụ ahụ mmadụ na anụ ọhịa, n'ime ndị niile bi na Ijipt, Jehova zigakwara ndanda ahụ n'ahụ eze na eze nwanyị, o wee wute Ijipt nke ukwuu n'ihi ndanda ahụ.
12 Ma nke a, iwe nke Onyenwe anyị alaghachighị, aka ya ka dị n'elu Ijipt.
13 Jehova wee ziga ụdị anụ ọhịa niile n'Ijipt, ha wee bịa bibie Ijipt niile, mmadụ na anụmanụ, osisi, na ihe niile dị n'Ijipt.
14 Onyenwe anyị wee ziga agwọ ọkụ, akpị, òké, ajị anụ, na nkịta, tinyere ndị ọzọ na-akpụ akpụ n'ájá.
Ijiji iri na ise, nnukwu anụ, udele, ahụhụ na anwụnta, nke ọ bụla na-eto dịka ụdị ha si dị.
16 Ihe niile na-akpụ akpụ na anụ nwere nku dị iche iche wee bịa Ijipt, ha wee mee ka ndị Ijipt nwee mwute nke ukwuu.
17 Enyi na ijiji wee bata n'anya na ntị ndị Ijipt.
18 Ebubo wee bịakwasị ha ma chụpụ ha, ha wee si n'ime ya pụọ ba n'ime ụlọ ha, o wee chụsoo ha.
19 Mgbe ndị Ijipt zoro onwe ha n'ihi ìgwè anụmanụ, ha kpọchiri ọnụ ụzọ ha n'azụ ha, Chineke wee nye iwu ka Sulanut nke dị n'oké osimiri bịa banye Ijipt.
20 O nwere ogwe aka ogologo, cubit iri n'ogologo dịka cubit nwoke.
21 O wee rigoro n'elu ụlọ wee kpughee ihe e ji rụọ mgbidi na ala ụlọ ahụ, bee ha, ma setịpụ aka ya n'ime ụlọ ahụ, wepụ mkpọchi na ihe mkpuchi ahụ, megheekwa ụlọ ndị Ijipt.
22 Mgbe nke ahụ gasịrị, ìgwè anụmanụ batara n'ụlọ ndị Ijipt, ìgwè anụmanụ bibiri ndị Ijipt, o wutekwara ha nke ukwuu.
23 Ma nke a, iwe nke Onyenwe anyị ewepụghị n'ahụ ndị Ijipt, aka ya ka gbatịkwara megide ha.
24 Chineke wee ziga ajọ ọrịa, ọrịa na-efe efe wee gbasaa Ijipt, n'ime ịnyịnya na ịnyịnya ibu, na n'ime kamel, n'ime ìgwè ehi na atụrụ na n'ime mmadụ.
25 Mgbe ndị Ijipt biliri n'isi ụtụtụ iburu anụ ụlọ ha gaa ebe ha ga-ata nri, ha hụrụ na anụ ụlọ ha niile nwụrụ anwụ.
26 E nwere naanị otu n'ime anụ ụlọ iri nke ndị Ijipt fọdụrụ, ma ọ dighị otu n'ime anụ ụlọ Izrel nwụrụ na Goshen.
27 Chineke wee mee ka ihe ọkụ gbaa ndị Ijipt n'anụ ahụ, nke mere ka akpụkpọ ahụ ha gbawaa, ọ wee ghọọ ihe na-akọcha ndị Ijipt niile site n'ụkwụ ha ruo n'isi ha.
28 Ọtụtụ etuto dị n'anụ ahụ ha, anụ ahụ ha wee laa n'iyi ruo mgbe ha rere ure ma kpọọ nkụ.
29 Ma nke a, iwe nke Onyenwe anyị alaghachighị, aka ya ka dị n'elu Ijipt dum.
30 Onye-nwe wee zipụ oké akụ́ mmiri ozuzo, nke tiri osisi vaịn ha ihe, tijie osisi mkpụrụ ha ma kpọọ ha nkụ nke mere ka ha dakwasị ha.
31 Ahịhịa ndụ niile kpọnwụrụ akpọnwụ wee laa n'iyi, n'ihi na ọkụ na-ada n'etiti akụ́ mmiri ígwé ahụ, ya mere akụ́ mmiri ígwé na ọkụ ahụ riri ihe niile.
32 Mmadụ na anụmanụ ndị a hụrụ n'èzí nwụrụ n'ọkụ ọkụ na akụ́ mmiri ígwé, ụmụ ọdụm niile wee gwụ.
33 Jehova wee ziga ma kpọta ọtụtụ igurube n'Ijipt, Chasel, Salom, Chargol, na Chagole, igurube dị iche iche, nke ripịara ihe niile akụ́ mmiri ígwé fọdụrụ.
34 Ndị Ijipt wee ṅụrịa ọṅụ n'ihi igurube ndị ahụ, ọ bụ ezie na ha riri ihe ubi ahụ, ha wee nwụchie ha n'ụba ma tinye ha nnu maka nri.
35 Jehova wee mee ka oké ifufe nke oké osimiri ahụ dajụọ, nke wepụrụ igurube niile, ọbụna ndị e tinyere nnu, wee tụba ha n'Oké Osimiri Uhie; ọ dighị otu igurube fọdụrụ n'ókèala Ijipt.

36 Chineke wee mee ka ọchịchịrị gbaa Ijipt, nke mere na ala Ijipt na Patrọs niile gbara ọchịchịrị ruo ụbọchị atọ, nke mere na mmadụ enweghị ike ịhụ aka ya mgbe o welitere ya n'ọnụ ya.
37 N'oge ahụ, ọtụtụ n'ime ụmụ Izrel nwụrụ, bụ́ ndị nupụụrụ Jehova isi, ndị na-anaghịkwa ege Mozis na Erọn ntị, ndị na-ekweghịkwa na Chineke zitere ha.
38 Onye kwuru sị, Anyị agaghị apụ n'Ijipt ka anyị wee ghara ịla n'iyi n'ọzara tọgbọrọ n'efu, onye jụrụ ige ntị n'olu Mozis.
39 Jehova wee tie ha ihe otiti n'ime ụbọchị atọ nke ọchịchịrị, ụmụ Izrel wee lie ha n'oge ahụ, n'enweghị ndị Ijipt maara ha ma ọ bụ ịnụrịa ọnụ n'ihi ha.
40 Ọchịchịrị ahụ wee dị ukwuu n'Ijipt ruo ụbọchị atọ, onye ọ bụla guzo mgbe ọchịchịrị ahụ bịara guzoro n'ọnọdụ ya, onye nọ ọdụ nọdụrụ ala, onye dina ala nọdụrụ ala n'otu ọnọdụ ahụ, onye na-eje ije nọdụrụ ala n'otu ebe ahụ; ihe a mekwara ndị Ijipt niile, ruo mgbe ọchịchịrị ahụ ga-apụ.
41 Ụbọchị ọchịchịrị ahụ wee gafee, Onyenwe anyị zigara Mozis na Erọn ka ha bịakwute ụmụ Izrel, sị: “Mee ememme unu ma mee ememme ngabiga unu, n’ihi na lee, m na-abịa n’etiti abalị n’etiti ndị Ijipt niile, m ga-egbukwa ụmụ mbụ ha niile, site n’ụmụ nwoke ruo n’ụmụ anụmanụ, mgbe m hụrụ ngabiga unu, m ga-agafe unu.”
42 Ụmụ Izrel wee mee ihe niile Jehova nyere Mozis na Erọn n'iwu, otú a ka ha mere n'abalị ahụ.
43 O wee ruo n'etiti abalị na Jehova pụrụ n'etiti Ijipt, gbuo ụmụ mbụ niile nke Ijipt, malite na ụmụ mbụ nke mmadụ ruo na ụmụ mbụ nke anụmanụ.
44 Fero we bilie n'abalị, ya na ndi-orù-ya nile na ndi Ijipt nile, oké mkpu ákwá we di n'Ijipt n'abalị ahu, n'ihi na ọ dighi ulo nke ozu ọ bula di.
45 Ihe oyiyi nke ụmụ mbụ si Ijipt, nke a kpụrụ n'elu mgbidi n'ụlọ ha, bibiri ma daa n'ala.
46 Ọbụna ọkpụkpụ nke ụmụ mbụ ha nwụrụ tupu oge a, ndị ha liri n'ụlọ ha, ka nkịta Ijipt chịkọtara n'abalị ahụ, dọkpụrụ ha n'ihu ndị Ijipt ma tụba ha n'ihu ha.
47 Ndị Ijipt niile hụrụ ihe ọjọọ a nke dakwasịrị ha na mberede, ndị Ijipt niile wee tie mkpu n'olu dị elu.
48 Ezinụlọ niile nke Ijipt kwara ákwá n'abalị ahụ, onye ọ bụla n'ihi nwa ya nwoke, onye ọ bụla n'ihi nwa ya nwanyị, ebe ọ bụ nwa mbụ, a nụrụ mkpọtụ Ijipt n'ebe dị anya n'abalị ahụ.
49 Bathia, ada Fero, wee soro eze pụọ n'abalị ahụ ịchọ Mozis na Erọn n'ụlọ ha, ha wee hụ ha n'ụlọ ha, na-eri ihe, na-aṅụ ihe ọṅụṅụ, na-aṅụrịkwa ọṅụ na Izrel dum.
50 Bathia wee sị Mozis: “Ọ bụ nke a bụ ụgwọ ọrụ maka ihe ọma m meere gị, onye zụlitere gị ma gbasaa gị, ma ị wetaara m ihe ọjọọ a na ụlọ nna m?”
51 Mozis wee sị ya, “N’ezie, ihe otiti iri ka Jehova mere n’Ijipt; ò nwere ihe ọjọọ ọ bụla si n’ime ha pụta bịakwasị gị? Ò nwere otu n’ime ha mere gị?” O wee sị, “Mba.”
52 Mosis wee sị ya, Ọ bụ ezie na ị bụ nwa mbụ nke nne gị, ị gaghị anwụ, ihe ọjọọ agaghịkwa emetụ gị n'etiti Ijipt.
53 O wee sị, “Olee uru ọ baara m, mgbe m hụrụ eze, nwanne m nwoke, na ezinụlọ ya niile na ndị ọ na-achị n'ihe ọjọọ a, onye ọ mụrụ tupu ya na ụmụ mbụ niile si Ijipt nwụọ?”
54 Mozis wee sị ya: “N’ezie nwanne gị nwoke na ezinụlọ ya na ndị ohu ya, ezinụlọ Ijipt, achọghị ige ntị n’okwu Jehova, ihe ọjọọ a mere ha ji bịakwasị ha.”
55 Fero, eze Ijipt, bịakwutere Mozis na Erọn, tinyere ụfọdụ ụmụ Izrel ndị nọ ebe ahụ, o wee kpee ekpere nye ha, sị:
56 Bilienụ, kpụrụ ụmụnne unu, ụmụ Izrel niile nọ n'ala ahụ, tinyere atụrụ ha na ehi ha, na ihe niile ha nwere; ha agaghị ahapụ ihe ọ bụla fọdụrụ, naanị kpeenụ ekpere maka m nye Jehova bụ́ Chineke unu.
57 Mozis wee sị Fero, “Ọ bụ ezie na ị bụ nwa mbụ nke nne gị, atụla egwu, n'ihi na ị gaghị anwụ, n'ihi na Jehova enyewo iwu ka ị dị ndụ, iji gosi gị ike ya dị ukwuu na ogwe aka ya siri ike nke gbatịrị agbatị.”
58 Fero wee nye iwu ka a chụpụ ụmụ Izrel, ndị Ijipt niile wee nwee ike izipu ha, n'ihi na ha sịrị, Anyị niile na-ala n'iyi.
59 Ndị Ijipt nile wee zipụ ụmụ Izrel, ha na nnukwu akụnụba, atụrụ na ehi na ihe dị oké ọnụ ahịa, dịka iyi nke Onyenwe anyị si dị n'etiti ya na Nna anyị Abraham.
60 Ụmụ Izrel wee kwụsị ịpụ n'abalị, mgbe ndị Ijipt bịakwutere ha ịkpọpụta ha, ha sịrị ha, “Ànyị bụ ndị ohi, nke mere anyị ga-eji pụọ n'abalị?”
61 Ụmụ Izrel wee rịọ ndị Ijipt ihe ọlaọcha na ihe ọlaedo na uwe, ụmụ Izrel wee napụ ndị Ijipt ihe ha.
62 Mozis wee bilie ọsọ ọsọ gaa n'osimiri Ijipt, si n'ebe ahụ bute igbe ozu Josef ma buru ya.
63 Ụmụ Izrel butekwara igbe ozu nna ha, onye ọ bụla n'ime ha butekwara igbe ozu nke ebo ha.

ISI nke 81

1 Ụmụ Izrel wee si na Rameses gaa Sukot, ihe dị ka narị puku mmadụ isii (600,000) bụ́ ndị ji ụkwụ aga, ma e wezụga ụmụntakịrị na nwunye ha.
2 Ọtutu ìgwè madu ndi ọzọ we so ha rigo, ìgwè ewu na aturu na ìgwè ehi, ọtutu ehi.
3 Ọbịbịa ụmụ Izrel, ndị biri n'ala Ijipt n'ọrụ siri ike, dị narị afọ abụọ na iri.
4 Mgbe narị afọ abụọ na iri gwụchara, Jehova jiri aka dị ike kpọpụta ụmụ Izrel n'Ijipt.
5 Ụmụ Izrel wee si n'Ijipt, sikwa na Goshen, sikwa na Rameses, gaa maa ụlọikwuu na Sukọt n'ụbọchị nke iri na ise nke ọnwa mbụ.
6 Ndị Ijipt wee lie ụmụ mbụ ha niile bụ́ ndị Jehova gburu, ndị Ijipt niile wee lie ndị e gburu egbu ruo ụbọchị atọ.
7 Ụmụ Izrel wee si na Sukọt kwalie wee maa ụlọikwuu n'Etọm, na nsọtụ ọzara ahụ.
8 N'ụbọchị nke atọ mgbe ndị Ijipt liri ụmụ mbụ ha, ọtụtụ mmadụ si n'Ijipt bilie wee chụsoo Izrel ka ha laghachi Ijipt, n'ihi na ha cheghaịrị na ha ahapụla ụmụ Izrel n'ohu ha.
9 Otu nwoke wee sị onye agbata obi ya, “N’ezie, Mozis na Erọn gwara Fero okwu, sị, Anyị ga-eje njem ụbọchị atọ n’ọzara, chụọrọ Onyenwe anyị Chineke anyị àjà.”
10 Ugbu a, ka anyị bilie n'isi ụtụtụ ma mee ka ha laghachi, ọ ga-erukwa na ọ bụrụ na ha esoro anyị laghachi Ijipt gaa n'ebe ndị nwe ha nọ, anyị ga-ama na e nwere okwukwe n'ebe ha nọ, mana ọ bụrụ na ha agaghị alaghachi, anyị ga-alụso ha ọgụ, meekwa ka ha laghachi n'ike dị ukwuu na aka dị ike.
11 Ndị isi niile nke Fero biliri n'ụtụtụ, ya na ihe dị ka narị puku mmadụ asaa na puku asaa, ha wee si n'Ijipt pụọ n'ụbọchị ahụ, bịarute ebe ụmụ Izrel nọ.

12 Ndị Ijipt niile hụrụ, hụkwa Mozis na Eroṇ na ụmụ Izrel niile ka ha nọdụrụ ala n'ihu Pi-Hahiroṭ, na-eri ihe, na-aṅụkwa ihe ọṅụṅụ, na-eme ememme Jehova.
13 Ndị Ijipt niile wee sị ụmụ Izrel, “N’ezie, unu kwuru, sị, Anyị ga-eje njem ụbọchị atọ n’ọzara, chụọrọ Chineke anyị àjà, laghachikwa.”
14 Ma ugbua, taa bu ụbọchị ise kemgbe unu lawara, gịnị mere unu na-alaghachikwurughị ndị nwe unu?
15 Mozis na Eroṇ wee zaa ha, sị: “N’ihi na Jehova bụ́ Chineke anyị agbawo anyị àmà, sị, ‘Unu agaghị alaghachi Ijipt ọzọ, kama anyị ga-abanye n’ala nke mmiri ara ehi na mmanụ aṅụ na-eru, dịka Jehova bụ́ Chineke anyị ṅụrụ iyi inye anyị.’”
16 Mgbe ndị isi Ijipt hụrụ na ụmụ Izrel egeghị ha ntị, ha wee laghachi Ijipt, ha kere onwe ha n'úkwù ibuso Izrel agha.
17 Jehova wee mee ka obi ụmụ Izrel sie ike karịa ndị Ijipt, ha wee tie ha ihe nke ukwuu, agha ahụ wee sie ike n'ahụ ndị Ijipt, ndị Ijipt niile wee gbaa ọsọ puọ n'ihu ụmụ Izrel, n'ihi na ọtụtụ n'ime ha nwụrụ n'aka Izrel.
18 Ndị isi Fero wee gaa Ijipt gwa Fero, sị: “Ụmụ Izrel agbaala ọsọ, ha agaghịkwa alaghachi Ijipt ọzọ.” Mozis na Eroṇ wee gwa anyị okwu otú a.
19 Fero wee nụ ihe a, obi ya na obi ndị niile o jere ozi wee tụgharịa megide Izrel, ha wee chegharịa na ha ezipụla Izrel; ndị Ijipt niile wee gwa Fero ka ọ chụsoo ụmụ Izrel ka ha laghachi n'ibu arọ ha.
20 Ha wee jụọ ibe ha, sị: “Gịnị bụ ihe a anyị mere, na anyị achụpụla Izrel n'ohu anyị?”
21 Jehova wee mee ka obi ndị Ijipt niile sie ike ịchụ ụmụ Izrel, n'ihi na Onyenwe anyị chọrọ ịkwatu ndị Ijipt n'Oké Osimiri Uhie.
22 Fero we bilie, dozie ụgbọ-ala-ya, o we nye iwu ka ndi Ijipt nile zukọta; ọ dighi nwoke fọduru ma ewezuga umu-ntakiri na umu-ndinyom.
23 Ndị Ijipt niile wee soro Fero puọ ịchụ ụmụ Izrel, ebe ndị agha Ijipt buru ibu nke ukwuu ma dịkwa arọ, ihe dị ka puku mmadụ iri na puku iri.
24 Ndị agha a niile wee chụsoo ụmụ Izrel iji kpọghachi ha Ijipt, ha wee ruo n'ebe ha mara ụlọikwuu n'akụkụ Oké Osimiri Uhie.
25 Ụmụ Izrel wee welie anya ha elu, hụkwa ndị Ijipt niile na-achụ ha, ụmụ Izrel wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ha, ụmụ Izrel wee tikuo Jehova.
26 Na Misrifo no, Israelfo no dii wɔn ho fɛw, na wɔkaa wɔn ho, na wɔkaa wɔn ho fɛw, na Mose ne wɔn nyinaa kasae.
27 Ndị nke mbụ bụ ụmụ Ruben, Simiọn, na Isaka, ha wee kpebie ịtụba onwe ha n'ime oké osimiri, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu maka ndị Ijipt.
28 Moses we si ha, Unu atula egwu, guzonu onwe-unu, hu nzọputa Jehova nke Ọ gēmere unu ta.
29 Nkewa nke abụọ bụ nke ụmụ Zebulọn, Benjamin na Naftalaị, ha wee kpebie ịlaghachi Ijipt na ndị Ijipt.
30 Moses we si ha, Unu atula egwu, n'ihi na dika unu huworo ndi Ijipt ta, otú a ka unu agaghi-ahu ha ọzọ rue mbẹ ebighi-ebi.
31 Nke atọ bụ ụmụ Juda na Josef, ha wee kpebie ịga izute ndị Ijipt ịlụso ha ọgụ.
32 Moses we si ha, Guzonu n'ebe unu nọ, n'ihi na Jehova gēburu unu agha, unu onwe-unu gānọ kwa n'oche-eze.
33 Nke anọ bụ nke ụmụ Livaị, Gad, na Asha, ha wee kpebie ịbanye n'etiti ndị Ijipt iji mee ka ha maa jijiji, Mozis wee sị ha, Nọdụnụ n'ebe unu nọ, unu atụkwala egwu, naanị kpọọkuo Jehova ka o wee zọputa unu n'aka ha.
34 Mgbe nke a gasịrị, Mozis biliri n'etiti ndị mmadụ, wee kpee ekpere nye Jehova, sị:
35 Chineke nke ụwa dum, zọputa ndị gị ndị ị kpọpụtara n'Ijipt, ka ndị Ijipt ghara ịnya isi na ike na ike bụ nke ha.
36 Jehova we si Moses, Gini mere i ji tikuo m? Gwa umu Israel ka ha gawa, bịasa nkpa-n'aka-gi n'elu oké osimiri, kewaa ya, umu Israel gāgabiga kwa ya.
37 Mozis wee mee otú ahụ, o wee welie mkpara ya elu n'elu oké osimiri wee kewaa ya.
38 E kewara mmiri nke oké osimiri ahụ ụzọ iri na abụọ, ụmụ Izrel wee jiri ụkwụ gafee, yi akpụkpọ ụkwụ, dịka mmadụ si agafe n'okporo ụzọ edoziri edozi.
39 Jehova wee gosi ụmụ Izrel ihe ebube ya n'Ijipt na n'oké osimiri site n'aka Mozis na Eroṇ.
40 Mgbe ụmụ Izrel banyere n'oké osimiri, ndị Ijipt bịakwutere ha, mmiri nke oké osimiri ahụ wee maliteghachi n'elu ha, ha niile wee mikpuo n'ime mmiri ahụ, ọ dighịkwa otu onye fọdụrụ ma e wezụga Fero, onye kelere Onyenwe anyị ma kwere na ya, ya mere Onyenwe anyị emeghị ka ọ laa n'iyi n'oge ahụ ya na ndị Ijipt.
41 Jehova wee nye otu mmụọ ozi iwu ka o si n'etiti ndị Ijipt kpọpụta ya, ha wee tụba ya n'ala Nineva, ọ chịrịkwa ya ruo ogologo oge.
42 Na Yehowa gyee Israel fii Misraim nsam, na Israelfo no nyinaa hui sɛ Misraim agyae wɔn bɔne, na wɔkaa Yehowa ho asɛm kyerɛɛ wɔn, na wɔkaa ne ho asɛm kyerɛɛ wɔn.
43 Mozis na ụmụ Izrel wee bụrụ abụ a nye Jehova n'ụbọchị Jehova mere ka ndị Ijipt daa n'ihu ha.
44 Izrel dum wee bụrụ abụ n'olu dara ụda, sị: “M ga-abụku Jehova abụ n'ihi na O buliri elu nke ukwuu, Ọ tụbara ịnyịnya na onye na-agba ya n'oké osimiri; lee, e dere ya n'akwụkwọ iwu Chineke.”
45 Mgbe nke a gasịrị, ụmụ Izrel gara njem ha, ma maa ụlọikwuu na Mara, Jehova wee nye ụmụ Izrel iwu na ikpe n'ebe ahụ na Mara, Jehova wee nye ụmụ Izrel iwu ka ha jee ije n'ụzọ ya niile ma jeere ya ozi.
46 Ha wee si na Mara kwapụ, bịarute Elim, n'Ilim ka isi iyi mmiri iri na abụọ na osisi date iri asaa dị, ụmụaka wee maa ụlọikwuu n'ebe ahụ n'akụkụ mmiri ahụ.
47 Ha wee si n'Ilim kwalie wee rute ọzara Sin, n'ụbọchị nke iri na ise nke ọnwa nke abụọ mgbe ha si Ijipt puọ.
48 N'oge ahụ, Jehova nyere ụmụ Izrel mana ka ha rie, Jehova wee mee ka mmiri zoo n'eluigwe nye ụmụ Izrel kwa ụbọchị.
49 Ụmụ Izrel wee rie manna ahụ ruo afọ iri anọ, ụbọchị niile ha nọrọ n'ọzara, ruo mgbe ha bịarutere ala Kenan inweta ya.
50 Ha wee si n'ọzara Sin puọ wee maa ụlọikwuu n'Alush.
51 Ha wee si n'Alush kwalie ma maa ụlọikwuu na Refidim.
52 Mgbe ụmụ Izrel nọ na Refidim, Amalek nwa Elifaz nwa Isọ, nwanne Zefo, bịara ịlụso Izrel ọgụ.
53 O we kpọkọta nnù ndikom asatọ na otu puku, ndi-ode-akwukwọ di nsọ na ndi-ọkà, o we kwadebe onwe-ya ibu agha megide Israel na Refidim.
54 Ha wee lụọ agha dị ukwuu ma sie ike megide Izrel, Jehova wee nye Amalek na ndị ya n'aka Mozis na ụmụ

Izrel, nakwa n'aka Joshua nwa Nun, onye Efrata, onye na-ejere Mozis ozi.
55 Ụmụ Izrel wee jiri mma agha gbuo Amalek na ndị ya, mana agha ahụ siri ike nke ukwuu n'ahụ ụmụ Izrel.
56 Jehova wee sị Mozis: Dee ihe a ka ọ bụrụ ihe ncheta nye gị n'akwụkwọ, tinye ya n'aka Joshua, nwa Nun, ohu gị, ma nye ụmụ Izrel iwu, sị: Mgbe unu bịarutere n'ala Kenan, unu ga-ehichapụ ncheta Amalek kpamkpam n'okpuru eluigwe.
57 Mosis wee mee otú ahụ, o wee were akwụkwọ ahụ dee okwu ndị a n'elu ya, sị:
58 Cheta ihe Amalek mere gị n'ụzọ mgbe ị si Ijipt pụta.
59 Onye zutere gị n'okporo ụzọ wee tie azụ gị ihe, ọbụna ndị na-adịghị ike n'azụ gị mgbe ike gwụrụ gị.
60 Ya mere, mgbe Onyenwe anyị Chineke gị ga-enye gị izu ike pụọ n'aka ndị iro gị niile gbara gị gburugburu n'ala ahụ nke Onyenwe anyị Chineke gị na-enye gị ka ọ bụrụ ihe nketa, ka i wee nweta ya, na ị ga-ehichapụ ncheta Amalek n'okpuru eluigwe, ị gaghị echefu ya.
61 Eze nke ga-enwere Amalek ebere, ma ọ bụ ncheta ya ma ọ bụ mkpụrụ ya, lee, m ga-achọ ya n'aka ya, m ga-ebipụkwa ya n'etiti ndị ya.
62 Mozis dekwara ihe ndị a niile n'akwụkwọ, o wee nye ụmụ Izrel iwu gbasara ihe ndị a niile.

ISI nke 82

1 Umu Israel we si na Refidim bulie ije, ma ulo-ikwū-ha n'ọzara Sainai, n'ọnwa nke-atọ site na nputa-ha site n'Ijipt.
2 N'oge ahụ, Reuel, onye Midian, nna nwunye Mozis, bịara, ya na nwa ya nwanyị bụ́ Zipora na ụmụ ya nwoke abụọ, n'ihi na ọ nụrụ banyere ọrụ ebube Jehova nke o mere Izrel, na ọ napụtara ha n'aka Ijipt.
3 Reuel wee bịakwute Mozis n'ọzara ebe ọ mara ụlọikwuu, ebe ugwu Chineke dị.
4 Mozis wee pụọ izute nna nwunye ya n'ụzọ dị ukwuu, Izrel dum sokwa ya.
5 Reuel na ụmụ ya wee nọrọ n'etiti ụmụ Izrel ruo ọtụtụ ụbọchị, Reuel wee mara Jehova site n'ụbọchị ahụ gaa n'ihu.
6 N'ọnwa nke atọ site na mgbe ụmụ Izrel si n'Ijipt pụọ, n'ụbọchị nke isii nke ụbọchị ahụ, Jehova nyere Izrel iwu iri n'Ugwu Saịnaị.
7 Israel dum nụrụ iwu a niile, Izrel dum ṅụrịrị ọṅụ nke ukwuu n'ime Jehova n'ụbọchị ahụ.
8 Ebube nke Onyenwe anyị wee dakwasị n'elu Ugwu Saịnaị, o wee kpọọ Mozis òkù, Mozis wee bịa n'etiti igwe ojii wee rịgoro n'ugwu ahụ.
9 Mozis wee nọrọ n'ugwu ahụ ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ, ọ rieghị nri ma ọ ṅụghịkwa mmiri, Jehova wee nye ya iwu na ikpe ziri ezi iji kụziere ụmụ Izrel ihe.
10 Jehova wee dee iwu iri ahụ o nyere ụmụ Izrel n'elu mbadamba nkume abụọ, nke o nyere Mozis ka o nye ụmụ Izrel iwu.
11 Mgbe ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ gachara, mgbe Jehova gwasịrị Mozis okwu n'Ugwu Saịnaị, Jehova nyere Mozis mbadamba nkume, nke e ji mkpịsị aka Chineke dee.
12 Mgbe ụmụ Izrel hụrụ na Mozis anọghị ọdụ ka ọ si n'ugwu ahụ rịdata, ha zukọtara n'ebe Eroṇ nọ, sị: "Ma nwoke a bụ́ Mozis, anyị amaghị ihe merenụ ya."
13 Ugbu a, bilie, meere anyị chi nke ga-ebutere anyị ụzọ, ka ị ghara ịnwụ.
14 Eroṇ tụrụ egwu nke ukwuu maka ndị mmadụ, o wee nye ha iwu ka ha wetara ya ọlaedo, o wee mee ya nwa ehi a kpụrụ akpụ maka ndị mmadụ.
15 Jehova wee gwa Mozis, tupu ọ rịdata n'ugwu ahụ, sị: "Rịdata, n'ihi na ndị gị ndị i si n'Ijipt kpọpụta emebiwo onwe ha."
16 Ha emeworo onwe ha nwa ehi a kpụrụ akpụ, ha akpọwokwa isiala nye ya: ugbu a hapụ m ka m wee gwuo ha n'ala, n'ihi na ha bụ ndị isi ike.
17 Mozis wee rịọ Jehova arịrịọ, o wee kpeere Jehova ekpere maka ndị ahụ n'ihi nwa ehi ahụ ha mere, o wee si n'ugwu ahụ rịdata, n'aka ya ka e ji mbadamba nkume abụọ ahụ, nke Chineke nyere ya iwu, nye ụmụ Izrel.
18 Mgbe Mozis rutere nso n'ọmụma ụlọikwuu wee hụ nwa ehi ahụ nke ndị Izrel mere, iwe Mozis wee dị ọkụ, o wee tiwaa mbadamba nkume ndị dị n'okpuru ugwu ahụ.
19 Mozis wee bịa n'ọmụma ụlọikwuu ahụ, o wee were nwa ehi ahụ, kpọọ ya ọkụ, gwerie ya ruo mgbe ọ ghọrọ ájá dị nro, fesa ya n'elu mmiri wee nye ya ụmụ Izrel ka ha ṅụọ.
20 Mmadụ niile nwụrụ site na mma agha nke ibe ha ihe dị ka puku mmadụ atọ, ndị kpụrụ nwa ehi ahụ.
21 N'echi ya, Mozis gwara ndị Izrel, sị: "M ga-arịgokwuru Jehova, ma eleghị anya m ga-ekpuchi mmehie unu nke unu mehiere nye Jehova."
22 Mozis wee rịgoo ọzọ gaa n'ihu Jehova, o wee nọrọ n'aka Jehova ruo ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ.
23 Na Mose bɔɔ Yehowa mpae maa Israelfo no, na Yehowa tiee Mose mpaebɔ no, na Yehowa tiee no, na ɔtee Israel nka.
24 Mgbe ahụ, Onyenwe anyị gwara Mozis ka ọ kpụọ mbadamba nkume abụọ ma kpọga ha n'ihu Onyenwe anyị, onye ga-edekwa iwu iri n'elu ha.
25 Ma Mozis mere otú ahụ, o wee gbadata, bee mbadamba nkume abụọ ahụ, rịgoro n'Ugwu Saịnaị nye Jehova, Onyenwe anyị wee dee iwu iri ahụ n'elu mbadamba nkume ndị ahụ.
26 Mozis wee nọrọ n'aka Jehova ruo ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ, Jehova wee nye ya iwu na ikpe ziri ezi iji nye Izrel.
27 Jehova wee nye ya iwu gbasara ụmụ Izrel ka ha rụọ ebe nsọ maka Jehova, ka aha ya wee dịrị na ya, Jehova wee gosi ya ụdị ebe nsọ ahụ na ụdị arịa ya niile.
28 Mgbe ụbọchị iri anọ ahụ gwụchara, Mozis si n'ugwu ahụ rịdata, o jikwa mbadamba nkume abụọ ahụ n'aka ya.
29 Mozis wee bịakwute ụmụ Izrel wee gwa ha okwu niile nke Jehova, o wee kụziere ha iwu, ụkpụrụ na ikpe ziri ezi nke Jehova kụziiri ya.
30 Mozis wee gwa ụmụ Izrel okwu Jehova, sị: "A ga-emere ya ebe nsọ, ka o biri n'etiti ụmụ Izrel."
31 Ndị Izrel wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu maka ezi ihe niile Jehova gwara ha site n'ọnụ Mozis, ha wee sị, Anyị ga-eme ihe niile Jehova gwara gị.
32 Ndị mmadụ wee bilie dị ka otu onye, ha wee nye onyinye n'ụba n'ebe nsọ nke Onyenwe anyị, onye ọ bụla wee weta onyinye nke Onyenwe anyị maka ọrụ nke ebe nsọ ahụ na maka ọrụ ya niile.
33 Ụmụ Izrel niile wee weta onye ọ bụla n'ime ihe niile dị n'aka ya maka ọrụ nke ebe nsọ Jehova, ọlaedo, ọlaọcha, na ọla, na ihe niile e ji arụ ọrụ maka ebe nsọ ahụ.
34 Ndị amamihe niile a na-arụ ọrụ wee bịa rụọ ebe nsọ nke Jehova, dịka ihe niile Jehova nyere n'iwu si dị, onye ọ bụla n'ọrụ nke ọ rụrụ; ndị amamihe niile n'obi wee rụọ ebe nsọ

ahụ, na arịa ya na arịa niile maka ọrụ nsọ, dịka Jehova nyere Mozis iwu.
35 E mechara ọrụ nke ebe nsọ nke ụlọikwuu ahụ mgbe ọnwa ise gachara, ụmụ Izrel wee mee ihe niile Jehova nyere Mozis n'iwu.
36 Ha we wetara ebe nsọ ahụ na ihe niile dị na ya nye Mozis; dịka ihe oyiyi ahụ nke Jehova gosiri Mozis, otu a ka ụmụ Izrel mere.
37 Mozis wee hụ ọrụ ahụ, lee ka ha si mee ya dịka Jehova nyere ya iwu, Mozis wee gọzie ha.

ISI nke 83

1 N'ọnwa nke iri na abụọ, n'ụbọchị nke iri abụọ na atọ nke ọnwa ahụ, Mozis kpọọrọ Erọn na ụmụ ya ndị ikom, yikwasị ha uwe ha, tee ha mmanụ ma mee ha dịka Jehova nyere ya iwu, Mozis wee weta onyinye niile nke Jehova nyere ya n'ụbọchị ahụ.
2 Emesia Moses kuru Eron na umu-ya ndikom, si ha, Unu onwe-unu gānọdu n'ọnu-uzọ ulo-ikwū nzute ahu rue ubọchi asa, n'ihi na otú a ka enyerem iwu.
3 Erọn na ụmụ ya wee mee ihe niile Jehova nyere ha n'iwu site n'aka Mozis, ha wee nọrọ ụbọchị asaa n'ọnụ ụzọ ụlọikwuu ahụ.
4 N'ụbọchị nke asatọ, nke bụ ụbọchị mbụ nke ọnwa mbụ, n'afọ nke abụọ site na mgbe ụmụ Izrel si Ijipt pụọ, Mozis wuru ebe nsọ ahụ, Mozis wee tinye ihe niile dị n'ụlọikwuu ahụ na ihe niile dị n'ebe nsọ ahụ, o wee mee ihe niile Jehova nyere ya n'iwu.
5 Mozis wee kpọọ Erọn na ụmụ ya, ha wee weta àjà nsure ọkụ na àjà mmehie maka onwe ha na maka ụmụ Izrel, dịka Jehova nyere Mozis iwu.
6 N'ụbọchị ahụ, ụmụ Erọn abụọ, Nadab na Abihu, were ọkụ dị iche wee weta ya n'ihu Jehova, onye na-enyeghị ha iwu, ọkụ wee si n'ihu Jehova pụta, repịa ha, ha wee nwụọ n'ihu Jehova n'ụbọchị ahụ.
7 N'ụbọchị Mozis rụchara ọrụ iwu ebe nsọ ahụ, ndị isi ụmụ Izrel malitere iweta onyinye ha n'ihu Jehova maka ịrara ebe ịchụàjà ahụ nye.
8 Ha wee weta onyinye ha maka otu ụbọchị, otu onyeisi kwa ụbọchị maka ụbọchị iri na abụọ.
9 Na onyinye niile ha wetara, onye ọ bụla n'oge ya, otu efere ọlaọcha dị otu narị shekel na iri atọ, otu efere ọlaọcha nke dị shekel iri asaa dịka shekel nke ebe nsọ si dị, ha abụọ juputara na ntụ ọka dị mma, a gwakọtara ya na mmanụ maka àjà anụ.
10 Otu ngaji, nke dị shekel ọlaedo iri, juputara na ihe nsure ọkụ.
11 Otu nwa ehi, otu ebule, otu nwa atụrụ nke otu afọ, maka àjà nsure ọkụ.
12 Na otu nwa ewu maka àjà mmehie.
13 Na ehi abụọ, ebule ise, ewu ise, na umu-aturu ise nke bara otu afọ, maka àjà udo.
14 Otú a ka ndị isi iri na abụọ nke Izrel na-eme kwa ụbọchị, onye ọ bụla n'ụbọchị ya.
15 Ọ bụ mgbe nke a gasịrị, n'ụbọchị nke iri na atọ nke ọnwa ahụ, ka Mozis nyere ụmụ Izrel iwu ka ha mee Ememme Ngabiga.
16 Ụmụ Izrel wee mee Ememme Ngabiga n'oge ya n'ụbọchị nke iri na anọ nke ọnwa ahụ, dịka Jehova nyere Mozis iwu, otú ahụ ka ụmụ Izrel mere.
17 Na n'ọnwa nke abụọ, n'ụbọchị mbụ nke ọnwa ahụ, Jehova gwara Mozis okwu, sị:
18 Gụọ ndị isi niile nke ụmụ nwoke nke ụmụ Izrel site n'onye dị afọ iri abụọ ruo n'onye ka elu, gị na nwanne gị nwoke bụ́ Erọn na ndị isi iri na abụọ nke Izrel.
19 Mozis wee mee otú ahụ, Erọn wee bịa na ndị isi iri na abụọ nke Izrel, ha wee gụọ ụmụ Izrel ọnụ n'ọzara Saịnaị.
20 Ọgụgụ ụmụ Izrel dịka ụlọ ndị nna ha si dị, site na ndị gbara afọ iri abụọ na karịa, dị narị puku isii na atọ, narị ise na iri ise.
21 Ma a gụghị ụmụ Livaị n'etiti ụmụnne ha, ụmụ Izrel.
22 Ọnụọgụgụ ụmụ nwoke niile nke ụmụ Izrel site n'onye ruru otu ọnwa gaa n'ihu dị puku iri abụọ na abụọ, narị abụọ na iri asaa na atọ.
23 Ọnụọgụgụ ụmụ Livaị site n'onye ruru otu ọnwa gaa n'elu dị puku iri abụọ na abụọ.
24 Mozis wee nye ndị nchụàjà na ndị Livaị onye ọ bụla ọrụ ya na ibu ọrụ ya ijere ozi n'ebe nsọ nke ụlọikwuu ahụ, dịka Jehova nyere Mozis iwu.
25 N'ụbọchị nke iri abụọ nke ọnwa ahụ, ígwé ojii ahụ si n'ụlọikwuu ihe àmà pụọ.
26 N'oge ahụ, ụmụ Izrel gara n'ihu site n'ọzara Saịnaị, ha wee gaa njem ụbọchị atọ, igwe ojii wee daa n'ọzara Paran; n'ebe ahụ ka iwe Jehova dị ọkụ megide Izrel, n'ihi na ha kpasuru Onyenwe anyị iwe site n'ịrịọ ya nri, ka ha rie.
27 Jehova wee gee ntị n'olu ha, nye ha anụ ha riri ruo otu ọnwa.
28 Ma mgbe nke a gasịrị, iwe nke Onyenwe anyị dị ọkụ megide ha, o wee gbuo ha nke ukwuu, e wee lie ha n'ebe ahụ.
29 Ụmụ Izrel wee kpọọ ebe ahụ Kebrot-Hataavah, n'ihi na n'ebe ahụ ka ha liri ndị ahụ nwere agụụ anụ ahụ.
30 Ha wee si na Kebrot-hataava kwalie wee maa ụlọikwuu na Hazerot, nke dị n'ọzara Paran.
31 Mgbe ụmụ Izrel nọ na Hazerot, iwe Jehova dị ọkụ megide Miriam n'ihi Mozis, o wee bụrụ onye ekpenta, ọ na-acha ọcha dị ka snow.
32 E wee kpọchie ya n'èzí ebe a na-ama ụlọikwuu ruo ụbọchị asaa, ruo mgbe a nabatara ya ọzọ mgbe ekpenta ya gasịrị.
33 Ụmụ Izrel wee si na Hazerot pụọ wee maa ụlọikwuu ha na nsọtụ ọzara Paran.
34 N'oge ahụ, Onyenwe anyị gwara Mozis ka o ziga mmadụ iri na abụọ site n'ụmụ Izrel, otu onye gaa n'otu ebo, ka ha gaa ledo ala Kenan.
35 Mozis wee zipụ ndị ikom iri na abụọ ahụ, ha wee bịa n'ala Kenan ịchọ ma lekọta ya, ha wee leharịa ala ahụ dum site n'ọzara Sin ruo Rekọb ruo mgbe ị na-abata na Kemọt.
36 Mgbe ụbọchị iri anọ gachara, ha bịakwutere Mozis na Erọn, ha wee kọọrọ ya ihe dị ka ọ dị n'obi ha, mmadụ iri n'ime ha wee kọọrọ ụmụ Izrel akụkọ ọjọọ banyere ala ahụ ha lere anya, sị: "Ọ ka mma ka anyị laghachi Ijipt karịa ịga ala a, ala nke na-eripịa ndị bi na ya."
37 Ma Joshua nwa Nun na Keleb nwa Jefune, ndi so na ndi lere ala ahu anya, siri, Ala ahu di nma nke-uku.
38 Ọ bụrụ na obi dị Onyenwe anyị ụtọ n'ebe anyị nọ, ọ ga-akpọbata anyị n'ala a wee nye anyị ya, n'ihi na ọ bụ ala nke mmiri ara ehi na mmanụ aṅụ na-eruba.
39 Ma ụmụ Izrel egeghị ha ntị, ha wee gee ntị n'okwu ndị ikom iri ahụ bụ́ ndị kpọtara akụkọ ọjọọ banyere ala ahụ.

40 Jehova wee nụ ntamu ụmụ Izrel, iwe wee wee ṅụọ iyi, sị:
41 N'ezie ọ dịghị otu onye n'ime ọgbọ ọjọọ a ga-ahụ ala ahụ site na onye dị afọ iri abụọ gaa n'ihu ma e wezụga Keleb nwa Jephuneh na Joshua nwa Nun.
42 Ma n'ezie ọgbọ ọjọọ a ga-ala n'iyi n'ọzara a, ụmụ ha ga-abatakwa n'ala ahụ, ha ga-enwetakwa ya; iwe nke Onyenwe anyị wee dị ọkụ megide Israel, o wee mee ka ha na-awagharị n'ọzara ruo afọ iri anọ ruo ọgwụgwụ nke ọgbọ ọjọọ ahụ, n'ihi na ha esoghị Onyenwe anyị.
43 Ndị mmadụ wee biri n'ọzara Paran ogologo oge, ha wee gawa n'ọzara site n'ụzọ Oké Osimiri Uhie.

ISI nke 84

1 N'oge ahu Kora nwa Jetza, nwa Kehat, nwa Livai, chiri ọtutu ndikom n'etiti umu Israel, ha we bilie, se Moses na Eron na nzukọ ahu nile okwu.
2 Jehova wesara ha iwe, ala wee meghee ọnụ ya, loda ha, na ụlọ ha niile, na ihe niile ha nwere, na mmadụ niile nke Kora.
3 Mgbe nke a gasịrị, Chineke mere ka ndị mmadụ gaagharị n'ụzọ Ugwu Seị ruo ogologo oge.
4 N'oge ahụ, Jehova gwara Mozis, sị: “Akpalila ụmụ Isọ agha, n'ihi na agaghị m enye unu ihe ọ bụla ha nwere, dịka ọkpa ụkwụ ga-azọ ụkwụ, n'ihi na enyewo m Isọ Ugwu Sia ka ọ bụrụ ihe nketa.”
5 Ya mere, ụmụ Isọ busoro ụmụ Sia agha n'oge gara aga, Jehova wee nye ụmụ Sia n'aka ụmụ Isọ, ma bibie ha n'ihu ha, ụmụ Isọ wee biri n'ọnọdụ ha ruo taa.
6 Ya mere, Jehova gwara ụmụ Izrel, sị: “Unu alụsola ụmụ Isọ, bụ́ ụmụnne unu, ọgụ, n’ihi na ọ dịghị ihe dị n’ala ha, kama unu ga-azụta nri n’aka ha n’ego, rie ya, unu ga-azụtakwa mmiri n’aka ha n’ego ma ṅụọ ya.”
7 Ụmụ Izrel wee mee ihe dịka okwu Jehova si dị.
8 Ụmụ Izrel wee gaagharị n'ọzara, na-agagharị n'ụzọ Ugwu Saịnaị ruo ogologo oge, ha emetụghịkwa ụmụ Isọ aka, ha wee nọrọ n'ógbè ahụ ruo afọ iri na itoolu.
9 N'oge ahụ, eze Latinus nke ụmụ Kitim nwụrụ, n'afọ nke iri anọ na ise nke ọchịchị ya, nke bụ afọ nke iri na anọ nke ụmụ Izrel si n'Ijipt pụọ.
10 Ha wee lie ya n'ebe o wuru maka onwe ya n'ala Kitim, Abimnas wee chịa n'ọnọdụ ya ruo afọ iri atọ na asatọ.
11 Ụmụ Izrel wee gafee ókèala ụmụ Isọ n'oge ahụ, mgbe afọ iri na itoolu gwụchara, ha wee bịa gafee ụzọ ọzara Moab.
12 Jehova wee sị Mozis: “Unu alụsola Moab ọgụ, unu alụsokwala ha ọgụ, n’ihi na agaghị m enye unu ihe ọ bụla n’ala ha.”
13 Ụmụ Izrel wee gafee ụzọ ọzara Moab ruo afọ iri na itoolu, ha alụsoghịkwa ha ọgụ.
14 N'afọ nke iri atọ na isii nke ụmụ Izrel si n'Ijipt pụọ, Jehova tiri obi Sihon, eze ndị Amọraịt, o wee lụọ agha, wee pụọ ibuso ụmụ Moab agha.
15 Sihon we ziga ndi-ozi na Beor nwa Jeneas, nwa Belam, onye-nduzi eze Ijipt, na Belam nwa-ya, ka ha kọchaa Moab, ka e we nye ya n'aka Sihon.
16 Ndị ozi ahụ wee gaa kpọta Beọ nwa Jeneas na Belam nwa ya site na Petọ na Mesopotemia, Beọ na Belam nwa ya wee bịa n'obodo Sihọn, ha wee kọchaa Moab na eze ha n'ihu Sihọn eze ndị Amọraịt.
17 Sihon we pua na ndi-agha-ya nile, o we je Moab, buso ha agha, o we merie ha, Jehova we nye ha n'aka-ya, Sihon we bụe eze Moab.
18 Sihon we were obodo nile nke Moab n'agha; o we nara kwa Heshbon n'aka ha, n'ihi na Heshbon bu otu n'ime obodo Moab, Sihon we me ndi-isi ya na ndi-isi-ya na Heshbon, Heshbon we buru nke Sihon n'oge ahu.
19 Ya mere, ndị na-ekwu okwu n'ilu ahụ bụ́ Beọ na Belam nwa ya kwuru okwu ndị a, sị: “Bịa na Heshbọn, a ga-ewu obodo Saịhọn ma guzobe ya.”
20 Ahụhụ ga-adịrị gị Moab! Unu ndị Kemosh efuola! Lee, e dere ya n'akwụkwọ iwu Chineke.
21 Mgbe Saịhọn meriri Moab, o tinyere ndị nche n'obodo ndị o nara Moab, ọtụtụ ụmụ Moab wee daa n'agha n'aka Saịhọn, o wee jide ha nke ukwuu, ụmụ nwoke na ụmụ nwanyị, o wee gbuo eze ha; Saịhọn wee laghachi n'ala ya.
22 Saịhọn wee nye Beọ na Belam nwa ya ọtụtụ onyinye ọlaọcha na ọlaedo, o wee hapụ ha, ha wee gaa Mesopotemia gaa n'ebe obibi ha na obodo ha.
23 N'oge ahụ, ụmụ Izrel niile si n'okporo ụzọ ọzara Moab gafere, ha wee laghachi gbaa ọzara Edom gburugburu.
24 Nzukọ ahụ dum wee bịarute n'ọzara Sin n'ọnwa mbụ nke afọ iri anọ site na ọpụpụ ha si Ijipt pụta, ụmụ Izrel wee biri n'ebe ahụ na Kadesh, nke dị n'ọzara Sin, Miriam wee nwụọ n'ebe ahụ, e wee lie ya n'ebe ahụ.
25 N'oge ahụ, Mozis zigara ndị ozi gaa gwa Hedad eze Edom, sị: "Nke a bụ ihe nwanne gị Izrel kwuru, biko, kwe ka m gafee ala gị, anyị agaghị agafe n'ubi ma ọ bụ ubi vaịn, anyị agaghị aṅụ mmiri olulu mmiri; anyị ga-eje ije n'okporo ụzọ eze."
26 Edọm wee sị ya: “Ị gaghị agafe ala m.” Edọm wee pụọ izute ụmụ Izrel na ndị dị ike.
27 Ụmụ Isọ jụrụ ikwe ka ụmụ Izrel gafee ala ha, ya mere ụmụ Izrel si n'ebe ha nọ pụọ ma ha lụsoghị ha ọgụ.
28 N'ihi na tupu nke a, Jehova enyewo ụmụ Izrel iwu, sị, Unu agaghị alụso ụmụ Isọ ọgụ, ya mere ụmụ Izrel si n'ebe ha nọ pụọ, ha alụsoghịkwa ha ọgụ.
29 Ụmụ Izrel wee si na Kadesh pụọ, ndị Izrel niile wee bịaruo Ugwu Hor.
30 N'oge ahụ, Jehova gwara Mozis, sị: "Gwa nwanne gị nwoke Erọn ka ọ nwụọ n'ebe ahụ, n'ihi na ọ gaghị abịa n'ala ahụ m nyere ụmụ Izrel."
31 Erọn wee rịgoo n'Ugwu Hor, dịka iwu Jehova si dị, n'afọ nke iri anọ, n'ọnwa nke ise, n'ụbọchị mbụ nke ọnwa ahụ.
32 Erọn dị otu narị afọ na iri abụọ na atọ mgbe ọ nwụrụ n'Ugwu Họọ.

ISI nke 85

1 Eze Arad, onye Kenan, onye bi na Negeb, we nu na umu Israel abiawo site n'uzọ ndi nledo ahu, o we do ndi-agha-ya ibuso umu Israel agha.
2 Ụmụ Izrel wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ya, n'ihi na o nwere ọtụtụ ndị agha dị arọ, ụmụ Izrel wee kpebie ịlaghachi Ijipt.
3 Ụmụ Izrel wee laghachi azụ n'ihe dị ka njem ụbọchị atọ ruo Maserat Beni Jaakon, n'ihi na ha tụrụ egwu nke ukwuu n'ihi eze Arad.
4 Ụmụ Izrel ekweghị ịlaghachi n'ebe ha nọ, ha wee nọrọ na Beni Jaakon ruo ụbọchị iri atọ.

5 Mgbe ụmụ Livaị hụrụ na ụmụ Izrel agaghị alaghachi azụ, ha nwere ekworo n'ihi Jehova, ha wee bilie lụọ ọgụ megide ụmụnne ha ndị Izrel, gbuokwa ọtụtụ mmadụ n'ime ha, manye ha ịlaghachi n'ebe ha nọ, bụ́ Ugwu Hor.
6 Mgbe ha lọtara, eze Arad ka nọ na-ahazi ndị agha ya maka agha megide ụmụ Izrel.
7 Izrel kwere nkwa, sị: Ọ bụrụ na ị nye ndị a n'aka m, m ga-ebibi obodo ha kpamkpam.
8 Na Yehowa tiee Israelfo no, na ɔmaa Kanaanfo no nyaa wɔn so nkɛntɛnso, na ɔmaa wɔn so nkɛntɛnso, na ɔmaa wɔn so nkɛntɛnso, na ɔmaa wɔn so nkɛntɛnso.
9 Ụmụ Izrel wee si n'Ugwu Hor kwalie maakwa ụlọikwuu n'Obot, ha wee si n'Obot kwalie maakwa ụlọikwuu n'Ije-abarim, n'ókèala Moab.
10 Ụmụ Izrel wee zigara Moab ozi, sị: “Ka anyị gafee ala gị ruo ebe anyị nọ, mana ụmụ Moab ekweghị ka ụmụ Izrel gafee ala ha, n'ihi na ụmụ Moab tụrụ egwu nke ukwuu ka ụmụ Izrel ghara ime ha dịka Sihọn eze ndị Amọraịt mere ha, ndị weghaara ala ha ma gbuo ọtụtụ n'ime ha.”
11 Na Moab agyaw Israel man no, na Israel man no nso agyaw wɔn, na Yehowa nam wɔn so ka kyerɛɛ wɔn sɛ: “Moabfo no agyaw wɔn.” + Enti Israelfo no fii Moab.
12 Ụmụ Izrel wee si n'ókèala Moab kwalie, ha wee rute n'akụkụ ọzọ nke Arnon, ókèala Moab, n'etiti Moab na ndị Amọraịt, ha wee maa ụlọikwuu n'ókèala Sihọn, eze ndị Amọraịt, n'ọzara Kedemot.
13 Ụmụ Izrel wee zigara Sihọn, eze ndị Amọraịt, ndị ozi, sị:
14 Ka anyị gafee n'ala gị, anyị agaghị atụgharị gaa n'ọhịa ma ọ bụ n'ubi vaịn, anyị ga-agafe n'okporo ụzọ eze ruo mgbe anyị gafere ókèala gị, ma Saịhọn ekweghị ka ụmụ Izrel gafee.
15 Saihon we kpọkọta ndi-Amorait nile, pua n'ọzara izute umu Israel, o we buso Israel agha na Jahaz.
16 Jehova we nye Sihon eze Amorait n'aka umu Israel, Israel we bụe ndi Sihon nile n'ọnu mma-agha, me kwa ka ha bọrọ ọbọ n'okwu Moab.
17 Ụmụ Izrel wee nweta ala Sihon site na Siria ruo Jabọk, ruo ụmụ Amọn, ha wee buru ihe niile ha kwatara n'obodo ndị ahụ.
18 Izrel wee were obodo ndị a niile, Izrel wee biri n'obodo niile nke ndị Amọraịt.
19 Ụmụ Izrel niile wee kpebie ịlụso ụmụ Amọn agha, ka ha wegharakwa ala ha.
20 Na Yehowa ka kyerɛɛ Israelfo no sɛ: “Monkɔ Amonfo nkyɛn, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho, na monkɔka wɔn ho.
21 Ụmụ Izrel wee tụgharịa gaa n'ụzọ Beshan ruo ala Og, eze Beshan, Og, eze Beshan wee pụta izute ndị Izrel n'agha, ya na ọtụtụ ndị dike na ndị Amori so ya.
22 Ọg eze Bashan bụ nwoke dị ike nke ukwuu, mana nwa ya nwoke bụ́ Naarọn dị ike nke ukwuu, ọbụna karịa ya.
23 Og wee sị n'obi ya, Lee, ndị agha Izrel niile na-agbago ebe dị ka parsa atọ, ugbu a, m ga-eti ha otu ugboro n'enweghị mma agha ma ọ bụ ube.
24 Og wee rịgoro Ugwu Jahaz, were otu nnukwu nkume n'ime ya, nke ogologo ya dị parsa atọ, o wee tinye ya n'isi ya, o wee kpebie ịtụba ya n'ebe ndị Izrel mara ụlọikwuu, iji tie ụmụ Izrel niile nkume ahụ.
25 Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị bịara wee tụọ nkume ahụ n'isi Og, nkume ahụ wee daa n'olu Og nke Og dara n'ala n'ihi ịdị arọ nke nkume ahụ n'olu ya.
26 N'oge ahụ, Jehova gwara ụmụ Izrel, sị: “Unu atụla egwu ya, n'ihi na enyewo m ya na ndị ya niile na ala ya niile n'aka unu, unu ga-emekwa ya dịka unu mere Saịhọn.”
27 Mozis wee gbadakwuru ya na obere mmadụ ole na ole n'ime ụmụ Izrel, Mozis wee jiri mkpara tie Og ihe n'ụkwụ ya wee gbuo ya.
28 Ụmụ Izrel wee chụsoo ụmụ Og na ndị ya niile, ha wee tigbuo ha ma bibie ha ruo mgbe ọ dịghị onye fọdụrụ n'ime ha.
29 Mgbe nke ahụ gasịrị, Mozis zigara ụfọdụ n'ime ụmụ Izrel ka ha gaa ledo Jaza, n'ihi na Jaza bụ obodo a ma ama nke ukwuu.
30 Ndị nledo ahụ wee gaa Jaza wee chọpụta ya, ndị nledo ahụ wee tụkwasị Jehova obi, ha wee lụọ ọgụ megide ndị Jaza.
31 Ndị ikom a wee jide Jaza na obodo nta ya niile, Jehova wee nye ha n'aka ha, ha wee chụpụ ndị Amọraịt bi n'ebe ahụ.
32 Ụmụ Izrel wee nara ala nke eze abụọ nke ndị Amọraịt, obodo iri isii dị n'ofe Jọdan, site na ndagwurugwu Arnọn ruo Ugwu Herman.
33 Ụmụ Izrel wee gawa wee rute n'ala dị larịị nke Moab nke dị n'akụkụ Jọdan, n'akụkụ Jeriko.
34 Ụmụ Moab wee nụ ihe ọjọọ niile ụmụ Izrel mere eze abụọ nke ndị Amọraịt, bụ́ Sihọn na Og, ndị Moab niile wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ụmụ Izrel.
35 Ndị okenye Moab wee sị, Lee, eze abụọ nke ndị Amọraịt, Sihọn na Og, ndị dị ike karịa eze niile nke ụwa, enweghị ike iguzogide ụmụ Izrel, kedu ka anyị ga-esi guzo n'ihu ha?
36 N'ezie ha zitere anyị ozi ugbua ka anyị gafee ala anyị n'ụzọ ha, anyị ekweghikwa ka ha, ugbua ha ga-eji mma agha ha dị arọ wakpo anyị ma bibie anyị; Moab wee nwee mwute n'ihi ụmụ Izrel, ha wee tụọ egwu nke ukwuu n'ihi ha, ha wee gbaa izu ihe a ga-eme ụmụ Izrel.
37 Ndị okenye Moab kpebiri ịkpọrọ otu n'ime ndị ikom ha, bụ́ Belak nwa Zipọ, onye Moab, wee mee ya eze n'isi ha n'oge ahụ, Belak bụkwa nwoke maara ihe nke ukwuu.
38 Ndị okenye Moab wee bilie zigara ụmụ Midian ozi ka ha mee udo na ha, n'ihi na agha na iro dị n'etiti Moab na Midian n'oge ahụ, site n'ụbọchị Hadad nwa Bedad eze Edom, onye meriri Midian n'ọhịa Moab, ruo taa.
39 Na Moabfo no ntumi nsom Midianfo, na wɔn nso rennya wɔn ho asomdwoe, na Midianfo nso rennya wɔn ho asomdwoe.
40 Ndị okenye Moab wee gwa ndị okenye Midian ihe ha ga-eme iji zọpụta ndụ ha n'aka Izrel.
41 Ụmụ Moab niile wee sị ndị okenye Midian, “Ugbu a, ụmụ Izrel na-aracha ihe niile gbara anyị gburugburu, dịka ehi si aracha ahịhịa n'ọhịa, n'ihi na otu a ka ha mere eze abụọ nke ndị Amọraịt, ndị siri ike karịa anyị.”
42 Ndị okenye Midian wee sị Moab: “Anyị anụwo na n'oge ahụ mgbe Sihọn eze ndị Amọraịt lụrụ ọgụ megide unu, mgbe o meriri unu wee nara ala unu, o zigara Beọ nwa Jeneas na Belam nwa ya nwoke site na Mesopotemia, ha wee bịa kọchaa unu; aka Sihọn wee merie unu, o wee nara ala unu.”

43 Ugbu a, zigakwara unu gaa n'ebe Belam nwa ya nọ, n'ihi na ọ ka nọ n'ala ya, nye ya ụgwọ ọrụ ya, ka o wee bịa kọchaa ndị niile ị na-atụ egwu ha; ndị okenye Moab wee nụ ihe a, ọ dịkwa ha mma iziga Belam nwa Beọ.
44 Belak nwa Zipọa, eze Moab, we zigara Belam ndi-ozi, si,
45 Lee, otu ndị si Ijipt pụta, lee, ha kpuchiri ihu ala, ha nọkwa n'ihu m.
46 Ugbu a, bịa bụọ ndị a ọnụ maka m, n'ihi na ha karịrị m ike, ma eleghị anya m ga-emeri ịlụso ha ọgụ ma chụpụ ha, n'ihi na anụrụ m na onye ị gọziri bụ onye a gọziri, onye ị na-akọcha bụkwa onye a bụrụ ọnụ.
47 Ndị ozi Belak wee gakwuru Belam wee kpọta Belam ka ọ bụrụ onye a ga-akọcha ndị Izrel ka ha buso Moab agha.
48 Belam wee bịakwute Belak ịkọcha Izrel, Jehova wee sị Belam: "Akọchala ndị a n'ihi na ọ bụ ngọzi."
49 Belak wee gbaa Belam ume kwa ụbọchị ka ọ bụọ Izrel ọnụ, ma Belam egeghị Belak ntị n'ihi okwu Jehova nke ọ gwara Belam.
50 Mgbe Belak hụrụ na Belam anabataghị ihe ọ chọrọ, o biliri wee laghachi n'ụlọ ya, Belam wee laghachi n'ala ya wee si ebe ahụ gaa Midian.
51 Ụmụ Izrel wee si n'ala Moab kwalie wee maa ụlọikwuu n'akụkụ Jọdan site na Bet-jesimọt ruo Ebel-shitim, na nsọtụ ala Moab.
52 Mgbe ụmụ Izrel bi n'ala dị lariị nke Shitim, ha malitere ịkwa iko na ụmụ agbọghọ Moab.
53 Ụmụ Izrel wee bịaruo Moab nso, ụmụ Moab wee maa ụlọikwuu ha n'ihu ebe ụmụ Izrel mara ụlọikwuu.
54 Ụmụ Moab wee tụọ egwu ụmụ Izrel, ụmụ Moab wee kpọrọ ụmụ ha ndị inyom niile na nwunye ha mara mma ma mara mma, yikwasị ha ọlaedo na ọlaọcha na uwe dị oke ọnụ ahịa.
55 Ụmụ Moab wee nọdụrụ ala n'ọnụ ụzọ ụlọ ntu ha ka ụmụ Izrel wee hụ ha wee tụgharịa bịakwute ha, ka ha ghara ịlụso Moab agha.
56 Moabuafoɔ nso yɛɛ eyi maa Israelfoɔ no, na wɔbɔɔ wɔn ho ban wɔ wɔn atamfo nsam, na wɔmaa Israelfoɔ no nyinaa tee sɛ Moabfoɔ no, na Israelfoɔ no nyinaa tee sɛ Moabfoɔ no, na Israelfoɔ no tee sɛ Moabfoɔ no, na wɔmaa wɔn ani so, na wɔfaa wɔn.
57 O wee ruo na mgbe onye Hibru bịarutere n'ọnụ ụzọ ụlọ ntu Moab, hụ ada Moab, ọ chọrọ ya n'obi ya, gwakwa ya okwu n'ọnụ ụzọ ụlọ ntu ahụ ihe ọ chọrọ, ka ha na-akparịta ụka ọnụ, ndị ikom ụlọ ntu ahụ ga-apụta ma gwa ndị Hibru okwu dịka okwu ndị a si dị:
58 N'ezie unu maara na anyị bụ ụmụnne, anyị niile bụ ụmụ Lọt na ụmụ Abraham nwanne ya, gịnị mere unu agaghị anọnyere anyị, gịnịkwa mere unu agaghị eri achịcha anyị na àjà anyị?
59 Mgbe ụmụ Moab ji okwu ha mee ka ọ daa mbà n'obi, ma jiri okwu ire ụtọ ha dọta ya, ha mere ka ọ nọdụ ala n'ụlọikwuu ahụ, sie nri ma chụọ àjà maka ya, o wee rie àjà ha na achịcha ha.
60 Ha wee nye ya mmanya, ọ ṅụọkwa mmanya, mmanya wee ṅụọ, ha wee kpọbata otu nwa agbọghọ mara mma n'ihu ya, o wee mee ya ihe ọ masịrị ya, n'ihi na ọ maghị ihe ọ na-eme, ebe ọ ṅụọla mmanya nke ukwuu.
61 Otú a ka ụmụ Moab mere Izrel n'ebe ahụ, n'ala dị lariị nke Shitim, iwe Jehova wee dị ọkụ megide Izrel n'ihi okwu a, o wee ziga ajọ ọrịa n'etiti ha, ụmụ Izrel wee nwụọ puku iri abụọ na anọ.
62 Ma otu nwoke n'ime ụmụ Simiọn, aha ya bụ Zimri, nwa Salu, onye jikọrọ onwe ya na onye Midian, Kosbi, ada Zur, eze Midian, n'anya ụmụ Izrel niile.
63 Fineas nwa Elaza, nwa Erọn onye nchụàjà, hụrụ ihe ọjọọ a Zimri mere, o wee were ube bilie soro ha, magbuo ha abụọ, ọrịa ahụ wee kwụsị n'ahụ ụmụ Izrel.

ISI nke 86

1 N'oge ahu, mbe ihe-otiti nke ọria ahu gasiri, Jehova gwara Moses na Elaza nwa Eron, bú onye-nchu-àjà, okwu, si,
2 Gụọ ndị isi nke nzukọ ụmụ Izrel dum, site n'onye dị afọ iri abụọ wee gawa, ndị niile na-aga agha.
3 Mose ne Eleasar dii Israelfo no anim, na wɔkaa wɔn ho asɛm kyerɛɛ Israel nyinaa, na wɔkaa wɔn ho asɛm kyerɛɛ wɔn.
4 Ọnụọgụgụ ụmụ Livaị, site n'otu ọnwa gaa n'ọkwa, dị puku iri abụọ na atọ, ma n'ime ha ọ dighị onye ọ bụla n'ime ndị Mozis na Erọn gụrụ n'ọzara Saịnaị.
5 N'ihi na Jehova gwara ha na ha ga-anwụ n'ọzara, ha niile wee nwụọ, ọ dighịkwa onye fọdụrụ n'ime ha ma e wezụga Keleb nwa Jefune na Joshua nwa Nun.
6 O wee ruo mgbe nke a gasịrị na Jehova gwara Mozis, sị: "Gwa ụmụ Izrel ka ha bọọ ọbọ n'ahụ ndị Midian n'ihi ụmụnne ha ụmụ Izrel."
7 Mozis wee mee otú ahụ, ụmụ Izrel wee họrọ puku mmadụ iri na abụọ n'ime ha, otu puku n'ime otu ebo, ha wee gaa Midian.
8 Ụmụ Izrel wee lụọ agha megide Midian, ha wee gbuo nwoke ọ bụla, tinyere ndị isi ise nke Midian, ha wee jiri mma agha gbuo Belam nwa Beọ.
9 Ụmụ Izrel wee dọrọ ndị nwunye Midian, tinyere ụmụntakịrị ha na anụ ụlọ ha, na ihe niile ha nwere n'agha.
10 Ha wee buru ihe niile e gwutere na ihe niile e gwutere, ha wee buru ya nye Mozis na Elaza na mbara ọzara Moab.
11 Mozis na Elaza na ndị isi niile nke nzukọ ahụ wee pụọ izute ha n'ọṅụ.
12 Ha wee kesaa ihe niile Midian kwatara, ụmụ Izrel wee bọrọ Midian ọbọ n'ihi ụmụnne ha ụmụ Izrel.

ISI nke 87

1 N'oge ahu Jehova siri Moses, Le, ubọchi-gi nābiaru nso, biko, kuru Joshua nwa Nun, bú orù-gi, me ka ọ nọdu n'ulo-ikwū, M'gēnye kwa ya iwu: Moses we me otú a.
2 Jehova wee pụta ìhè n'ụlọikwuu ahụ n'ogidi ígwé ojii, ogidi ígwé ojii ahụ wee guzo n'ọnụ ụzọ ụlọikwuu ahụ.
3 Na Yehowa ka kyerɛɛ Yosua, Nun ba Nun sɛ: "Sɛ wode wo nsa bɛka Israel asase a mede wo nsa bɛka wo no so a, na mɛma wo so."
4 Mozis wee sị Jọshụa: "Dị ike, nweekwa obi ike, n'ihi na ị ga-eme ka ụmụ Izrel nweta ala ahụ, Jehova ga-anọnyekwara gị, ọ gaghị ahapụ gị, ọ gaghịkwa ahapụ gị, atụla egwu, obi agbakwala gị mmiri."
5 Moses we kpọ umu Israel nile òkù, si ha, Unu ahuwo ezi ihe nile nke Jehova, bú Chineke-unu, mere unu n'ọzara.

6 Ugbu a, debe okwu niile dị n'iwu a, jeekwa ije n'ụzọ nke Onyenwe anyị Chineke gị, ahapụkwala ụzọ ahụ nke Jehova nyere gị iwu, ma ọ bụ n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe.
7 Mozis wee kụziere ụmụ Izrel iwu na ikpe na iwu ka ha mee n'ala ahụ dịka Jehova nyere ya iwu.
8 O wee kụziere ha ụzọ nke Onyenwe anyị na iwu ya; lee, e dere ha n'akwụkwọ nke iwu Chineke nke o nyere ụmụ Izrel site n'aka Mozis.
9 Mgbe Mozis nyechara ụmụ Izrel iwu, Jehova wee sị ya: "Rịgoo n'Ugwu Abarim, nwụọ n'ebe ahụ, kpọkọta gị na ndị gị dịka e si kpọkọta nwanne gị nwoke bụ́ Erọn."
10 Mozis wee rịgoo dịka Jehova nyere ya iwu, ọ nwụrụ n'ebe ahụ n'ala Moab dịka Jehova nyere ya iwu, n'afọ nke iri anọ site na mgbe ụmụ Izrel si n'ala Ijipt pụta.
11 Ụmụ Izrel wee kwaara Mozis ákwá n'ala Moab ruo ụbọchị iri atọ, ụbọchị ịkwa ákwá na iru újú maka Mozis gwụchara.

ISI nke 88

1 O rue, mbe ọnwu Moses gasiri, na Jehova gwara Joshua nwa Nun okwu, si,
2 Bilie, gafee Jọdan gaa n'ala nke m nyere ụmụ Izrel, meekwa ka ụmụ Izrel keta ala ahụ.
3 Ebe ọ bụla ụkwụ unu ga-azọ ụkwụ ga-abụ nke unu, site n'ọzara Lebanọn ruo n'osimiri ukwu nke osimiri Perat ga-abụ ókèala unu.
4 Ọ dịghị onye ga-ebili megide gị ụbọchị niile nke ndụ gị; dịka m nọnyeere Mozis, otú ahụ ka m ga-anọnyere gị: naanị nwee ike ma nwee obi ike idebe iwu niile nke Mozis nyere gị n'iwu, ahapụla ụzọ gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe, ka i wee nwee ihe ịga nke ọma n'ihe niile ị na-eme.
5 Joshua we nye ndi-isi Israel iwu, si, Gabiganu n'ọmuma-ulo-ikwū, nye ndi Israel iwu, si, Kwadebenu onwe-unu ihe unu gēri; n'ihi na n'ubọchi atọ ọzọ unu gāgabiga Jọdan inweta ala ahu.
6 Ndị isi ụmụ Izrel wee mee otu a, ha wee nye ndị Izrel iwu, ha wee mee ihe niile Jọshụa nyere ha n'iwu.
7 Joshua wee ziga mmadụ abụọ ka ha gaa ledo ala Jeriko, ndị ikom ahụ wee gaa ledo Jeriko.
8 Mgbe ụbọchị asaa gasịrị, ha bịakwutere Jọshụa n'ọmụma ụlọikwuu ha, sị ya: "Jehova enyewo ala ahụ dum n'aka anyị, ndị bi n'ime ya na-atụkwa ụjọ nke ukwuu n'ihi anyị."
9 O wee ruo mgbe nke ahụ gasịrị, na Joshua biliri n'ụtụtụ, ya na Izrel niile, wee si na Shitim pụọ, Joshua na Izrel niile so ya gafere Jọdan: Joshua dị afọ iri asatọ na abụọ mgbe ya na Izrel gafere Jọdan.
10 Ndị Izrel wee si na Jọdan gbagoo n'ụbọchị nke iri nke ọnwa mbụ, ha wee maa ụlọikwuu na Gilgal n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke Jeriko.
11 Ụmụ Izrel wee mee Ememme Ngabiga na Gilgal, n'ala dị lariị nke Jeriko, n'ụbọchị nke iri na anọ n'ọnwa ahụ, dịka e dere ya n'iwu Mozis.
12 Mana ahụ kwụsịrị n'oge ahụ n'echi nke Ememme Ngabiga, ụmụ Izrel enweghịkwa mana ọzọ, ha wee rie mkpụrụ sitere n'ala Kenan.
13 E mechiri emechi Jeriko megide ụmụ Izrel kpamkpam, ọ dịghịkwa onye na-apụ ma ọ bụ onye na-abanye.
14 O rue, n'ọnwa nke abụọ, n'ụbọchị mbụ nke ọnwa ahụ, na Jehova gwara Joshua, sị, Bilie, lee, enyewo m Jeriko na ndị ya niile n'aka gị; ndị agha gị niile ga-agbakwa obodo ahụ gburugburu otu ugboro kwa ụbọchị, otú a ka unu ga-eme ụbọchị isii.
15 Ndị nchụàjà ga-afụ opi, mgbe unu nụrụ ụda opi ahụ, ndị mmadụ niile ga-eti mkpu dị ukwuu, ka mgbidi obodo ahụ daa; mmadụ niile ga-arịgo, onye ọ bụla megide onye iro ya.
16 Joshua wee mee otú a dịka ihe niile Jehova nyere ya n'iwu si dị.
17 N'ụbọchị nke asaa, ha gbara obodo ahụ gburugburu ugboro asaa, ndị nchụàjà wee fụọ opi.
18 Mgbe agba nke asaa gasịrị, Jọshụa gwara ndị Izrel, sị: "Tienụ mkpu, n'ihi na Jehova enyela obodo ahụ dum n'aka anyị."
19 Naanị obodo ahụ na ihe niile dị na ya ga-abụ ihe a bụrụ ọnụ nye Jehova, zerekwa onwe unu ihe a bụrụ ọnụ, ka unu wee ghara ime ka ọmụma ụlọikwuu Izrel bụrụ ihe a bụrụ ọnụ ma nye ya nsogbu.
20 Ma ọlaọcha na ọlaedo na ọla kọpa na ígwè niile ga-abụ ihe nsọ nye Jehova, ha ga-abata n'ụlọ nkwakọba ihe nke Jehova.
21 Ndị Izrel wee fụọ opi ma tie mkpu dị ukwuu, mgbidi Jeriko wee daa, mmadụ niile wee gbagoo, onye ọ bụla wee malite ịga n'ihu ya, ha wee were obodo ahụ ma bibie ihe niile dị na ya kpamkpam, ma nwoke ma nwanyị, nwa okorobịa na agadi, ehi na atụrụ na ịnyịnya ibu, n'ọnụ mma agha.
22 Ha wee gbaa obodo ahụ dum ọkụ; naanị ihe ọlaọcha na ọlaedo, ọla na ígwè ka ha tinyere n'ụlọ nkwakọba ihe nke Onyenwe anyị.
23 Joshua we ṅua iyi n'oge ahu, si, Onye anābu ọnu ka nwoke nke nēwu Jeriko bu: ọ bu n'ọkpara-ya ka ọ gātọ ntọala-ya, ọ bu kwa n'ọkpara-ya ka ọ gētiye ọnu-uzọ-ama-ya.
24 Akan nwa Karmi, nwa Zabdi, nwa Zera, nwa Juda, wee ghọgbuo ihe ahụ e gbubiri, o wee zoo ya n'ụlọikwuu ahụ, iwe Jehova wee dị ọkụ megide Izrel.
25 O rue, mbe ihe ndia gasiri, mbe umu Israel si n'ọku Jeriko lata, na Joshua zigara ndi-ozi iledo Ai, ka ha buso ya agha.
26 Ndị ikom ahụ wee gaa ledo Ai, ha wee laghachi wee sị: "Ka ndị mmadụ niile ghara iso gị gbagoo Ai, kama ka ihe dị ka puku mmadụ atọ gbagoo wee tigbuo obodo ahụ, n'ihi na mmadụ ole na ole dị na ya."
27 Joshua wee mee otú ahụ, ihe dị ka puku mmadụ atọ n'ime ụmụ Izrel wee soro ya gbagoo, ha wee buso ndị Ai agha.
28 Agha ahụ siri ike megide Izrel, ndị Ai gburu mmadụ iri atọ na isii n'ime Izrel, ụmụ Izrel wee gbaa ọsọ n'ihu ndị Ai.
29 Mgbe Jọshụa hụrụ ihe a, ọ dọwara uwe ya wee daa ihu ya n'ala n'ihu Jehova, ya na ndị okenye Izrel, ha wee fesa ájá n'isi ha.
30 Joshua we si, Gini mere i ji kpọta ndi a n'ofe Jọdan? Gịnị ka m ga-ekwu mgbe ụmụ Izrel gbakụtasịrị ndị iro ha azụ?
31 Ya mere, ndị Kenan niile, ndị bi n'ala ahụ, ga-anụ ihe a, gbaa anyị gburugburu ma bipụ aha anyị.
32 Jehova wee sị Joshua: "Gịnị mere i ji daa n'ihu gị? Bilie, pụọ, n'ihi na ụmụ Izrel emehiewo, ha ewerewokwa ihe e mere ka ọ bụrụ ihe efu; agaghị m anọnyere ha ọzọ ma ọ bụrụ na ha ebibighị ihe e mere ka ọ bụrụ ihe efu n'etiti ha."

33 Joshua we bilie, kpọkọta ndi Israel, webata Urim dika iwu Jehova si di, ewe chiri ebo Juda, ewe chiri Akan nwa Karmi.
34 Joshua we si Ekan, Gwam nwam, ihe i mere? Ekan we si, Ahurum n'etiti ihe-nkwata, uwe-nwuda Shinar mara mma, na shekel ọlaọcha narị abụọ, na ihe-ngwugwu ọla-edo nke di shekel iri ise: M'chọsiri ha ike, m'we were ha, ma le, ha nile ezobewo n'ala n'etiti ụlọikwuu.
35 Joshua wee ziga ndị ikom, ha wee gaa kpọpụta ha n'ụlọikwuu Ekan, ha wee kpọta ha nye Joshua.
36 Joshua wee kpọrọ Ekan na ihe ndị a, tinyere ụmụ ya ndị ikom na ụmụ ndị inyom na ihe niile o nwere, ha wee bubata ha na ndagwurugwu Ekọ.
37 Joshua wee gbaa ha ọkụ n'ebe ahụ, ụmụ Izrel niile wee tụọ Ekan nkume, ha wee tụkọta nkume n'elu ya. N'ihi ya, ọ kpọrọ ebe ahụ Ndagwurugwu Ekọ, iwe Jehova wee dajụọ, e mesịa, Jọshụa bịarutere obodo ahụ ma buso ya agha.
38 Jehova we si Joshua, Atula egwu, atukwala gi ujọ: le, enyewom Ai, eze-ya, na ndi-ya, n'aka-gi, i gēme kwa ha dika i mere Jeriko na eze-ya: nání ihe-nkwata-ya na anu-ulo-ya ka unu gāburu n'agha nye onwe-unu: debe ndi nēche obodo ahu n'azu ya.
39 Joshua we me dika okwu Jehova si di, o we họputa n'etiti ndi-agha, bú ndi-dike, orú nnù ndikom uzọ atọ, bú ndi-dìnkpà, o we ziga ha, ha we che n'obodo ahu.
40 O wee nye ha iwu, sị: “Mgbe unu hụrụ anyị, anyị ga-agba ọsọ n'ihu ha n'aghụghọ, ha ga-achụkwa anyị, unu ga-esi n'ebe ndị na-eche nche bilie wee nweta obodo ahụ, ha wee mee otú ahụ.”
41 Joshua we lụso agha, ndi-agha obodo ahu we pua izute Israel, n'amaghi na ha nēche ha n'azu obodo ahu.
42 Jọshụa na ụmụ Izrel niile wee mee ka ike gwụrụ ha n'ihu ha, ha wee gbapụ n'ụzọ ọzara n'aghụghọ.
43 Ndị Ai wee kpọkọta ndị niile nọ n'obodo ahụ ịchụ ụmụ Izrel, ha wee pụọ, e wee dọpụ ha n'obodo ahụ, ọ dịghịkwa onye fọdụrụ, ha wee hapụ obodo ahụ ka o meghee emeghe wee chụsoo ụmụ Izrel.
44 Ndị ahụ na-ezo n'ebe ha biliri wee si n'ebe ha nọ bilie, ha wee bịarute obodo ahụ ngwa ngwa, were ya ma gbaa ya ọkụ, ndị Ai wee laghachi azụ, hụkwa anwụrụ ọkụ nke obodo ahụ na-arigo elu eluigwe, ha enweghịkwa ụzọ ọ bụla ha ga-esi laghachi azụ n'otu ụzọ ma ọ bụ n'ụzọ ọzọ.
45 Ndị Ai niile nọ n'etiti Izrel, ụfọdụ n'ime ha nọ n'otu akụkụ, ụfọdụ n'akụkụ nke ọzọ, ha wee gbuo ha nke na ọ dịghị onye fọdụrụ n'ime ha.
46 Ụmụ Izrel wee jide Melọsh eze Ai ná ndụ, ha wee kpọga ya n'ihu Jọshụa, Jọshụa wee kwụgide ya n'osisi, o wee nwụọ.
47 Ụmụ Izrel wee laghachi n'obodo ahụ mgbe ha gbasịrị ya ọkụ, ha wee jiri ihu mma agha gbuo ndị niile nọ n'ime ya.
48 Ọnụọgụgụ ndị nwụrụ n'ime ndị Ai, ma nwoke ma nwanyị, dị puku iri na abụọ; naanị anụ ụlọ na ihe nkwata obodo ahụ ka ha lụọrọ n'onwe ha, dịka okwu Jehova gwara Joshua si dị.
49 Ndị eze niile nọ n'ofe Jọdan, ndị eze Kenan niile, nụrụ ihe ọjọọ ụmụ Izrel mere Jeriko na Ai, ha wee zukọta ibuso Izrel agha.
50 Naanị ndị bi na Gibeọn tụrụ egwu nke ukwuu ịlụso ụmụ Izrel ọgụ ka ha ghara ịla n'iyi, ha wee mee ihe n'ụzọ aghụghọ, ha wee bịakwute Joshua na Izrel niile, sị ha: Anyị si n'ala dị anya bịa, ugbu a meenụ ọgbụgba ndụ anyị.
51 Ndị bi na Gibeọn wee ruo ụmụ Izrel aka, ụmụ Izrel wee gbaa ndụ, ha na ha wee mee udo, ndị isi nzukọ ahụ wee ṅụọrọ ha iyi, ma mgbe e mesịrị, ụmụ Izrel matara na ha bụ ndị agbata obi ha ma na ha bi n'etiti ha.
52 Ma ụmụ Izrel egbughị ha, n'ihi na ha ji Jehova ṅụọrọ ha iyi, ha wee ghọọ ndị na-egbu osisi na ndị na-ese mmiri.
53 Joshua we si ha, Gini mere unu ji ghọgbuom ime ayi ihe a? Ha we za ya, si, N'ihi na akọwara ndi-orù-gi ihe nile i mere ndi-eze nile nke ndi-Amorait, ayi we tua egwu nke-uku maka ndu-ayi, ayi we me ihe a.
54 Joshua wee nye ha iwu n'ụbọchị ahụ ka ha gwuo osisi na ise mmiri, o wee kesaa ha ka ha bụrụ ndị ohu nye ebo niile nke Izrel.
55 Mgbe Adọnịzedek, eze Jeruselem, nụrụ ihe niile ụmụ Izrel mere Jeriko na Ai, o zigara Hoham, eze Hibrọn, na eze Piram, na eze Jarmut, na Jafia, eze Lakish, na Deba, eze Eglon, ozi, sị:
56 Bịanụ bịakwute m, nyere m aka, ka anyị wee gbuo ụmụ Izrel na ndị bi na Gibiọn, bụ́ ndị mere udo na ụmụ Izrel.
57 Ha wee zukọta ọnụ, ndị eze ise nke ndị Amọraịt wee gbagoo, ha na ndị agha ha niile, ndị dị ike dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri.
58 Ndị eze a niile bịara ma maa ụlọikwuu n'ihu Gibeọn, ha wee malite ịlụso ndị bi na Gibeọn ọgụ, ndị Gibeọn niile zigara Joshua ozi, sị: “Bịa bịakwute anyị ngwa ngwa ma nyere anyị aka, n'ihi na ndị eze niile nke ndị Amọraịt akpọkọtawo ọnụ ibuso anyị agha.”
59 Jọshụa na ndị agha niile si Gilgal gbagoo, Jọshụa wee bịakwute ha na mberede, gbuo ndị eze ise a n'oké ogbugbu.
60 Jehova wee mee ka ha maa jijiji n'ihu ụmụ Izrel, ha wee gbuo ha n'oké ogbugbu na Gibeọn, chụsookwa ha n'ụzọ e si agbago Bet-Horon ruo Makeda, ha wee gbapụ n'ihu ụmụ Izrel.
61 Mgbe ha na-agba ọsọ, Onyenwe anyị zigara ha akụ́ mmiri ozuzo site n'eluigwe, ọtụtụ n'ime ha nwụrụ site na akụ́ mmiri ozuzo karịa site n'igbu ụmụ Izrel.
62 Ụmụ Izrel wee chụsoo ha, ha wee na-eti ha ihe n'ụzọ, na-aga n'ihu ma na-eti ha ihe.
63 Mgbe ha na-eti ihe, chi wee na-ada, Joshua wee sị n'ihu ndị mmadụ niile, "Anyanwụ, guzo n'elu Gibeọn, ọnwa na ndagwurugwu Ajalon, ruo mgbe mba ahụ ga-abọ ọbọ n'ahụ ndị iro ha."
64 Jehova wee gee ntị n'olu Joshua, anyanwụ wee guzoro n'etiti eluigwe, o wee guzoro n'otu nkeji isii na iri atọ, ọnwa wee guzoro n'otu ebe ma ghara ịda otu ụbọchị dum.
65 Ọ dịghị ụbọchị dị ka nke ahụ, tupu ya ma ọ bụ mgbe ọ gasịrị, nke Jehova gere ntị n'olu mmadụ, n'ihi na Jehova lụrụ ọgụ maka Izrel.

ISI nke 89

1 Joshua we kwue abù a n'ubọchi Jehova nyere ndi-Amorait n'aka Joshua na umu Israel, o we kwue n'anya Israel nile, si,
2 I meela ihe dị egwu, Onyenweanyị, I meela ihe dị ukwuu; ònye dị ka Gị? Egbugbere ọnụ m ga-abụ abụ nye aha Gị.
3 Ezi omume m na ebe siri ike m, ụlọ elu m dị elu, m ga-abụ abụ ọhụrụ nye gị, m ga-abụku gị abụ ekele, ị bụ ike nke nzọpụta m.

4 Ndị eze ụwa niile ga-eto gị, ndị isi nke ụwa ga-abụku gị abụ, ụmụ Izrel ga-aṅụrị ọṅụ n'ihi nzọpụta gị, ha ga-abụ abụ ma too ike gị.
5 Ọ bụ gị ka anyị tụkwasịrị obi, O Onyenwe anyị; anyị kwuru na Ị bụ Chineke anyị, n'ihi na Ị bụ ebe mgbaba anyị na ụlọ elu siri ike megide ndị iro anyị.
6 Anyị tikuru Gị mkpu, ihere emeghikwa anyị, n'ime Gị ka anyị tụkwasịrị obi, a napụtara anyị; Mgbe anyị tikuru Gị, Ị nụrụ olu anyị, Ị napụtara mkpụrụ obi anyị n'aka mma agha, I gosiri anyị amara Gị, I nyere anyị nzọpụta Gị, I mere ka obi anyị ṅụrịa ọṅụ site n'ike Gị.
7 I putara maka nzọpụta anyị, jiri ogwe aka gị gbapụta ndị gị; I zara anyị site n'eluigwe nke ịdị nsọ Gị, I zọpụtara anyị n'aka puku kwuru puku mmadụ iri.
8 Anyanwụ na ọnwa guzoro otu ebe n'eluigwe, I wee guzoro n'iwe gị megide ndị na-emegbu anyị, I wee nye ha iwu ikpe gị.
9 Ndị isi niile nke ụwa ebiliwo, ndị eze nke mba niile ezukọwo, ha emeghị ka obi dajụọ n'ihu gị, ha chọkwara agha gị.
10 I wedatara ha n'iwe gị, weda iwe gị n'elu ha; I wedatara ha n'iwe gị, bibiekwa ha n'obi gị.
11 Mba dị iche iche agwuwo site n'iwe Gị, alaeze dị iche iche agwuwokwa n'ihi iwe Gị, I tipịara ndị eze n'ụbọchị iwe Gị.
12 I wụpụrụ iwe gị n'ahụ ha, iwe gị dị ọkụ wee jide ha; I weghazie ajọ omume ha n'ahụ ha, bibiekwa ha n'ime ajọ omume ha.
13 Ha gbasasịrị ọnyà, ha dara n'ime ya, n'ime ụgbụ ha zoro, e wee jide ụkwụ ha.
14 Aka gị dị njikere maka ndị iro gị niile, ndị na-asị, Site na mma agha ha ka ha nwetara ala ahụ, Sitekwa n'aka ha ka ha biri n'obodo ahụ; I mejuru ihu ha ihere, I wedatara mpi ha n'ala, I tinyere ha ụjọ n'iwe gị, I bibikwara ha n'iwe gị.
15 Ala mara jijiji ma maa jijiji mgbe olu oké ifufe gị dara n'elu ha, I gbochighi mkpụrụ obi ha n'ọnwụ, I wedakwara ndụ ha n'ili.
16 I chụsoro ha n'oké ifufe gị, I gbubiri ha n'oké ifufe gị, I mere ka mmiri ozuzo ha ghọọ akụ́ mmiri ígwé, Ha dara n'olulu miri emi nke na ha enweghị ike ibili.
17 Ozu ha dị ka ihe mkpofu a tụfuru n'etiti okporo ụzọ.
18 E gbubiri ha ma laa ha n'iyi n'iwe Gị, I ji ike Gị zọpụta ndị Gị.
19 Ya mere obi anyị na-aṅụrị ọṅụ n'ime gị, mkpụrụ obi anyị na-etokwa elu n'ihi nzọpụta gị.
20 Ire anyị ga-akọ ike gị, anyị ga-abụ abụ ma too ọrụ ebube gị.
21 N'ihi na I zọpụtara anyị n'aka ndị iro anyị, I zọpụtara anyị n'aka ndị biliri imegide anyị, I bibiri ha n'ihu anyị ma mee ka ha daa n'okpuru ụkwụ anyị.
22 Otú a ka ndị iro gị niile ga-ala n'iyi, Onyenwe anyị, ndị ajọ omume ga-adịkwa ka igbogbo osisi ifufe na-akwali, ndị ị hụrụ n'anya ga-adịkwa ka osisi a kụrụ n'akụkụ mmiri.
23 Jọshụa na Izrel niile wee laghachi n'ọmụma ụlọikwuu ha na Gilgal, mgbe ha merisịrị ndị eze niile, ọ dịghịkwa onye fọdụrụ n'ime ha fọdụrụ.
24 Ndị eze ise ahụ wee gbapụ naanị ha n'ụkwụ site n'agha ahụ, wee zoo onwe ha n'ọgba, Jọshụa wee chọọ ha n'ọhịa agha, ma ọ hụghị ha.
25 E mesịa, a gwara Joshua, sị: “Achọtala ndị eze ahụ, lee, ha ezobewo n'ọgba.”
26 Joshua we si, Menu ndi-dike ka ha nọdu n'ọnu ọbà ahu, ka ha che ha nche, ka ha we ghara ibupu onwe-ha: umu Israel we me otú a.
27 Joshua we kpọkue Israel nile, si ndi-isi agha, Tukwasinu ukwu-unu n'olu ndi-eze ndia: Joshua we si, Otú a ka Jehova gēme ndi-iro-unu nile.
28 Jọshụa wee nye iwu ka ha gbuo ndị eze ahụ ma tụba ha n'ọgba ahụ, ma tinye nnukwu nkume n'ọnụ ọgba ahụ.
29 Jọshụa wee soro ndị agha ya niile gaa Makeda n'ụbọchị ahụ, wee jiri ihu mma agha gbuo ya.
30 O wee bibie mkpụrụ obi niile na ihe niile dị n'obodo ahụ kpamkpam, o mekwara eze na ndị bi n'ime ya dịka o mere Jeriko.
31 O si n'ebe ahụ gafere gaa Libna, o busoro ya agha, Jehova we nye ya n'aka-ya, Joshua we tie ya n'ọnu mma-agha, na nkpuru-obi-ya nile, o me-kwa-ra ya na eze-ya dika o mere Jeriko.
32 O si n'ebe ahụ gafere gaa Lakish ibuso ya agha, Horam, eze Gaza, we rigo inyere ndi Lakish aka, Joshua we tịụe ya na ndi-ya rue mbẹ ọ dighi onye fọduru ya.
33 Joshua we were Lakish na ndi nile bi na ya, o we me ya dika o mere Libna.
34 Joshua we si n'ebe ahu gabiga rue Eglon, o we were kwa nke ahu, o we tịụe ya na ndi nile bi na ya n'ọnu mma-agha.
35 O si n'ebe ahụ gafere ruo Hebron, buso ya agha, were ya, bibie ya kpamkpam, o wee si n'ebe ahụ laghachi na Debir, buso ya agha, jiri mma agha tie ya.
36 O bibiri mkpụrụ obi niile dị n'ime ya, ọ dighị onye fọdụrụ, o mekwara ya na eze ya dịka o mere Jeriko.
37 Jọshụa wee gbuo ndị eze niile nke ndị Amọraịt site na Kadesh-bania ruo Azah, o wee nara ala ha ozugbo, n'ihi na Jehova lụsoro Izrel agha.
38 Jọshụa na Izrel dum wee bịarute n'ebe a na-ama ụlọikwuu na Gilgal.
39 N'oge ahụ, mgbe Jebin, eze Hazọ, nụrụ ihe niile Jọshụa mere ndị eze Amọraịt, Jebin zigara Jobat, eze Midian, na Leban, eze Shimrọn, na Jefal, eze Akshaf, na eze niile nke ndị Amọraịt ozi, sị:
40 Bịakwute anyị ọsọ ọsọ, nyere anyị aka, ka anyị wee tigbuo ụmụ Izrel, tupu ha abịakwasị anyị ma mee anyị dịka ha mere ndị eze ndị Amọraịt ndị ọzọ.
41 Ndị eze a niile gere ntị n'okwu Jebin, eze Chazọ, wee pụọ na ndị agha ha niile, eze iri na asaa, ndị mmadụ ha dịkwa ọtụtụ dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri, tinyere ịnyịnya na ụgbọ ịnyịnya a na-apụghị ịgụta ọnụ, ha wee bịa maa ụlọikwuu ọnụ n'akụkụ mmiri Merom, ha wee zukọta ọnụ ibuso Izrel agha.
42 Jehova we si Joshua, Atula egwu ha: n'ihi na echi n'oge a, M'gēnye ha nile ka ha nwua n'iru gi, i gākwatu inyinya-ha, ma sure ubọ-ala-ha n'ọku.
43 Jọshụa na ndị agha niile bịakwutere ha na mberede wee gbuo ha, ha wee daa n'aka ha, n'ihi na Jehova enyewo ha n'aka ụmụ Izrel.
44 Ụmụ Izrel wee chụsoo ndị eze ndị a niile na ndị agha ha, ha wee tigbuo ha ruo mgbe ọ dighị onye fọdụrụ n'ime ha, Jọshụa wee mee ha dịka Jehova gwara ya.
45 Joshua we laghachi n'oge ahu na Chazor, tie ya na mma-agha, bibie kwa onye ọ bula nọ n'ime ya, gbaakwa ya ọkụ, Joshua we si na Chazor gabiga rue Shimron, tie ya, bibie ya kpamkpam.

46 O si n'ebe ahụ gaa Akshaf, o wee mee ya dịka o mere Shimrọn.
47 O si n'ebe ahụ gafere ruo Adulam, o wee gbuo ndị niile bi n'ime ya, o mekwara Adulam dịka o mere Akshaf na Shimrọn.
48 O wee si n'ebe ha nọ gafere gaa n'obodo niile nke ndị eze ahụ o meriri, o wee gbuo ndị niile fọdụrụ n'ime ha, o bibiekwa ha kpamkpam.
49 Naanị ihe ha kwatara n'agha na anụ ụlọ ha ka ụmụ Izrel kpụrụ n'onwe ha dị ka ihe ha ga-eri, mana ha gburu mmadụ ọ bụla, ha ekweghị ka ọ dịrị ndụ.
50 Dịka Jehova nyere Mozis iwu, otú ahụ ka Jọshụa na Izrel niile mere, ha adaghị n'ihe ọ bụla.
51 Yosua ne Israelfo nyinaa dii Kanaan asase nyinaa so, sɛnea Yehowa hyɛɛ wɔn no, na wɔbɔɔ wɔn ahene nyinaa, na Israelfo no dii wɔn so nkonim.
52 E wezụga alaeze Sihon na Og nke dị n'ofe Jọdan, nke Mozis meriri ọtụtụ obodo, Mozis wee nye ha ndị Reuben na ndị Gad na ọkara ebo Manase.
53 Jọshụa wee merie ndị eze niile nọ n'akụkụ ọdịda anyanwụ Jọdan, wee nye ha ebo itoolu na ọkara ebo Izrel ka ha bụrụ ihe nketa.
54 Ruo afọ ise, Jọshụa na ndị eze ndị a lụrụ agha, o wee nye ụmụ Izrel obodo ha, ala ahụ wee daa jụụ site n'agha n'obodo ndị Amọraịt na ndị Kenan.

ISI nke 90

1 N'oge ahụ n'afọ nke ise mgbe ụmụ Izrel gafesịrị Jọdan, mgbe ụmụ Izrel zuru ike n'agha ha na ndị Kenan, n'oge ahụ, agha dị ukwuu ma sie ike malitere n'etiti Edom na ụmụ Kitim, ụmụ Kitim wee buso Edom agha.
2 Abaịnọs, eze Kitim, wee pụọ n'afọ ahụ, nke dị n'afọ iri atọ na otu nke ọchịchị ya, ya na ọtụtụ ndị agha dị ike nke ụmụ Kitim, wee gaa Sia ibuso ụmụ Isọ agha.
3 Hedad, eze Edom, wee nụ akụkọ ya, o wee pụọ izute ya na ndị agha dị ike na ndị agha siri ike, wee buso ya agha n'ọhịa Edom.
4 Aka Kitim wee merie ụmụ Isọ, ụmụ Kitim wee gbuo ụmụ Isọ, puku mmadụ iri abụọ na abụọ, ụmụ Isọ niile wee gbaa ọsọ n'ihu ha.
5 Ụmụ Kitim wee chụsoo ha, ha wee ruo Hedad, eze Edom, onye gbara ọsọ n'ihu ha, ha wee jide ya ná ndụ, wee kpọta ya n'ihu Abinọs, eze Kitim.
6 Abianus wee nye iwu ka e gbuo ya, Hadad, eze Edom, wee nwụọ n'afọ nke iri anọ na asatọ nke ọchịchị ya.
7 Ụmụ Kitim wee malite ịchụ Edom, ha wee gbuo ha nke ukwuu, Edọm wee bụrụ ndị ohu n'okpuru ụmụ Kitim.
8 Ụmụ Kitim wee chịa Edom, Edom wee bụrụ n'okpuru ụmụ Kitim wee ghọọ otu alaeze site n'ụbọchị ahụ.
9 Site n'oge ahụ ha enweghịzi ike ibuli isi ha elu ọzọ, alaeze ha wee bụrụ otu na ụmụ Kitim.
10 Abianus wee tinye ndị isi n'Edọm, ụmụ Edom niile wee bụrụ ndị na-ejere Abianu ozi ma na-eje ozi, Abianu wee laghachi n'ala ya, Kitim.
11 Mgbe ọ lọtara, ọ megharịrị ọchịchị ya ma wuoro onwe ya nnukwu ụlọ ukwu ma sie ike maka ebe obibi eze, wee chịa ụmụ Kitim na Edom n'enweghị nsogbu.
12 N'oge ahụ, mgbe ụmụ Izrel chụpụrụ ndị Kenan na ndị Amọraịt niile, Jọshụa emeela agadi ma mechaa dị ndụ.
13 Jehova we si Joshua, I meela agadi, ndu-gi agwuwo kwa, ma ọ ka nwere òkè buru ibu nke ala ahu ka a ga-enweta.
14 Ugbu a, kewaa ala a ka ọ bụrụ ihe nketa nye ebo itoolu na ọkara ebo Manase, Joshua wee bilie mee dịka Jehova gwara ya.
15 O kesara ala ahụ dum nye ebo Izrel dị iche iche dịka ihe nketa ha si dị.
16 Ma ọ nyeghị ebo Livaị ihe nketa, onyinye nke Jehova bụ ihe nketa ha dịka Jehova kwuru maka ha site n'aka Mozis.
17 Joshua wee nye Keleb nwa Jephuneh Ugwu Hebron, otu òkè karịa ụmụnne ya, dịka Jehova kwuru site n'ọnụ Mozis.
18 N'ihi ya, Hebron ghọrọ ihe nketa nye Keleb na ụmụ ya ruo taa.
19 Joshua wee kesaa ala ahụ dum nye Izrel dum n'ife nza ka ọ bụrụ ihe nketa, dịka Jehova nyere ya iwu.
20 Ụmụ Izrel wee nye ndị Livaị obodo site n'ihe nketa ha, tinyere ebe ịta nri maka anụ ụlọ ha na ihe onwunwe ha, dịka Jehova nyere Mozis iwu, otú ahụ ka ụmụ Izrel mere, ha wee kewaa ala ahụ site n'ife nza, ma nke ukwu ma nke nta.
21 Ha wee gaa keta ala ahụ dịka ókèala ha si dị, ụmụ Izrel wee nye Joshua nwa Nun ihe nketa n'etiti ha.
22 Site n'okwu Onyenwe anyị ka ha nyere ya obodo ahụ ọ chọrọ, Timnat-serach n'ugwu Efraim, o wee wuo obodo ahụ wee biri na ya.
23 Ndị a bụ ihe nketa nke Elaza onye nchụàjà na Joshua nwa Nun na ndị isi nke ndị nna nke ebo dị iche iche kesara ụmụ Izrel site n'ife nza na Shaịlo, n'ihu Jehova, n'ọnụ ụzọ ụlọikwuu ahụ, ha wee kwụsị ikewa ala ahụ.
24 Jehova wee nye ụmụ Izrel ala ahụ, ha wee nweta ya dịka Jehova gwara ha, nakwa dịka Jehova ṅụụrụ ndị nna nna ha iyi.
25 Jehova wee nye ụmụ Izrel ezumike pụọ n'aka ndị iro ha niile gbara ha gburugburu, ọ dịghịkwa onye guzoro megide ha, Jehova wee nye ndị iro ha niile n'aka ha, ọ dịghịkwa otu ihe dapụrụ n'ime ezi ihe niile nke Jehova gwara ụmụ Izrel, ee, Jehova mere ihe niile.
26 Joshua wee kpọọ ụmụ Izrel niile òkù, ọ gọziri ha, nyekwa ha iwu ka ha fee Jehova, o wee zipụ ha, onye ọ bụla n'obodo ya, onye ọ bụla n'ime ha wee laa n'ihe nketa ya.
27 Ụmụ Izrel wee fee Jehova ofufe n'ụbọchị niile nke Jọshụa, Jehova wee mee ka ha zuru ike pụọ n'ebe niile gbara ha gburugburu, ha wee biri n'obodo ha n'udo.
28 O wee ruo n'oge ahụ na Abianus eze Kitim nwụrụ, n'afọ nke iri atọ na asatọ nke ọchịchị ya, nke bụ afọ nke asaa nke ọchịchị ya n'Edọm, ha wee lie ya n'ebe ọ wuru maka onwe ya, Latinus wee chịa n'ọnọdụ ya afọ iri ise.
29 N'oge ọchịchị ya, o we kpọkọta usuu ndị agha, o wee gaa buso ndị bi na Britannia na Kernania agha, ụmụ Elisha nwa Javan, o wee merie ha ma mee ka ha bụrụ ndị na-efe ofufe.
30 O wee nụ na Edom enupụwo isi n'okpuru aka Kitim, Latinus wee bịakwute ha, tie ha ihe, meekwa ka ha dị n'okpuru ụmụ Kitim, Edom wee ghọọ otu alaeze na ụmụ Kitim ụbọchị niile.
31 Ruo ọtụtụ afọ, ọ dịghị eze nọ n'Edọm, ọchịchị ha dịkwa n'etiti ụmụ Kitim na eze ha.
32 Ọ bụ n'afọ nke iri abụọ na isii ka ụmụ Izrel gafere Jọdan, nke bụ afọ iri isii na isii mgbe ụmụ Izrel si n'Ijipt pụọ, ka

Jọshụa mere agadi, afọ ya agwụla, ọ dị otu narị afọ na asatọ n'oge ahụ.
33 Joshua we kpọkue Israel nile, ndi-okenye-ha, ndi-ikpe-ha, na ndi-isi-ha, mbe Jehova nyesiri Israel nile izu ike n'aka ndi-iro-ha nile gbara ha gburugburu, Joshua we si ndi-okenye Israel, na ndi-ikpe-ha, Le, emewom agadi, afọ-mbà-unu, unu ahuwo kwa ihe Jehova mere mba nile Ọ chupuru n'iru unu: n'ihi na Ọ bu Jehova lụworo agha maka unu.
34 Ugbua, meenụ ka unu sie ike idebe na ime okwu niile dị n'iwu Mozis, ka unu ghara ịpụ na ya gaa n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe, ka unu gharakwa ịbịa n'etiti mba ndị fọdụrụ n'ala ahụ; unu echetakwala aha chi ha, kama unu ga-arapara n'ahụ Jehova, bụ́ Chineke unu, dịka unu mere ruo taa.
35 Joshua wee gbaa ụmụ Izrel ume nke ukwuu ka ha fee Jehova ofufe ụbọchị niile ha.
36 Ndi Israel nile we si, Anyị ga-ejere Jehova, bú Chineke-ayi, ozi ubọchi nile ayi, ayi na umu-ayi, na umu-ayi, na umu-ayi, na nkpuru-ayi, rue mbe ebighi-ebi.
37 Joshua na ndị Izrel gbara ndụ n'ụbọchị ahụ, o wee zipụ ụmụ Izrel, onye ọ bụla wee laa n'ihe nketa ya na obodo ya.
38 O wee ruo n'oge ahụ, mgbe ụmụ Izrel bi n'obodo ha n'udo, na ha liri igbe ozu nke ebo ndị nna nna ha, nke ha si n'Ijipt kpọpụta, onye ọ bụla n'ihe nketa nke ụmụ ya, ụmụ iri na abụọ nke Jekọb ka ụmụ Izrel liri, onye ọ bụla n'ime ha n'aka ụmụ ya.
39 Ndị a bụ aha obodo ndị e liri ụmụ Jekọb iri na abụọ, ndị ụmụ Izrel kpọpụtara n'Ijipt.
40 Ha wee lie Reuben na Gad n'akụkụ Jọdan, na Romia, nke Mozis nyere ụmụ ha.
41 Simiọn na Livaị wee lie ha n'obodo Mauda, nke o nyere ụmụ Simiọn, ebe ógbè obodo ahụ dịkwa maka ụmụ Livaị.
42 Ha wee lie Juda n'obodo Benjamin dị nso na Betlehem.
43 Ha liri ọkpụkpụ Isaka na Zebulun na Saịdọn, n'ala nke dakwasịrị ụmụ ha.
44 E liri Dan n'obodo ụmụ ya n'Eshtael, e liri Naftali na Asha n'ime Kadesh-Naftali, onye ọ bụla n'ebe ọ nọ nke o nyere ụmụ ya.
45 Ha wee lie ọkpụkpụ Josef na Shekem, n'akụkụ ubi ahụ Jekọb zụtara n'aka Hemọ, nke ghọrọ ihe nketa Josef.
46 Ha wee lie Benjamin na Jerusalem n'ihu ndị Jebus, nke e nyere ụmụ Benjamin; ụmụ Izrel wee lie nna ha, onye ọ bụla n'obodo ụmụ ya.
47 Mgbe afọ abụọ gwụchara, Jọshụa nwa Nun nwụrụ, mgbe ọ dị otu narị afọ na iri, oge Jọshụa kpere Izrel ikpe dị afọ iri abụọ na asatọ, Izrel wee fee Jehova ofufe ụbọchị niile nke ndụ ya.
48 Ihe ndị ọzọ gbasara Jọshụa na agha ya na ịdọ aka ná ntị ya nke o ji baara Izrel mba, na ihe niile o nyere ha iwu, na aha obodo ndị ụmụ Izrel nwere n'oge ya, lee, e dere ha n'akwụkwọ nke okwu Jọshụa nye ụmụ Izrel, na n'akwụkwọ nke agha nke Onyenwe anyị, nke Mozis na Jọshụa na ụmụ Izrel dere.
49 Ụmụ Izrel wee lie Jọshụa n'ókèala nke ihe nketa ya, na Timnat-serak, nke e nyere ya n'ugwu Ifrem.
50 Elaza nwa Erọn wee nwụọ n'oge ahụ, ha wee lie ya n'ugwu nke Fineas nwa ya nwoke, nke e nyere ya n'ugwu Ifrem.

1 N'oge ahu, mgbe Joshua nwụsịrị, ụmụ Kenean ka nọ n'ala ahụ, ụmụ Izrel wee kpebie ịchụpụ ha.
2 Ụmụ Izrel wee jụọ Jehova, sị: “Ònye ga-ebu ụzọ rịgoro anyị gaa lụso ndị Kenan ọgụ?” Jehova wee sị, “Juda ga-arịgo.”
3 Ụmụ Juda wee sị Simiọn: Soro anyị gbagoo n'ala anyị, anyị ga-alụsokwa ndị Kenan ọgụ, anyị ga-esokwa gị gbagoo n'ala gị, ụmụ Simiọn wee soro ụmụ Juda gaa.
4 Ụmụ Juda wee gaa buso ndị Kenan agha, Jehova wee nye ndị Kenan n'aka ụmụ Juda, ha wee gbuo ha na Bezek, puku mmadụ iri.
5 Ha wee lụọ ọgụ na Bezek na Adọnaịbezek, o wee gbapụ n'ihu ha, ha wee chụsoo ya, jide ya, bepụ mkpịsị aka ukwu ya na mkpịsị ụkwụ ukwu ya abụọ.
6 Adonibezek wee sị, “Eze iri na atọ na iri e bepụrụ mkpịsị aka ukwu ha na mkpịsị ụkwụ ukwu ha, ha chịkọtara nri ha n'okpuru tebụl m, dịka m mere, otú a ka Chineke kwụghachiworo m, ha wee kpọta ya na Jerusalem, ọ nwụkwara n'ebe ahụ.”
7 Ụmụ Simiọn wee soro ụmụ Juda, ha wee jiri mma agha gbuo ndị Kenan.
8 Na Yehowa ne Yudafo no nyinaa dii n’akyi, na wɔfaa wɔn nnommum, na Yosef mmabarima no kɔɔ Betel, a ɛne Luz, na Yehowa ne wɔn nso dii nnommum.
9 Ụmụ Josef wee ledo Betel, ndị nche wee hụ otu nwoke si n'obodo ahụ na-apụta, ha wee jide ya wee sị ya: "Biko, gosi anyị ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, anyị ga-emere gị ebere."
10 Nwoke ahụ wee gosi ha ọnụ ụzọ ámá obodo ahụ, ụmụ Josef wee bịa jiri mma agha tie obodo ahụ.
11 Nwoke ahụ na ezinụlọ ya wee zipụ, ọ gara n'ebe ndị Het nọ wee wuo obodo, kpọọ aha ya Luz, ụmụ Izrel niile wee biri n'obodo ha, ụmụ Izrel wee biri n'obodo ha, ụmụ Izrel wee fee Jehova ofufe n'ụbọchị niile nke Jọshụa, na ụbọchị niile nke ndị okenye, bụ́ ndị mere ka ụbọchị ha dị ogologo mgbe Jọshụa gasịrị, wee hụ ọrụ ukwu nke Jehova, nke o mere maka Izrel.
12 Ndị okenye ahụ wee kpee Izrel ikpe ruo afọ iri na asaa mgbe Jọshụa nwụsịrị.
13 Ndị okenye niile lụkwara agha megide ndị Kenan, Jehova wee chụpụ ndị Kenan n'ihu ụmụ Izrel, ka o wee tinye ndị Izrel n'ala ha.
14 O wee mezuo okwu niile o gwara Ebreham, Aịzik, na Jekọb, na iyi ọ ṅụrụ iyi, inye ha na ụmụ ha, ala ndị Kenan.
15 Jehova nyere ụmụ Izrel ala Kenan dum, dịka ọ ṅụụrụ ndị nna nna ha iyi, Jehova wee mee ka ha zuru ike pụọ n'aka ndị gbara ha gburugburu, ụmụ Izrel wee biri n'obodo ha n'udo.
16 Onye agọziri agọzi ka Jehova dịrị ruo mgbe ebighị ebi, amen, amen.
17 Meenụ ka obi sie unu ike, ka obi unu niile ndị tụkwasịrị Onyenwe anyị obi nwee obi ike. Ọgwụgwụ.

ISI nke 91